

SC-C-4

ספר צידה ביום טוב ח"א

דייטן לויב'דיקו ג'יקו הויס פ'ה'ס'רויק'ה'רו, קוב'רו עשורת
 הדי'ברות דיל דונו האונ'ה'רו, הוי קוינ'ה' קאה'ס דיבור
 הויס'טה קארטו אב'ל'ה'רו, וויט לוינו הדוקל'ה'ר קאה'ס
 דיבור קי הויס בו גר'ה'רו, פ'ה'ס קי היל אומ'ברו קיאה'ס בוינ
 אק'ז'ה'רו, אה'ס א'רמ'ה'ל'וס סין קיר ור'ה'רו, הוי פור קאה'ס
 די היל ג'ה'קטי דומ'ה'ונ'ה'רו, הויקט'ה'נ'שי לוס קוינקו דברות הוי
 הוינ חלק אפ'ה'רט'ה'רו, אקוינ'ן קי דויר'ון קוינקו הוינ קאה'ס ט'ה'ב'ל'ה'
 די לה לוי קאה'ס'ה'ק'ה'רו, אקט'ה'ס קי היל שו"ת מא'ה'רה' שפ'ע הוי
 בר'כה בוינ אב'ה'ס'ט'ה'רו, הוי טור'ני זכות די הויקט'ה'נ'פ'ה'ר היל
 חנק שני הור'ה'נ'ה'רו, די לוס אומ'רו'ס קוינקו דיבור'ניס הוינ בוא'ן
 ה'נ'ה'רו, הוי קוב'רו קי לוינו בו כו ר'ה'וי די קאה'ס'וינ'ה'ר קי לוינו
 קוינקו מי גר'ה'רו, קון טור'ו לו הוינו פור קאה'ס'וינ'ה'רמי לוינו הוי
 לוס קי אקוינ'מ'ל'א'ן אמי פור גוא'ה'ר'ה'רמו'ס די פיק'ה'רו, הוי טור'ו
 היל קי לו מול'ה' הוי לו אפ'י'ר'מה קי'רה'ס בוינ אב'י'נטור'ה'רו,
 הוי אקט'ה'ט'ו מוכ'ה' הוי איונ'ל אפ'ה'רו'ל'ה'רו, קון איו'וס הוי קון בוינ
 פו'ה'רו' הוי לוינו ט'ה'מ'בוינ קורי מא'ה'נ'פ'ה'ר'ה'רו, קון הויקט'ה'י זכות
 קוא'ה'רו קירי וו'ה'מ'ה'רו, אה'ר ארוכות ימי'ס ושני'ס די מל'ה'כוס
 אקוינ'פ'ה'נו'ה'רו, פור דויטה ר'ה'זון דונו לויב'רו צידה ביום טוב
 פ'ה'וי נומ'בר'ה'רו, קי הויקט'ה'י הויס לה ב'י'ה'רה'

ויר'ה'די'רה פ'ה'רה היל קאמי'טו אקוינ'ה'רו, פור קיר בוינ גוא'ה'ר'ה'רו,
 די מל'ה'כו חבל'ה הויקט'ה'פ'ה'רו, הוינו איונ'ט'ה'ר אב'י'ר'נו'איו'נס'ה'רו,
 דיל'ה'כ'ט'רו דיל ג'ו'נו גר'ה'נ'די הוי אפ'ה'מ'ה'רו, הוי ר'נו'ל שו"ת קי מוס
 מא'ה'רוי היל ר'נו אונ'ט'ה'רו, הוי ליהו הנבי'ה הוי דויטה אריל'אנ'ט'ה'רו,
 הוי מוס פ'ר'ה'ג'ו'ה'י היל בית המקד'ש קי הויקט'ה'ס בוינ דווי'ה'רו, אב'י'ר'

נדפס פה אומ'יר יע"א

תמ"ה המלך יטול'טן עבר'ול המי'ד יר"ה ותמ"ה
 בדפוס חדש ע"י כה"ר אברה'ם פונ'טרו'מ'לי ס"ט
 ומברו כה"ר יעקב פול'ס"ט

כשנת ור'ה'אר'כ"ת ימי'ס לפ"ג

נפתחות במילי דדר'שא הספר קב"ה

טעם דמו שאינו מהנה להלמינו הכתוב מנכסיו אינו מזהה דימן בידה
 טעם למה הוקיפו לבטמן המהולל בזה בטוליו
 טעם למה אומרום בפטרת הארס פקוק והלק לבנין לידן
 טעם שאנו אומרום באפטרופוס מן המת לק בשלום
 ועל מה שתקר הקב"ה לקין אות שבת
 טעם למה הורה אינו מכסה לא תורה ולא לידה

ט
ט
ט
ט
ט
ט
ט
ט

גרים והמעלות

גילת מחוקי ירו לומרו התורה
 מעלת מחוקי עמוס
 מעלת גופרום המשתדלים כלומר התלום בק"ק מידה שבה
 כשבתו
 מעלת מנהג ישראל תורם הוא לעשות כתי מדינות מנהג
 שבת כשבתו ולומרום תורה וביהוס ובתוכוס ואנדה מנהג
 הקדוש

תכנו נפתחות י"שבה לאל בורא הרוחות . כן
 נזכה גם'ד להוציא לאור גם חלק שני בהחמישייה
 ישרים אחרים שהיו חרות על הלוחות

בן לך ואני

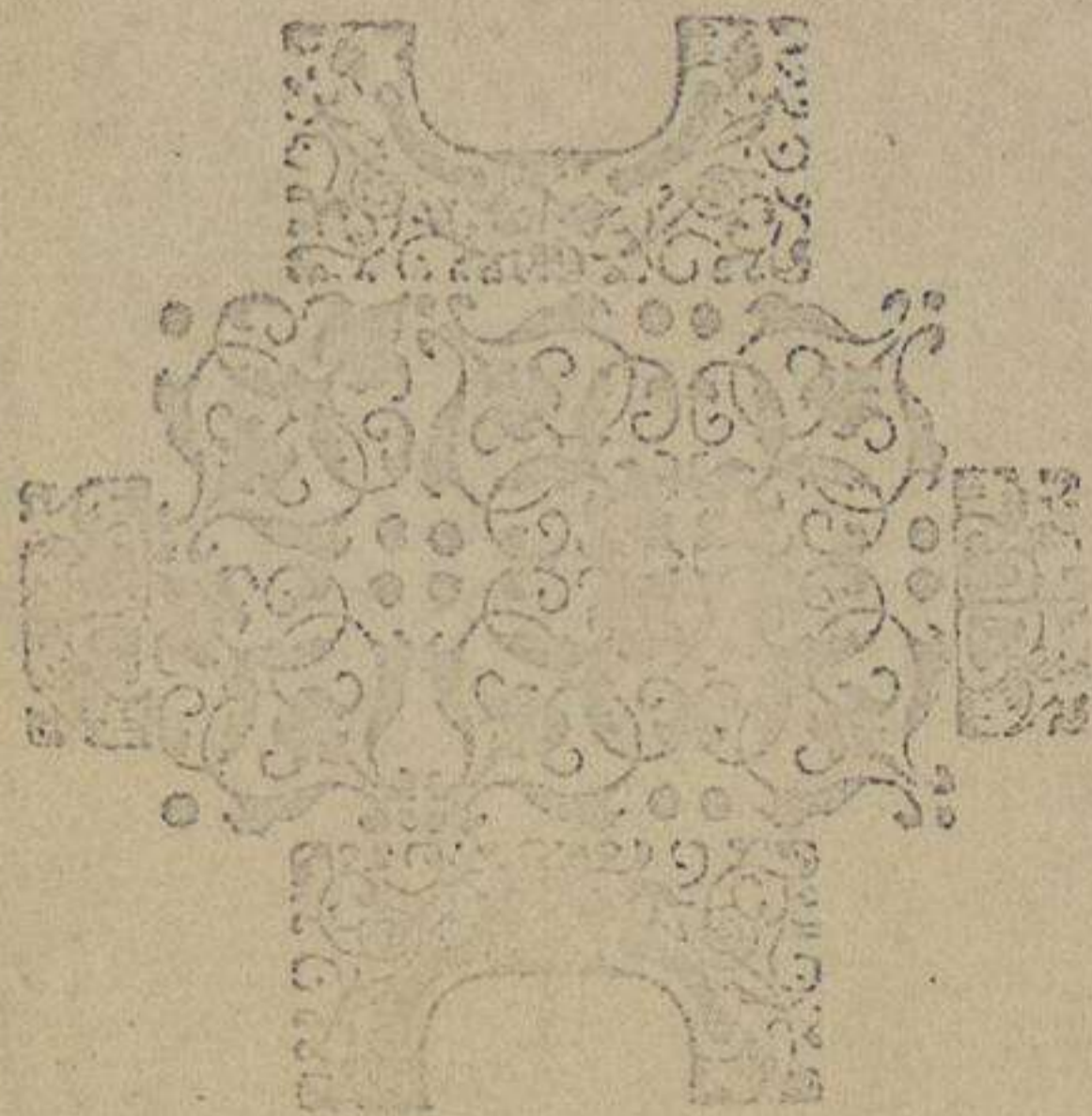

לוח המעיות

ה' כ"ב שיטה ד' אה לוס מלאכים בן ז"ל
ד"ב ע"א שיטה י"ד אול קי ריוו קבלס בן ז"ל
שם שיטה טו"ב הי אול קי טווי שכל בן ז"ל
שם שיטה ק"י דין קין דין כז"ל
ד"ט ע"ב שיטה א' די און דמו כז"ל
דז"ט ע"א שיטה ק"ו אי אול מלאך כז"ל
דנ"ב ע"א שיטה י"ב קי קי אונטרו כז"ל
דפ"א ע"א שיטה כ"ה שבעה פארה מאט טו אי כז"ל

א

בינו עמי עשו

ספר

צידה ביום טוב

דיבור ראשון

יסוד היסודות ועיקר העיקרים איס די אפ'ירמאר לוס עשרת הדיברות קון סוס ראיזיס קי נו סלי ידי חובה

היל בן אדם קון איל פשט די לאס פלאב'ראס קי מילדה אי לי פארוסי קי ייה איסטה אפ'ירמאנדו לוס עשרת הדיברות קי אין פאראנדו מיינטוס ביין סוס אוז'ס ב'יראן קומו איסטה פאסאנדו טודוס לוס עשרת הדיברות או פארטו די איליווס סיגון דוקלארארימוס אין דוטו ליב'ריקו בע"ה כפי מה שעלה מנודתי **צידה ביום טוב** אין קוזאס טוקאנטים אין לוס עשרת הדיברות

סיינדו איי קואנטאס קוזאס סימיו'אנטו קי איל קין פאסה אה איליואס קי לי קונטה קומו קי פאסארה פור טודוס לוס עשרת הדיברות או פארטו די איליווס ח'ו ונמלא קי נו איי קין דיגה ייו איסטו ליב'רי אי לומפיוו קי ייה איסטו אפ'ירמאנדו לוס עשרת הדיברות שבעוותינו שרבו נו פואירי קיר סין אינטרונפויסאר אין קוזאס סימיו'אנטו אה קאדה דיבור די לוס עשרת הדיברות :

סימן א' דיבור ראשון אינפויסו איל שי"ת אין הר סיני ופתח פומיה פה קדוש וכה אמר **אנכי ה' שהיך**

אי דיסירון רבותינו ע"ה קי איל טעם די איסטה מנהג נו קירי אקלאראמיינטו קי ייה איס דיסקוב'יורטה אי סאב'ידה לה קוזה אה טודוס קי איסטה אמונה איס יסוד אי ראיז די טודה לה לוי אינטירה קי איל קריאו אה טודאס לאס בריות סיולוס אי טיירה אי טודו לוקי אין איליויה וה' שהים אמת איל סולו איס אמת אי נו איי אוטרו אמת אי איל קי נו קריאי באחדותו יתברך איס כופר אין טודוס לוס עשרת הדיברות אי נו טוינו פארטו נו זבות קון ישראל אי איל קי קאפ'רה אין לה

עבודה

א

צִירָה רְבוּר א' בְּיוֹם טוֹב

עבודה זרה איס קומו סי הטורגארה חין טודה לה לוי אינטורה * אי
קי אפילו לגונו לו קירו מאטאר אה קי פאסי קוב'רו איסטו קי סי דושי
מאטאר אי נו פאסי סינו קי סי אינטרוני על קידוש השם סיגון דושיורן
הבמים ז"ל קי פינקי איל אומברו חין קאדה דיאה קומו סי איל פ'ואיגו
לו איסטו קימאנדו אה איל אי סי איסטו סינטווינדו קומאר אי סי
מהיורני פור קדושת שמו יתברך אי איסטו איס לו קי דישו רבו עקיבא
טודוס מוס דיאס מי אירה מלטער קוב'רו איסטו קי חזיאה חוזו אה מי
טבע קומו סי איסטאב'ה יוב'אנדו איל לער אי קומו נו לו אפ'ורמאר
אגורה קי ויה סי חיוז מי טבע סירקה מי אנסי קי איל קרוואור
באחדותו יתברך שמו איס רחיו די טודה לה לוי אינטורה * אי דושיורן
רבותינו ע"ה קי איכול בוורב'ו די אנכ"ו איסטו רמו לה לוי אינטורה
קי איס ראשי תיבות 'אוריותא' נביאים 'כתובים יו"ד קי איסטאן כלולים
חין לה יו"ד לה לוי אינטורה קי איס לוס עשרת הדיברות * אי קי מולרו
איל אומברו חין קאדה דיאה לוס עשרת הדיברות קון מוידו אי טימור
קי אפ'ורמי טודוס איליווס אי סוס תולדות סיגון דוריווס בסיעתא
דשמיה אי קון איסטו ריסיב'י אחדותו יתברך קון אהבה גדולה * אי
קוב'רו איסטו אינפוסו איל סי"ת חין הר סינו איל פרימור דיבור אנכו ה'
אהיק קי אינפרימירו קאי קי קרואה איל בן אדם חין סו אחדות יתברך
שמו ויתעלה קי איל איס חונו סין סיגונדו אי קון איסטו ב'וינו אה
אפ'ורמאר לוס עשרת הדיברות * אי דושיורן רבותינו (רבינו בחיי סדר
ואתחנן בשם מדרש) קי דיבור אנכו איס איל יחוד קי פור איסטו
איסקריב'יו לה לוי שמע ישראל ה' אהינו ה' אחד * דוספואיס די לוס
עשרת הדיברות פארה אינכיוארטי קי דיבור אנכו איס איל יחוד שמו *
רבו כתן דיוזי די אקי איס תשובה אה לוס מינים קי דיוזין קי חיו שתי
רשויות חס ושלום קי קואנדו סי פארו איל סי"ת איכול מונטו די סינו
אי דישו אנכו ה' אהיק * קין דופ'ונדיוו איסקואינטרה די איל ע"כ :

א' איסטו מי פארויקיוו כפי עניות דעתו איל פירוש ממדרש תהלים
קוב'רו איל פסוק קי דישו רבים אומרים לנפשו חין ישועתה לו
אומה קי אוליוו חין מונטו די סינו די בוקה די סו דיוו אנכו ה' אהיק
לא יהיה לך אהים אחרים אי דוספואיס די קוארינטה דיאס איזוירון איל
עגל קיסאס חיו אה איליווס תקנה אי ישראל דוספונדין ואתה ה' מגן
בעדי קירי דיוזי קי איסטו דיבור די אנכו איס איל יחוד די לה אמונה
קי נו אוב'ו קין דופ'ונדיוו קואנדו דישו איל סי"ת ליוו סו טו דיוו אי
נו חיו אורו אפ'ואורה די מי אי סיגונדו נו אוב'ו קין דופ'ונדיוו איס

צידה דבורא' ביום טוב ב

פריב'ה גראנדי קי נו איי אוטרו דיוו חס ושלום אפ'ואירה די איל כביכול
קוב'רי אוסטו איס מאראב'יאה גראנדי קומו אויירון ישראל אה איל עגל
אי ישראל רוספונדין אה איליווס אי טו ה' מאנפארו פור מי קירי דיוור
קי נו איי קוזה קי סי פארי דולאנטרי די לה תשובה אי קון לה תשובה
קי אוימוס מאנפאראס אה מי די מוס פיקארוס :

ובמדרש ילקוט ס' יתרו דארסארוו אין אוסטו לשון דיוו רבי נחמיה
קי קירי דיוור אנכי איס אב'לה די מצרי אוסטו איס משל
אה ריי בשר ודם קי סי קאטיב'ו איל אוי'ו אי אוסטוב'ו דיאס מונג'וס
קירקה די לוס קאטיב'אדורים סי אינסאניו איל פאדרי אי סי ב'אסטיוו
די וינגאנסקה אי פ'ואי קירקה די איל אי לו טרושו דיל קאטיב'יריוו
אינפיוסו אה אב'לאר קון איל אוי'ו אין אב'לה די קאטיב'אדורים אנסי
איל שי"ת אוסטוב'ירון ישראל אין מצרים אין קאטיב'יריוו טודוס אקיאוס
אניווס אי סי אינסארוו אב'לה די לוס מצריים אי קואנדו לוס ריגמיוו
דישו איל שי"ת ליוו אב'לו קון איליווס אין אב'לה די מצרי אנכי אנוך
קי איס אב'לה די מצרי ע"כ :

אשר בזה נראה לי לפרש כונת המאמר במסכת שבת דיוו רבי יהושע
בן לוי אין לה אורה קי קוב'יוו משה אה איל קוילו דושירון
מלאכי השרת דולאנטרי איל שי"ת קי בושקה נאסידו די מוז'יר קירקה
נווטרוס לוס דישו אה איליווס פארה ריקוב'יר אה לה ליו ב'ינו דושירון
דולאנטרי די איל קוב'דיסיוא קי טויניס אין גנוזה די ששת ימי בראשית
לה קירוס דאר אה בשר ודם לי דישו איל שי"ת אה משה בולטאוס אה
איליווס ריפואיסטה דישו דולאנטרי די איל ריכוננו של עולם לה ליו קי
טו מי קירוס דאר אה מי קי אוסקרוב'י אינולויה אנכי ה' אהיד אשר
הולאחיד מארץ מצרים * לוס דישו אה איליווס אה מצרים אבאשאטיוס
אה פרעה ב'וס קונ'אפ'טאטיוס לה ליו פארה קי איס אה ב'וטרוס ע"כ
אי איל פשט איס קי סיינדו נו אבאשארוו לוס מלאכים אה מצרים אי אין
לה ליו אוסקרוב'י קי טו קיטו די מצרים קוב'רי אוסטו נו ויאקוישיאה
לה ליו אה איליווס * אמנס דרך הלניו מי פארוסי פארה דיוור קון לו
דיג'ו קי סו כונה די משה רבינו ע"ה איס אה קיאיר רומז לוס מלאכים
קי לה ליו נו ויאקוישיאה אה איליווס אוטרו קי אה ישראל קולו סיינדו
קי איל פרוסיפיוו די לוס עשרת הדיברות קי איס פרומו דיבור אינפוסו
איל שי"ת אה אב'לאר אין לשון די מצרי קי איס אנכי אנוך אי לשון
מצרי נו קאב'ון לוס מלאכים אוטרו קי ישראל דוקא קי אבאשארוו אה
מצרים קי אוסטו אמוקטרה קי די סו פרוסיפיוו לה ליו איס פארה ישראל
סיינדו ישראל אבאשארוו אה מצרים אי אוסטוב'ירון סיירב'וס אה פרעה

צידה דבור א' ביום טוב

טאנטו טיינפן קי אים קימיז'אנטו די אקול איו' קי קי קאטויכ'ו או לו
רוגמיוו איל פאדרי או אינפוסו אה אב'לאר קון איל אין אב'לה די קאטי
ב'אד'וריס ' או קי אים קי די קו פרוסופיוו קירואה דאר לה לוי איל
סי"ת אה לוס מלאכים נו אינפוסאב'ה אין לשון מנרו או איסטו אים לה
כונה די משה ריבוכו של עולם לה לוי קי טו מי ב'אס אה דאר אה
מי קי איסקרויב'י הוינלוייה אנכי ה' אהיק או קי אים לה ראזון קי איג
פוסאטיש קון איסטו לשון די אנכי פור סיבה אשר הולאטיק מארז מנרוס
קי אים אב'לה די מנרו אנוך קימיז'אנטו די דיטו ננשל דיל איו' קי
איסטאב'ה אין קאטיב'וריוו או סיונרו לוס מלאכים נו קי קאטיב'ארו
אה מנרוס או נו סאב'ין דיקלארו די אנכי אס כן נו ויאקישואה לה לוי
אה איליווס או איסטו אים לו קי לוס דיטו משה אה לוס מלאכים אה
מנרוס אבאשאטיש אה פיעה ב'וס סוג'יפ'טאטיש פארה דיוור קי פור
איסטו טעם אינפוסו לה לוי בלשון מנרו אנכי או קון איסטו נו קונב'יוני
לה לוי אעיקרא אה ב'וטררוס :

באופן

קי די קו פרוסופיוו איסקו'ו אין נוטררוס איל סי"ת פארה
דארמוס לה לוי סאנטה או קון איסטו פירטוינוסי איל בן
אדם די אינפ'ינקאר איסטאקה אין סו קוראסון או אפיגארסי אין סו
אחרות יתברך קון טורו סו קוראסון או קון טורה סו אמה או קון
טורה סו אזוינדה סיגון דיזי איל פסוק ואהבה את ה' אהיק בכל לכבד
ובכל נפשך ובכל מאודך או דישירון חכמים ז"ל בכל נפשך אפילו קי
טו ב'ה טומאר אה טו אמה ובכל מאדך קי אפילו טו ב'ה טומאר אה
טו מוכידה קאי קי טינגאס טו אמור אפיגארו קון איל סי"ת סיגון
טופימוס אין איוב קי איסקרויב'י איל פסוק אינול קי אירה תם וישר ירא
אהים וקר מרע או קואנטאס פרויב'אס טויכ'ו קי לוי טומו איל סי"ת די
איל סו גרוס או סו גאנארו או קוס איו'וס או קוס איו'אס או קי איריוו
סו פואירפו קון סארהנה משה די פלאנטה די סו פיו או אסטו סו מואוירה
שיעור קי טומאב'ה טייסטו פור אראסקארסי קון איל או סו מו'יר לוי
דיטו קאפ'רה אינול דייו או מואירי או איוב מרוכ די סו אפיגאמיינטו
באהבתו יתברך נו אוליוו אה קונקיו' די סו מו'יר אדרבא דיטו ה' נתן
וה' לקח יהי שם ה' מבורך קי אסיגון טייני אוב'ליגו איל בן אדם די
בינדיוור אה סו קרויארור סוב'רי איל ביין אנסי אים אוב'ליגארו די ביג
דיוור סוב'רי איל מש או דה אה אמוסטראר לה אהבה קי טייני קון איל
סי"ת או אפ'ירמה איל פסוק ואהבת את ה' אהיק (ברכות פ"ט משנה
ה') או אין בינדיוויררו אה איל סי"ת טאמביין סוב'רי איל מש גאנארה
קי קורה איסקאפארו דיל מש או לוי פו'ארו אה איל די לוס סיילוס
דוב'לי

דוב' לי קוב' רי לו קי טויניאה מאס אנטוס סיגון פ'ואי אין איוב קי לו
בינדוסו אה איוב קו פרוסטימיריאה מאס די סו פרימיריאה ' אי סי
אוייאה איוב אין בוו די סו מו'יר אי קאפ'ראב'ה ח'ו מלכד קי פירריאה
טוהו איל דוב' לי די ביון קי לו פו'ארון די לוס קוילוס אי סי איוב'ה
טאמביון אה גהינס אי רויסיב'יאה האי דינס ומשפטוס פ'ואירטיק אי
אמארגוס ב"מ :

אי מי מאראב'יאו קוב' רי קאנטוס בני אדם קי קואנדו לוס אקונטו
קי אגון דוואסטריו קי אטרוסקטאן מונג'ו אי סי דוב'יראן די סורכור
אה איל סי"ת בשמתה ואהבה רבה אי דיוון תפילה ביחוד אין סוס קא
זאס אי קואנטוס איסורים אזי אין קי דיוו תפילה ביחוד אי לה לוי לו
יחמה שכן רע אה איל קונו בה א בית הכנסת אה דיוור תפילה קון
מנין אי קואנדו איס ביחוד דיוו לוס ביירכ'וס פרוקטו ועל הרוב קי אינגלו
טו לוס ביירכ'וס ובתוך דילה תפילה אב'לה טאמביון קון לה ג'ינטי די
סו קאזה אי היסטאז'ה די סו תפילה אי לו סוב'י איל טרויאקיליק מונג'ו
קון איל דיוור תפילה ביחוד אין סו קאזה אי קואנטה אונריאה טומה סו
ינר הרע קי טוב'ו קללחה די סונבאירלו אה טראירלו אין איסטי שיעור '
אין איל קי טוינו שכל קאי קי פינסוי אין סו דעת קי איל סי"ת נו אזי
די סין דין קי טודאס קוס מידות אים מידה כנגד מידה אי נו אין
בשדוס טראי איל סי"ת אגון אקונטוימיונטו אין סו ביון או אין סו
פואירפו או אין סוס איז'וס אי סיגורו קי אים פור פירדונגלי קוס פי
קארוס אי קי טורני אין תשובה ושכ ורפא לו ' אי דיוו איל פסוק
שוכו כניס שוכבים ארפא משוכותיכם קואנטו חייב איי אה איל בן אדם
די פאראר מיינטוס אי די קונסיר איל סירב'ימיינטו דול בורא יתברך
אי דושירון רבותינו קי אין קארה דואה איל פריגונירו אפריגונה אי דיוו
אקטה קואנדו טורפוס אמאדיש טורפידאל טורנה אין תשובה אי ב'וס
מוליוינארי אי נו איי קין אקוסטי סו אורי'ה ' קי פינסוי איל בן אדם קואנדו
ב'ה אה סיר נפטר דיל עולם אין אקילוייה אורה ביינין סירקה די איל
דוס סופרים אי איסקרויב'ין דילאנטרי די איל טודו לוקי איזו אין היסטי
עולם אי טודוס לוס דבורים קי קיטו די סו בוקה אי סי ג'אגה סוב'רי
טודוס איליווס אי לו איסקרויב'ין דילאנטרי די איל סיגון דיוו איל פסוק
בי הנה יוכר קרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שיחו אי איל אטורנה
קוב'רי טודוס איליווס ' קי איל מעשה פרופיוו קי איזו סי פארה די
לאנטרי דיל בן אדם לה אורה די לה מואירטו אי טודו סי אקיינישה
דילאנטרי די איל אי נו סי לי טיראן די איל אסטה לה אורה קי סי ג'אגה אין
איל הוטרו מונדו ' אי לה אורה קי לו ב'אן אה מיטור א פ'אוו טודוס

צ'ידה דבור א' ביום טוב

סו פאראן דילאנטרי די איל אי טרוס פריגונירוס אפריגונאן דילאנטרי
 די איל אונז דילאנטרי די איל אי אונז די סו דיריג'ה אי אונז די סו
 אינסקוידרה אי דיוין איסטוי אים פ'ולאנו קי ריב'יוו אין סו קריאדור די
 ב'יוו אריב'ה ריב'יוו אבאשו ריב'יוו אין לה לוי ריב'יוו אין סוס מנות
 מירה סוס איג'אס מירה סוס פלאב'ראס מיו'ור אירה קינז סו קריארה '
 אי לה אורה קי לו מיטין א פ'ויוו טודוס לוס מואירטוס סו איסטרימיסקין
 די סוס לונאריס אי דיוין גואיי קי איסטוי רשע סו ב'ה אה אינטוראר
 אינטרי נוזטרוס ' סוס מעשים רעים אי סוס פלאב'ראס אקולאנטאן
 אי אינטראן אה איל קבר אי סו פאראן דילאנטרי די איל פואירפו אי
 סו רוח ב'ה נארדיאנדו סוב'רי איל פואירפו ' אי קואנדו ייה לו אינטוי
 רארון אי לו טאפארון קון טיירה מלאך דומה סו פארה דילאנטרי די
 איל קון טרוס בתי דינין קי סון ממונים סוב'רי איל דין דיל קבר אי
 טרוס ב'ירגאס די פ'ואיגו אין סוס מאנוס אי ג'אונאן א רוח קון איל
 גוף קומז אונה ' גואיי סוב'רי אקיל ג'אונז '

א' סאב'ריש קי און ממונה גראנדו אבאשה אי סו פארה אה סוס
 פיוס דיל בן אדם אין לוקי איסטה איג'אדו אין לה קאמה פארה
 מוריר אי אונה איספאדה אגוזאדה אין סו מאנו איב'אנטה סוס אונ'וס
 איל דוליונטוי אי ב'י לאס פארודוס די לה קאזה סופ'לאמאגיאדאס אין
 פ'ואיגו אין מיונטויס די איסטוי לו ב'י אה איל מלאך המות דילאנטרי
 די איל יונז די אונ'וס סוס ב'יסטודוס די פ'ואיגו סיינדו קי לו ב'י אה
 איל סו איסטרימיסקי טודו סו פואירפו אי סו רוח אי סו קוראסון טו
 ריפוזאן אי ב'אן טימבלאנדו אי סו רוח ב'ה אינדו אין טודוס לוס
 אברים דיל פואירפו אי סו איספארטי די איליווס קומז און אומברי קי
 סו איספארטי די סו חבר פארה אירסי אה אונטרו לוגאר ' סו איספאנ
 טה מוכג'ו אי קירי איסקונדירסי אי נו פואירי סיינדו נו פואירי אב'רי
 לוס אונ'וס אי פארה מיונטויס אין איל קון לוס אונ'וס אב'יורטוס אי
 סו אינטרייגה אה סו מיוזמו אי סו אמה אי אקיאה אורה אים אורה
 דיל ג'אונז גראנדו קי איל אומברי סו ג'אונגה אין איסטוי מוכדו ' אי קון
 טודו איסטוי סו רוח ב'ה קאמינאנדו אין טודוס סוס אברים אי טודוס
 סוס אברים סו איסטרימיסקין אי קואנדו איסקאפה די קאמינאר איל רוח
 אין טודו איל פואירפו אי סו איספארטי די איליווס לי קאי סודור גראנ
 די סוב'רי איל אבר אי איל רוח סו טירה די סוב'רי איל אי איל לואיגו
 סו מואירי אקיל אבר אי אנסוי אים אין טודוס לוס אברים ' סיינדו ב'ה
 אה קאיר איל רוח די סוב'רי איל קואנדו ייה סו איספארטייו די טודוס
 לוס אברים לה שכונה סו לי אפאריסי אה איל אי לואיגו סו בולה איל רוח

די סוכ'רי חיל פואירטו ביון אב'ינטוראדו חיל בן אדם קי סי אפינגה קון
לה שכינה גואיי די חיל בן אדם קי לה שכינה סי אישה די סוכ'רי חיל *
אי קואנטוס דיניס פאסה חיל בן אדם קואנדו קלאי די חוסטו מונדו
חיל חונו חוס חיל קי דושימוס קואנדו קלאי חיל רוח דיל גוף * סי גונדו
חוס קואנדו לוס מעשים משום אי סוס דבורים משום קי אב'לו ב'אן
דילאנטרי די חיל אי פריגונירוס אפריגונאן סוכ'רי חיל * טרוקורו חוס
קואנדו לו אינטראן אה חיל קבר * קוארטיונו חוס חיל דין דיל קבר *
קינטיונו חיל דין דיל גוואנו * סיונו חיל דין די גהונס * קיטיונו חיל
דין קי סו רוח סי ב'ה איספאנדו פור חיל חויר דיל עולם אי נו טופה
לוגאר אסטה קי איסקאפאן די ב'ינגארסי די חיל * אי איסטוס סון סיו
טי דיניס קי פאסה סוכ'רי חיל בן אדם * (זוה"ק פ' נשא)

א' סוכ'רי איסטו חוס הכרח א בן אדם די טורנאר די סוס פיקא
רוס חין סו ב'ידה מיונטוס קי סו נשמה טיונו סוכ'רי חיל פורקי
נו פואירי סאב'יר חיל בן אדם אה סו חורה קי ב'ה אה סיר נפטר דיל
מונדו קי חין סופיטו סי פואירי מוריר חיל חונברי קי סוכ'רי איסטו
דישו חיל תנא הקדוש אי טורנה חין תשובה דיאה חונו אנטוס די טו
מוריר וכו חיל בן אדם סאב'י קואנדו סי ב'ה אה מוריר סי נו לה
הבנה חוס קי פינסקי קי קאדה דיאה יוה חוס סו דיאה די מוריר אי
קי טורנו חין תשובה אי קון איסטו סי טופה טודוס סוס דיאס קון
תשובה * קי איסטו פאריסי לה כונה די רבותיו ע"ה קי דושירון חין
לה גמרא לעולם ירגו אדם יאר הטוב על הוצה"ר קי חיל בוירב' די
לעולם קירי דויר קי טודאס סוס ב'ידאס אפילו חין סו מאנסקיב'יס
מאיוורגי חיל יאר הטוב סוכ'רי חיל יאר הרע קון איסטו מונח קי קאדה
דיאה איסטו אפארו'אדו פארה מוריר * אי סי סוכ'ה חיל יצה"ר די
סוכ'רי חיל ביון אי סי נו קי טראב'אז'י חין לה לוי לוקי סאב'י תהלים
משניות או זוהר הקדוש ובפרט ליב'רוס די קאסטיוגוריוו קי סונטראין
חיל קוראסון דיל בן אדם אה טורנאר חין תשובה אי סי אה קאב'אז'
אחינדה לו ב'ה סונכאינדו אה חיל קי סי לי אראיגו חיל יאר הרע סוכ'רי
חיל אי סי לי חיוו טבע אינול * איסטונקוס קי לי אקורדי אה חיל די
אה דילה מואירטי קירי דויר טודוס איסטוס סיוטי דיניס קי דושימוס
קי לי פאסאן סוכ'רי חיל בן אדם קואנדו חוס נפטר דיל עולם אי
אפונטו פארה דויר חיל דיאה די לה מואירטי אי נו דישו קי לי אקוד
די אה חיל לה מואירטי פארה דוירטי דיטוס דיניס קי די חיליוס פא
סאן סוכ'רי חיל בן אדם די חיל דיאה דילה מואירטי * אי לה הבנה די
לוקי דישו יזכור לו חיל בוירב' די לו קירי דויר חיל בן אדם פרופיוו

צ'ידה דבור א' ביום טוב

קי סי הקודרי אה איל דיטוס דיניס דיל דיאה די לה מואירטי * אי קון איסטו סיגורו קי סי פיידרה אים סי דיזאזי אי סי פי'ורו אים סי דיספידאסה *

אי נמי סי פואידו דיזיר קי ב'ינו אה קיר רומז לוקי דישו יום המיתה קי אים איל דיאה די לה מואירטי קון לו קי דישירון רבותינו ע"ה אין לה גמרא (ע"ז פ"ק) דישירון סוב'רי איל מלאך המות קי טודו איל אים יינו די אוז'וס אין לה אורה די לה פטירה דיל חולה סי לי פארה אה סו קאב'יסירה אי סו איספאדה דיזב'איינאדה אין סו מאנו אי אונה גוטה די אמארגורה דיקולגאדה איכול סיינדו קי איל דוליינטו לו ב'י אה איל סי איסטרומיסי אי אב'רי סו בוקה אי סי לה איזפארזי אדיינטרו די סו בוקה די אילייה סי מואירי די אילייה סוס קאראס סי לי אמאריאן קואנדו לו ייב'אן די לה קאזה אה איל קבר אפריגונאן סוב'רי איל סי אים בואינו דיזין דלדי אונרה אה לה פ'ורמה דיל ריי ובא שלום ינחו על משכבותם הולך נכחו * אי סי אים פיקאדור אפריגונאן סוב'רי איל אי דיזין גואיי אה איל אה פ'ולאנו מאס מיו'ור אורה קי נו סי קריארה קואנדו לו אינטראן אה איל פ'וליוו אין לוס טריס דיאס פרימירוס סי לי רונפין סוס טריפאס דיספואיס די טריס דיאס טודה סו סוויידאד סי לי בולטה סוב'רי סוס קאראס אי לי דיזין אה איל טומה לו קי דאטיס אין מי * קומיטיס אי ביב'יטיס קאדה דיאה אי נו דאטיס אה לוס פרוכ'יס אי טודוס טוס דיאס פ'ואירון קומו חגים אי מועדים אי לוס פרוכ'יס איסקטאב'אן אכב'יירטוס קי נו קומיירון קון טי טומה לו קי דאטיס אין מי איסטו אים לוקי איסקריוב'י איל פסקו וזרתי פרש על פניכם אי טי פארוסייו אה טי כו לית דין ולית דיין ח"ו * דיספואיס די טריס דיאס סי ג'וזגה איל אומברי די לוס אוז'וס אי די סוס מאנוס אי די סוס פיוס אקטה טרינטה דיאס * אי טודוס איסטוס טרינטה דיאס סי ג'וזגה לה שמה אי איל פואירפו קומו אונה * אי לה נשמה איסטה אכאשו טודוס איסטוס טרינטה דיאס קומו לה מו'יר קי איסטה אפ'ואירה טודוס לוס דיאס די סו אינקונאמיינטו * דיספואיס די לוס טרינטה דיאס לה נשמה סי טורה אי איל גוף סי דיריטי איכול קבר אי סי אזי מוסקאדה אי גוזאנו סיגון דיזי איל תנא הקדוש ולאן אתה הולך למקום עפר רמה ותלעה (זוהר פ' ויקהל) אי איסקריוב'יוו איל קדוש הרב הגדול ראשית חכמה ז"ל בשער היראה קואנטאס קוזאס מאס פארה דיספירטאר איל קוראסון דיל בן אדם אי קי קריאה אין סו אחדות יתברך אי קי טורני אין תשובה אין מיינטים קי סו נשמה טייני סוב'רי איל סאב'ריש קי קואנדו אים נפטר איל בן אדם ויינין סוב'רי איל מלאכים אוננו די מלאכי השרת

צידה דיבור א' ביום טוב ה

אי חונו די מלאכי המות אי חון איסקריב'אנו אי חונו קי איס ממונה
קון איליווס אי לי דיוון אה איל דוליוכטו אינו טו פ'ין פארה מורה
ליס דיוו אה איליווס די האינדה נו אינו מי פ'ין * איל לואינו אב'רי
קוס חו'וס אי לו ב'י אה איל מלאך המות סו לונורה די קאב'ו די
מונדו אקטה סו קאב'ו די פלאנטה די סו פיו אקטה סו מואוורה ינו
די חו'וס סיגון דושימוס אריב'ה אי נו סו מואוורי אקטה קי לו ב'י א
דיוו ברוך הוא קי אכסי דיוו איל פסוק בו לא יראני האדם וחי * איל
לואינו דה ערות סוב'רי סו מיומו טורו לוקי אינו חין איסטי עולם אי
איל סי"ת אפ'רמה סו איס נרוק איכטרינה סו אמה אה סו פאטרוו סו
איס רשע אינדוריוסי סו קירב'וס אי סו מאיוורה סו יצר הרע * די אקי
דושירון חכמים ז"ל אפילו חין סו פטורה דול אומברו רשע סו מאיוורה
סוב'רי איל סו יצר הרע * רבי איצור בן יעקב דיוו סיגון אינדוריוסי סו
קירב'וו חין איסטי עולם אכסי סו לי אינדוריוסי אה איל לה אורה די
סו פטורה קי סו פארה אינול ג'ונגו קי אכסי דיוו איל פסוק רשע יראה
ופעס אי קואנדו איס נפטר איל נרוק לי דיוון אה איל הנרוק אבד אי
חין אורה קי איס נפטר איל רשע דול עולם לי דיוון וכלועל כקון וכו'
לי דומאנדארוו אה רבי אצור קי מורו איס איל דין די איל בן אדם
חין איל קבר * ליס דושו אה איליווס חין טוונפו קי איס נפטר איל
בן אדם די איל עולם לי ב'יונו איל מלאך המות אי סו אקונטה
סוב'רי סו קבר אי לו אחארכ'ה אה איל קון לה מאנו אי לי דיוו דינוסיאמי
אמי קי איס טו נומברו לי דיוו אה איל דוסקוב'וורטו אי קאב'ו דולאנטרו
דינ דיוו ברוך הוא קי נו סו קי איס מי נומברו איל לואינו איכטרהרוח
אי נשמה אה סו פואורפו אי לי איב'אנטה אי לו איס מחויב אינול ג'ונגו
אי איל מלאך קי איס ממונה סוב'רי איל ג'ונגו סו פארה איסקואינטרה
די איל אי לי דיוו אה איל גואיי סוב'רי איסטי פואורפו קי סאיוו די
איל עולם וב'אזיאו די זכיות אי ינו די עובית מורה חין סוס פיוס אי
דיוו גואיי אה לוס פיוס קי נו קאמינארוו חין דורוב'ויראד * מורה חין
סוס מאנוס אי דיוו גואיי אה לאס מאנוס קי רוב'ארוו גואיי אה לאס
טרויפאס קי סו אפרוב'ונ'ארוו דול רוב'ו * גואיי לוס חו'וס קי מורארוו
חין מו'ארויט אי סו אפרוב'ונ'ארוו די סוס ווסטאס * גואיי אה לאס חורו'אס
קי נו רוסקוב'וורו קאסטויגוריוו * גואיי אה לה בוקה קי נו טראב'אז'ו
חין לה ליו אי אב'לו דכרוס בטלים אי קאנטאר קאנטויגאס די נבלות
הפה וכיונא אי אפילו קי איסטוב'ו קאיוורו סון אב'לאר דכרוס בטלים
לי דיוו אה איל גואיי אה בוקה קי איסטוב'ו קאיוורו סון מילדאר דכר
אורה לו קי קאב'ו תהלים משניות חק לישראל קאדה דואה דבר ווס ביומו

צידה   דבור א'   ביום טוב

וכוונתו די לו קי סאכ'י סוב'רו חיל דיווי חיל פסוק כלמתי דומיה החשתי
 מטוב ' גואי חיה לה קארני קי נו לאזרו חין יראת שמים ' גואי חיה
 חיל קורחסון קי נו סורכ'ווי חיה סו קריח'דור קי חיס הפארני'חרו חיה
 חיסטאר חין כויסה חו לי דיווי חיה חיל ליב'חכטה חיה חיל ג'וזגו חו
 חונוסי טוס מעשים רעים קי חיווטיס חו סאכ'י די חרונדי חוכיסטוס
 חו דיל'חכטרי די קין טו הפארני'חרו פור דאר דין וחשבון חו קי טו נו
 פואידוס ריספונדיר פור טו קין חו קין פואידוי ריספונדיר חו קין פואידוי
 סומפורטאר טוס עונות קי סון קומו חיל פ'ואינו פארה חיל פאניו קומו
 לה חיספארה פארה לה ג'ארגאנטה קומו לה סאיטה פארה חיל קורחסון
 קומו לחס קארינחס פארה לוס פייס קומו לה חיסקורידאר פארה לוס
 חו'וס חו לו ג'וזגאן חיה חיל די סיס חו'וס פור מודרי קי נו כ'ידו
 חו דישו ' חו די סוס חרני'חא פור קי נו חוליו חו דישו ' חו די סוס
 לחב'יווס פור מודרי קי קיטו פאל'חא די כבלות השם חו די סו חילגואינגה
 פורקי דיווי עדות פ'אסו ' חו די סוס פייס פורקי חקול'חכטרו חיה קוזה
 די עבירה קי טודו חיל קי חק'ל'חכטה סוס פייס חיה קוריר חיה קוזה די
 עבירה לי חקול'חכטרו חיה חיל המלחך המות חו טודו חיל קי חב'לה לשון
 הרע סו מואירטו חיס קון חיסקול'חכטרו בר מיכין ' דיווי רבו ווסו כ'ין
 חו כ'ורחס קי רופ'ורונקוויא חו דיל כן אדם חיה לה כהמה קי לה כהמה
 קואנטוס יסורים סונפורטה חוכיל עולם לה דוגוויחן חו לה דוסקורג'אן
 חיה חיליוח חו נו טויני ג'וזגו ' חונפירו חיל כן אדם קואנטוס יסורים
 סונפורטה חוכיל עולם חו דוסכואיס די סו מואירטו סי חיס לדיק גמור
 לו סון פוטרוס חיה חיל דול ג'וזגו ' חו סי חיס רשע לו ג'וזגאן חיה חיל
 קון דיניס פינגארוס :

אישך

זה נראה לומר כונת רבותינו ע"ה (מס' ברכות ד"ו) ר' מאיר
 קואנדו קונפליחה חיל ליב'רו די חיוב דיוויחה קאכ'ו דיל חומברו
 פארה מוריר חו קאכ'ו די לה כהמה פארה שחיטה ביין חב'ונטור'חרו
 חיל כן אדם קי סי חונגראנדוסיווי חין לה לוי חו לאזרו חין לה לוי '
 קי וינו רבו מאיר חיה חונכיוחר חיה חיל כן אדם לו דוג'ו חו קואנדו
 קונפליחה חיל ליב'רו די חיוב קי סונפורטו יסורין פ'ואירטוס חו חמארגוס
 דיוויחה קאכ'ו די חיל חומברו קי יוב'ה יסורים חיס פארה מוריר חו
 קאכ'ו די לה כהמה קי יוב'ה יסורים חיס פארה לה שחיטה לה רופ'י
 רונקוויא קי חו חיס קי חיה חיל כן אדם לו ג'וזגאן חיה חיל חו לה
 כהמה נו טויני ג'וזגו חו ביין חב'ונטור'חרו חיל כן אדם קי חפ'ירמו
 לה לוי חו לאזרו חין לה לוי קי חיסטונקיס לו סון פוטרוס חיה חיל די
 חיל ג'וזגו חו סוב'רו חיל דישו שלמה קי חיל דויה די לה מואירטו

צ'ידה   דבור א'   ב'יום טוב   ו

א'ים מני'ור קי איל דיאה דיל נאסיר פורקי איל דיאה קי נאסייו נו סי
קאב'יאה סי איב'ה אה סאיר נדיק או רשע לו קול אגורה איל דיאה די
לה מואירטי קי מורייו נדיק אים מאס מני'ור די איל דיאה קי נאסייו

א'י אין לה אורה קי איל בן אדם אים נפטר די איסטוי עולם סי
אטורב'ה דיל מלאך המות קי איסטוי יינו די או'וס אי סו אים
באה דיוב'איינאה אין סו מאנו אי לי דימאנדאן אה איל קיסאס
טראב'אז'אטיס אין לה לוי אי אין גמילות חסדים אי דושיטיס
הפלה אי מנחה אי ערבית קון מנין אי אב'לאטיס קון טו חבר קון
נחת רוח * אי סי איי איניל איסטאס קוזאס לי איג'ה אקיאה דאמלה
איינטרו די סו בוקה אי סאי סו נאמה סין טער אי סינו איי איניל
איסטאס קוזאס לי סאי לה נאמה די סו פואירפו קומו באריין פינג'אניס
די לה לאנה * אי קואנדו איל מלאך המות ב'ה סירקה די איל נדיק
לו דייו טו קריאדור מי אינכואו סירקה די טי איל לואיגו לי רוגה אה
איל אי לי דייו אה איל נו פואירי סיר סין פאקאר איסטוי אורה לי דייו
נו , אינפירו קאב'ראס קי אולוי דוטראס די איל פורדי קי איל
סס יתברך טי אפרונטו מוראה אין גן עדן * אי אין לה אורה
דיל ג'אוגו לי דייו איל שי"ת אה איל בן אדם מונג'ו טורח טוב'י לוי
קון טי טי קריאי אין לה טריפה די טו מאדרי אי נו פ'אויטיס מוב'יטו
אי קואנדו סאיטיס א אזיר דיל מונרו טי אפרונטי אה טי מזוכות אי
טי איסקאפי די יסורין קיסאס טראב'אז'אטיס אין לה לוי אי אינטיס
גמילות חסדים דילאנטרו די מי * סי איי איניל איסטאס קוזאס לו סון
פוטריס אה איל איל לואיגו אי סינו לו אינטריגאן אה איל אין מאנו
די סינקו מלאכי חבלה כנגד די סינקו ליב'רוס די לה לוי איל אונו לו
נאחארכ'ה אה איל סיגונדו קונטה לאס דאראס סיגון אחארכ'אן אי קונטאן
אין בית דין * איל טרוסירו קיטה לוו די סו פואירפו קומו איל
אורנו קי לה לוו סאי די איל * אי איל קוארטיו טראי יורב'אס אמאר
גאס אי אגראס די לאס מונטאניאס קי סי רוב'ו די סו חבר לי דייו
אה איל מאשקה קון טוס דיינטויס קומו קומיטיס רוב'ו קון טוס דיינטויס
איל קינטיונו לו אחארכ'ה אה איל פאדרי אי אה לה מאדרי אי לוס
דייו אה איליווס פור קי נו אינקאמינאטיס אה גואוסטרוס אי'וס פארה
מולדאר אין לוי אי אפ'ירמאר עשרת הדיברות אי אזיר מעשים טובים
אי מצות אי קי סי אפארטארה די אזיר מעשים רעים איל לואיגו לי דאן
אה איל רשות פארה אחארכ'אר אה סו פאדרי אי אה סו מאדרי אי
סי מילדו אי נו אפ'ירמו לו אחארכ'אן אה איל דילאנטרו די איליווס

צ'ירה דבור א' ביזם טוב

הו אינוול זוקר פ' תרומה דיקלארו רשכ"י הקדוש קי טודו טוימפו קי
היל גוף איסטת קוים אינוול קבר סי ג'ונגה הין גהינס אי דינפואיס קי
יוס סי דומיטיוו היל פואירפו טוינו אולגאנסקה * ע' / ז'

אמר

המחבר די אקי טוימו קאסטיוגוריוו היל בן אדס קואנטוס דיניס
פ'אירטיוס אי אמאדנוס פאסאן סוב'רו היל די לה אורה די
קליר סו נאמה אי קומט הין לוקי איסטאמוס כוכ'וס אי פ'ארמיס סוב'רי
לה טיורה נו פונקאנוס די איסטוס דיניס קי ב'אן אה פאסאר סוב'רי
היל בן אדס פארה קיזיר מסגל מליות אי מעשיס טוביס אי אפיקהאר
הה היל פרוב'י די קונטיוו קי סוינפרי היל פרוב'י טודוס קוס דואס
איסטאן אדולוריוואדוס ובכער גדול וכפרט קואנדו איסטת קארנאדו די
פ'אמוליוה עוללוס סאז לחס פורס הין להס קי טויממוס חיוב די אפיקאר
ארנווס אונו די אושרו ואיס חת רעהו ועוזרו ולאחיו יאמר חוק אי היל
סי"ת לו כונדיוו הין טודו לו קי אי סונון דיוו היל פאקוס כו בגלל הדבר
הזה וברקד ה' ככל מעשיך ובכל משלת ידיך קי היל דאר נדקה היל בן
אדס דה אה אמוסטראר קי קריזי הין אנכוי ה' אהק קי היל אוס אונו
הי נו סוינודו סונון דויסירון חכמיס ז"ל קי היל קין אינקוב'רי סוס או'וס
די לה נדקה אוס קומט סי סירב'ורה עבודה זרה * אינפירו קואנדו
דה נדקה אוס קי קאפ'רה הין לה עבודה זרה אי אטורגה באטודתו יתברך

ובספרי

הקטן בן אברהם דף כ"א ע"ד אקלארי אפי אינוול מאמר
דיג'ו קון לוקי דויסירון לוס סי' חכמיס ז"ל קי היל טעס
קי דיזו היל סי"ת הין סויני אנכוי ולא יהוס לך הין לשון יחיד אוס
פארה אמוסטראר לה מורה היל אחרות קי אב'לו קון טודוס לשון יחיד אי
נו דיזו אהיבס אי לוס קי סירב'ין עבודה זרה אוס קון יירו קי קירין
אינטינודו קי אה משה אב'לו הין לשון יחיד אי נו אטודו ישראל * אי לויה
הוס סאב'ירו קי לה נדקה אמוסטרה סוב'רו היל אחרות אי פור איסטו
היל קין אינקוב'רי סוס או'וס די לה נדקה סי יואמה קי נו אטורגה הין
סו אחרות יתברך אי אינטינודו קי היל דיקלארו די אנכוי ולא יהוס לך
הוס קי אב'לו היל סי"ת קון משה הין לשון יחיד אי סו טופה קי אוס
קומט סירב'יר עבודה זרה סוינודו נו קריזי הין אנכוי ה' אהק קי היל
הוס אונו הי נו סוינודו הי אפ'אירס די היל נו אי אושרו חס ושלום :

סימן ב' אשר

הנחתך מארץ מצרים * הין איסטו כונד'ו די
אשר איסטת רמוז לאס דיוס איורדאס קי איוריו
היל סי"ת אה לויס מנדינס אי היל בונב'ו די אשר סו קואונטה אוס 501

אי לאס דייס מכות קי סון דל"ך עד"ס באח"ב סו קואינטה טאמכיון
 חוק 501 (נחל קדומים פר' יתרו) אי אמנו פוקו דעת מי פארזיטיוו אה
 דיוור קי איל טעם קי סו אורוורון קון דייס אורודאס כי מאנקו כי מאס
 חוק פור סוכה קי כי קיריאן אינכיאר אה ישראל די מנרים אי פ'ואורון
 קאב'זאנטו די דוטאדראר די דאר לוס עשרת הדיברות אה ישראל קי אנקי
 לי דישו איל ש"ת אה משה רבינו ע"ה בהוליאך את העם ממנרים תעבדון
 את האלוט על ההר הזה אי סוכ'רי איסטו סו אורוורון קון דייס אורודאס
 מורה כנגד מורה ' אי סוכ'רי איסטו איניל בוורב'ו די אשר איסטו
 דמיו לאס דייס מכות אה דיוורמוס קי איל טעם קי טרושו סוכ'רי לוס
 מנרים דייס אורודאס דוקא פ'ואי פור קי כי קיו'רון אינכיאר אה ישראל
 די מנרים אי קאב'זארון די באראר אה ישראל די רוקיב'יר לוס עשרת
 הדיברות (ספרי הקטן בן הברהם הנ"מ דרוס א' לוס"מ דב"א ע"ב וע"ס
 מ"ס עוד כזה)

א' דיסירון רבותיו ע"ה קי די ב'יר קי איל ש"ת מוס קיטו די מנרים
 איל פרופיוו אי כי פ'ואי על יד די שגון אמנעי די אחי סו ב'י
 קי איל ש"ת פארה מיינטוס אין לוס די אבאשו ומלכותו ככל משלה '
 אי איסטו דירוקה איל יורו קי טיינין לוס קי סוירב'ין עבודה זרה קי
 דיוין קי מרוכ די סו גראנדיוזה כי פארה מיינטוס אין לוס די אבאשו
 אי דיוו איל ריו'ו פור מאנו די אמנעי ' קי דוקיירטו ייה ב'ימוס קי
 איל ש"ת בכבודו ובעלמו מוס קיטו די מנרים אי כי פ'ואי פור מאנו
 די אמנעי די אחי סו פריב'ה שרם ה' ושפל יראה אי פארה מיינטוס
 אין לוס די אבאשו אי קון איסטו כי פואידין סוירב'יר עבודה זרה ס'ו
 קון דיטה טענה ייראדה '

א' איסטו מי פארזיקי לה כוונה דיל פסוק אין לה פרשה די יתרו וישמע
 יתרו כהן מדין את כל אשר עשה אלוט לפרעה ולמנרים כי הוליה
 ה' את ישראל ממנרים ' אי דארסארון רבותיו ע"ה קי אויידה אויוו
 יתרו אי ב'ינו אי סו אינו ג'דיוו (זכאים דקו"ו) יליאת מנרים אויוו אי
 ב'ינו ' אי אנקי סו ב'י דיל פסוק קי דיוו אחי עתה ידעתי כי גדול
 ה' מכל האלוט ' אי ייה חוק סאב'ירו קי יתרו אורה כומר די לה עבודה
 זרה פרימו קי סוירב'יאה עבודה זרה קי איסטאב'ה קון דישו אינכיאנו
 קי מרוכ די סו גראנדיוזה דיל ש"ת כי פארה מיינטוס אין לוס די
 אבאשו אי דיוו איל ריו'ו על יד אמנעי אי סוכ'רי איסטו סוירב'יאה עבודה
 זרה אינפירו אנורה קי אויוו לה סאידורה די ישראל די מנרים קי פ'ואי
 פור סו מאנו דיל ש"ת ' אי כי פור מאנו די אמנעי אוטרו קי איל
 פרופיוו קיטו אה ישראל ממנרים סוכ'רי איסטו איל לואינו ב'ינו אי סו

צידה דבור א' ביום טוב

היו ג' דיווי או אטורגו אי דישו אגורה קופי כי גדול ה' מכל השמים
אי נו סי פואירי קירב'יר עבודה זרה סיינדו איל שי"ת ב"ה פארה מיוכ
טיס אין לוס די אכאשו אי לה רחיה איס די יזיאת מצרים *

ב והנה סוב'רי קי יתרו נו דישו עבודה זרה קינו סירב'יוו סיגון
דישירון רבותינו ע"ה אין איסטו פקוק קי דישו עתה
ידעתו כי גדול ה' מכל השמים * קון טורו איסטו סיינדו קי נו איי קוזה
קי סי פארי דולאנטרו די לה תשובה ב'ינו אי סי איזו ג' דיווי * די אהי
טומימוס תוכחית מוסר אה טורכאר אין תשובה די נו איסטרוס פיקארוס
באהבה ובחובה רבה אי סו מאנו יתברך איסטו איסטו פאנדורה אה רי
סיב'יר אה איל קי טורכה אין תשובה אי איל עיקר די לה תשובה איס
קי סי אריפוינטה סוב'רי לו קי פאסו אי ריסיב'ה סוב'רי איל אחרותו
יתברך בלב שלם אי נו בולטאר מאס אה לוקי אזיאה מאס אנטוס אי
קון איסטו ושכ ורפה לו סיגון טופימוס *

מעשה אי לו טראי איל רב חמדת ומיס ז"ל קי אין דיאס די רבינו
האר"י ז"ל אי איל רב מוהר"ם די ליהון ז"ל אין אונו די
ריקוס דיל פואיב'לו קי אירה רשע גמור טורוס קוס דיאס אי סאב'יאה
אין סי מיומו קי סו תשובה אירה פ'ואירטו פארה ריסיב'ירסי אונה ב'יו
לי דימאנדו אה איל רב ז"ל סי אב'יאה מוליוונה פארה סו אירידה אי
לי דישו אה איל קינו טיניאה תרופה אוערו קי ריסיב'יורה סוב'רי איל
דין דילה מואירטו פור כפרה די קוס עונות אי לי דימאנדו די איל קי
סי ריסיב'יאה סוב'רי איל דין דילה מואירטו פור כפרה די קוס עונות
סי טיוני פארטו אין גן עדן לי דישו אהיל סי לי דישו ג' ארמי קי סיאה
מי לוגאר אין טו ב'וינדארו אי לי ג' ארו אה איל סוב'רי איסטו די אסיר
קארלו אין גן עדן קואנדו. אויוו אכסי דיטו אומברו סי אינפ'ארטיוו
אה איר דיטראס די איל אה סו ישיבה אי אינקומינדו איל רב קי לי
טרושיראן פלומו דולאנטרו די איל אי טרושירון איל פלומו אי לו איג'ו
אה לומברו אי אינפ'וסו אה סופלאר קון לה פ'ווייה אסטו קי סי דורי
טיוו איל פלומו ביון דיספואיס לו אסינטו אה דיטו אומברו אין איל
באנקו אי לי אטו אונה ריזה סוב'רי קוס אונ'וס אי לי דישו אה איל
אזי וידו סוב'רי טורוס טוס עונות אה נו איסטרו דינו סאנטו אי ריסיב'י
יוגו די מלכות שמים סוב'רי טו קון קוראסון קונפלידו אי די שמע
ישראל אי ריסיב'י סוב'רי טו לה מואירטו פור טוס עונות קי איזיטוס
אינפ'אניאר טורוס טוס דיאס אה טו קריאדור אי קאטו דיטו בעל
תשובה קון יורו גראנדו אי אמארגו אסטו מונג'ו אי אב'יאהן פארארוס
אחי דירידור זקנים אי תלמודי חכמים אפאניואמיונטו גראנדו אי לי

צידה דבור א' ביום טוב ח

דינן איל רב אב' רי טו בוקה אי טו לה אינג' ורי קון מונ'ה די פלומר
 אי אב' רייו סו בוקה מווי אכנ'ה אה טורו איל פואיב' לו קי איסטאב' אן
 פארדוס אה סו דירידור איסטונקיס טומו איל רב ז"ל שארופי רוח'רו
 אי לי אינג'ו אונטו די סו בוקה אי לי דינן אה איל וסר עונק וחטא'תך
 תבופר ' איל לואיגו אינפיקו איל בעל תשובה קון כוז די אמארגורה
 אי דינן סיניור חכס פור כבוד די נואיסטרו קרייזרור מלך מלכו המלכום
 הקב"ה מאטאמי אנורה אי נו ב' ורי אין מי מל אין דיפידרירסי מי
 אמה פארה קי קירו ב' ידאס דיספואיס קי מוס עונות ויה פאסארו די
 טיפוי די מי קאב' יסה די פלאנטה די פיי אי אסטה לה קאכוסה נו איי
 אין מי סאנידאר די קי מי איזויטויס די איסטה מאנירה אי מי אינג'אב
 ויאטיס לי דינן איל סיניור רב א תירא ואל תחת קי איל סי"ת ויה די
 סוב' ויו טוס מעשים ' אי די אקיל דואה אי אדילאנטרו נו קי דיב' ירו
 אקיל אומברי די איר אה סו יסובה ' אי טודוס לוס דיאס קון תענית
 אי תשובה גראנדי אי דיספואיס די איסטו נפטר איל רב לבית עולמו
 אי קואנדו ב' ירו איל בעל תשובה קי פ' ואי נפטר איל רב יורו קון
 אמארגורה די קוראסון אי איסקלאמו אה איל דינו ב"ה קי לי טומארה
 סו נשמה מאחר קי נו טייני נינגון רב קי לו אינקאמיני אין קאמינו
 בואינו ' אי פ' ואי קואנדו פורפ' ואו מונג'ו קון סו תפילה לו דיסוב' ויו
 איל סי"ת אי קאיו חאזינו אה קאמה אי קואנדו אייגו לה אורה די סו
 פטייה אינפיקו אה גרוטאר דיזוינדו דלדי לוגאר אה איל רב מוהר"ם
 די לואון קי ב' ונו דיטראס די מי פארה אפ' ירמאר סו ג' ארה פארה
 יוב' ארלו אה גן עדן סירקה די איל אי איל לואיגו פ' ואי נפטר אי
 דיספואיס די סו פטייה לו ב' יורון קואנטוס ויז'וס אי גראנדיס בחלום
 אסינטארו אין גן עדן סירקה דיל רב דינג'ו מילדאנדו לוי ג' אנטוס
 דיפרינדימוס די איסטו מעשה קי איל בעל תשובה איס זוכה אה מיל
 דאר לוי אין גן עדן ' אי איל עיקר די לה תשובה איס דישאר איל
 פיקארו אי נו בולטאר אוטרה ב' יז אה פיקאר סיגון דינו איל פסוק
 יעזוב רשע דרכו ואיש און עמשכותיו וישוב א' ה' וירחמנו ואל אהינו כי
 ירבה לאלות כנו"ל ;

ג מבית עבדים דארסארו רבותינו ע"ה קון איסטו פארטידו טי
 דינמי די איסקלאב' ידאר די מנחים קונקי דיסוב' אס מי
 אהות סוב' רי טו אי מי פארוסי אה דיזיר לעניות דעתו קי פור איסטו
 אנ' אנטו איל סי"ת אדרו דיל דבור קי מוס קיטו די מנחים איל דבור די
 לא יקום לך אקים אחרים על פני פארה דיזיר בפירוש קי לוקי טו קיטו
 פ' ואי קון איסטו תנאי קי נו סיירב' אס עבודה זרה ' אי איל קי טייני

שכל יוה סאכ'י קי נו איי ממשות אין לה עבודה זרה אי נוזוטרוס
בית ישראל מואיסקטרו קוראסון איסטה אפיגאדו סוימפרי קון איל שי"ת
דוקא ' אי איסטו אסימוז'ה דרך משל סי לגונו איסטה אינקארסילאדו
אין פרוזיוון פור לגונה דיכ'דה או פור לגונה סיבה אוטרה אי איסטה
ייב'אנדו האי יקורין מונג'וס אי נו איי כונגונו קין פירקורי אה קיטשדו
אי ב'ינו אונו אי אכ'לו ביון פור איל אי לו קיטו דילה פרוזיוון ' דוטו
אומברי קי סאיו די לה פרוזיוון סיגורו קי לי דה אגראדיסיווניס אה
איל קי לו קיטו קי אכ'אנסו די ייב'אר יקורין פ'ואירטיס אין לה פרוזיוון
אי קאדה ב'יו קי לו ב'י אה איל קין לו קיטו לו קירו סורב'יר אה איל
קון טודה סו פ'ואירסה קומו אים איל איסקלאב'ו קון סו אמו ' כל
שכן נוזוטרוס קונפאנויה די ישראל קון איל שי"ת קי מוס קיטו די לה
איסקלאב'יראד די מנרים פ'ואירטיו סיגון יוה אים סאב'ירו ' אי סי אים
טארימוס דואס אי נוג'יס דאנדו הודאות א שי"ת נו אכאסטיוסיומוס '
אי טודוס דואס די נואיסקטראס ב'ידאס טוימוס איל אוב'ליגו די סיר
ב'ירלו אי די אפ'ירמאר לה לוי סאנטה קי מוס דיוו אין הר סיני קי
קון איסטו פארטידו מוס ריגמיוו די מנרים סיגון דיסימוס '

ובפי'

עניות דעתו מי פארוסי אה דיוור קי סוב'רו איסטו איי אין
לה ליי אינמינעטאדו סינקואינטה ב'יויס יפואת מנרים כנגד די
סינקואינטה פואירטאס די לה לוי אה סיר רומז קי יפואת מנרים פ'ואי
קון תנאי קי אפ'ירמומוס לה לוי '

אי

איסטו סירה טאמביון לו קי פ'ואי רומז תורתיו הקדושה אין איל
פסוק קי דישו בהוליאך את העם ממנרים תעבדון את האלים קי לה
נו'ן די תעבדון איסטה דימאזיואדה ' אה סיר רומז תורתיו הקדושה אה
לאס סינקואינטה פואירטאס די לה לוי קי לה סאידורה די מנרים פ'ואי
קון איסטו תנאי די אפ'ירמאר לה לוי קי אים סינקואינטה פואירטאס די
כונה :

גם

פודימוס דיוור קי פ'ואי רומז אה לו קי דיסירון חכמים ז"ל קי
ישראל איראן ראויים די איסטאר אין גלות אין מנרים 260 אנווס
כנגד די לו קי פ'ואירון פוגמים לוס דיוס שבטים אין לה וינדודה די יוסף
הלדיק בשם הו"ה ברוך הוא אי דיוס ב'יויס הו"ה לי אינפורטה 260 קי
איסטו דיוון רבותיו קי אים לה כונה דיל פסוק וירא ה' כי ס"ר לראות
קי איל בוורב'ו די ס"ר לי אינפורטה 260 ' אי פור איסטו לוס דיוו איל
שי"ת לה לוי קי איסטה כלולה די סינקואינטה פואירטאס די כונה קי על
ידי די לה לוי לוס דיובאטיוו סינקואינטה אנווס די קאטוב'יריוו אי
סאירון דיל גלות אין 210 אנווס אי אה איסטו פארוסי קי פ'ואי רומז

צִדָּה דְבוּרָא בְיוֹם טוֹב ט

לָהּ כּוֹן דִּי תַעֲבֵדוֹן דִּימְהוּזִיחָדָה קִי אִינְפֹרְטָה סִינְקוֹאִינְטָה אָה סִיר רֹמְנו
אָה דִיטוֹס סִינְקוֹאִינְטָה אִנְוִיוֹס דִּי מִינְגוֹאָה דִּי גְלוּת דִּי מַנְרִים פּוֹר זְכוּת
דִּי קִבְלַת הַתּוֹרָה סִיגוֹן דִּישִׁימוֹס :

א אִיִּסְטוּ פֹאֲרִיִסִי קִי אִיִּס אִיִּל טַעַס קִי דִיִּסְפּוֹאִיִּס קִי דִישׁוּ אִיִּסְטִי
דִיבּוֹר דִּי אִנְכִי ה' אִשֶׁר הוֹפֵאֲתִיךְ מֵאֶרֶץ מַנְרִים מִבֵּית עֲבָדִים
הָיִי דִיִּל בִּיִרְבֹּ'וֹ דִּי לֹא יִהְיֶה לְךָ אִסְטָה וּלְשׁוֹמְרֵי מִצְוֹתֵי סִינְקוֹאִינְטָה
בִּיִרְבֹּ'וֹס רִמּוֹ אָה דִיטוֹס סִינְקוֹאִינְטָה אִנְוִיוֹס קִי הִמְיִנְגוֹאֹוֹ אִיִּל שׁוֹ"ת דִּי
אִיִּל גְלוּת קִי אִיִּסְטָה'אִמּוֹס אִיִּסְקִלְאָב'וֹס אִיִּן מַנְרִים הָיִי מוֹס קִיטוּ דִּי
מַנְרִים פּוֹר זְכוּת דִּי קִבְלַת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת :

א פּוֹדִימוֹס דִּיזִיר מֵאִס קִי לָהּ כּוֹן דִּי תַעֲבֵדוֹן פֹּאֲהִי רֹמְנו תּוֹדֵתִינוּ
הַקְדוּשָׁה אָה לָהּ לִי קִי אִיִּס סִינְקוֹאִינְטָה פּוֹאֲהִירְטָס דִּי בִינְה'
(סִפְרֵי הַקְטָן בֶּן אֲבֵרָהִם דְרוֹשׁ ה' לִינְ"מ דְכ"ט ע"ג) * הָיִי רַבּוֹתֵינוּ ע"ה
אִינְשִׁימְפִּלְאֲרוֹן אָה יִשְׂרָאֵל קוֹאֲנִדוּ סְאִיִּרְוֹן דִּי מַנְרִים אָה קִי לָהּ קוֹזָה
אִיִּסִימִינְ'ה אָה אִיִּן רִיִּי גְרַאֲנְדִי אִיִּי אִיִּסְטִימְהִירוּ קִי טִינְיָהִה אִיִּן אִיִּמִינְגוּ אִיִּי
פּוֹאֲהִי אִקִּיל אִמִינְגוּ אָה אִיִּן לִוְגֵאֲרִי אִיִּי אִיִּן אִקִּיל לִוְגֵאֲרִי אִיִּי אִיִּן רִיִּי
אִוְטֵרוּ גִ'יִקוּ אִיִּי לִי טוֹמֹו אָה אִקִּיל אִמִינְגוּ אִיִּי לִי אִינְקִאֲרִסִילֹו אִיִּן פִּרְזוֹוִיִּן
אִיִּי קוֹאֲנִדוּ אִוְלִיִּיִו אִיִּל רִיִּי גְרַאֲנְדִי אִיִּסְטָה קוֹזָה אִיִּל לִוְאִינְגוּ לִי אִינְכִיִּהוּ
אָה דִיזִיר אָה אִיִּל רִיִּי גִ'יִקוּ אִיִּי הַדִּיִּוֹט קִי לִי דִיִּירָה אָה אִיִּל אָה סוּ
אִמִינְגוּ * אִיִּי אִקִּיל רִיִּי גִ'יִקוּ כּוֹ לִי אִוְלִיִּיִו אָה אִיִּל אִינְכִיִּהוּ סִיגוֹנְדָה בִּ'יִי
אִיִּי כּוֹ לִי אִוְלִיִּיִו אִסְטָה קִי רִיבִ'יִיִו אִינְכִיל אִיִּי דִישׁוּ קִיִּן אִיִּס אִיִּסְטִי רִיִּי קִי
לִיִּי לִי בִ'וֹ אָה אִוְיִיר אָה אִיִּל אָה אִינְכִיִּהֲרִי אָה סוּ אִמִינְגוּ אִיִּסְטוֹנְסִיִּס
אִקִּיל רִיִּי גְרַאֲנְדִי סִי אִינְכִיִּהוּ דִי רַאֲבִ'וִיִּה אִיִּי אִינְכִיִּהוּ גִ'יִנְטִי אִקִּאֲסִיִּגְהִרְלֹו
קוֹן אִירִידָס גְרַאֲנְדִיִּס אִיִּי מֵאִטוּ מוֹנְגִ'וֹס דִּי סוּ גִ'יִנְטִי אִסְטָה קִי סִי
אִיִּסְפִּאֲנְטוּ אִיִּל רִיִּי גִ'יִקוּ כּוֹ לִי מֵאִטְרִהֲרֵן אָה אִיִּל טֵאִמְבִּיִּין אִיִּסְטוֹנְסִיִּס
לִי קִיטוּ דִּי אִינְפִּרִיִּזוּ אִיִּי סוּ לִי אִינְכִיִּהוּ אָה אִיִּל רִיִּי גְרַאֲנְדִי * אִיִּי אִקִּיל
אִמִינְגוּ קִי לִי אִיִּסְקִאֲפּוּ אִיִּל רִיִּי עַל יְדֵי דִי אִקִּיִּהֲס אִירִידָס קִי לִי קִאֲסִיִּוֹ
כּוֹדֵאִי קִי לִי דֵה אֲגְרַאֲדִיִּסִיִּוִּנְסִיִּס אָה אִיִּל רִיִּי גְרַאֲנְדִי * אִיִּינְפִּירוּ טִיִּינְי
לִוְגֵאֲרִי דִי סִירְסִי פּוֹטֵר דִּי דִאֲרִלִי אֲגְרַאֲדִיִּסִיִּוִּנְסִיִּס אִיִּן סוּ דִיזִיר קִי טוֹדוּ
לִי קִי אִיִּזוּ אָה אִיִּל כּוֹ אִיִּס פּוֹר מוֹדֵרִי דִי אִיִּל קִיטוּ פּוֹר לִי קִי רִיבִ'יִּיִו
אִינְכִיל אִיִּי אִפּוֹלוּ קִי לִי דִאֲרָה אֲגְרַאֲדִיִּסִיִּוִּנְסִיִּס כּוֹ טִיִּינְי אִוְבִ'לִיִּגוּ פּוֹר סִיר
אִיִּסְקִלְאָב'וֹ אָה אִיִּל טוֹדוֹס סוֹס דִיִּהֲס * הוֹנְפִירוּ הָיִי אִוְנָה פִּרְזִיבִ'ה אִיִּן
אִיִּסְטוּ * סִי אִיִּס קִי בִ'יִּהוּ לִיִּי קִי דִיִּסְפּוֹאִיִּס קִי לִי טֵרוֹשׁוּ אָה אִיִּל אִמִינְגוּ
אָה סוּ קִאֲזָה כּוֹ לִי דִישׁוּ אָה אִיִּל טוֹדוֹס סוֹס דִיִּהֲס מֵרֹב דִּי סוּ
אִמִיִּסְטָהֲד אִיִּסְטוּ אִמּוֹסְטֵרָה קִי טוֹדוּ לִי קִי אִיִּזוּ אִיִּס פּוֹר אִיִּל אִינְפִּירוּ
סִי דִיִּסְפּוֹאִיִּס קִי לִי קִיטוּ דִּי אִהִי לִי דִישׁוּ אָה אִקִּיל אִמִינְגוּ אִיִּי פֹאֲהִי

צידה דבור א' ביום טוב

די דחי א' דחי איסטו המוסטרה קי נו איזו טודו קי נו פור איל כבוד
 סולמו קי ריב'ליוו אינול אי נו איס חייב אקול הומכרי אה איל ריו די
 סור סו איסקלאב'ו * לו פרופיוו איל ריו איס ריו די כויס די לוס ריוס
 איל סאנטו בינדיג'ו איל אי יארט סון עם אהובו אי פ'ואירון אה מנרים
 אי ב'ינו פרעה איל ריו הדיוט אי סוג'פ'טו אה ישרט קון יוגו פינגאלו
 איסטונסיס אינכיוו אה משה סו סוירב'ו פארה קיטשדוק אי נו פארו
 מוונטוס אינול אסטו קי ריב'ליוו אינול שו"ת אי דישו מי ה' אהר אשמע
 בקולו אי איל שו"ת אינכיוו טודאס אקיאס אירידאס אסטו קי לוס
 אינכיוו אה ישרט די מנרים * אי סוב'רי איסטו אב'רה ספק אה סור
 פוטו אה ישרט דיוונדו קי טודאס אקיאס אירידאס נו לו איזו אוטרו קי
 פור סו כבוד אי נו פור אמור די ישרט * אינפירו סוירדו ב'ימוס קי
 איזו איל שו"ת ריסקפואיס הנסו מאראב'יאס קון ישרט איסטו דה אה
 מוסטראר קי טודו לו קי איז און מנרים פ'ואי פור אמור די ישרט דוקא
 אי קון איסטו טוימוס איל ריב'לינו די סורב'ירלו אה איל שו"ת קון
 חובה גראדרי (מוהר"ו ז"ל) :

דבור שני

א' ל"א יהיה לך אהים אחרים על פני די איל ביורב'ו די לא אסטו
 ולשומרי מנתי לוי סינקואינטה ביורב'וס נגד די סינקואינטה
 דיאס די יליחת מנרים אסטו מתן תורה (פחל קדומים) * אי אמי מי
 פארוסי אה דיוור קי איס נגד די סינקואינטה פואירטאס די לה לו
 בודע * אי ביון אב'ינטורארה נו איסטרה פארטו קי קריאימוס בהמונה
 שלימה שהיא כביכול איס אנו יחיד אינול עולם אי קאימוס און סו
 סואילטו סוגון דיוו איל פסוק כו חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו אי
 איסקריב'ו איל פסוק בי יעקב בחר לו יה ישרט לסגולתו אי לוס גויס
 קי סוירב'ין עבודה זרה לוס אינטרונו און מאנו די לוס שרים אי קון
 איסטו טוימוס איל ריב'לינו די סורב'ירלו קון טודו מואיסקטרו קוראסון
 אי טודה מואיסקטרה אמה * אי איסטו דבור די לא יהיה לך אהים אחרים
 על פני איס אקאב'יראמונטו קי סי אושי איל בן אדם הרחק כמטחוי
 קשה די לאס קוואס קי סון סימנו'אנטי אה לה עבודה זרה אה נו חויר
 נינגונה די איליאיאס פור קי סי לי קונטה אה איל קומו סורב'יר עבודה
 זרה כפועל ממש * פרומו איס קי איל קי קיטה זרע לבטלה מלכד קי איס
 עון גראדרי וגדול עונו מנשוף אי סי לי קונטה אה איל קומו סורב'יר
 עבודה זרה (נידה דפ"ב) ואמרו שם רבי אשי דיוו טודו איל קיטרה

צידה דבור ב' ביום טוב יוד

זרע לבטלה קומו קי קירב'יורה עבודה זרה * אי מי פארוסי אה דיוזר
קי איל טעם אים קי דישו מאס אחי לה גמרא רבי אמי דיוזי קי יואמה
עבריון קי אנסי אים איל אופ'וסיוו דיל יצר הרע אווי לו דיוזי אזי אוסטו
מאנוואנה לו דיוזי אזי אוסטו אסטא קי לו דיוזי קירב'י עבודה זרה *
כמלא קי איל קי קיטה זרע לבטלה ייה קי רוסולב'י על שם די סו
קאב'ו די קירב'יר עבודה זרה פור אוסטו די קואנדו פ'ואי מוואי זרע
לבטלה ייה קי לו קונטה קומו קי קי קירב'יורה עבודה זרה חס ושלום :

ב ודרך

הגב טי דורי פארטי די לאס פינאס דיל קי קיטה זרע
לבטלה קי אים חייב מואירטי (גדה רפ"ב) קי אנסי דיוזי
איל פסוק וזרע בעיני ה' וימת גם אותו רבי יצחק ורבי אמי דיוזי קומו
קי וירטיוורה סאנגרוס אי נו טויני חלק לעולם הבא (מס' בלה) רבי
דיוזי טודו איל קי קי קאינטה אה קי מיוזמו אה קיטאר זרע לבטלה קי
קונטה קומו לה בהמה קי נו אוסקאטימה אוטרו קי פור לה שחיטה
אי טאמביון נו טויני פארטי אין עולם הבא בר מונן * אי קוב'רי איל
דישו שלמה המלך עליו השלום בחמתו מי יודע רוח בני אדם העולה
היא למעלה אוסטאס סון לאס נשמות די לוס כדוקים קי נו קי אוסקאונטאן
אה קיטאר זרע לבטלה ורוח הבהמה הורדת היא למטה אוסטאס סון
לאס נשמות די לוס רשעים קי קי אוסקאונטארון אי קיטאן זרע לבטלה
אי טודו איל קין אוסקאונטה אה קי מיוזמו פארה קוזה די עבירה אים
חייב מואירטי * טודו איל קין קיטה זרע לבטלה קי יואמה רע אין
אזוז'ס די איל שי"ת אסיגון דיוזי איל פסוק ויהי ער בכור יאודה רע
בעיני ה' פור קי אירה קיטאן זרע לבטלה (זה"ק ס' בראשית) אי נו
אים זוכה אה ב'יר פני שכינה אי נו איי עון קילו אינקונה איל בן אדם
מבית ומחוץ קומו איל עון דיל זרע לבטלה קי על ידי קי קי אוסקאונטה
טודוס קוס אברים קי אינקונאן תכף קוס אברים אי פור אוסטו דיטירון
חכמים ע"ה קי נו אים זוכה אה ב'יר פני שכינה קי אים קדושה * אי
מי פארוסי קי פור אוסטו אים איל טעם קי דיטירון רבותינו ע"ה עין
שלא זן מהעבירה וזון מזיו השכינה קירי דיוזי אזוז' קי נו קי מאנטוב'ו
די עבירה קי קי אקאב'ירו אה נו אינקונארסי אה ב'יר קוס אזוז'ס
מוז'רוס אי ב'יניר לורי שכבת זרע לבטלה קי יואמה קדוש אי יואקוויאה
אה קי קי מאנטוינגה די קלאריראד די לה שכינה קי אים קדושה *
טאמביון קי אקאב'ירי אנטים די דורמיר לה נוג'י אה מילדאר דברי
תורה לו קי קאב'י ואחד המרבה ואחד הממעוט ובלבד שיכוין את לבו
לשמים אי קומו קי דואירמי מתוך דברי תורה נו ב'ינגה לגרי טומאת

צדה דבור ב' ביום טוב

קרי נז וירנה לודי חלומות משום קי נז לו קון מבשרים בשורות משלם
בחלום אציגון דיוזי היל פסוק ושבע ולין כל יפקד רע קירי דיוזר קומנו
דואירמים ארטו די לה לוי נז סו סונייה חלומות רעום קי לה לוי סאנטה
היס ארבו'ל די וידאס פארה לוס הוספ'ורכאנטים הין חילוייה או לוי
פוז'ה הארה גהאנדי אה סו נשמה אי ליוזי היל מחבר הקטן סו פ'יאנסה
קי סו אפ'ירמה חיל פסוק ושכבת וערבה שנתך אי נז ב'ירנה
טחמביון לודי תענות חלום מלכד קי אב'אנסה די ויניר לודי טומאת קרי
ושכבת זרע לבטלה אי אב'אנסה טחמביון מואירטי די סוס חיו'וס ג'יקוס
זר קי בכלל די לחס פינאס די היל קין קיטה זרע לבטלה היס קי
סו לוי מואירטיון לוס חיו'וס בר מוכן ' או סיינדרו קי סו טומה לער די
לה מואירטי די לוס חיו'וס קי לוי פידרונה אה היל לוקי אורה חייב
מואירטי א קריאדור אי קון פארטידו קי טורני הין תשובה ' היל קין
קיטה זרע לבטלה יוב'ארה יקורים קי סו לוי דוריטורה סו קארני הין סו
וידה ' אי סונטראוי ענות סוב'רי היל קי היל עני היס קונטאדו קומנו
מואירטי ' אי לה סיבה קי וויני היל הומברו לודי קרי ולהוטיא זרע
לבטלה היס פור פאראר מיינטים הין מוא'רוס אי מוג'אג'אס קי פינסה
פינסאמונטוס משום היל דואה אי ב'ויני לודי טומאת קרי הין לה נוג'
אי היל פאראר מיינטים חילויאס היסטו פרופיוו סו לוי קונטה עבודה
סיגון דישירון חכמים סוב'רי היל פסוק קי דישו ולא תתורו אחרי לבבכם
ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם אי קאב'זה משל פארה סו מיוזמו
קי ב'ויני טחמביון הין גלגול די חונה אב'י קי סו ויאמה ראה קי דויטה
אב'י איזי זנות קון סו ב'יסטה ' אי דישירון רבותינו ע"ה קי טודאס
אקיאס פורות קי סו אפרוב'יג'ו היל בן אדם קון סו ב'יסטה סו לחס
טראי היל מלאך המות אה היל בן אדם הין לה אורה די סו מואירטי
אי כורלה קון היל מלכד קי סו אינקובה סו שמה ' אי קואנדרו נאסי
היל ולד סארלה די לוס פרויטים די היל דור קומנו היל פאדרי וכל שבן
אב'לאר קון מוא'רוס קי לו טראי לודי עבודה סיגון ויה אקאב'ודו היל
הנה הקדוש ול תרבה שיחה עם האשה באשתו אמרו ק"ו באשת חברו
מכאן אמרו חכמים כל המרבה שיחה עם האשה גורם רעה לעלמו
וכו' וסופו יורש גהינם ' אי קין היס היסטוי טורפי קי מילדה היסטאס
פלאב'ראס די היל תנא אי נז סו אפיאדה די סו שמה קי קאב'זה
מוג'ו משל פארה סו מיוזמו אי לה סטרא חומרא קי סו ויאמה רעה קי
אפינה קון היל אי על ידי די היסטו סו בארה די פלאב'ראס די לה
לוי קי היס מאס פינגאדו די עבודה זרה גילוי ערוות אי ששיכות דמים
קי עבודה אקאריאה עבודה אי הין לה אורה די סו פטורה די היסטו

צ'ירה דיבור ב ביום טוב יא

אומברו לו ארונג'אן אה איל קומו ארונג'אן פיודרה קון סאפאן מדחי
א דחי אין מאנוס די מלאכו חבלה מלאכו אימנה קרוואילוס אי סו פ'ין
סירה פארה אירידר גהינס ' אי טודו איל קי מוג'יגואה אב'לה אפילו
קון סו מוז'יר אים אפארנו'ארו אה דאר דין וחשבון סיגון דיסירון חכמים
ז'ל על פסוק ומגיד לאדם מה שיחו כידוע ' ובפרט סי איסטה נדה
קי אפילו פאראר מיינטוס איל אומברו אין סו מוז'יר נידה דיסירון לוס
סו' חכמים ז'ל קי סי אשוי אפילו די אב'לאר קון אילווה וסימן לדבר
הס אמרו מדבר סקר תרחק סק'ר אים ראשי תיבות 'שחוק' קלות' ראש
אי איסטו דיסירון קי איסטה רמו טאמכיון אינול פסוק 'גלמתי' דומיה
'החשתי ר'ת נד'ה אי אפילו אין ויסטידוס די סו מוז'יר נידה אים אסור
די פאראר מיינטוס או ארונג'אר לגונה קוזה סוב'רי אילווה טודו טיינטו
קי נו איזו טבילה קי נו איז אינקונאמיינטו קומו איל אינקונאמיינטו
די לה נידה ' אי אפילו קואנדו איסטה טהורה נו סי לי דיספיגה לה
סטרא אומרא די איליווס ב"מ ' כ"ס קואנדו סי אינטרוניפיקה איל בן
אדם אה בוזאר או אבראסאר לגונה מוז'יר אפילו קי אים סו קרובה קי
אפילו קון סו סירקאנה אים מאיג'וריאה ובפרט סי איסטה נידה קי
אים דוב'לי סו פינה קי סי אפרוב'יג'ו די לה ערוה אי די נדה ' אי
אפילו קון סו דיספוזאדה אים איסור ביזאר אי אבראסאר ושחוק וקלות ראש
קון אילווה והן בעון בזמן הזה סי איספאנדיוו דיטה ייאגה אינול עולם
קי לוס דיספוזאדוס אינטראן אי סאין אין קאזה די סוס דיספוזאדאס אי
נו מאנקה שחוק וקלות ראש ונעשה להם כהיתר אי נו סאב'ין קי אים
עון פלולי דמרגילין את האדם לערוה אי הזין בכין פארה לה סטרא
אומרא איל שי'ת קי מוס איסקאפי :

אי איל קי טוינו יראת שמים קואנדו ב'י אה סו איז'ו קי איז אנסי
דיפ'וינדה אין סו מאנו קון פלאב'ראס טיורכאס פורקי אין איסטי
זמן בעונות הרבים אפילו איל פאדרי קואנדו אב'לה קון סו איז'ו ייה
סי אקאב'ורה אה אב'לאדי קון ריפוזו פורקי נו סיאה פוגס טאמכיון
אין כיבוד אב ואם אי סי לי דוב'לה אה איל סו פינה ' אי סי ח'ו
סי אינטרוניפיקו אין ערוה במעשה לואיגו קי ב'אווה אנדי איל סו' רב די
לה סיב'דאר או סירקה די לגון חכס קי איסטה פרונטו אין מוליוונאס
די לה אמה קי לי סיאה מסדר אה איל רפואות די לה אמה ושכ ורפא
לו בי לכל העם בשגנה ' אי נו סי אראגאניאי די איר פור קי לה
ב'ידה דיל בן אדם אים קומו לה סולומברה אי נו קומו לה סולומברה
דיל ארכ'ול או די לה פאריד סינו קומו לה סולומברה די לה אב'י קואנדו
איסטה בולאנדו (מד'ר) אי סי פואידי טאז'אר קון סו עון סין איז

צ'ידה   דבור ב'   ב'יום טוב

תשובה אי ייב' ארה פינאס גראנדוס קשים ומרים כלענה וראש אין איל
 בית דין די ארוב'ה * אי סי אין לה אורה דיל ג'ווגו קירי טורנאר אין
 תשובה נו לי אפרוב'וג'ה אה איל נארה * אי איל קי טוינו דעת קאי
 קי פינסי קי קאכ'ו דיל הומברו אים פארה מוריר אי טוינו קי דהר
 דין אי חשבון סוב'רי טודוס קוס מעשים סוינדו קי טודו איסטא איסקרי
 טו סיגון דישו איל תנא וכל מעשיך בספר נכתבים * אי אין פינסאנדו
 חנסי סיגורו קי נו ב'וינו לודי עכורה סיגון דישי איל סינניור די עקביה
 בן מהללל סאכ'י די אדונדי ב'ויניטיס אי ארו טו אנדאן אה לוגאר די
 פולב'ו מושקארה אי גוזאנו * אי אין פינסאנדו חנסי ב'וינו אה הויור
 מלות ומעשי' טובים קי מלוה אקאריואה מלוה לה בואילטה אין אזוינדו עכורה
 חקאריואה עכירה אי קונפרה איל אין קארה פיקארו קטיגור חונו אי
 אקיל קטיגור סי פארה דילאנטרי דיל שי"ת אי דינו פ'ולאנו מי היוו אה
 מי גואיו די איל גואיו די קו שמה די לאס פינאס קי אים אפאריו'ארו
 די ייב'אר אין קו מואירטי אי דיספואיס די קו מואירטי כידוע אי די
 שירון רבותינו ע"ה קי סי איסטרימיסקה איל בן אדם דיל מאמר די ר'
 יוחנן בן זכאי ע"ה (תפלת השחר) קי יוראב'ה אי דיזיואה דוס קאמינוס
 איי דילאנטרי די מי אי נו סי פורקי קאמינו מי ב'אן אה ייב'אר אה
 מי סוב'רי קי אירה אדם גדול בתורה במקרא במשנה תלמוד ומעשה בראשית
 ומעשה מרכבה וכו' (פ' הישן) קי סוב'רי איל פ'ואי דיג'ו להנחיל
 אהבי יש ואולרותיהם אמלא אי סי אראנקי איל בן אדם קאב'יהוס די קו
 קארני די אויור איסטוי מעשה די ר' יוחנן בן זכאי כל שכן כוזטרור
 קי לגבי די איליווס מוס קונטאמוס קומו אוריגאנו די לה פאריר קי
 קאי קי טודוס מואיסטרור אברים וגידיס טראכ'ין טומבלה אי דולור
 קומו לה קי פארי דיל מוידו דיל דיאה דיל איל דין הגדול והנורא *

א' קואנדו אים נפטר איל בן אדם לוס מלאכים קי אקונפאנייאן לה
 נשמה לה מיטין אה איליויה אין לוגאר די טרינטה אי דוס מיל
 מילארויאס די נתיבות אי טודוס לוס ייאמאן מוקשי מות אי אין קארה
 קאמינו איי פ'ואיגו קימאנדו אי איי אאי און מויק אסינניז'אנקה די
 פירו אי איסטוי אים לו קי אייו תפולה דוד המלך ע"ה הטולה מחרב
 נפשי מיד כלב יחידתי (מוהר"ו ז"ל) * אי טו בן אדם די קי נו סוב'י
 סוב'רי טו קוראסון איל דיאה די לה מואירטי * גואיו אה איליויה אה
 אקיואה ב'רגואינסקה פורקי נו סי אראזגה טו קוראסון פור דוג'י ראז
 גויס פור איל פגס די לוס עונות קי איזיטיס אי קומו ב'ויסטוי איל בן
 אדם פאניווס בואינוס ב'ויסטודוס די קידה וכיוצא אי ב'ויסטודוס די קוס

צידה דבור ב' ביום טוב יב

עונות נו טורה די סוב'רי חיל אה טורנאר אין תשובה קונפלורה קומו
סי איגרה אי סי אגוזה אי אינג'י די ריוו סו בוקה שחוק וקלות ראש
קומו טומה סאפ'וריס בואיפאס אין ב'ויסיוס די קומנדאס אומברי קי
אין סו בוקה לי ב'אן אה אינטראר אי סאיר גוזאנוס אין חיל קבר
פוסטיוו אה קומילדי סו קאר'פי קי סו קאכ'ו ליל בן אדם איס מוס
קאדרה אי גוזאנו * קומו נו מיטוי אין סו קוראסון קי אין קאדה נוג'י
קואנדו סי דואירמי לו ג'וזאן סי איס קי סי דיספירטארה די סו סואיווי
הו דורמורה פארה סיומפרי קי איס חיל סואיווי די לה מואירטי בר
מיכנ * אי קומו נו סי אפיוארה די סו ב'ידה קי פואירי סיר קי סאיר
חייב אין סו רין אי פואירי אמאניסיר מואירטו בר מיכנ סיגון ב'יירון
מואיסטרוס אוו'וס קי קואנטוס סי איג'ארון סוב'רי סוס קאמאס אי נו
סי איב'אנטארון בר מיכנ * קומו נו פונסה חיל בן אדם קואנדו סי איג'ה אין
לה קאמה קי סו קאכ'ו איס קי סי טיווי קי איג'אר אין קאמה קי
סי מורורה אין חילייה אי טודוס לוס עניינים ליל גוף סון נארה די
פאדאס * אי אין פינסאנדו חיל בן אדם טודו איסטו ודאי קי סי אפי
אדה די סוס ב'ידאס אי ב'ידאס די סוס איז'וס אי סי אישה די פינסארה
מחשבות רעות אה נו ב'יניר לירי זרע לבטלה קי סי לי קונטה קומו
סירב'יר ע"ז בנו"ל *

ג די שירון

רבותינו ע"ה כל הכועס כאילו עובד עבודה זרה קירי
דיוור חיל קין סי אינסאנויה סי לי קונטה קומו קי
סירב'ירה עבודה זרה * אי אפילו קון לה ג'ונטוי די סו קאזה נו סי
ארהב'יי פורקי אין קאדה ב'יו קי סי אינסאנויה סי לי קונטה אה חיל
קומו סירב'יר עבודה זרה * חיל קי טיווי דעת איס הכרח קי סי ריו'ה
אפילו קון לה ג'ונטוי די סו קאזה אה אב'לאר קון ריפוזו פארה קי לי
טינגאן דרך ארץ אי קי נו לוס אנה עזי פנים אי פאסה פור לאו די
ולפני עור לא התן מכשול אי קי סיאה מעביר על מודותיו אפילו קון
סוס איז'וס * אי גאנה טאמביון קון איסטו קוס ב'ידאס סיגון די שירון
אין לה גמרה *

זעשה

אין רב הוכח איז'ו די רב קי קאיוו דוליינטוי אי איסטוב'ו אין
חיל אוטרו עולם קואנטוס דיאס אי נוג'יס * קואנדו בולטו
לי די שירון אה חיל רבי קומו טי פ'ואירון פוטר ליק דיטו אה חיליוס
מיס איז'וס ביין אב'ינטוראדו חיל בן אדם קי נו סי פארה סוב'רי סוס
מודות * העבודה ביניירון כתות די מלאכים פארה איגב'יזאר סוב'רי מי
זכות אי נו ריסיב'יירון די חיליוס אסטה קי ב'ינו חון מלאך אי דיטו
קוב'רי קין ב'וזוטרוס איסטאס איגב'יזאנדו זכות קיסאס סוב'רי איסטוי

צידה דבור ב' ביום טוב

קי נו קי חוס מעמיד סוב'רי קוס מירות לעולם חיל לואיגו מי פ'ואירון פוטרים די לה מואירטי שאס ב'יראס'

אי' חין מסכת שבת (דקנ"ב ע"ב ומדרש רות) טראין **מעשה** קי

רב נחמן בר יצחק טיניאה חון מונטון די פולב'ו לויכ

טרו די סו ב'ינייה אי טרושו פועלים פארה קאב'אר חין לוקי איסטאב'אן

קאב'אנדו קלטו חונו די לוינטרו דיל מונטון אי קי אסינטו סוב'רי חיל

מונטון אינפיקו אה מיניארקו אי איב'ה דיזוינדו קיסאס אייגו טיימפו

די אריבוב'ירקין לוס מואירטוס אי קורוירון לוס פועלים אי קי לו די

שירון אה רב נחמן אי לו טופו אי לי דישו קין אירוס טו לי דישו ייו

קי מואירטו קיסאס אייגו לה אורה די תחיית המתים לי דישו רב נחמן

קי בושקאס חין איסטוי מונטון דיסיירטו לוס מואירטוס קי פוליאן אי

קי חזין טיירה לי דישו חיל מואירטו אי נו מילדאטיס חין ספר משלי

ורקב עלמות קנאה קי חיל קי סי גוזהניאה אי קי פוליאן קוס גואיקוס

אוס חיל קי טייני סילו אי ייו די מוס דיאס נו מי פ'ואי מעמיד סוב'רי

מוס מירות אי נו טוב'י סילו חוטרו קי סיימפרי מוס חוז'וס אי מי

קוראסון פ'ואירון חין דברי תורה פארה אפ'ירמאר חיל פסוק קי דישו

ושומע לי ישכון בטח לי דישו רב נחמן טו פ'ראגוארי חוטרו קבר

בואינו לי דישו נו מי אגאס אמי דינגונה קוזה אי נו מי קיטיס די

איסטוי לוגאר קי קון לוינסקיייה מי אינטירארון קי נו בולטה חיל פולב'ו

קי טומאטיס די אינסקימה די מי אה סו לוגאר אי רב נחמן קי חיל

פאב'ארוקיוו אי קי אטריסטו אי דישו קיסאס לי די נער אה חיל מו

אירטו חיל לואיגו לו ב'ידו בחלום קי איסטאב'ה אסינטאדו חין סוכה

די מורטה אי דייו אלאב'אסייוניס א שי"ה אי מילדו איסטוי פסוק אשרי

אדם שומע לי הקב"ה נו אוס מקפח שכר די דינגונה בריה ומה איסטוי

קי נו אב'יאה חין סו מאנו חוטרו קי שכר די קאייאדיס אי נו קי אירה

מעמיד סוב'רי קוס מירות אירה אנסוי חיל קי קי חוזה אה קי מיזמו

אה לוי אי אוס באשו די איספריטו עאכ"ו' אי חיל תנא הקדוש דישו

חין מסכת אבות חיל סילו אי חיל דיזיאו אי לה חונרה קיטאן אה חיל

חומברי די חיל מונדו' אי דישירון בעלי המוסר ע"ה קי קאדה חונה

די איסטאס טרוס מירות סין סיבה פארה דיפידריר לה חמונה אי לו

מאטאן אה חיל אנטויס די סו טיימפו אי נו טייני עולם הבא קי חיל

קין קי אינסילה די סו חבר אוס מורה פ'ואה אי לי בייני די לה מאיסקיייה

קי טייני חין סו קוראסון קי סי לי אסימיו'ה אה חיל דיקונטינו קי סו

חבר טייני מונג'ו אי חיל פוקו אי חיל סילו לי קאב'זה אה רוב'אר אי

שגאת חינכ אי טודו מודו די מירות מלאס אי קוס ב'יראס נו סון

צ'ידה דבור ב' ב'יום טוב יג

וידאס אי קאב'זה פארה סי מיומו חולאים רעים קי אנקי דיוי איל פסוק
ורקב עצמות קנאה אי לו קיטה זה איל די איל מונדו אנטיס די סו טיינפו
אי טורו איל קין סי אינסולה די סו חבר סו חבר סוב'י אי איל אכאשה *
ורבינו מהרח"ו הקדוש טראי קי קין אב'לי קון איל סי"ת פנים בפנים אי סי
דיסטירו די איל עולם איל אי סו זרע פיר לו קי סי אינסילו די לה תאומה
די הכל אי על ידו די איסטו פאסו טודאס אקיאס עבירות אי לוס דיוס
שבטים נו סי קאטיב'ארון זה מנרים אורטרו קי פור איסטי עון קי סיסילארון
פור יוסף הכריק אי די האינדה איסטה לה פינה קון עשרה הרוני מלובה
אי ירעבס קי טודוס לוס חכמים דו! דור איראן קונטאדוס אין סוס אוז'וס
קומו יירב'אס די איל קאנפו סי דיסטירו דיל עולם פור קי סי אינסילו די
מלכו בית דוד אי שאל בחיר ה' אירה קומו די איראד די און אנוי קינו גוסטו
גוסטיוז'ו די פיקאדו אי אין סו מלכות נו אב'יאה נינגון דופי סי דיסטירו
דיל מלכות אי פ'ואי מאטאדו נוב עיר הכהנים אי סי קאטיב'ארון ישר'
אין מאנו די פלשתים אי סי דיסטרויוו משכן שילה אי טורו פ'ואי סובה קי
סי אינסילו די דוד :

וזכור לטוב עט"ר הרב אדוני אבי הרא"ש בעל ספר אברהם במחזה ז"ל שאחז כריק אין לה מידה דילה עניה

אי סיינפרי טיניאה אוז'דה סו בוקה זה דיזיר ואנכי עפר
ואפר גוש עפר הימה ותולעה ומכח זה סיינפרי אירה מעביר על מידותיו
אין טודוס סוס עניינים כידוע לכל באי שער עורינו וע"א * אי סי אפ'ורמו
איניל לו קי דיסירון חכמים ז"ל הנעלבים ואינן עולבים שומעים חרפתם
ואינן משיבין * אי דיסירון חכמים ז"ל קי איל קין איס מעביר על מידותיו
טאמביון די לוס סוילוס סון מעבירים סוב'רי טודוס סוס ריב'יווס מידה
כנגד מידה * לעולם דיפרינדה איל בן אדם לה מידה די לה ענוה
מהקב"ה קי דישו טודאס לאס מונטאניאס אטאס אי אבאשו אין הר
סיני לה מונטאנייה באשה די טודאס פארה דאר לוס עשרת הדיברות
זה ישרא אי אסיגון איל סי"ת אהרנה סו פ'ולור קון איל בן אדם אסטה
טרוס ב'יויס אנקי טאמביון נו קונב'יוני א בן אדם זה אראב'יוארסי
קון סו חבר איל לואיגו סי לי אינו אגונה קוזה איסקואינטרה די סו
רצון * אי גאנה קי מלבד די סו שבר קי טייני לעולם הבא גואדראדו
טייני טאמביון ב'ידאס די עולם הזה סיגון טופאמוס *

מעשה (זוה"ק) קי און אומברי איסטאב'ה דורמיינדו אי סאיוו און
קוליב'רו קי לו איב'ה זה מאטאר קאיוו אונה ראמה דיל
ארב'ול אינריכה דיל קוליב'רו אי לו מאטו א קוליב'רו לי דימאנדארון
זה אקיל אומברי קאי קי מוס דיגאס קי סון טוס מעשים קי איל סי"ת

צִיּוּרָה   דְּבַר   בְּיוֹם   טוֹב

טוֹ הוֹסְקָהּוּ דִּילָה מוֹחִירְטוֹ לִיִּס דִּישׁוּ קָהֶדָה דִּילָה סוּ מַעֲבִיר עַל מִדּוּחָיו
הוֹ הוֹסְפֵרְיוֹנְטוֹ שׁוֹס קִי פּוֹקָחֵן קוֹן מִי הוֹ פִּו מִי הוֹינִ'וֹ אֵלָה קָחְמָה סִי
טוֹ לִיִּס הוֹפֵרְיוֹנְטוֹ שׁוֹס קִי מִי דָחֵן פֶּעַר זָה מִי הוֹי נוֹ מִי אֲבָחְסָה
הוֹסְטוֹ סִי פִו דִּי הָקִיל דִּילָה הוֹינְדִילְאֶנְטֵרִי פּוֹרְקוֹרִו פֶּחֶרָה הוֹיִר בֵּינֵן קוֹן
הוֹלִיוּס !

אִי טוֹפִימוֹס קִי הַפִּילוֹ מַלְאָפִּיִּס דִּילִיִּס סוֹלִוִּס קָחִירֵן דִּי סוֹס קָדוּשׁוֹת
סוֹבֵרִי הוֹסְטוֹ סוֹינֵן טוֹפִאֲנוֹס (פֶּרְקִי ר"א) הוֹיִן ק"ס קִי הוֹיִרָה
גֶּרְהֶנְדִּי דִּי לִוִּס שֶרְפִּיִּס קִי פִו טוֹיִנֵן אֹוֹטֵרוֹ קִי קִיִּס אֵלָס הוֹי הוֹל טוֹינְוֵאָה
דוֹגִ'י אֵלָס הוֹי סִי טִירֵוֹ דִּי לָה קָדוּשָׁה פּוֹר הוֹל סוֹלִוֹ ' הוֹי אֲנָסִי עוֹזָה
וַעֲזָא סִי דוֹסְטוֹרֶהֶרֶן דִּיל עוֹלָס פּוֹר סוֹלִוֹ סוֹבֵרִי הוֹסְטוֹ הוֹיִס בּוֹחִינֵוֹ אֵל
בֵּן אֲדָס קִי סִי אִיגֶרִי קוֹן סוֹ פֶּחֶרְטֵי קִי הוֹל דוֹיִן לִי דוֹיִן הָה הוֹל סוֹינֵן
דִּישׁוּ הוֹל תְּנָה קוֹל הוֹסְטֵי הוֹל רִוְקוֹ הוֹל קִי סִי אִיגֶרָה קוֹן סוֹ פֶּחֶרְטֵי
קִי נוֹ הוֹיִס מִזוֹ'ר דִּי הֶלֶל הוֹקֵן קִי דוֹסְטוֹרֵן הוֹיִן לָה גִמְרָא קִי הוֹיִן קָהֶדָה
דִּילָה גִאֲנָב'ָה הוֹיִן סֶלַע קִי הוֹיִס מִיִּדּוֹיִן דּוֹקָהֶלוֹ מִיטְאֶלֶד לִי דֶאֱב'ָה הָה
הוֹל שׁוֹמֵר דִּיל בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְהוֹי לָה מִיטְאֶלֶד הוֹיִרָה פֶּחֶרָה סוֹ פֶּרְנָסָה הוֹי
לָה פֶּרְנָסָה דִּי לָה גִ'נְטֵי דִּי סוֹ קָחֹזָה * אֹוֹנָה ב'וֹי נוֹ טוֹפּוֹ הָה גִאֲנָחָה
הוֹי נוֹ לֹו דִּישׁוּ הוֹל שׁוֹמֵר דִּי הוֹל בֵּית הַמִּדְרָשׁ הוֹינְטֶרֶחֶר סִי סוֹבֵ'וֹיִן הָה
לָה בֶאֱג'ָה דִּיל טוֹרֶהֶדוֹ הוֹי סִי אֲסוֹינְטוֹ הָהִי פֶּחֶרָה הוֹיִיר דֶּבְרֵי אֵלֹוִס חַיִּים
דִּי בּוֹקָה דִּי שְׁמַעְיָה הוֹי אֲבִטְלִיוֹן הוֹי עֶרֶב שַׁבָּת הוֹי תְּקוּפַת עֵבֶת הוֹיִרָה
אֲבָחָשׁוֹ סוֹבֵרִי הוֹל לָה נְוִיב'וֹי לָה נוֹגִ'י הוֹינְטוֹרָה הוֹי סוֹינְדוֹ קִי סוֹבֵ'וֹיִן
פּוֹלָהֶר דִּי לָה מַחְנִינְוֵאָה לִי דִּישׁוּ שְׁמַעְיָה הָה אֲבִטְלִיוֹן מִי הוֹיִרְמָחֵוֹ הוֹיִן
קָהֶדָה דִּילָה לָה קָחֹזָה אֲרִיִּלּוֹמְבֶּרָה הוֹי הוֹיִן הוֹסְטָה טוֹפִינְב'ָלָה קוֹסָהֵס
הוֹסְטָה הוֹינְב'ָלָהֶדוֹ אֹוֹב'ָאֲנְטֶהֶרֶן לִוִּס אֹוֹ'וֹס הוֹי ב'וֹיִרֵן דִּמּוֹת דִּי אֹוֹמְבֵרִי
הוֹיִן לָה בֶאֱג'ָה סוֹבֵ'וֹיִרֵן הוֹי טוֹפֶּחֶרֶן סוֹבֵ'רִי הוֹל טֶרֶסֶס הַמּוֹת דִּי נְוִיב'וֹי
לִי קוֹיטֶהֶרֶן לָה נְוִיב'וֹי דִּי סוֹבֵ'רִי הוֹל הוֹי לֹו לֶאֱב'ָהֶרֶן הוֹי לֹו הוֹסְטֶהֶרֶן
הוֹסְקוֹחִינְטֶרָה דִּי לָה לֹוֹנְבֵרִי * דּוֹפֶרְיוֹנְטִימוֹס דִּי הוֹסְטֵי מַעֲשָׂה קִי הוֹל
סוֹינְוִיר דִּי הֶלֶל הוֹיִרָה עֵבֶר הוֹי סוֹינְפֶרִי דוֹינְוֵאָה בֶּרֶךְ ה' יוֹס יוֹס הוֹי סִי
אֲפ'וֹרְמֵוֹ הוֹינְוִל הוֹיִהוֹ עֵשִׂיר הַשְּׁמַח בַּחֲלָקוֹ * בֵּינֵן אֲב'וֹינְטוֹרֶהֶדוֹ נֶאֱסִידוֹ דִּי
מִזוֹ'ר קִי נוֹ קוֹב'ָרִוִּסְוִיָה הוֹיִן בֵּינֵן דִּי אֹוֹטֶרוֹס הוֹי סִי אִיגֶרָה קוֹן סוֹ פֶּחֶרְטֵי
קִי לִי דוֹיִן הוֹל שׁוֹי"ת * הוֹי קוֹהֶפֶדוֹ הוֹל בֵּן אֲדָס טוֹינֵי אֲמוֹנָה הוֹיִן הוֹל
שׁוֹי"ת גַּם ה' יתֵן הַטּוֹב קִי לֹו אֲפִיִּחֶדָה הָה הוֹל סוֹינֵן דוֹיִן הוֹל פֶּסוֹק
בֶּרֶךְ הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטַח בָּהּ וְהוֹיָה ה' מִבְּטַחוֹ הוֹי הוֹל עוֹיִקֶר הוֹיִס קִי נוֹ
מִיִּרֵי הוֹל בֵּן אֲדָס הָה מַאֲסֵס לְטוֹס דִּי הוֹל פּוֹרְקוֹ ב'וֹינֵי הָה הוֹינְקוֹלֶהֶרְסִי
דִּי הוֹלִיוּס אֹוֹטֵרוֹ קִי סוֹינְפֶרִי מִיִּרֵי הָה מַאֲסֵס בֶּאֱשׁוֹס דִּי הוֹל הוֹי הוֹל סוֹלִוֹ
לִי קוֹיִרָה פ'וֹיִן דִּי סוֹס דִּילָהֵס בֶּר מוֹפֵן * הוֹי סִי אֲפִיִּלּוֹ הוֹינְטֶהֶרָה אֲפִיִּנְוֵאָהֶדוֹ

צ'ירה   דבור ב'   ב'יום טוב   י'ר

מונידה אקטה איל דיאה די סו מואירטי קון טודו איסטו קואנדו סו
 מואירי נו סו לו ייב'ה קון איל סיגון דיזו איל פסקו כי לא כמותו יקח
 הכל לא ירד אחריו כבודו קי נו סו פואירי ייב'אר לה מונידה אה איל
 קבר פארה אב'לאר ביין פור איל ליום הדיו הגדול והגורא אוטרו קי
 דיסאן אה אוטרוס סוס אב'ירוס אי סאין קון מאנוס ב'אזיאס * אי סו
 אפילו טירנה איז'וס פואירי סיר קי סון רשעים קי קון לה מונידה קי
 לוס דישה אזין עכירות סו טיפה קי איסטוב'ו לאזרחנדו טודה סו וידה
 אה אקו'יר מונידה קי קון סו מונידה קי אגאן איכורים בר מינן או
 קירה לה מונידה פארה סו מוז'יר קי קון איקטה מונידה סו קאזה קון
 אוטרו אין לוגאר קי אין סו וידה קאיאה קי איזיירה מנות ומעשים
 טובים קון לה מונידה קי איסטו איוס לו קי סו ייב'ה איל בן אדם א
 אוטרו מונדו אי סו אזין טראג'ומאכוס די דיריג'ידאד סוב'רו איל פור
 קי אין קאדה מנה קי איזו איל בן אדם סו קונקריאה און מלאך די
 אקיה מנה אי דיטוס מלאכוס קי סו קריארון די לאס מנות אי מעשים
 טובים איליווס פרופיווס אב'לאן ביין פור איל איכול דיאה דיל ג'וזגו אי
 דיזין דילאנטרי דיל שי"ת די פ'ולאנו סו ליוו אי פ'ולאנו מו קריאו אמי די
 לה מנה קי איזו :

א' אנסי טופאמוס מעשה קי טראין רבותינו ע"ה דמיון די איל בן אדם
 קי אסימיו'ה אה סינקו עכיונוס אה אונוס ב'ארונוס קי איסטאב'אן
 קאמינאנדו פור מאר אין נאב'י אי סו דיטוב'ירון אינלויא מונג'יס דיאס
 אי נו אייגנארון אה איל לוגאר די סוס וילונטאריס און דיאה סאיוו און
 אוירי פ'ואירטי אי ייב'ו לה נאב'י אי לה ג'ונטו קי אין אילוייה אקטה
 קי אייגו אה אונה איזלה אינטרו לה מאר אי לה מאר איסטאב'ה
 ארודיאה די טודאס לאס פארטיס * אי אין אקיה איזלה אב'יאה
 ארב'וליס אטוס קארגאדוס די פ'רוטוס אי מינין די מוז'וריאס אי קארה
 מין אי מין קוב'דיסקיווז פארה לה ב'יקטה אי כואינו פארה איל קומיר
 אי אב'יאה אאי פ'ואינטוס די אגואה דולסי מאס די לה מייל אי איב'אן
 קאמינאנדו אי אביב'ראנדו טודה אקיה איזלה אקטה קי אירמיוויסיורון סוס
 אירמיווס אי סו אינגראדיסיורון סוס יירב'אס אי איסטונטארון סוס
 פ'רוטאס אי סוס רוזאס אי לאס ראמאס די לוס ארב'וליס סו אינגראח
 דיסיורון אי סוב'רו איליווס טודו מודו די אב'י ג'וג'אליאנדו אי אירה
 איל לוגאר קוב'דיסקיווז פארה אסינטאר אינטרי פ'ואינטים די לאס אגואס
 דיכאסו די לאס סולומבראס די לוס ארב'וליס * אי אב'יאה אין לה נאב'י
 סינקו כיתות די ג'ונטו * לה כתה פרימורה נו קיז'ירון סאיר די לה נאב'י
 אי פארה איר אה לה איזלה קי דיסיורון סו קאימוס די לה נאב'י פואירי

צידה דבור ב' ביום טוב

קור קי ב'וינו חיל חיינו אי סי יוב'ה אה לה נאב'י אי קידאמוס אין
לה חילא אי פור מודרי די טומאר גוסטו די חונה חורה קי ב'אמוס
אה חוסטאר אין לה חילא פור דיזיאו די סוס פ'רוטאס מוס דיפידהמוס
כווטרוס קי סי ב'ה לה נאב'י אי קידאמוס אין לה חילא אי מודימוס
לה כתה סיגוכדה סליורון די לה נאב'י אי אינטרארון אה לה חילא *
אינפירו נו סי דיטאדרארון חוטרו קי קומיירון חון פוקו די לאס פ'רוטאס
אי סי פאסיארון חון פוקו סוב'רי לה חילא אי בולטארון חיל לואינו
אה נאב'י אי טופארון סוס לוגאריס קי דיטארון אי סי אינטיארון אין
חיליוס בריוס אי נו טוב'יירון נינגון דאניו פור לו קי אינטרארון אה
לה חילא * לה כתה טרוסירה סליורון די לה נאב'י אי אינטרארון אה
לה חילא אי קומיירון די פ'רוטאס די לוס ארב'וליס אי סי פאסיארון
סוב'רי לה חילא אי סי דיטוב'יירון אחי חסטה קי ב'ינו חיל חיינו אי
לוס מאנירוס קיריאן טומאר קאמינו אה אירסין אה סוס קארדאס טאניירון
לוס מאנירוס קון טרונפיטאס קומנו סוס חואנקאס די טאנייר לה חורה
קי סי ב'אן * קואנדו חויירון כוז די לאס טרונפיטאס חיל לואינו סי
איספאנטארון די סוס אמאס אי סי אינטרארון אה לה נאב'י אי טופארון
לוס לוגאריס קי סי אינטיארון אפריטאדוס אי נו טופארון לוגאריס בריוס
קומנו לוס פרומירוס * לה כתה קוארטונה קומיירון די פ'רוטאס די לוס
ארב'וליס אי איסטוב'יירון קאמינאנדו סוב'רי טודאס סוס פארטיס אי
חויירון כוז די לאס טרונפיטאס אי דיטירון חאון קון טודו קי טאניירון קון
טרונפיטאס נו סי ב'אן חסטה קי סי לוב'אנטה לה וילה לוב'אנטארון לה וילה
דיטירון אחינדה נו סי ב'אן חסטה קי קומין לוס מאנירוס * אי אין טודו
חיסטו איסטאב'אן אינטיארון אין לה חילא קומיננדו די סוס פ'רוטאס
אי אינכוראג'אנדו אין וינו די סוס דיזיאוס חסטה קי קומיירון לוס
מאנירוס אי אינפיסארון אה קאמינאר לה נאב'י סינדרו קי ויירון קי לה
נאב'י אינפיסו אה קאמינאר דיטירון סי איספיראמוס חגורה חון פונטו
סי ב'ה לה נאב'י אי מוטררוס מוס דאניואמוס אי מוס חטימאמוס *
חיל לואינו קוריירון סוב'רי אוריאה די לה חילא אי סי אינטרארון אין
לה מאר אי סי מיטיירון חון סכנה חסטה קי חייגארון אה לה נאב'י
אי אינטרארון חון חיליה אי טופארון סוס לוגאריס איסטריג'וס אי סי
אינטיארון קון אפריטו אי נו טוב'יירון ריוס קומנו לוס חוטרוס קי נו
סי דיטוב'יירון איסטי קאראר חון לה חילא * לה כתה קינטינה סי
אינטיארון חון לה חילא קומיירון אי ביב'יירון אי סי איגרארון אי נו
מיטיירון חון סוס קוראסוניס פארה בולטאר אה לה נאב'י חסטה קי
סי פ'ואי אי קידארון חון לה חילא אינמוב'ידוס אי פאסארון לוס דיאס

צידה דבור ב' ביום טוב טו

דיל אינוורכו אי ב'ויורון לוס דיחס די חיל אינוכ'יראנו אי קאירון לאס
 פ'רוטאס די לוס ארב'וליס אי סי סוקארון לאס חוז'אס אי קידארון אה
 לה סיקורה אינויל דיחה אי לה וילאדה אין לה כוג'י אי קאירון חיות
 מלאס אי דימוראדאס די לה איזלה אי דאניארון אינוליווס אי איב'אן
 אריב'אטאנדו אי קומיינדו די איליווס אי איב'אן יוראנדו אי שימוניאנדוסין
 פור לו קינו סי אינוטרארון אין לה נאב'י אי נו לוס אפרוב'וג'ו אה איליווס
 נאדה לוקי איסטוב'יורון איזלה איזלה אוטרו קי אררבא קי סי אטימארון
 אי סי טאז'ארון די לה נאב'י אי די לה איזלה * אנסי חיל בן אדם אין
 איסטוי עולם סוס מעשים בואינוס אסימיו'אן אה לה נאב'י אי סי ב'ה
 קון פרינומינדאד די קוראסין פור סירב'יר אה סו קרויארור אי נו לו
 איסקונ'ה אה סו יכר הרע אה חיר דיטראס די דיזיאוס די איסטוי עולם
 דיסוורטו איסטוי אינוטרו בשלוס אי סאיוו בשלוס אנסי לה כיתה פרימירה
 די בני אדם קי נו קיו'ירון אינוטראר אין לה איזלה די איליווס סון לוס
 גדיקים גמורים קי נו גוסטארון גוסטיו'ו די פיקאדו די סוס דיחס אי
 סוג'ינוארון אה סו יכר הרע אי נו פ'ואירון דיטראס די דיזיאוס די איסטוי
 עולם אוטרו קי גואדרארון סוס לוגאריס אי נו אינוטרארון אה לה איזלה
 קי אסימיו'ה אה עכירות קי סונכאין אה חיל אומברי קון סוס ויסייווס
 אי חיל קי סי סונטראו דיטראס די איליווס סי דופיידרי אי חיל קי סי
 אפארטה די איליווס איסקאפה * אי לה כיתה סינונדה קי סי אינוטרארון
 אה לה איזלה אי קאירון חיל לואינו אסימיו'אן אה בני אדם קי פיקארון
 אי גוסטארון גוסטיו'ו די פיקאדו אי בולטארון אין תשובה חיל לואינו
 אין דיחס די סוס מאנסיוב'יס אי איסטטה חוס לה תשובה אינוט'אס'אדה
 סיגון דישימוס * אי לה כיתה טרוסירה קי נו קאירון די לה איזלה
 אסטטה קי אויורון כוז די לאס טרונפיטאס די לה נאב'י אסימיו'אן אה
 בני אדם קי נו איזיורון תאו' אסטטה אורה די לה ויז'יס אי ב'יורון קי לה אורה
 חוס קורטה איסטונקיס איזיורון תאו' אנטיוסקי סי מואיראן קון סוס מאסייחס
 אי אהון קון טודו קי איליווס סון בעלי תשובה נו טיינין חיל לוגאר בריוח
 קומו לוס די מאס אנטיוס * לה כיתה קוארטינה קי נו קאירון די לה
 איזלה אסטטה קי אינופיוסו לה נאב'י פארה אירסי אי איסטאב'אן איסטפי
 ראנדו די טיינפו אה טיינפו אסטטה קי נו לוס קידו אה איליווס אורה
 פארה סוב'יר אין לה נאב'י אפילו חון פונטו אסימיו'אן אה בני אדם
 קי נו חזין תשובה אסטטה לה אורה די לה מואירטוי קי ב'ין קי סוס
 וידאס ייה סי פ'ואירון חזין תשובה פור מודרי דיל טימור דילה מואירט
 אי אהון קון טודו קי סוס תשובות ייה לוס אפרוב'וג'ה אה איליווס נו
 טיינין חיל לוגאר קומו לוס אוטרוס די מאס אנטיוס * אי לה כיתה

צידה דבור ב' ביום טוב

אי ריסקארון בעים וכדים יוראנדו אי לימוכויאנדוסין אי נו טוב'יורון
פרוב'יג'ו אסימיו'אן אה בני אדם קי איסטאן אונדירוס אין איסטוי עולם
אין אונדוראס די קוס דיזיאוס קי ב'אן דיטראס די אפויטויטויס די קוס
קוראסוניס איל משו אי נו מיטין אין סוס וילונטאדיס אה אור תשובה
אסטא קי סי מואירין קון סוס מליסויאס אי סי אטימאן אי סי ב'אן
אה לה דיפיררוסיון אי סי לוס בולטה אה איליווס איל ווקיוו די איסטוי
עולם פור מוסקאדרה אי גוזאנו קי לוס קומי סוס קארניס אי לוס קימה
סוס נשמות אסטא קי סי ב'אן לתרפת ולרראון עולם סיגון קי בולטו
לוס קי איסטאב'אן אין לה אילא סוס ויקיווס פור ייאגאס לחורב ביוס
ולקרה בלילה חיות רעות אי קוליב'רוס אי לקראניס טאמכיון דיסירון אין
איל מדרש למי אוי למי אבוי אה איל קי דישה מוכידה מוכג'ה אי קי
ייב'ה אה איל קבר עונות מוכג'וס אי סוב'רי איל דיזוי איל פסוק עושה
עושר ולא במשפט בחלי ימיו ועזבנו קי אין לה אורה די לה פטירה
די איל אונברי נו אקופאניאן אה איל נו פלאטה אי נו אורו אורו קי
תשובה אי מעשים טובים :

איסטו איס משל אה און אומברי קי טיניאה טריס חברים איל
אונד אורה אמיגו מוכג'ו איל סיגונדו נו אורה טאן אמיגו
איל טרויקורו נו אורה סו אמיגו נו לו קונטאב'ה פור נאדה ' אונה ב'יו
אינביאו איל רוי אה ייאמארלו אה איסטוי אומברי אי לוס סינקלאב'וס
די איל רוי לו אפריסקורארון אה טראירלו אה לה קורטוי דיל רוי פארה
אור אינקומינדאנסקה דיל רוי אי סי איקפאנטו דיטו אומברי מוכג'ו די
איל מוידו דיל רוי אי דישו קיסאס אגון מלשינות ייב'ארון פור מי אה
איל רוי אי מי ב'ה אה מאטאר אין אינדו דילאנטרי די איל נו אי
כנו'ור אורו קי איר אנדי מי חבר מי אמיגו קי סי אינפ'יאזיוו אינול
מי אמה אי מי נו ייב'ארו קון מי פארה קי אב'לי ביין פור מי קון
איל רוי ' פ'ואי אי לו ייאמו אה סו חבר איל פרימורו קי אורה סו
אמיגו מאס די לוס אורוס דוס אי לי קונטו אה איל איל עכין אי נו
קיו'ו איר קון איל לו דישו אי סי פ'ואי קון אנסויה די אמה דישו אירי
אנדי איל חבר סיגונדו אי לי רוגארי אה איל קי ב'ינגה קון מי פ'ואי
אי לי רוגו לי דישו איל דילאנטרי דילריוו נו אינטרו אינפירו אירי קון טיגו פור
גואדראטוי פור איל קאמינו אי קואנדו אינגאס אה קורטוי דיל רוי טי
דישו אי מי ב'ו אה מי קארידה ' פ'ואי אה איל טרויקורו קי נו לו קונ
טאב'ה פור נאדה אי בוסקו די איל פארה קי פ'וארה קון איל אי לי
קונטו אה איל לו קי לי פאקו קון לוס דוס חברים ' לי דישו נו טי
איקפאנטויס ליוו אירי קון טיגו אי אינטרארי אנדי איל רוי אי אב'לארי

צִיּוּרָה   דִּיבּוּר   בַּיּוֹם טוֹב   טו

צִוּוֹן פּוֹר טו אִיל קִאָרְרָה קו פּוֹאִירוֹ אַסְטָה קו טו אִיסקָאָפּוֹ * אִיל לוֹאִינּוֹ
קו פּוֹאִי קוֹן אִיל אַנְדּוֹ אִיל רִיו אִי אִינְכּוֹוֹ סוֹבְרִי אִיל זְכּוֹת אִי לוֹ אִיסקָ
קִאָפּוֹ דִי סוֹ מֵאֵכּוֹ * אַנְסוֹ אִיל חֶבֶר פּרִימֹרוֹ קו אִירָה סוֹ אִמִּינּוֹ מוֹנְבּוֹ
אִיסקָ לֶה מוֹנִידָה קו אִיסקָ קוֹרִידָה סוֹבְרִי אִיל דּוֹמֵאִוִיִּאֶדָה מִינְטֵי דִי טוֹר
מִוִּדּוֹ דִי קוֹזָה דִיל עוֹלָם * אִיסקָ קוֹ לוֹ דּוֹשָׁה אַ בֶּן אֶדָם אִינּוֹ אִיל דּוֹחָה
דִי סוֹ מוֹאִירֵטוֹ אִי כּוֹ סִי לּוֹיבֵ'ס אִינּוֹ סוֹ מֵאֵכּוֹ נִינְגוֹכָה קוֹזָה סִינּוֹן דִינִי
אִיל פּסוֹק לֹא יִרְדּוֹ אַחֲרָיו כּפּוֹדוֹ * אִיל חֶבֶר סִינְגוֹכּוֹדּוֹ אִיסקָ לּוֹס אִיזּוֹסֵס אִי
לּוֹס קִרּוֹכּוֹס אִי לּוֹס חֶבְרִיִם קוֹ לוֹ אַקוֹנְפֵאִנְוִיאַן אַ בֶּן אֶדָם אַסְטָה אִיל
פּוֹוִיוֹ אִי קוֹאֶנְדּוֹ לוֹ אִינְכּוֹטִירָאָן אִהּ אִיל סִי דִיסקֵפֵאֶרֶטִינּוֹ דִי אִיל אִי לוֹ
דּוֹשָׁאָן * אִי אִיל חֶבֶר טֵרִיסקִירוֹ קוֹ אַבְ'לוֹ בִּינּוֹן סוֹבְרִי אִיל אִי אִינְכּוֹוֹ
זְכּוֹת סוֹבְרִי אִיל אִיסקָ לֶה תִּשׁוּבָה אִי מַעֲשִׂיִם טוֹכּוֹס קוֹ סִי בְ'אָן קוֹן
אִיל בֶּן אֶדָם אִינּוֹ אִירָה דִי סוֹ פֵטוֹרָה אִהּ אַבְ'לֶאֶר פִּינּוֹן פּוֹר אִיל קוֹכּוֹ
פּוֹרֵמִי אִיסקָרִיבִ'וִיוֹ אִיל פּסוֹק וְהִלֵּךְ לַפְּנִיךָ זֶדְקָךְ * אִי אִיל מֶלֶךְ קוֹ לוֹ
אִינְכּוֹוִאֹ אִהּ יִיאֵמֵאֶר אִהּ אִיל אִיסקָ מֶלֶךְ מֶלְכּוֹ הַמִּלְכּוֹס הַקֶּבֶ"ה קוֹ כּוֹ
אִי דִילֵאֶנְטֵרִי דִי אִיל מִשׁוֹאֵ פִנְיֵס אִי כּוֹ טוֹמָה שׁוֹחַד אִי כּוֹ אִיסקָאָפּוֹ
אִיל בֶּן אֶדָם דִי סוֹ דִינּוֹ אִוֵטֵרוֹ קוֹ קוֹן אִוִיר תִּשׁוּבָה אִי מַעֲשִׂיִם טוֹכּוֹס
ע"ב * דּוֹפּרִינְדִימוֹס דִי אַקּוֹ קוֹ לֹאֵס מַנּוֹת אִי מַעֲשִׂיִם טוֹכּוֹס קוֹ אִוִי
אִיל בֶּן אֶדָם אִינּוֹ סוֹס בְ'יִדָאֵס אִילִיוּס פּרִוִפִּיּוּס סִי אִוִינּוֹ טֵרֵאֶגְ'וִמֵאִנּוֹס אִהּ
אַבְ'לֶאֶר זְכּוֹת פּוֹר אִיל אִי לוֹ אִיסקָאָפּוֹ אִינּוֹ מִיוֹס הַדִּינּוֹ הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָאֵ קוֹ סִינּוֹ
לּוֹס מִלֵּאֲכּוֹס קוֹ סִי קִרִיִאָן דִי לֹאֵס מַנּוֹת קוֹ אִוִינּוֹ :

א אִיסקָטוֹ פֵאֶרִיסקִי קוֹ אִיסקָ אִיל פֵאֶט דִיל פּסוֹק קוֹ דּוֹשׁוֹ אִיל מִשׁוֹרָה
דוֹר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אִינּוֹ תֵהִלִים סִימָן ע"א כּוֹ מִלֵּאֲכּוֹ יֵטוֹה לֵךְ לִשְׁמֵרֵךְ
כּבֵל דֶרֶכְךָ קוֹ אִיל פּסוֹק אִירָה מִן הַרְאִוִי קוֹ דּוֹשִׁירָה כּוֹ מִלֵּאֲכּוֹס יֵטוֹה
לֵךְ * אִמְנֵס לֶה כּוֹכָה אִיסקָ כּוֹ מִלֵּאֲכּוֹ דֵהוּיִכּוֹ סוֹס מִלֵּאֲכּוֹס מַמַּשׁ קוֹ אִוִינּוֹ אִיל
בֶּן אֶדָם דִי לֹאֵס מַנּוֹת אִי מַעֲשִׂיִם טוֹכּוֹס קוֹ אִוִינּוֹ אִינּוֹ סוֹ בְ'יִדָה אִילִיוּס
פּרִוִפִּיּוּס טוֹ גּוֹאֶדֶרֶאָן דִיל קִאָמִינּוֹ דִיסקֵפּוֹאִיִס דִי טוֹ מוֹאִירֵטוֹ אִהּ אִיסקָ
קִאָפֵאֶרֶטִי דִי מֵאֵכּוֹ דִי לּוֹס מַמּוֹנִים דִיל ג'וֹנּוֹ * אִי אִילִיוּס בְ'אָן
קִאָמִינְאֶנְדּוֹ דִילֵאֶנְטֵרִי דִי אִיל פּוֹר לֶה קִאָרִידָה קוֹאֶנְדּוֹ לוֹ יִיבְ'אָן אִהּ אִיל
פּוֹוִיוֹ דִיזּוּיִכּוֹדּוֹ אִיסקָטוֹ גּוֹף אִיסקָ קִדּוֹשׁ וְטֵהוֹר אִוִינּוֹ מַנּוֹת אִי מַעֲשִׂיִם טוֹכּוֹס
אִינּוֹ סוֹ בְ'יִדָה וְהֵאֵ רֵהִיָה קוֹ מוֹוֹטֵרוֹס סוֹמּוֹס מִלֵּאֲכּוֹ מַמַּשׁ קוֹ מוֹס
קִרִיִאִימוֹס דִי לּוֹס מַעֲשִׂיִם בּוֹאִינּוֹס קוֹ אִוִינּוֹ קוֹ סִי אִפּוֹאֶדֶאֶבְ'הָ דִי לּוֹס
פּרִוִכְ'יִס אִי דִי לּוֹס סִינְוִיּוֹרִיִס תִלְמִידִי חֶבְמִיִס אִי לְנוֹעִיִס וְכּוֹוֹלֵא * בִּינּוֹן
אַבְ'ינְכּוֹטוֹרֶאֶדּוֹ אִיל בֶּן אֶדָם קוֹ סִי אִפּוֹיגָה בֵאֶחָדוֹתוֹ יִתְכַרֵךְ אִי קִאָמִינְה
אִינּוֹ סוֹס קִאָמִינּוֹס דִיל כּוֹרָא יִתְכַרֵךְ סִינּוֹן דִינִי אִיל פּסוֹק וְהִלְכֵת בְּדֶרֶכּוֹ
אַ מוֹדּוֹ קוֹ אִיל שִׁי"ת אִיסקָ חֶנּוֹן אַנְקִיטוֹ קוֹ סִיֵאֵס חֶנּוֹן אִי טוֹ אִפּוֹאֶרִיִס

צידה דבור ב' ביום טוב

די לוס קי עיינין דימוניסטיר הי איסטו היס לרקה קי הייס קון טו
 גוף טאמביון אי סוב'רי איסטו דיטו איל תנא חס אין חני לי מי לי קירי
 דיזיר קי יו נו מי אפיאדו די מי אה אזיר מנות אי מעשום טובים אין
 איסטו עולם מי לי אה קי אב'לי פור מי זכות אין יום הדין הגדול
 והנורה קי נו על ידי די לאס מנות קי אגו אין איסטו עולם אין מי
 ב'ידה * ואס לא עכשיו קירי דיזיר קי נו סו מסגל מנות אי מעשים
 טובים הנורה אין מי ב'ידה * אמתי קואנדו ב'ה אה אזיר מנות מאחר
 קי אין סופיטו היס איל דיחה די לה מואירטו אי פואידו קידאר ב'אזיא
 די אזיר מנות אי איל קי לאזירה אין ערב שבת אי אפרונטה פארה
 שבת קומי אין שבת *

איסטו אסימיו'ה אה און אומברי קי סי ב'ה איר פור קאמינו אה
 איל מדבר לוגאר ליטוס קי היס ארץ לא זרועה קי סי נו
 אפרונטה ב'יאנדה פארה קומיר איניל מדבר קידה אחי לחורב ביום ולקרח
 בלילה אסטה קי סי מואירי די אנברי בר מינן * לו פרופיוו היס איל
 בן אדם סינו אפרונטו אין סו ב'ידה **צידה** לדרך אה קי סי קריאין
 מלאכים די סוס מעשים טובים קי איזו אין סו ב'ידה אה קי
 אב'לין פור איל זכות * איסטונקיס קאירה אין מאנו די מלאכים קרוהילוס
 די סוס מעשים רעים קי איזו אי סי וונגאראן די איל קון דיניס
 פ'ואירטיוס אי אמארגוס מאס די לה אדיפ'לה * אי איל קי קירי ביון אה
 סי שמה סי אקאב'ירי אה סיר מסגל מנות ומעשים טובים וכזה מה טוב
 חלקו ומה נעים גורלו לעולם הבא אכיר * :

ד טודו איל קי אב'לה לשון הרע היס כופר בעיקר אי היס מאס
 פ'ואירטיו קי סירב'יר עבודה זרה אי גילוי עריות אי שפיכות דמים
 בידוע אי דיטירון חכמים ע"ה קואטרו כיתות נו ריסיב'ין פני שכינה כת
 די פ'אסאדוריס * כת די חנפים קי איזין חנופה אה סו חבר ובקרו ישים
 אורבו קי אין סו קוראסון לו אבוריסו אה איל * כת די לויננים * כת
 די לוס קי אב'לאן לשון הרע :

אי אין תלמוד ירושלמי טראי אין לה פינה דיל קין סירב'י עבודה
 זרה אין איל פסוק הכרת תכרת בעולם הזה תכרת לעולם
 הבא אי איסקרבי'י איל פסוק אנה חטא העם הזה חטאה גדולה ויעשו
 להם אהי זהב * אין עבודה זרה אי אין עריות איסקרבי'י איל פסוק
 ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לשהים * אי אין שפיכות דמים
 איסקרבי'י איל פסוק גדול עונו מנשא * אי קואנדו ב'ינו אין עון די
 לשון הרע איסקרבי'י איל פסוק וכרת ה' כל שפתי חלקות לשון מדברת
 גדולות * נמלא קי עון די לשון הרע היס מאס פ'ואירטיו קי עבודה זרה אי

צידה דיבור ב' ביום טוב טוב

צילוי עריות או שפיות דמים * והרמב"ם ז"ל קואנטו אינגראנדיוסיו
 לה גראנדיוזה דיל איסור דיל קין (הלכות טומאת זרע פ"ו דין יו"ד) פאראד מיינטויס קי לו איקונטיוויה אה מרוס
 הנביאה קי אב'לו פור סו אירמאנו קי אירה גראנדי מאס קי איל אין
 הניוס או לו קריאו אה איל אי סי מייטיוו אין סכנה פארה איסקאפארלו
 די לה מאר * אי אילויא נו אב'לו אין סו פ'אראד אורו קי לו איגואו
 אה ריסקטו די נבואים או איל נו איסקאטימו סוב'רי סוס פלאב'ראס
 אי קון טודו איסקטו היל לואינו סי הפינו קון ליפרה כל שבן אה ריסקטו
 די בני אדם קי מוג'אואן אה אב'לאר לשון הרע * פור איסקטו איס רהוי
 אה איל בן אדם די נו אסינטארסי קון כיתה די ג'ינטי קי אב'לאן לשון
 הרע אי ליינטיס נו אב'לאר קון איליוס כרי קי נו סי פרינדה אין ריר
 די רשעים אי איסקטו איס לה הוואנסה דיל אקיינטו די לוס ליינטיס א
 פרוסיפיוו מוג'אואן אין פלאב'ראס די ב'אנדראד די לוס נדיקויס אסיגון
 דיוו איל פסוק תלמנה שפתי שקר הדוברות על נדיק עתק ומתוך די
 איסקטו קאפ'ראן איניל עיקר אי קין לוס קאב'זו אה איליוס איסקטו איל
 אקיינטו קי סי אסינטאן אין קאב'אניס אקיינטו די ליינטיס אי אקיינטו
 די קונביטיס די בוכ'דוריס * אי חס ושלום סי ויינון אה אינטרוניפוסאה
 טאמכיון אה בוכ'יר יין נסך אי ראקי טרף קי איס איסור פינגאדו *
 איל בן אדם קי טייני יראת שמים אי פינסה קואנדו לו טראי איל
 שי"ת א ג'אנו סוב'רי טודו לוקי אינו סי שוסי די אקיינטו די רשעים
 ופועלי און הרחק במטחוי קשת קיינפרי קיאה סו אקיינטו קון אנשים
 בשמים מיראי ה' וחושבי שמו קי סוס פלאב'ראס איס אין דברי חכמה
 ומוסר אי קון איסקטו איל שי"ת איסקטה אין בוס אייוראס אי לוס איס
 מזכה אה איליוס סיגון דיוו איל פסוק אז נדברו יראי ה' איש את רעהו
 ויקשכ ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו * אי
 דישירון רבותינו ע"ה (ערכין דט"ו) דיוו רבי אבא בר חנינא טודו איל
 קין אב'לה לשון הרע דיוו איל שי"ת נו ליוו אי איל פודימוס מוראח אין
 און לוגאר אי לי דיוו איל שי"ת אה איל מאיורא די גהונס ליוו לו ג'אנארי
 די אריב'ה אי ב'אזוטרוס די אב'אשו :

עוד אמרו רז"ל (פסחים דקי"ח) דיוו רב ששת מטס ראב"ע טודו איל
 קי אב'לה לשון הרע אי טודו איל קי דה עדות פ'אסו פור סו
 חבר איס רהוי די איג'אלו אה לוס פירוס קי הנסי דיוו איל פסוק לכלב
 תשליכון אותי אי טי אג'אנטו אלו לא תשה שמע שוא * אי סי אקאב'ירי
 איל בן אדם אה נו אוייר טאמכיון לשון הרע אסיגון דישירון חכמים

צירה דבור ב ביום טוב

ז"ל פור מודרי די קו לה חוריו'ה טודה חיס דורה אי חיל קאכ'ו די לה
חוריו'ה חיס טוירפו קי סי חוליו חיל בן אדם לגונה קוזה קי נו חיס
בוהינה קי הפרומה דיטו קאכ'ו שיינטרו (כתובות ד"ה)

והבמי המוסר ע"ה לזיורון קי חיי בני אדם קי אב'לאן לשון הרע
קון טענה קי סוס בוקאס איסטאן חוזאדאס די קונטינו אה
אב'לאר וירדאד דשפת אמת תכון לעד * אי קון איסטו קואכרו חויין קי
סו חבר אב'לו לגונה פלאב'רה פור לגון חומברי חיל לואינו ב'אן סירקה
די חיל אי לי דויין אה חיל פו קאכ'יס פני אירמאנו מי קונדירמאנו
מואיסטרה חוזאנסה די קונטינו חיס פארה אב'לאר לה וירדאד אי חגורה
חויימוס פור טי קי פ'ולאפו אב'לו פור טי חנקי אי חנקי אי ייא קיריאה
דימור'אר אה טי די לו קי אב'לארון פור טי * אינפירו נו חיס
מואיסטרה חוזאנסה די אב'לאר פ'אלסו חוטרו קי ב'ירדאד פור
איסטו טי דישי אה טי האמת במה שהיא אמת * אי איסטו טענה חיס
כאדה די פאדאס קי וירדאד ייא חיס חוב'לוגו די אב'לאר וירדאד די קונטינו
על כל פנים נו חיס חוטרו חין ריסטו די עליונים חיל עולם קי פו
טוקאן אה לשון הרע אינפירו חין לשון הרע סוב'רי קי אב'לה לה וירדאד
קון טודו איסטו סי לי קונטה עבירה חין סו מאנו אי גראלדי סירה סו
עון די סונפורטאר :

אי קון איסטו אקלארו לה כונה די דוד מלך ישראל חין תהלים סי'
ט"ו ה' מי יגור באהליו מי ישכון בהר קדשך חולך תמים ופועל
פדק ודובר אמת בלבבו לא רגל על לשונו קי לה פונה די דוד המלך
חיס קי פ'ואי רומנו לו דיג'ו אי איסטו חיס לו קי לוי ודובר אמת
בלבבו קי לו קי טויני חוטל קוראסון אב'לה פור סו בוקה טאמביון קי
פוינפרי איסטו חוזארו די קונטינו אה אב'לאר וירדאד * אי נו סיאה
קי סוב'ה סוב'רי טו לעת קי פארה ענין די לשון הרע טאמביון סירה
חנקי קי לו קי חויי די סו חבר אב'לה לה וירדאד אי סו לו דינו חסו
חבר * סוב'רי איסטו דינו לא רגל על לשונו קי פארה ענין סי חוליו
לגונה קוזה פור סו חבר פו חיוו רכילות אה דיורלי אה חיל לה וירדאד
אסיגון חיל חוזו קי חוזה סוינפרי אה אב'לאר וירדאד :

וישמע חכם ויוסף לקח חיל מעשה קי טראי חין לה גמרה (מנועה
דפ"ד ע"ב) חיל סו' די רבי אעזר ברכי סמבון קואלדו איב'ה
אה סיר נפטר חיל עולם לי דיטו לה מוז'יר לוייה סו קי לוס חכמים קי
איסטאן אראב'ויאכרו קון מי פור לוקי סי טומארון קואנטוס לאדרונים
פור מי מאנו אי אב'יאה אה חיליוס סירקאנוס אי נו סי ב'אן אה
הינטרומיטיר קון מי אסיגון חיס חיל הכרת חונ'אמי חין מי קאמאריטה

צ'דה דבור ב' ביום טוב הי

הי נו טי איסקפאנטים די מי' דיזי רבי שמואל בר נחמני מי קונטו אה מי
 לה מאדרי די רבי יונתן קי לו אב'לו אה אילויא לה מו'יר די רבי לעזר
 ברבי שמעון נו מאנקו די דייס אי אונ'ו אנווסק הי נו מאס די וינטו
 הי דוס אנווסק איסטוב'ו איג'אדו אין לה קאמאריטה קואנדו סו'אבה לי
 פיינכה'ה סו קאב'יאו קואנדו לי סאיאה אגון קאב'יליו די איל סאיאה
 סאנגרי און דיאה וידו און גוואניקו קי לי סאיאה די לה אוריו'ה סי
 טומו מונג'ו לער אי. סי אנסיוו נו סיאה קי סי גוואניארה אין לה
 קאמאריטה הי סי קידו דורמיונדי סי לו אפארוסיוו אה אילויא ר' לעזר
 הי לי דישו נו טי איסקפאנטים די איסטו גוואניקו איסטו איס און דיאה
 קי אילוי קי איסטאב'אן אב'לאנדו מש די און תלמיד חכם הי נו דופ'ונדי
 קומו איס איל הכרח די דופ'ונדיר * הי קואנדו ב'יניאן דוס בני אדם
 א ג'ונגו סי פאראב'אן אין לה פואירטה דיויאן קאדה אונגו סוס טענות
 הי סאיאה אונה בוז הי דיזיאה פ'ולאנו איס זכאי הי פ'ולאנו איס חייב
 איי קין דיזי רבי שמעון בן יוחאי סי אפארוסיוו אה אילויס בחלוס לוס
 דישו אה אילויס און פיג'ון טינגו אינטרי ב'וואטרוס הי נו קיריש טראירלו
 סירקה די מי' פ'ואירון לוס חכמים אה אינטרוימוטורסין קון איל נו
 דישארון בני עכברייא קי איס לונגאר סירקה די סו קיב'דאד קי טודוס
 לוס אנווסק קי איסטוב'ו דורמיונדי רבי לעזר ברבי שמעון אין סו
 קאמאריטה נו סוב'יוו חיה משא אה סוס קיב'דאדיוס און דיאה ערב כיפור
 איסטאב'אן טרודים אינביארון חכמים לכני ברי קי איס און קאזל סירקה
 די לה סיב'דאד הי לו טומארון הי לו ייב'ארון אה לה מערה דיל פאדרי
 טופארון אונה קוליב'רה קי ארודיאו אה לה מערה די לאס קואטרו
 פארטיס הי מיטייוו לה פונטה די לה קולה סירקה די סו בוקה לי דושירון
 אה אילויא קוליב'רה קוליב'רה אב'רי טו בוקה הי אב'ריוו סו בוקה .
 הי לו אינטרארון * סי פריב'ה די איסטו מעשה די רבי לעזר ברבי
 שמעון קי פור לו קי נו דופ'ונדיוו קומו איל הכרח פור לוקי איסטאב'אן
 אב'לאנדו מש די און תלמיד חכם סוב'רי איסטו לי סאייו און גוואניקו די
 לה אוריו'ה דיספואיס די טאנטוס אנווסק קי איסטאב'ה איג'אדו אין לה
 קאמאריטה אין סיינדו אומברי גראנדי אין לה לוי הי אין מעשים טובים
 כל שכן ריטו די בני אדם קי נו סי קונטאן קומו אונה מאוימונה
 דילאנטרי די רבי לעזר ברבי שמעון קי טייני איל אוב'ליגו קואנדו אילוי
 קי אב'לאן לשון הרע די תלמיד חכם די דופ'ונדיר אין סו מאנו *
 ומלבד קי מיריקו נידו איל קי אב'לה לשון הרע פור תלמיד
 חכם טאמביון סו פינה סירה מווי גראנדי רחמנא ליטולן *
 ובפרט סי פ'ואי מבזה אה תלמיד חכם קי דושירון אב'אשעו קי נו אה

צידה דבור ב' ביום טוב

מיליונה פארה סו אירידה אסיגון רישו איל סיניור די הרוב"ש ז"ל און
סוס השוכות קי און קוזה די בזיון נו פואירי אינפריזינטאר איל חכם
אי קי אינפריזינטו נו טויכו מחילה * אי אוקטוי עון די לשון הרע נו
אוס סולו אב'לאר ממס לשון הרע קי נו אפילו און חונה אב'לה קי
אב'לה קון רמאות קי אסימיו'ה אה לשון הרע אים טאמביון אסור
קי אוקטוי קי יואמה אבק לשון הרע * אי אפילו קי איל רוב די לוס
כני אדם קי אינטרוניפוסאן און אבק לשון הרע (בתרא דקס"ד) על כל
פנים איל קי טויכו יראת שמים אים ראוי קי אגה תפילה אה איל שי"ת
אה קי לו אוקקאפי אפילו די אבק לשון הרע אי קון אוקטוי סורה
אוקקאפארו די מונג'וס מלואס אי אנגוסטויאס די ב'יניר סוב'רו איל

אי אוקטוי מי פארוסי קי סירה כונת אנשי כנסת הגדולה קי פ'ואירון
מתקנים אה קי דיגה איל בן אדם אקאב'ו די לה עמידה און
קאדה דיאה אהי נאור לשוני מרע ושפתותי מדבר מרמה ולמקללי נפשי
תרום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך ואחרי מלותיך תרדוף
נפשי וכל הקמים עלי לרעה מהרה הפר עלתם וכו' קי לה כונה אים
קון לו דיג'ו אי אים קי אוקטאמוס אזוינדו תפילה אה איל שי"ת קי מוס
אוקקאפי טאנטו די אב'לאר לשון הרע אי טאנטו די אבק לשון הרע
אי אוקטוי אים לו קי דיזימוס קאדה דיאה אהי נאור לשוני מרע אי
אוקטוי ביידיג'ו די לשוני לה כונה אים פור לשון הרע על דרך די לו קי
דארסו לה גמרא און ערכין און'ה קינזי סוב'רו איל פסוק קי רישו מרפא
לשון עץ חיים דיו רבי חמא בר חנינא קי אים לה תקנה דיל קי אב'לו
לשון הרע קי אים תלמוד חכם קי טראב'אז'ו און לה לוי אסיגון דיו איל פסוק
מרפא לשון עץ חיים אי נו אים לשון סינו לשון הרע אסיגין דיו איל פסוק
חן שחוט לשונם אי נו אים עץ סינו לה לוי קי אנקי דיו איל פסוק עץ
חיים היא למחזיקים בה * אי קי אים עם הארץ סי אבאשי סו דעת
קי אנקי דיו איל פסוק וסלף בה שבר ברוח * אי אנקי סי אפונטה די איל
ביידיג'ו די מרע קי רישו דיטראס קי אים פור לשון הרע ממס אי רישו
ושפתותי מדבר מרמה קי אים אה קי אוקקאפארו אי די אבק לשון הרע
טאמביון אה נו אב'לאר אב'לה די רמאות אסימיו'אנטי אה לשון הרע * אי
סיינדו קי איל אונברי נו אוקקאפה און קאדה דיאה די אבק לשון הרע
סוב'רו אוקטוי דיו ולמקללי נפשי תרום ונפשי כעפר לכל תהיה קי מי
קונטו אה טודוס קומו איל פולב'ו די אינבאשו אסיגון רישו לה גמרא
קי סי אים עם הארץ איל קי אב'לה לשון הרע קי לה תקנה אים קי סי
אבאשי אה סי מיזמו קומו איל פולב'ו די אינבאשו * אי קי אים תלמוד
חכם איל קי אב'לו לשון הרע סו תקנה אים קון מילדאר און לה לוי *

צידה דבור ב' ביום טוב יט

סוב'רי איסטו דיוו פתח לבי בתורהך ותחרי מכותיך תרדוף נפשי אי ייה
דוסימוס קי חיל קי איסקאפה די אב'לאר לשון הרע קי איסקאפה די מונג'וס
מאיק אי אנגוסטייאס * סוב'רי איסטו דיוו וכל הקמים עליו לרעה
מהרה הפר ענתם וקלקל מחשבותם קי איסטו איס לה סגולה די חיל
קין נו אב'לו לשון הרע קי איס איסקאפארו די מאיס אי קונסיו'וס מאלוס
קי אקונסיו'אן סוב'רי חיל :

סימן ה' באופן קי חיל עון די אב'לאר לשון הרע איס מווי
פיוגארו אי דושירון רבותינו ע"ה טודו חיל

קין אב'לה לשון הרע קאב'זה פארה קי מיומו פשעים אי עונות ובפרט
קואנדו אב'לה לשון הרע פור תלמיד חכם קי גראנדי סירה קו עון די
סונפורטאר גואיי די חיל גואיי די סו למת * אי סוב'רי חיל איס דיג'ו
ירעבם פיקו אי חיוו פיקאר אום מונג'וס קי לוס קי איסטאן לארו די
קי איסטא אב'לאנדו לשון הרע כתה די ליוונס קי קידאן קאייארוס די
חווייר בזיון די תלמיד חכם אי נו דופ'יונדי אין סו מאנו * אי איס
מעבב לה גאולה קי פור איסטו עון די לשון הרע פ'ואי קי די סטריווי
בית קדשינו ותפארתינו אי טודו טוימפו קי די אחינדה איסטא מידה
איסטא וארתיגאדה אין נווטרוס נמלא קי איסטאמוס דיטאדראנדו די
פ'ראגוארסי * אי איסטא דאנדו נער לה שכונה קי איסטא אין גלות
ושכונה מה הלשון אומרת קלנו מראשי קלנו מזרועי אי איסטא מידה
איס שורש פורה ראש ולענה פארה קאב'לאר טודו מודו די מש קי איי
אין חיל עולם * גואיי אה חיל קי אב'לה לשון הרע * גואיי אה חיל
קי חילוי אב'לאר לשון הרע אי נו דופ'יונדי אין סו מאנו אי אפילו קי נו
קי ריאי דילוס חירופים ונידופים חיל ליונן קי איסטא אב'לאנדו מכל
מקום חיל קידאר קאייארו אי נו דופ'יונדי אין חיל איס קומו קי לי
איסטא אטורגאנדו אה סוס פלאב'ראס אי גהינס קי אטימה אי סוס
פינאס די איסטא ג'ונטי נו קי אטימאן * אי סוב'רי חיליווס דיוו חיל
שו"ת קי אין ג'ונטי טל קומו איסטוס נו מי וונגארי די חיליווס ובעונותינו
כי רבו איי פארטי די ג'ונטי די איסטא כתה קי לוס אנראדה אב'לאר
אי חווייר לשון הרע אי איס אין סוס בוקאס קומו מיול דולסי * קי
קואנדו ב'ין אנוו איס תם מתהלך בתומו לדיק לו ייאמאן חונברי טוג'ו
טורפי * אי קואנדו ב'ין אנוו רק ופוחו קי ב'ה אב'לאנדו שחוק וקלות
ראש אי לשון הרע לו קונטאן אה חיל פור אנודו אי דיווי קי חרוף
איס איסטו ייה פאסאמוס לה חורה קון חיל ייה ריאימוס ייה בורלאמוס
גואיי גואיי סוב'רי חיליווס קי אישאן לוקי אסירקו חיל שו"ת אי אסירקאן
לוקי אישו חיל בורח יתברך שמו אי חונה ג'ונטי די איסטא מאגירה קי

צידה דבור ב' ביום טוב

קו ארואגארוז אין איסקטה מודה די אב'לאר לשון הרע לים פאריסו קי צו
איי דינני דיין חס ושלום * גואיי אנווטררוס דיל דיאה דיל דיין * גואיי אה
נווטררוס דיל דיאה דיל קאקטיוגוריוו * קוב'רי איסטו ב'יניד מוס איר
מאנוס ב'יניד מוס קונפאנוורוס מוס אפיאדאריומוס פור קו נומברי איל
גראנדי קי איסקטה איזכוב'לארו איסטוי קאראר די אינווס קי ויה פאקו
אי מוס אישאריומוס די איסקטה מודה די אב'לאר לשון הרע קי איס
מאס פ'ואירטוי די עבודה זרה אי גילוי ערוות אי שפיכות דמים סיגון
אב'זוימוס אריב'ה אי די קי מוס איזמוס קומו טוג'וס אי בוכ'וס אי
אסיגון איז איל בן אדם תחבולות אי מונים די עורמות פארה גאנאר
מונידה פארה מאכטיוניד סו גוף * אנכי איס הכרח די איז עורמות
ותחבולות אה נו אוייר אין בוז די סו יאר הרע דיל טודו ובפרט אין
עון די לשון הרע בר מינן קי איס ראיו פארה פאסאר לה לוי אינטירה
ביין אב'זכטורארו איל בן אדם קי סי אישה די אב'לאר לשון הרע ני די
אוור לשון הרע אי קואנטו בואינו סירה סו פארטוי אין איסטו עולם
אי קואנטו אירמוזו סירה סו קואירטוי אין איל אוטרו עולם * ובפרט
קואנדי אווי בזיון פור תלמוד חכם טייני חיוב די נואיסקטרה לוי סאנטה
די דיפ'ינדוי איל לואינו קוב'רי קי איל אב'לאדור איס סו אמינו אי קי
איס קי קי איסקפאנטה נו לי אגה אגון דאניו די מונידה פור לו קי
דיפ'ינדוי אין איל * דיסקוירטו איל שי"ת טייני מונג'וס שילוחים פארה
דאניארלי אין סו מונידה * או לי איכבואה אגון חולי אין סו פואירפו
אה קי איסטוי כלוא בכית אגו'קארו אין און פ'ונדו די קאמה בר מינן
או קי נו פואירי גאנאר דיל טודו או אוטרוס לי דיפ'ינדוי סו מונידה
או לאדרויס בר מינן לי רוב'אן סו אזוינדה קי מונג'וס שילוחים טייני
איל דיין ברוך הוא פארה ב'ינגארקוי די איל אה קי קירי איסטוי בן אדם
ב'אזיאו די טודו * אי קוב'רי איל איסקלאמארין סו מוז'יר אי סוס אי
ז'וס דיזוינדולי אה איל דאמוס פאן אי קומיריומוס פורקי מוס מוריריומוס
אה טוס אוז'וס אי קי אפ'ירמארה איניל עוללים שאו לחס פורש אין
להס בר מינן * ושומע לי ישכן בטח ושאכן מפחד רעה אי מלבד קי
קי אישוי די אב'לאר לשון הרע ומה גם פור תלמוד חכם אדרבא לוס
אמי אה איליווס קי איסטו דה אה אמוסטראר קי קריאי אין איל שי"ת
אי לו אמא אה איל אסיגון דארסארין חכמים ז"ל קוב'רי איל פסוק קי
דישו את ה' אהיק תירא לרבות תלמוד חכם קי איל ביורב'ו די את ב'ינו
אה מוג'יגואר קי טייני אוז'ינו איל ז' אדם די איסקפאנטארקוי דיל תלמוד
חכם אסיגון קי איסקפאנטה דיל שי"ת קי דיסקוירטו איגואו סו כבוד יתברך
אה איל כבוד דיל תלמוד חכם ואדרבא לי אגה פרוכ'יג'ו אה איל תלמוד

חכם חיל קהררר קי לי ב'וינו די לה מאנו ומכל סכן די נו הזירלי חס
 חיל דחניו ובפרט חין סו פרנסה ' ובחמת מו מאראב'ואו ליוו מונג'א
 סופ'רי לה ג'ונטוי קי חזון דחניו חס קוס חברים ובפרט חין לה פרנסה
 קי לי דה זער גדול ' אי די קי נו פונסה חיל בן אדם קי קו איסטו
 חורה לה בואילטה קי חוטרן לי חזיחה דחניו חס חיל חין לגון חונטוי
 חוסו די מוכידה וכיופא קוחנטון אפ'ואורטוי לי ב'וינו אי קו סהחנייה קי
 לי חונטוינדי חונל אי אפילו קי חוס חומכרי חיקו קון טודו חוסטו לי
 ב'וינו לה קוזה אפ'ואורטוי חין סוס חוז'וס ' די חאי קיטוי לה פריב'ה
 קוחנדו חיל חזי דחניו חס סו חבר קי לי דה זער גדול אי חוס זער
 חיל גוף אי זער חילת מוכידה :

והרמב"ם

ז"ל חוסקריביו חין לה גר'אנדוזה חיל חוב'לוגו קי טוינו
 חיל בן אדם די חזיר קון חיל תלמוד חכס אי חוסטוי
 חוס סו לשון אפיגאטי קון לוס תלמודי חכמים אי קון סוס תלמודים
 פארה דופרינליר די סוס מעשים ' פור חוסטוי חוס הכרח חס חיל בן
 אדם קי פירקורי קי טומי חיו'ה די תלמוד חכס אי קי קחוי חס סו
 חיו'ה קון תלמוד חכס אי קומיר אי פוב'יר קון תלמוד חכס אי חזיר
 מורקאדוריה חס חיל אי חג'ונטארסי קון חיל חין טודו מודו די חנו'כ
 פאמיונטו קי חנסי חיו חיל פסוק ולרבקה בו אי חיל קי סי אפיגה
 קון תלמוד חכס קומו קיסי אפיגארה קון לה סכינה ' אי חנסי דוסירון
 חכמים אי סי חונטוב'יון חין פולב'ו די סוס פיוס אי סי בוב'יון קון
 לה סיר חס סוס פלאב'ראס ' אי חנסי טראין רבוחינו ז"ל (כתובות פ'
 הנושא) סוב'רי יהושפט חיו די יאודה קי קוחנדו ב'יחה תלמודי חכמים
 סי ליב'אנטאב'ה די סו סיחה אי לוס ביוזאב'ה אי לוס אבראסאב'ה אי
 חנסי טראין רבוחינו ז"ל (ולקוט מלכים סו' רכ"ד) סוב'רי שיהו ז"ל
 קוחנדו ב'יחה דריקים אי תלמודי חכמים לוס אבראסאב'ה אי לוס ביוזאב'ה
 דיפרינדימוס די טודו לו דיג'ו קי טוינו חוב חיל פן אדם די חזירלי
 הנחה ל תלמוד חכס קומו טודו לו קי לי ב'וינו די לה מאנו ומכל
 סכן קי טוינו חוב בכח תורתינו הקלושה די נו חזירלי מונגון נזק ובפרט
 שוקאנטוי חוס מונות קי מלכד חיל זער קי לי דה חס סו חבר חוס
 מנער טאמביין מונג'אס למאס די טודה לה פ'אמיחה די סו קאזה קי
 חוסטאן חסולומכראדוס חין סו סולומכרה קי לוס חוז'וס חיל בעל הבית
 חוסטאן חיקולגאדוס חיופל סי'ת קולי אפרונטוי סוס מונות חס גוב'ירנאר
 חס סו פ'אמיחה חסיגון חיו חיל פסוק עוני כל איך ישברו וחתה נותן
 להם חס חוכלס בעתו חיו לה ג'ונטוי די סו קאזה חוסטאן חיקולגאדוס
 חונל ' אי קוחנדו חיל פן אדם חזי דחניו חס סו חבה חין מונות

צ'ירה דבור ב' ביום טוב

מלכד דיל זער קי לי דה אה סו חבר סי טופה קי דה זער טאמביין
אה מונג'אס לאמאס ' אי זער בעלי חיים סו איסור אים מדהורייתא
אסיגון דישירון רבותינו ע"ה (ברכות פ"ו) דיווי רב יהודה די נומבראדו
די רב אים אסור אה איל אומברי קי גוסטי דינגונה קוזה אנטוס קי
די אה קומיר אה סו בהמה אסיגון דיווי איל פסוק ונתתי עשב בשדך
לבהמתך אי דוספואיס והכלת ושבעת אי איל טעם אים פור זער בעלי
חיים אי טראי איל רב בעל ספר החרדים ז"ל רכ"ב אי אוקטוי אים סו
לשון :

מעשה קי אקונטיווי און מי דור קי איל רב המקובל הגדול איל
רב רבי יצחק אשכנזי ז"ל פארו מיינטים אין לאס קאראס
די און תלמיד חכם אי לי דישו אה איל קי טוינאה אסינואלאדו איניל
עון די זער בעלי חיים ' אי אקיל תלמיד חכם סי פ'ואי מזער מונג'ו
אי טופו קי סו מוז'יר נו לוס דאכ'ה אה קומיר לאס גאונאס קואנדו
סי איב'אנטאכ'ה די לה קאמה דימאנויאנה סו נו לאס דישאכ'ה קי
אוקטוביוראן קאמינאנדו אי אוקקארב'אנדו פור איל קורטיו'ו אי פור לה
פלאס קי קומיוראן אוקטונסיס לה אקאב'ירו מונג'ו אה מוז'יר סוב'רי
אוקטו אי סי אקאב'יראכ'ה קארה דימאנויאנה אנטוס די טודו די דאר
ליס אה קומיר דוספואיס די אוקטו פארו מיינטים איל רב אין קוס
קאראס די דיטו תלמיד חכם אי ב'ירו קי ויה לי קוארון דיטו עון די קוס
קאראס ' נמא קי אפילו אין מזונות די אכ'וס איי זער בעלי חיים
קי נו לוס דה קוס מזונות אין קארה דיאה כל שכן איל בן אדם קינו
פואידי אזיר דאנויו אה סו חבר אין קוס מזונות '

אי דישירון רבותינו ע"ה קי איל קי אזי דאנויו אה סו חבר ובפרט
טוקאנטי אוק מזונות איל סי"ת בכבודו ובעצמו סי ב'ונגה די
איל (גיטין ד"ז ע"א) טודו איל קי טויני זעקת לגימא קוברי סו חבר
קירי דיוזר קי לי רוב'ה די סו חבר או לי אזי דאנויו אין קוס מזונות
שוכן בסנה קי אים איל סי"ת קי אפוזו סו שכינה אין איל סנה לי אזי
אה איל דין ' אי איל טעם קי דישו שוכן בסנה אי נו דישו הקב"ה לי
אזי אה איל דין סי אינטינדירה קון לוקי דישירון חכמים ז"ל דוס טעמים
פור לו קי אפוזו לה שכינה אין איל סנה ' איל אונו אים פארה דאר
אה סאב'יר קי נו איי לוגאר סין אוקטאר לה שכינה ' איל סיגונדו טעם
אים אה אמוקטראר קוב'רי גלות מכרים קי פ'ואי פור עון די שנאת
חנם קי לו ב'ונדוירון אה ווסף הכריק ' אי אוקטו קי אזי איל אומברי
דאנויו אה סו חבר אין קוס מזונות לי וויני די שנאת חנם קי סי אים
קי אפ'ורמה איל פסוק ואהבת לרעך כמוך קי לו קינו קירים פארה טי

צידה דבור ב' ביום טוב אך

נו הגאס אה טו חבר נו לי הויאה דאניו ועל הרוב קי הוי
 דאניו היל בן אדם אסו חבר אים אין לה אינקוב'יורטה קי נו לו ב'יאן
 לה ג'ינטי הוי לי פאריסקי קי חס ושלום היל שו"ת נו לו איסטה מוראנדו
 אה היל הוי דיזי קין מי ב'ה אה ב'יאיר קין לו ב'ה אה סאב'יר הוי דיסקיורטו
 היל שו"ת אים מלא כל הארץ כבודו הוי סוס הו'וס איסטאן איספאנדירוס
 אין טודה לה טיירה פור איסטו שוכן בסנה קי אים רומז אה עון די
 שנאת חינם הוי טאמביון דיל סנה סי ב'י קי נו הוי לוגאר קין השראת
 שכינה דמלא כל הארץ כבודו הוי סוס הו'וס איסטאן איספאנדירוס אין
 טודה לה טיירה היל פרופיוו לי הוי איכול דין (עט"ר מ"מ מ"ק מוה"ר
 הגדול אבו התעודה מרן החבי"ץ ז"ל בס' חקקי לב ח"ב סי' כ"ט) היל
 קי הוי נזק אה סו חבר אים היל זער די לוס סוילוס דוס טאנטוס
 הונו פור זער בעלי חיים קי לי דה אה סו חבר הוי דישירון אין לה
 משנה אין טינפו קי היל אומברי סי טומה זער לה שכינה סי אים
 מנטערוז' סיגונדו מנד די היל עון קי לי הוי דאניו אה סו חבר אין
 לוס מזונות הוי דה זער לה שכינה הוי סוב'רי איסטו איסקריב'יו מוריכו
 הרב ז"ל אה הוי איסטו אים סו לשון קואנטו גראדי אים לה פינה דיל
 קין אים מקפת הוי הוי דאניו אה סו חבר אין לה פרנסה הוי טיני
 אוב'לינו די אקאב'ידארסי היל בן אדם מונג'ו אין איסטו קי נו סיאה
 קאב'זאנטי אה אזיר נינגון דאניו אה סו חבר ובפרט אין קוזה קי טוקה
 אה לה פרנסה הוי נו קירי דיג'ו אין איסטו זמן קי לאס גאנאנסייאס
 איסטאן פוקאס הוי לוס מזונות איסטאן קארוס הוי פ'ואירטיס סון לוס
 מזונות די היל בן אדם קומו אראזגאר לה מאר' הוי אין לוגאר די
 פ'ירמאר לה מנה די סיר מחזיק אין סו מאנו אדרבא לי הוי דאניו
 הוי נו מאנקה קי טירנה משרתים אין סו קאזה הוי קרובים עניים הוי
 תלמידו חכמים קי טיינין פרוב'יג'ו הוי סי אסולומבראן אין סו סולומברה
 הוי קואנטאס אמאס סי דיזיאן הוי איספיראן לה מואירטי מקיבת די לה
 פרוב'ידאר הוי נו הוי אפיאדראן פור סו סיבה הוי טודו לי דימאנדאראן
 אה היל אין יום הדין הגדול והנורא הוי נו קירי דיג'ו קואנדו לי הוי
 דאניו ברוח דהיינו דאניו קון לאס מאנוס סי נו אפילו סי פור סו קאב'זה
 טוב'ו דאניו סו חבר קי לו דיב'ירו די גאנאר סי קונטה קומו קי סי
 לו מאטארה קי אנסי סי פריב'ה די שאול קי דיזי היל פסוק א שאול
 ואל בית הדמים אשר המית את הגבעונים קי סוב'רי קי שאול נו מאטו
 אוק גבעונים אמנם סיינדו קי מאטו אה נוב עיר הכהנים קי איראן
 אבאסטוינטויס אה איליווס אגואס הוי מאנטינימיונטו סי לי קונטו אה
 היל קומו קי סי לוס מאטארה הוי טרושו מאס לה גוואה די היל אה

צידה דבור ב' ביום טוב

שפעטל ז"ל אה לוס היוזוס קי לוס דישו קואנדו איסטאס אסינטאדוס
 איניל קהל פארה אבאשאר אה איל חון או שמס די סו אופ'אקיוו וכל
 שכן אה רב חליפה אה ב'אזוטרוס די מיטור מאנו אי סי אפילו פיקו
 קאסטויגאדו הי אזולרי התראה איניל אי נו ב'וס ב'איויאס דוטראס די
 לה סברה די לוס מונג'וס אין איסטו אי סי איסטו איניקומנדו איל רב
 אפילו סי אים בעל עבירה קי קון ראזון לו ב'אן אה קיטאר די סו
 אופ'אקיוו קון טודו איסטו קאי קי סי אקאב'ודי איל בן אדם די נו טופארסי
 אין אקיל מעמד כל שכן קואנדו סירה קי אזי ראניו אה סו חבר פור
 אבורוסיוו או סילו קי טיוני קון איל אי דיפרונדה איל בן אדם דיל סי"ת
 קי סוב'רי קי פיקה איל בן אדם קון איל קון טודו איסטו לי אינפריוניטה
 אה איל * מורה קון טוס אוז'וס אי קון טוס אוז'וס אה אוי דיטה נוואה
 די איל רב אה סוס אוז'וס קי נו איסטין אין נינגון אסינטו ני קונסיו'
 פארה אבאשאר אה אגונו די סו אופ'אקיוו אי סיר מקפח סו פרנסה *
 הי מוס אוז'וס ב'ורון קואנטוס בני אדם קי סי אינפריומיטורון אין
 איסטו פארה אבאשאר אה אגונו די סו אופ'אקיוו אי סיר מקפח סו פרנסה
 קי נו פאסארון דיאס פוקוס אסטו קי איל פרופיוו ויפו אה איסטו מדה
 רחמנא ליצלן :

אי סי אים קי דירה איל בן אדם קי סי סירה איל אופן קי אזי
 ראניו אה סו חבר פור טונור איל פרוכ'יג'ו קי קי קירי מאנטיוני
 נו סירה פוקאדו * טי דארי אה סאב'יר קי נו איסטו פואירי טל אזיר
 אב'רי טוס אוז'וס אי ב'י לו קי איסקריוו איל רב מוהר"ס גלאנטו
 ז"ל אין סי' כ"ח קי מאס מיז'ור אים קי סי מאנטיוני איל אומברי די
 פדקה אי קי נו אנה ראניו אה סו חבר אין סו פרנסה * באופן קי
 פארה אזיר נזק אין לה פרנסה אים פוקאדו גראנדו אפילו סי איל די
 אינפר'יוניטו אים בעל עבירות אי נו קירי דיג'ו סי סו חבר אים בעל
 תורה אדם פשר וירא שמים קי סו מאלרוסיוו קי מאלרוזי מרוב די סו
 פער לי אקאנסה אפילו אין בלדים סינגון דיסירון רבותינו ע"ה (ברכות
 ד"ט סנהדרין ד"ץ ע"ב מכות ד"ה) ומלבד קי סו איקור אים גראנדו
 אדרבה איסטו אקאב'ודאדו די אזולרי פרוכ'יג'ו אסינגון דארסארון אין לה
 גמרא סוב'רי איל פסוק קי דישו ואתם הדבקים בה' אהיכם חיים כולכם
 היום וכו פואירי סיר אה איל אומברי אה אפיגארסי קון לה שכונה *
 סינו טודו איל קי אזי פרוכ'יג'ו אה איל תלמיד חכם די סו אזוינדה אי
 לי אזי מירקאדוריה אה איל פארה קי גאני אי קי סי מאנטיוני קי
 קונטה קומו קי סי אפיגארה קון לה שכונה * אי נו קירי דיג'ו סי דיטו
 תלמיד חכם טיוני לוס מזונות אפרוטאדוס אי לי אין ראניו אין לוס

צידה דבור ב' ביום טוב בך

פוקוס מזונות קי טיוני אי קארגארו די פ'אמיאה ובפרט קי טיוני קי מאכטיניר יתומים אין סו קאזה ' קי בודאי הגמור סוס לאגרימאס קי איג'ה מרוכ די סו זער לי פאגאן די לוס סוילוס אה דיטו אומכרי קי איזו דאניו אה תלמיד חכם אסיגון דיסירון רבותינו ע"ה טודו תלמיד חכם קי טראכ'אז'ה אין לה לוי נו איל פירדי קי לי סורה אה איל אי סו תפלה קי לי אולוי ' אי אפילו קי נו לי איזו דאניו אה איל תלמיד חכם אותרו קי לי ב'ויאה די לה מאנו אה אזילדי פרוכ'יג'ו אה איל אי נו לי איזו נו ב'י סימן ברכה (סנהדרין דל"ב) דיזו רכי לעזר טודו איל קי נו אפרוכ'יג'ה אה איל תלמיד חכם די סוס אזינדאס נו ב'י סימן ברכה לעולם ב"מ :

אי מוטה איל בן אדם אין סו דעת דכב'יכול פאגה אה איל בן אדם מידה כנגד מידה אסיגון אזי איל בן אדם אנסי טופה סיינדו איל קורטו אי איזו דאניו אה סו חבר אין לוס מזונות טאמיין די לוס סוילוס לי אמיכנואן אה איל סוס מזונות קי אנסי דישו איל פסוק גדול הענה ורב העלילה אשר עיניך פקוחות על כל דרכי בני אדם לתת לאיש כדרכו וכפרי מעללו ' אי אומכרי קי אזי דאניו אה סו חבר קון קי קארה אי עזות מלח דימאנדה דול שי"ת דיאה אי נוג'י ברכינו ה' אהינו בכל מעשה ידינו קומו קירי קי איל שי"ת לו בינדיגה אה איל אה קי טינגה ברכה אי הכלחה אין טודה איג'ה די סוס מאנוס מאחר קי איל שי"ת לי דיזו אה איל כאשר עשית בן יעשה לך גמולך ישוב בראשך :

ורבינו האר"י ז"ל אוסקרויביו טעם נכון סוב'רו איל קי אזי דאניו אה סו חבר אין לה פרכסה קי ב'ויני אין גלגול די קוליב'רו אי אים קי סיינדו איל לי איזו נזק אה סו חבר אי לי אפוקו איל פאן סוייו אי די לה ג'ינטי די סו קאזה סוב'רי איסטו מידה כנגד מידה טאנביין איל קי טינגה פינה קון איל פאן קי איל קוליב'רו סו קומידה אים פולב'ו סיגון דיזו איל פסוק ונחש עפר לחמו (ועיין סה"ק בן אברהם דקל"ד ע"ד)

אי רבותינו ע"ה דיסירון קי איל בן אדם טיוני חיווב די אפיאדארקי סוב'רי מוכידה די סו חבר אה נו אזילדי דינגון דאניו אסיגון סי אפיאדה די סו מוכידה ' אי אסיגון סו איגרה איל בן אדם אין סו פרוכ'יג'ו אי אין סו ביין אנסי טיוני איל אוב'ליגו די איגרארקי אין איל ביין די סו חבר אי אין מנוה דיל שלום אי טיניר אהבה קון סו חבר איסטו כלולה לה לוי איכטידה אסיגון דארסארו חכמים ז"ל סוב'רי איל פסוק קי דישו ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה ' קי איל טיניר איל בן אדם אהבה קון סו חבר אים קומו אפי'ירמאר לוס עשרת הדברות אי קי אישו דיל פלויטו אי די נו טיניר שגחת חנם קון סו חבר בני אדם לשון הרע

צירה דבור ב' ביום טוב

אסיגון אב'וימוס אריב'ה קי נו איי פ'ין פארה קוס פינאס אי טופימוס
קי אקונטיסיוו :

שייך להושיענא רבה

מעשה איין לה פטירה מהקדוש המקובל האהי רבינו האר"י ז"ל אי
טראירימוס קדר ואופן די קו פטירה קי איס מסוגל אה קי
לה מילדי איל בן ארס איין נוג'י די הושענא רבא קי סו זכות מוס
סירה מנן על כל ישראל אמן אי איסטוי איס סו לשון ' אי פ'ואי איין
איל דיאה קי איסטאב'ה דארסאנדו סיקריוטוס די לה לי אי ב'יורון לוס
חברים איסקוריראר אי טוינוכ'לה אי די אאינדה אירה מיריוו דיאה אי
סי מאראב'יארון מונג'ו אי דישו איל רב איין שלום אמר ה' לרשעים '
אנדוי ב'אס אה איר אי רוספוריוו לה נוב'י אי דישו ליוו סו ס"מ קאב'וסירה
די לוס טטניס אי טוינגו איין מו מאנו פ'ירמאן קי מי סי דיוואה מו סוב'רי
מגיפה טראיר שוס אינומינוס די ישראל ' אי לו גריוטו איל רב אי לי
דישו ב'ה דולי א שו"ת קי בארי לה גזרה פור מו זכות אי פור זכות די
איסטוס חברים ' אי נו קיו'ו לה נוב'י איר אי אסיטוינסיוו סוב'רי איל
בכת החרס אי סי סוב'יוו לה נוב'י אה לוס סוילוס אה קוס אה'וס אי
רופונו לה טוירה איין אקול אנוו ' אי פ'ואי איין איל אנוו איל סיגונדו
אבאשו אונטרה ב'יו לה נוב'י אי גריוטו איין איל רב קומו לה פרי
מיריאה ' אי לי רוספוריוו אי לי דישו אה איל רב איין איסטוי אנוו נו
אפרוב'יג'ארון טוס פלאב'ראס פורקי איל אנוו פאסארו מירו איל שו"ת
פור טו זכות אי זכות די טודוס לוס חברים אי מאנפארו פור לה סיב'
דאר אי בארו לה גזרה אינפירו איין איסטוי אנוו פ'ולאנו סי אינטרופיסו
קון אשת איש אי איס די לוס גראנדוס די לה סיב'דאר אי פור סו כבוד
נו אקלארארון לה קוזה אי פור איסטו סי אסיטוינסיוו גזרה אי לה פיתקא
איסטו איין מי מאנו סיאלה קון סיאו די סאנגרי אי נו אפרוב'יג'ה
דינגונה קוזה ' איל לואינו סי אטורב'ו איל רב אי לוס חברים אי דישו
איל רב דוספואיס קי ייה סי סיאו איל גור דין קון סיאו די סאנגרי נו
אפרוב'יג'ה דינגונה תפילה ' אגורה מוס אינטרויטוימוס איין לה לוי
אי איין קוס סיקריוטוס פואירי סיר קי מאנפארה סוב'רי איל מש אי נו
מוס דופירימוס איסטוינסיוו אב'ריוו סו בוקה אי לוס דארסו אה איל
יוס סיקריוטוס נאמורווס קי נו סי סאב'יאן דיל דיאה קי קרואו איל
שו"ת אומברי סוב'רי לה טוירה ' אי קואנדו אינוו אה חונה תוספתא
קי איי איין פרסה די מורע דימאנדו איל רב הקדוש תוים ווטש ז"ל

צידה להושענא רבה ביום טוב כג

אי סוס חבריס סו דוקלארו * אי ריסקודיוו איל רב אי לוס דישו אה
איליווס למען ה' נו פורפ'יאיש אין מי פארה אקלארר קי נו טינגו
רשות * אי סי ב'ו אקלארר סאכ'יד קי ב'וס אריפינטיש אי נו ב'וס אפ
רוב'יג'ה אה ב'וטרוס אי פור סיר קי איל שטן אירה מקטרג אי קיריאה
דיב'ידאד איל שפע די ישרא נו ריסיב'יירון לוס חבריס אה סוס פלאב'ראס
אי פורפ'יירון אין איל אסטא קי לה אקלארו * אי קוהנדו קונפלייו די
אקלארר לוס דישו איק ייה ב'וס אקאב'ירי אה ב'וטרוס קוהנטאס
ב'ווס קי נו פורפ'יאיש אין מי פארה אקרארה אי נו אויטוש אין מי
בוו אנורה סאכ'יד בוטרוס קי אנורה סי אסיטונסיוו סוב'רי מי אה
טירארמי אין איסטוי אנויו דיל עולם פור סיבה קי ב'וס דיסקוב'רי איסטוי
סיקריוטו אי סוילוס אי טיורה אנו עדוים סוב'רי מי קי נו מי איסטוי
אנסוואנדו פור לו קי מי ב'ו אה טירארמי דיל עולם סי נו מי אנסויו
קומו ב'ו אה דישאר אה ב'וטרוס סין סירב'וס מתקן ביין אי קוהנדו
אוירון לוס חבריס סוס פלאב'ראס סי אטורב'ירון אי סוס רודיאס איסטא
קון איסטא באטואן אי סי לוס אבולטו סוס גווס פור לימוניו אי
יוורארון יוורו גראנדי אי דישירון קין דיינסי מואיסקטרו מוריר אנטוים קי
סי טומי ארון האהים איסטונקוים דישו איל רב לוס חבריס דיב'ידאד'וס
דיל יוורו ב'יניד אי מוס אינסירארימוס אוינטרו די קאזה אי ב'וס דיק
לארארי סוקריטוס די לוי אנטוס קי מי טירי די ב'וטרוס : איסטונקוים
פ'ואי מתקן אה איליווס איל רב אינסיראדירי אי פ'ואי מתקן קאמאריוטאס
אין סו קורטיוו פארה לאס מו'ריס אי פ'אמיאס קאדה מו'יר קון סוס
איז'וס אונה קאמאריוטא אין דוספארטוי * אי לוס חבריס סי אסינטארון
דילאנטרי דיל רב אי לוס דארסו אה איליווס סוקריטוס אונדוס לו קי
נו סי לוס דוסקוב'ריוו אה תנאים אי אמוראים אי נביאים ראשונים *
אי ס"מ נו טוניאה פ'ואורסה אין סו מאנו פארה פאסאר פור אקיל
קורטיוו פור מוררי די לה פ'לאמה קי איב'ה סוב'ינדו אסטא קוראקון
די לוס סוילוס אי אירה דארסאן פלאב'ראס די לוי אסיגון סי דוירון די
הר סיני *

און דיאה סי בולו ס"מ פור איל אב'יר די לוס סוילוס לישוס די אקיל
קורטיוו פור טופאר אגון אג'אקוס פור אינטראר אחי לו איב
פושו איל רב קון שמות גראנדוים אי לי דישו איל רשע פ'וייטי די אקי נו
טויניס פודיסטאטאה אין איסטוי קורטיוו קי אוס סאנטויפ'יקאדו אוס
סוילוס * אי אין קאב'ו די קוהטרו מוויס קאיוו קעטה אינטרי לאס
מו'רוס אי לאס מו'יריס דינוסיירון אוס אומבריס אי טוב'יירון קעטה
לוס חברוס אנו קין אוררו אי איל רב לוס אינו שלום * אי לוס דישו

צידה להושענא רבה ביום טוב

הה איליווס סאכ'יד קי טודו טיימפו קי איי אהבה ואחיה אין ב'וטררוס
כו שטן ני מקטרג פואירי פארה אזיר קון נוטררוס מל קי איל שי"ת מוס
גואדרה די טודו מודו די דאניווי אי סי טויניש קטטה סאכ'יד קי אמאר
גורה סירה אין לה פרוקטימיריאה ' אי לאס מוז'יריס סין דעת סונבאירון
הה סוס מארידוס אי קאיוו קטטה אינטרי לוס חבריס אין איל דיאה
סיוונו אקטה קיסי אויוו סוס בוויס די ליטוס ' אי אה אוראס די טאדרי
סאיוו איל רב קון לוס חבריס פארה ריסיב'יר שבת קומו סו אוואנסה '
אי אה בואילטה סי אסינטו אה דיזיר ערבית קון קאראס טריקטיס '
אי דיספואיס קי קונפליוו די דיזיר ערבית לי דיטורון לוס חבריס רבינו
די קי סו מירסיוד דיטו ערבית קון קאראס טריקטיס לו קי נו איס אנסי
סו אוואנסה ' לוס דיטו אה איליווס פור סיבה די ב'ירי אה ס"מ לה
אורה די קבלת שבת אי דיזיאה איקטי פסוק גם אהס גם מלכוכס תאפו '
די אקי פאריסי קי סי לי דייו אה איל רשות אי פודיקטיאה אין מי
אי איסטו נו פ'ואי אוטרו פור סיבה די לה קטטה קי אוכ'ו אינטרי
ב'וטררוס היום קי טודו טיימפו קי אכ'יאה שלום אינטרי ב'וטררוס ני
שטן ני מקטרג פודיאה סיר מקטרג ' אי אין פוקוס דיאס אנסי פ'ואי
קי איל רב ז"ל קאיוו חולה חולי די מגיפה אי אין לוקי איסטאב'ה חולה
בינדישו לוס חבריס אה קאדה אונו און נוסח די ברכה קי אורה ראווייה
פארה איל כפי דיל ניטון די סו נשמה ' אי רבינו איל רב חיים ב'וטל
זכרונו לברכה נו איסטאב'ה אהי קון איליווס לה אורה די לה ברכה
קי סי פ'ואי קון לוס חכמים אה אוטרו בית הכנסת פארה אזיר תפילה
אה איל שי"ת פור איל רב ' אי איל רב דימאנדו לוס חבריס אנדי איקטה
מוהרס'ו קי לו קירו בינדיוזר אסיגון בינדישו אה ב'וטררוס קי לה
תפילה קי איקטה אזוינדו נו אפרוב'יג'ו סוינדו איס גזר דין קון שכועה
קי נו סי פואירי באדארסי אנדאד אי טראילרו ' אי אנסי פ'ואי אי לו
טרוטורון אי אין לו קי ב'ינו דילאנטרי איל רב לי דיטו אה איל מונג'ו
נער איסטו ריסיב'יונדו פור טי מי איז'ו חיים קומו מי ב'ו אה אפארטאר
די טי אינפירו קי טי ארי קי נו איי פודיקטיאה איניל דיאה די לה
מואינדו אי אגורה אסינטאטי מי איז'ו דילאנטרי די מי אי דימאנדו
לו קי קיריס די מי אנטוס די טירארמי די איל עולם קיסאס טי ארי
פונטיראס דיספואיס פור קי נו דימאנדאטיס טודוס לוס ספקות קי
טויניס אגורה דיספ'ואוויאטי די אזיר תפלה סוכ'רו מי קונו אפרוב'יג'ה
איסטונסיס לו ביוו אי לו בינדישו ברכה אפרופיאה כפי ניטון די סו
נשמה אי אינקומינדו אה לוס חבריס קי סי אסינטארען דילאנטרי די
איל אי איל סי אסינטו סוכ'רו לה קאמה אי לוס אינקומינדו אקאב'ידארכ'וס

צידה להישענא רבה ביום טוב כד

הה קי חייגה שלום אינטרו כ'וועטרוס די אוי אינדילאכטרוי תי אוואר
כבוד אונו קון אוטרו אי סי קיריש זוכים ב'ירנו אין אוטרו גלגול הו
מילדארי קון כ'וועטרוס סיקריוטוס לו קי נו סי דיוו רשות די דויסקוב'רור
אגורה * אי אקאב'ידארכ'וס אין כבוד די מהרח"ו כי תורת חיים אינטרו
איל וממנו תולדות חיים עבד נאמן פ'ואי אמי אי אב'ריוו סו בוקה אי
ליס ד'ישו אה איליווס סיקריוטוס אי אין מידיוו ליל דרוש אב'ריוו סוס
או'וס אי פאר מיינטים אין קואטרו פארטיס די לה קאזה אי ד'ישו מוס
חברים קואטרו בואינו אי קואטרו אירמוו איל דיאה איל איסטו קי לה
קאזה איסטו ליינה קי נו איי לוגאר פארה איג'אר און טרינו אי טודאס
לאס ישיבות קי איי אין לוס סוילוס סי סיארון אי לוס טרוקים ב'ינוירון
אקי אי מלאכי השרת קי נו איי קואינטו ומלכס בראשס פארה אקונ
פאנויאר אה מי נשמה אסטו לוגאר קי איס ראוי * פור איסטו דויספואיס
די קאר מי נשמה פו ד'ישיש ניכנוכה מו'יר או טמא קי טוקי אין מי
אוטרו קי לוס חברים סי אינטרוימיטאן אין מי רחוקה אי דויספואיס די
לה רחוקה קי נו מי הגאן טכילה אמי אין מי קאזה קומו לה אוואנסה
סי נו מי יוב'אן אה מי אה לה טכילה אי אהי אנו טכילה ליוו פרופיוו
אי אין לו קי איסטאב'ה אב'לאנדו פאר מיינטים אי ב'ירו אהי להר"י
הכהן אי לי ד'ישו אפריקורה אי סאטי אפ'ואורה קי נו קידו און פונטו
פארה יפואת נשמה אי אין לו קי סאיוו אולגו סו אמה אי אירה די
איראד די טרינטה אי סויוו אכיווס לה בהתה עינו ולא נס ליחו אי נו
סי דימודארון סוס קארואס קומו דויסטו די מואירטוס סי נו איראן ארי
לונבראנטים קומו איל סול אין סו באראגאנואה * איסטונקוס מירארון
לוס חברים אי דויסטו די חכמים קי אב'ואן אהי אי סי היטורסיורון אין
איל יוורו גראנדו אסטו קי סוב'יוו סוס איסקלאמאסיונוס אה לוס סוילוס
אי איל רב חיים ויטל ז"ל סי מוטייוו סיכונה סוב'רו איל יווראנדו הי
איסקלאמאנדו אבי רבב ישראל ופרשו פו איי קין מי קונורטו אמי

איסטונסים

איזוירון טכילה לוס חברים אי סי אימפיוירון אי סי
אינטרוימיטיוירון אין לה רחוקה אי סוס לאגרימאס
קוריאן מאס די לאס אגואס קי לי איג'אב'אן סוב'רו איל * אי דויספואיס
די לה רחוקה גדולה לו יוב'אן אה לה טכילה אי אכסי לי ד'ישורון אה
איל רכינו ויה איזימוס לו קי איסטו איג'אדו סוב'רו נוועטרוס אינטפירו
לה טכילה נו טוינומוס רשות קי סו מורקור ד'ישו קי לו יוב'אראמוס אה
לה טכילה אי איל ויה אזיאה טכילה אי אגורה מואינטרו סיכיוור ויה
איסטו סוב'רו לאס אגואס איל לואינו סי אוב'אנטו אין פיוס אי איוו

צידה להושענא רבה ביום טוב

טבילה שיינטרו די לאס אגואס קומט און ביכ'ו * אי אכוקו לה קאכ'וסה
 אי אינו טבילה קואטרו ב'יזיס כנגד די קואטרו ליטראס די איל סס
 די לה הוי"ה אי דיקפואיס לו ויקטיירון פאניווס פריסיארוס אי אפרי
 גואטרונו נו איי כהונה היום אי לו ייב'ארו אה איל בית הכנסת קאמינאנדו
 אי יוראנדו אסטה קי לאס לאגרימאס קוריאלן אין לה טיירה קומט און
 ג'איי אראב'דונאן אי אפילו לוס גוייס קי לו קונסיירון יורארו אי לו
 אינדויג'ארו אי איל רב חיים ז"ל אי לוס חברים איב'אן קאמינאנדו
 ראגארוס די פאניווס אי ויקטיירוס די סאקו אי סיניזה סוב'רי סוס
 קאב'יסאס קומט דיאה די תשעה באב יוראנדו אי דיווינדו לוי סאנטה
 אינדויג'ה די יחיד אזי אטי פור טירארסי איסטו מלאך קי סאב'יאה טוס
 סיקריטוס * אי איל רב חיים ז"ל סי איג'ו אה קוס פיוס אי לוס ביוז
 אי יורו אי דיטו פיוס קי אפריסוראב'אן פור הזור ב'ולונטאר די סו
 קריארור קומט סי פרינדויירון אין ריד פור נו איסטרוס עונות אי קומט ב'ו
 אה דאייאניאר קי סי ב'ה אה אינקוב'ריר די מי אי קון מונג'ו פורפ'יאר
 לו קיטארו די סוב'רי איל אי לו אינטירארו אין אינטיראסיון די לוס
 מלכיס קין סון לוס מלכיס לוס סיניויריס חכמים ז"ל * אי איל סי פ'ואי
 למנוחות שאנכות אי דיטו אה טורוס קון אכסיוה אי סוספירו יהי רצון שזכותו
 יגן עלינו ועל כל ישראל אחינו אמן * דיפרינדימוס די אקי קי פור סיבה
 קי נו טוב'יירון און פוקו די זמן אהבה לוס חברים סי אסיטינסיוו מניפה
 בר מינן אי נסתלק בישיבה של מעלה המקובל האהי הוא הקדוש רבינו
 האר"י ז"ל די אקי אים תוכחות מוסר אה נווטרוס אורגאנוס די לה
 פאריר אקאב'ידארמוס אה טיניר אחרות אי שלום אונו קון אוטרו אי
 איסטאר כשבת אחיס גם יחד אי נו אב'לבר לשון הרע אונו פור אוטרו
 אי קון איסטו סומוס זוכיס לאורך ימים ושנים אבי"ר :

אי איסטו סירה לוקי אקלארו דוד מלך ישראל אין ספר תהלים מי
 האיש החפץ חיים אהב ומיס לראות טוב נכור לשונך מרע
 ושפתיך מדבר מרמה קוס מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפקו קי פ'ואי
 רומט אה לו דיג'ו קי פארה אקאנסאר איל אומברי לאס ב'ידאס קי
 סי גואדרי די אב'לאר לשון הרע אי קי סיאה אוחו אין לה מידה
 דיל שלום אי קומט סי אראיגו אין לה מידה דיל שלום נו ב'ויני אה אב'לאר
 לשון הרע ויזכה לאורך ימים ושנים כור"א :

צ'ידה   דבור ב'   ביום טוב נה

סימן ו' ובמדרש רבה פרשת חקת איתא וז"ל ר' יאושע דסכנין
 די נומבראדו די רבו לוי דיוזי לאס קרויאטוראס
 קי אב'יאן אין דיאס די דוד אנטיס קי גוסטארען גוסטיוז'ו די פוקאדו
 סאב'יאן דארסאר אין לה לוי אין קוארוינטה אי מואיב'י פניס די טהור
 אי קוארוינטה אי מואיב'י פניס די טמא אי דוד אזיאה תפילה סוב'רו
 איליווס אי דיזיאה אהה ה' תשמרם גואדרליס לה לוי אין סוס קוראסוניס
 אי דיספואיס די טודו איסטוי שבח סליאן אה לה פיליאה אי קאליאן על
 ידו קי אב'יאה אין איליווס לשון הרע איסטוי איס לו קי דיזיאה נפשי
 בתוך לבאים אשכבה לזהטים * נפשי בתוך לבאים איסטויס סון אבנר
 ועמשא קי איראן ליאונס אין לה לוי אשכבה לזהטים איסטויס סון דואג
 ואחיתופל קי איראן אקורידוס דיטראס די לשון הרע ולשונס חרב חדה
 איסטויס סון לוס זיפיש קי אנקי דיוזי איל פסוק כבא הזיפיש ויאמרו
 לשאלו אין אקיאה אורה דישו דוד רומה על השמים אהיס טירה טו שכינה
 די אינטרו איליווס * אינפירו איל דוד די אחאב טודוס קירב'יאן עבודה
 זרה אי על ידו קי נו אב'יאה אין איליווס לשון הרע סליאן אה לה
 פיליאה אי וינקיאן * דיפרינדימוס די אקי קי על ידו קי אב'לה לשון
 הרע קאב'זה פער טאמכיון אה לה שכינה קי סי טירה די ישראל אי סי
 סוב'י אה לוס סוילוס אוי לו אוי לנפשו קי קאב'זה גלות אה לה שכינה

אי איסטוי מי פארויקי קי פ'ואי רומז דוד המלך ע"ה אין ספר תהלים
 סי' ט"ו ה' מי יגור באהלך וכו' לא רגל על לשונו קירי דיוזי קי
 איל שו"ת לי פאנה אה איל מירה כנגד מירה קי סוונדו קי איסטוי לא
 רגל על לשונו קי נו אב'לו לשון הרע אי נו קאב'זה קי לה שכינה קי
 טירי אריב'ה אה לוס סוילוס פור סיבה סוליוז * סוב'רו איסטוי לי
 פירטויניקי איסטוי פרויקונה אה מוראר קון לה שכינה אין און לוגאר :

ובפרשת שופטים איתא וז"ל דיוזי רבי שמואל בר נחמן פור קי סי
 ייאמו סו גומברי דיל לשון הרע טרויקירו קי איל מאטה
 אה טרויק איל קי לו דיוזי אי איל קי לו רויסיב'י אי איל קי פ'ואי דיג'ו
 סוב'רו איל * לי דימאנו ארון אה איל קוליב'רו פור קי טו טי טופאס
 אנדי איי דירוקיאוס לוס דישו אה איליווס פור מודרי קי ייו דירוקי איל
 ב'איווארו די איל עולם * לי דושירון אה איל פורקי טו קאמינאס אין
 לה טיירה אי טו לינגואה ב'ה ג'ופאנרו אין לה טיירה לוס דישו אה
 איליווס קי לה לינגואה מי קאב'זו אמי קי דושי לשון הרע פור מי

קרוואדור

צִירָה לְבוּר ב' בְּיוֹם טוֹב

קְרוֹאָהּ * אִי קִי אִירָה אִיל לַשּׁוֹן הַרְע קִי אַבְלוֹ סֵאבְרִישׁ קִי אִיל נַחַשׁ פְּרוּמִירוֹ
אַבְלָאבְהָ קוּמוֹ בְּנֵי אַדַם לִישׁ דִּישׁוֹ אַה אַדַם וַחֻה דִּי אִיִּסְטֵי אַרְבְּלוֹ
קוּמִירוֹ אִיל קְרוֹאָהּ אִי קְרוֹאָהּ אִסוֹ עוֹלַם אִי בְלוֹס אִיִּקוּמוֹנְדוֹ אַה בְּלוֹוֹטְרוֹס
קִי בּוֹ קוּמֵאֵשׁ דִּי אִיל אִי קְרוֹאָהּ אִוְטְרוֹ עוֹלַם * קִי לִי אִיוֹ אִיל סִי"ת
לִי קוֹרְטוֹ סוֹס פִּישׁ אִי לִי קוֹרְטוֹ סוֹ לִיִּנְגָה פִּאָרָה קִי בּוֹ אַבְלוֹ לַשּׁוֹן
הַרְע :

אִי אִיִּסְטוֹ פִּאָרְטִי קִי לִי פִּאָרְטִי רוּמוֹ דוּד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל ע"ה לֹא רַגְלֵי עַל
לַשּׁוֹנוֹ קִי אִיל בְּיוֹרְבָאוֹ דִּי רַגְלֵי קִי אִיִּסְט פּוֹר לַשּׁוֹן הַרְע קִי בּוֹ אַבְלוֹ
אִיִּסְט לִיִּטְרָהֵס דִּי רַגְלֵי קִי אִיִּסְט פִּישׁ רִמּוֹ אַה אִיל קוֹלִיבְרוֹ קִי סוֹ אִפִּיִנוֹ דִּי
לוֹס פִּישׁ פּוֹר : אַבְלָאֵר לַשּׁוֹן הַרְע * טֵאֲנֵבִיוֹן לִי דִימֵאֲנֵרְרוֹן אַה
אִיל קוֹלִיבְרוֹ קִי פְרוֹבְלוֹג'וֹ טֵיִינִיס טוֹ קִי מוֹדְרִיס לִישׁ דִּישׁוֹ אַה אִילִיוֹס
דִימֵאֲנֵדְלֵרִי אַה אִיל קִי אַבְלָה לַשּׁוֹן הַרְע קִי פְרוֹבְלוֹג'וֹ טֵיִינִי קִי אַבְלָה
לַשּׁוֹן הַרְע * מֵאֵס לִי דִימֵאֲנֵרְרוֹן דִּי קִי טוֹ מוֹדְרִיס אִין אִין אַבְרָה אִי
בּוֹ סֵס קִי בְהָ אִין טוֹדוֹס לוֹס אַבְרָהִיס לִישׁ דִּישׁוֹ אַה אִילִיוֹס פִּאָרָה קִי
מִי דִימֵאֲנֵדוֹשׁ אַה מִי דִימֵאֲנֵדְלֵרִי אַה אִיל קִין אַבְלָה לַשּׁוֹן הַרְע קִי אִיִּסְטֵה
אִין רוּמִי אִי מֵאֵטֵה ג'וֹנְטֵי דִי סוֹרִיוֹל אִיִּסְטֵה אִין סוֹרִיוֹל אִי מֵאֵטֵה
ג'וֹנְטֵי דִי רוּמִי :

אִי טוֹפִימוֹס קִי אִיל קִי אַבְלָה לַשּׁוֹן הַרְע אִיִּסְט קֵאֲבִלְזֵאֲנְטֵי טֵאֲנֵבִיוֹן
דִּי דִיטֵאֲרָרֵר דִּי פִּרְאָגוֹרְטִי אִיל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִיִּגוֹן דִּישִׁירָה
רְבוֹתִינֵוֹ אִיִּי אִיִּיִל מֵדְרֵשׁ אִי אִיִּסְטֵי אִיִּסְט סוֹ לַשּׁוֹן מִירָה קוֹאֲנְטוֹ פִּאָרְטֵי
אִיִּסְט לֵה פִּאָרְטֵיִסְהָ דִּי אִיל קִי אַבְלָה לַשּׁוֹן הַרְע קִי אִיִּקוּמוֹנְדוֹ פִּאָרָה
פִּרְאָגוֹרְטִי אִיל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִי פּוֹר מוֹדְרִי קִי אִירָאֵן דוּד קִי אַבְלָאֵרְרוֹן
לַשּׁוֹן הַרְע בּוֹ סִי פִּרְאָגוֹרְטִי אִין סוֹס דִּישׁ * אִיל סִי"ת קִי מוֹס אִיִּסְטֵה
מִכָּל מַכְשׁוֹל וְעוֹן וּבְפִרְטֵי דִּי אִיל פִּיקֵאֵדוֹ קְרוֹמִי דִּי אַבְלָאֵר לַשּׁוֹן הַרְע
אִי טוֹרְנוֹמִיס זְכוֹת דִּי בְלוֹרִי בְּנַחֲמַת לִיוֹן עִיר קִדְשָׁנוֹ בְּבִנְיֵן בֵּית קִדְשָׁנוֹ
וּתְפִאָרְתֵינוֹ בְּעִגְלָה וּבְזִמְן קָרִיב אֲבִי"ר :

שִׁיבְרָה לְחַג הַשְּׁבוּעוֹת

סִימָן ז' אִיתָא בְּפִרְקֵי רַבִּי אִיעֲזָר וְהַבִּינָה דְּבִרְיוֹ הַרְבֵּי חֲמִידָה
יָמִים ז"ל וְז"ל קוֹאֲנֵדוֹרִיוֹ אִיל סִי"ת לוֹס עֲשֶׂרֶת
הַדְּבָרוֹת אַה יִשְׂרָאֵל קֵאִיוֹ לֵה בּוֹ פְרוּמִירוֹהָ לוֹס סוֹנְלוֹס אִי לֵה טוֹיִרָה
טוֹיִכְלָאֲרוֹן דִּי אִיל לֵאֵס מֵאֲרוֹס אִי לוֹס רִישׁוֹס פִּאָרְטֵיִסְהָ לֵאֵס מוֹנְטֵאֲנִיִּישׁ
קִי רִישׁוֹס פִּאָרְטֵיִסְהָ אִי לוֹס מוֹאִירְטוֹס קִי אַבְרוֹגוֹרְטֵיִסְהָ אִי סִי אִיִּבְלָאֲנֵטֵהָ
אִין פִּישׁ קִי אֲנִסִי דִּיוֹ אִיל פִּסְקוֹ בִּי אֵת אֲשֶׁרִישׁנוֹ פֵּה עֲמַנּוֹ הַיּוֹם וְאֵת
אֲשֶׁרִישׁנוֹ פֵּה עֲמַנּוֹ הַיּוֹם וְאֵת

צידה לחג השבועות ביום טוב בו

אשר אינו פה אי טודוס לוס קי סון התארוי'הדוס פהרה קרוהרסין
הסטה קאב'ו די טודוס לוס דורות קי פארחרון אין הר סיני אי ישראל קי
היסקטאב'אן ביב'וס קהירון הי קי מוריורון * סאיוו לה בוז סיגונדה הי קי
הבידיגוארון הי קי איב'הנטהרון הי לה מונטאנייה קי הרחנקו די סו
לוגאר הי קי אב'יירון לוס סוילוס הי קי אינטרו לה פונטה די לה מונטאנייה
אין לוס סוילוס * הי איל שי"ת קי היסקטו סוב'רי סו קיאה הי קוס פווס
פארחדוס סוב'הי לה היסקפוסורה * הי היי קין דיוו טאנכיון קי דינטוב'ו
איל סול * הי אינטל זוקר הקדוס ז"ל טראי דיוו רבי ינחק אין לה אורה
קי איל שי"ת קי דיסקוב'ריוו אין הר סיני קי היסקטרומוסיוו לה מונטאנייה
הי אין לה אורה קי הר סיני קי היסקטרומוסיוו טודאס לאס מונטאנייאס
דיל מונדו קי היסקטרומוסיוו הי קוב'יאן הי אבאשאב'אן הסטה קי
היסקפאנדיוו איל שי"ת סו מאנו סוב'רי איליויאס הי רופוזחרון הי אונגה
בוז סאיוו הי אפריוגובאב'ה הי דיוואה קי אטו לה מאר קי פ'וויס לוס
מונטוס סאטאדיס קומו בארב'יווס * הי איליווס רוספונדוואן הי דיוואן
מלפני הדון חולי ארץ * הי אין ולקוט שופטים דושירון קי איל שי"ת
לאס יואמו אה הר תבור הי הר הכרמל גבנונים הי דיוו לוס עשרת
הדברות אין הר סיני קי אורה באשה הי האון קון טודו היסקטו נו פ'ואי
מקפח איל שי"ת איל שבר די איליויאס הר תבור קאיוו אהי קוסרא הי
אהי פ'ואי דיג'ו רוב'לי אנכי לה' אנכי אשורה הי אין סיני פ'ואי דיג'ו
אונה ב'יו אנכי הי אין הר הכרמל קי סאנטיפי'קו סו נומברי די איל
שי"ת הי פ'ואי דיג'ו אונגה ה' הוא האהים ה' הוא האהים רוב'לי דלה
יהיה לך אהים אחרים על פני * הי אין איל זוקר פרשת אמור טראי
קואנדו איל שי"ת קי דיסקוב'ריוו אין הר סיני קואנדו קי דיוו לוס עשרת
הדברות אה ישראל קאדה דבור הי דבור קי איוו אונגה בוז הי אקיאה בוז
קי היסקפארטיוו פור סיטונטה כוויט הי ארילומבראב'אן אה סוס אונ'וס
די ישראל הי ב'יאן קון סוס אונ'וס לה קלאהודאד די סו אונגה היסקטו
אוס לו קי היסקרוב'י איל פסוק וכל העם רואים את הקולות הי אקיאה
בוז איהה התראה אין איליווס אין קאדה אונגה די ישראל לי דיוואה אה
איל מני היסקוב'וס * הי אין שמות רבה דיוו רבי יוחנן רואים את הקול
נו פ'ואי דיג'ו קי נו רואים את הקולות לה בוז סאיהה הי קי היסקפארטיאה
פור סיטונטה כוויט אין סיטונטה ליגנאז'וס כרו קי היסקטרוייראן טודאס
לאס אומות הי קאדה אומה הי אומה קי היסקטרויירא בוז קומו לשון די לה
אומה הי קוס אלאס סאיהן איגפירו ישראל אויואן הי נו קי דאניואב'אן
הי אין ולקוט תהלים דושירון קי לוס ג'יקוס די אינטרו די לאס טרויפאס
די סוס מאדרוס היסקפונדוואן סוב'רי קאדה דבור סוב'רי קי דיוואן קי הי סוב'רי

צידה   לחג השבועות   ביום טוב

נו דנוואן נו אי לאס טריפאס די סוס מאררוס סי לוס אוואן קומו אויל
 קרוסטא אי דיסטואיס חכמי בולטאכ'אן אה לו קי אוראן ' אי אין לה
 אורה קי סאוורון ישראל די מצרים אויל רוב אוראן קון מאקולאס פור
 מוררו קי אוסטוב'וירון לאוראכרו אין מצרים קון בארו אי קירפויג'וס
 אי סוב'ואן אה לה פונטה דילה פ'ראגואה אי סי קאיאן אי סי קורטאכ'ה
 לה מאנו או אויל פיי או אויל לודו סי לי אינטראכ'ה אה לוס אווא'וס
 אי לו סייגאכ'ה סיינרו קי ווינורון אה מדבר סיני דיטו אויל סי'ת נו אויס
 כבוד די לה לוי קי לה די אה דור פאטרוניס די מאקולאס ' אי סי
 אוספורו אסטא אוטרו דור דיסוורטו לוי דיטאדרו אין מתן תורה ' קי
 אוו אויל סי'ת לוס דיטו אה לוס מלאכים קי אבאשארען סירקה די
 ישראל אי קי לוס מיליונאראן אה איליווס :

אי טראי מאס אחי קי ווא סי אוספאנדיוו אויל מכהג אנדי איי ישראל
 אה איזמוכ'יר אויל סואיניו די סוס אווא'וס לה נוג'י סאנטה די
 שבועות חג הקדוש הזה אי אוסטאן אינפויס לה נוג'י אינטורה מולראכרו
 תורה נביאים אי כתובים אי תורה שבעל פה פארה אפ'וויטאר אה לה
 נוב'ווא לה אורמוזה אי אינטרארה אה לה חופה א דיאה די אמאניוואנה
 אי דיסירון לוס מקובלים קי אוס סגולה מאראכ'וואנה פארה סיר זוכה
 אה אווא'וס אי אווא'וס די אווא'וס תלמידו חכמים ' אי קין אוס אוסטו
 טורפי קי סורה סוס אווא'וס די ב'ואיר אה טורו אוסטו כבוד פור דיור
 קין סי ליוו קי אוס מי פ'ואירסה קי אוס מי באראגאניאה קי מי פ'ואי
 זוכה אויל סי'ת אה אוסטאר ביכ'ו אי אויר כבוד התורה כחג הקדוש
 הזה אי לאכ'ו א פאטרון די אויל עולם קי לו פ'ואי זוכה אה אוסטו
 אי סי סופ'לאמאניאי סו קוראסון קון אמיסטאר אי קירונסויה מונג'ה
 אה אוסטאר דיספוירטו לה נוג'י אינטורה אי קי טומי נחת רוח אויל
 סי'ת קון מי סירב'ומיונטו קי לו סירב'ו אה אויל דיסטואיס די טודאס
 לאס הכעקות קי לו איי אראכ'וואר אה אויל לארגו סו פ'ולור אי קומו
 ליוו נו קונסירי אין סו ביין אויל גראכרו אי נו סי באראגאניאי אי נו די
 סואיניו אה סוס אווא'וס אי סי אינפ'ארטיסקה קין טורה פ'ורטאנה אין
 אויל למוד סאנטו אויל אוסטו אי נו די אקא'אדורה אה אויל אפילו הון
 פונטו אה דורמיר ' אי סי לי ווינו אפ'ואירטי סונפורטו אה אוסטאר
 דיספוירטו לה נוג'י אינטורה אה פידרוכאר לאס נוג'וס קי אוסטוב'ו
 אינטרו אויל חניו קומיוכרו אי ביכ'וויכרו וינו אין קונביטיס שחוק וקלות
 ראש אי אכ'לאכרו דברים בטלים אי ג'ואכרו מיניס די ג'וגיגוס קי
 אוסטאן נוג'וס אינטורהס ג'ואכרו אי גואימו די סואיניו נו לוס ווינו
 אה איליווס אי נו סי אקואדראן די אויל סי'ת אה דיור אין לונאר די
 אינפליאר

צידה לחג השבועות ביום טוב זך

אינפלואר איל טיינפן אין קומיר אי בוכ'ר אי ג'וגאר ושחוק וקלות ראש
וכוונת אינפלואריומוס איל טיינפן אה מילדאר לה לוי סאנטה קי מוס
דיוו אין הר סיני * אי קואנדו איסטאן דיספויירטוס לה נוג'י ג'וגאנדו א דיאה
דיוון תפלה חטופה מידיוו דורמיינדו קינו סאב'ין לוס בייורב'וס קי קיטאן די
סוס בוקאס הרנים ילאו דחופים אי אין ויווס נו דיוון תפלה גואיי די איליווס
גואיי די סוס אמתס נו סי ריקודראן דיל שי"ת פור דיוור דילאנטרי די קין
נווטרוס איסטאמוס ג'וגאנדו אי אזוינדו אראב'יאר א שי"ת * אי איל
קי טייני לה טימור דיל שי"ת אין סו קוראסון סי אדולוריי אינטרו איל
אין איסטנה נוג'י סאנטה כי המשפט לשהים הוא סוב'רי לאס פ'רוטאס
די לוס אראב'וליס אי אין איסטוי דיאה סי ג'וגנה איל עולם פור עון די
בוטול תורה * אי סי מאיוורגו איל בן אדם קון טודה סו פ'ואירקה אה
איסטאר לה נוג'י אינטויריה דיספויירטו קון מיינדו קון טימור אי נו אב'לאר
דברים בטלים אי דימאנדו מחילה סליחה וכפרה די איל בורא עולם
ה' סוב'רי טודו לוקי פיקו אין לה לוי אין ריטו די לוס דיאס ואל שהינו
כי ירבה לקלות אי טודאס לאס פלאב'ראס די לה לוי קי מילדאר איל
איסטנה נוג'י קון כונה איליואס סי אראן טראג'ומאניס די דיוג'ידאר
אה אב'לאר פור איל ביון דילאנטרי איל שי"ת אי סי טאו'אראן טודוס
לוס מקטרגים אי לוס שטנים קי פ'ואירון מקטרגים פור איל בלאדמיינטו
די לה לוי אי ביווי התורה אי איל קטיגור סי אזו סניגור ומלא כדי
גאולתו * אי אזו עמו הארנות קי נו אקוסטאן אוריו'ה פארה אויור
פלאב'ראס די חכמים אי איב'ואנאן אין כבוד דיל סדר די איל לימוד
סאנטו קי אסיטיגוארון לוס ראסונים ע"ה אין איסטנה נוג'י אי אמאן
פור דורמיר סוב'רי סוס קאמאס לאס פ'ודיוונדאס קי סי לוס סויגה סוס
אז'וס די ב'יר סוס קוראסונים די אינטויריה קי אין לוגאר די בושקאר
פור סוס אמתס אה איסטאר דיספויירטוס פור כבוד די לה לוי לה פרינציפאל
סי אינטרוימייטין אה אב'לאר דברים בטלים אי נו אזוין דברי תורה גואיי
די איליווס :

אי אזו מונג'וס קי סי ייראן אין קוזה ב'וסטה קי פינקאן קי איל
עיקר די לה קוזה איס אה איסטאר דיספויירטוס טודה לה נוג'י הי
כי אסינטאן ליטוס דיל חכס קי איסטנה מילדאר קון איל זיגאר אין
סוס בוקאס אי ב'אן קיטאנדו איל אומו די סוס בוקאס קומו אומו די
לה אורנאיייה אין לוגאר די מילדאר איל סדר דיל לימוד קי סי מילדא אין
איסטנה נוג'י סאנטה אן מאנקו אויור מילדאר אי קין בושקו איסטו די סוס
מאנוס אה איר אה איל מדרס אי נו מילדאר כי אזו יעטן אף ה' וקנאטו
קין איליווס פור דיוור קי טופאטיס אין מו טורטורה קי ב'וס אישאטיס

צידה לחג השבועות ביום טוב

די מו קי פאררו קי ליוו אנדי איסטע מי בכור הי קי קיניוור סי ליוו
 אנדי איסטע מי טימור מאס מו'ור הירה אה ב'וטררוס קי ב'וס היג'הרש
 היג גואיסטראס קאמאס הי קי נו איסטוב'יירש דיקפוירטוס די גואיס
 טרוס קואיניווס פארה קי איסטוב'יירש אב'לאנדו דברים בטלים היג לוגאר
 די מילדא' או קי נו סאב'יש מילדאר אה אוייר מילדאר די אוטררוס הי
 איל קי אוליו קי לי קונטע קומו קי מילדארה * פור איסטו איס מכות
 סוב'רי טודו איל קין קי איסטפאנטע דיל שי"ת הי קוס פלאב'ראס קי לי
 אויין קי מילדין לוס קיניוורוס חכמים די לוס מדרשים היג נוג'י די שבועות
 היג לוס בתי מדרשות איסטע לויקיון הי קאסטיוגארלוס סוב'רי איסטו
 קון פלאב'ראס די אפ'לאגאמיונטוס פור דיוור אה איליווס ב'יניד מוס אירמאנוס
 ב'יניד מוס קונפאניוורוס יראת ה' ב'וס אינביוארי * איק טודו איל קין
 טוינו דעת קואנדו ב'י קי לי אקורקו סו טוינפו פארה ב'יניד אה
 איל ג'ווגו סוב'רי ענין די מוכידה וכל שכן סוב'רי סו פואירפו דילאנטרו
 ריי בשר ודם קי נו היי היג סו מאנו סו בואינו קי דיקפירטע היג לה נוג'י
 הי איניל דואה הי איסקאדרונייה היג סוס קארידאס פארה איר קון פרו
 גומנדאד הי די טודו מודו די אקונסיו'אדור דימאנדה קונסיו'ו פארה
 איסקאפאר דיל מלכות * כל שכן די איל דיין די מלך מלכו המלכים
 הקדוש ב"ה קי קאי קי בושקי אופנים אה טורנאר היג תשובה אה קי
 איסקאפאר די סו דיין גראנדי הי טימורו קי דילאנטרו די איל נו הי
 טומאר שוחד ני אור משא פנים קי סאב'י טורנאר היג תשובה הי
 בולטאר די עבירות קי טוינו היג סו מאנו הי מילדאר היג סו ליו לה
 פריניזמה ובפרט היג אובה נוג'י סאנטע קומו איסטע קון טימור הי
 טוינבלור הי איסטרימיסיון בקום למשפט אהיס הי דימאנדי מחילה
 וקליחה וכפרה סוב'רי טודוס קוס פיקאדוס ושב ורפא לו :

❧

דינומביוארי די רבינו האר"ו ז"ל טרושו קי טרויס סגולות היי היג
 איל לימור די איסטע נוג'י איל אובו איס קי איס זובה אה איז'וס
 הי איז'וס די איז'וס טראב'אז'אנטים היג לה ליי * איל סיגונדו איס קי
 טירנה הבטחה קי קונפלירה סו אנוו לחיים טובים ולשלום * איל טרו
 סידי קי איס פועל פדק קון לה שכינה הי קון ישראל פארה קיטלדוס
 די גלות הי טרושו אנסי טאנביון די נומבראר די איל זוקר הקדוש זיע"ה :

ובבין אנכי השעיר המחבר אחלי יבנו דמי האיש הירא קי אפיאדי
 סוב'רי קוס ב'יראס אה איסטאר היג איסטע נוג'י אינטורה דיקפוירטו
 מילדאנדו בתורת ה' תמימה הי קי אקאב'ידי אה אפוקאר די קומיר הי
 ב'יניד אוטררו קי אוכל נפש סולו קי לה קומידה לי אקאריאה קואיניו
 הי

צידה לחג השבועות ביום טוב נח

הי קון חוס חוסטו טורפי קי סי לי סויגה סוס חו'וס די ב'יר הי טו
סי חוסטרוימוסי דיל רוגו די לה גזורה הי חונג'י סו גוף הכנוף די
קארני הי ב'ינו חין חונה חונג'י סאנטה די חוסטה מאכורה גואי די חיל
גואי די סו שמה קואנדו לו טראירה חיל שו"ת א ג'ונגו * כי על כן
קון קירי ביין הה סו שמה נו חונג'יגואי חין חיל קומור הי חונג'יר סו
טריפה כרו פארה קי פואירה חוסטאר דיספוירטו לה חונג'י חונטורה
ובתורתו והגה יומם ולילה קי טורח'ס לחס פלאכ'ראס די לוי קי מילדה
קירחן מלויי וושר הה חונכיואר סוב'רו חיל זכות :

ונח טוב חלקס ומה נעים גורלם די לוס בעלי בתים קי חוין מדרש
חין סוס קחז'ס חין חוסטה חונג'י סאנטה די שבועות זמן מתן
תורתנו ועיני ראו קואנטוס בעלי בתים יראי ה' וחושבי שמו קי חוין מדרש
בביתם חונג'י די שבועות הי חונג'י די חושבנא רבה חוסו הפאנטיחן חין
סו קחזה טורוס לוס ב'יויטוס די לה קשו"ה וקרוכים ורחוקים קהל רב
חי לייב'ה סו קחזה הה שגון סיניור חכס פארה מילדה טורו חיל
סדר די חיל לימוד קי פ'ואירון מתקנים לוס רחשונים ע"ה בנועם שוח
חי מילדהן סדר הלימוד קון חיל סיניור חכס הי' דבר דבור על אופנו
חי לוס קי נו סאב'ין מילדה חוסט'חן חווינדו ושומע בקורא הי ג'ס
ט'חן חיל ג'אקטו די לחוס ומינין די חולסורח'ס די סוס בולס'ס קי חוס
טו דה חמוסטראר לה חמוסטאר גראנד'י קי טויני קון לה לוי סאנטה
חי חוס זוכה ומזכה ח'ת קרבים חי זכות די לוס חונג'וס דיקולג'ה'ו חין
חיל חי קון חוסטו זכות ליווסי פ'ואקסה קי קונפלורה סוס חניוס קון בואינו
חי חניוס די סוס חו'וס סיגון חב'וימוס חרוב'ה קי חוס זוכה ט'חנ'יון
הה חו'וס חי חו'וס די חו'וס לחורך ומיס ושנים חי סו הפ'ירמ'ה
חין חיל חיל פסוק וראה בנים לבניך שלום על ישראל חכ"ר :

א חין ספר מעיון חכמה טראי ח"ל קואנדו סוב'יוו משה הה חיל
סוילו ב'ינו חונה חונג'י גראנד'י הי טוימורוזה חונג'י הי סו פארו
חוסקואינטרה די חיל חי חב'וינו לה חונג'י הי סו בוקה חי סי חונטרו
משה אינטרו חי חוב'ה קאמינאנדו חין חיל סוילו קומו חון חונבר'י קי
חוסטה קאמינאנדו חין לה טוורה אינקונטרו קון חיל חון מלאך קי חוס
ממונה סוב'רו חונג'י מיל מלאכי חבלה חי גריטו חונול חין משה חי לי
דישו הה חיל קי בוש'ח'ס בן עמרם פארה ב'ינור חין חונאר די מלאכים
די פ'ואיגו לי דישו הה חיל משה ליוו נו ב'ינו די מי מוזמו ס'ינו קון לה
ל'וסקווייה דול שו"ת פארה חוסק'יר לה לוי סאנטה חי חב'אש'רה הה
ישראל סוינדו קי טו לו דישו קאמינאר לו חורווי משה חי לו דיפוד'ווי
דיל עולם חי חירה משה קאמינ'חן חין חיל סוילו חוסטה קי אינקונטרו

צ'ירה לחג השבועות ביום טוב

קון אוטרו מלאך מאס שטו קי קום חברים דוויינטאס אי קיסונטא
 פרסאות אי קארה דבוי קי קאיה די קו בוקה דוב'י מול רילאנפאגוס
 קאיהן אי קיינדו קי לו כ'ירו אה משה גריטו איניל אי לי דישו קי
 בושקאס בן עמרם אין לונאר די קרושים עליונים קיינדו קי אויו משה
 אה קו בוז קי אטורכ'ו משה די איל אי אינפיקו אה יוראר אי בושקו
 אה איג'ארסי די לה נוב'י איל לואיגו קי סוריו'ירון קום פיאדאדיס די
 סי'ת קוב'רו משה אי לי דישו אה אקיל מלאך טימירוזו מונג'ו די דיאה
 קי קרואי אה בוזטרוס קום פאטרוניס די באראז'ה 'א פרוסיפיו קואנדו
 בושקי די קרואר אה ארם הראשון איזיטיש קטיגורייא רילאנטרו די מי
 אי דיזיטיש מה אנוש כו תזכרנו אי איריסייו מי פ'ולור קון ב'וזטרוס
 אי קימי די ב'וזטרוס בתות בתות קון מי דירו ג'יקו אי אגורה אוסטאס
 פיליאנדו קוב'רו איל נאמן די מי קאזה קי לו קוב'י אה איל אה קי
 ריסיב'ה לה לוי אה אבאשלה אה מיס איז'וס קי סי נו איי לוי נו איי
 מונדו נו ב'וזטרוס טיניש מוראדה אין איל סוילו קיינדו קי אויו אקיל
 מלאך אנסי דישו רילאטרי הקב"ה פאטרון די עולם דיסקוב'ורטו אי
 סאב'ירו רילאנטרו די טו קי נו סופי קי קון טו ליסינסויה ב'ינו איק
 אגורה קירי אה איל קו שליח אי קאמינארו רילאנטרו די איל קומו
 תלמיד רילאנטרו די קו חכם אסטא קי אייגו קירקה די און מלאך
 גראנדו אסטא מונג'ו לי דישו אקיל מלאך אה משה ב'אטי קי לוי נו
 פואירו דינטוירמי אה מי מיזמו פור מודרו די איל פ'ואיגו די איסטי
 מלאך גראנדו אי טימירוזו מונג'ו קי נו מי קימי ' קיינדו קי וירו משה
 אה איסטי מלאך איל לואיגו קי אטורכ'ו אי אפריקורו פאר האיג'ארסי
 די לה נוב'י אי איסטויארון קום אוז'וס לאגרימאס אי בושקו פיאדאדיס
 רילאנטרו הקדוש ב"ה אי לי ריסקונדיוו אי מרוב די לה קיריניסויה קון
 ישראל אבאשו הקדוש ב"ה איל פרופיוו די קיאה די קו אונרה אי סי פאר
 רילאנטרו די משה אסטא קי פאסו די פ'ואיגו די אקיל מלאך איל לואיגו
 הקדוש ב"ה לו פאסו די אאי אי אינקונטרו קון איל רויט איל מלאך
 קי איסטה פארארו רילאנטרו די לה קיאה אי קום אאס היגפנדיראס
 פארה ריסיב'יר איל הכל די קום בוקאס די חיות הקדש קי סינו אירה
 אנסי קי קימאב'אן טודוס לוס מלאכי השרת אי קיינדו קי לו כ'ירו משה
 קי איסטרימיסיוו איל לואיגו לו טומו הקדוש ב"ה אי לו פאסו די אאי
 אי אינקונטרו קון איל און פ'ונקארו די מלאכים די מיירו קי איליווס
 ארוריאן אה בסא הכבוד קי סון באראגאניס אי פ'ואירטיס מאס קי טודוס
 לוס מלאכים אי בושקארו פארה קימארו קון איל באפ'ו די קום בוקקס
 איל לואיגו איסטפאנדיוו קוב'רו איל הקדוש ב"ה קלארידאר די קו כבוד

צ'ירה דבור ב ביום טוב נט

אי לי דישו אה איל רוספונדוליס אה איליווס ריפואוסטה לי דישו אה איל
משה פאטרון דיל מונדו איסקריוב'י איל פסוק אין לה לוי קי טו מי ב'אס
אה דאר אמני ליוו ה' טו דיוו קי טו סאקי די טוירה די אויפ'טו לים
דישו אה איליווס אה מנרים אבאשאטיש אה פרעה ב'וס סוג'פ'טאטיש
לה לוי פארה קי אים פארה ב'וזוטרוס מאס קי איסקריוב'י איל פסוק
אין איליווה לא יהיה לך אהים אחרים על פני אינטרו לוס פואיב'לוס
פוזאש ב'וזוטרוס קי סוירב'ין עבודה זרה מאס קי איסקריוב'י איל פסוק
אין איליווה ריקודראטי די איל דואה די שבת פור סאנטופ'יקאלדו קיסאס
ב'וזוטרוס אום אוב'רה קי ב'וזוטרוס קירוש אולגאנסה מאס קי איסקריוב'י
אין איליווה אונרה אה טו פאדרי אי אה טו מאדרי פאדרי אי מאדרי איי אה
ב'וזוטרוס איל לואינו אטורגארון מלאכי השרת אה כוס פלאב'ראס דיל
סי"ת אי דישירון טודוס ה' אדובינו מה אדיר שמך בכל הארץ אי לי
אינכיוו איל סי"ת טודה לה לוי אינטירה אין קוארינטה דיאס אי קואנדו
ב'ינו פארה אבאשאר אי ב'ידו אה מלאכי השרת אי פ'ונסאדו די מלאכים
די מוידו אי טינבלה לי טראב'ו דילור אי סי אולב'ירו לה לוי אי טודוס
לוס מלאכי השרת סי הוויורון המינוס די משה אי קאדה אוננו לי אינטרונו
אה איל סיקרוטוס די לוס נומברוס סאנטוס אוסטו אים לוקי איסקריוב'י
איל פסוק עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם :

א איסטו מי פארוסי אה אקלאראר איל טעם קי לה מ'ס די משלי
אים גראנדו דהווננו קי ב'ינו אה סיר רומז שלמה המלך ע"ה קי
לה לוי קי סי אינכיוו משה די בוקה דיל סי"ת פ'ואי אין קוארינטה
דיאס קומנו לה קואינטה די לה ליטרה די מ'ס ' אי אוסטו אים לו קי
דיוו דיטראס לדעת חכמה זמוסר להבין אמרו בונה קי אין קוארינטה
דיאס סופו משה סינסויה אי קאסטיוגוריוו אי אינטיונדיוו דיג'אס די
אינטיונדיוויה קי אים נואיסקטרה לוי סאנטה אי בינדיוג'ה :

ח טודו איל קי אב'לה פ'אסו סי לי קונטה אה איל קומנו סירב'ור
עבודה זרה אסיגון דישירון חכמים ז"ל אי אים מנות עשה
די אב'לאר ב'ורדאר אפילו אין קוזאס קי נו טוקה אה מונידה אסיגון
דיוו איל פסוק די פלאב'רה די פ'אסידאר טו אישאראס פורקי סו פיקאדו
אים מווי גראנדו אי סי לי קונטה קומנו קי סירב'יורה עבודה זרה ממז
אי די אקי טומי איל בן אדם קאסטיוגוריוו קי אפילו אין און דיבור די
עניינים דיל מונדו סי אב'לו פ'אסו סי לי קונטה אה איל קומנו סירב'ור
עבודה זרה ' כל שכן ג'וראר אין פ'אסו אי אינמינטאר איל נומברו דיל
סי"ת לבטלה קונפ'ורמי איי קואנטוס קי סי לים און לאס בוקאס אה
אינמינטאר איל נומברו דיל שס ותברך אין בארים אי קואנטאס ב'ינים

צ'דה דבור ב' ביום טוב ל

סיגודה נו קירי דוג'ו קי אין לוקי איסטק דיסטרוואידה נו לה דיטאמנס
פ'ראגואר ' אי דיטירון חכמים ז"ל סוב'רי טריס קוזאס היל מונדו סי
סוסטיונו סוב'רי היל ג'ונגו אי סוב'רי לה וירדאד אי סוב'רי היל שלום '
גואיו די נווטרוס קי איסטאמוס קאב'זאנדו דירוקאמיינטו דיל מונדו אי
דיטוינומיינטו די לה ריגמוסיוון ' אי לה שכינה סונפורטאנדו גלות קון נווטרוס
גואיו אה נווטרוס סוב'רי היל גלות די לה שכינה אי קי סו אפיאדי היל
בן אדם קי אב'לה מינטוראס די סוס ויראס אסיגון אב'זוימוס ארוב'ה
לו קי נו איס אנסי היל קי אנוו סו אילגואינגה אה אב'לאר סיינפרי
וירדאד אארנה ויראס אי ב'י סיינפרי בואינו אסיגון דיטו דוד מלך ישראל
קין איס היל וארון קי אינב'לונטה אין לאס ויראס אמנה דיאס פור
ב'יאר בואינו גואררה טו לינגואה די אב'לאר אינגאנויו אי קון איסטו
סיינפרי איסטאראס בשלום קון טודוס קי היל רוב די לוס פלויטוס ווינו
אנו קון אורטו מקיבת די לשון הרע אי אב'לאר מינטוראס אי איסטו
איס לו קי קונפלי אי דיוו בקא שלום ורודפהו אי קאב'זאס ביאת משוחנו
שיבא ויגאלנו אמנ :

ט טודו היל קין אינקוב'רי סוס אנו'ס די לה נדקה סי לי קונטה
אה היל קומו סי קירב'ורה עבודה זרה (כתובות דס"ה
ע"ה) אי מי פאריסי אה דאר טעס לדבר קון לוקי דיטירון חכמים ז"ל
אין היל פסוק עשיר ורש נפגשו עושה כולם ה' קירי דיוור קי אינפרי
היל דאדור היל ריקו אי היל טומאדור היל פרוב'י אג'וסטאן היל שס הוי"ה
ברוך הוא יו"ד איס לה פרוטה ' ה'א' איס לוס סינקו דידוס די לה מאנו
דיל דאדור ' וי' איס היל בראקו דיל דאדור ' ה'א' איס לוס סינקו דידוס
די לה מאנו דיל פרוב'י קי ריסיב'י לה פרוטה ' אי דיטירון רבותינו
קי פור איסטו טעס סו אקאב'ורי היל דאדור אה איספאנדיר סו מאנו
א פרוסיפיוו אנטוס קי איספאנדה היל ענו לה מאנו פארה קי אג'וסטין
היל שס הוי"ה דיריג'ו :

אי איסטו פאריסי קי הוס לה כוונה דיל מאמר טודו היל קי אינקוב'רי
סוס אנו'ס די לה נדקה סי פרוב'ה קי נו קיו'ו סור מלרף היל
שס די לה הוי"ה קי הוס הנה הנה ויהיה קי היל הוס היל פאטרון דיל
עולם אי נו איי סיגודה אה היל חס ושלום סוב'רי איסטו סי לי קונטה אה
היל קומו קירב'ור עבודה זרה ממס ' אי היל בן אדם קי אינקוב'רי סוס
אנו'ס די דאר נדקה נו איי פ'ין פארה סו פינה סיינדו לויא דיירון אה אב'יר
רבותינו קי הוס קומו קירב'ור עבודה זרה אי קון טודו איסטו אינקוב'רי
סוס אנו'ס די לה נדקה סי פרוב'ה קי נו לי אינפורטה סוב'רי קי הוס קומו
קירב'ור עבודה זרה גואיו די היל גואיו די סו אמנ :

צ'ירה   דבור   ב'   ב'יום טוב

א' קי נו פינסי איל בן אדם קי אין דאנרו די סו מונידה זדקה סו
 לי מינגוואה אה איל קי איסטו אמוסטרה קי נו טייני סו פ'אוזווא
 אין איל סי"ת אי נו קריאוי אין לה ליי סאנטה קי מוס אקאב'ודה קי
 כור לה קאב'זה די דאר זדקה לו בינדווי איל דייוו ב"ה אין טודאס איג'אס
 די סוס מאנוס ' אי סו סאב'יאן טודוס לאס פינאס דיל קין פואידוי
 דאר זדקה אי נו אפרוסורה און פונטו מאס אנטויס אה דארלי אי
 אבידיגוואר לה שמה דיל עני טודוס פירסיגיאן אה דאר זדקה אסיגון דישירון
 רבותינו (תענית דב"א) דישירון סוב'רי נחום איש גס זו קי אורה סיינו
 די לוס דוס אוז'וס אי ג'ולאק די לאס דוס מאנוס אי קושו די לוס דוס
 פייס אי טודו סו פואירפו אירידו די סארנה אי לוס פייס די סו קאמה
 איראן מיטודוס סוב'רי אטואינדוס די אגואס פורקי נו לי סוב'וראן לאס
 אורמינאס פור אהי סוינדו אורה ג'ולאק די לאס מאנוס אי נו לאס
 פודיאה קיטאר , אונה ב'יו איסטאב'ה סו קאמה מיטודה אין אונה
 קאזה דיסקאב'ראו'אדה קי לויא איסטאב'ה פארה קאיר אי כושקארון
 סוס תלמידים די קיטאר לה קאמה די אהי לוס דישו אה איליווס קיטאר
 לוס אטואינדוס אי דוספואיס אנסי קיטה לה קאמה קי טודו טיימפו
 קי מי קאמה איסטו אין לה קאזה נו קאי לה קאזה קיטארון לוס
 אטואינדוס אי דוספואיס קיטארון סו קאמה איל לואינו קאיוו לה קאזה
 לי דישירון אה איל סוס תלמידים רבינו וכי מאחר קי איסטוי קארחר די
 זדיק גמור אוריס טו די קי סיבה טוי אקונטיסיוו אנסי אין טו פואירפו
 לוס דישו אה איליווס ליוו פ'ואי סיבה די טראירמי טודוס איסטוס חולאים
 אין מי פואירפו קי אונה ב'יו איסטאב'ה אינדו אה לה קאזה די מי
 סואיגרו אי אב'יאה קון מי לויב'אנרו טרויס קארנאס די חמורים אונה
 די קומידה אי אונה די כוב'ודה אי אונה די מודוס די מיז'וריאה מי קי
 אפארוסיוו אה מי און אומברוי מי דישו אה מי רבי מאנטונימו לי דישי
 אה איל איסטיראמי אסטו קי מי אב'אשו דיל חמור דוספואיס קי אב'אשו
 דיל חמור פארו מיינטויס אטראס אי ב'ודוי קי לויא סו מוריוו ליוורוי
 סוב'רי איל אי דישי מיס אוז'וס קי נו סי אפיאדארון סוב'רי טו סי קירין
 מיס מאנוס קי נו סי אפיאדארון סוב'רי טו סי קורטין מיס פייס קי
 נו אפרוסורה אה דיסקארנאר די סוב'רי איל חמור סי אינקוסין אינו
 מי רופוון מי דעת סוב'רי מי קון איסטו אסטו קי דישי קי סיאה טודוי
 מי פואירפו אירידו די סארנה , לי דישו אה איל רבי עקיבא גואיי דו
 מי קי טי ב'ודוי אין איסטו לי דישו אה איל כוין אב'ינטורארו טו קי
 מי ב'יטויס אין איסטו קי קי נו אורה קי מי ב'יאס אנסי נו סי אפ'וי
 מאב'ה מי זדקה אין מי אי פורקי לו לייאמאב'יאן אה איל נחום איש

צידה דבור ב ביום טוב אל

גם זו קי טודו לו קי לי אקונטיסואה אה איל דוויאה גם זו לטוב , אי קין איס איסטוי בן אדם קי אויין סוס אוריו'אס איסטאס פאלאב'ראס אי נו סו לי אזי סו קוראסון טיידנו פארה אפיאלדאר אה איל פרוב'י קי אפילו אין גינטי גראנדו קומו נחוס איש גם זו קי אירה לדיק גמור פורקי נו פירסיגיוו אי אפריסורו אה דאלדי אה קומור אה איל עני אין פונטו מאס אנטים לי אקונטיסיוו טודוס איסטוס מאלים אין סו פואירפו כל שכן ריסטו די בני אדם :

אי איסטו מי פאריסוי אמו קי איס לה כונה דיל פסוק אין לה פרשה די ראה לדיק לדיק תרדוף למען תחיה ' אי אכסי דישו איל פסוק אין משלי רודף לדיקה וחסד ימצא חיים קירי דיוור קי קומו פירסיגיוס אה אקולאנטאר אה דלדי לדיקה אה איל פרוב'י קון איסטו בוב'יראס סיונפרי פורקי סו לי אווה לה מאנו אה פירסיגור אי דאר לדיקה נונקה מואירי נינגון פרוב'י פור סיבה קי נו אקולאנטו אסיגון מוריוו אקיל עני פור סיבה די נחוס איש גם זו אי קון איסטו די לוס סוילוס לי פאגאן מודה כנגד מודה קי איל טאמביון אקאנסה וידאס אי נו לי אקונטיסורה אה איל אסיגון לי אקונטיסיוו אה נחוס איש גם זו אה בוב'יר אונה וודה אפינאדה קי סו קונטאלב'ה קומו און מואירטו בר מינן ' אי פופ איסטו טומו איל פסוק לשון די רדיפה קירי דיוור קי סו אווה אה פירסיגור אי דאר לדיקה סיונפרי קי קומו סו לי אווה לה מאנו אקולאנטאר אי דאר לדיקה נונקה לי אקונטיסוי קומו איל מעשה די נחוס איש גם זו ' אי אסימיו'אנטי אה איסטו ב'ירי להרב איהו הכהן ז"ל אין סו ליב'רו מעיל לדיקה אוו'ה טרויס איניל פסוק קי דישו פתוח תפתח את ידך קי לה כונה איס סיאה טו בולסה אב'וורטה סיונפרי באופן קי קואנדו ב'ינו איל עני דילאנטרי די עי נו דיטאדריס די אב'ירה לה בולסה פארה דאלדי אוטרו קי אב'ראס טו מאנו אי דלי אה איל לואיגו סיונדרו קי לה בולסה לייא לה טוויניס אב'וורטה , אי איסטו מי פאריסוי קי איס לה כונה דיל נביא ישעיה (סו' ח"ן) הלא פרוס לרעב לחמך ועניים מרודים תבוא בית וכו' אזי יבקע כשחר אורך אזי תקרא וה' יענה תשוב ויאמר הנני קירי דיוור קי סיונדרו טו אפריסוראטיס אה דיספידאסאר טו פאן קי טוויניס קון טי אה איל פרוב'י אב'וורטו קי נו אויס קומו נחוס איש גם זו קי טאדרו די דאר סו פאן א אב'וורטו אי גאנאס קון איסטו דאזי יבקע בשחר אורך קי לה לז די טוס אוו'וס אדילומבאראן קומו איל לוזירי די לה מאנייאה קי נו סו סייגארה לה לז די טוס אוו'וס קומו נחוס איש גם זו , אי גאנאס טאמביון דאזי תקרא וה' יענה תשוב ויאמר הנני קי טי פאגאראן די לוס סוילוס מודה כנגד מודה אסיגון טו לי

צידה דבור ב' ביום טוב

רוספונדוטיס אה איל פרוכ'י איל לואיגו קואנדו טי דימאנדו הי נו טאל
דאטיס קומו כחוס אים גס זו טאמכיון איל סס ותברך טי רוספונדורה
איל לואיגו קואנדו לו לויאמאראס אה איל הי אוקטו אים לוקי דיו
תשוב ויאמר הנני , אי קי סופה איל בן אדם קי לה נדקה קי דה קאי
קי איה כפי די לה מוכדה קי טויני קי נו סאלי ירו חובה די דאר
נדקה אוטרו קואנדו דה נדקה כפי די לו קי פירטויניסי די דאר אסיגון
דושירון רבותינו ע"ה (מסכת כלה פ' רבי יהודה) דושירון סוב'רי רבי
טרפון קי אורה חוקו גראנדו אי די סוס דנאס נו דיו מתנות מונג'אס
אה ענייט חונה ב'יו לו טופו רבי טרפין לי דישו אה איל אים טו ב'י
לונטאל קי טי קומפרי אה טו חונה סוב'דאר או דוס איל לואיגו לי
דיו אה רבי טרפון קואטרו מול דוקאדוס די אורו אי לוס טומו רבי
עקיבא אי לוס איספארטיוו אה לוס ענייט פאסאנדו דיאס לו טופו רבי
טרפון לי דישו אה איל עקיבא אנדי איסטן לאס סוב'דארוס קי מי טו
מאטיס לו טראב'ז פור סו מאנו אי לו לויב'ו אה איל בית המדרש אילי
טרושו חונה קריאטורה אי לויב'רו די תהלים אין סו מאנו אי לו מיטווי
דילאנטרו די איליווס אי איסטוב'ז מילדאנדו אקטה קי איוגו אה איל
פסוק פור נתן לאביוניס נדקתו עומדת לעד אי דימאנדו אחי לה גמרא
קי אים מאראב'ואה פארהאיל סיניוור די רבי טרפון קי נו קירי אינטוונדי
איל דוב'לי דול פסוק קי דישו פתוח תפתח קי די נדקה מונג'ה , אי
רוספונדויו קי לויא דאב'ה רבי טרפון נדקה אי רבי עקיבא לי טומו
איסטו קאראר די דיכורו די רבי טרפון סינדו לפוס גמלא שיחנא קירי דיוור
אסיגון טויני איל בן אדם לה ריקוזה מונג'ה אנסי טויני חיווב די דאר
נדקה מונג'ה אנדוב'ו רבי עקיבא אי דיוו און טורקיוו אה ענייט אי
דוס טורקיווס איספארטיוו אה לוס קי טראב'אז'אן אין לה לוי אי גראנדו
אים לה מעלה די לה נדקה קי עבירה נו לה אמאטה אה איליא קומו
רוסטו די מנות , אי דושירון חכמים ז"ל אין לה גמרא איל קי דה פרוטה
אה איל פרוכ'י אים זוכה אי רוקוב'י קארראס די לה שכונה קי אנסי דיוו
איל פסוק חני כנרדק אחזה פניך , אי סי ב'י איל בן אדם קי סוס
מוזנות איסטאן אפריטאדוס קי אנה נדקה , אי אנסי דושירון רבותינו
ז"ל אין איל פירוש די לה גמרא קי דישו המלוה סלע לעני בשעת דוחקו
איסטו בשעת דוחקו קי דישו אים סו דוקלארו אין לה אורה דיל אפריטו
די איל דארור קי סו מעלה אים מוי גראנדו , אי דושירון חכמים ז"ל
קי אפילו איל פרוכ'י קי סי מאנטוויני די לה נדקה טויני אוב'ליגו די
דאר נדקה די לו קי איל טומה די אוטרוס , אי קואנדו דה נדקה איל
בן אדם נו לה די קון קארראס אראב'ויאנדו סינו קון קארראס בותינאס

צידה דבור ב ביום טוב לב

אי קי לו אפ'לאגו קון פלאב'ראס בואינאס קי חיל קי אפ'לאגה אה חיל
פרוב'י טויכו מאפ' מונג'ו שכר דיל קין לי דה פדקה אסיגון דיטירון חין
לה גמרא טורו חיל קי דה פרוטה אה חיל עפ'י סי בינדויזי קון סיס ברבות
אי חיל קי לו אפ'לאגה סי בינדויזי קון חוכוי ברבות , אי חיס מאראב'יאה
סוב'רי חיל בן אדם קי אינדורויסי סו קירב'יו אי נו סי אפ'יאה די חיל
פרוב'י אה דארלי נדקה קי קאיאה קי פינסארה קי סי חירה לה בואילטה
קי חיל חירה חיל טומאדור נדקה חוזר על הפתחים דימאנדאנדו נדקה
די חין פואירטה חין פואירטה אי נו לי דאב'אן אה חיל נדקה סיגורו קי
לי ב'ינאה אה חיל מווי אפ'ואירטו אי יוב'אב'ה לער גדול קומו סי ב'ה
אה חיר לה טאדרי אה סו קאזה קון סוס מאנוס ב'אויאס סין יוב'הר כאן
אה קאזה אה גוב'ורנאר אה סו פ'אמיה אי חיל בן אדם טויכו חוב'ליגו
די דאר לואוריס אה חיל סי'ת קי נו לו חיוו די לה פארטו די לוס קי
טויכין די מוניסטור די לאס בריות סינו די לוס דארוריס אי חין פינסאנדו
איסטו פור סיגורו קי סי לי אבלאנדו סו קוראסון אה פירסיגור אה דאר
נדקה ובפרט אה עכויס בני תורה דעוללים שאו לחס אי מילדאן לה לוי
סאנטה תורת ה' תמימה קון אפרוטו אי לער אי סוב'רי איסטו חויימוס
אקאב'ידאסיון די בוקה די נואיסטרוס סיניוריס חכמים ז"ל סו בושקאטיס
אה חיר נדקה חולה אה חוליה קון לאזרראנטוס חין לה לוי קי קת
איסטו טירנאן חין פוקו די ישוב הדעת אה פודיר מילדאר סין יוב'הר
מונג'ו לער , ובאמת סונפורטו ליוו מונג'ו לער אי מוס חו'וס איסטויאן
לאגרוימאס די ב'יר אה קואנטוס סיניוריס תלמודי חכמים העו'ח
קי איסטאן סונפורטאנדו מונג'ו חיל לער די לוס מזונות מוכיס
ממונים שונים אי סינדו סון קאראס רואינדו סוימפרו נו דאן אה סאב'יה
חיל לער גדול קי חיליוס סי טופאן , ומנוה גדולה על כל עם הקהל
די אפיגארסין קון תלמודי חכמים קי קון איסטו סאב'ין חיל לער קי
חיליוס סי איסטאן אינכולב'יונדו אי לוס חוין פרוב'יגו אה חיליוס ומלכד
דיל שכר קי טויכין גואדרארו לעולם הבא סי לוס קונטה אה חיליוס
קומו קי סי אפיגאראן קון לה שבינה אסיגון דארסארון חכמים ז"ל סוב'רי
חיל פסוק קי דיטו ואתם הדבקיס בה' אלהיכם חיים כולכם היום

כידוע :
ואתה תחזה קאסטיגיריוו קי איסקהיב'טו חיל סיניור רב הגדול
במוהר חליהו הכהן ז"ל (בס' מעיל נדקה סי' תקמ"ב דכ"ד
ע"ד) אי איסטו חיס סו לשון קואנטו גראנדי חיס סו פארטו אי קואנטו
חירמוו חיס סו גורל לוס קי חוין חקירה דיטראס די לוס חכמים קי
טראב'אז'אן חין לה לוי קון אפרוטו פארה קור מחויק חין סוס מאנוס

צ'ירה דבור ב' ביום טוב

פארה אקופ'רירלוס אי קון אוסטו סי אזי איל בן אדם משרת די לה
 שכינה קי סוב'רי לוס חכמים פוזה לה שכינה אי סיינדו קי אים אנסי
 פורקי סוספינג'ה איל ריקו פור לה מונידה פארה טרוקאר אורו פור לוד'ו
 פור דיטאר די סיר משרת די לה שכינה פור לה מונידה קי סוף סוף
 סי ב'ה אה מוריר אי דושה טודו סו ביין אה אוטרוס כדי קי קומאן אי
 ביב'אן אי סי אינב'ויסיון קון סו מונידה סי אים די קריאיר קי סי
 אפיארי איל אומברי סוב'רי אוטרוס פארה דיטארלניס אה איליווס סוס
 פלאטאס אי סוס אורוס פארה קי סי אינב'ויסיון אי נו סי אפיארה סוב'רי
 סי מיומו פור ריגמיר די לה מואירטיו סו אמה קון סו מונידה די לוס
 משפטים די גהינס קון פ'ואיגו קי נו סי אמאטארה אי טודו איל קי
 סי אפיארה די אוטרוס אי סי אזי קרואיל סוב'רי סי נו איי קאב'ו פארה
 סו פינה, אינפירו לה מונידה קי גאסטה פארה לוס סוניוורוס חכמים
 אי מלות אי מעשים טובים אים סיגורו קי טיינו סו שבר גואדרארו אי
 נו טיינו אחריות, לוקי נו אים אנסי לה מונידה קי דושה פארה אוטרוס
 קי אים קרוב אה ודאי קי לה גאסטאן אה איליויה פארה אזיר אינב'ויאיר
 אה סו קריאדור אי פארה מאטאר אה סוס אמאס אי נו טיינו נחת רוח
 איל קי דושה לה מונידה אה אוטרוס אי נו סי לייב'ה קון סי ויאנדה פור סיר
 זוכה קון איליויה לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו ע"כ, אי טודו איל
 קינו קירי סיר מהנה אה איל תלמוד חכס די סוס אזוינדאס נו ב'י סומן
 ברכה קי אנסי דיזי איל פסוק אין שריד לאובלו על כן לה יחיל טובו
 אי נו אים שריד אוטרו קי איל תלמוד חכס, אי קין אים איל בן אדם
 קי איליוי אוסטאס פאלאב'ראס אי טיינו פודיר אין סו מאנו אי נו בושקה
 אה אזיר הכאה קון איל תלמוד חכס אי סי אזי דאניו די סי אסי אה
 קי נו לי פוז'ו לה ברכה אין איג'אס די סוס מאנוס בר מוכן :

אי אוסקריוב'ויו רב בהנא ז"ל אין סו ליב'רו מעיל נדקה (רכ"ו רע"ג) אוסטו
 אים סו לשון דיזי איל מחבר גואיי אה איליווס אה לאס קריאדוראס
 די סו אינב'ורויה די לה לוי ב'ודי ג'ינטי פאלסה אי סון מונג'וס די לה
 ביתה די לוס ריקוס קי אב'רין סוס בוקאס אי דיזין קי לוס חכמים דיל
 תלמוד לוס סאנטוס אוסקריוב'וירון קי טינגאן קארנו די לוס חכמים פור
 סוס פרוב'יג'וס, אי סי לוס סירי סוס בוקאס די לוס קי אב'לאן פ'אסו
 קי לה ריפואיסטה אוסטטה אין סו לארו קי דיסיורטו איליווס נו סי
 אפרוב'יג'אן די אוטרוס אי סי פאסאב'אן קון נער גראנדו די איליווס
 איראן פארטודורוס די לינויא אי רוסטו די קואנטאס מלאכות קי אזיאן פארה
 נו ב'ינור אה טינור די מיניסטיר די לאס בריות אסיגון אוסקריוב'ויו איל סיניור
 די הרמב"ם ז"ל, אי קומנו סוב'ו סוב'רי איל דעת קי און אומברי גראנדו קומנו

צידה דיבור ב' ביום טוב לג

הלל קי פארטויאה לינויא אי סיי מאגטיניוהה קון זער אי אפריטו גראנדי
אי לוס דיקוס די סו דור נו פאראכ'אן מיינטים סוב'רי איל סו נו קא
דייור קי ע ריסיב'יאה אי אנסו איראן טודוס קי נו קיריאן אפרוב'יג' ארסין
די קוזאס די איסטו מוגדו אי איל עדות אים קי איל סיגיוור די רבינו
הקדוש קי אירם ריקו קומו און ריי אי נו סיי אפרוב'יג' אכ'ה די איסטו
עולם אפילו קון איל דיר'ו ג'יקו אי סיינדו אים אגסי קומו פואירו סיר
חלילה וחס קי לוס סיניוורים חכמים דיל תלמוד אכ'לארין פור סוס
פרוב'יג'וס בדי קי פארין מיינטים סוב'רי איליווס נו אים איסטו קי
אוטרו קי איל סונכ'איינטו די סוס ינר הרע אה דיב'יראלוס די לאס
קוזאס קי לוס טראין לעולם הבא ' אי פארה אכ'אשארלוס אה גהונס
קי טודו מודו די מנוה קי אים קונפלימיינטו פארה לה שמה קומו לה
גנוה די אפרוב'יג'אר אה איל תלמוד חכס קי נו איי קומו איליויא לוס
מייטי אין סוס קוראסונים פלאכ'ראס די מינות אי פ'אסידאר אקלארדה
קונפ'ארמי דישימוס פארה אוב'ליגארלו ליוס סדין קון פינאס פינגארדאס
גואיי אה איל קי אוליו אין כוז די סו ינר הרע קי אמארגורה סירה
אין סו פרוסטימיריאה אי לה קווה סיי פריב'ה קומו אכ'לאן כ'אנדאר
די ב'יר קי איל ינר הרע סיי לוס אינפ'ארטיסו סוב'רי איליווס אה
דיב'יראלוס די אפרוב'יג'אר אה איל תלמוד חכס נו אים איסטו אוטרו
קי קון איסטו אים קונה עולם הבא אי לה אואנסה דיל ינר הרע אים
אה דיב'יראר ביון די סוס פארונים :

ובספר סודי רזא טראי קי איל קי אפרוב'יג'ה אה לוס תלמודי
חכמים אי אזי גמילות חסדים קון איליווס אפילו קי אים
עם הארץ קואנדו סיי מואירו לי אינבואן אה איל לה ליי ' אי איל
זוהר הקדוש טראי קי איל קי דה אה קומיר אה איל תלמוד חכס אים
זכה אה ריקיזה אין איסטו מוגדו סיי א אוטרו מוגדו איל ב'וינין אי
פראין רבותינו (ברכות דיו"ד) דייי רבי יוסי ברבי חנינא די נומבראדו
די רבי איעזר בר יעקב טודו איל קי ריסיב'י אורח תלמוד חכס אינטרו
די סו קאזה אי לי דה אקומיר אי אה ביב'יר אי לו אפרוב'יג'ה די
סוס אזיינדאס קוגטה סוב'רי איל איל פסוק קומו סיי טייגארה תמיד :

ובאמת מי סיי אגסויא מי שמה די ב'יר איגול זער די לוס סיניוורים
תלמודי חכמים טילוחים קי ב'וינין די לאס סיב'ראדים
איומוב'ידוס די לוגאר אה לוגאר קי איל זער קי ריוב'אן אים מיי מוכג'ו
טאנטו לוס קי ב'וינין פור מאר ' טאנטו די לוס קי ב'וינין פור טוירה
אסטה קי טיפאן בעל הבית אה פואר אי אין וייגס איסטאן קאמניאדו

צידה דבור ב' ביום טוב

אין דיזאס די איל אינכ' יורנו קון לוב' יואס אי לודוס אי סוס סאפאטוס
כוראקאדוס קי רייב' אן פור איסטו קולו לער גראנדו אפ' אירא די איל
לער קי נו טופאן בעל הבית אי לער די פונקאר אין סוס פ' אמיאס קי
ביב' אין או מאירון * אי אה מוזטרוס קונפאנטא די ישראל רחמים בנו
רחמים קונכ' יוני אה אפ' אהארמוס אונו די אורנו * סל אי דיפרנדו לו
קי אוקרוב' יוני הרב עט"ר מרן אבא ז"ל (בס' אברהם במחזה דקי"ח
ע"ד) אה איסטו איס קו לשון טינימוס אוב' ליגו די אפ' ארמאר לה מנה
די הכנסת אורחים קי איס גראנדו מאס קי ריסיב' יר פני שכינה אי
לויא איס סאב' ירו לו קי דיסירון חכמים ז"ל קי אפונטו אה דיזיר גראנדו
איס הכנסת אורחים מאס קי ריסיב' יר פני שכינה דהיינו אה אינטרארלוס
תוך די לה קאזה קי איסטו איס נחה רוח גראנדו אוק פ' ארארסטירוס
מאס די קומיר אי ביב' יר ובעונות הרבים אין איסטו זמן לוס פ' אראס
טירוס קי ווינין ב' אן קאמינאנדו נעים ונדוס אי נו טייניק לוגאר די
אולגאנסקה אפילו לוגאר פארה דורמיר אי ב' אן די אין דחי אין דחי יוראנדו
אי קאמינאנדו מי קוראסון סי אדולוריוא אינטרי מי די ב' ארלוס גואו
אה לוס אואוס קי טל ב' אין קי אכסי ב' אס דינו סיניורוס סינייר קומר
בארמאן גואיסקטרוס לונכוס אה פירקוראר קון טודה פ' ארטאיה אין
איסטא מנה גראנדו די הכנסת אורחים קי איס מאס גראנדו קי ריסיב' יר
פני שכינה אי קין דינסקי קי סוב' יורה אין גואיסקטראס וילונטאדיס לה
בואינה פור איר אנונה אינטראדה סימאנה פור סימאנה סין איסטאז'ו
אה איר אונה קופה פארה הכנסת אורחים אי קואנדו ווינין פ' אראס
טירוס אה דארס אה איליווס טאקסה אסיטינוואדה איל לואיגו קי אין
דיזאס פוקוס סי פואירין איר אה סוס קאמינוס * אינפירו קואנדו נו
טוינין טאקסה אה טומאדה איל לואיגו איסטונסיס סון מוכרחים אה
רוסטאר אין לה סיב' ראד אי ב' אן אינדו אי ווינינדו אה טומאר איל
שליחות אי אין קאדה ב' יו קי דימאנדאן סוס קאראס סי לים אזי בלאנסקה
קומו לה קל די לה פאריר די לה ב' ארגואינסקה קי סונפורטאן אי קי
איס אין דיזאס דיל אינכ' יורנו אי דיזאס די לוב' יואס די איר אי ווינין סי
מח' אן לה רופה רוטה קי סוב' ירו איליווס אי סי אינכ' ב' אין די לודו
די בלאנטה די סוס פויס אי אסטא סוס מיחויוראס מחמת די סוס
סאפאטוס קי טוינין רימינדו סוב' ירו רימינדו אי קאדה פאקו קי ב' אן
דאנדו איסטאן קאמינאנדו אי יוראנדו מחמת דיל לער קי איסטאן
אנכ' יורטוס די אמברי אי סיקואווס די אגואה קי איל מונדו סי לים
איסקוריסי אה איליווס די פונקאר הנדי סירה סוס פואראס אי קואנטו
בואינו אי קואנטו אירמוו איס אה לוס סיניורוס קי פ' אגואן קאזאס

צ'דה דבור ב ביום טוב לד

על הקדר פארה הכנסת אורחים דוקא קומו תיי תהלות לא יתכרך אוקפידהל
אירמוזו פארה דוליינטים אי אפ'ורמאן איל פסוק קי דיטו וענייט מרודים
תכיל בית קי אה לוס פרוב'ים אי פ'וראסטירוס קי לוס טראויגאן שיינטרו
די קאזה אי סי אים קי נו טיינין לוגאר קי טיינין איסטריג'ורה אין לאס
קאזאס או פור אגונה סיבה אורטה על כל פנים איל אוב'ליגו אים די
בושקאר לוגאר אה לוס פ'וראסטירוס אי איל בן אדם קי טומי קאסטיגוריו
די איל פרופיוו קי סי אים קי איל טייני קאזה אה קיירי פור טיינפו
אפלאזארו אי קואנדו שייגו איל טיינפו קי אקטיגוארון אינטרו איליווס
ב'ויני איל פאטרין די לה קאזה אי לו קיטה די לה קאזה איל לואיגו
אנטים די טופאר אורטה קאזה פארה מוראר קי איסטונקוס קואנטו זער
סומפורטה איסטו אומכרי אי דיטה טודוס סוס טראטוס פארה ארודיאה
לאס קאז'אס אי לאס פלאסאס די לה סיב'דאר פארה בושקאר לוגאר די
אולגאנסה פארה מוראר אי אריקוו'יר אה סו פ'אמיאה כל שכן לוס
פרוב'ים אי פ'וראסטירוס קי ב'וינין די אפ'ואירה די לה סיב'דאר קון
זער גראנדו די לה פ'לאקיוה דיל קאמינו אי איסקוו'ין לה מואירטי מאס
קי לאס וידאס אי די אוי אינדולאנטרו טיינין אוב'ליגו די אקאב'ירארסין
אה פ'ראגואר לוגאר פארה הכנסת אורחים אי דארים אה קומיר אי
בוב'יר אי ב'ואנדה פארה איל קאמינו אי סו טאקסה די מונידה אין סו
מאנו אי ליוו סי פ'ואנסה קי איל קי אזי איסטו נו סי רוספ'ואירה פארה
סיינפרי אי סו קאזה סירה קונפואיסטה פארה סיינפרי אי טודו איל קי
סי אפיאדה די לאס בריות טאמביין די לוס סילוס סי אפיאדאן די איל
עכ"ל 'אי אין מי ליב'רוקו ג'יקו בן אברהם (בדרוש ו' למתן תורה)
איסקריוב'י סוב'רי איסטו קי מי סי אנקוויא מי שמה מונג'ו די ב'יר איל
זער די לוס סיניוורים תלמידו חכמים אי פרוב'ים אי פ'וראסטירוס קי
ב'אן ארודיאנדו די אין סיב'דאר אין סיב'דאר קי מרוב די איל זער קי
סונפורטאן סי לים איסקוריסו סוס פ'ורמאס ובפרט פארה טופאר לוגאר
אנדו איג'אר קאב'יסה אי תהלות לא יתכרך קי איל קאסטיגוריו מהרב
עט"ר מי סיניוור פאדרי ז"ל לייא היוו פירות אי פ'ראגוארון קאזאס
פארה הכנסת אורחים ביינאב'ינטוראדוס איליווס קואנטו בואינו סוס פארטים
אי קואנטו אירמוזו סוס סואילטים אינפירו מי קוראסון סי ארולגרויח
אינטרי מי קי דיטה קופה סי ב'ה אפלאקאנדו די אין דיאה אין דיאה
קי און פוניואר די ארינה נו לו ארטה אל לואון קי לה אינטראדה אים
פוקה אי לה סאלידה אים מונג'ה פארה דאלרים אה קומיר אי אה בוב'יר
אונס קואנטוס דיאס אי קואנטו בואינו אים סי און אונה אינטראדה
קונטינאב'לי אה דאלרים אה קומיר אי אה בוב'יר טודוס לוס דיאס קי

צ'ירה   דבור ב   ביום טוב

דיקטאן אין לה סיב'דאר אי קואנדו לויס דאן לה טאקסה איל לואיגו ייא סי ב'אן
פריקטו די לה סיב'דאר * הי סוב'רי קי נואיסקרה סיב'דאר די אומור וע"ת
היס סיב'דאר תב'יירטה פארה פאסאנטים אי טורנאנטים אי לוס טומה
דוריס סון מונג'וס אאון קון טודו איסטו איל אוב'ליגו איקטה איג'אדו
סוב'רי נווטרום די אפיאדארמוס די איליווס אין קאדה דיאה אי טאנכיון די
לוס סיולטס אפיאדאן די נווטרום קאדה דיאה קי לו לויאמאמוס אה איל
וצא ונמד לו קי איסקריוב'יו הרב הגדול (כהנא רבא בס' מעיל
גדקה בס' תרפ"ג) איסטו היס סו לשון סיינדו קי איל סי"ת איגואלו
טימור דיל תלמיד חכם אה סו טימור סי טופה קי איל תלמיד חכם
היס סו חבר אי סיינדו קי היס אנסי אסיגון טייני אוב'ליגו איל בן אדס
די טראיר קרכנות אי בכורים אה איל סי"ת פארה אמוסטראר אי אטורגאר
קי טודו היס סוליוו אי די לו סוליוו לי דאמוס אה איל אנסי היס אוב'
ליגאדו די מאנטיניר אה תלמידו חכמים קי סון חברים דיל סי"ת אינו
היס דרך גרקה אונטרו קי די סוס ביינוס נווטרום דאמוס אה איליווס
הי סי היס אנסי פורקי סי אינדוריוסי סו קוראסון אה נו דאר אה איל
תלמיד חכם לה קוזה קי לויא היס סול'יא קי היס פירטיוניסטי קי נו
לי ב'ונגה אפ'ואירטי אין סו דאר אה איל אסיגון נו לי ב'ויני אפ'ואירטי
אה איל תלמיד חכם פור לה מונידה קי איי אין סו מאנו דיל ריקו
אאון קון טודו קי היס סול'יא פור איסטו איל קי לו אינגראסיוו איל
סי"ת דעת פינסי קי לה מונידה קי טייני אין סו מאנו היס דיל חכם
אי דיפרינדה ותרכות דיל תלמיד חכם פרופיוו קי דיסיירטו סו מונידה
טייני אין טו מאנו אי נו איסקאטימה אי נו איסקלאמה אה איל סי"ת
דטיינדו קי טומי לה מונידה די טו אי קי סי לה די אה איל פור איסטו
מירה די אפרוב'וג'אר אה איל תלמיד חכם די לה מונידה קי אין טו
מאנו די קואנטו איריסקירה פ'ולור די איל סי"ת סו חבר * אי סוב'רי
איסטו דיסירון חכמים ז"ל טודו איל קי טראי פישקיש אה איל תלמיד
חכם די סו מונידה קומו סי טרושירה בכורים אי איל טעם היס פור
מודרי קי היס חבר דיל סי"ת אי אה מודו קי אה איל סי"ת טו טראיס
בכורים טאנכיון איל קי טראי פישקיש אה איל חכם סי לי קונטה קומו
בכורים * אי איל רב יאודה שאראפו דארסו ברבים סי טייני איל בן
אדס מונידה אין סו מאנו אאון קון טודו קי נו טייני מאס אי דה אום
פרוב'יס ליוו סו פ'יאנסה קי איל סי"ת לו אפ'ארו'ה אה איל סו פרנסה
קי אין דאר לה פרוטה קי טייני אין סו מאנו דה אה אמוסטראר סוב'רי
לה פ'ארטאליוזה די לה אמונה קי טייני אין איל סי"ת * אי אין סימן
(תרפ"ג) איסקריוב'יו אוליו פור און ריקו קי נו דאב'ה פרוטה אה איל עני

צידה רבור ב ביום טוב לה

אי קואנדו איסטאכ'ה דילאנטרו די מונג'וס אי חיל פרוכ'ו פורפ'ואכ'ה
 קון חיל אה קי לי דוורה אה חיל מיטואה לה מאנו אין לה בולסה
 פארה קיטאר לה פרוטה אה חיל ערוכ'ו פור ב'ורגואינסקה נו דישאכ'ה
 סו ינר ברע אה קיטאר לה מאנו די לה בולסה אסטא קי לי דוויאכ
 אה חונו די לוס פאראדוס סוב'רו חיל קי קיטארה חיל לה פרוטה קון
 סו מאנו קי אה חיל נו לי דה חיל קוראסון פארה קיטאלדה לה פרוטה
 אי דאר קון סו מאנו אה חיל פרוכ'ו אי מי פארוסי קי אה חון היקו
 קומו איסטוי אי אסימיו'אנטי אה איסטוי איס מותר די חוירלי הפקר סו
 מונדה או די חויר אופנים אה איסקומבראלרו דיל מונרו אי קי לי קאיונה
 סו מונדה אלום יורשים וען קי איסטוי רשע איס ריב'ורטודור די סאנגרוס
 קי נו סוספיג'ה סי איס קי ב'ו אגון פרוכ'ו איג'ארו חון לה אמברורה
 אה אפיא'ארסי די חיל קי נו סי מואירה אי איס אסימיו'אנטי די לו קי
 דיסירון חכמים ז"ל חיל קיב'ויני פארה מאטארטי מאדרונה פור מאטאלרו
 אי מי פארוסי קי חיל פרוסיפיוו די איסטא יואנה קי לי ב'וינו א בן ארס
 קי נו פודוסטה חון סו מונדה אינפוסה קי סי אג'ונטה קון ב'ארוניס
 מאוס קי חון נארס לאס פלאכ'ראס די לוס סינניורוס חכמים ז"ל אי
 דיון קי סיינרו קי חיל פרוכ'ו טוינו חו'וס אי מאנוס אי פיוס פור קי נו
 חוי אגונה מלאכה אי סי חוזה אסי מוזמו חון איסטוי אסטא קי סי לי חוי
 טבע סיננרו אי לי ב'ויני אפי'ואירטי פארה דאר פרוטה אה חיל פרוכ'ו
 אסטא קי פודוסטאן חון סו מונדה לאס קליפות אי לו דינטיונין אה חיל
 קי חון לה קארירה קי חיל אומברו קירי פור חוי לו יוב'אן אה חיל אינפירו
 סי מיטואה חון סו דעת סוב'רי פלאכ'ראס די חכמים קי דיסירון קי נו
 חוי פור ב'ור סי טוינו חיל פרוכ'ו פיסקואיסו גודרו אי מאנוס אי פיוס קי
 דיו חיל סי'ת נו אבאסטא קי נו לי דאס אה חיל פרוכ'ו סינו לי איג'אש עין
 הרע קון לו קי לי די ליוו אה חיל סינו סיינרו חיל בן ארס איס פרוכ'ו אה
 דימינסקור די דארו אה חיל נדקה סיינרו סו מזל לו אוב'לינה אה סיר פרוכ'ו
 אה קי נו גאנו סוב'רי קי איס פ'ורסורו אי קונפלידו חון סוס איברוס :

אי איסטוי מי פארוסי חמי קי איס לה כונה חיל פסוק חון סדר ראה
 נתן חתן לו ולא ירע לכבך כחתך לו וכו' קי חוי קי דימאנדאר די קי
 טומו אכ'לה רוב'לי חיל פסוק דאר דארס אה חיל ליוא אבאסטאכ'ה
 קי דיסירה חונה ב'יו לשון די דאר אי מאס די קו טומו חיל פסוק חון איסטא
 אכ'לה ולא ירע לכבך * אמנס קון לו דיג'ו פארוסי קי איסטא כואיפו קי
 בכונה מכוונת טומו דוס ב'ויס לשון די נתונה אה דיזירטי קי קומו טי
 סי חונו לה מאנו אס דאר קון איסטוי עו ליוא דאס דיספואיס די טויון אי

צידה דבור ב ביום טוב

אב'אנסאס קי איל ובר הרע קי טוינוס אין טו קוראסון נו טי סונכאי אה
קי נו דוס פדקה קומו אקיל ריקו קי דישו קי איל קוראסון נו לי דה אה
קיטאר לה פרוטה די סו בולסה ונכון * (ובחיבורי הקטן בן אברהם בדרוש
ו' למתן חורה ביארתי עוד כזה לך נא ראה ויערב לך) * **ובזוהר הקדוש**
פרשת נשא טראי אין רעיא מהימנא אין ענין די פדקה אה לוס עניוים
אי בני תורה קי לי דישו רעיא מהימנא אה שיהו ויפן כה וכה וירא כי
אין איש קירי דיוור קי נו איי אייוראן אמי אה קיטארמי די איסטוי לער
אי ליוו איסטוי אינטרי איליווס אינטרי ערב רב קי נו איין ביין קון תלמודי
חכמים אי טוימיונטויס די פיקארו קי איסטאן קון לער קון אפריטו קון
אנסיווא די לה פרנסה בנוס המסולאים כפו איכה נחשכו לנכלי חרש בראש
בל חונות (וע"ש בסה"ק בן אברהם מה שפירשתי בזה בס"ד ואכמ"ל) *
אי איל אוב'לינו טוינומס די סיר מחזיק ביין אה איל בעל המנוה
הגביר החכם המרומם הישיש הנכבד סינייור **חיים אריהו ארג'**
ז"ל קי אינכ'ילונטו סו קוראסון אי גאסטו סך

עלוס אי פ'ראגואו קאזאס אירמוזאס למעלת די לוס סינייורוס חכמים אי
סוס תלמודים יכ"ו אין תלמוד תורה יכ"ז פארה קי מילדין בתורת ה'
תורה אי נבואים אי כחובים * ומעלת אנשי חיל יראי אהים יחודי סגולה
מחזיקי עניים העי"א איסטאן פירקוראנדו טאנכיון לשם שמים קון סוס
מאנוס אי קון סוס פואירפוס אי קון סוס מונידאס אי מנוה
הקארואה מנוה קי אגורה פ'ראגוארון אחי ושיבה פארה מילדאר תורה
שבעל פה טאנכיון קי לוס סוילוס אי לה טוירה סי סוסטוינין פור תורה
שבכתב אי תורה שבעל פה ביין אב'ינטוראדאס סוס פארטיס קי איסטאן
טראכ'אז'אנדו קון איל נבור לשם שמים אי פ'ואירון זוכים איליווס אי
פ'ואירון מזכים אה אוטרוס על דרך קי פ'ואי דיג'ו אין משה רבינו ע"ה
משה זכה וזכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו * איל שי"ת לוס שארגארה
סוס דיאס קון בואינו אי סוס אנווס קון אירמוזורה אי פווא'רה שפע
אי ברכה רבה אין טודאס איג'אס די סוס מאנוס אמן בן יהי רנון *
אי קי סופה איל בן אדם קי נינגונה מאנקידאר לי אלקאנסה פור אויר
פרוב'יג'ו אה לוס תלמודי חכמים אי פדקה לעניוים ואביונים פורקי די
ראש השנה ליווא איסטוה אטאקסארו לאס מינגואס קי לי ב'ה אה אקונ
טויסיר אין אקיל אנויו אסיגון דישו לה גמרא (בתרא ד"ט) אה מודו
קי סוס מוונות דיל בן אדם איסטאן אטאקסארוס די ראש השנה אנסני
סוס מינגואס איסטאן אטאקסאראס די ראש השנה סי טוב'ו זכות לוס
דה אה פדקה שיעור די דיטה מינגואה אי נו טויני מאס מינגואה אי
קי נו טוב'ו זכות ב'וינין אומות העולם אי סי לאס טומאן פור פ'ואירקה

צידה רבור ב' ביום טוב לו

כמלא קי טאכטו אנסי קומו אנסי לה מיכנולא דו לה מונדה לויא לה
 ב'ה אה טינור אי סיינדרו לויא איס אנסי מאס מנו'ור איס קי לאס דו
 אה זדקה אי קי איסקווה אונו פור אונטרו אי גאנה קון איסטו קי ריסיב'י
 שבר דו לה זדקה איסיגון דיוי איל פסוק וזדקתו עומדת לעד אי אונטרה
 מעלה סי טופה אין איסטמה מנוה דו לה זדקה קי קואנדו איס נפטר
 איל בן אדם ניכגונה מנוה נו קאמינה אדילאנטרי דו איל אונטרו קי לה
 מנוה דו לה זדקה איסיגון דיוי איל פסוק והלך לפניך זדקך אי איל סיניוור
 רב הגדול אליהו הכהן ז"ל אין סו ליב'רו מעיל זדקה (דע"ב ע"ג) דומאנדו
 קי פורקי איס אנסי קי לה מנוה דו לה זדקה דוקא קאמינה אדילאנטרי
 דיל בן אדם דיסקפואיס דו סו פטירה אי נו אונטראס מנות קי איזו אין
 סו ב'ידה אי ריסקפונדיוו קי סיינדרו אין טורו מורו דו מנוה קי איז
 איל בן אדם איסקריב'י איל פסוק אס זדקת מה תתן לו קירו דיוזר סי
 איזיטוס לגונה מנוה נו לי דאס ניכגונה קווה אה איל שי"ת אינפירו אין לה
 מנוה דו זדקה סי קונטה קומו קי סי לה איז קון איל שי"ת קי אנסי דיוי
 איל פסוק מנוה ה' חוכן דל אי נו לויאקוישיאה אין לה מנוה דו לה
 זדקה אה דיוזר אס זדקת מה תתן לו דככיכול קון איל איז טאנביין
 סי נו אירה איל פסוק נו פודיאה סיר פארה דיוזרסי עבר לוח לאיס
 מנוה קירו דיוזר קי איל קי טומה אינפריסקטאדו איס איסקלאב'ו א קון
 אינפריסקטה אי פור איסטו קואנדו סי מואירו איל בן אדם נו איזו אין
 ניכגונה מנוה פ'ואירקה איסטו קאראר פארה איר דילאנטרי דו איל
 ע"ב :

אי אמי פוקו דעת מי פארוסי אה דיוזר טעם הדבר קי דוקא לה
 מנוה דו לה זדקה קאמינה דילאנטרי דיל מואירו אי נו ריסקטו
 דו מנות קון לו קי דיסו איל תנא רבי שמעון בן יוחאי ז"ל (תקומים
 דכ"ט ע"ב) אי איסטו איס סו לשון אינטראן לוס גוארהאדוריס דו לאס
 פואירטאס אי דיוזר פאטרוז דיל מונדרו איסטוס קי דאן פישקיש קון לאס
 דיריג'אס אינטראן קי סון לוס קי דאן זדקה לה ז' איס נוב'ינטה אמנוס
 לה דלת איס קואטרו קרושות לה קוף איס סיון ברכות לה ה' איס לוס
 סונקו ליב'רוס דו לה לוי אי איסקריב'יו הרב הקדוש בהנא רבא ז"ל
 (שס דע"ב ע"ד) קי איל קי איז זדקה לה אורה קי לה איז לה זדקה סי
 לי קונטה קומו קי סי אפ'ורמארה טורו לו קי רושימוס קי איסטמה רמו
 אין לה זדקה :

אי מי פארוסי קי סוב'רו איסטו לה מנוה דו לה זדקה דוקא קאמינה
 דילאנטרי דיל בן אדם קואנדו איס נפטר מאס קי ריסקטו דו מנות
 פורקי אין ריסקטו דו מנות נו טייגין איסטו קאראר דו פ'ואירקה קי קי

צידה דבור ב' ביום טוב

לי קונטו קומו קי סו אפ'ורמה נוב'ינטה אמניס אי קואטרו קדושות אי
סיון כרכות אי סינקו לוב'רוס די לה לוי אי פור איסטו קאמונה דילאנטרו
דיל בן אדם מאס קי ריסקו די מנות * אי קון איסטו מי פארוסי טאנכיון
אה דאר טעם נכון אה לו קי דישירון חכמים קי עכירה אמאטה אה
לה מנה קירי דיוור קי איל פיקארו קי אזי איל בן אדם אמאטה אה
לה לוי לה מנה קי איוו אמנס עכירה נו אמאטה אה לה לוי לה לוי
אי לו פרופיוו לה עכירה נו אמאטה אה לה זרקה אי איל טעם איס קי
סיונדו לה זרקה קי דה לויא סו לי קונטה קומו קי סו אפ'ורמארה לוס
סינקו לוב'רוס די לה לוי * אי קון איסטו אסיגון לה עכירה נו טוינו פ'ואירסה
די אמאטאר אה לה לוי קי מילדה איל בן אדם לו פרופיוו נו טוינו
פ'ואירסה די אמאטאר אה לה מנה די לה זרקה קי לה זרקה אי לה
לוי טודו איס אונה קוזה אסיגון דישימוס :

אי אונטרו טעם סי פואירי דיוור טאנכיון פור קי לה זרקה קאמונה
אדילאנטרו דיל בן אדם קואנדו איס נפטר לו קי נו איס אנסי אין
ריסטו די מנות קון לוקי דישירון חכמים ז"ל ככח הזרקה עתודין המתים
להחיות קירי דיוור קון לה פ'ואירסה די לה מנה די לה זרקה סי טוינו
לוס מואירטוס קי אבידיגואר קי אנסי טופאמוס אין איהו התשבי ע"ה
קי לו ריסיב'יוו לה זרפית אין סו קאזה אי אקאב'ו סי מוריוו סו איו'ו
אי לו אבידיגואו אה איל * אי איסטו מי פארוסי אה דיווי טעם נכון
קי לה אורה קי סי מואירי איל בן אדם דיוון והלך לפניך זרקה קירי
דיוור קי נו טי ב'יננה אפ'ואירטי לה מואירטי פור קי לויא טוינוס לה
מנה די לה זרקה קי פור סו קאב'זה אירוס אפ'ארו'ארו אה אבידיגוארטי
אין תחיית המתים אסיגון דישימוס :

אי מי פארוסי אה דיוור קי איסטו איס איל טעם קי לה זרקה
איסקאפה די לה מואירטי אי איס קי לויא איס סאב'ידו קי טוראס
סוס מידות דיל בורא יתברך איס מידה כנגד מידה אסיגון איסטו בן
אדם קי דיוו זרקה פור סו קאב'זה טוינו לוס מואירטוס תחיית המתים
אי טוינו וידאס אנסי טאנכיון לה זרקה לו איסקאפה די לה מואירטי
אי טוינו וידאס מידה כנגד מידה * אי איסטו מי פארוסי קי איס לה
כונה די רבו שמעון בן יוחאי הקדוש ז"ל אי טרושו סוס פלאב'ראס רב
כהנא ז"ל בספר מעיל זרקה (ר"ד ע"ד סי' קל"ז) איל קי נו לי טורנה סו
אמה דיל פרוכ'י אין איסטו מונדו נו לי טורנארה סו אמה קואנדו
אבידיגוארה איל שס יתברך לוס מואירטוס אה איל מונדו איל ויניון אי לה
כונה דיל תנא הקדוש איס קון לו דיג'ו סיונדו קי איל נו דיוו זרקה אה איל
פרוכ'י אה ריטורנאר אי אבידיגואר סו אמה קי איסטו קומו און מואירטי

צ'ירה דיבור ב' ביום טוב לו

ה' צ'ירה פור פאן קי מכח די לה זדקה סין אפארני' ארוס לוס מואירטוס
 פ'ה אבידוגוארסין קי טופה קי נו קריחי חין תחיית המתים * סוב'רי
 חוסטו מידה כנגד מידה טאכנין חיל סו"ת נו לי ריטורנארה סו אמה
 חין תחיית המתים אי ריטטארה מואירטו סיינפרי אסיגון חיל לו דוס'ר
 אה חיל פרוכ'י קומו חיל מואירטו * אי אגסי טראין רכותינו ע"ה (כתרא
 די"א) מילדאמוס חין לה כרויתא דושירון סוב'רי כנימן הכרוק קי חירה
 ממונה סוב'רי לה קופה די לה זדקה חונה כ'ט כ'ינו חונה מו'יר אי סי
 פארו דולאנטרי די חיל חין אנטיוס די חנכרורה לי דישו אה חיל רבי
 מאנטיונימו לי דישו אה חילויא העבודה קי נו חיו חין לה קופה די
 זדקה ניכנונה קוזה לי דישו אה חיל רבי סי טו נו מי מאנטיוניס די
 סוירטו ליוו קון מוס סויטו חיו'וס מוס כ'אמוס אה מוריר די לה אמכרורה
 קי פארו אי לוס מאנטו'וב' די סו כנין דוספואיס די דיקס קאיוו מלו
 בנימן הכרוק אי סי חפיונו חין סו מלאטיאה קרוב די מוירסי דושירון
 מלאכי השרת דולאנטרי חיל סו"ת פאטרון חיל עולם טו דושיטיס טורו
 חיל קי סוסטיני חונה אמה די ישרא קומו סי סוסטיניורה חין מוכ'ר
 חונטירו חין בנימן הכרוק פ'אי מקיים חונה מו'יר קון סויטו חיו'וס קי
 סי מואירה חין פוקוס חניווס מילדאמוס חין לה תוספתא קי לי פו'אדין
 אה חיל 22 חניווס ע"כ * פרוכ'אמוס די חוסטי מעשה טאכנין קי לה
 זדקה פארה לה גוורה די לה מואירטו ;

א' מי פארוסי אה דאר טעם פור לוקי לי פו'ארון אה חוסטי זרוק
 לה קו'יגטה די 22 חניווס דוקא ני מאס ני מאנקו חין חוס קי
 ליוח דוס'ימוס אריכ'ה קי חיל קי דה זדקה סי לי קונטה קומו קי
 אפ'ירמארה לוס סינקו ליב'רוס די לה ליו חין אג'י דושירון רכותינו חיוניל
 מדרש טורו חיל קין דה אה קומיר חין פידאסו די פאן א זרוק קומו
 קי סי אפ'ירמארה לוס סינקו ליב'רוס די לה ליו חין אה אפא ביתא
 חונטורה חוס 22 ליטראס פור חוסטו לי פו'ארון אה חיל 22 חניווס
 בני מאנקו ני מאס * טאכנין חוס זוכה אה טיניר חיו'וס חכמים חין חיקוס
 חין בעלי הגדה חסיגון דישו רבי יחושע בן לוי (מס' כתרא ד"ט) חין לו
 חוסקאפה אה חיל בן ארס די מואירטו דימוראדה (סס ד"ו) חיו רבי
 חיוח בר אבא רבי יוחנן דימאכרו חיל פסוק דישו לא יועיל חון כיום
 עברה וזדקה תליל ממות חין חוסק'ריב'י חיל פסוק לא יועילו חונות רשע
 וזדקה תליל ממות חוסטאס דוס זרקות קי חוס חונה קי לו חוסקאפה
 די מואירטו דימוראדה חין חונה קי לו חוסקאפה די חיל חין די גהינס
 חין חיוניל מדרש רבה סדר חיי שרה טראי רבי מחיר סי פ'אי חין חין
 קאזא לוס כ'ירו קי טורוס סי מויראן מלוג'ארוס בר מינן לוס דישו אה

צידה דבור ב' ביום טוב

אילניו קיסאס די לה משפחה די כות עליו קוש ב'וותרוס קי סי מואירין
 משוגרחרוס בר מינן דכתוב וכל מרבית כותק ימותו אנשום לי דישירון
 זה היל רבו הוי תפלה פור נוותרוס לוס דושו זה אילניוסי אונטרומטור
 ב'וס הין לה נדקה הוי קוש וזכוס זה וידהס קי הנקוי דיווי היל פסוק
 עטרת תפארת שיבה כדרך נדקה תמלא קירי דיוור קי קון לה נדקה הוי
 זוכה. היל בן הדס זה ב'ו'וס * הוי סאב'רהס מי קירדו קי אוסטו הוי
 הון ב'הרקי קי ב'ה הרד'יחנדו פור היל מוכרו חסובון דישירון רבותינו
 (שבת דק"ח) מילדאמס הין לה כדוהתא רבו לעור הקפר דיווי לעולם
 דימאכדי היל אומברו פיהררהיס סוכ'רי חוסטה מודה דיל עניות קי סי
 זה היל נו לי ב'ינו לי ב'ינו זה סו ה'ו'ו נו לי ב'ינו זה סו ה'ו'ו לי
 ב'ונו זה ה'ו'ו די סו ה'ו'ו קי הנקוי דיווי היל פסוק כי בגלל הדבר הזה
 הוי מילדו רבו ושמעל בגבל חוס קי ב'ה כולטאנדו הינול עולם הוי הין
 היל וזהר הקדוש ערתי הין לה אורה קי היל סו'ת קירי כיון זה היל
 פן ארט לי הינכוחה זה היל פישקיש הוי קי חוס היל פישקיש לי הינכוחה
 זה שגון עני קי סיהה זוכה קון היל הוי היל סו לי חסינושא הין סו
 קהרה קומה היל די מורקוד הוי קוהנדו ויינו לגובה חנוסייהל עולם ב'י
 היל משחות לה סינישל הין קוס קהרהס די חוסשו הוי נו סי חקרה

ובמדרש רבה ס' ויקרה סוכ'רי היל פסוק קי דישו כי שועל ארז
 ישלם לי ערהי מעשה הין הון אונברו קי ענייחה דוס ח'ו'וס
 היל אונר הויחה מנות מונב'הס הוי היל אונברו נו הויחה מנה דיל טודו
 חיסטי קי הויחה מנות מונב'הס ב'ונדויו סו קהזה הוי טודו לו קי טוב זה
 פור מודרו די חוד מנות * הון דויהס הין הושענא רבה לי דיווי לה מח'יר
 חוס פ'לורינוס לי דישו זה היל סל זה לה קהוי הוי מורקה פהרה טוס
 ח'ו'וס זה קומה קוהנדו סליוו לה קליו'ה הינקונטרחרון קון היל גכהי
 נדקה דישירון לוח ב'ינו היל פ'הטרון די לחס מנות לי דישירון זה היל
 דאמוס טו פ'הרטי הין חוסטה מנה קי הוי פור מיטסטור די אובה
 נוהירפ'לנה לוס דיווי לוס דיוס פ'לורינוס קו לי דיווי לה מח'יר סו חכ'יר
 נוהינסו די חיר סירקה די סו מח'יר קי ח'ו'ו סי פ'ו'הי ל כות הכנסת
 הוי ב'ידו ה'וי לוס התרונס קי טוניאן לחס קרוחטורחס הין דויהס די
 הושענא רבא טומו די אילניוסי הוי חונג'ו לה חוכוקה הוי סי פ'ו'הי פור
 מאר חסטה קי ח'ו'ו זה היל לוגאר דיל רוי חקונטיוסיוו הוי טופו קי
 זה היל דיווי לי דולוחה סוס עריפאט לי דישירון זה היל קי לה מוליונה
 חירה קון הון התרונ די חקוחוס התרונס קי טומאן לוס ב'יריוס הין
 דויהס די הושענא רבא קומי די חיסטי התרונ הוי טוימוליונהס חונסיקארר

צידה דבור ב ביום טוב לה

זה כוסקאר פור לה סוכ' דאר אינטורה הי נו טופארון * קאמונאנדו
טופארון זה איסטוי אונכרי קארנארו קון און סאקטו לי דישירון זה איל
טיוניס שאנונה קוזה די ונדור לים דישו זה איליווס ליוו קי אונכרי פרוכ'י
אי נו טוננו נארה לי אבאשארון איל סאקטו הי לי טופארון אחרונם
לו טומארון הי לו סוכ' יורון דולאנטרי דול ריו הי קומניו די איסטום
אחרונים הי קי מנלווינו דישו איל ריו אינג'ולרי איל סאקו די דוקארה
אי לי אויורון אנסי הי קי פ'אי לשלום איסטו איס לוקי איסקריב'י איל
פסקו שלום רב לאותבי תורתך ואין למו מכשול :

אי סאב'ראס קי קהאר די גראנדי איס לה מנה די לה נדקה קי
אפילו איל סי' ת בכבודו ובעלמו אינכונה זכות סוכ'רי איל זה
הוסקאפאלרו די מאנו די לוס מקטרגים אסיגון איסקריב'יו רב כהנה
(בס' מעיל נדקה ד"ג ע"ד די נומברארו דול סנייור מוהר"ס ז"ל וז"ל)
טודו איל קי זה נדקה אפילו קי סי' לי דיו השות זה איל מלאך די
לום מאליס פארה ב'ונגארסי די איל נו איל מלאך קי איס ממונה סוכ'רי
לה נדקה לו דשה קי נו קורי הי ב'ה אינטרי מלאכו שלום איסי פארה
דולאנטרי הקב"ה הי אינכונה סניגוריוא פור איל דיו פאטרון די איל
מונדו פ'ולאנו קי דאטיס לויסקויוא זה היפידרירלו די איל מונדו זכות
גראנדי היי אין סו מאנו הי איל מלאך קי איס ממונה סוכ'רי איל מל
דיו פור איסטוי איסטאס אינכונארו זכות הי ריסקורטו קואנטאס עפירות
היי אין סו מאנו הי איסטוי רנסאנדי איסטמה מנה קי היי איס קונטרא
פיוארה כנגד די טודאס אין אקויה אורה איל סי' ת דיו זה לוס מלאכס
די לוס מאיס נו פודיש טוקאר אינול קי לי טופארון זה איל זכות *
דיפרינדומוס די אקי קי לה מנה די לה נדקה סו מעלה איס מני גראנדי
קאראר קי איל סי' ת בכבודו ובעלמו לו איסקאפה די מאנו די מלאכס
דיל מל הי לים דיו זה איליווס נו פודיש טוקארו זה איסטוי כן הדיס
סניכרו קי לי טופה אינול קי הי נדקה :

אי איסטו פארוסי קי פ'אי מכוון דוד מרן מלכא ע"ה קי דישו
אשרי משכיל א דל ביום רעה ומלטהו ה' קירי דיוור ביין אב'ונטורארו
איל כן ארס קי זה נדקה זה איל פרוכ'י גאנה קון איסטו שכום רעה
קי איס קי לי ב'יונין סוכ'רי איל מלאכיס די מל זה איליוולי דינוס ומשפטוס
לו איסקאפה איל סי' ת בכבודו ובעלמו תקיגון אב'וימוס * הי כמן
אב'ונטורארו איל אומכרי קואנרו זה נדקה קי סי' ת סאב'ונטוי קי נו סי
אב'ונטוינסי איל טומארוז * נכפדט קואנרו איל טומארוז איס קי אבאשו
די סוס אוינדאס אסיגון דישירון רכותינו ע"ה אין רבי מונח (מר"ר ס'
גוקרה) סוכ'רי איל פסקו אשרי משכיל א דל ביום רעה ומלטהו ה' רבי

מונה אנכי הוי"ה קואנרו ב'יאה בן טובים או אגון אינ'ו די גראנדי קי
 אבאשאכ'ה די סוס אזינדאס אי קי אב'ורגואינסאכ'ה די טומאר איב'ה
 סירקה די היל אי לי דיזיאה אה איל הוליו פור טי קי טי ב'ה אה ב'ינור
 הוכה ירושה די מדינת הים טומה איקטה ג'ויאל אי קואנרו טי ווינו פארק
 די לה ירושה טו מי לאס דאס אמי אי קואנרו קי לו דאכ'ה אה איל לי
 דיזיאה במתנה קיאלן דארדאס אטי * ובחופת איהו רבה טראי איל קי דה
 נדקה הים זוכה אי קי אסינטה כנגד כסא הכבוד יתברך קי אנכי דווי
 היל פסוק סולך נדקות ודובר מושרים אי דווי דיטראס איל פסוק הוא
 מרומים יאכון אי דווי איל פסוק מלך כיופנו תחונה עיניך * אי איקטו
 פאריסי לה כונה היל פסוק קי דיאו והלך לפניך נדקך כבוד ה' יאספך
 קירי דיזיר קי על ירי די לה נדקה קי דאס אה איל פרוכ'י גאנאס קי כבוד
 ה' קי איקטא הכבוד יתברך שמויאספך קי אירוס זוכה אה אסינטארטי אלהו
 די כסא הכבוד * אי איקטה מטה די לה נדקה מלכד קי לו איסקאפה אה
 היל בן אדם די לה מואירטי איסקאפה טאנכיון די לה מואירטי אמה די
 סו אינ'ו או די סו אינ'ה * אי אנכי דיסירון רבותאנו ע"ה דיאו איל סי"ת
 לה אמה די איל פרוכ'י איקטה פאטליאנרו פארה סאר היל אנכרי או טו
 לו דאטיס אה איל באן אי לו אבירגואטיס אה איל פור טו וודה קי
 ליו טו בולטארי אטי אמה אמאניאנה טו אינ'ו או טו אינ'ה ב'ינין
 לודי חולי אי איקטאן פארה מוריר או מי אקודרו ליו לאס ממות קי
 איזיטוס אי לו איסקאפו אה טו אינ'ו או אטי אינ'ה די לה מואירטי :

אמר הקטן המחבר מורה קי קאראר די גראנדי הים לה מטה די לה
 נדקה קי מלכד קי לו איסקאפה אה איל דארור די לה מואירטי
 לי מאנפארה טאמביון אה איסקאפאר אסו אינ'ו או אסו אינ'ה די לה
 מואירטי * קי איקטו מי פאריסי קי הים לה כונה היל פסוק פרופיו
 קי דיאו ונדקה תטיל ממות קי דימאנדרון אקי רבותינו קי איל פסוק
 קאליאה קי דיזירה ונדקה תטיל מות * אי רוספונדיירון קי לה נדקה לו
 איסקאפה די דוס מואירטיס אי און אוטרו לונאר לויא הקלארי און איקטו
 אי קון לו קי דיסימוס ווינו כואינו טאנכיון קי לו קי דיאו ממות הים
 אה סיר רומנו לו קי אב'וימוס קי לה נדקה מלכד קי לו איסקאפה אה איל
 בן אדם די לה מואירטי קוליוא אי לו איסקאפה טאנכיון די לה מואירטי
 היל אינ'ו או די לה אינ'ה אי פור איקטו דיאו לה מ'ס דימאזיאה די
 ממות אה סיר רומנו אה דיטאס דוס מואירטיס קי לו איסקאפה לה נדקה *
 הוטרה מעלה טופאמוס הוינל קי או נדקה קי אים זוכה אה אינ'וס אסינון
 דיזירון רבותאנו ע"ה (מס' בלה) קי ארה איל אונכרי פארה טיניר אינ'וס

צידה דבור ב' ביום טוב טל

קי אגה חפלי שמים קירי דיזור קי אגה זרקה (מעיל זרקה ד"ו ע"ב)
הי היסטה מנוה די לה זרקה טויני איל אוב' ליגו איל בן אדם די דאר
אפילו זה פרוכ'י קי היסטה ריזיוו אי סאנו סיינדרו סו מזל אוב' ליגה זה
סור פרוכ'י אסיגון אב' ווימוס אי היסטו סורה לה כונה דיל דוב' לי קי דיטו
איל פסוק לשון די דאר דוס ב' וויס נתן נתן זה סור רומז או דיג'ו קי נו קירי
דיג'ו זה איל עני קי היס פ' לאקו קי נו טויני פ' ואירסה די לאזרחר קי
טויניס אוב' ליגו די דלדי זרקה סינו אפילו א פרוכ'י קי היס סאנו אי ריזיוו
טויניס אוב' ליגו די דלדי זרקה ' אי חכמים ז"ל דישירון טודו איל קי סי
אפיארה סוב' רי לוס ענייס קון וילונטאר די קוראסון נו סו דמות סו לי
דימורדק ' אי איל פירוש היס קי סיינדרו זה זרקה קון וילונטאר אין אופן
קי נו סי אב' ויגואינסה איל עני אי סי לי דימורדאן סוס קארחס פור היסטו
מידה כנגד מידה סו דמות די סוס קארחס נו סי לי דימורדאן (מעיל זרקה
ד"ח ע"ב סי' ט"ז) :

ובפי עניות דעתו מי פארוסי זה דאר טעם קון לו קי דישירון חכמים
ע"ה קי טודו איל קי טויני די מוינסטור די לאס בריות סוס קארחס
סי לי דימורדאן קומו איל כרוס קירי דיזור קומו אונה אב'י קי היי קי סו
נומברי סי ויאמה כרוס אי סי אכולטה זה קואנטאס קולוריס אי פור היסטו
סיינדרו היסטו קי לי דינו זרקה זה איל פרוכ'י קאב'ו קי סוס קארחס
דיל עני נו סי דימורדאן מחמת דיל אנברי סוב' רי היסטו מידה כנגד
מידה טאמכיון דמות די סוס קארחס נו סי לי דימורדאן ונכון :

אי רבותינו ע"ה דישירון קי קארחר די גראנדי היס לה מנוה די לה
זרקה קי אפילו אזור קון בהמות חיות הי אב'יס סי לי קונטה זה
איל זרקה (ולקוט תהלים סי' ל"ז) לי דישירון זה סס בן נח קומו סאויטיס
די לה תיבה לוס דיטו זה איליווס פור לה זרקה קי אזימוס לי דישירון
זה איל קי זרקה אזיחש' אין לה תיבה וכי ענייס אב'יאן אין לה תיבה
אי היסירטו נו אב'יאן אוטרו קי חס אי סוס אזי'וס אי קון קין אזיחש
זרקה לוס דיטו זה איליווס קון בהמה חיה אי אב'י ע"ב ' כל שכן
קואנדרו הזין זרקה בני אדם קון בני אדם נו קירי דיג'ו קון סו אירמאנו
אי סו סירקאנו ' ובפרט קואנדרו סו אירמאנו או סו סירקאנו היס
תלמיד חכם ' אי סי אפילו אזי איל בן אדם זרקה קון אוטרוס סי
זה קאב'ו זה סו קרוכ נו לי אזי אין לוגאר די קונטארסי זה איל
זרקה סי לי קונטה לעבקה קי היס אוקלאמאסיוון סיינדרו טויני אירמאנו
או קרוכ אי נו אזי קון סו קרוכ ' ובפרט קואנדרו סו סירקאנו או סו
אירמאנו היס תלמיד חכם אי סי אפילו נו היס סו קרוכ תלמיד חכם

טוינו חיל אוב' לינו די נוואסטרע לוי סאנטה די דארלי אה חיל אי קיטאר
מעשר אפילו די לאס מירקאדוריאס קי טראטה אי באראטה אסיגון דושרון
דבותינו ז"ל בילקוט פרשת ראה קוב' די חיל פסוק קי דישו עשר תעשר איסטוי
אויס קו לשון דיוי רבי אבהו די חקי אויס רמו אה לוס פאטרוניס די
מירקאדוריאס קי דין לוס מעשרות אה לוס קי לאודראן חין לה לוי אי
דישירון רבותינו ע"ה קי די חיל דוב' לו קי דישו חיל פסוק עשר תעשר
קי קליאה קי דישירע עשר או תעשר קוב' די אוסטו דארסארון קי חנס
הכרח די קיטאר דוס מודוס די מעשרות אונז פארה כהנים די לו קי
סאי דיל קאנפו אי אונז די לה גאנאנסיוא די לאס מירקאדוריאס קי חזון
טראטו אי באראטו לוס מירקאדוריאס פארה חכמים (דברוי שלמה ס' ראה
דל"ו ע"ב) דיפרינדימוס די חקי קי לוס מירקאדוריאס טוינין אוב' לינו די
לאס מירקאדוריאס קי חזון טראטו אי באראטו די אפארטאר מעשר
פארה לוס קי לאודראן חין לה לוי קי פור אוסטו דישו חיל פסוק עשר
תעשר אסיגון אכ' יוזמוס :

וזבור לטוב לעט"ר מ"מ מוה"ר הגדול מ"ק במוה"ר יש"א ברכה ז"ל
בעל ספרי **חינא וחיסדא** קי די ב"ר חיל לער גדול
די לוס סי' חכמים זכ"ו קוב' די אוסטו חין קארה
דרוש אקאב' יראב'ה מונג'ו קון פלאב' ראס די קאסטויגוריוו קי פירקורארין
לוס סי' מירקאדוריאס קי די קארה מירקאנסיואה קי מירקאן קי אפארטארין
מעשר לתלמידי חכמים העי"ח קי סוב' די אוסטו לאודרו טאנביין מונג'ו
הרב הגדול במוה"ר שיהו חזן ז"ל בעל ספרי **ארה נישפט** כידוע
ודבר ה' בפיהם אמת ממעלת הרבנים שני לנותרות
הכו' ז"ל שרכייהם דרבנן לריבה תלמוד קי אוסטו אקאב' יראמיונטו די
אפארטאר למעלת התלמידי חכמים הי"ו די לאס מירקאדוריאס קי טראטאן
הי באראטאן יוזף אגס דרשא דיל מדרש ולקוט אסיגון אכ' יוזמוס אריב'ה
זיע"א אי קי סיאן סוגס פלאב' ראס די לוס סיניווריאס אוינדאס אי קי
אגאן פירות אה חזיר דוגטה אקנה די חזוי חונדולאנטרו חיי קון אוסטוי
זכות גס ה' יתן הטוב אי טירנאן שפע וברכה והללחה רבה אי סי אפ' יראמאה
חין חיליווס לה אוטרה דרשא די רבותינו ע"ה קי דארסארון עשר תעשר
עשר בשכול שתתערה קירי דחזיר קינטה מעשר פארה קי אינדויקנסקאס :

באופן קי טוינומוס אוב' לינו די אפואדאר אי קיטאר מעשר קארה
אונז פארה עניוים אי קרובים אי תלמידי חכמים אי קואנדו
טויני פרוכ' יס סירקאנוס חין קו משפחה אי נו ליס דה אי דה אה אנטרוס
קי סיפה אקיל בן אדם קי חין לונאר די לרקא קי לי קונטה אה חיל

זעקה קי אים איסקלאמסייון ב"מ * אסיגון אב' יזמוס אי אונקרויב' וו' חול רב
 שנו לוחות הכרית ז"ל (סו' שב"ד) און ריקן איסקלארטיאס סו מונדה אה
 עניוס או רזב'ס און מאנו דיל גבאי אי טינארה און אורמאנו פרוכ'י
 אי סירקאנוס קי טויאן דימוניסטור לי דואו אה איל און טעם טודו לו
 קי טו דאס אה פרוכ'יס אונטרוס אי אה גבאי זדקה עי קי קונטה אטי
 און לונאר די זדקה זעקה קי מאס מו'ור אים קי אה טוס אורמאנוס
 אי סירקאנוס פרוכ'יס קי לים דים מאס קי דים אה אונטרוס פרוכ'יס :
א' איסטו מי פארוסי קי אים רמו די איל פסוק קי דואו פתח
 תפתח את ירך לאחיק לעניק ולאכניק * קי אקולאנטו אה
 דיוור איל פסוק לאחיק קי קולאנדו ב'אס אב'ריר טו מאנו אה דאר זדקה מורה
 קי טיניס אוב' ליגו די דאר אינפרימורו אה טו אורמאנו קי אים קרוכ
 אטי אי דיזפיאס דזראס לעניק ולאכניק קי אים אה אונטרוס פרוכ'יס
 אי לוקי טומו איל פסוק לשון די פתיחה פתח תפתח את ירך אים אה סיר
 רמו אה איל פסוק קי דואו יפתח ה' לך את אולרו הטוב קי אסיגון
 איל אב'ריוו סוס מאנוס אה דאר זדקה טאכנין די לוס סוילוס אב'ריראן
 אה דאלרו אה איסטו דאדור מונג'ו כואינו דיל סיאורו כואינו די אריכ'ה
 אי אונטרו טעם פדוימוס דיוור פורקו טומו איל פסוק לשון די פתיחה
 אי טאכנין קי טומו איל פסוק דוס ב'יווס פתח תפתח * אי אים קי רבותינו
 ע"ה דיזפירון און איל מדיש רבה קולה מורארה די אברהם אכינו ע"ה אורה
 אב'וירטה די טודו מודו די פארטי קי טודו איל קי ב'וטהה די קול קיר פארטי
 טופאכ'ה לונאר פארה אינטראר * אי איסטו איסטו רמו און ענין די
 לה זדקה קי לאס ליטראס די אפ'א בות'א די אנטוס דילאס ליטראס די זדקה
 אים איסטאס ליטראס פ' ג' ל' ד' אי לאס ליטראס די דיספואיס סון
 ק' ה' ר' ו' לה קואינטה די איטראס ליטראס די אנטוס אי דיספואיס
 לו אינפורטה פת"ח קי אים 488 אה סור רומו מואוסטרה לוי קי איניל ענין
 די לה זדקה אים הכרה קי קואה סו קאזה דיל דאדור אב'וירטה אדילאס
 שרי אי אטראס קי די לה פארטי קי ב'ווי איל פרוכ'י קי טופו לונאר
 אה אינטראר קומו אורה לה טיינדה דיל סו' די אברהם אכינו ע"ה * אי
 איסטו פרוטיוו מוס פ'ואי רומו איל פסוק קי דואו דוס ב'יווס
 פת"ח תפתח קי איל ביורכ'ו די פתח קי דואו א פרוסיפיוו אים
 רמו אה לוקו אב'ווימוס קי לאס ליטראס די אנטוס די לאס ליטראס דיל
 ביורכ'ו די זדקה אי לאס ליטראס די דיספואיס אינפורטה לה קואינטה
 488 קומו לה קואינטה דיל ביורכ'ו די פת"ח קי קיו' דיוור קי טיננה
 איל דאדור לה פואירטה אב'וירטה די טראס לאס פארטוס קומו לה
 טיינדה דיל סו' די אברהם אכינו ע"ה אי קי איזוטיס אגסו קון איסטו

צידה דבור ב ביום טוב

תפתח את ירך קי טי סי אוזאראן טוס מאנוס קוינפרי אה דאר זרקה *
 אי סאב'ראס מי אינ'ו קירידו קי נו פינקיס קי אין דאנדו די טו בולסה
 זרקה אי טויניס דרך משל סינקו גרושים אין לה בולסה אי אין דאנדו
 איל אונו אה זרקה טי סי ב'ה אה אמינגואר טוס פאראס אי טי ב'אן
 אה קיראר קואטרו אי קון איסטו טי דיב'ודאראס די דאר זרקה איסטו נו
 סוב'ה סוב'רי טו דעת סיינדו איסטו אים סונכאימיונטו די טו ינר הרע
 קי טויניס אראינגארו אין טו קוראסון אי פינסה קי אדרבא קון איסטו קי
 דאס זרקה די לוס סוילוס טי דאן מאס מונג'ו קי פור איסטו
 דיטו איל פסוק נתן תהן לו אי דוב'לו לה אב'לה אה דיוור לשון די נתינה
 דוס ב'ויזס קי לה אונה נתינה קי דיטו נתן אים איל פשט קי די זרקה
 לה אוטרה נתינה אים אה סיר רומז קי קואנדו דאס זרקה נו טי פאריסקה
 קי טי סי אמינגואו לאס פאראס די לה בולסה קי אוטרה ב'יו טי לה
 דה איל שו"ת אי איל ביירב'ו די נתן אריב'יו אים אוטרה ב'יו ליטרה
 די נתן קירי דיוור קי מוס פ'ואי רומז נו איסטרה לוי קאנטה אי בונדיג'ה
 קי טודו לו קי דה איל בן אדם אה זרקה איל שו"ת קי לו בולטה אי קי לו
 דה אה איל * אסיגון דיקלארו רבינו יעקב בעל הטורים ז"ל אי טרוטו סוס
 פאב'ראס רב כהנא (מעיל זרקה קי' שג"ב) אין איל פסוק ונתנו אים
 כופר נפשו לה' * אי דיטו ולא ירע לבבך בתחך לו קירי דיוור קי קואנדו
 דה זרקה אה איל פרוכ'י קי לי די אה איל קון קוראסון קונפלודו אי קון
 קאראס בואינאס אי נו קון קאראס טריסטויס קי סילה דיווקון קאראס טריסטויס
 אפ'ואירה קי נו רויסוב'י שבר אדרבא רויסוב'רה פינה * אי קי טומי
 זער די ב'יר איל זער דול פרוכ'י אי מיטה אין סו קוראסון קי קי איל
 פרופיוו אירה איל פרוכ'י אי לי מאנקאב'ה איל פאן אי לה קוב'יירטה
 אין לה וילארה אי אירה הכרח די מינוספרויסויאראס אה קי מיזמו דילאב
 טרי די לאס בריות אי לו דאב'אן אה איל זרקה בעין יפה אי קון פל
 אב'ראס די אפ'לאגאמיונטו קואנטו נחת רוח טיניאה אי קי קונורטאב'ה
 סו קוראסון אנסי טאכיוון איל אמו אה סו קונפאכיוורו קומו איל סיגון
 דיטו איל פסוק ואהבת לרעך כמוך , אי מיטה אין סו קוראסון לה
 ב'ירגואינסה אי זער אי בזיון קי רויסוב'י איל פרוכ'י אי קי סי הקודדי
 לה מירסיד גראנדו קי אינו איל שו"ת קון איל קי לו היסקאפו דול זער
 די לה פרוכ'ידאר אי לו פ'ואי זוכה אה סיר די לוס דאדורים אי נו די
 לוס טומאדורים אי אין איסטו פרט לייח אב'ויזמוס אריב'ה אין לארגו :

אי אגורה סאב'ראס מי קירידו קי קאראר די גראנדו אים לה מעלה
 די לה מנוה די לה זרקה קי סי אפילו איל אונברי פ'ואי רשע

צ'ידה דבור ב' ביזם טוב מא

טודאס קוס. וידאס אי נו אוו זדקה דיל טודו אי לה אורה די סו פטירה
 אוו זדקה איס זוכה לעולם הבא * הקיגון טופאמוס מעשה אי לו טרושו
 רב כהנא ז"ל (בס' מעיל זדקה די"ד ע"א) אין און חונברי קי אורה
 דשע טודוס קוס דיאס אי לה אורה די לה פטירה לי דיטירון אה היל
 לה ג'ינטי די קו קהזה אווי נו גוסטיס נוגנונה קומידה לוס דיאו אה
 איליווס סי מי דאס חמי און גואיב'ו ריפ'וראן לוו קומירי אי אגטיס קי
 לו מיטוורה אין סו כוקה פארה קומיר ב'ינו און כרוכ'י סוב'רי סו פואירטה
 הי דיאו אה ג'ינטי די סו קהזה דאמי אה מי זדקה דיאו היל חולה אה
 סוס קרוכיס דארי אה היל היל גואיב'ו אי די סוס דיאס נו טיניאה חונ'ו
 זדקה אוטרו קי איסטה זדקה כולו דיספואיס קי פאסארון טרוס דיאס
 סי מוריוו היל חולה אי לו אינטיירארון אה היל סוס איז'וג הי פאסאנדו
 דיאס סי סוניו סו איז'ו קון היל גפטר רוספונדיוו היל איז'ו אי לו דיאו
 אה היל סי' פאדרי קי טא איסטהס אינול מוכרו קי טי פ'ואיטוס אינול
 לי דיאו סו פאדרי אוזאטי אה דאר זדקה אי אירידאראס לאס וידאס די
 עולם הבא טודוס מיס דיאס נו אווי זדקה אוטרו קי אקיל גואיב'ו קי
 לי די אה אקיל פרוכ'י סולו אי קואנדו פ'ואי נפטר דיל עולם קונטראפיוו
 חמי אקיל גואיב'ו סוב'רי טודוס מיס עופות אי פ'ואי זגבה אה גן עדן ע"ב
 פרוכ'אמוס די היסטי מעשה קי פור חונה ב'יו קי אוו זדקה אירידו
 וידאס די עולם הבא כל שבן קואנדו איסטה אוזארה סו מאצו אה דאר
 זדקה ובפרט קואנדו לוס דה קוגנידה קי לו קומי היל ענו היל לואינו
 אי אבידיגואה סו שמה אי ארילומבראן סוס אוז'וס די לוס דיזמאיווס דילה
 חנברי קי איסטה'ה קי סוב'רי איסטו מוס אקאכ'ירו היל גביא ישעיה
 הלא פרוס לרעב לחמך קי לי דוס אה היל חנכיירטו טו פאן קי טייניס
 פרונטו פארה קומיר * אי סוב'רי קי היל טבע טוליוו איס די סיר בילאי
 טו אינפיסה אה אכ'יריר אה טו מאנו אה דאר זדקה אי נו אויגאס
 אה בוז די טו זאר הרע קי טי כוסקה קואנטוס אופגוס אה דיכ'ידארטי
 די דאר זדקה אי אראיגאטי אונוס קואנטוס דיאס אה דאר זדקה אי
 דיספואיס ב'יראס קי די סוליוו אכ'יריראס טוס מאנוס פארה דאר די
 אין דיאה אין דיאה קי היל אוו טי קי אוי טבע אראיגארו אי קואנדו
 ייא טי אוזאטיס אה דאר מאס נו טי סונכאי אה קי נו דיס זדקה סוינדו
 ליוא יידו קי ליוא טי סי אוו טבע אראיגארו אה דאר * אי איסטו איס
 היל פשט די לה פונה דיל פסוק קי דיאו נתן נתן לו קי דוכ'לו היל
 פסוק אה דיזיר לשון די דאר דוס ב'יויס פארה דיזירטי קי קומו אוזאטיס
 אה דאר טו מאנו זדקה ייא טי סי אוי דיספואיס טבע אי ליוא דאס
 מאס זדקה די סוליוו אי היל זאר הרע קי טייניס אין טו קוראסון ט

צידה   דבור ב   כיום טוב

שי סוכבאי אין לו קי לי דאס אה היל * אי קומו טו טו הפיחדאס דיל
פרוב'י טאכבונן די לוס קיילוק סי הפיחדאן די טו אסיגון דיסירון חכמים
טודו איל קי סי אפיאדה די לאס קריאדוהאס די לוס קיילוק סי הפיחדאן
די איל בוינ אב'ינטוראדו איל בן ארט קי סי פארה אין קו פרוכ'ה קי
נו היו השי כריה קי נו איל שו"ת לו פרוכ'ה אה איל אי אה איל ריקו
לו פרוכ'ה סי הוס קי טויגי לה מאנו אב'יורטה פארה דאר זרקה לוס
עכיים אי תלמודי חכמוס אי איל פרוכ'י לו פרוכ'ה סי פואדרי סונפורטאר
לוס יסורין אי מ קאפ'רה אין היליווס סי הוס קי סי פארה איל ריקו
אין קו פרוכ'ה אי דה זרקה אה פרוכ'יס אי אה לאזראכטוס אין לה לי
די קיורטו קומי קו מומדה אין איסטו עולם אי איל קאב'דל לו טויגי
גואדראדו לעולם הבא * אי סי הוס קי סי פארו איל פרוכ'י אין סי
פרוכ'ה די קיורטו איל טומה דוס טאגטוס די שבר לעתיד לבא אי איל
ריקו קי קו אה'ו טויגי משו אין לו קי טויגי אורוס קי ב'ה איל אי
קו מוטדה דיל מומדו הסיגון דיוי איל פסוק ואבד העושר ה'ס'א בענין
רע אי קומי קיראר אה'ו סי לי אטימה קו מומדה ב"מ אסיגון ב'יורון
נואיסטרוס אה'וס קי אקונטיקיוו אין קואנטוס ריקוס אי קואנטו בואינו
הוס קואנדו איל בן ארס הוס טוב עין קי הוס ראו פארה ברבה אסיגון
דיוי איל פסוק טוב עין הוא יבורך אי הפרוכ'יג'ה די קו מומדה אה
פרוכ'יס אי לנועים קי אבאש'רון די סוס אזוינדאס קי קירין הוספאנדור
לה מאנו אה טומאר זרקה אי סי אב'יורגואינסאן וכפרט אזיר זרקה קון
גואירפ'הנוס פרוכ'יס קי קון ג'יקוס אי אנסיוווס קי נו טויגי פאדרי קי
לוס הפיחדו אי גואירפ'אנה אקולאנטה אה גואירפ'אנו אסיגון דיסירון
חכמוס ז"ל אין לה גמרא (תענות רכ"ד) לעזר הוס כפר ברתותא קואנדו לו
כ'אן אה איל גבאירזרקה סואיסקונדראן די איל פור מודריקי קואנדו לוס וואה
אה איליווס לוס דאב'ה טודו לו קי סי לי טופאב'ה קון איל און דיאה
סאליוו אלה קאי פארה מירקאר אש'וגאר פארה לה אה'ה לו ב'יורון לוס
גבאוס די זרקה סי הוסקונדיוורון די איל פ'ואי דיטרהס די איליווס לוס
דישו אה איליווס אין קי איסטא'ס אינטרומיטודוס לי דיס'ירון אה איל
אין גואירפ'אנו אי גואירפ'אנה קאזהרלוס לוס ג'ורו אה איליווס אי לוס
דישו קי איליווס אקולאנטאן אה מי אה'ה טומו טודו איל גרוס קי אב'יאה
אפרונטאדו פארה מירקאר לה אש'וגאר די קו אה'ה אי סי לוס דיוי אה
איליווס לי קידו און דוקארדו לו מירקו די טרונו אי מיטיוו איל טרונו
אין איל מאגאזין ב'ינו לה מוז'ר לי דישו אה איליית אלה אה'ה קי טו
טרוס'ו אטי טו פאדרי לי דישו אה איליית טודו לו קי טרושו קינור איסטו
אין איל מאגאזין פ'ואי פארה ב'ור אי ב'ורו קי איל מאגאזין סי אוב'ו

צידה דיבור ב' ביום טוב מב

די טריגו או קי קאררר די לוינו אוסטאה'ה קי אוסטאה'ה סאלוינרו
אפ'ואירה איל טריגו פור לוס כוראקוס די לה פואירטה קואנרו ב'ינו
דיל בית המדרש לי דיטו אה איל ב'ין אי ב'וראס קי טו איזו אטי טו
אמיגו קי אים הקב"ה לי ג'ורו אה אילויא קי טורו אים הקדש אי נו
טי פואירדיס אפרוב'וג'אר די אוסטוי טריגו אוטרו קי קומו אונו די לוס
ענויס די ישראל * די אוסטוי מעשה דיפרינדה איל בן אדם אה נו אויר
כליות אה נו דאר נדקה די סו מונידה אי נו אוויגה אה בוז די סוינר
הרע קי לו סונבאי אה איל דויזינרו פארה קי טו דיס אה אוטרוס דליס
אה טוס איז'וס * סיינרו אפילו קי טוינאה לעזר אים ברתותא לאס פארהס
אין לה בולסה פארה מירקאר אשוגאר פארה קאזאר אה סו איז'ה קון
טורו אוסטוי לאס דייו' אה נדקה כל שכן קואנרו לאס פארהס קי טויפי
נו אים פארה קאזאר אה סו איז'ה קי סיגורו קי טויני איל אוב'ליגו די
אפיאדאר אלוס פרוכ'ים אי נו אוייר אין בוז די סו יגר הרע קי לי דייו
אה איל פארה קי דיס אה אוטרוס דאלוס אה טוס איז'וס קי דיטו
סונבאימניטו אים פארה דיסטיראלרו די ב'וראס די עולם הבא אי קין
טויני דעת נו לו אוויגה אה איל סיינרו איל כלל אוסטוי אינטריגארו
אין נו אוסטרוס מאנוס קי לעולם נו גינגון דאנוו ב'ויני די לה נדקה
ני אינפרוב'וסי איל בן אדם פיר ז'אר נדקה אדרבא די לוס סוילוס סילו
פוז'אן איל אי דויזירון חכמים מאס די לו קי אזי איל ריקו קון איל פרוכ'י
אזי איל פרוכ'י קון איל ריקו פורקי פור סו קאכ'זה קי טומו נדקה לי
פוז'אן די לוס סוילוס אה איל דארור מאס מוגנ'ו אי טודה סו בונה
דיל יזר הרע נו אים אוטרו פארה דיב'וראלרו די לה מנוה ובפרט אין
אונה מנוה טאן גר'אדי קומו לה נדקה קי איל מונרו נו סי סוסטיני
אוטרו קי פור לה נדקה אי גמילות חסדים * ומה גם קואנרו אזי לה
נדקה קון תלמיד חכם אסיגון דויזירון חכמים איניל פסוק כבוד את ה'
מהוניק אוסטוי אים איל קי אפרוב'וג'ה אה איל תלמיד חכם די קוס
אזינדהס אי איניל ספרי דארסארון סוב'רי איל פסוק עץ חיים היא למחזיקים
בה ארצ'ול די ב'וראס אילויאס אום קי אסוב'רין אה לוס חכמים * אי
אסיגון לה ליי אקאב'ודה קי אגה איל בן אדם נדקה קון איל פרוכ'י *
אי איל פרוכ'י טויני אוב'ליגו אה קונו אגה רמאות אלויר הופנים קי לי
דין נדקה סוב'רי קי נו לה טויני די מיניסטיר אסיגון דויזירון חכמים ז"ל
(מליאת האשה דס"ח) איל קי סי אזי קומו קי אים סייגו קומו קי טויני
לה פיירנה אינגריפאדה קי נו פואירדי קאמינאר סו טריפה קומו אינג'ארה
פארה רוקיב'יר נדקה אי נו לה טויני קי מיניסטיר נו אים נפטר דיל
מונרו דיטו אוגברי סינו וויני אה אוסטוי אי דויזירון איל לה גמרא

צ'רה דבור ב ביום טוב

רבו חנוכה טיניאה חון פרוכי קי איסעצב'ה חוואהו ח'ה אינכיואר ח'ה
 חיל קואטרו דוקארוס קאהה ווירניס די עבה חון דיאה סי לוס אינכיואר
 פור מאנו די לה מוז'ר ב'ינו לי דואו ח'ה חיל נו עוינו קי מוניסטור
 ח'יסטי נדקה לי דואו ח'ה חיליח קי ב'יטוס דואו חון לו קי פ'ואו ח'ה
 דארקילוס חוליו קי איסעצב'ה חון דימאנדאנו ח'ה חיל קון קי כלוס קירוס
 ח'זיר סעודה קון די פלאטה ח'ו קין די חורו דואו ח'ה ח'יסטור ח'וס לו קי
 דואו רבו לעור ב'ינד ח'ו איספ'ורסאריומס ביין לוס רמא'יס קי סי'נו
 ח'ירחן חיליוס פיקאב'חמוס קואנדו אינכוב'חמוס לוס ח'וז'וס די דאר
 נדקה ח'סיגון דיוו חיל פסוק וקרא עלוך א' ח' והיס כך חטא ח'ו ח'חון
 קון טורו קי לוס רמא'יס מוס סון פוטריס ח'ה נווטרוס די לוס פיקארוס
 קון לוס קי טיינין קי מוניסטור פור מורו קי נווטרוס ס'ספיג'חמש
 ח'ה חיליוס פור רמא'יס * נו סי דוב'ודי חיל ח'ומברי די דאר נדקה ח'ה
 טורו חיל קין לי דימאנדה קי מאס מוז'ר ח'יס ח'ה דארה לשם שמים
 ח'פילו ח'ה חיל קי נו טייני קי מוניסטור מאס קי אינכוב'רה סוס ח'וז'וס
 די חיל קין טייני קי מוניסטור * ח'ו חיל דאר נדקה לשם שמים ח'יס קי
 נו לה די בפרהסויח דילאנטרו די לה ג'ינטו פורקי סי ח'ב'ורגואינסה חיל
 פרוכ'י סי נו לה די בלנעא (חגונה פ"ק ד"ה) ח'ו רבו ונאו ב'ידו ח'ה חון
 ח'ומברי קי דיוו נדקה בפרהסויח לי דואו ח'ה חיל מאס מוז'ר ח'ירה קו
 נו לי דוראס מאס קי חגורה קי לי דאטוס ח'ו לו ח'ב'ורגואינסאטוס
 ח'ה חיל ח'ו רבו לעור דואו (כתרה ד"ט) גראנדו ח'וס חיל קי ח'זי נדקה
 חון לה אינכוב'יורטה מאס קי משה רבינו ע"ה קי חון משה דואו חיל פסוק
 כו יגורתי מפני האף והחימה קירי דיוור דוס פ'ונסארוס פ'ואירטוס קי
 סי ונגחן די לוס פיקארוס ח'ו חיל קין ח'זי נדקה חון לה אינכוב'יורטה
 ח'וסקרוכ'י חיל פסוק מתן כסתר ינפה ח'ף * ח'ו ח'יסטור מי פארוסי קי
 סירה לה בונה דיל בוורכ'ו די לו קי לויח ח'באסעצב'ה חיל פסוק קי
 דואו ח'ה נתן נתן קין דיוור חיל בוורכ'ו די לו * סינו ב'ינו פארה דוורטו
 קי לה נדקה קי ב'אס ח'ה דאר קי סיתה די טו ח'ה חיל קי נו סי
 ח'ב'ורגואינסו חיל פרוכ'י ח'ו לי רוב'ירטוס סוס פ'אסיס ח'סיגון דואו רבו
 ונאו ח'ה חקיל ח'ומברי * ח'ו ח'מו מי פארוסי ח'ה דיוור קי טורו ח'יסטור
 קי סי ח'ראב'יוו רבו ונאו קון חקיל ח'ומברי פורקי דיוו נדקה בפרהסויח
 ח'וס פורקי לויח ח'ב'יאה ח'ופן די דארקולה בלנעא ח'ו סי לה דיוו בפרהסויח
 ח'מה סי סירה חון חון ח'וכן קי נו פואירי סיר ח'ה דארלי בלנעא קומו
 ח'יסטור טיינסו די חגורה בעונות הרבים קי לה פרוכ'ידאח ח'וסטה מונג'ה
 ח'ו מונג'וס די חיליוס לויח ב'חון ארודיאנדו ל'אס פואירטאס די ל'אס
 קהלות ח'ו לוס קורעיו'וס סינדו לויח קיטארון חיל פורדי די ל'אס קארטאס

צידה דבור ב' ביום טוב מג

אינו סי' אב' ירגואינסאן די עומאר נדקה קואינטרה די לה גראנדיוזה דול
נער קי איסטאן סונפורטאנדו קי יוא' אים היתר גמור די דלדה בפרהסיא
פוינדו נו איי אוטרו אופן אה דזר אה קאדה אונו אין לה אינקוב' יורטה
אינפירו סי סירה קי אים אלגון פרוב'י לנוע קי אבאזו די קוס
אוינדראס או אה אלגון הלמיד חכס איסטונקוס טוינו אול אוב' ליגו די
דארליס אין לה אינקוב' יורטה פארה קי נו סי אב' ירגואינסאן אסיגון דיטו
לה גמרא סוינדו קי אול אומכרו טויני קי מיניסטור די לאס בריות קוס
קאראס סי לי דימוראן קומו אול כרוס קי אים אונה אב'י קי סי אכולטה
אה מוכנ' אס קולוריס אכסי סי לי אכולטהן קוס קאראס די דיטו אוכברי
אין מוכנ' אס קולוריס פאר די לה מואירטיו בר מינן מחמה די לה ב' ירגו
אינסה ' אי דיטורין אין לה גמרא דיני רבי יוחנן די נמכ' אהו די רבי
שמעון בן יוחאי מאס מי' אר אים אה אול בן הדס קוי סי אינטרי אה
סי מוזמו אליונטרו דול אורנו די פ' אונו אי קי נו אב' ירגואינסאן פ' אים
די סו חבר אין לוס מוכנ' אס ' רוגאמוס אה אול סי' ה' קי מוס סיאה
צבה אה חזיר סו רטון אי טיניר פ' אירסה די אפרומיר אה אול פ' אנסארו
די אף ותימה אב'י ר' :

ג אוטרה מעלה גראנדי עופאמוס אין לה מצוה די לה נדקה קי אים
זוכה קי סי אים קי סי ב' ה' פור קאמינוס אי קאריראס אי מארוס
אי ג' אים די אגואס אי לוגאר די לאדרוניס אי חיות רעות וכיוצא לה
נדקה קי אי קאמינה קון אול אי לו גואררה די טורו מורו די מש' אי
לי אמוסטרה אה אול קאריראס די דיריג' אדאר או לי אדיריסקה קוס פאקוס
קי נו סי אינטרוניפיוסי אין עולם הבא אי קואנדו אים נפטר אי אי
איניל מצות אי מעשים טובים קאמינאן דילאנטרו די אול פארה עופארלי
אה אול אולגאנסה אי טראג' ומאנוס די דיריג' אדאר אינטרו אול אי הקב"ה
אי סוב' די לוס גדולים איסטנה איג' אהו לה קוזה די פירקוראר אי אקארירא
א לכור קי פירקורין אה טיניר קארנו די לוס חכמים דאין לכור עני
אסיגון טופימוס מעשה (כרכות פ"ד) אין רבן גמליאל קון רבי יהושע
בן לוי קואנדו פ' ואי רבן גמליאל אה לה קאזה די רבי יהושע לי דיטו
אה אול די לאס פארירוס די טו קאזה סי ב'י לה גראנדיוזה דיטו עניות
קי די ב' ירטי אטי נו סי קונואי לה פרוב' יראד קי איסטאס לי דיטו אה
אול רבי יהושע גואי אה אול דור קי טו אירוס פרנס אי גואי אה אקיאס
נאב'י קי טו אירוס קאפיטאן קי טו נו סאב' אים אול נער קי איסטאן
פאסאנדו לוס חכמים אי אין קי איסטאן אינטרימיטירוס אי קומו סי
מאנטווינין קומו אים קוס פאסאראס די קאדה אונו אי אונ' אי די
איסטו מעשה איסקריוב' יו רב כהנא ז"ל קי קואנטו אוב' ליגאמיונטו אי

צידה דבורב ביום טוב

צורקוראמיונטו איי אין ענין די לה נדקה קי רבו ואושע נו סי אוספאנטו די אב'לאר פ'ורטאזיה אה איל נשוא די ישראל רבן גמליש פור איל ענין דולה נדקה אסטה קי לי דישו אה איל רבן גמליש טו די מונג'ו נער אינפרווינטאמי אמי :

אי אינוול מדרש תנחומא טראוי דיקלאראמיונטו די איל פסוק עץ חיים היא למחזיקים בה קי סי דוויאה איל פסוק אה לוס קי לאזרחן אין אילויא נו אב'יאה תקומה אה לוס עמי הארנות קי נו טראב'או'אן אין לה לוי סינו דישו למחזיקים בה קירי דוויי אה לוס קי אפרוב'וג'אן אה לוס תלמודי חכמים * אי אנסי דישו איל פסוק ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת קירי דוויי משריג'ו סיאה איל ב'ארון קי נו אפ'ירמה אה פלאב'ראס די לה לוי סי דוויאה איל פסוק קי נו מילדה אה פלאב'ראס די לה לוי נו אב'יאה תקומה אה לוס קי נו מילדהן סיגו דישו איל פסוק אשר לא יקים קירי דוויי קי נו סוסטויני אה לוס תלמודי חכמים קי מילדהן אין לה לוי קי אנסי דוויי איל פסוק עץ חיים היא למחזיקים בה :

גם מכלל די לאס מעלות קי טופאמוס אין לה מנוה די לה נדקה אים קי מאנפארה אה אוסקאפאר די פ'ואיגו בר מינן אי די מורטאראר אסיגון טראין רבותינו ע'ה (מדרש נלקוט תהלים דקמ"ח) טו טופאס טרוס קוזאס ב'אן דילאנטרי איל סי"ת אי אוסטאס סון נדקה קי אנסי דוויי איל פסוק נדק לפנוי יהלך * אי פ'ואיגו קי אנסי דוויי איל פסוק ואש לפנוי תאכל * מורטאראר קי אנסי דוויי איל פסוק לפנוי ילך דבר אי קושה אים לה די איונטרו די אילויאס לה נדקה קי אנסי דוויי איל פסוק ולך תהיה נדקה דוויי רבי יודן פארה דארטי אה סאב'יר קי קאראר אים לה פ'ואירסה די לה נדקה אסטה אנדי איוגה סו שכר * אי די אוסטו מאמר אפונטו רב כהנא הרב הגדול (מעיל נדקה ז"ל ד"ך) קי מאס סירקה די לה ב'וסטה דיל סי"ת אים לה נדקה קי איון ישראל אי כארה איל פ'ואיגו אי לאנדרי :

מאם אוטרה מעלה טופאמוס אין לה נדקה קי לו אוסקאפה די גהינס אסיגון דישירון חכמים ז"ל כוב'רי איל פסוק קי דישו יחלון עמי בעוניי * אי קון אוסטו אקלארו הרב אשל ז"ל איל פסוק קי דישו עניה סוערה לא נוחמה אי דארסארון רבותינו סוערה דיל קאטיב'יריוו אי איל דיקלארו אים קי סיינדו קי אים סוערה דיל קאטיב'יריוו קי אוסטאמוס או איל קאטיב'יריוו לויא אוסקאפה די גהינס סיינדו אים אנסי נו קאויאה קי טוב'יוראמוס פרוכ'יראר טאמכיון קי לה פרוכ'יראר אים קי לו אוסקאפה די גהינס אי פארה קי סי קירי דוס קוזאס קאטיב'יריוו אי פרוכ'יראר אי סוב'רי אוסטו כנסת ישראל נו ריסיב'י קונורטיס אי אוסטו אים לה כונה

צידה דבור ב ביום טוב מר

עניה קי אים לה פרוכ'ידלד אי סוערה דיל קאטיב'יריו סוב'רי איםטו
לא נוחמה נו רוסוב'י תנחומין סיינדו קי קון חונה די חיליאס לויא
אבאסטה אה איםקאפאר דיל ג'ונו די גהינס ע"ב
אי קון איםטו מי פזרוסי קמי איל מחבר אה אקלארר (מטבע
שטבעו חכמים ע"ה) לו קי דיוימוס אין לה תפלה די יומאנוואנה
עשה עמנו נדקה וחסד למען שמך הגדול והושיענו מהר יקדמונו רח. זיך
כי דלוננו מאד קי לה בונה אים קי איםטאמוס חזיינדו תפלה אה איל
שי"ת הושיענו קי מוס סאב'ים די איםטוי קאטיב'יריו עאן אמארנו ' אי
סי אים קי דיראס קי סי קירי איל קאטיב'יריו פאלה איםקאפאר די
גהינס ' סוב'רי איםטו דיזי כי דלוננו מאד קירי דוור קי לויא טונומוס
איל נער די לה פרוכ'ידלד מונג'ו אי לה פרוכ'ידלד לויא איםקאפה די
גהינס אי קון איםטו דוס קוואס נו סי קירי פאלה איםקאפאר די גהינס
ובפרט בעונות הרבים אין איםטוי טיינפו קי איל נער די לה פרוכ'ידלד
אים מונג'ו אי סי אפ'ורמו אין טוותרוס איל פסוק קי דישו וידל ישראל
מאד קי לאס קארראס די קאדה בעל הבית סי אבולטאן קאדה דיאה
אה מונג'אס קולוריס קומו איל כרוס אסיגון אב'יוימוס אריב'ה די פינסאר
קאדה חונו קומו גוכ'ירנארה אסו פ'אמיאה אי סי אינגראנדוסי איל נער
מאס מונג'ו קואנדו איי ג'וקוס אין לה קאזה דעוללויס שאו לחס פורש
אין להס אי לוס חווא'וס די טורה לה פ'אמיאה איםטאן דיקולגארוס איניל
אי קואנטו נער אי אכסויא גראנדי סונפורטה איל בעל הבית סי אה
אוראס די טארדי נו פורו ייב'אר אה קאזה פאן באסטאנטוי פאלה לה
פ'אמיאה אי לאס קריאטוראס סי ב'אן אריב'אטאנדו איל פאן קי טרושו חוכו
די אונטרו יוראנדו אי איםקלאמאנדו דווינדולי א פאלרי דאמוס פאן אה
סיקאס או מאנקו פור קי מוס מורייומוס אה טוס חווא'וס ' ומה גם סי
אינגראנדוסי איל נער דוב'לי קואנדו נו טופו אה ייב'אר דיל טורו פאן אה
קאזה קי ווינו ב'יווס קי סי קידה דיטו בעל הבית פור לה פלאסה די לה
סיב'דלד פאלה נו אירסי אה סו קאזה קון לאס מאטוס ב'אזיאס
אסיגון ב'יוורון מוס חווא'וס אה און פרוכ'י קי אין ערב שבת לה אורה
אין דיוס מי ב'ינו אה קאזה אה קי לי דוירה נדקה ותכף אין אקיל
פונטו לי די כידו די לו קי טוינאה פרופטו וליוס ראשון בולטו אי מי
דישו קי קון איל פאן קי לי די ערב שבת סי פ'ואוי אין אקואה אורס
אפ'ואירה די לה סיב'דלד אי סי קידו אין און לונאר אי קומיוו דוס
גוג'ים אי און דיאה אי פ'ואוי מוכרח אה אירסי אה נו ב'ור איל נער
אי לה אכסויא א חווא'ו די סו פ'אמוליוס סיינדו או מאנקו קיריאה דייס

פאניס

צידה דבור ב' כיום טוב

פאניס קי לייב' ארה אה סו קאזה פארה קי אכאסטארה פארה סו פ' אמיאה
אה קומיר אין שבת אי סו אפ' ארמו אין איל פסוק עוללים שלו לחם
פורש אין להס בר מינן * אי מי קונטו דכמעט ותכחר מחנק נפשו קי
אי קיריאה מאטאר די סו אה סו דיל לער די פונקאר פור סו פ' אמיאה
קומו לוס דישו אינכואילטוס אין לה אגברו אי לו אכ' לי פאלאב' ראס די
אפ' אלגאמיינטו אקי סו בולטארה אה סו קאזה אי לו די אין סו מאט
און פוקו די פאראס אה קי טומארה פאן אי קי נו פ' אורה בידים רקניות
אה קאזה * אי קואנטו בואינו אי קואנטו אירמוזו איס קי מיטויאן גבאים
אין קארה ערב שבת אה קי אקו' אראן פאן די לאס קאזאס אי דאר אה
לנועים דעלי כבוד קי סו אב' ארגואינסאן די אוספאנדיר לה מאנו אה
אקו' איר לרקה בר מינן ותלו' ת לויא סו טופאן דוס מו' אריס פריסויאראס
פאטרוכאס די מנות קי אין קארה דיאה די ב' אורניס ארודיאן קואנטוס
קורטיו'ס אי אקו' אין פאן פארה בעלי כבוד אמנס אין הקומן משביע
את הארי קי דוס קו' אראס פואידראן דאר אה קואטרו או אה סינקו
פ' אמיאס אמנס ריסקט' אטוי די קואנטוס לנועים ריסקטאן קון מונג'ו לער
אי אנסויה אי סוספירו * אינפירו אין מיטוונדו גבאים סוב' די איסטו
טאקסאדוס פואידין קומיר מאס מונג'וס בעלי כבוד * ומכטאי בה' קי
מיס פל' אב' ראס אראן פירות ואשריהם ישראל קי סימוס פואדווס איז'וס
די פואדווס איז'וס די אכראס ינחק ויעקב זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל
אחינו אכ' ר :

א' ורבינו יעקב בעל הטורים ז"ל (בה' לרקה קי' רמ"ז) איסקרויב' יוו
קי מיטה איל בן אדם אין סו קוראסון קי אסיגון
בושקה איל בן אדם אי דימאנדה דיל שי"ת סו פרנסה אין קארה אורה
אי רונה דיל שי"ת קי לי אוויגה אה איל סו איסקלאמאסיוון אנסי איל
עני רונה דיל שי"ת קי לי אוויגה סו איסקלאמאסיוון או איל שי"ת לו אווי
אה איל קי אנסי דיזי איל פסוק שועת עניים אתה תשמע פור איסטו איס
הברח קי סי גואדרי די סוס איסקלאמאסיווניס אי איסקרויב' איל פסוק והיה
כי ילעק שו ושמעתי כי חנון אני קירי דיזיר קי איל פרוב' אקואנדו איסקלאמה
א שי"ת לו אולוי אה איל סיינדו איס פואדווס * ובירושלמי איתא קי איס
מנוה מן המוכחר קי איל אנוו פרומירו קי די איל בן אדם לרקה אסטו
איל קינטו די סו מונירה די אחי אינדילאנטרי דארה איל קינטו די לה
גאנאנסויה אין קארה אנוו * אי איסטו פארוסי קי סורה לה כונה די איל
דוב' לי דיל פסוק קי דיש'ו נתן תהן דוס נתינות קי לה אונה נתינה איס
קי ב'ינו אה סיר רומו קי די איל בן אדם און קינטו די סו מונירה אה
לרקה * אי לה אוטרה נתינה איס קי די איל קינטו די סו גאנאנסויה אה

צ'דה דבור ב' ביום טוב מה

זרקה * אוטרה מעלה טופאמוס אין לה מנוה די לה זרקה קי סו מואירטוי נו
היס פור מאנו דיל מלאך המות קי סונפורטה חיל בן חרם זער גדול אי לו
אזי נבלה סי נו היס ע"י הקב"ה קון נשיקה (מעיל זרקה סי' תתמ"ב) אסיגון
אקלארי אין אוטרו לונאר אין חיל פסוק קי דישו כבוד ה' ואספק :

זבמדרש רבה פמ"ד טראי די גימבראדו די רבי ברכיה ז"ל לה זרקה היס
קלאמאב'ה אי דיוואה סינו אברהם מי אזי אמי קין מי ב'ה אאזיר אמי היסטו
היס לוקי דיוזי חיל פסוק יתן לפנינו גוים ומלכים ירד * אי היסטו מאמר לו
גרושו חיל סי' רב איהו הכהן ז"ל (מעיל זרקה סי' תקמ"ד) אי דימאנדו
אחי קי טאמביון טודו חיל קי אזי זרקה קימו סו תיקון אפ'ירמה לה
מנוה די לה זרקה אי קי היס היסטו איסקלאמאסיון די לה זרקה קי
אפריגונה אי דיוזי קי סי אברהם נו לה אזיאה קין לה אזיאה ח'ה חילויח
אי אמי מי פארוסי ח'ה דיוזי קי לה הבגה היס אונה זרקה די היסטו
מאנירה קי אזיאה אברהם אבינו ע"ה די דארליס ח'ה קומור ח'ה ח'ה
ביב'יר ח'ה לוס פ'וראסטירוס אי אורלוס ג'ודיווס קי סי אברהם נו סי
אינטרימיטיאה אין היסטו אירה סיגורו קי אוטרו אין חקיל דור נו סי
אינטרימיטיאה ח'ה אזיר אונה זרקה גראנדו די היסטו מאנירה קי נו
איי קומו חילויח קי סי אפילו אראן אוטרוס זרקה קימו סו תיקון לעולם
אין היסטו אופן די זרקה נו איי קין אנה אי פור היסטו אפריגונאב'ה
אנסי לה זרקה סיב'רי אברהם :

א' מי פארוסי אדיוזי קי חיל מלאך קי סי קונקריאה די לה מנוה קי ח'ה
חיל בן חרם היסטו מלאך פרופיוו היס לו קי אפריגונאב'ה אי דיוואה
דיטוס בוורב'וס קי סי אברהם נו מי אזי אמי קין מי ב'ה ח'ה אזיר אמי
אסיגון דישירון חבמים ע"ה קי ח'ה קארה מנוה קי אזי חיל בן חרם סי
קריאה חון מלאך אי סוב'י ח'ה לוס סיילוס אי דיוזי די פ'ולאנו סי ליוו
אי פ'ולאנו מי איזו אמי * אי אנסי טופאמוס אין אברהם אבינו ע"ה
פרופיוו קי די לה מנוה די לה עקידה דיל סי' די ילחק סי קונקריאו חון
אנב'יל אי היסטו היס לוקי דישו חיל פסוק ויקרא שיו מלאך ה' מן השמים
קי אירה חיל דיטו מלאך פרופיוו קי סי קריאו די לה מנוה די לה עקידה סיגון
דישירון רז"ל * לו פרופיוו טאמביון די לה מנוה די לה זרקה קי אזיאה חיל
סי' די אברהם אבינו ע"ה סי קונקריאו חון מלאך אי חקיל מלאך פרופיוו
אפריגונאב'ה אי דיוואה סי אברהם נו מי אזי אמי קין מי אזי אמי סיגורו
ליוו מי אזי די לה זרקה קי אזי אברהם פורקי לה זרקה פרופיוו נו
גואירי סיר קי אב'לה אוטרו קי אירה חיל דיטו מלאך פרופיוו קי סי
קריאו די לה מנוה די לה זרקה קי אזיאה :

צידה דבור ב ביום טוב

א' עופהמוס טהמכיון מעשה (מעיל לרקח לב"ט ע"ה) הין חון פרוכ'ו
 קי טיניחה סינקו היו'וס ויהי היום היל זעור די לה פרוכ'ירחד חורה
 מונב'ו הוי נו טיניחה פרנסה פי מחיה הוי לי רישו לה מח'יר לוכ'אנטה
 דוספירטה טו מול הוי סלי חה לה קחי פוחירי קיר קי טו אפארני'חרה
 חטו חיל סי"ת פרנסה הוי נו מורירימוס חין לה חכרו הוי לי רישו חה
 חילויח חכרו חירי נו טיננו נו חון קרוב נו חמינו חה קי מי סלכ'וי די
 לה חכנסטייח לה היסטה חוטרו קי לחס פיחדחיס חול סי"ת הוי קו
 קירו קחיחדה לה מח'יר הוי קו חוכחרינוסיו חילויח קון סוס ניניוס
 הוי יורחרון קי חוסקלחמחרון חוי חוניחרו לה מח'יר הוי לי רישו חה חיל
 סלי חה קחי הוי נו כ'ירחק חין מוחירטי די לוס ניניוס לי רישו חה
 חילויח קומי סחרלי הוי ליו חיסטו דיחכרו חוי טיניחה לה מח'יר חון
 ויטטירו חונטירו די רחובניס חוי קו לו ריו חה קו מחריהו פחרה קי
 סי קוכ'רויה קון חיל חוי סליו חה לה קחי חוי קי קירו חוספורחכרו דיניכרו
 חכרו חירי חוי חונפוסו חה יורחר חוי לחו סוס חח'וס לחס קיילוס חוי רישו
 פחטרו חיל מונרו טו סלכ'וס קי נו טיננו ניכנרו חה קישחרמי די מי
 פרוכ'ירחד קי קי חפיחרו סוכ'ירי מי נו חירמחנו נו סירקחנו נו חמינו
 חוי לחס קריחטורחס ג'יקחס חיסט'ין יורחכרו חוי חוסקלחמחרו חוי
 חכנירטוס קיחה טו מירקיד סוכ'ירי נוחרוס חה חפיחדחרמוס חוי טח'ו חמוס
 חה נוחרוס חוי סוכ'יוו קו חוסקלחמחסינון חה חיל סי"ת חוי ב'ינו חוהו
 חכניח ז"ל חוי לי רישו חה חיל ב'ין קון מי חוי נו יורוס חוי לי ריש
 חה חיל נו סוספיג'וס ט'מחמי חמי ויכרומי פור לה קחי חוי טומה
 מי פרוסייו חוי חרוכוכ'יטי חוי לי רישו חה חיל מי סיניור קומי טי
 ויכרומי חוי ליוח סלכ'ין לה ג'וכטי קי ליוו נו טיננו חוסקלחכ'ו חוי ליוו
 מי חוספחנטו נו מי רוגחן קי ליוו קו חיל חוסקלחכ'ו חוי טו חורוס מי
 סוכניור חוי לי רישו חה חיל חוהו נו טי חוספחנטוס חוי מי חונקומינדחנסה
 חוי קוחכרו מי חוכיס דחמי חמי חון דוקחרו חוי חונו חכסי חוי לו יוכ'ו
 חה חיל בחוחר חוי טורו חיל קי לוס ב'יחה חה חיליווס פיכסחב'ס קי
 חיל פרוכ'וי חירה חיל חוסקלחכ'ו חוי לחו חירה חיל חמי חקטה קי
 דימחברחרון חוי רישו חוהו חיל חוס חמי חמי חוי ליוו קו חוסקלחכ'ו
 חוי פחיסו פור חחי חוכו די לוס מחיוורחוס די חיל ריו חוי לוס ב'ירו חוי
 פלחיוו חין סוס חו'וס מונב'ו פחה מירקח'רו חוי חפרינינו חוי לו סוכ'יוו
 חקטה חונ'ונטה דוקחרוס חוי לי רישו חה חיל חוהו ז"ל ב'יכרומי חמי
 חה חוסטו מחיוורל חוי נו טומח פוח'ס חוי חחו חכסי חוי טומי די חיל
 מחיוורל חונ'ונטה דוקחרוס חוי לי רישו חה חוהו ז"ל חוכו חוי לו טלשו

חא קו

צ'דה דבור ב' ביום טוב מו

אה קו מחנו אי לי דישו אה איל טומה אי אכידיוגוואטי טו אי טודה לה
 ג'ינטי די טו קאזה אי נו טירנאס מאס פרוכ'יראד ני מאנקורה טודוס
 טוס דיאס אי סי פ'ואי איהו קון איל מאיירא אי איל ב'ארון סי פ'ואי
 אסו קאזה אי טופו אה קו מוז'יר אי אה סוס איז'וס אינכואילטוס אין
 לה אמברורה אי מיטיוו דילאנטרי די אילייה פאן אי וינו אי קומיירון
 אי בוב'יירון אי לוס סוב'רו אי לי דימאנדו קו מוז'יר אי לי דישו אה
 אילייה טודו לו קי אקונטיקיוו אי לי דישו אה איל איז'וס מי קונסינ'ו
 אי פ'ואי בואינו אטי קי סי טי אהראגאגיאב'אס לייא איראמוס טודוס
 מאירטוס אי די אקיל דיאה אי אינדילאנטרי בינדויס'ו איל שי"ת אה לה
 קאזה דיל ב'הרון אי סי איזו ריקו גראנדו אי נו וידו מאנקורה ני אפריטו
 טודאס סוס וידאס איל אי סוס איז'וס דיטרהס די איל אי לו טרושו איל
 מאיירא אה איהו דילאנטרי דיל ריי אי לי ב'ינו אינכיל קוראסון דיל ריי אה
 פ'ראגואר און פלאסינו גראנדי אפ'ואירה די לה סיב'ראד אי לי דישו אה
 איל טי מיטירי דילאנטרי די טי איל טאספ'יל אי לה מיזורה דיל פלאסינו
 אי לי דישו לייזו ארי קומו טוס פלאב'ראס לי דישו איל ריי לייזו קירו קי
 איסקאפייס פריסטו לה פ'ראגואה אין קיש מיזיס אי קיראס פ'ורו די לה
 איסקלאב'יראד אי ארי קון טיבו מירקיד אי לי דישו אה איל איהו ז"ל
 אינקומינדה אה טוס איסקלאב'וס קי מירקין טודוס לוס מיניסטירוס די
 לה פ'ראגואה אי איזו אנסי אי לה נוג'י סי איב'אנטו איהו ז"ל אי איזו
 אוראסינון אה איל שי"ת אי לי דימאנדו די איל פארה פ'ראגואר איל
 פלאסינו אין און פונטו קומו וילונטאד די איל ריי אי קונפיינו טודה קו
 מלאכה אנטים קי סוב'יירה פילאר די לה מאנייאנה אי סי פ'ואי איהו
 אה קו קארירה אי סי לו דיטירון אה איל ריי אי פ'ואי פארה ב'יירה
 איל פלאסינו אי פלאזיוו אין סוס איז'וס אי סי איגרו איל ריי איגריאה
 גראנדי אי סי מאראב'יאז מונג'ו סוב'די איסטו אי לו בוסקארון אה איהו
 אי נו לו טופארון אי פינסו קי אירה אנג'יל אי סי פ'ואי איהו ז"ל אסטה
 קי אינקונטרו קון איל אונברו קי לו ב'ינדיוו אי לי דישו איזו לו קי בוסקו
 די מי אי לי איזו מונג'ו פרוכ'יג'ו קי לי פ'ראגואי אה איל און פלאסינו
 מיל טאנטוס די לה מונדה קי רייזו אי לו בינדוישו איל ב'ארון אי דישו
 אה איל מי אריכוב'יטוס אי לי דישו אה איל איהו ז"ל דה לאב'אסינון אה
 איל שי"ת קי איזו קון טי איסטו מירקיד ע"כ אי מי פאריסי אמי
 אה דאר נועס פור מודרי די קי אפריגונו סוב'רי איל אסטה איג'ינטה
 דוקארוס אי לי דישו איהו נו קיריס מאס פוזה ב'ינדוימי פור איג'ינטה
 דוקארוס נו מאס ני מאנקו אי אים קי ב'ינו אה סיר רומנו לו קי דישו
 דור המלך ע"ה ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם כגבורות שמונים שנה

קי סו לארצו איס קי לוס דיאס די לאס זוראס די טודוס לוס בני אדם.
 סון טאקסאדוס סיטינטה אכיווס הי מונג'ו מונג'ו ביב'רה חוג'י טה אכיווס.
 הי אקאב'ו דיל בן אדם איס פארה לה מואירטי כי זה כל האדם ג'יקו
 הי גראנדי ריקו הי פרוכ'י סו קאב'ו איס אה סיר מואקארה הי גוזאנה
 הי טינימוס קי דאר דין וחשבון דילאנטרי די ריו די ריוס די לוס ריוס
 איל סאנטו בונדויג'ו איל הי דיסה טודו סו דינירו פלחטה הי תורו אג
 פאכיווס קוב'דיסיווס הי קורטיז'ו הי מאגאזינוס הי מורקאדיריאס הין
 מאנו די אוטרוס הי איל פ'וייו איס לה קאזה פארה סוינפרי אסינון דישו
 דור המלך ע"ה קרכס בתימו לעולם הי דישירון רכוחינו ע"ה נו מילדוס
 קרכס סינו קברס קי איס סוס פ'וליוס קי סורה סוס קאזאס פארה
 סוינפרי קי הין סו מואירטי נו סי ייב'ה קון איל עירו אוטרו קי לו קי סי
 ייב'ה איל בן אדם קון איל איס לאס מנות הי מעשים טובים הי לה נדקה
 קי הינו הין סוס ויראס פור איסטו אנטוס קי הינו איל בן אדם אה
 חוג'ינטה אכיווס קי לויא סי ב'ה אה אסיקאר אה איל קבר קי אנה
 נדקה קין איל פרוכ'י קי סי פירקוראב'אן אנה הי פרוכ'יס הי נכועים
 אה דלדוס נדקה נו סומפורטאב'ה איסטו עני איל קון סו פ'אמואה איסטו
 קאראר די לער גראנדי אה ריקטאר אינכואילטו הין לה אמברורה בר
 מינן :

אי איל טעס קי נו לי דיוו איהו פרוטות הין סו מאנו די איל פרוכ'י
 הי סי בינדויאה דיטו פרוכ'י פארה סוינפרי סין הזיר איסטו הינו
 ג'יניו די ב'ונדירלו הי פ'ראגואר דיטו פלאסינו * פודימוס דיויר קי פ'ואי
 פארה פוב'לוקאר קון איסטו הין או'וס די אומות העולם סו גראנדיוזה
 די איל סו'ת קי הינו די סוס קריארוס סופו פ'ראגואר און פלאסינו הין און
 פונטו קון סו אוראסינון קי הינו אה איל סו'ת כל שכן קי איס הכרח
 די קריאיר קי איל בורא יתברך איל קריאו אה סו מונדו סין הייודה ס'ו
 די נונגוטו הי קון און דבור קריאו אה לוס סוילוס אסינון דיוו איל פסוק
 כדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל כבאס הי קון היסטו קונסיין טודוס
 לה גראנדיוזה די איל בורא יתברך הי אמאן אה ישראל :

בי סאב'ראס מי קורירו קי קאראר די גראנו איס לה נדקה קי
 סי אפילו לה היי איל בן אדם פור אגון אינטורוסו הי נו
 לה היי לשם שמים טוינו פ'ואירסה לה נדקה די אינקאמונארלו הין
 קאריראס די דירוג'יראר הי איסקאפאר די מואירטי סו אגה הי לו טראי
 אה הזיר נדקה מאס די אקיל דיאס הי חונדולאנטרי לשם שמים אסינון
 דישירון חכמים ע"ה מתוך שלא לשמה כא לשמה * הי אנסי טופאמוס
 מעשה די נאן זיניתה הי לג טרושו מורינו קרב הגדול רב כהנא

צִירָה   דִּיבּוּר בִּי   בְּיוֹם טוֹב   מִז

ז"ל (בס' מעיל זרקה בסו' תר"א וז"ל) אי פ'ואי אין און אומברו די
 לוס ריקוס די ישראל סו נומברו נתן לוי'תא אי אמו אה אונה מו'יר קי
 איסטאב'ה קאזאדה קון סו מארדו סו נומברו חנה אי אירה מווי פרוכ'י
 אי איסטא מו'יר אירה אירמוזה די פ'ורמה מונג'ו אי נתן קירחה אה
 דיטה מו'יר אסטא קי קאיוו מאו די סו דוויאו אי אינטרארון לוס דוטורוס
 אי לי דושרון אה איל בו טי פואידוס מוליוניארטי אסטא קי איסטוס
 קון אילויא אי לי דושרון אה איל לוס חבמיש די ישראל קי סו מואירה
 אי קי בו אב'לי קון אילויא אי אלאגו מונג'ו אין סו חולי אי טיניאה
 מונג'אס דיב'ראס איל מארדו די חנה אי לו מיטוורון אין פרוזיוון איסו
 מו'יר טיניאה איל דיאה אי לה פוג'ו אי לי מורקאב'ה קומידה אי לי
 לייב'אב'ה אה פרוזיוון אה קומיר אי איסטוב'ו מונג'וס דיאס אין פרוזיוון
 אי אקוסטו פארה מוריר ויהי היום לי דיסו אה מו'יר איל קי ריגמי
 אונה אמה די ישראל די לה מואירטי אים קומו סו איסטוינירה און מוכרו
 אינטירו אי ליוו ליוו מי אקיס די מוס דיאס די איסטאר אין פרוזיוון
 אפרוסורה אי ב'ה אכרו נתן לוי'תא אי רוג'ו קי מי אינפרוסטו אמי
 מוכדה אי ריגמי אה מי אמה די לה מואירטי לי דיסו לה מו'יר בו
 סאב'וס קי איסטא דוליונטו אי סירקה אה לה מואירטי פור מי אי אין
 קארה דיאה אי דיאה מי ב'ה אינכיאהדו שילוחים אברומיטינידומי מוכדה
 מונג'ה אי בו רוסוב'ו די איליווס אי לוס דיגו אה איליווס קי בו ב'רה
 מוס פ'אקיס לעולם אי קומו קירוס קי ב'אויא סירקה די איל אה קי
 מי אינפרוסטו מוכדה סו טיניאס דעת בו מי דיזיאס אמי איסטאס
 פלאב'ראס אי פארוסי קי קון אלאגאמיונטו די טוס יסורוס קאליטוס די
 טו דעת אי סו אינסאניו סוב'רו איל אי סו פ'ואי אה סו קאזה קון
 אירוסקומיונטו די סו פ'ולור אי בו לי פ'ואי פור לה פרוזיוון טרוס דיאס
 אי א' דיאה קוארטיוו סו אפיאהו די איל אי דיסו אירו ב'ירו אנטוס קי
 סו מואירה אי פ'ואי אי לו טופו אקוסטארו פארה מוריר אי לי דיסו אה
 אילויא הקב"ה דימאהדו מי אינג'וריוא דיטו אי טי פרוכדורה קון פרוכ'ידה
 קי ליוו איסטו אינטוידוודו קי קירוס קי מי מואירה אין לה פרוזיוון אי
 קאזארטי קון נתן דלי'תא לי דיסו אה איל קיטאמי אמי אי דיסאמי אי
 ליוו בו ב'ו הנדי נתן לי דיסו אה אילויא מירה קומו טוס פלאב'ראס קי
 איסטאס דווינדו קי טי קיטי אים קי קירוס סור מו'יר די נתן אי איסקלאמו
 קון בו גראנדו אי סו אינג'ו סוב'רו סוס פ'אקיס אי דיסו מי שמע בזאת
 קי איסטו אומברו מי דינה ב'ה אזי זנות אי אינקונאטי אי קיטאמי די
 גה פרוזיוון אי לי דיסו אה אילויא איל מארדו ב'אטי די אקי אי דיסאמי
 אסטא קי איל סי'ת קי אפיאהו די מי אי סו פ'ואי אה סו קאזה אי

צ'ידה דבור ב כיום טוב

אינפיוסו זה פינסאר אין לה אננוסטיוא קי איסטאב'ה איל מארדו אוסי
 אפוארו סוב'רו איל אי היוו אוראסיון חנה אי דיאו חנה ה' אוסקאפאמי
 אי סלב'אמי קי נו מי אינטרונפיוסו קון עבירה אי סו פ'ואי זה לה קאזה
 די נתן אי לה כ'יורון סוס סינקלאב'וס אי אפרוסורארון זה נתן אי לי
 דיטירון חנה איסטא זה פואירטה אי לוס דיאו זה איליווס סי איס
 כ'יוראר לה קוזה סירודיש פ'ורוס אי כ'ינו זה לה קורטיו אי לי דיאו סו
 אוסקלאב'ה איק חנה כ'ינו אי לי דיאו זה איליוא טאמביון טו סיראס
 פ'ורה אי כ'ינו זה איל חנה אי שסו סוס אור'וס אי דיאו זה איליוא מי
 סיניורה קי קורוס אי קי איס טו דימארה אי סיאה דארז זה טי אי
 קי בושקאס אי סיאה איג'ו זה טי אי דיאו מי דימארה אי מי בושקוראר
 איס קי לי אינפרוסטוס זה מי מארדו מוכירה קי איסטא אינקארסילארז
 אין לה פריזיון ליוא איי קואנטוס דיאס אי טי סי קונטארה כרקה אי אינ
 קומינדו זה סוס אוסקלאב'וס קי קיטארין מוכירה אי קי לי דיוראן זה
 איליוא קומו סו כ'ילונטאר אי לי דיאו זה איליוא איק ליוו ליוא איזוטו
 כ'ילונטאר אי טו ליוא סאב'יס קי ליוו איסטו דוליונטי מוכג'ו די מי אמור
 קי טיננו קון טי אזי מי כ'ילונטאר אי אבדיגואמי אי לי דיאו זה איל
 חנה איק ליוו איסטו אין טו מאנו דיכאשו די טוס שאס אי נו רוב'יוו
 זה טו דיג'ו אינפירו אקאב'וראטי קי נו דאניס טו שכר אי בואינו די
 עולם הבא פור אונה קוזה פוקה אי נו מי סיאה אוסר זה מי מארדו
 אי פינסקה קי ליוא איזוטוס טו כ'ילונטאר אי נו דיפיידראס מוכג'ו פור
 פוקו אי קוזה קי איס קייס פור קוזה קי סי אטימה אי פינסקה אין לוס
 יסורין דיל ש"ח אי נו אגאס קוזה קי טי כ'אס זה אריפינטיור אין
 לה פרוסטימיריאה אי קין אוליוו זה סו ינר הרע אי נו סי אריפינטייוו
 אי איסטו איס אונה קוזה ליכ'ויאנה אי פוקה פארה קונפראר כ'ידאס
 לארגאס אי פרוסייוו בואינו אין עולם הזה אי אין עולם הבא קי נו פואירז
 קול סי קיר אומברי לאקאסאר זה איסטא קוזה אוטרו קי קון לאזירמא
 מוכג'ה אי גראנדי אי טו אייגה לה כ'ילונטאר די טו קריארדור אין אונה
 אוריקה ליכ'ויאנה סי אויוס אי גריטאס אין טו ינר הרע ביין אב'ינטורארז
 טו ' קואנדו איליוו איל כ'ארון סוס פלאב'ראס אוסטולטו אין סו ינר הרע
 אי סי ליכ'אנטו די סו קאמה אי סי איג'ו סוב'רי סוס פ'אסיס זה טיירה
 אי איזו אוראסיון אי רוגו דילאנטרי הקב"ה פור קיכ'ראנטאר אסו ינר
 הרע אי פור רונפיר זה סו דיוזאו אי פור אינקאמינארלו אין קארירה
 בואינה אי דיג'ה אי פור אמוסטרארלו זה איל תשובה קונפלירה אי
 פור פוהרונאר סוס דוליטוס אי לי דיספונדיוו איל ש"ח אי לי דיסיוב'יוו

צירה רבור ב ביום טוב נח

אה איל סו הפלה אי לו דישו נתן אה חנה כרוכה אה וברוך טעמך קי
 מי דוב'וראטיוס די פוקאר אי מי סלב'אטיוס מי קור'הסון ב'אטיו אטו קאזם
 לשלום אי סי פ'אהי לה מו'יר אי ריגמיוו א מארירו אי לו קיטו די לה פריזיוון
 אי לי דינוסיוו אה איל אה לו קי איזו אי נו לה קריאו אה אילויא סו
 מארירו קי לה סוספיג'ו אה אילויא קי נתן ויאזיוו קון אילויא אי סי לו
 אינקוב'ריוו די איל ' אי פ'אזי אין פאס'אנדו דיאס אי קאטו רבי עקיבא
 פור לה וינטאנה אי כ'ידו אה און הומברו כינוארדו אין קאב'איוו אי סוב'ר
 סו קאכ'יסקה אי סוס קארעס קלאריר'א גראנדו אי פג קלאריר'אד ארילונג
 כראנדו קומו איל סול אי ויאמו אה אונו די סוס תלמודים לו דישו אה
 איל קין איס איסטיו כ'ארון קי היסטא כינוארדו אי לי דיאירק אה איל
 איסטיו איס נתן פאסטור די זונות אי ליס דישו אה סוס תלמודים איסטיו
 כ'ינדו סו קלאריר'אד לי דיאירון אה איל נו כ'ימוס נאדה ליס דישו אה
 איליווס הפרוסור'אד אי טראימילו אמנו אי לו טרואירון דיאלאנטרו די איל אי
 לי דישו מי איז'ו היסטו וינדו סוב'רי טו קאכ'יסקה לו גראנדו אין לוקי
 איסטואב'אס קאמינאנדו אי ליוו ליוו סו קי טו אירוס די לוס קי איריר'אן עולם
 הבא אי אגורה דאמו אס'אב'יר קי איזיוטיוס לי קונטו אה איל להס פלאכ'ראס די
 חנה אי סי מאראב'יאו מוכג'ו סוב'רי סו קיב'ראנטאמיינטו אי קי סוב'יג'ואו
 אה סו יצר הרע אי לו אישו די לוס עונות אי לו איזו טורנאר אין תשובה
 טלומה לי דישו אה איל סוינדו איזיוטיוס איסטא קוזה גראנדו פור איסטו
 איסקלארוסיוו איל ש'י'ת סוב'רי טו איכטה קלאריר'אד גראנדו קי ב'ירי
 אי היסטו איס אין עולם הזה נו קירי דיג'ו קואכטה מאס אי מאס אין
 עולם הבא איל כיון קי איסטא גוארראדו פארה טו אי אגורה מי איז'ו
 איזיומו אי טומה מי קונסיוז'ו אי אסינטאטו דיאלאנטרו די מי אי טו
 אינבוארו אה מולראר ליו אי איזו הנסי קי קארראר קי אין דיאס פוקוס
 איזגו אה מעלה גראנדו מוכג'ה אין חכמה אי סי אסינטו דיאלאנטרו די
 רבי עקיבא אין סו לארו ' ויהי היום אי פאקו איל מארירו די חנה פור
 איל מדרס די רבי עקיבא אי דומאנדו אה לוס תלמודים קומו סוב'יזו
 נתן אה גראנדוזה אי לי קונטו אה איל טורו איל מעשה אין אקיאה
 אורה קריאו איל כ'ארון אה פלאב'ראס די סו מו'יר אי לי רופוון סו
 אמה דיל רוח דיל סולו קי פאקו סוב'רי איל אי כ'ינו אה סו קאזה אי
 לי דישו אה אילויא פידרונאמי אמי פור לו קי טו סוספיג'ו קון נתן
 קי איסטוב'י היום אין לה ושיבה די רבי עקיבא אי לו דימאנדו אי מי
 דינוסיוו אה מי אה לו דיג'ו אי איל ש'י'ת טו מו'יגוארה טו שבר
 דוס טאכטוס קי טיגיאה לה סוספיג'ה אין טו אסטא קי מי סלב'ו איל
 ש'י'ת קון סוס פיאראדים קון איסטו קי מי סי דוסקוב'ריוו אה מי היום

צידה דבור ב' ביום טוב

ע"כ אי דיטו אהי איל רב כהנא מורה אקטה אנרי חייגה לה מעלה
 דיל קין אזי חסד אי נדקה קי לו אוסקאפה אה איל בן ארס די עבירה
 פינגארה אי לו אים זוכה קה קלארדאר גראנדי חין איסטוי עולם אי נו
 קירי דיג'ו לעולם הבא אי לו חייגה אה איל אונברי אה מילדאר לוי
 קי טודו איסטוי לוי חייגו אה נתן לויתא פור איל חסד קי חייזו קון חנה
 לה מיוז'ר קי קוב'דיסטוי סו שמה אי אהון קון טודו קי איל חסד קי
 חייזו קון חנה לה מיוז'ר קי קוב'דיסטוי סו שמה אי אהון קון טודוקי
 איל חסד קי חייזו פור אינפרוסטאר אה איליית מוכירה פ'ואי פארה
 קונפליר סו דיזיהו קון טודו איסטוי סו מאיוורגו איל חסד אי לה נדקה
 סוב'רי איל קי אינטרארין לאס פלאב'רהס די חנה חין סוס אוריו'אס
 די איליית קוזה קי נו איל דעת לו אים סובל קונפ'ורמי סו מאראב'יאו
 רבי עקיבא סוב'רי איסטוי סינו קי איל חסד אי לה נדקה קי חייזו
 מאנפארו סוב'רי איל אה אוסקאפארלו די לה מואירטי אי קיר קונה
 עולם הזה אי עולם הבא :

א' קון איסטוי מי פאריסקי כפי עניות דעתוי אה אקלאראר לה כונה
 דיל מאמר קי דיטירון רבותינו ע"ה וז"ל שלו לשלמה בן דוד עד
 היבן כמה של נדקה אמר להם זאו זראו מה פירש דוד אבא פור נתן
 לאביונים נדקתו עומדת לעד קרנו תרום בכבוד קי סו דיקלארו אים קי
 לי דימאנדארין אה שלמה בן דוד אקטה אנרי חייגה לה פ'ואירסקהי לה
 מעלה דיל קין אזי לה נדקה אי לים דיטו אה אילייוס סליד אי ב'יאיד
 לו קי אקלארו דוד מלך ישראל פור נתן לאביונים נדקתו עומדת לעד
 קרנו תרום בכבוד אי סו דיקלארו די איסטוי מאמר אים קי לי דימאנדארין
 אה שלמה המלך אקטה אנרי חייגה לה פ'ואירסקה די לה נדקה אי לים
 דיטו אה אילייוס סליד אי ב'יאיד לו קי אקלארו דוד מי סיניוור פאדרי
 איל קי חייזארוזי אי דה נדקה שום עניינים לה נדקה קי דה לי מאנפארה
 אה איל פארה סוינפרי * אי חיי קי דימאנדאר חין איסטוי מאמר חין
 לוקי דיזי אקטה אנרי אים לה פ'ואירסקה די לה נדקה וכי חיי קין נו
 סיפה קי לה פ'ואירסקה די לה נדקה אים מווי גראנדי אי מאס חין ללקי
 דיזי סליד אי ב'יאיד לו קי אקלארו דוד אבא פור נתן לאביונים וכי הי
 ג'ינטי די אקיל דוד נו סאב'יאן איסטוי פסוק די פור נתן לאביונים אי
 איניל פסוק פרופייזי חיי קי דימאנדאר חין לו קי דיזי פור נתן וכו' קי
 אבאסטאב'ה קי דיטירה פור לאביונים נדקתו עומדת לעד * אי מאס חין
 קי אינטינדיר חין לו קי דיזי קרנו תרום בכבוד קי קירי דיזיר סו דיקלארו
 די קרנו תרום * אי מאס חיי קי דימאנדאר חין לוקי דיזי דיטראס איל פסוק
 רשע יראה חין קי מודו די רשע איקטה אב'לאנדו איל פסוק * אי מאס

צידה דבור ב ביום טוב מט

אין לוקי דיווי תאות רשעים תאבד קי אים איל דיקלארו די אוסטוי פסוק
אמנם קון לו דיג'ו פארוסי קי ב'וינו בואינו אי לה כוונה אים אשטה
 אגדי אים לה פ'ואירסה די לה זרקה קירי דיוור סי טווינו פ'ואירסה
 לה זרקה קי סי אפילו סירה און אופן קומנו איל מעשה די נתן טויתא קי לה
 זרקה קי לי דיוו הנה פ'ואי אדעתא די קונפליר סו דיוואו קון אילויא קי
 בו פ'ואי לשם שמים מעיקרא סוב'רי אוקטו לי דימאנדארון אה שלמה
 סי אין און מודו די זרקה קומנו אוסטוי טווינו פ'ואירסה אה קי סי לי
 קונטוי זרקה או נו קי סי קירי קי די לשם שמים פארה קי סי לי קונטוי
 זרקה * סוב'רי אוסטו לוס דישו שלמה שאיר אי ב'ואיר לו קי אקלארו
 דוד מי סיננויר פאדרי פזר נתן לאביונים קירי דיוור פזר דהווינו קי דיוו
 לשם שמים אי נתן קומנו לה זרקה קי דיוו נתן טויתא קי נו פ'ואי לשם
 שמים-דיטוס דוס אופנים די זרקה טאנטו לשמה טאנטו שלא לשמה
 קון טודו אוסטו אפילו שלא לשמה זרקה עומדת לעד קי סו זכות לי
 מאנפארה פארה סוונפרי * אי קרנו תרום בכבוד על דרך דיל פסוק קי
 דישו אין משה רבינו ע"ה כי קרן עור פניו קי ארילומברו איל קואירו
 די סוס פ'אקיס לו פרופיוו איל קי דה זרקה קרנו קי אים קלארידאד די
 סוס פ'אקיס תרום בכבוד קי לי ארילומבראן אה איל סוס קאראס קומנו
 נתן טויתא פרופיוו קי פזר זכות די לה זרקה קי דיוו סוב'רי קי פ'ואי
 שלא לשמה אויגו אה אוסטוי כבוד די ארילומבראר סוס קאראס * דישו
 מאס איל פסוק רשע יראה וכעס קי אים פזר ס"מ הרשע איל שטן איל
 יצר הרע קואנדו ב'י אוסטוי מודו די זרקה קומנו נתן טויתא קינו סאיוו
 סו פינסאמיונטו אה פועל אה אזיר עבירה ממס * סוב'רי אוסטו סי
 אינסאמיוו קי נו סי לי קונפליוו סו דיוואו ותאות רשעים קירי דיוור איל
 דיוואו די רשעים קי אים איל יצר הרע אי טודו סו פ'ונסארו קי דיוואן
 די אזיר פיקאר אה איל בן אדם סי לוס דיפיוודרי די איליווס קינו סאיוו
 סוס דיוואוס אה פועל * אי די אוסטוי מעשה דיפרינדימוס קי קאראר
 די מעלה טווינו איל קי אזי זרקה לשם שמים פזר אפ'ורמאר סו קומאנדו
 דיל שי"ת קי מוס אקאוירו קואנטאס ב'וינס אין לה לוי זרקה זרקה תרדוף
 נתן נתן לו פתח תפתח את ירך ובינא קי סיגורו קי לי מאנפארה אה
 איל אה אוסקאפארלו דיל יצר הרע אי די חולאים אסיגון אקלארו דוד המלך
 ע"ה אשרי משכיל אל דל בווס רעה ומלטהו ה' ה' יסעדנו על ערש דוי
 כל משכבו הפכת בחוליוו קי לה זרקה קי אזי איל בן אדם קון איל
 פרוכ'י אין לו קי אוסטוי פ'ירמי לו איב'אנטה די לה קאמה דילה מאלטיא
 קי אוסטוי איג'ארו דוליונטוי סוב'רי איליווה ;

ומכאן

ובבאן

תוכחות מוסר קי אי פארטוי די בני אדם קי איסטאן דוליינטים
 אי גאסטאן לאס לוראס מירי יום ויום קון הויר קונסטאס
 די דוטוריס אי רוסטו די גאסטוס קי סי קירין אין קאזה דול דוליינטוי
 אי קואנדו לויא ב'ין כי בלטה ליהם הרעה קי לויא איסטאן סירקאנוס
 פארה מוריר בר מיכן איסטונקוס אב'רין לאס מאנוס אה הויר זדקות
 אי אפילו קי אין היסטאס הוראס זדקה תחשב להם על כל פנים כי הקימיו'ה
 אה לה זדקה קי הוי איל בן אדם אין לו קי היסטטה ביב'ו אי סאנו
 קאמונאנדו קוב'רו קוס פייס קי היסטטה זדקה איס מווי היסטטימאדה
 סיינדו איס לשם שמים קי אין אזוינדו אנקו איס סיגורו קי סי קאורה
 משו כי שארנה אין איל חולי הוי אב'אנסה די גאסטאר קון דוטוריס אי
 רוסטו די גאסטוס הוי כי מואירו קין סו טוימפו הוי לוס גרוסיס קי סי
 היב'ה אה גאסטאר סי שארגו אין סו משאטיאה לוס אב'אנסה די גאסטאר
 פור זכות די לה זדקה קי איזו אין לוקי אוסטאב'ה ריזיוו אי סאנו אי
 לויא אב'יוימוס ארויב'ה קי די ראש השנה איסטטה אטאקסאדו טודה לה
 גאנאנסויה קי ב'ה גאנזר קאדה אובו אין אקיל אנוי טאנטו לה אינטראדה
 טאנטו איל גאסטוי סי פ'ואי זוכה אה גאסטאר אין זדקות אי מעשים טובים
 לוס אב'אנסה די גאסטאר פארה דוטוריס אי סינו לוס גאסטטה פארה
 דוטוריס בר מיכן היסטטו קי פינקי איל בן אדם אי קי כי אזויגה אה כוז
 די קו יזר הרע קי לו סונכאי אה דוב'ירלרו די דאר זדקה כי די הויר
 מלות אי מעשים טובים יהי רצון קי איל סי"ת מוסאיאה זוכה אה הויר
 זדקות לשם שמים אין לו קי היסטאמוס חיים וקיימים על פני האדמה
 אי סירימוס זוכים לאחר אריכות ימים ושנים לחיות בנועם ה' ולבקר
 בהיכלו אב'ר :

ג

בכלל די לאס מעלות דול בן אדם קי הוי זדקה איס קי אמוסטרה
 קון היסטטו לה אמניסטאר גראנדו קי טוינו קון איל סי"ת קי דוקיורטו
 איל ריקו קוס אז'וס איסטאן דיקולגאדוס אין לה ריקיזה קי טוינו אי
 אין קוס אמיגוס אי קונדורמאנוס קי טודוס סי אזין אמיגוס אי אירמאנוס
 דיל ריקו אסיגון דיזי איל פסוק והוהכו עשיר רבים לוקי כי איס אנכו
 איל פרוכ'י כי קוס אז'וס איסטאן דיקולגאדוס אוטרו קי א סי"ת כי אה
 לה ריקיזה סיינדו איס פרוכ'י אי כי אה לוס אמיגוס אי אירמאנוס סיינדו
 איל פרוכ'י כי טוינו אמיגוס קי טודוס סי אושאן די איל אי אפילו קוס
 אירמאנוס לו אבורוסין אה איל אסיגון דיזי איל פסוק כל אקו רש שנאזהו
 אי איל סי"ת לו אמה אה איל פרוכ'י סי פרוכ'ה קי איל אמיגו די איל
 פרוכ'י איס איל סי"ת אי סיינדו קי איל בן אדם דה זדקה אה איל פרוכ'י
 אמסטרה קון היסטטו לה אמניסטאר קי טוינו קון איל קי אמה איל

צ'ידה דבור ב' ביום טוב |

ש"ת אי די אנרו איסטטה קי איל ש"ת אממה אה איל פרוכ'י קי אנקי
 דיוו איל פסוק וכה' יחסו עניו עמו קי וואמה קי לוס וואמו איל ש"ת
 לוס פרוכ'יס מי פואיכ'לו אי סיונרו קי איל בן אדם טווינו אמור קון
 איל קי אממה איל ש"ת דיוסיורטו רויכ'י קו שכר אין איסטטו מונרו קיסי
 כינדיוו בכל מעשה ידיו אי טווינו שכר גראנדו טאכיון אין איל מונרו איל
 ויניין (רכינו כחיו ריש ס' ואתהנן)

א קון איסטטו מי פארוסי אה אקלאראר לה כונה דיל מדרש סוכ'רו
 איל פסוק קי דישו כו ועמור לומין אכיון אמר רבי איכון העני
 הזה עומד על פתחך והקב"ה עומד על ימינו דע שמו שעומד על ימינו
 הוא יפרע לך שכרך ' קירי דיוור קי איל פרוכ'י איסטטה פארארו אין
 טו פואירטה דימאנדאנדו נדקה אי איל ש"ת איסטטה אין סו דיריג'ה
 סאב'ראס קי איל קי איסטטה אין סו דיריג'ה איל טו פאגארה אטו טו
 שכר ' איל דוקלארו איס קי נו סיאה קי טו אגאס טו קומו אלגוטוס
 בני אדם קי אפילו קי סורה סו אורמאנו דיל פרוכ'י לו אבוריסי אה
 איל אי קון איסטטו נו לו אפואדאס אה איל לה אורה די סו נער אי סו
 אפריטו פור קי סאב'ילו פור סיגורו קי אין דאנדולי טו נדקה אה איל
 פרוכ'י דאס אמוסטראר קי טווינס אמיסטאד קון איל ש"ת כביכול קי
 איסטטה אה כו דיריג'ה דיל פרוכ'י אי קון איסטטו מן הראוי איס קי איל
 קי איסטטה אה סו דיריג'ה דיל פרוכ'י קי איס איל ש"ת קי איל טו
 פאגוטו שכר בואינו סיונרו קי איסטטה נדקה קידאטיס איס און אינפריסטוימו
 אה איל ש"ת קי איסטטה אסו דיריג'ה אסיגון דיוו איל פסוק מלוה ה'
 חונן דל :

ונבאן אזהרה פארה קואנטוס בני אדם קי טווינין אין לה משפחה
 ענייט אי קואנדו טווינין איגריאס אין סוס קאזאס די כודאס
 או בן זכר וכיוצא בו לוס אסירקאן אה איליווס בכלל די לוס קי קונכידאן
 פארה לה סעודה אי איל עני סו קירקאנו סי אב'ירגואינסה די אירסי
 די סוליוו אה קידארסי אין לה קאזה דיל ריקו סוכ'רו קי איס סו קירקאנו
 אי אפילו קי ליס אינכויארה אה קומיר אין סוס קאזאס אפארטי אי איסטטו
 ליוא איס מנזה מכל מקום נו אסימנו'ה אה קואנדו לוס קונכידה לויגטרו
 די קאזה קי סוכ'רו איסטטו ליוא מוס אקאב'ירו איל נכיא ישעיה אי דישו
 וענייט מרודיס תבוא בית קי לוס פרוכ'יס קי לוס טראייגה לוינטרו די
 קאזה אי איסטטו פסוק איסטטה אב'לאנדו אין עני לויאנו כל שכן אין עני
 קירקאנו קי כודאי טוויני חיווב די טראירלו לוינטרו די סו קאזה אי
 דארלי אה קומיר אי אה ביב'יר אי סי סו כ'ה איר פור קאמונו קי לי
 די טאמכיון נודה לדרך קונפ'ורמו איסקרויכ'י איל פסוק ומבשרך לא תתעלם

צידה דבור ב' ביום טוב

קי היל טראירלו אה איל פרוכ'י אה דארלי אה קומיר ליינטרו די סו
 קאזה אויסטו דה אמוסטראר קי אויסטו אוינדו כבוד גראנדו אה איל
 שי"ת קי אויסטו אין סו דירוג'ה אסיגון אב'וימוס אי סו לי ווינו אה
 איל בן אדם און ריי בשר ודם אה סו קאזה פארה קומיר אי ביב'ור
 סיגורו קי לי איי אה איל כבוד גראנדו אי לי אפרונטה אה איל לה
 מנוה אי טודוק לוס אפאריו'וס די מנוה לוס מאס מיו'גריס קי סו לי
 טופה אי סו נו סו לי טופה טומה אינפריסטארו די אוטרוס
 אפאריו'וס בואינוס כלים מכלים שונים אי לי אפרונטה קומידאס די
 מלכוס קומו לו קי אים ריי כל שכן קואנדו קונכורה ענייס אה סו
 קאזה קי איל ריי די רייס די לוס רייס איל קאנטו בונדיוג'ו איל אויסטו
 אין סו דירוג'ה דיל עניי אי סו אים קי טומה לער אין טראינדולוס אה
 קאזה די ב'ור אין לה גראנדיזה דיל לער קי סו טופה קון סוס ויסטודוס
 ב'יו'וס אי ראוגארוס אי פארה אויסטו איי תקנה קי לי די קו ויסטוימניטה
 קי טוינו * ובפרט קי אים אלגון עניי קרוב קוליוו קי לויא
 טוינו איל אוכ'ליגו די ויסטולרו אי אפ'ירמה איל פסוק קי דישו כי תראה
 ערוס ובקיתו קי אויסטו פסוק אויסטו אב'לאנדו אפילו אין ענייס קי נו
 סון סון קוס קרובים כל שכן אין ענייס קרובים אי פודימוס דויזר קי
 פור אויסטו טי אג'ונטו איל פסוק כי תראה ערוס וכיסיתו אלארו די לו
 קי דישו וענייס מרדויט תביא בית קירי דויזר קי סו אים קי טי סו אפרויטה
 איל קוראסון די טראירלוס אה קאזה ייא איי קולאיוולוק קי לוס ויסטויס
 אה איליווס אי אויסטו אים לו קי דישו כי תראה ערוס וכיסיתו אי אויסטו
 אים לה כונה די לוקי דישו דיטראס ומבשרך לא תתעלם קי די טו קארני
 קי אים טו קרוב נו טי אנאס מעלומי עין קומו קי נו לו לוס אויסטאס
 ב'וינדו אה איליווס אי אינקוב'רוס טוס אוז'וס די איליווס אי גאנאס קון
 אויסטו שאז יבקע בשחר אורך אי טירנאס שפע וכרכה רבה אי לוז די
 טוס וידאס ארילומבראראן קומו פילאר די לה מאניואנה אין אויסטו עולם
 אי אין עולם הבא טאנכיון שנהלך לפניך נדקד קי לה נדקה קי אויס
 אב'לארון פור טי ביון אב'ר' :

אי קאב'ראס מי קירידו קי אין טודו מודו די מנוה איי שורש אי ענף
 קירי דויזר ראי די לה מנוה אי ראמה די לה מנוה אסיגון ב'ורי
 און מעשה טימירוזו (מעיול נדקה סו' תקס"ו) אין און תלמיד חכם חסיד
 אי עניו בושקו דיל שי"ת קי לי דוירה אה סאב'יר אה איל קין אירה
 סו חבר אין גן עדן אי אינו סוב'רי אויסטו תעניות מונג'וס דיאס אי
 מונג'ונאו אין תפלה אי רונאטיב'אס אויסטו קי סו לי דישו אה איל

צ'ירה דיבור ב' ביום טוב

בחלום די לה כוג'י פ'ולאנו איל קלכ טויני קי קיר טו חבר אין עולם
 הבא אי סי דיספירטו די סו קוהיניו אנקיוווי אי סוקפירווז אי טריסטו
 אי בולטו סיגונדה ב'יו זה אזור תעניות אי פארה רוגאר דיל שי"ת זה
 סאב'יר קין סירה סו חבר אין עולם הבא אי לי דיטו זה איל בחלום
 ייא טי די זה סאב'יר קי פ'ולאנו איל קלכ סירה טו חבר אין עולם הבא
 וקואנדו אוליוו אנסי ריסטו אדורמיסידו אי סוקפירווז אי יורו יורו גראנדו
 סוב'רי איסטו קוזה אי אוליוו אונה כוז קי אפריוגונאב'ה די לוס סוילוס
 סינו אירה קי טו איריס חקיר אי איי אין טי מעשים כואינוס ייא איראס
 מוריסידור די מואירטי אי פורקי טי איריסיוו אטי פור לו קי טי דיטי אטי
 קי איל קלכ אים טו חבר קי נו סופיטוס לו קי איזו דיטו קלכ די סוס
 מעשים כואינוס קי נו פואירי כיגון אומברי פור אורלוס אי סו מעלה
 אים מו גראנדו לעולם הבא ' אי מאדרוגו פור לה מאניאנה אי פ'ואי
 זה לה בוטיקה דיל קלכ אי לי דיוו זה איל שלום אי סי אקונטו קון
 איל אי לי דיטו זה איל מי וילונטאד אים קי מי דים אסאב'יר זה מי
 טוס מעשים אי טו חסידות אין טו עולם אי לי דיטו זה איל מי סוניוור
 טו ליוא ב'יטוס מי מלאכה אי די לוקי גאנו לה מיטאד איספארטו זה
 זרקה אי לה אורטה מיטאד מי מאכטינגו ליוו אי מי פ'אמיחה אי לי
 דיטו זה איל איל תלמיד מוכנ'ה ג'ינטי טאכנין דאן זרקה מאס די איסטו
 טירוגו קי מי דיגאס לה וירראד סי איזיטוס לגונה מנוה גראנדו קי נו
 לה פואירי אזור כיגנו אי סי קידו קאיואדו פינסאנדו איל קלכ אונה אורה
 אי לי דיטו זה איל מי סי' מי אקודרי אגורה אונה קוזה קי איזי איי קואנטוס
 אכיווס לי דיטו זה איל קי אירה לה קוזה לי דיטו און דיחה איסטאב'ה טראב'א
 ז'אנדו אין מי מלאכה אי פאסו אונה קאראב'אנה די גוויס אי קואנטה ג'ינטי
 קאטיב'וס קון איליווס אי אינטרי איליווס אונה מוסה ג'יקה ליווראנדו
 קון אמארגורה די אלמה מי אקירקי סירקה איליוא לי דיטי זה איליוא
 מי איז'ה די קי ליווראס פורקי איסקלאמאס מי דיטו אמי מי סוניוור
 ליוו סי ג'ודיחה אי ליוו מי איספאנטו קיסאס מי קיטאראן איסטוס גוויס
 די כלל די ישראל אי קיריחה סאליר אין לוגאר די ג'ודיווס זה קי מי
 ריגמווראן אמי די מאנו די לוס ערלים אי קואנדו אוליו סוס פאלאב'ראס
 מי סי איזו איל קוראסון טוורנו אי מי אפיאדו סוב'רי איליוא אילי דיטי
 קידאטי קאיואדה אי איספ'ורסאטי קי ליוו ליוא טי דיגמו אי פ'ואי אדרי
 סו אמי אי לה מורקי זה איליוא קון מונג'וס גרוסיס אי דיטה מוסה
 אירה די איראד די דוג'י אכיווס אי לה טרוטי זה מי קאזה אי לה ב'יטו
 אסטו קי סי איזו כוגרת אי טיניחה און איז'ו ריגאלאדו די איראד די 21
 אכיוו אי אב'לי קון איל אין לה אינקוב'וורטה אי לו אפ'אלאגני זה איל

קון פאלאכ'ראס די רונאטיב'אס אי לי דישי אה אול מי איז'ו ריקוב'ו מי
 קונסיו'ו הי אזי מי אינקומינדאנסהא י קונפלי מי קונסיו'ו הי אזי מי
 ב'ולונטאר פורקי קיאה בייז אטי אין איסטוי עולם אי אין עולם הבא מי
 דישו אה מי נו מי טירו די טו אינקומינדאנסה ני אה אנסיידרה נו אה
 דיריג'ה אי לי דישי אה אול מי ב'ולונטאר אים קי טומיס אה איסטטה
 מוסה פור מוז'יר אי ליוו ב'וס ארי אה ב'וזטרומ ב'יסקטירוס אי תכשיטיין
 די אורו איסטוימאדוס מונג'ו הי מי דישו אמי איק ליוו איסטו אין טו
 מאנו אזי לוקי פלאזי אין טוס אזו'וס אי מי סי אליגרו מי קוראסון מונג'ו
 אי לים אזי אה איליווס טודוס קוס מיניסטירוס מחוט ועד שרוך נעל
 אי נו אמיינגוהי די איליווס נינגונה קוזה אי אזי סעודה גראנדו פארה
 לה חופה הי קונכירי אה טודה לה ג'ינטי די לה סיב'ראד אי בכלל אה
 טודוס לוס פרוכ'יס אי לים מיטוי דילאנטרי די איליווס קומידאס אי ב'יסקיווס
 אי קומיירון אי ביב'יירון אליגרוס אי פלאזינטירוס די קוראסון זולת אונה
 מיזה קי נו קומיירון נאדה לים דישי אה איליווס מים אירמאנוס די קי
 איזש אכסי קיסאס טופאטיש אין לאס קומידאס אלגונה קוזה די דופי
 אי לי דישיירון אה אול ח'ו אי מעולם נו ב'ימוס קומו איסטאס קומידאס
 אינפירו איסטוי עני קי אסינטאטיס קון נוזטרומ איסטטה לייראנדו די לה
 אורה קי סי אסינטו אין לה מיזה פור איסטו נו פודימוס קומיר די אוייר
 סוס סוספירוס אי לי טומי פור לה מאנו אי לי קיטוי אפ'ואירה אי לי
 דישי אה אול מי אירמאנו די קי מי איסטאס אזינדו איסטוי קאראר די
 מש די קי אטרוסטאס אה לה ג'ינטי די לה חופה דאמי אה סאב'יר אמי
 טו לער הי נו הינקוב'ראס די מי נינגונה קוזה סי טייניס אגונה דיב'דה
 פאגארי פור טי קיריס מונדה אינפריסטאדה טי דארי אטי אי דישו אמי
 ני דיב'דה טינגו ני אינפריסטוימו קירו אינפירו ליוו איסטו ייראנדו סוב'רי
 איסטטה מוסה קי ב'ה אה קאזאר קון טו איז'ו קי אים די טלה סיב'ראד
 פ'ולאכה קי ליוו לי די קידושין אה אילויא אי קואנטוס אכיווס אי איסטטה
 דיזפוזאדה קון מי הי ליוו איסטו אינדו דיטראס די אילויא הי מירה אול
 שטר די לוס קידושין קי טינגו אין מי מאנו אי קיטו אול שטר אי ב'ידי
 קי אים קומו סוס פאלאכ'ראס לי דישי אה אול טייניס אגונה סיניואל
 אין דיטה מוסה הי מי דישו אמי אי קואנטוס אכיווס קי לה וידי אין
 לה קאזה די סו פאדרי אי וידי אין סו פואירפו אונה סיניואל אין לוגאר
 פ'ולאנו אי קריאי אה סוס פאלאכ'ראס אי דישי איספ'ורסאטי אי אינפ'ור
 טיסיטי קי ליוו ויא טי קונפלו טו דיזיאו הי ויאמי אה מי איז'ו הי לי
 דישי אה איל מי איז'ו טו איזיטיס מי וילונטאר קון איסטטה מוסה אי אגורה
 קונפלימי דיזיאו אין טודו לו קי דידי אטי אי טירנאס בואינו אי מי דישו

צ'ירה דבור ב' ביום טוב בן

אמי אסיגון איזי טו וולונטאר אנסי ארי אנגרה אי כו ריוויזרו אה טו
 רוג'ו לי דישי איסטה מוסה אילויא ריסקי'יו קרושין די הוטרזי אי לויא
 ב'ידי איל שטר די לוס קידושין אי איל ב'הרין קי לי ריוו קידושין איסטה
 אקי אי אילויא אים אקורה פארה טי אי איזי מי וולונטאר קי לי רים
 אה אילויא טודו לו קי לי איזי פארה אילויא די פאניוס אי תכשיטין אי
 דאקילוס אה סו מארידו אי סיראס זוכה אה שכר בואינו אי ליוו טי דארי
 אטי מוסה מיו'ר די איסטה אי טי ארי דוס טאנטוס די איסטו אי מי
 דיטו אמי אנסי אראס אסיגון אב'לאטיס אי פ'ואי אנסי אי טרושי אה איל
 ב'הרין פ'וראסטירו אי אה לה מוסה אי לי איזי לה חושה אי לוס די אה
 אילויוס טודו לו קי אב'לאה אין לה קאזה אי לוס גאסטי טודוס סוס
 מיניסטירוס כפי די לוקי אפרונטו פארה מי איז'ו אי איסטוב'ורין קון
 מי דיאס מונג'וס איגרוס אי פלאהוינטירוס די קוראסין אי סי אולב'ידהרין
 סוס לאזוריואס אי סוס אנגוסיואס אסטה קי קיו'ורין איר אה סוס סוב'דארוס
 אי לוס די אה אילויוס מתנות מונג'אס אי טודה לרדך אי לוס איכבואי
 נשלוס לי דיטו אה איל איל תלמוד בינדיג'ו טו אה איל ריוו קי אריפוזאטוס
 מי קוראסין אי מי איגרו קי אירוס מי חבר לעולם הבא ' אי סוב'רי
 איסטו מעשה דיטו אילי קרב ז"ל כיון אב'ונטורארו איל אומברו קי טט
 איזו אי איל איז'ו קי טט אטורגו קי איזוורין שורש די לה זרקה אי טודו
 לוקי פואירי איל בן אדם איזר די ענין די לה זרקה סי לויחמה ענף
 קי קין פואירי פארה פארארקי קוברי איסטו קי איסטה מנה סי לויחמה
 שורש אי טודו לו קי ארה איל בן אדם סי לויחמה ענף :

א' קון איסטו מי פארוסי אקלארר איל פסוק נתן נתן לו וכו' אי
 אים קי איל בוורכ'ו די נתן'ן אינפורטה אין מספר קטן ב'ונטו '
 אי ענ"ף אין מספר קטן אינפורטה ב'ונטו ' אי איל בוורכ'ו די נתן'ן
 אין מספר קטן אינפורטה קאטורזי קון איל בולל אי אים קי פ'ואי רומז
 אה נוזטרוס מואיסטרה ליי סאנטה אה קי אפ'ורמי איל בן אדם איל
 ענ"ף די לה מנה קי אים איל בוורכ'ו די נתן'ן אי איל שורש דילה מנה
 קי אים איל בוורכ'ו די נתן'ן ' אי פור איסטו אקאב'ירו מונג'ו לה ליי
 זרק זרק תרוף קי זר"ק אין מספר קטן אינפורטה קאטורזי קומנו לה
 קואינטה די שור"ס קירי דיזיר קי איל ענ"ף די לאס מנות לויח אים מאס
 ליכ'וואנו פארה אפ'ורמאר אי לו קי טי אקאב'ירו קי פירסיגאס אה אפ'ורמאר
 אים איל שור"ס קי אים לה קואינטה די זר"ק ' (וע"ס להרב הכו' שפי'
 כסיגנון אחר) ' אי סוב'רי קי פארה אפ'ורמאר איל בן אדם איל שור"ס
 די לה זרקה טאן קולאיו נו פואירי אפ'ורמאר על כל פנים נו קידיון סוס
 מאנט די דאר זרקה פארה אפ'ורמאר או מאנקו איל ענ"ף דילה זרקה

צידה דבור ב ביום טוב

דאר זרקה קאדה דיאה אי דיאה אי קוסטיניר סו למא דיל פרוכ'ו דערב
 ובקר וזהרים קוס אוז'וס איסטאן דיקולגארוס אה אקו'יר זרקה אי אייר
 א פאנאדירו אי מירקאר פאן אי לויב'אר אה סו פ'אמילייה לחס זר ומיס
 לחץ קי קיינפרי טוינו איל פרוכ'ו קוס ב'ידאס קירקאנאס פארה לה
 מואירטי אסיגון דישירון רבותינו ע"ה סוכ'רו איל פסוק קי דיטו והיו
 חייך תלואים לך מנגד (מנחות פי"ב) דיוי רב חנן איל פסוק דיטו והיו חייך
 תלואים לך מנגד איסטוי אים איל קי טומא טריגו די אכניו פארה אכניו
 ופחדת לילה וימס קי איסטארקס איספאכ'וריסידו נוג'י אי דיאה איסטוי
 אים איל קי טומא טריגו די ערב שבת אה ערב שבת * ולא תאמין בחייך
 אי נו קריאיראס אין טוס ב'ידאס איסטוי אים איל קי טומא פאן דיל
 פאנאדירו * אי בעונות הרבים אין איסטוי זמן קי איסטא איל זער גראדרי
 די לוס מזונות אים לפי אוכלו לויח סי קונטינטא איל עני אה טומאר
 פאן דיל פאנאדירו סיינדו הן בעון איסטאן פינאנדו אפילו אה איסטא
 קדרגה די טומאר פאן דיל פאנאדירו וזוהי סיבה קי אין לה קאזה דיל פרוכ'ו
 קיינפרי איי פלויטו קיינדו נו סי ארטאן די קומיר אי פ'ואירטי אים איל
 פלויטו אין לה קאזה דיל בן אדם מאס די לה פוליאה די גוג אי מגוג
 אי מאס די לאס סינקואינטא אירידאס קי סי איריירון לוס מלריוס אין
 מלריוס (בתרא והובא בע"י סי' ז"ה) :

איסטוי פרופיוו מי פאריסי אה קיר רומז איניל סי' די אברהם אבינו
 ע"ה קי מספר קטן די אברהם אינפורטה קאטורזי קומו לה
 קואינטא די שור"ש קי לי אינפורטה אין מספר קטן קאטורזי קי
 אברהם אפ'ירמו לה מנוה די לה זרקה קון סו שור"ש קי אנסי טופאמוס
 (מדרש רבה פכ"א על פסוק ויטע אשל) רבי סימון דיוי פרוס קי אים וירג'יל
 קי לים דיויאה אברהם לוס פ'וראסטירוס דימאנדה קי קיריס איגוס
 אוב'אס גראנאדאס וכו' רבי עזריא דינומבראדו די רבי סימון דיוי אשל
 אים סנהדרין ע"כ * פריב'אמוס די אקי קי קאראר אפ'ירמו אברהם
 אבינו ע"ה לה מנוה די לה זרקה בשורטה אסטא קי אסינטו סנהדרין
 פארה ג'וזגארוס סינו ריסיב'יאן סוכ'רו איליווס פור דיויר ברבה (מעיל
 זרקה בסוף סי' תתל"ט) קי הזיאה זרקה ומשפט אי אנסי טופאמוס
 קואנטוס מאמרי רבותינו ז"ל קי אב'לאן אין לה מעלה די לה זרקה קי
 הזיאה אברהם אבינו ע"ה * אי נו קירי דיג'י קי אפ'ירמו טאנכיון איל
 ענף די לה זרקה אסיגון דיוי איל פסוק והוא יושב פתח האהל אי דישירון
 איניל מדרש פואירטה בואינה אב'ריטיוס לוס פאסאנטיוס אי טורנאנטיוס
 אה דלריוס אה קומיר אי אה ביב'יר אי איל ביורב'ו די פתח אין מספר
 קטן אינפורטה וינטי קומו לה קואינטא די ענ"ף קי ב'ינו אה קיר

צ'ירה דבור ב' ביזם טוב גן

רומז קי חברהם אפ'ורמו טאנכייזן איל עכ"ף די לה נדקה אי איסטו
איסטו רמו טאנכייזן אינול נומברי די דוד המלך ע"ה קי דוד אין מספר
קטן אינפורטה קאטורזי קומו לה קואינטה די ישריט במספר קטן
זה סיר רומז קי דוד טאנכייזן אפ'ורמו איל שורט די לה נדקה קומו
או תיקון אי איל פסוק דיוו גדות סוב'רי איסטו קי דישו ויהי דוד עושה
משפט ונדקה :

ובכלל

דיל עכ"ף די לה נדקה אים קי סי איסטו קומינדרו איל בן
חדם אגונה קוזה אי טוויני אגונו דילאנטרו די איל טוויני איל
סוב'לינו די דלדי זה גוסטאר אפילו קי איל קי טוויני דילאנטרו די איל
אים ריקו אי סינו לי דיוו סי לי קונטה קומו וירטיר סאנגרי קוינדרו קי
דיויחה אי נו טוויני אקויחה אורה קי פרוב'י סי קונטה אקויחה אורה
אי אקונטיוסיו מעשה אין אנו קי איסטאב'ה קומינדרו ארוז דילאנטרו
די אונה קריאטורה אי נו לי דיוו זה גוסטאר זה קריאטורה אי קואנדרו
ב'ידו לה קריאטורה קי לויא איסקאפו די קומיר אי גו לי דיוו זה איל
לי בולו סו נשמה אי סי מורייו אי טודו איל קין אינטרה אין לוגאר קי
איסטאן קומינדרו אי לי דיויחה סו אמה אגונה קומינדרו קי טוויני דילאנטרו
די איליוס אי סאב'י קי נו לי דאן זה איל זה גוסטאר איסטאב'ה סו
מאנו אי גוסטי ובפרט סי דימאנדרו אי נו לי דיווין אי נו דיגה נו אים
שורת דרך ארץ פור אזיר אכסי קי אים אפארוז'ארו די דאר דין אי חשבון
קונפ'ורמי דישירון חכמים ז"ל איל קין ב'י אגון פ'רוטו אי לי דיויחה
סו אמה אי נו מירקה די איל קי אים אפארוז'ארו די דאר דין אי חשבון
סוב'רי איסטו אי פאר איסטו קואנדרו ב'י אלגופה קוזה קי איסטאן
קומינדרו אי דיויחה אים הכרח קי אריב'אטו אי קי קומה אי איל קי איסטו
קומינדרו אי טוויני ג'ינטי דילאנטרו אי נו ליס דה זה גוסטאר זה איליוס
סוב'רי קי סאב'ין קיסי ב'אן זה מוריר לוס ב'יאידורוס בודאי קינו סון זרע די
ישראל קי לה מידה די ישראל אים קי סון רחמנים בנו רחמנים (מעיל
נדקה סי' תרל"ה) אי לויא אב'יוזמוס אריב'ה שבכלל די לאס מעלות דיל
קין דה נדקה אים קי סו מואירטי נו אים פור מאנו דיל מלאך המות
קרואיל קי לי אזי זה איל בן אדם לה אורה די סו פטירה דינן ומשפטים
כלענה וראש אי הכעסות גדולות אי סי אזי נבלה אותרו קי קאידורה
די סו אמה אים על יד דיל סי'ת בכבודו ובעלמו קון נשיקה :

אשר

על פי זה מי פארוסי זה אקלאראר לה כונה דיל נביא ישעיה
קי דישו הלא פרוס לרעב לחמך וכו' והלך לפניך נדקך כבוד ה'
יאספך קירי דיויר קואנדרו איסטאס אואדרו זה אזיר נדקה אין טו ב'ידה
אי דאס זה איל אכביורטו טו פאן חוץ קי גאנאס שוהלך לפניך נדקה

קי לה זדקה קאמינה דולאנטרו די טו דיספואיס די טו מואירטו געויר
 בה גאנצאס שכבוד ה' קי איל דיין ברוך הוא בכבודו ובעצמו יאספך קי
 ויזאת נשמתך קירה על יד הקב"ה בכבודו קון ביזו די בוקה אי חב'אנסאס
 לאס הכעסות קי טו אזי איל מלאך קרוחיל לה אורה די ויזאת נשמה
 זכפרט קו'אנדו סי אמוסטררה אטו קון לה אוספאדה דיזב'איונארה אין
 סו מאנו די דוס טאו'וס אי איל דולוונטו סוב'רו קי לויא אוסטה קרוב
 די ויזאת נשמה קימאנדוס אויניל פ'ואיגו די לה קאינטורה גראנדו די
 לה מואירטו הפילו הכי אוסטה סונפורטאדו אין אקויה אורה חבלי מלאך
 המות קי נו אזי מאס זער גדול די אקויה אורה קי אוס אורה די
 אוסקורידאר גראנדו אי טונויב'לה קי נו אב'אסטיסי איל בן אדם אה
 אוסקרוב'יר לוס דינוס גראנדוס קי לי אזי איל שטן איל זר הרע אין
 איל בן אדם לה אורה די ויזאת נשמתו אי לוס קי אוסטאן אלאדו די
 איל דולוונטו לוס פארוסי קי איל דולוונטו נו אוסטה סינטוונדו אין דיטו
 זער אמנס כפי האמת אוסטה ב'וינדו אי סונפורטאדו טודוס לוס דינוס
 פ'ואירטיס אי אמארגוס קי לי אוסטה אזוינדו אה איל מלאך המות
 אי פארה חב'אנסאר איל בן אדם דיטוס זערות מה טוב ומה נעים אוס
 קי אין אוסטאנדו ביב'ו קי אנה זדקה קון לוס עניינס אי גאנה קי סו
 מואירטו אוס בנשיקה על יד הקב"ה אסיגון אב'ויזומוס :

ובפי עניות דעתו מי פארוסי אה דאר טעם פור קי סו מואירטו
 דיל קין דה זדקה אוס פור מאנו די הקב"ה קי לויא אוס ידוע קי איל
 קי אזי זדקה סי ויאמה אין פומברידוהויה (מעו"ל סו' אף תקלט) פור אוסטו
 נו טווינו פ'ואירטה איל שטן די פורוסטאר אויניל אה טומאר סו נשמה
 סוינדו טווינו אוינפ'רוינטו איל שס די לה הוי"ה אי פור אוסטו סו מואירטו
 אוס על יד הקב"ה ' אי איל טעם דיל קין דה זדקה קי סי ויאמה בשס
 הוי"ה אקלארו אזי רב בהנא ז"ל קי סוינדו איל שס די לה הוי"ה אוסטה
 אסיניאלאדו אין סוס קאראס דיל בן אדם פור אוסטו אוסטו קי אב'וינאו
 אה איל עני קאב'זו פארה ארוינמבראר איל שס די לה הוי"ה אוסקו'אונטרה
 סוס קאראס פור אוסטו כדין אוס קי סי ויאמה בשס הוי"ה :

אי אמו מי פארוסי אה דיזר טעם לרבר אי אוס קי לויא אוס סאב'ירו
 קי הוי"ה אוס מודת רחמים אי פור אוסטו סוינדו אוסטו דיין זדקה
 אי סי אפיאלדו דיל פרויב'י מידה כנגד מידה סי ויאמה בשס הוי"ה קי
 אוס רחמים ' אי לויא אב'ויזומוס ארויב'ה קי טודו איל קי-סי אפיאלדה
 די לאס בריות זכפרט די לוס פרויב'יס סי אפיאלדאן די איל די לוס
 סיילוס :

צירה דבור ב ביום טוב דן

אשר על פי זה מי פאריסקי אה אקלארר מאמר די רבותינו ע"ה
קי דישירון קי מאס די לוקי איל בעל הבית אזי קון איל פרוב'י
איל פרוב'י אזי קון איל בעל הבית אי אים קי וירדאד אים קי איל בן
אדם לויא אזי פרוב'יג'ו קון איל פרוב'י קון לה פרוטה קי לי דה אה
איל על כל פנים גאנה קון איסטו איל דארור קי סי אפיאדאן די איל
די לוס סוילוס אי קואנדו לה בינדויסיון אים די לוס סוילוס אים ברכה
גראנדו רוב'לאדה על דרך די לו קי דישו איל פסוק יפתח ה' לך את
אונרו הטוב וכו' ולברך את כל מעשה ידיו * אי קון איסטו אקלארו
רב כהנא ז"ל (בס' מעיל דקה סי' אלף רנ"ח) לה כונה די איל
פסוק קי דישו מהר יקדמונו רחמיק בו לנו מאד קירי דיוור אקולאנטה
אי אפיאדאטי די נווטרוס אי נו איםפירוס אה קי נווטרוס מוס אפיאדימוס
די אוטרוס פארה קי טו טי אפיאדיס די נווטרוס פורקי לנו מהד
קירי דיוור אוסטאמוס פרוב'ים מונג'ו קי נו פודימוס אפיאדאר אה
אוטרוס אי אפילו קי איל פרוב'י קי סי מאנטיוני די לה דקה אים
אוב'ליגאדו די דאר דקה אי אפיאדארסי איל טאנכיון די אוטרוס
פרוב'ים על כל פנים אוסטאמוס בתכלית די לה פרוב'ידאד מונג'ו קי
נו פודימוס אפיאדאר דיל טודו אי אפריקורה טו די סוליוו אי אקולאנטה
טוס פיאדאדיס אה נווטרוס :

אי אמי מי פאריסקי אה אקלארר לה כונה דיל פסוק אי אים קי לויא
אים סאב'ידו לו קי דישירון חכמים ז"ל נו בן דוד ב'וני אוטרו
קי קואנדו נו קידה פרוטה אין לה בולסה קי קואנדו נו סי טופה פאראס
אין לה בולסה אי אוסטאן ישראל בתכלית העניות ב'וני לה גאולה אי
לוקי פ'ואירון מתקנים אנשי כנסת הגדולה בתפילת שחרית בנוסח אבינו
מלכינו אה דיוור עשה עמנו דקה וחסד למען שמך הגדול והושיענו קירי
דיוור ק אגאס דקה אי חסד קון נווטרוס אי קי מוס ריגמאס בתורת
חסד סוונדו נווטרוס ייא סאב'ימוס קי נו טינימוס מעשים טובים אוטרו
קי אגאס פור טו נומברי איל גראנדו אי סאב'אמוס קי מוס אינכויאס
משיח לרקנו אונה אורה אנטים קיטאמוס די גלות אי סי דיראס טו קי
פארה קי ב'ינגה איל משיח קאי קינו קירי פרוטה אין לה בולסה דיוימוס
קי סי אים פור איסטו איל דיטאדראמיונטו די לה גאולה אפריקורה אי
אקולאנטו טוס פיאדאדיס פורקי לויא אינפרוב'יסימוס מונג'ו אי דישו
איל בורב'ו די מאר אה דיוירטי קי לויא נו קידו פרוטה אין לה בולסה *
אי אוסטו פאריסקי לה כונה דיל פסוק קי דישו ואת עם עמי תושיע *
קירי דיוור סוונדו לויא אוסטאמוס פואיב'לו פרוב'י קי לויא נו קידו פרוטה
אין לה בולסה סאב'אמוס אי אינכויאמוס משיח דרקינו :

יג ומלבד

קי לה מאנניאנה אנטיס די תפלה איס מוי מקונל א
דאר זדקה אסיגון דיטו דוד המלך ע"ה אינו כזדק אחזה
פניך * איס מקונל טאנכיון אה דאר זדקה אה טאדרי פורקי איל שי"ת
מאנטייוני אי אטאקסה מזונות אה קאדה אונז אינול טירסייו דיל דיאה
אסיגון דייו איל ירושלמי קי איל און טירסייו דיל דיאה איסטה מולדאנדו
אין איל און טירסייו ג'אוגה אין איל און טירסייו אזי זדקה קי מאנטייוני
אה טודוס * אי אזי איל שס יתברך איסטו פארה קי דיפרינדא איל בן
אדם די סוס קאריראס קי אה איל קאכ'ו דיל דיאה מוג'אנאיי אה דאר זדקה
אה ענייס פורקי סו מו'יר אי סוס איז'וס דיל פרוכ'י און קי איל דיאה טו ליס
טראיי אה אילייוס מזונות דיקולגאן לה קוזה דווינדו פואידי סיר קי סי
אקילו אוי אי סי דיטאדרה אסטה לה טאדרי פארה טומאר איל יונדולוק
אי טראירמוס אה קומיר אה לה כוג'י אי קון איסטה איספיראנסה ב'אן
דאייאנניאנדו לה אנכרי אי סי אקאכ'ו אה אוראס די טאדרי ב'ויני איל
פרוכ'י קון סוס מאנוס ב'אזיאס איל לואיגו טודוס סי מואירין אי סי ליס
איסקוריסין סוס און'וס מאס קי לה איסקוריראד די לה כוג'י פור איסטו
סי אקאכ'ידי איל בן אדם אה דאר זדקה טאנכיון אין אוראס די טאדרי
(מעיל זדקה סי' אף רכ"ז) * אי מי פארוסי אה דויר קי איסטו סירה
איל טעס קי נוואיסטרה ליי סאנטה אסיגונדו איל לשון אין לה זדקה
נתן נתן זדק זדק תרדוף פתוח תפתח את ירך קי ב'ינו אה אקאכ'ידאר
קי די איל בן אדם זדקה טאנטו אין לה מאנניאנה אי טאנטו אין לה
טאדרי אי אפ'ואירה קי טויני סו שכר לעולם הבא אי אין עלם הזה
קי לה טאדרי איס אורה קי אזי זדקה איל שי"ת קון לוס מזונות אוס
בני אדם אי סי אפיאדאן טאנכיון די לוס סוילוס דיאיל אי לי דאן אה'ל
מזונות בריוח ולא כזער טויני טאנכיון קי סי לי אהגאן אה איל סוס
ב'יראס אי נו סי מואירי סין סו טוינפו אי קון איסטו גאנה קינז וויני
אין גלגול אה קונפליר סוס ב'יראס סוינדו לייא איס זוכה קון לה זדקה
אה אהגאר ב'יראס אסיגון דייו איל פסוק זדק זדק תרדוף למען תחיה
אי קון איסטו מי פארוסי לענוות דעתו אה אקלאררר לה כונה די
לה מסרה הולך תמים, רוח הולך ולא ישוב, אי איס קי איל
ב'ירכ'ו די תמי'ס אין ראשי תיבות איס 'תורה' מנוה 'יראה' מוסר קי
אין טודאס איליניאס הוי ארוכות ימים, תורה כי היא חייך, מליה שמור
מנותי וחיה, יראה וראת ה' תוקיף ימים, מוסר החזק במוסר א תרף
כזריה כי היא חייך * אי איסטו פארוסי קי איס לה כונה הולך תמים
קורי דויר איל קי טויני איסטאס קואטרו מידות קי איס ראשי תיבות
די תמים קי הוי אינול לוי אי מנות אי וראת שמים אי קאטויגיאטו על

ידי די איסטאק 4 מידות איס זוכה אה ב'דאס אי קון איסטו קי לייח
 איס זוכה אה לארגאמיינטו די ב'דאס גאנה קון איסטו שרוח הולך ולה
 ושוב קירי דוירקינדו כולטה אב'ינירבנגלגול אה קונפליר קוס ויראס קוינדו ייא
 איס זוכה אה לארגאמיינטו די דואס קון דיטאס 4 מידות

אוטרה מעלה טופאמוס אין לה זדקה קי על ידי קי לי דה זדקה
 אה איל פרוב'י מיטו שלום קון הקב"ה אסיגון דוסירון
 חכמים ז"ל דישו איל שי"ת טודו איל קי אזי זדקה מיטו שלום אינטרי איל
 עני קון מי אי קואנדו נו דאן זדקה הקב"ה סי אינסאנייה קון איל ריקו
 קי טייני פודיר אין סו מאנו די דאר זדקה אי מיטור שלום אי נו מיטו אי
 איל שלום קי מיטו אינטרי איל עני קין איל שי"ת איס קי על ודי די
 לה זדקה קי לי דה אה איל עני נו סי אקושה איל עני קון איל שי"ת
 די קי אה מי מי איזויטיס פרוב'י אי אה איסטו ריקי

אי מי פארוסי אמי איל מחבר קי איסטו איסטו רמוז איניול בייורב'י די עשיר
 קי איס ראשי תיבות 'עני' 'רודף' 'שלום' 'יה' קירי דויר קי על ודי
 די לה זדקה קי דה איל ריקו אה איל פרוב'י מיטו שלום אה איל פרוב'י
 קון איל שי"ת אסיגון אב'יומוס :

והרב הקדוש בהנ"ח רבה (מעיל זדקה סי' אף שמ"א) אקלארו קי
 איל בייורב'י די עשי"ר סי לי קוטאס לה ליטרה די לה יו"ד
 ריסקטה ליטראס די רשע קירי דויר סי איס קי טויניס לה יו"ד קון טי על
 דרך קי דוסירון חכמים אה העני עמך קי לי דאס זדקה אה איל קי איס
 אפרימירה קומו איל פרוב'י קי איס אפרימירו איסטונקיס סיראס עשיר
 קוינפרי טי טורארה לה ריקוזה אי סי אקאב'ו נו דאס זדקה אה איל
 פרוב'י קי נו קיריס טוינד לה ליטרה די לה יו"ד איסטונקיס טי ייאמאס
 רשע אי נו איי רשע מאס גראנדו קי אוסטו קי קאב'זה מא פארה קי
 מוזמו בר מינן'

ולפי עניות דעתו מי פארוסי קי איל טעם קי סי ייאמה כסס רשע
 קואנדו נו דה זדקה אה איל פרוב'י איס אסיגון דישו איל כלבו
 ז"ל אין דוכין די זדקה (סי' פ"ב) קי טודו איל קי אינקוב'רי סוס אה'וס
 די לה זדקה אינייגה סו יחס קירי דויר סו משפחה קי נו איס ב'ינידו
 דיל זרע די אברהם ילחק ויעקב קי איראן רחמנים סי נו איס די זמע
 די גוים קי נו קון רחמנים אסיגון איסקריוב'י איל פסוק אין איליווס
 אבזרי המה לא ירחמו אי פור איסטו קואנדו נו דה זדקה אה איל פרוב'י
 קי ייאמה כסס רשע קי נו איי רשע מאס גראנדו די איסטו קי אינייגה
 סו משפחה קי נו איס ב'ינידו די איל זרע די אברהם ילחק ויעקב'
 או פודימוס

צידה דיבור ב' ביום טוב

אז פודימוס דיוזר על דרך די לוקי דושירון רבותינו ע"ה (סוטה פ"ט
דח"ס ע"ב) קי קטני אמנה קירי דיוזר קינו קריחין אינול סי"ת
אי אקלארו רש"י ז"ל קי נו קירין אינפרווינטאר די סוס מונידאס פארה
אירמוזורה די מלות אי פארה דאר זדקות אי פארה גאסטוס די שבתות
אי ימוס טובוס אי פור איסטו איסטו קי נו דה זדקה סי יואמה רשע
סיינדו איס מקטני אמנה קי אינונה אי נו קריחי אינול סי"ת

אי נמי פודימוס דיוזר קי לה כונה איס קי אין איל בוורב'ו די עשיר
איסטו רמו קי סי איל ריקו נו קיו'ו דאר זדקה אה איל פרוב'ו
אכאשה די סוס אזוינדאס אסטו קי ב'ויני אה פרוב'ו דאר בר מונן קי
אוטרוס לי דין זדקה אה איל אסיגון דושירון חכמים ז"ל (מד"ר ס' בהר
סיני) סוב'רו איל פסוק קי דושו ועניוס מרודים תביא בית איסטוס סון
לום בעלי בתים קי אכאשאן דיל כבוד אי די סוס אזוינדאס קין לום
קאב'ו אה איליווס קי ב'וינאן אה פרוב'ו דאר על ידי קי נו איספאח
דוירון סוס מאנוס אה עניוס אי על ידי קי נו אזוירון לה ב'ולונטאר
דיל סי"ת פור איסטו פ'ואי דיג'ו ועניוס מרודים תביא בית אי
איסטו פרופיוו איסטו רמו אינול בוורב'ו די עשיר ראשי תיבות איס 'ענו
'רש' יודה קי טי פ'ואי רמו לה לוי קאנטה אין סו נומברי פרופיוו דיל
ריקו קי סי אקאב'ו נו דיוו זדקה נו קי אפיארו די לום פרוב'וס סו
קאב'ו קירה קי איל טאנביון אכאשאר די סוס אזוינדאס בר מונן
אסיגון אכ'יומוס *

ובאמת מי האיש הירא ורך הלבב קי אווי איסטאס פלאב'ראס אי
נו סי אזי סו קוראסון טוירנו פארה אפיאדארסי דיל פרוב'ו
אי די לום סיניוורוס תלמודי חכמים עניוס קי איסטאן טרודים על המחיה
ועל הכלכלה אי נו אזויר אה בזו די איל יצר הרע הוא שטן הוא יצר
הרע קי לו סונבאי אה איל בן אדם קון אליואמיונטו די סו לינגואה
אה דיב'ו דארלו די לה זדקה אי קאב'זארי מש פארה סי מוזמו אין איסטו
עולם אה אכאשארלו די סו כבוד אי די סו ריקוזה אי טראירלו אה לה
פרוב'ו דאר אה ריקוב'יר לה זדקה די אוטרוס מידה כנגד מידה אה קי
פריב'ו איל זער קי איס איל ריקוב'יר לה זדקה * אי קאב'זה מש פארה
קי טאנביון לעולם הבא קי נו אזי קאב'ו פארה סו פינה אסיגון אכ'יומוס
אריב'ה *

אי אין מאמר קי דושימוס אריב'ה קי קין לום קאב'זה אה לום
בעלי בתים אה אכאשאר די סוס אזוינדאס על ידי קי נו איספאח
דוירון סוס מאנוס אה דאר זדקה אה איל פרוב'ו מי פאריקי כפי עניות
דעתי אה אקלארר קון לו קי איסקרוב'ו בחיבור ליקוטי הדרשות משם
רבותיו

צידה דיבור ב ביום טוב נו

רבותינו ז"ל סוב'רו חיל פסוק ה' לילך על יד ומוכך אי חוס קי טומי
חיל בן אדם מוסר פארה דאר זדקה אה חיל פרוכ'י די סו מאנו חיל
פרופיוו אי חוס קי סו חיל בן אדם אכ'רו סו מאנו פרופיוו טאמביון
לה סולונברה אכ'רו סו מאנו אי סו חוס קי סורה לה מאנו טאמביון
לה סולונברה סורה סו מאנו לו פרופיוו חיל בן אדם סו אכ'ריוו סו
מאנו אה דאר זדקה טאמביון די לוס סוילוס לי אכ'רין אה חיל אה
דאלרי ריקוזה גראנדו אי סו חוס קי סורה סו מאנו אה נו דאר זדקה
טאמביון די לוס סוילוס לי סוראן אה חיל אי לי קורטאן אה חיל סוס
מוזכות בר מוכן ' אי פארוסי קי איסטו פרופיוו חוס לה כונה חיל מאמר
קין לוס קאכ'וו אלוס ריקוס קי אכאסין די סוס אזוינדאס אי די סו
כבוד קי טיניאן קואנדו טיניאן גרוס מוכנ'ו על ידו קי נו איספאנדיורון
סוס מאנוס אה עניוס קירי דויר קי סו איספאנדיואן סוס מאנוס אה
דאר זדקה ב'יאן קי לה סולומברה די סוס מאנוס קואנדו אכ'ריואן אה
דאר זדקה טאמביון חילויא אכ'ריוא סו סולומברה די לה מאנו אה סור
רומז אה חיל בן אדם קי די לוס סוילוס טאמביון ב'יאן אה אכ'ריר אה
דאלרי אה חיל מוכנ'ו על דרך די לו קי דישו חיל פסוק ופתח ה' לך
את אוזניו הטוב אי על ידו קי נו איספאנדיורון סוס מאנוס אה דאר
זדקה אה דיפרונדיר איסטו אוטרו קי סורארון סוס מאנוס די דאר זדקה
טאמביון די לוס סוילוס סורארון די חיליווס אי אכאסארון די סוס אזוינדאס
בר מוכן :

יד אומרה

מעלה טופימוס אין חיל קי דה לה זדקה קון סו
מאנו אה חיל קון לה דה על יד שלוח אסיגון דיסורון
חכמים ע"ה מטה בו יותר מבשלותו אי סו חוס רוסטו די מנות חוס
חנסי כל שבן חוס לה מטה די לה זדקה קי חוס מווי גראנדו שעל ידה
אי קיווס חיל עולם ' אי סו בינדיוו חיל לואיגו חיל סי"ת פרופיוו סוונדו
לה שכינה פוזה חוס סו דירוג'ה חיל עני אסיגון דיזי חיל פסוק כי ועמוד
לימין אכיון סוב'רו איסטו קואנדו סו אג'ונטה קון חיל פרוכ'י סו איספאנדו
טאמביון סוב'רו חיל דאלור אי סו בינדיוו די לה בוקה די הקב"ה פרופיוו
(מעיל זדקה סו' תתקע"ט)

ולעניות

דעתי מי פארוסי קי איסטו פרופיוו פ'ואי רומז תורתינו
הקדושה בכונת הכתוב קי דישו נתן נתן לו וכו' קירי
דויר קואנדו ב'אס אה דאר זדקה טו אקאכ'ירו שנתן נתן לו קי חיל
ביורכ'ו די לו חוס קי ב'ינו אה סור רומז קי לה זדקה קי ב'אס אה
דאר קי סויה לו די טו חיל פרוכ'י אסיגון דיסימוס מטה בו יותר
מבשלותו קי סו שבר חיל בן אדם קואנדו דה לה זדקה די חיל אה חיל
פרוכ'י

צידה דבור ב' ביום טוב

פרוב'י אים מאס גראנדו די קואנדו לה אינביאה על יד די שליח ' אי
גאנאס כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' שהיך קי סיינדו איל שי"ת איסטא
אין לה דוריג'ה דיל פרוב'י סו איספאנדו טאנביין סוב'רו איל דאדור אי
קי בינדויזו איל לואיגו די בוקה דיל שי"ת אי איסטו אים לו קי דיזו כי
בגלל הדבר הזה יברכך ה' שהיך קי פור לה קאכ'זה קי דאטיס טו לה
זרקה קון טו מאנו אה איל פרוב'י קאכ'זאס קי טו בינדויזורה אול שי"ת
בענמו כהמור

ישמע חכס ויוסף לקס די אקאב'ידארסי איל בן אדם אה דאר זדקה
קון סו מאנו פרופיוו אי קואנדו לי ב'אן גבאי זדקה דיהו
לאנטרו די איל קי נו לוס דיגה אה איליווס קי טופין קון איל משרת
סוליוו קי לויא אינביאה נדבתו על ידו דלא זו הדרך אוטרו קי קואנדו
לי ב'ינו לה מנוה אה לה מאנו קי לה אפ'ורמי תכף ומיד כי לא תדע
מה ילד יום קירי דיזיר קי נו סאב'י איל בן אדם לו קי לי אקונטוסירה
אה מאנויאה אי קי לוס גבאים די לה זדקה נו קי טופארוו קון סו משרת
כמלא קי רויסטא סין איג'אר נדבות לכיס אל זדקה או לוס גבאים אפשר
נו לי דימאנדאן להמשרת קי לוס פארוסי קי לו קי דישו איל ריקו קי
טופין קון סו משרת אים דחיה בעלמא , אי איסטו אים סונבאימיינטו
די איל זר הרע קי אינטרו איליווס אה דיב'ידארלוס די לה זדקה לוס
מיטי דיטה תשובה אין סוס בוקאס אה פאסאר לה אורה פורקי סינו
לוס דיזו אנסי אים דיזאונור גראנדו איל סור מסרב אה נו איג'אר לה
נדבה כלל לכיס אל זדקה איל לואיגו :

גם כוכל לפרש קי לוקי דישו לה לי דוס ב'יוזיס נתן תתן אים קי ב'ינו
אה סור רומנו לו קי דישו איל זוהר הקדוש ס' בשלח קי און פרוב'י
פאסו דילאנטרו די רבי יזחק אי טיניאה אין סו מאגו מידויא מעה די
פלאטה לי דישו אה רבי יזחק אג'וסטאמי אה מי אי אה מוס איז'וס
אי אה מוס איז'אס לאס אמהס לי דישו אה איל אי קומו אג'וסטארי
ואיסטראס אמהס קי דיסיורטו נו קי טופה סירקה די מי אוטרו קי
זידויא מעה די פלאטה לי דישו אה איל קון איסטו ב'ו אה אג'וסטאר
ון מידויא אוטרה קי טינגו לי דיזו אה איל מידוייה לי אמוסטרארוו אה
זיל בחלוס קי איסטאב'ה פאסאנדו פור לה אוריאה די לה מאר גראנדו
זי קיריאן איג'ארן אוטרו די לה מאר ב'ידו אה רבי שמעון קי אים
זאנדיוו סוס מאנוס פארה רויסוב'לרו אי ב'ינו אקיל פרוב'י אי לו קיטו
זי קי לו אינטרויגו אין לה מאנו די רבי שמעון אי איסקאפו קואנדו קי
יסקיטו קאליוו אין סו בוקה איסטו פסוק אשרי משכיל א דל ביוס
רעה ומלטהו ה' וכתב הרב הקדוש בקנא רבה ז"ל קי דיפרינדיומוס די

צידה דיבורב ביום טוב נו

איסטו מעשה נורא קי סי טיינו איל בן אדם מונידה פארה הויז זדקה
לאס איזפארה אה אילויאס אה ענייט מונג'וס אפילו קי לים ב'ה אה
טוקאר חונה פרוטה אה קארה חונו אי נו לאס די טודאס אה און
פרוב'י און קי לו קיטה די לה פרוב'ידאר קון איסטו מונידה אי איל
טעם טרזשו די לוס מפרשים ע"ה קי סיינדו קי לאס דה אה ענייט
מונג'וס קון איסטו סי חוזה סו מאצו אה דאר זדקה אי נו איסטאז'ה
מאס סו מאצו די דאר זדקה סיינפרי אי איסטו פאריקי קי פ'ואי רומז
תורתנו הקדושה איל טעם קי רוב'לו לה אב'לה זדק זדק תרדוף * פתח
תפתח את ידך אה אינכיוארמוס דרכי הזדקה קי קואנדו ב'ה אה דאר
זדקה קי לאס די און מונג'אס דארדאס קי קון איסטו סי חוזה אה
דאר זדקה סיינפרי :

ו זיה נעמו לי בזה לה כונה די דוד המלך ע"ה בספר תהלים פז
נתן לאביוגים זדקתו עומדת לעד קירי דיוזר קי קואנדו דה
זדקה איל בן אדם קי לאס די אה מונג'וס ענייט און איספארזידוראס
מונג'אס אי איסטו איס לוקי דיוזי פזר נתן קי על ידו די איסטו גאנה
קי וזדקתו עומדת לעד קי סו זדקה סי פארארה פארה סיינפרי קי
סינפרי דארה זדקה קואנדו איזו אנסי אה דלדאס אה ענייט מונג'וס :

טו גם טופימוס אוטרה מעלה אה איל קין דה זדקה קי סי וואנה
בשם הוי"ה אסיגון דושירון רבותינו ע"ה טרוס סי וואמאן
בשם הוי"ה חונו די אילויאס איס זדוקים אי דושירון קי איל טעם איס
סינדו אסיגון איל שי"ת איס חנון ורחום טאנכיון איסטו איס חנון ורחום
אי פזר איסטו איס דאוי קי סי וואמי פזר סו נומברי די הקב"ה פזר
מודרי קי און זדקה אי ב'אן און קאהודאס דיל שי"ת (מ"ז סי' אף תקל"ט)
אי איל קי איסטו אונדו אה דאר זדקה לי מאנפארה קי טודאס לאס
בריות סי איספאנטאן די איל אי נו נינגונה בריה פודיסקטה סוב'רי איל
לו דיפרינדימוס די קין קי לי דושו אה איל איל שי"ת אי סורה טודו
איל קי מי טופארה מי מאטארה אי לי דיוזי אה איל חונה ליטרה די
סו נומברי קי איס לה ליטרה די לה וי'ו * ומה קין קי סי לי דיוזי אה
איל חונה ליטרה די סו נומברי בו דינגונה בריה פזרו פארה פודיסקטאר
סוב'רי איל * איל קי איס זוכה אה איל שם די לה הוי"ה אינטוירו על
אחת כמה וכמה קי נו דינגונה בריה פואידי פארה פודיסקטאר סוב'רי
איל אי טודוס סי איספאנטאן די איל * טאנכיון אקאנסה אה טודאס
לאס מעלות קי נו איי בוקה קי אבאסטיסקה די אב'לאר סיינדו קי איל
נומברי די לה הוי"ה אינטוירו סי לי דיוזי אה איל * אי איל קי דה זדקה
לי קאב'זה אה איל אה נו רוב'אר סיינדו קי איל דה די סו מונידה אה

צידה רבור ב כיום טוב

עניינן קומו פוהירי קיר קי איל רובי אי קוב'דיקוי פלאטה אי אורו די
אוטרוס * (עס) :

טאנביין

אוטרה מעלה טופימוס אין לה זרקה קי לו אוסקאפה זה
איל בן אדם זה ב'יניר בגלגול ובפרט קי ב'יניר בגלגול
אין מוז'יר אסיגון דושירון רבויני ע"ה קי קואנטוס זערוות פאסאן קוב'רו
אילויא פרומורו אים קי איסטק סוג'יפ'טאדה אסו מאריהו אין לאס מלהכות
קי אים אוב'לוגאדה די אור אסו מאריהו * אי איל זער די לאס דולורוס
די פאריר אין קאדה ב'יו * אי איל זער דול קרויארס * אי איל זער די
איל טראנו די לה מואירטוי קי לי פאסה פור סו קאכ'יסקה אוטרה ב'יו
אי זער די חיכות הקבר קי אים מווי פ'ואירטוי אי דושירון רבויני ע"ה
קי דוספואיס די טרוס דוהס קי איסטק אינג'ארו איל גוף איניל קבר סו
טרויפה סי לי פארטוי אי ס'ס ב'ארקאקיס סאין פור אפ'ואירה אי לוס
אינג'אן סוב'רי סוס קארראס אי לי דיוין זה איל טומה טורו לוקי מוטיטויס
אין טוס טרויפאס די לו קי קומיטויס אי ביכ'יטיס אי נו דאטיס זה לוס
פרוב'יס אי זער די לה מוסקאדה אי איל גוזאנו קי פ'ואירטוי אים לאס
פינג'אראס דיל גוזאנו זה איל מואירטוי קומו לה אגוז'ה אין קארני דיל
פוב'ו אי זער די לאס פונאס קי ווב'ה דוג'י מוויס אין גהינס זער דיל
גוזאנו וכיוצא די רוסטו די זערוות קי לי פאסאן טאנטו אין סו ב'ידה
טאנטו דוספואיס די סו מואירטוי קי נו אבאקטיקוי ני טינטה ני פאפיל
זה אוסקרויב'ירסין אין לארגו * אי קין לי קאכ'יו זה איל טורו איסטו
לו קי נו סי אפוארו דיל פרוב'י אין איל פרומור גלגול :

אי

פודימוס דיויר קי לו קי ב'יניר אין גלגול די מוז'יר אים מודה
כנגד מודה סוינדו איל פרוב'י סוס אונ'וס אוסטאן דיקולגארוס זה
איל דארור די לה זרקה אי איל דארור אים משפוע זה איל רוסוב'ידור
אי פור איסטו מודה כנגד מודה קי ב'ינגה איל אין גלגול די מוז'יר קי
איסטין סוס אונ'וס דיקולגארוס זה איל מאריהו קי לי סויה משפוע
מזונות זה אילויא * אי ליוו לו טינגו פור סיגורו קי אין ב'ינינדו אין
גלגול די מוז'יר ב'ירנה אין רשות די און מאריהו פרוב'י זה קי סופה
איל זער די לה פרוב'ידאד * טורו איל קין קורי ביין אסו שמה אי קי
נו לי פאסין דיטוס זערוות סוב'רי איל אים בהכרח קי אין סו ב'ידה סי
אפוארו די לוס פרוב'יס אי קואנטו בווינו פירה סו פארטוי איל סי"ה
קי מוס סויה זוכה אי קיטי די ניוטרוס קוראסון די לה פיידרה אי
מוס אפואדארימוס די לוס פרוב'יס אסיגון אים איל דיוב'יר :

אי

יוא אב'יווימוס אריוב'ה איל טעס די איל קי דה זרקה קי סי יואמה
פאז קויה אי אגורה מי פאריקוי זה דיויר אוטרו טעס אי אים
זה חור

צידה דבור ב' כיום טוב חזן

אה סיר רומז קי אסיגון איל שי"ת סו הויה אים פארה סיונפרי אנסי
טאנבוין איל קי דה נדקה סי לי סוקטירנה אה איל סו ריקוזה פארה
סיונפרי אסיגון דישירון רבותינו ע"ה (מ"ן סי' תשי"ט) דבכלל די לאס
מעלות דיל קין דה נדקה אים קי אים זוכה אה איז'אס אי איז'אס די
איז'אס אי אים זוכה אה מונ'דומברי די אורו אי פלאטה אי ג'וויאס אי
טאנבוין סו ריקוזה סי לי סוקטירנה אה איל פארה סיונפרי אין סו וידה
אי טאנבוין דוספואים די סו מואירטי סיראן זוכים אין לה ריקוזה סוס
איז'אס אי איז'אס די סוס איז'אס ' אי אין טווח מודו די קוזה אים אסוד
די פרוכ'אר אה איל שי"ת אפ'ואירה די לה נדקה קי לה לוי פ'ואי מהיר
די פרוכ'אר אסיגון דיוו איל פסוק זכנוני נא בזאת :

אי מו פארוסי אה דיוור קי איסטו קי דישימוס קי איל קי דה נדקה
אים זוכה אה איז'אס ייא מו לו פ'ואי רומז אה נוזטרוס תורתינו
הקדושה אין איל פסוק קי דישו כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אהיק קי
בכלל די איסטו ברכה אים קי סירה זוכה אה איז'אס על ידי קי דה
נדקה אה איל פרוכ'א על דהך די לו קי דישו איל פסוק יברכך ה' אי
דארסארון רבותינו ע"ה יברכך ה' בכנים אי לו פרופיוו איסטו ברכה קי
דישו איל פסוק כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אים ברכה די איז'אס טאנבוין
אי איל ביורב'א די ברכה לי אינפורטה 227 קומו לה קואינטה די זכ'ר
קי לי אינפורטה 227 :

אי איסטו סירה איל טעם קי אין לה מנוה די לה נדקה איסקרוכ'א
איל פסוק זרעו לכם לנדקה טומו איל פסוק לשון די זריעה קי
ב'ינו אה סיר רומז קי איל קי דה נדקה אים זוכה אה טיניר איז'אס
זרע ברוכי ה' :

אי מו פארוסי יאה דיוור טעם פור קי איל קי דה נדקה אים זוכה אה
איז'אס אי אים קי ליוח אים סאכ'יהו קי איל קי נו טויני איז'אס
סי קונטה קומו מואירטו פור איסטו מן הראוי אים קי איסטו קי לי
דיוו נדקה אה איל פרוכ'א אי לי אבידיגואו סו למא אי לו קיטו אה איל
פרוכ'א די סוג די מואירטו פור איסטו פירטיניסי אה איסטו דאדור
אה קי איל טאנבוין קי טינגה איז'אס אה קי נו איסטו אין בחינה די
מואירטו קי איל קי נו טויני איז'אס סי קונטה מואירטו :

זב"פ"ק דבתרא טראין רבותינו ע"ה קי ארה איל אונברי אה טיניר
איז'אס רבי איעזר דיוו איספארזה די סו מוגידה אה פרוכ'אס '
אי אין טוינפו קי איל אומברי סאי די איסטו עולם אי סו למא ב'ינו
פארה אינטראר אין איל לוגאר קי אים ראוי אה אילויא קואנטוס מלאכי
חבלה סי פאראן די אונה פארטי אי די אונרה פארטי אי קואנטוס מלאכי

צידה   דבור ב   ביום טוב

שלום קי פאראן די אונג פארטוי או די אונטרה פארטוי קי פ'ואי זוכה
 אקולאנטאן אה איל מלאכי שלום אי לי דיוון אה איל שלום בואך ' נו
 פ'ואי זוכה מלאכי חבלה אקולאנטאן אה איל לי דיוון אה איל און
 לרשע רע כי גמול ידיו יעשה לו אי קין אים אוקטוי אוקטוי אים איל קי נו
 דושה איו' און אוקטוי עולם קי טודו קין דושה איו' און אוקטוי עולם אי לי אים
 ביזה ליו אי מעשים טובים נו מלאכי חבלה נו גהינם פודיסטה און איל ע"כ
 א' מי פארטוי אמי קי אוקטוי אוקטוי איל טעם דול מנהג קי אונאמוס
 קי קואנדו אקונפארטואמוס אה איל מואירטו קואנדו מעס אוקטוי
 טימוס די איל לי דיוומוס לך בשלום קיורי דיוור קי אוקטוי זוכה אה אוקטוי
 קון לה ביתה די מלאכי שלום ושלום בואך יאמרו איל אי נו טי אוקטוי
 קון לה ביתה די מלאכי חבלה בר מינן ' אי קון לוקי אב'ווימוס אוקטוי
 קי קון לה זרקה קי לי דה אה איל פרוב'א לי אב'ווימוס אה איל אי לי
 אוקטוי אה לה מואירטו דושירון רבותינו ע"ה און איל דוקלארו דיל
 פסק וזרקה תזיל ממות קי אוקטוי מידה כנגד מידה קי אוקטוי איל דארו
 אוקטוי אה איל פרוב'א די לה מואירטו טאכטיון איל אוקטוי אוקטוי
 די לה מואירטו :

א' מי פארטוי אה דאר טעם לרבר קון לו קי דושירון חכמים
 ז"ל דמבח די לה זרקה קי דה איל בן אדם סון אב'ארו' ארוס לוס
 מואירטוס פארה אב'ווימוס (פרקי ר"א בש"ס ר"ע) אי פור אוקטוי קינדו
 קי פור סו קאב'זה קי דיוו זרקה קי אב'ווימוס לוס מואירטוס אי טיוונן וידאס
 טאכטיון איל קי אוקטוי אה די לה מואירטו אי טיוני ב'ידאס לארגאס
 מידה כנגד מידה :

ובזוהר הקדוש טראי (פרשת חיי שרה דקב"א) הקב"ה דיוו רוקיזה
 אה איל אומברו פארה מאנטויניר פרוב'אס אי פארה אוקטוי
 ממות אי מעשים טובים קי נו און אוקטוי קון לה רוקיזה פרופיוו קי
 אירי קי אוקטוי דיוו איל פסק עושר שמור לבעליו לרעתו בר מינן '
 הקב"ה דיוו רוקיזה פארה קי אוקטוי זוכה אה איל אונטרו מונדו קי די
 איל פ'רוטו קומי און אוקטוי עולם אי איל קאב'דל לי טיוני גואדרארו
 לעולם הבא אי סינו מאנטויניר א פרוב'א סיגורו קי אים אחר יאכלנו קי
 סו רוקיזה קי לה קומינה אונטרו אוקטוי דיוו איל פסק יבין רשע וזריק
 ילבש ' אי קואנדו איל שו"ת לי דה אה איל רוקו טוקיזה אי איל נו דה
 אה לוס ענינים סו פינה אים מווי גהאנדו מלכה קי נו לי אפרוב'א אה
 גארה סו רוקיזה קי סי אוקטוי אוקטוי די סו מונדו אה זרקה קי פודיאן
 קואנטוס ענינים מאנטויניר די איל אי און נו דאנדו קאב'זאן קי סי קוואן
 לוס פרוב'אס קון איל שו"ת אי אוקטוי אוקטוי די דיוון אה אוקטוי לי דאטיס

רוקיזה קי פודיחה מאנטויניר ריכוי די פרוכ'וס אי נו איזו קון נווטרום
 גיין אי סו ב'ונגה דיל רוקו קומו קי סו רוב'ארה די ענייס מונג'וס
 קי לי דיוזי איל סי"ת אה איל רוקו לויח טו די אה טו רוקיזה גראנד
 קי דים זדקה כפי די לו קי אקאנסה טו פודיר אה ענייס אי נו דאטוס
 מי ב'ונגו די טו קומו קי סו רוב'ארהס די אוליווס אי קומו קי סו
 קאפ'ראהס אין פקרון מיחו קי ליוו טו די לה מונידה אין טו מאנו
 פארה קי דים אה ענייס אי קי אגאס מלות אי מעשים טובים אי טו
 טומאטוס לה רוקיזה פארה טו אי איל שג"ת איסטה אה דירוג'ה דיל
 פרוכ'וי אי איל קי איסטה אה סו דירוג'ה די איל פרוכ'וי סו ופנה די טו סו
 נו לי דאטוס אה איל אי דישירון רבותינו ע"ה קי נו איל אומברו דישה
 נתומים סינו קי אים עין נר אין סו מונידה אי נו איספארטי אה ענייס
 אי תלמודי חכמים אי מלות אי מעשים טובים * אי דישירון מאס רבותינו ע"ה
 קי סו ב'וי איל בן אדם קי סוס מזונות טויני הפריטארוס קי אגה זדקה
 כל שבן קואנדו טויני לוס מזונות בהיות ולא כלער קי קאו קי אגה זדקה
 אי איל סי"ת פרוכ'ה אה איל רוקו סו אזי זדקה די סו מונידה אי פרוכ'ה
 אה איל פרוכ'וי סו אים קי סו פארה אין סו אפרוטו אי סונפורטה איל
 עניות קון רוקיכ'ומיינטו די קאראס בואינאס אי סו איל רוקו אזי זדקה
 מוג'יגואן סוס אזוינדאס אי סינו אזי זדקה קי אים כולאי נר עין בר
 מינן ב'ויני איל פרופיוו אה פרוכ'ינדאד קי אנסו דיוזי איל פסוק התעייף
 עיניך בו ואינינו קי אסיגון בולה לה אגולה אנסו אין סופיטו לי בולה
 בו מונידה אי קואנטוס סו איג'ארון ריקוס אין סוס קאמאס אי סו
 אוב'אנטארון פרוכ'וס בה מינן * אי קואנטוס ריקוס מלכד קי לנס בולו
 סוס קאב'ראיס קידארון טאמביון אינדוב'האדנס א עולם בר מינן קי
 סיפה איל בן אדם קי איסטו מונדו אים און ג'ארקי קי ב'ה ארודיאנדו פור
 איל מונדו אי סו נו לי פאסו סוב'רי איל טראגו די לה פרוכ'ינדאד ח"ו
 פואדרי ב'ויני סו איז'ו אסיגון דישירון רבותינו ע"ה סוב'רו איל פסוק
 בו בגלל הרבה הזה יברכך ה' גלגל הוא שחוגר בעולם * אי סו איל
 פרוכ'וי סו פארו אין סו פריכ'ה קי סונפורטו איל זעה דיל עניות איל סי"ה
 לי דה אה איל דוס טאנטוס אין איסטו עולם אג'ואורה די סו שבר קי
 טויני לעולם הבא פור איל זעה דיל עניות קי פאסו * אי דופרוינדומוס
 איסטו די איוב קי אנסו דיוזי איל פסוק ויוסף ה' את כל אשר לאיוב
 למשנה * אי לויח אב'ויימוס אריב'ה קי סו איל עשיה נו דה זדקה סו
 לי קיטה די איל לה ליטרה די לה יו'ד אי רוקטה ביורכ'ו די רשע אי
 קין אים איסטו בן אדם קי פור נו דאר זדקה די סו מונידה קורי סות
 אין תואר די השע טוראס סוס ב'ינדאס סס ושלוס :

צִדָּה דְבוֹר ב' בְּיוֹם טוֹב

א' קֹן אִיסְטוּ מִן פִּאֲרוּסֵי אֵה אֶקְלָאֲרָאֵר אִיל פִּסְוֹק קִי דִישׁוּ אִיו לִרְשַׁע
 רַע כִּי גִמּוּל יִדְשׁ יַעֲשֶׂה לוֹ * קִי אִיו קִי דִימְאֲבִדָּאֵר קִי אִיס לֵה
 הַבְּנָה קִי דִישׁוּ בִי גִמּוּל יִדְשׁ קִי אִיל כְּיִרְבֹּ' דִי יִדְשׁוּ פִּאֲרוּסֵי קִי אִיסְטַה
 דִימְאֲוִיִּאֲדֹו קִי אִיל פִּסְוֹק קִאִיִּחָה קִי דִישׁוּרָה כִי גִמּוּלוּ יַעֲשֶׂה לוֹ אִינְפִיחֹו
 לִיוִּחַ אֲב'וֹיִמּוֹס אֲרוּב'ה קִי אִיל קִי בֹו דֵה נְדָקָה לוֹ כ'וֹנִי אֵה אִיל מִכַּס
 קִי כֹו דִיפִרְזִינְדִיִּיו דִי סוֹס מִאֲנוֹס קִי סִי לֵאֶס אֲב'רִי אִיוִן סוֹלוֹנְכֵרָה אִי
 סִי לֵאֶס סִירָה כֹו אִיו סוֹלוֹנְכֵרָה אִיסְטַה בְּסוֹג רַשַׁע * אִי אִיסְטוּ אִיס לֹו
 קִי דִישׁוּ אִיו לִרְשַׁע רַע קִי לֹו קִי אִיסְטַה אִין טִיטוּלוּ דִי רַשַׁע קִי אִיס
 לֵאֶס טִרִיס לִיטְרָאֶס דִיל כְּיִרְבֹּ' דִי עֲשִׂי"ר אִי כֹו אִין טִיטוּלוּ דִי עֲשִׂי
 קֹן לֵה לִיטְרָה דִי לֵה יִזֵּר טִאֲמִכִּיִן אִיס פֹור סִיבָה כִי גִמּוּל יִדְשׁ יַעֲשֶׂה
 לוֹ קִי כֹו דִיפִרְזִינְדִיִּיו דִי כּוֹס מִאֲנוֹס אֵה סִירִאֲרִלֵאֶס אִיו אֲב'רִיִּדְלֵאֶס אֵה
 דִיפִרְזִינְדִיִּיר אִיו אִזֵּר נְדָקָה אִיו סוּב'רִי אִיסְטוּ אִיס לֵה סִיבָה קִי אִיס אִין
 סוֹג דִי רַשַׁע קִי אִיל סִי קִאֲב'וֹ אֵה אִיסְטוּ גִוְאֵלֵאֲדִרְזִין דִי לִיִּיאֲמִאֲרִסִי רַשַׁע
 אִי טִרִאִין רִבּוּתִינֹו ע"ה קִי הַקֶּב"ה יִתְעַלֶּה פִיזָה בְּשִׁיקוֹל דַּעֲתוֹ לֵה גִרְזִינְדִיִּיוֹה
 דִי לֵה עֲבִירָה אִיו סוֹ ג'וֹקִיס אִיו לֵה גִרְזִינְדִיִּיוֹה דִי לֵה מִנּוּה אִיו סוֹ ג'וֹקִיס
 קִי אִיו אִונָה מִנּוּה כִנְגֵד דִי קוֹאֲנֵטֵאֶס עֲבִירוֹת אִיו אִיו אִונָה עֲבִירָה כִנְגֵד
 דִי קוֹאֲנֵטֵאֶס מִנּוּת אִיו פֹור אִיסְטוּ כֹו אִיל שִׁי"ת ג'וֹנָה אֵה אִיל מוֹנְדֹו
 פֹור קוֹאֲיִנְטַה דֵהךְ מִשַׁל רֵאֲוִבֵן קִי אִיוֹו סִיִּין זְכוּתֵי אִיו סִיִּין עֲבִירוֹת כֹו
 סִי כ'אִן אִונּוֹס פֹור אִונְטֵרוֹס סִי כֹו ג'וֹנָה אֵה אִיל מוֹנְדֹו קֹן פִּיוֹו דִי קִי
 מוֹדוֹ רֵאֲוִבֵן דִישׁוּ אִונָה פִרוּטָה אֵה אִיל פִרוּב'י אִיו אִירָה אֶקוֹל פִרוּב'י
 אֲנְכִיִּירְטוּ אִיל אִיו סוֹס אִיוֹוֹס אִיו סוֹס אֲלִמְאֶס סִירָקָה פִאֲרָה סֵאֲלוֹר אִי
 סִי טוֹפָה קִי אֲבִיִּדִיגִוְאֹו קוֹאֲנֵטֵאֶס אֲלִמְאֶס קֹן אִיסְטַה פִרוּטָה אִיו קוֹאֲנְדֹו
 רוּב'וֹ דוֹס פִרוּטוֹת אִיל פִרוּפִיוֹו אִירָה פִרוּב'י אִיו לֵאֶס רוּב'וֹ פֹור רִיטוּרְנֵאֲר
 אֵה סוֹ שֵׁמָה אִיו כֹו פֹור אִינְטִיִּיקוּוֹן דִי רוּב'וֹהֵר :

א' אִיסְטוּ פִאֲרוּסֵי קִי אִיס לֵה כּוֹנָה דִיל נְבִיאָה גְדוֹל הַעֲבָה וְרַב הַעֲלִילִיָה
 אֲשֶׁר עֵינִיק פִּקוּחוֹת עַל כָּל דְרָכֵי בְנֵי אֲדָם לֵאִישׁ כְּדִרְכֵי כִפְרוֹ
 מִעֲלָלוֹ קִי כ'יִנּוּ אִיל נְבִיאָה אֵה סִיר רֹמְנוּ אֵה כּוֹוֹטֵרוֹס אִיל חֶסֶד אִיו לֵה
 אֲרוּב'רָה גִרְזִינְדִיִּיוֹ קִי אִיו אִיל שִׁי"ת קֹן אִיל בֶּן אֲדָם סוּב'רִי טוֹדוֹס סוֹס
 אִיג'אֶס קִי אִיו אִיל בֶּן אֲדָם קִי אִונָה פִרוּטָה קִי לִי דִישׁוּ אֵה אִיל פִרוּב'י
 סוֹ שְׂכַר אִיס מוֹנְג'וֹ סִינְדֹו אֲבִיִּדִיגִוְאֹו קוֹאֲנֵטֵאֶס שֵׁמָה קִי קִאֲדָה אֲלִמָּה
 אִיס אִין מוֹנְדֹו אִינְטִיִּירוֹ אִיסִיגוֹן דִישִׁירוֹן חֲכָמִיס ע"ה טוֹדוֹ אִיל קִין אִיס
 מִקִּיִּיס אִונָה אֲלִמָּה דִי יִשְׂרָאֵל קוֹמֹו קִי סִי אֲפ'רִמְאֲרָה אִין עוֹלָם מִלֵּא לֹו
 פִרוּפִיוֹו סוֹ שְׂכַר אִיס דוּב'לֵאֲדֹו אִיו רִיִּדוּב'לֵאֲדֹו אִיו קוֹאֲנְדֹו אִיו אִונָה
 עֲבִירָה דֵהיִינּוּ קִי רוּב'וֹ אִיסְטוּנְכִיס לִי פִאֲנָה אֵה אִיל סוֹ פִינָה פוֹקָה
 סִינְדֹו קִי לֹו קִי רוּב'וֹ פ'וֹאִי קִי אִירָה פִרוּב'י אֵה אֲבִיִּדִיגִוְאֲר סוֹ שֵׁמָה עַל

צידה דבורב ביום טוב ס

דרך די לו קי דישו איל פסוק נו מינוספרויקוים אה איל לאדרון קואכרו
רוב'ה קי פור אינג'ור סו טריפה קי סי אינאמברויגיסין אי איסטו אים
לו קי דיוי איל פסוק כפרו מעלליו קירי דיויר קומו איל פ'רוטו קי
סאלי די לוס מעשים בואינוס קי אזי קי אים טודו קון פיוו אסיגון
אב'וימוס :

טז אי לויא אב'וימוס אריב'ה לו קי דושירון רבותינו סי בושקאטוים
אה אזיר נדקה אזי אה אילויא קון לאזראנטוים אין לה לוי
(ירושלמי פ' או נאמריין) דיוי ר' אחא די נומבראדו די ר' תנחום מילדו
אי אינכיוו אי גואדרו אי איזו אי אב'יאה אבאסטויסוימונטו אין סו מאנו
די סיר מחזיק ביד לומדי החורה אי נו פ'ואי מחזיק דוסיורטו איסטו
אים בכלל ארור רבו ירמיה די נומבראדו די רבו חנוכא בר אבא דיוו
מילדו אי נו אינכיוו נו גואדרו ני איזו אי נו אב'יאה אבאסטויסוימונטו
אין סו מאנו די סיר מחזיק אי פ'ואי מחזיק דוסיורטו איסטו אים בכלל
ברוך :

י"ט חכם ויוסף לקח קי קאראר די גראדו אים לה מעלה די לה
נדקה ובפרט קון לוס קי לאזראן אין לה לוי קי סוב'רי קי
נו אינכיוו לוי נו גואדרו ני איזו סיינדו נו טיניאה אבאסטויסוימונטו
אין סו מאנו אה סיר מחזיק ביד תלמידי חכמים אי קון טודו איסטו
פ'ואי מחזיק אין סוס מאנוס אים בכלל ברוך לה בואילעה די איסטו
אים קי איסטו בכלל ארור בר מינן אי קין קירי ביון אה כו שמת
הנה פירקוראמונטו אה סיר מחזיק אין מאנו די לוס תלמידי חכמים קי
לאזראן אין לה לוי * אי אפילו סי אגון עם הארץ פ'ואי מחזיק ביד דיל
תלמיד חכם איל שו"ת לו אוסקאפה אה איל די פרואה אי די רוב'ו אי
לו אוסקאפה אה איל די מאנו דיל מלאך המות קי נו פודיסטו סוב'רי
איל (זוה"ק פ' ויקרא דכ"ט) איל קי אפרוב'יג'ה אה לוס קי מילדאן אין
לה לוי אים זוכה אה דוס עולמות אה עולם הזה אי עולם הבא רויסיב'י
ברכות די אריב'ה אי די אבאשו רוקיזה אין איסטו עולם או פארטו
בואינה לעולם הבא אי אפריסורה אה לה גאולה די ב'ינור אי ג'ורו איל
שו"ת קי נו ריגמי אה ישראל סינו אפרוב'יג'אן לוס תלמידי חכמים די
סוס מונידאס אסיגון אב'וימוס אריב'ה (זוה"קוה"דבסה"קבןאברהם) אי איל
קי אפרוב'יג'ה אה איל תלמיד חכם סוב'רי קי אים עם הארץ דוספואיס
די סו מואירטו לי אינכיוו אה איל לוי (ולקוט האוכנו) אי טודו איל
קי נו אפרוב'יג'ה אה איל תלמיד חכם לעתיד לבא אין תחיית המתים
סי אזי מוכ'ישו (האר"י ז"ל ה"ד קרב דרך ישרה דק"ו ע"א) :

אמר

צ'ירה דיבור ב' ביום טוב

אמר

המתכבד כפי עניות דעתא מי פאריוקי אה דאר טעם לדבר קומו
אין מידה כנגד מידה אי אין קי סיינדו איסטו בן אדם קי
נו קיז'ו סיר מהנה אה איל תלמיד חכם אי איסטו תלמיד חכם קי
פ'ואי מלטמק קירי דיוור שרופאסאנדוסקי אי דיוטאנדוסקי די אין דיאס
אין דיאס ב'וינדו לה קוזה אי דיוטאנדו טאנטו איל קומו סו פ'אמיאה
פור איסטו מידה כנגד מידה טאכיון איל נו טירגה זכות די תחיה
קי נו קי אריבוב'ו אין אורה די תחית המקים אוטרו קי קי אזי מוכ'וטו
בר מינן קי טודאס קוס מידות יתברך אין מידה כנגד מידה * אי
טירניש קי דימאנדאר סיינדו אין אבסי מן הראוי אירה קי פ'ואירה דיטה
פינה הפילו דיל קי נו קי אפיאדה די קול סיקיר פרוכ'ו אהון קי נו
פואה תלמיד חכם * קי היספוגדיה קי לויח אין אב'אירו קי נואיסטרה
לוי סאנטה אי בינדאג'ה אין איספיוסויה די ב'ידאס הפילו אינול קי נו
טראכ'אז'ה אין אילויח באסטרה קי סואה מחזיק אין מאנו די לוס תלמידי
חכמים אסיגון דיוי איל פסוק עץ חיים היא למחזיקים בה אי סיינדו איסטו
נו קיז'ו אפיגארקי קון איל תלמיד חכם אי סיר מחזיק אין סו מאנו קי
יואמה קי נו קיז'ו ב'ידאס סוב'רו איסטו נו טירנה ב'ידאס בעולם התחיה
אוטרו קי קי ארה מוכ'וטו * אי לו קי נו לי פאגה אין איסטו עולם
אה טיניר אקורטאמיונטו די ב'ידאס בר מינן , לה סיבה אין סיינד
לפי האמת די קואנדו באסי איל בן אדם ייא איסטאן טאקסאדאס קוס
ב'ידאס לו קי טויני קי ביב'יר סוב'רו איסטו קונפלי קוס ב'ידאס אין
איסטו עולם אי פארה ב'ינגארקי מאס מונג'ו די איל לי פאגה אין
טוינפו די תחית המתים :

א'

סאכ'ראס מי קירידו קי איסטו קי לה מעלה דיל קין אין מחזיק
ביד לומדי התורה אין מוי גראנדי קי אין זוכה אה ב'ידאס די
איסטו מונדו אי א מונדו איל ב'יוון אין פור סיבה קי אין קאכ'זאנטו
אה קי לה לוי קי אין אס אס חיים קי אינגראנדויסקה פור סו סיבה קי
טויני ישוב הדעת אה מילראר אין לה לוי ובתורתו יהגה יומם ולילה
קי קומו נו קי לי טופה אה איל מונדה נו טויני ישוב הדעת פינסאנדו
קי קירי טראיר טרף לביתו לחס לפי אטף אי נו טויני איל פודיר אסיגון
טופימוס מעשה אין רבי יוחנן קי לי רוב'אחון אה איל טודו איל גרוש
די סו בולקה פור לה קארירה אה לה מאנוואנה ב'אנו אה איל בית
המדרש אי ריש לקיש סו תלמיד לי דימאנדאכ'ה אה איל אי נו לי
דיספונדיאה , לי דישו אה איל טודוס לוס איברים איסטאן דיקולגאדוס
אין איל קוראסון אי איל קוראסון איסטו דיקולגאדו אין לה בולקה קי
דיפידריוו לה בולקה קי דיפידריוו איל קוראסון לי דישו אה איל קומו קי

צידה דבורב ביום טוב סא

דיפידריוו לה בולסה לי דיסו אה איל מי גלה רוב'חרון לוס לאדרוניס לי
 דיסו אה איל ב'ין אמוסטראמי אין קי לונאר אי לי אמוסטרוו אי סיינדו
 קי לוס ב'ידו די ליסוס אינפיסו אולאר סוב'רו איליווס אולאסיוון די
 פוליה לי דיסירון אה איל לוס לאדרוניס קי איס רבי יוחנן לי בולטאריווס
 אה איל לה מיטאר לוס דיסו אה איליווס פור גואיסטראס ב'יראס נו
 טומארי סופו טודו אי ליס טומו טודו (דרך ישרה ז"ל דק"ו ע"א)
א איסטי אוב'ליגו די אפרוב'ג'אר אה תלמידו חכמים נו איס דוקא
 אין מעידה סיגו טייבו אוב'ליגו טאכיוון די ב'יסקטורלו כפי די סו
 פודור קי לוס סויגורוס חכמים איסטיאן אין בתונה די שבתות אי ימים
 טובים אי אסיגון אין שבת אי יום טוב קי ב'יסקטו איל בן אדם ויסקטורוס
 לינפיווס די לוס מיז'ורוס קי טייבו אכסי טייבו אוב'ליגו די ויסקטורלוס
 אה לוס תלמידו חכמים כפי די סוס פודורוס אי אסיגון איל קין איס
 מחלל שבת או יום טוב איס חייב סקילה אכסי איל קין איס מבזה אה
 איל תלמיד חכם אי סי סיירב'י קון קורונה די לה לוי סי טאז'ה אסיגון
 דיסו איל תנא גדאשתמש בחנה חלק אי סי קונטה קומו סי קאפ'רארה
 אין איל עיקר אי אסיגון לוס כלים דיל בית המקדש סי יואמארון קדש
 אכסי טודו איל קי סיירב'י אה איל תלמיד חכם סי יואמה קדש (זוה"ק
 פ' טו דב"ט) אי סיינדו איל כבד די איל תלמיד חכם סי אסימיו' אה
 שבת אי יום טוב איס מונג'ה מאראב'יאה אה פארטו די בני אדם קי
 חונראן מונג'ו איל דיאה די שבת קון קומיר אי קון ביב'יר אי קון
 ב'יסקטור אי נו פירקוראן אה טייגיר קארגו די לוס סויגורוס תלמידו חכמים
 סי טייגין קי קומיר אין סוס קאזאס כי הנה יום בא לה' לויא ב'ינו
 ערב שבת ובפיתם אין כל קי אין קאזאס די קואנטוס חכמים נו איי קי
 קומיר דיל טודו אי לה שכינה פארה מיינטוס סוב'רו איליווס אי לוס ב'י
 קי איסטיאן כזער גדול אי איסקלאמה אי דיוי קלנו מראשי קלנו מזרועי
 די ב'יר לאס קאזאס די לוס ריקוס ליינאס ופתוס מלאים כל טוב פארה
 אינב'יסקטורוס סוס פואירפוס די קונטיגו אי דיוי סי ב'יטוס קומו איסטו
 קי לגס פואיב'לוס מאכטייגין אה סוס גראנדוס אסיגון טופאמוס קי דיוי
 איל פסוק כי חק לכהנים מאת פרעה ואכלו את חקם הי קי חרפה
 גראנדו איס איסטו קי דיוי איל סי"ת ב'זוטרוס קי סוס ממלכת כהנים
 סוס מיינגוארוס די לוס פואיב'לוס למה לי רוב זככס יאמר ה' שבעתי
 עולות מחים כי תבואו לראות פני אין שבתות אי חגוס אי מועדוס קין
 כושקו איסטו די גואיסטראס מאנוס חדשיכס ומועדויכס שנהה נפשו אי
 דיוי לה שכינה קומו פודרו אי ב'ירו אין לה פרוכ'ידאר די מי פואיב'לו
 ובפרע איל דוחק אי איל זער די לוס חכמים קי נו איי קין לוס אסופ'ר
 אה איליווס

צידה דבור ב ביום טוב

הה איליוס אסיגון אום איל הכרת אי איל אוב'לינו די אפרוכ'ינ'אר הה
 איליוס הה קי פואיראן מילדאר קין אפרוטו אי ב'אן קאמיגאנדו קין
 פ'ואירסה אי קירין דאר הה סאכ'יר קום לערות הה לה ג'ינטו אי לה
 אורה קי ב'אן הה דינוסייאר קום לערות נסוגו חחור סי טורנאן אטרעס
 אי קו ארופוינטין פונקאנדו איל לער מאס גראנדו קי ב'אן הה יוב'אר
 פארה דינוסייאר קום לערות אי סי אום אין ליינו קו לוס ארומהויאן
 הה איסקאפארלוס די קום אפרוטום החרשתי * אי פואירי קיר קי איוין
 קום אפרוטום אי נו אי קין לוס ארומהוי הה איליוס קוב'רי איסטו
 נו דינוסייאן קום לערות גואיו די איליוס גואיו די קום למאס כי גמלו
 לרוחם רע * אינפירו איסטו אום איל קאמינו קי פוטו לוו אום קי טימין
 דול ש'ת אי הה איסטומאנטים קו נומכרי קי סינייה קומו באראגאן
 סים לומכוס פארה קי איסטין קום חו'ום אב'יורטום קוב'רי לוס ענייט
 די ישראל קי טאנטו לה סימאנה קומו איל שבת איסטאן כלער גדול ושבת
 לחול ישימו (ח"י וה"ד בקינור נמרץ)

ומי

הוא זה ואיזה הוא קי איוין קום חורז'אס איסטאס פלאב'ראס
 אי נו סי איסטרוימוסי קו קוראסון הה אפואדאר קון טורה קו
 פ'ואירסה אי טורו קו פודיר אום ענייט וכפרט הה ענייט כנו תורה קי
 קון מאנין תכירין דקב"ה קי קואנדו נו סי אפואדה די איליוס לה שבינה
 איסקלאמה אי דיוי קלני מראשי קלני מזרועי אי קואנטו לער גראנדי
 סונפורטה לה שבינה פור קו סיבה ואיו ואכוי על לער השבינה אי סי
 חירה קי קו חבר איסקלאמאכ'ה אי יוראכ'ה הה כוו די קו איסקלאמאסיון
 סי קורו'יאב'אן קום פואדאריס קוב'רי איל אי סי איסטרוימוסייה קומו פור
 קו סיבה איסטו איסקלאמאנדו אי יוראנדו קו חבר כל שכן קואנדו פור
 קו סיבה איסקלאמה לה שבינה קי אום בהכרת קי סי אראזני קו קוראסון
 פור דוגי ראזונים ויחד האום וילפת מפחד ה' ומהדר גאורו אי מיטה אין
 קו קוארסון די אפואדארקי די לוס תלמידו חכמים וענייט ואכיוניט וגם
 ה' יתן הטוב קי סוראן בינדויג'אס מפי עליון על דרך די לו קי דישו איל
 פסיק כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלקיך אי קואנדו לה בונדיסיין אום
 די בוקה דיל ש'ת בעלמו אקייאה כרכה אום מווי גראנדו כרוב עושר
 וכביר זבאים מלאים כל טוב אכוי"ר

אי

מונג'ו אוב'לינו טיניו איל כן ארם הה איסטאר דיקאטלי קואנדו
 אופאדטי פור קו מאנו מונדה פארה ענייט קי איסטין קום
 חו'ום אי קו קוראסון די קובטינו הה פארה מיינטים אנדי איי אטן
 תלמיד חכם אי פרוכ'י וגורע קי מרוב די קו למועות סי אולב'יראן לה
 ג'ינטו די איל אי יורה אי איסקלאמה הה איל ש'ת אי אירויסי קו פ'ולרי

צ'ירה   דבור ב'   ביום טוב   סב

סוב'רו חיל אסיגון טופאמוס מעשה קי אונה ב'יו איסטאב'ה אסינטאדו
 חיל רב האר"י ו"ל קון סוס תלמידים איניל קאנפו אי איסטאב'ה אינטוראדו
 חיל הנביא הושע בן בארי אי דארסו חיל רב האר"י ו"ל חילי סיקריטוס
 די ליו חיל מידיו דול דרוש דישו למען ה' אפרוסוראד חילי אקוו'יר
 זרקה די ב'אוטרוס חילי אינביארומוס אה מאנו די חון ענו קי איסטא
 אסינטאדו סמוך די נוצטרוס חילי מורה חילי לונאר פ'ולאנו חילי סו נומברי חילי
 דבי יעקב אטארזן קי חיל איסטא אסינטאדו חילי יוראנדו קישאנדוסי
 בלפי מעלה סוב'רו סו פרוכ'ידאר בר מינן חילי סו כוז סוב'יו חריב'ה חילי
 בוראקו טודוס לוס סוילוס חילי אינטרו לפני ולפניס חילי הקב"ה סי אינג'ו
 די סאניו סוב'רו טודה לה סיכ'דאר אינטורה פור מודי קי נו סי אפיאדאן
 סוב'רו חיל חילי חגורה ליו איסטו אולינדו חיל פריגורו קי סליו חילי
 טודוס לוס סוילוס קי ב'יננה לאנגוסטה סוב'רו טודוס לוס דירידורוס די
 זפת חילי קומירה טודו חיל טרינו מגדיש ועד קמה ועד כרס זית חילי
 פור איסטו אפרוסורה אינביאדי אה חיל זרקה חילי פואירימוס פור באדאר
 לה גזירה קון איורה די חיל שי"ת * חילי לואיגו לי דירון קאדה חונו
 די חילימוס גדבה קון סו קוראסון חילי טומו חיל רב האר"י ו"ל לה מוכירה
 חילי לה דייו חילי מאנו די סו תלמיד רבי ינחק הכהן ו"ל חילי לי חילי
 קומינדו קי פ'ואירה פריסטו אה קאזה די רבי יעקב חילי דיג'ו חילי לו
 טופו אה חילי יוראנדו חילי לה פואירטה די סו קאזה לי דישו אה חילי
 רבי ינחק פורקי מי סוניור איסטא יוראנדו חילי לי רוספונדיו חילי
 ר' יעקב קי סי לי רונפירון אה חילי לאס טיבאז'אס די חגואה קי קון
 חילימוס גאנאב'ה פארס קי אינג'ואה חגואה אה לוס ב'וינוס חילי בו
 סאב'ו קי ארה מרוב דול זער חילי עניות חילי לואיגו לי דייו חילי
 רבי ינחק הכהן חקיהה מוכירה חילי סי איגרו איגריאה גראנדו חילי לוס
 בינדישו אה חילימוס חילי קואנדו בולטו רבי ינחק הכהן ו"ל לי דישו חילי
 רב האר"י ו"ל ליו חילי סו בארו לה גזירה חילי חילי לוקי איסטאב'ה חילי ל'אנדו
 חילימוס פארה אסופלאר חילי חילי גראנדו מונג'ו קי לויב'ו לה לאנגוסטה
 ער חילי חקר חילי מספר חילי סי אטורב'ארזן לוס תלמידים חילי לוס רוספונדיו
 חיל רב האר"י אה חילימוס בו ב'וס איסטאניס קי ליו חילי סו בארו לה
 גזירה חילי חילי פ'ואי קי סי בולאדון טודאס אה לה מאר לה גראנדו חילי
 נו קירו ני אונה ע"ב

אי רבותינו ע"ה דישירון קי סי חקודרו חילי כן אדם קי בו חילי חוטרס
 מנוה קי ב'ה קון חילי כן אדם דיסטואיס די סו מואירטי חוטרס
 קי לה זרקה אסיגון די חילי פסוק והלך לפניך זרקך * חילי דימאנדו חילי

צידה דיבור ב' ביום טוב

רב כהנא ז"ל פורקי קאמינה לה נדקה דוקא דולאנטרי חיל בן אדם חז
נו רוסטו די מנות קי דוסירטו חזי מנות גראנדיס מאס די לה נדקה
נרי המחבר מי פארוסי אה דאר טעם לרבר חי חיס קי לויא חוס
סאכ'ירו קי לה נדקה אסירקה אה לה גאולה אסיגון דיווי חיל
פסוק ועשו נדקה כי קרובה ושועתו לכא חי סוכ'רו חוסטו סייגרו חוס
חונה מנה מווי גראנדי קי אסירקה לה גאולה פור חוסטו מן הרחי חוס
קי קאמינו אדולאנטרי חיל בן אדם דוספואיס די סו מואירטי לו קי נ
חיס חנסי רוסטו די מנות * חי סוכ'רו קי לויא חזי פארטו די ארטאס
מנות קי אסירקה לה גאולה קומו מנות יסכה אסיגון דושירון חכמים
ז"ל אמלא שמרו ישראל שבת אחר בהלכתו מיר היו בגאן קירי דיווי קי
סו ישראל גואדראכ'אן חון שבת אסיגון חיס חיל חון חיל לחיבו סו רוגמחאן
על כל פנים חיס הכרח קי עורו ישראל לו גואדרין לו קי נ חוס חנסי
לה מנות די לה נדקה קי קארה חונו די ישראל קי דה נדקה אסירקה
לה גאולה חי תחיות המתים :

או פודימוס דיווי ארטו טעם קי סייגרו על ירו די לה נדקה קי
טוינין קי ארוכוב'יר לוס מואירטוס אסיגון אב'יומוס ארוכ'ה סוכ'רו
חוסטו קאמינה דולאנטרי חיל מואירטו לה אורה קי לו ייב'אן אה אינטוראר
אה סיר רומז קי על ירו די לה נדקה * לויא סו כ'ה ארוכוב'יר חון
תחיות המתים * ורב כהנא ז"ל דישו טעם לרבר פורקי לה נדקה קאמינה
דולאנטרי חיל מואירטו סייגרו קי חון טוראס לאס מנות קי חזי חיל בן
אדם חוסקרוכ'י חיל פסוק אה נדקת מה תתן לו אינפירו חון לה מנה
די לה נדקה חזי אב'וכטאז'י קי לה חזי קון חיל שי"ת כביכול אסיגון
דיווי חיל פסוק מלוח ה' חונן דל חי נו יואקושיאה חון לה נדקה פוח
דיווי מה תתן לו שכביכול קון חיל חזי חי פור חוסטו קאמינה לה נדקה
דוספואיס די סו מואירטי אדולאנטרי סייגרו טויני פ'ואירסה קי חיוו קון
חיל כביכול לו קי נ חוס חנסי חון רוסטו די מנות * חי מי פארוסי
קי פור חוסטו חוס חיל טעם קי טויני חוב'ליוו חיל בן אדם די דאר
נדקה אה חיל ענו די לה קומדה קי חיל קומי קי סו קומי פאן כלאנקו
קי נו לי די א פרוכ'י פאן מורינו קי סייגרו קי לה נדקה קי לי דה א
פרוכ'י חוס קי חזי קון חיל שי"ת פרופינו פור חוסטו מן הרחי חוס קי
לי די אה חיל פרוכ'י פאן כלאנקו קי סי'אירה קי קונכוראכ'ה אסו קאזה
אה דיי כשר אדם לי דה אה קומיר לו מאס מיו'ור קי סו לי טופס כל
שבן מלך מלכו המלכים הקב"ה קי חוסטה אסו דורוג'ה די חיל פרוכ'י
חי סי קונטה קי חזי קון חיל כביכול אסיגון אב'יומוס

חי טויני

א' טווינו חיווב איל בן אדם די דאר זדקה אפילו אסטה סיון ב'יווס
 אסיגון דארסארוון חכמים ע"ה אין אל פסוק נתן תתן לו אפילו
 אסטה סיון ב'יווס ' אי מו פארוסי אה דיוור קי אה איסטו פ'ואי רומ
 חורחיטו הקדושה בפ' ראה לה פרשה די לה זדקה אינפיסה קון ליטרה
 די בק ב' יקיה בך אכיון אי קונפלי קון ליטרה די כ'פ קי סו קואינטה אום
 סיון קי טווינו חיווב איל בן אדם די דאר זדקה אה איל פרוכ'י אסטה
 סיון ב'יווס ' אי רבותינו ע"ה דישירון קי לה זדקה לו איסקאפה אה איל
 בן אדם די עבירה אסיגון אב'יוזאריומוס אדילאנטרו אין איל דבור דלת
 חנאף (ליקוטי מוהרן ז"ל) אי איל קי איסטו אוזארו אין לה זדקה טווינו
 איז'וס בעלי חכמה אי מו פארוסי אה דאר טעם לדבר אי אום קי ויא
 אב'יוזימוס אריב'ה קי איל קי דה זדקה סי לי קונטה קומו קי סי אפ'ירמארה
 גום סינקו ליכ'רוס די לה לוי אי פור איסטו סיונדו איסטו קוב'דוסיוו סו
 גמה אה אפ'ירמאר לה לוי מן הראוי אום קי סיאה זוכה אה קי סאגאן
 די איל איז'וס בעלי חכמה :

א' לויא אב'יוזימוס קי לה מעלה די לה זדקה אום קי קואנדו
 לו יוב'אן אה איל פ'ווי לה זדקה ב'ה קאמינאנדו דילאנטרו די
 קיל א פרוסיפיוו אי אין לו קי ויא לו מיטין אין איל קבר לה זדקה סי
 איג'ה קון איל אין איל פ'ווי אי קואנדו לו טראין אה איל ג'ווגו לה זדקה
 סי אינכולב'י קון איל אי בו דישה אה פינגון משחית אסירקארסי אהרו
 די איל אי איל שי"ת ויא קאב'י סוס מעשים מאוס קי איזו אי לי דיוו
 אה זדקה טו קירידה פורקי טו אג'ונטאס קון איסטו אומברו מאו קומו
 איסטו קי אום רשע גמור אי איליא רוספודי סנ' דיל מונדו אום מיאו
 איסטו אי איל מי אמו המי אי מו אסירקי המי פור איסטו אחזתיו ולה
 ארפנו קי אמוסטאר פ'ואירטו לו אמנו אי קואנדו ב'י איל שי"ת כביכול
 חנסי אינקומונדה פור איליא פארה איסקאפלארו די סו מא (אספקלרייה
 המאירה) אי קון איסטו קי אב'יוזימוס אריב'ה קי לה זדקה קי איזו איל
 בן אדם לו איסקאפה די לה מואירטו מו פארוסי אה דיוור קי טאכבוון
 אה איל קי איזו אור אה קי אוטרוס דין זדקה לו איסקאפה די לה מואירטו
 סיונדו ויא דישירון רבותינו גדול המעשה יותר מן העושה קירו דיוור מאס
 גראנדו אום סו שבר דיל קי איזו אור זדקה אה אוטרוס מאס דיל אוורר
 פרופיוו אי סו איל קי איזו זדקה אום חנסי קי לו איסקאפה די לה מואירטו
 בל שכן איל קי איזו אור זדקה אה אוטרוס פור סו מאטו קי ודאי קי
 לו איסקאפה די לה מואירטו ' אי סו אום קי ב'י איל בן אדם קי סו
 מיז'ר דה זדקה אין קאזה בו איסקאטומוי בו סי אראב'יו קון אילייה דיל
 עורו ' אי אקונטיסיוו מעשה אין אוגה מוז'יר קי איז'אה מונג'ה זדקה
 אי סו

צידה דיבור ב' ביום טוב

אי סו מארירדו נו אזיאה אינטרו סירקה די אזלייא און פרוכ'י ב'ירו קי
 סו מארירדו ב'זיאה לו סוכ'יוו אה קאמארטע קי נו לו ב'יורה סו מארירדו
 אי סו אינסאבוזארה לי מוטיוו דילאנטרו די איל אה קומיר קומיוו איסו
 אינ'ו סו מארירדו אה דורמיר ב'ינו און קוליב'רו אי קומיוו די איל גיזאדו
 קי דילאנטרו די איל אי איל פרוכ'י לו ב'ירו * סי דיספירטו איל בעל
 הבית אי קיריאה בולטאר אי קומיר די דיטו גיזאדו קי טיניאה דילאנטרו
 די איל איל לואינו לי דישו אה איל איל פרוכ'י קי אין לה קאמארטע
 נו קומאס די איסטו גיזאדו קי ב'ירו קי קומיוו איל קוליב'רו די איל
 איסטו אים לוקי דיוו איל פסוק וזרקה תגיל ממות (דרך ישרה דק"ב ע"ב)
 אי פור איסטו אים בואינו קי טודו בעל הבית אקאוידי אין סו קאזה
 אה סו מו'יר קי נו סי רוטירי די דאר זרקה אסיגון סו ב'ילונטאר סיינדו
 פור קאב'זה די לה מחיר איסקאפו סו מארירדו די לה מואירטו אסיגון
 אב'זוימוס * אי לה זרקה קי דאן לאס מו'יריס אים ריסיב'זרה דילאנטרו
 דיל סי"ת מאס די לה זרקה קי דאן לוס אומכרוס פור סיבה קי סי טופאן
 אין קאזה אי אסירקה איל פרוכ'ינ'ו אה איל פרוכ'י אסיגון דישירון הו"ל
 (פ"ג דתענית) אי דישירון חכמים ע"ה קי סי אים קי ב'י קי איל מארירדו
 נו איסטו קונטונטו נו די זרקה לה מו'יר סין סו רשות אי איל קי
 ריסיב'ז די אזלייא אים רוכ'ו אינפירו אין סתם קי נו קאב'י סי איסקאטימה
 איל מארירדו או נו ווא פואידין ריסיב'יר די סו מאנו קוזה פוקה אינפירו
 נו קוזה מונג'ה אי טודו אים אסיגון לה ריקיזה דיל מארירדו אסיגון דישירון
 אין לה גמרא רבינו אינטרו אה בי מחווא ב'ינירון לאס מו'יריס רבי
 מחווא לי מוטיוו דילאנטרו די איל קאדונאס אי תכשיטים די אורו ריסיב'יוו
 די אזלייאס לי דישו רבא אי ווא מילדאמוס גבאים די זרקה ריסיב'ין די
 אזלייאס קוזה פוקה אי נו קוזה מונג'ה דישו איסטו אה בני מחווא סי
 קונטע קוזה פוקה סיינדו סון ריקוס אי פור איסטו דישירון בעלי המוסר
 קי אקאב'ירי קאדה בעל הבית אה סו מו'יר אה קי איספארטע זרקה
 ובפרט אין דואה די ב'ירנים קי קירין לוס עניים קומיר יום הששי אי
 יום שבת קדש קירין לחם משנה קי אים הכרח קאדה בעל הבית קאדה
 יום הששי דומאבוזאניקה די דזשאר פאראס דומאבוזאראס אין קאזה אין
 מאנו די סו מו'יר אה קי איספארטע אה עניים ואביונים אפ'ואירה די
 לוקי דארה סו מו'יר די פאן פרונטו קואנדו אינפ'ורנה פאן אין סו קאזה
 ובפרט אין איסטו טוינפו כי וידל ישראל מאד איל זער די לה פרוכ'יראד
 איסטו מונג'ו אי סי טופאן עניים ואביונים ולנועים אי יתומים ואמנות
 מונג'ו קי איל אוב'ליוו טינימוס מאס מונג'ו די אפואדארמוס די אזלייאס
 אין יום הששי מאס די רוסטו די לוס דואס פורקי קירין קומיר וירנים

צידה דיכור ב' ביום טוב סדר

אי שבת קדש אי סו סאכ'ו אי קוטסי קי אי לטועים קי נו ארודיאן פור
לאס קאזס אס אקו'יר לרקע מה טוב חלקו ומה נעים גורלו סו לוס
אינביאה לרקע אס סוס קאזאס סו טייני וכולת די אינביארלויס אי סו טייני
הול פודיר אי נו פורקורה אס סאכ'יר אנדי איי לטועים אי דארס גדול
עונו מנשא קירי דיויר גראנדי סירה דוטו עון די סוכפורטאלדו
בר מינון :

ומעין

די איסטו טופאמוס מעשה קי טראין בעלי המוסר ע"ה קי
אין ירושלים אין שנים קדמוניות קי איל מנהג אירה אאי קי איל רב
די לה סוכ'דאד איספארטואה מוכידה אנטויס די חג הפסח אס עניינים
אי בני תורה אי אין אקיאוס דואס אכ'ואה אאי אין חסיד אי לטוע
פרוכ'י מוכג'ו אי נו סו אקודרו איל רב די איסטו לטוע אי קואנדרו ב'ינו
מועד אי נו אכ'ואה אין סו קאזה בארה ביתו רקס רקס סי ליכ'אנטארון
טודה סו פ'אמיאה אי לי דויסירון מה לך נרדס הנה יוס בא לה' די קי
איסטאס דורמיינדרו נו סאכ'ויס קי לויא ב'ינו טיינפו די כועור חמץ למה
כמות לעיניך סיינדרו קי חמץ נו ב'אמוס אס קומיר חס ושלום אין פסח
אי פ'ואי קואנדרו לו אפרויטארון מוכג'ו איסטויטארון סוס אה'וס לאגרימאס
קומי איל מושלוק די לה פ'איינטי סוכ'רי סו פרוכ'ידאד אי סו לער אי
סוכ'יוו סו איסקלאמאסייון אס איל סי"ת אי אירויסיוו סו פ'ולור סוכ'רי
לה סוכ'דאד פור דאנטיארלה חס ושלום די כוז די לה איסקלאמאסייון
די איל חסיד קי איסטאכ'ה איל קון סו פ'אמיאה אינכואילטוס אין
לה אנברורה אי נו אכ'ואה קין לוס אפיאדארה ב"מ אסטא קי סי פארר
איהו הנביא ז"ל קון תפילה דילאנטרי די איל ולקטיב חמתו מהשחית אי
דושו ה' ה' א רחום ורחון נו דאניוס אס טו פואיב'לו אי אס טו אירודאד
ליוו אכאשארני אגורה אאי אי פורנו מוס מיינטיס סוכ'רי איל אי לו איסקאפארי
אי לו אונגרארי קי נו לו אייו קון רוכ'וליוו סו נו קי סי לו אולב'ידארון
פור מודרי די סו לטועות קי אוס גראנדי ' אי אוק אקיל חסיד סי ליכ'אנטו
די אינרודיארכי סוכ'רי סוס דודיאס אי סאיוו אס פלאסה די לה סוכ'דאד
אי סי לי אפאררוסיוו אס איל איהו הנביא ז"ל אי לי דיוו אס איל שלום
אי לי בולטו אס איל שלום אי לי דומאנדרו אקיל אומברו פור דיויר קי
קירוס אי לי דושו אס איל נו איי קין מי אפאנוו אס מי אינכטרו די
קאזה אי סי איי גראסייוו אין טוס אה'וס אונגראמי אגורה פור אפאניארמי
אוינטרו די טו קאזה אין איסטוי פסח אי ליוו טי פאגארי טו סכר אי
דויספונדיוו איל עני איל חסיד אי לי דושו ב'ין בינדיג'ו דיל דיוו קומי
לוקי פלאיו אין טוס אה'וס איסטאטו אין מי קאזה אסטא קי אינכ'ילונטאס
דיקוירטו דוינסייוו אמי אטו גומברו פי זכא דכריק וכברנוק רוספונדיוו

צידה דבור ב כיום טוב

אי לי דישן מי נומברו איס רבי נסים המלך אי טומה אנורה לה פלאטה
אי דינווייה דינווידו אי הפרונטה אי טומו חקיל חסיד לה פלאטה אי כ'נו
אה סו קאזה איגרי אי לי קונטו אה סו מוז'יר טודו לוקי לי אקונטיסיוו
אי לים אינקומינדו סוכ'רו כבוד דיל פ'וראסטירו פור דיזיר מירה קי חוס
כ'יוז' אי סו כ'יסטה איס קומו כ'יסטה די אנג'ול דיל דייו אקאב'ידאכ'וס
אין סו כבוד * ויהי היום ערב פסח דישו איל חסיד אירי אנורה אי כ'ירי
אה חקיל אונברו פ'וראסטירו אי לו וואמארו קי כ'ינגה קומו אכ'לו אי
ארודיאן טודה לה סיב'דאד יאי דימאנדו סי כ'יטיש אה חון אונברו
פ'וראסטירו רבי נסים המלך אי ריסקפונדיירון פור דיזיר נו סופימוס מי
אוימוס אה סו נומברו סאכ'ו אנורה די בוקה די טו כבוד אי איסקאד
רוניו אין טודה לה סיב'דאד הי נו טופו אסטה קי לי דייו סו דעת איל
חסיד פור דיזיר אבן נודע הדבר קי איסטו נו אירה אונברו אונטרו קי
איהו ז"ל אי פור איסטו סי וואמו סו נומברו רבי נסים המלך על שם
דיל נס קי מי סי איזו אמי פור גוב'ורמאר אה לה פאסקואה סאנטה
קומו איל נס קי סי איזו אה ישראל אין מנרים אי די ריסקטו דילה פלאטה
קי ריסקטו אין מאנו דיל עני חסיד נו לי מינגואן סו מאנטוינימונטו
די קונטינו טודוס לוס דיאס אי אה איל רב די ירושלים אין לה נוג'י
סאנטה די פסח לי כ'ינו בחלום אוננו סו כ'יסטה קומו אנג'ול דיל דייו
הי לו קיריאה אלאגאר אי איסקלאמו אה איל פור דיזיר פורקי איזיטיש
הנסי די אולב'ידארטו דיל חסיד קי לייא איסטאב'אש לה סיב'דאד אינטירה
נואירטוס קי איריסייו סו פ'ולור דיל שי"ת אי איב'ה אה דאנוואר אה לה
סיב'דאד סי נו אירה איהו ז"ל קי איזו תפלה אה איל שי"ת ועמד בפרץ
לפניו להשיב חמתו מהשחית אי מירו א חסיד עני קון פיארדריס אה
סיר מחזיק אין סו מאנו * אי פ'ואי פור לה מאנוואנה אינכיאן אי וואמו
אה חקיל עני חסיד אי לי דימאנדו פיירדון אה נו מורירסי פור חקיל
עון אי די איסטונסיס פונו סוכ'רו סי מיזמו פארה איסקאררוניאר דיטראס
די טודו לנוע אה אסופ'רודלום ע"ב * דיפרינדיומוס די איסטו מעשה קי
טויני חייוב איל קי איספארטו מונירה פור סו מאנו אה ענייס ואכיוניס
הי לנועים די איסקאררוניאר מונג'ו טאנטו פור סו מאנו טאנטו פור
מאנו די אונטרוס קי סאכ'ין אנדי חיי לנועים אי בעלי כבוד קי ריסקטאן
אין סוס קאזאס קי מרוב די לה ב'ירגואינסה קי טוינין נו סאין אה
דימאנדאר לדקה אה מיראר אי חזיר לה פיירקורה די אסופ'רודלום סוכ'רו
קי איס חון רימדייו די לאס אוראס על כל פנים לייא טוינין סוסטימי
מונטו אין אקיאס אוראס אי קואנטו בואינו אי קואנטו אירמונו איס
סי איס אגה דאדיב'ה פירטויניסוינטו אה אכיריגואר סוס למאס דיאס
מונג'וס

צ'ירה דיבור כ' ביום טוב סה

קונט'ורמי טרהו אין לה גמרה (תענית ד"ח ע"א) דיוו רבי אמי נו לאס
לוב'יחאס ה'ב'שאן סי נו פור מודרי די פ'אטרוניס די אמונה קי אנסי דיו
היל פסוק אמת מארץ תלמת ולדק משמים נשקף :

א' קון איסטו מי פ'אריסי לעניות דעתו ברשות קב"ה קי איסטו פרופיו
מוס פ'ואי רומז אה נווטרוס מואיסקטרה לוי סאנטה אס בחקתי
תלכו ואת מלותי תשמרו ועשיתם אותם ונתתי גשמיכם בעתם קי ראשי
תיבות די 'את' אי 'מלותי' אי 'תשמרו' איס **אמ"ת** קי על ידי די לה
מידה די אמת קי איי אין ב'ווטרוס דארי לאס לוב'יחאס אין סוס
חוראס קי לאס לוב'יחאס לוקי סי דינטיונין איס פור גו אב'יר אמת אסיגון
דישו רבי אמי אי קואנדו איי אמת אב'רה שפע וברכה איניל עולם אי דארה לה
טיירה סו אירמויוו אי ארבל'ול דיל קאנפו דארה סו פ'רוטו אי סי טופה
קי איל קי נו טיוני לה מידה די אמת לו מלרזין אה איל טאנביין לה
טיירה אי לוס ארבל'וליס קי פור סו קאב'זה סידינטוב'ו איל אירמויוו די לה
טיירה אי פ'דוטו די לוס ארבל'וליס * אשר על כן מוס אירמאנוס אי
מוס קירידוס אפיאראב'וס די גואיסקטראס אמת אה איסטאר באמונה
שלימה אי סי איגרי טודו מודו די בן אדם קון לה פ'ארטי קי לי דוירון
די ג'יס סיוולוס אסיגון דישו איל תנא קול איסטו איל ריקו איל קי סי
איגרה קון סו פ'ארטי אי קון איסטו ב'יוני אה טיניר לה מידה די לה
אמונה אי סו מונידה קי טיוני קי סואה די לאזירייה די סוס פלאמאס אי
נו די רוב'ו נו אב'לאר מינטוראס נו די טראטאר אי באראטאר סין אמונה
חוטרו דוסו לאזירייה אי אנסי דישו איל תנא לאזירייה די טוס פלאמאס קואהרה
קומיראס ביין אב'ינטורארו טו אי ביין אטי ביין אב'ינטורארו אין איל מוכרו
איל איסטו קי לוקי טיוניס די קאב'דל איס קון אמונה אי סי סוסטיוני לעולם
אי ביין אב'ינטורארו טו איל שכר קי ריסיב'יראס לעולם הבא פור לה
אמונה קי טי אראיגאטיס אין אילייה אי נו אוויטיס אה בוז דיל שטן
איל ינר הרע קי טי סונב'איה אה קי טי טיראראס די לה אמונה אי
קיראס גראנדו די בינדויסיוניס אסיגון דארסארון רבותינו אין איל מדרש
סוב'רי איל פסוק קי דישו איס אמונות רב ברכות אי טיוניס אהראמוניסטו
די אנוייס אסיגון דיוו איל פסוק ולדיק באמונתו יחיה * אי ביין אב'ינטורארו
איל קואנטו בואינו סו פ'ארטי אי קואנטו אירמוז סו סואילטי * (ושם
במס' תענית ד"ח ע"א איתא) דיוו רבי אמי ב'ין אי ב'יראס קואנטו
גראנדוס סון בעלי אמונה די אנדי איסטו די חולרה ובור ומה איל קי
קריאי אין חולרה אי בור אנסי איל קי קריאי אין ה'ב"ה על אחת כמה *
אי אקלארו איי תוספות ז"ל קי אקונטיסיוו מעשה אין חונה מוסה קי
קיריאה אירסי אה קאזה דיל פ'ארי די אב'יחאס און פוזו פור לה קארידה

צִיּוּרָה דִּיבּוּר ב' בְּיוֹם שׁוֹב

סְיִוְרָב' אַמּוֹס אַה אִיל שׁו"ת קוֹן אֲלִיגְרִיחָה אִי גוּזוּ גְרֵאֲנְדִי מַכֵּל שַׁכֵּן דִּי
קוֹאֲנְדִי סְיִרְב' אַמּוֹס אַה רִיז כַּשֶּׁר וְדַם ' קִי רִוְסִיב' אִיגְרִיחָה אִיל קִי לֹו סְיִוְרָב' אִי
כֵּל שַׁכֵּן מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכוּת הַקַּב"ה קִי אִיל אִוּס רִיז פ' אֲרַמִי פֶּאֶרְהָ סְיִוְנִפְרִי
אִי אִיל קְרִיחֹו אַה טוֹדַאס לֶאֱס קְרִיחֲנִסְקָהס אִי אִוּסְטוּ אִוּס לֹוּקִי דִּוּזוּ דַעוּ
כִּי ה' הוּא אֱלֹהִים הוּא עֲשֵׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ אִי סוֹב' רִי אִוּסְטוּ טוֹיכִימּוֹס אִיל
אִוּב' לִיגוּ דִּי סְיִרְב' אֲרַלֹו קוֹן אִיגְרִיחָה :

ח"י גְרֵאֲנְדִי אִוּס לַה מַנּוּחָה דִּי לַה זְרָקָה קִי אִוּס שִׁירָשׁ וְעַנְקָה אַה
קְרִיחֹוֹר אִיז אִיל שׁו"ת קִי אִיל אִוּס אֲוֹנוּ אִי גוֹן סְיִוְנִפְרִי
קִי אִיל קִי דַה זְרָקָה קְרִיחֹוֹר קִי לֹו טוֹדוּ אִוּס דִּי סוּ מַאֲנוּ דוּל בּוֹרָא יִתְבַּרַךְ
אִי טוֹדוּ אִוּס סוֹלִיזוּ אִי דִי סוּ מַאֲנוּ לִי דֶאֱמוּס אַה אִיל אִי לַה אַמּוֹנָה
אִוּס רִיזוּ אִי עוֹקֶר דִּי טוֹדַה לַה לִיזוּ אִוּסְטוֹרָה ' אִי אֲנִסִי דִּוּזוּמּוֹס ה'
אֱלֹהִים אַמֶּת וְתוֹרָתוֹ אַמֶּת קִי סְיִוְנִפְרִי קְרִיחֹוֹר אִוּס אִיז אִיל שׁו"ת קִי אִיל אִוּס
אֲוֹנוּ אִי כֹו סְיִוְנִפְרִי קְרִיחֹוֹר אִוּס קִי גוֹאִיִסְטְרָה לִיזוּ סֶאֱנֶטָה אִוּס אַמֶּת אִי
לַה אַמּוֹנָה קִי טוֹיכֵי אִיל בֵּן אֲרַם אִיז קוֹזָה קִי אִוּסְטְרִי אֲוּמַכְרִי אַה סוּ
חֶבֶר אִוּס מוּיִי אִוּסְטוּמַאֲדֹו אִיזוּ סוּס אֲוּוֹס יִתְבַּרַךְ קִי אֲנִסִי אִיזוּ יוּס הַדִּין
הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא לִי דִימַאֲנִדְאֵן אַה אִיל בֵּן אֲרַם טְרַאֲטַאֲטִיִס אִי בֶאֱרַאֲטִיִס
קוֹן אַמּוֹנָה ' אִי סוּ כֹו אִוּזוּ אֲנִסִי גְרֵאֲנְדִי סוֹרָה סוּ פִינָה קִי אִיל כֹו טוֹיפּוֹר
אַמּוֹנָה וּיְיִנִי אֶהֱפִאֲסֶאֱר קוֹאֲנִטוּס דִּיבּוּרִים דִּי עֲשֵׂרֶת הַדְּבָרֹת קוֹמוּ אֲנִכּוּ ל' לך
לֹא תִגְנוֹב לֹא תִחַמּוֹד לֹא תִרְנַח קִי אִיל קִי רֹב' הַ מוֹנִדָה דִּי סוּ חֶבֶר אִוּס
קוֹמוּ סִי מַאֲטָרָה אֲמַאֲס אֲסִינּוֹן אֲב' אֲוּאֲרִימּוֹס אֲדוּלֶאֱנִטְרִי פֶּאֶסָה פּוֹר לֹא
תַעֲנֶה בְרַעַךְ עַד שֶׁקֶר קִי פּוֹר חֲמִדָּת דִּי לַה מוֹנִדָה ב' יְיִנִי אַה דֶאֱרַ עֲדוּת
פ' אֲסוּ אִי אַה רִוּסְטוּ דִּי קוֹאֲנִטוּס אִוּסְטוֹרִים אֲסֶטָה קִי פֶּאֶסָה טוֹדוּס לֹוּס
עֲשֵׂרֶת הַדְּבָרֹת ' אִי אִוּסְטוּ לִי קֶאֱב' זָה אַה אִיל אִיל כֹו טוֹינֹוֹר אַמּוֹנָה
בֶּאֱחֲדוּתוֹ יִתְבַּרַךְ אִי אֲנִסִי דִּוּזוּרֹון סַבְמִיִס ע"ה קִי לַה מוֹדָה דִּי אַמּוֹנָה
סִי סוֹכְטְרִאִי דִּי אַמֶּת קִי אִוּס הַקַּב"ה אִי אִיל קִי כֹו טוֹיכֵי אַמּוֹנָה גְדוֹל
עוֹנוּ מַנְשׂוֹא גוֹאִיז דִּי אִיל גוֹאִיז דִּי סוּ אַמָּה וְכִי עוֹלָם דִּי הַפֶּקֶר אִוּס לִית
דִּין וְלִית דִּיִן ח"ו אִי אִיל שׁו"ת לֹו טְרַאֲוִירָה אַה אִיל ג' אֲוֹנוּ אִי גַהִיכֵס סִי
אֲטוּמַאֲרָה אִי אִיל כֹו סִי אֲטוּמַאֲרָה דִּי לֹוּס דִּוּזוּן פ' אֲוּאֲרִיטִיִס אִי אַמַּאֲרִנּוּס
קִי לִי דֶאֱרַאֲן אַה אִיל בֶּר מִינּוֹן ' אֲפ' אֲוּאֲוִירָה דִּי לֶאֱס פִּינֶאֱס קִי סוֹכְפּוֹרְטַאֲרָה
לְעוֹלָם הַבֵּא עֲאֲנִבִיזוּן אִיזוּ אִוּסְטוּ עוֹלָם טוֹיפּוּ סוּ פֶּאֲגוּ קִי סְיִוְנִפְרִי סִי טוֹפָה
רֹב' אִיזוּ אִיזוּ סוּ מוֹנִדָה סִי לִי דִּוּפִּיִדְחִוִירָה טוֹדַה סוּ רִוּקוּזָה אֲסִינּוֹן דִּוּזוּ אִיל
פֶּאֶסֶף וְאֲכֹר הַעוֹשֶׁר הַהוּא בְעַנְיִן רַע אִוּ לֶאֱדְרוּכִיִס סִי לַה רֹב' אֲן אַה אִיל
אִי סִי לִי קוֹימָה אִיזוּ אִיל פ' אֲוּאִיגוּ בֶּר מִינּוֹן וְכִוּוֹנָא קִי מוֹנִב' אֲוּס שְׁלוּחִים טוֹיכֵי
אִיל שׁו"ת ' אִי טוֹדוּס לֹו מַאֲדוּזוּן אַה אִיל סְיִוְנִפְרִי פּוֹר סוּ סוֹכָה קִי כֹו
קֶאֱמִינָה אִיזוּ קֶאֱמִינּוּס דִּי דוּרִיג' אֲרַאֲד קוֹן אַמּוֹנָה סִי דִּוּזוּכִיִן לֶאֱס לֹוּב' אֲוּאֲס

צ'ירה דיבור ב' ביום טוב סה

קונש'ורמי טרהי אין לה גמרה (תענית ד"ח ע"א) דיוי רבי אמי נו לאס
 לוב'יחאס הבאשאן סי נו פור מודרו די פאטרוניס די אמונה קי אנסי דיוי
 היל פסוק אמת מארץ תלמת ודרך משמים נשקף :

א' קון איסטו מי פאריסי לעניות דעתי ברשות קב"ה קי איסטו פרופיו
 מוס פ'ואי רומז אה נוזוטרוס מואיסקטרה ליו סאנטה אס בחקתי
 תלכו ואת מלותי תשמרו ועשיתם אותם ונתתי גשמיכם בעתם קי ראשי
 תיבות די 'את' אי 'מלותי' אי 'תשמרו' איס **אמ"ת** קי על ידי די לה
 מידה די אמת קי איי אין ב'וזוטרוס דארי לאס לוב'יחאס אין סוס
 הוראס קי לאס לוב'יחאס לוקי סי דינטיונין איס פור גו אב'יר אמת אסיגון
 דישו רבי אמי אי קואנדו איי אמתאב'רה שפע וברכה איניל עולם אי דארה לה
 טיירה סו אירמוויו אי ארכ'ול דיל קאנפו דארה סו פ'רוטו אי סי טופה
 קי איל קי נו טייני לה מידה די אמת לו מלריון אה איל טאכיון לה
 טיירה אי לוס ארכ'וליס קי פור סו קאב'זה סידוינטוב'ו איל אירמוויו די לה
 טיירה אי פ'רוטו די לוס ארכ'וליס ' אשר על בן מוס אירמנהוס אי
 מוס קירידוס אפיאדראב'וס די גואיסקטראס אמת אה איסטאר באמונה
 שלימה אי סי איגרי טודו מודו די בן אדם קון לה פארטי קי לי דוורון
 די ג'יס סיוולוס אסיגון דישו איל תנא קול איסטו איל רוקו איל קי סי
 איגרה קון סו פארטי אי קון איסטו ב'ייני אה טינור לה מידה די לה
 אמונה אי סו מונידה קי טייני קי סואה די לאזירייה די סוס פלמאס אי
 נו די רוב'ו נו אב'לאר מונטוראס נו די טראטאר אי באראטאר סין אמונה
 הוטרו דוסו לאזירייה אי אנסי דישו איל תנא לאזירייה די טוס פלמאס קואנדו
 קומיראס ביין אב'ינטוראדו טו אי ביין אטי ביין אב'ינטוראדו אין איל מונדו
 איל איסטו קי לוקי טייניס די קאב'דל איס קון אמונה אי סי סוס טייני לעולם
 אי ביין אב'ינטוראדו טו איל שכר קי ריסיב'יראס לעולם הבא פור לה
 אמונה קי טי אראיגאטיס אין אילייה אי נו אוויטיס אה בוז דיל שטן
 איל ינר הרע קי טי סונב'איאה אה קי טי טיראראס די לה אמונה אי
 קיראס גראנדו די בנידיסיוניס אסיגון דארסארון רבותינו אין איל מדרש
 סוב'רו איל פסוק קי דישו איס אמונות רב ברכות אי טייניס אהרגאמוניטו
 די אנויסיס אסיגון דיוי איל פסוק ולדיק באמונתו יחיה ' אי ביין אב'ינטוראדו
 איל קואנטו בואינו סו פארטי אי קואנטו אירמוז סו סואילטי ' (ושם
 במס' תענית ד"ח ע"א איתא) דיוי רבי אמי ב'ין אי ב'יראס קואנטו
 גראנדוס סון בעלי אמונה די אנדו איסטו די חולדה ובור ומה איל קי
 קריאי אין חולדה אי בור אנסי איל קי קריאי אין קב"ה על אמת כמה
 אי אקלארו אאי תוספות ז"ל קי אקונטיוניו מעשה אין חונה מוסה קי
 קיריאה אירסי אה קאזה דיל פאררו אי אב'יאה און פוזו פור לה קארירה

צ'ירה רבנר ב ב'יום טוב

אי סי קאיוו לוינטרו אי ב'ינו און מאנסקיב'ו אי לי דיטו סי ליוו טו סוב'ו
 דול פונו טו קאזאז קון מי לי דיטו אה איל סי אי ג'ורארון אינטרו איליוס
 קי איל נו טוינאה קי עומאר אוטרה מו'יר אי איליוא נו סו טוינאה קי
 קאזאר קון אוטרו אומברו אי דושירון קין דה עדות אין נווטרוס אי
 אב'יאה אאי אונה נופ'יסקה קי איסטאה'ה קאמונאנדו דולאנטרו דול פונו
 אי דושירון איסטוס דוס איל פונו אי לה נופ'יסקה קי סיאן עדות אינטרו
 נווטרוס אי סי פ'ואירון אה סוס קארידאס אי איליוא סי פארו אין סו
 שפועה אי איל עומו אוטרה מו'יר אי פארייו און איו' ב'ינו לה נופ'יסקה
 אי לו מודרייו אוסי מודיו אי לי פארייו איו' סיגונדו אי סי קאיוו אה
 איל פונו אי סי מודיו לי דיטו אה איל לה מו'יר קי אוס איסטו מעשה
 קי מוס אקונטיסיוו אה נווטרוס קי איסטו נו אקונטיסי אה דיסטו די
 בני ארס סי אקודרו די לה ג'ורס אי לי קונשו אה סו מו'יר טורו איל
 מעשה לי דיטו אה איל סי אוס קי אוס אנקו בולטה אי עומאה אי לי
 אוסקריוב'יוו אה איליוא גט אי פ'ואי אי עומו אה לה מוסה אי איסטו
 אוס לו קי דיטו לה במרא איל קין קריאי אין בור אי חולדה קי דאיויא
 ביארון איל עדות פ'ואי אנקו איל קין קריאי אינהקב'ה על אחת כמה
 ובמה ' דופרינדומוס די איסטו מעשה קי קאררר די גראנדו אוס לה
 חמוכה אי איל קי טוינו טוימור דיל דיוו אין סו קוראסון סי אראינו אין
 לה מידה די לה חמוכה אי סי לי קונטה אה איל קומו קי אפ'ורמו
 לאס שיסינטאס אי טרילוו מנות אי על ידו די לה חמוכה קי עיינו
 פ'ורכה אה רוקוזה גראנדו אקיגון דושירון רבותינו קי ארה איל אוכברו
 אי קי אינרוקיסקה מוג'יגואי אין מירקאדריאה אי טראטו אי באראטו
 באמונה אי קון איסטו בונדיסיוווס די לוס סוילוס פוזארען אין סו
 קאב'יסקה קון מוג'ידומברו די רוקוזה אי כבוד אב'יר :

י' א'י ליוא אב'יומוס אריב'ת אין פרוסיפיוו די סימן ט' קי טורו
 איל קי אינקוב'רי סוס אוז'וס די לה זדקה אוס קומו סירב'יר
 עבודה זרה ' אי אוכ'ליגו גראנדו טוינו איל בן ארס די גראדראסי אה
 סי מיזמו די לאס קוזאס קי אין פאאגנדולאס אה איליואס סי לי קונטה
 אה איל קומו סירב'יר עבודה זרה ' אי טעס לרבר פור קי איל קי
 אינקוב'רי סוס אוז'וס די לה זדקה קי סי לי קונטה קומו סירב'יר עבודה
 זרה יוא אב'יומוס אריב'ה ' אי אגורה מי פארוסי אה דיזיר אוטרו טעס
 ארס אי אוס קי יוא אוס סאב'ירו קי על ידו די לה זדקה קי דה איל
 בן ארס אה איל פרוכ'י אוס מקדס סו נומברו איל גראנדו אי איל
 טוימורו קי לה זדקה אוס סיגויאל קי כבוכל איל אוס איל אפ'יגורען
 איל אוס איל קריאן טאנטו אה דיקו טאנטו אה פרוכ'י איל סולו אוס

צידה דיבור ב ביום טוב סז

פאדרי די טודוס און דיין מוס קריאו אינו איי ארטרו דיין ח"ו אי פור
 איסטו איל אונכרי קי איל דיין לו דיין ריקוזה אי ביין די די סו פארטי
 אה איל פרוכ'י יען קי לוס דוס איל ריקו אי איל פרוכ'י סון אירמאנוס
 אי טודוס לוס דוס סון איז'וס דיל דיין ברוך הוא נו איס אנקי קואנדו
 איל אונכרי איס בר עין אינו נו דה זדקה אה לוס עניינס די סו מוכידה אי
 טאכניין קואנדו איל איסקלאמה נו סירה רוספונדו אי קאכ'זה קי לוס טראי
 אה איליוס לירי די פיקאדוס איל פרוכ'י אינטריגה סו דין שוס סוילוס אי
 דיין דילאנטרי די איל פאטרון די איל מונדו די קי איז'יטוס אה איסטו
 ריקו אי אמי פרוכ'י אי על ירי די איסטו טאנטו איל כ'אידור אי טאנטו
 איל אויידור כ'ינין פארה פינסאר פינסאמינטוס איסטראניוס פור דיזיר
 קי ח"ו איי דוס דייוזוס חלילה וחס קי איל קי קריאו אה איסטו נו קריאו אה
 איסטו פור איסטו אונכרי איס ריקו אי ארטרו איס פרוכ'י קי קארה אונכרי קריאו
 אה איל סוליו אי קוונדו קי נו טוינין אירמאנדאד לוס דוס סוב'רי איסטו
 נו קי אפיארה איל ריקו דיל פרוכ'י ' אי פור איסטו טודו איל קי איז
 קוב'רי סוס אונ'וס די לה זדקה אי על ירי קי נו דיין זדקה כ'יני אה
 זדקה אה דיזיר קי איל קי קריאו אה איל ריקו נו קריאו אה איל פרוכ'י
 קי איי דוס ראיוות חלילה ' סוב'רי איסטו סי לי קונטה אה איל קומו
 סירב'יר עבודה זרה ממש בפועל :

אז פודימוס דיזיר אסימיו'אנטו אה לו דיג'ו אי איס קי על ירי די לה
 אמונה קי טויני איל בן אדם לו טראי אה קריאיר אין סו אחרות
 ותברך שמו אסיגון דיסירון חכמים ז"ל טודו איל קי אפארטה סוס נרומות
 אי סוס מעשרות אסיגון איס איל אוב'ליגו די לה לי סאנטה סי ויאמה
 איס אמונות קי לה אמונה לו איס מכרית קי קריאה אין איל קריאדור
 ותברך שמו קי לי דיין אה איל מוכידה אי קי איס ראוי פארה בולטאר
 אי דלרי אה איל די לו כ'ייו אסיגון דוסו איל פקוק זרעו לכס לזדקה
 קי אסיגון איס איל טבע די לה טימה פארה קיטאר די און טרונו
 קואנטוס טרונגס אנקי איל קי אינסקימברה פארה זדקה נו לי מינגוארה
 ארטרו קי לי פווא'ארה אי טודו איסטו איס די לה אמונה קי לה זדקה
 סי ויאמה אמונה אי סי טויני איל בן אדם אונגה פרוטה פארה מירקאר
 פאן אי קומיד אי סי לה דיין אה איל פרוכ'י אינו טויני מאס איל סו"ת
 לי אפרונטה אה איל סו פרנסה קי דיין אה אמוסטראח איל חוק דילה
 אמונה קי טויני איכול סו"ת קי איל איס איל דיין דיל מונדו אי אין סו
 מאנו איי טודו איל פודיסטה אין טודו ומלכותו בכל משלה (מ"ץ סי'
 אף תרפ"ב) אי פור איסטו טודו איל קי אינקוב'רי סוס אונ'וס די לה
 זדקה כמלא קי נו טויני אמונה אין הקב"ה ח"ו פור איסטו סי לי קונטה

צ'דח דיבור ב' ביום טוב

זה איל קומו סירב'יר עבודה זרה * אי ביון אב'ינטורארו איל בן אדם
קי אוו סו מאנו אה דאר לרקה אה עניוים ואביונוים ולנועים וכל שכן
זה לאזראנטוים אין לה לוי קי על ידי די אוקטו פוב'ליקה אה טודו איל
מונדו אחרותו יתברך שמו קי איל אוקטו אנו אי נו סיגונדו אוקטו אוקטו
אקאב'ירארוס אין איל דיבור סיגונדו לא יהיה לך אלהים אחרים על פני :

ד דישירון

רבותינו ע"ה טודו איל קין סאי די ארץ ישראל אה
חונה לארץ סי לי קוגטה אה איל קומו סירב'יר עבודה
זרה קי אנסי דיוו איל פסוק בי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה' לאמר
לך עבוד אלהים אחרים * אי רבותינו ע"ה דימאנדארון חונה חקירה קי
אעיקרא פורקי דיסטירו איל שי"ת שום פואיב'לוס די לאס טיוראס פור
דאר אה איליואס אין מאנו די ישראל קי סיגונדו קי בואיסטרוס או'וס ב'ין
לאס סיגויאלוס אי מאראב'יאס קי אזי איל שי"ת אס בן קי קריארה
טיורה מואיב'ה פארה ישראל וכי היר ה' תקצר ח"ו * אינפירו איל טעם
אוקטו קי איל שי"ת כביכול קיו'ו פארה סיר מכרית אה ישראל קי אפ'ורמין
לה לוי אי לאס מנות אי סי לוס דאב'ה אה איליווס טיורה מואיב'ה נו
לוס פודיאה סיר מכרית אה ישראל אה קי גואדרין לה לוי פור קי דיוואן
דיסיורטו איל כנעני טאנביין טיוראס אי נו טיוראס חיוב די אפ'ורמאר
לה לוי אי נווטרוס די קי מוס אמינגואימוס סוב'רי אוקטו איל שי"ת
דיסטירו שום גוים אי טרושו אה ישראל אה סוק טיוראס אי קון אוקטו
פואידי סיר מכרית אה ישראל אה קי אפ'ורמין לה לוי (וילקט יוסף ז"ל
סי' ח"ו) :

אי קון אוקטו מי פארוסי אה אקלאראר לה כונה די לוס פסוקים
בפרשת עקב כי ה' אהיך מביאך אל ארץ טובה ארץ חרץ נחלי מים וכו'
השמר לך פן תשכח את ה' אהיך לבלתי שמור מצותיו ומשפטיו וחקתיו
אשר אנכי מצוך היום * קירי דיוור קי ה' טו דיוו טו ב'ה אה טראיר
אה ארץ ישראל קי ב'ה אה דיסטיראר שום פואיב'לוס אי טו ב'ה אה דאר
אה סוק טיוראס מאנאן ליג'י אי מויל * אי נו טו ב'ינגה אפ'ואירטו
אה דימאנדאר קי אוקטו איל הכרח די דיסטיראר אה לוס פואיב'לוס אי
דארמוס ארץ ישראל פודיאה סיר קי קריארה טיורה מואיב'ה פארה ישראל
סוב'רי אוקטו דיוו השמר לך גואדראטו נו סיאה קי חס ושלום טו אולב'ידיס
די ה' טו דיוו אה נו גואדראר סוק מנות פור קי איל טעם קי דיוו אה
סוק טיוראס אה ישראל אי נו קדיאו טיורה מואיב'ה פור דאר אה ישראל
פואי פור אוקטו טעם פרופיוו פור קי נו סי אולב'ידין אה לה לוי ק
אין קריארו טיורה מואיב'ה אי דאב'ה אה ישראל נו פודיאה סיר מכרית
אה

זה ישראל קי אפ'ירמאראן לה לוי פור קי דיוואן אי לוס כנעניים
טאנבוין טוינין טויראס :

כא די שירון רבותינו ע"ה טורו חיל קי איזכוב'לה חיל דיאה די

שבת קומנו קי סיפורב'ורה עבודה זרה * אי חיל סיניוור

די רש"י דישו קי איס מאס פיוגאדרו קי סירב'יר עבודה זרה (פ"ק דחולין

ד"ה) חיל טעם איס סוינדו קי חיל קי גואדרה חיל שבת קומנו איס חיל

הכרח די לה לוי די גואדראר אמוסטרע פור לה קריאנסה דיל מונדו קי

בביכול חיל סולו קריאו סוילוס אי טוירה אסיגון דיוו חיל פסוק כי ששת

ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וינח ביום השביעי אי קואנדו

איזכוב'לה זה חיל דיאה די חיל שבת דה אמוסטרעאר קי חס ושלום חיל

סי"ת נו קריאו חיל סולו לוס סוילוס אי לה טוירה אי פור איסטו סי

לי קונטה קומנו סירב'יר עבודה זרה ממס * דיפרינדימוס די חקי לה

גראנדיוזה די חיל אוב'ליגו קי טוינומוס די גואדראר חיל דיאה די שבת

קי סי חס ושלום איזכוב'לו חיל דיאה די חיל שבת סי לי קונטה

קומנו סירב'יר עבודה זרה אי איסטו אקאב'יראמיונטו נו איס דוקא חין

ענין די מעשה קי אזי מלאכה חין שבת קי איסטו לויח איס פשוט קי

איס חילול שבת סינו קאי קי סי אקאב'ירי חין טרויס קוזאס פרימורה

קדושה די לה מחשבה קי נו פינסי חין עניינים די לה סימאנה קי איסטו

לי קאב'זה זה טינור טרויסכיוזה חין שבת * סיגונדו קדושה דול דיבור

קי נו אב'לי נינגון דבור די עניינים די לה סימאנה די טראטו אי באראטו

וביוולח חין שבת ובפרט דברים בטלים קי איסטו איסטאמוס אקאב'יראדוס

אפילו חין לוס דיאס די לה סימאנה כל שכן חין שבת * טרויסירו קדושת

מלאכה אי חיל קין אזי מלאכה חין שבת נו ב'י סימן ברכה נו טויני

הגלחה בר מינן (הרשב"א ח"ה סי' א') אי קומנו סי אקאב'ירה חיל כן

חדש חין איסטאס טרויס קוזאס איס ראיו גראנדו זה נו איזכוב'להר חיל

שבת נו חין אבות די מלאכות נו חין תולדות די מלאכות אי סאנטיפי'קה

חיל דיאה די חיל שבת קומנו חיל דין אי חין איסטאס טרויס קוזאס טויני

חייב חיל כן חדש די ריקודרארסי חין יום שבת קדש איסטו איס נו

קי דיוו חיל פסוק זכור את יום השבת לקדשו די קי מורו חיל אונברי

אזי מלאכה לוס קיש דיאס די לה סימאנה אי חולגה חין חיל סיטונו

אי קומני אי ביב'י קון סו מו'יר אי קוס איז'וס אי קוס איז'אס אי מילדה

משניות ההלים אי זוהר הקדוש לו קי קאב'י אי קי לו אונברי טאנבוין

קון ויסקטודוס לונפיווס לוס מאס מו'ור קי טויני * אי דימאניאנה די

שבת מאדרונו זה חיל בית הבנסת אי רינה תפלה קון חיל

לבור כשפה ברורה ובנענינה קדושה אי דיספואיס אנדארה זה סו קאזה

צידה דבור ב ביום טוב

פארה קומיר אי ביב'יר קון איגרוהק פארה אפ'ירמאר איל פקוק קי
דישו לך אכול בשמחה לחמך (מדרש ולקוט בתוס' נוסף שלי) אי בכלל
די שמירת שבת אים די אגראר אום תלמודי חכמים טודו לוקי אזי די
כבוד איל בן אדם לשמירת שבת טייני חייב טאנכיינ אה נו סיר מחלל אום
חכמים אי איל קין אום מחלל אום תלמודי חכמים אום חייב סקילה על דרך
די לוקי דישו איל תנא ודאיסתמם בתנא חלק וכל שבן קואנדו לו מינוספרים
יח אה איל קי קי לי קונטה קומו סי מינוספרים איה שבתות אי מועדים אי
דישירון רבותינו ע"ה טודו איל קין אום מבזה אה לום מועדות קומו
קי קאפ'רארה אין איל עיקר אי אסיגון לום כלום די איל בית המקדש סי
לויאמארון קדש אנסי טודו איל קי סיירב'י אה לום תלמודי חכמים סי
לויאמה קדש אי לום חברים די רבי שמעון בן יוחאי זיע"ל ויאמאב'אן
אה רבי שמעון בן יוחאי שבת קדש אה מודו קי שבת אום קדש לה' טאמכיינ
רבי שמעון בן יוחאי שבת לה' קדש (אדרא סוף פ' גשא) ובסיעתא
דשמיא אלארנאריומוס אין ענין שמירת שבת אדילאנטרי אין איל דבור די
זכור את יום השבת לקדשו :

כב איל

קי פינסה אין סו תפילה אין קוזאס די איסטוי מונדו
אסימוז'ה קומו קי אג'ונטה אה אוטרו אין לה עבודה
ח"ו אי לו פרופיינ אין אגונה מנה קי אזי פנייה אין אקיהא מנה' אי
חלילה אה נווטרוס קונפאניאל די ישראל זרע סאנטו אה סירב'יר אה
אוטרו אפ'ואירה די נוואינטרו דיוו סאנטו אי בינדיג'ו (ס' החרידים דס"ה)
אי קואנדו לה תפילה קי דיוו אום קון מחשבה זרה אום פסולה קומו
קרבן אי סי אונטרויגה אה איל פירו קי ב'ייני די פ'ואירסה די לילי'ת'
אי סוב'רי איליאל פ'ואי דוג'ו לכלב תשליבון אותו (רי"ש דיו"ד ע"ב) אי
אנה איל בן אדם קל וחומר אין סי מיומו סי אום קי איסטאב'ה דילאנטרי
די ריי בשר זרע פור אגונה דימאנדה איסטאב'ה דילאנטרי די איל קון
מיוודו אי טוימור גראנדי אי טימבלור אי סוס רואידאס אונה אה אוטרה
באטיאלן אי סו בוקה אי סו קוראסון איגואיס א דבור קי ב'ה אב'לאר
אי סוס אוז'וס נוטיאנדו לאגרימאס כל שבן וקל וחומר דילאנטרי ריי די
רויס די לום רויס איל סאנטו בינדיג'ו איל קי סאב'י סיקריטוס די סו
קוראסון קי אום תברח די איסטאר באימה ופחד פלב נשכר ונדבא אי
טירנה הבטחה קי קואנדו אין סו תפילה נו איי פינסאמיינטו איסטראניו
קי איל שי"ת לי קונפלורה דימאנדה די סו קוראסון' אי סי אקאב'ודי
טאנכיינ אה נו אב'לאר נינגון דבור אין לה אורה די לה תפילה אפילו
אין לוגאריס קי אום מותר אה איל די איסטאז'אר אי אין איל זוקר
הקדוש קדר תרומה אקאב'ודה מונג'ו אין איסטו אי דישירון קי איל קי

68

68

צִדָּה דִּיבוּר ב' כִּיּוֹם טוֹב סַט

אב'לה אין איל בית הכנסת נו טויני פארטוי קון איל דיוו די ישראל *
ומכל שכן אה גו אב'לאר פלאב'ראס די ליוטנות אז הכילות לשון הרע קי
לה מורחהה די לה שכינה אים אין בתי כנסיות אזי בתי מדרשות אי אים
קאב'זאנטי קי לה שכינה סי טורה די אחי אסיגון דוטו איל זוהר הקדוש
סוב'רי איל פסוק קי דוטו ולא מלאה היונה מנוח לכף רגלה אי קי ב'ה
אה רוקפונדיר איל אומכחי אין יום הדין הגדול והגורא קי קאב'זו גלות
השכינה גוחי די איל גוחי די סו למנה די לאס פינאס פ'ואירטיס אי
אמארגאס קי ב'ה אה סונפורטאר אי סי אים איל קי לי איסטה אב'לאנדו
אין איל בית הכנסת אלגון אומכחי קי סי איספאנשה די איל אי
אים מוכרח די רוקפונדילדי קון טורו איסטו איל גו איסטאז'ו סו תפילה
אה אב'לאר אומרו קי מופיאי קון גו קאב'ישה סוב'רי סי או סוב'רי נו
אי אב'לאר ממש נו אב'לי סינדו איל דיבור סי אים מושך אה לארגאר
אי די אוליווס ב'ין אי אכסי אזין אה אב'לאר דברים בטלים אין איל קהל
קדוש דיווינדו פ'ולאנו אים מאס גראנדו די מי אי איסטה אב'לאנדו אין
איל בית הכנסת אי קואנדו דיוו תפילה איל בן אדם קומו איל תיקון סין
מחשבה משה אי סין אב'לאר לי לארגאן אה איל סוס דיאס אי סוס אנויוס
אי על ידי קי דיוו תפילה קון כונה אים זוכה פור סו סיבה פארה
קיטאר לאורה גיטוי הקדושה (דרי"ש די"א ע"ב) :

אי איסטו פארוסי לה כונה קי פ'ואירון מתקנים אנשי כנסת הגדולה
אין תפילה די לה עמידה ואישי ישראל ותפילתם וכו' אי טרהין אין
איל מדרש ואישי ישראל איסטאס סין גשמות די גוס נדוקים קי פ'ואירון
מכוונים אה איסטו קי על ידי תפילתם בכונה קיטאן גשמות נדוקים
לאורה (רב אחאי בעל בית אהרן ז"ל בגיליון הספר תנו"ס) אי טודאס
לאס אנגוסויאס אי איל גלות לאנגו קי איסטאמוס סונפורטאר די אים פור
גו קי נו דיוומוס תפילה בלב שלם אי פינאמוס מחשבות זרות לה אורה
די לה תפילה (די"ש ע"ב) :

אי איסטו פארוסי קי אים לה כונה די לוקי פ'ואירון מתקנים אנשי
כנסת הגדולה ז"ל רצה ה' אהינו בעמק ישראל ותפילתם שעה והשב
העבודה לרביר ביתך וכו' קירי דיוויר ותפילתם שעה קי רוקיביאס לאס
תפילות די ישראל סינדו סון תפילות סין מיסקלאמיינטו די מחשבות
איסטראנויאס אי קון איסטו והשב העבודה לרביר ביתך קי קיטיס טו
שכינה די גלות אי קי בולטו לה עבודה דיל בית המקדש אה סו לוגאר
כהנים בעבודתם ולוויס בדוכנס * וכדי קי טודאס לאס תפילות קי דיוו
איל בן אדם טאנטו תפילת די לה מאנויאנה טאנטו תפילת מנחה טאנטו
ערכות איי סגולה פארה גו פינאסאר פינאמיינטוס מאוס אי אירה רוקיודר

צידה רבור ב ביום טוב סח

דילאנטרו ויל שי"ת טרהירו חקי נוסח די חונה תפילה קי דיגה חנטוס
הי חיסטי חיס סו לשון רבוננו של עולם טו ויא סחב'יס קי קארני
כאסידו די מו'ור סומוס נחוטרס הי נו חיו חין כחוטרס הי נו
חין נינגונה קריחנסה פ'ואירסה פ'ארה אקאנסאר הי קיר מכויין טו מעלה
הי טו גראנדטה קומו לוקי דיוו חיל פסוק גדול חדומינו ורב בת ולגדולתו
חין חקר ' ט'אמכיון סי סאב'ואמוס פ'רוף די טוס נומברוס לוס סאנטוס
הי כונת די קארה תפילה הי תפילה הי כונת די קארה לימוד הי לימוד
חין דיקספארטי הי כונת מעשה די לאס מפית קארה מלוה הי מלוה חין
דיספארטי הי חין טודוס לוס זיווגים הי יחודי מדות לאס סאנטאס קי
סון ר'אוייס פור ויניר פור סוס מאנוס וכל שבן קי קארני סומוס נחוטרס
הי נו חנטונדונסיון די חונברו חין נחוטרס הי נו סאב'ואמוס לאס כונות
פור חיסטו סויה וילוכטאר דילאנטרו די טי ה' נואיסטרו דיוו הי דטו די
נו'איסטרוס פ'ארוס קי סויה חיסטימארו הי חיקיב'ירו דילאנטרו די טי
חיסטה תפילה קי ב'ו חה חור חוראסיון דילאנטרו די טו חין קארה
לימוד די לוי קי מילדארו חיוו הי טודו מעשה די לאס מפות קי חרי חיוו
קימו קי סי טוב'ורה כונת חין טודוס לוס פ'רופוס די לוס נומברוס סאנטוס
קי סוב'ין די חנטרו חילויאס הי טודוס לוס יחודים הי זיווגי מידות לוס
סאנטוס לוס קי סון ר'אוייס פור ב'ויניר על ודי די לאס תפילות הי חיספנדור
חמן הי חג'ונטה מי פינסאמיינטו חיל בואינו דרך כלל חה מעשה פרטי
חח קארה תפילה קי דורי חו חמן קי חיספונדורו חיוס הי חין קארה
לימוד הי לימוד קי מילדארו חיוס הי חין קארה מפות הי מפות קי חרי
חוס ' הי סוב'ין דילאנטרו די טי חה סיה קורונה פ'ארה טו קאב'יסקה
קון חיסטו די תפילות הי לימוד חורה הי מעשה די לאס מנות די טוס
חיו'וס לוס קי סאב'ין הי לוס קי שיינין כונת די טודאס לאס כונות די
טוס נומברוס לוס סאנטוס לוס קי סון ר'אוייס פ'ארה קארה תפילה הי
תפילה הי פ'ארה קארה לימוד הי לימוד הי פ'ארה קארה מלוה הי מלוה
קי סוב'ין ימוד הי זיווגי מידות לאס ש'אס הי קדושה חריב'ה חין טודוס
לוס עולמות ' ויהי נועם ה' להינו וכו' ר'שם יחוד קב"ה ושכונתו
חיסוירטו ליוו סו מתפלל תפילה די לה מאנוחנה קי פ'ואי מתקן
חביהס חבינו ע"ה סבא קדישא ' (חו מנחה קי פ'ואי מתקן ונחך חבינו
ע"ה סבא קדישא) (חו ערבית קי פ'ואי מתקן ועקב חבינו ע"ה סבא
קדישא) חה קיר מתקן חה סו שורש חין לונאר שטו הי פ'ארה קיר מידה
לאס מידות עליונות הי פור סונטראיר שפע הי כרבה סוב'רו חילויאס
הי די חאי לאס מדרגות די חבאבו הי די חאי ב'ינגה שפע חה נחוטרס
סוב'רו נואיסטרה א'נה הי רוח הי נשמה פור קירב'ירטי הי פור חמאר

צ'דה דיבור ב' ביום טוב ע

אי טימור אה טו נומברו קיינפריז אי קיינפריז אי קיאה נואיקטרה תפילה
 דוקיב'ודה דילאנטרו די טו פור קוב'יר על ידי די נואיקטרה תפילה
 בוררו בינו די לה קדושה קי קי איספארזיירן אינטרו לאס קליפות חיל
 בלע ויקיאהו מבטנו מרישנו א זבלע המות לנח אי ליוו דוקיב'ו קוב'יר
 מי מלות עשה וזהבת לרעך כמך אי פארה דיספירטאל מי אהבה פארה
 אג'אטאר אה טורו ישראל קון מי פארה קוב'יר קון קוראסון אונז אי קון
 אחרות אונז אי קון אמור גראנדו אי קון איסטו אג'אטטה נואיקטרה
 תפילה קון איסטו די תפילות די לוס פריקים לוס קי קאב'ין אי טימור
 בוונות די גירופים דיטוס נומברוס לוס קאנטוס אי טורוס לוס יחודים
 אי זיווגי מידות לוס ב'וינטים על ידי די לאס תפילות אי לאס ברכות
 קון טוראס לאס תפילות די טו פואיב'לו ישראל קי אינטראן דילאנטרו די
 טו על יד **סנדלפון** קי לאס דוקיב'ו אי לאס אטה קורונה אין טו
 קאב'יסקה אי איסטו תפילה נואיקטרה טינימוס כונה לדעת רבי
 שמעון בן יוחאי הקדוש ולדעת רבי אעזר סו אי'ו הקדוש ולדעת יותם
 אי'ו די עוויהו הקדוש ולדעת רבינו ינאק לוריח הקדוש אי נואיקטרה
 בוקה קומו סוס בוקאס אי נואיקטרה תפילה קומו סוס תפילות אי נואיקטרה
 בונה קומו סוס בונות אי נואיקטרה מוס אסופ'ריומוס קוב'יר איליווס אין
 טורו ויהי גועס ה' אקנו עלינו זכו' קיאה וילונטאל דילאנטרו די טו
 ה' נואיקטרו דינו אי דינו די נואיקטרוס פאדרוס קי קיב'ראנטים טורוס
 לוס מקטרגים אי טוראס לאס קליפות די לוס חילובים לוס קי איסטאן
 איספארזיירן אין איל עולם אי דינטיוונין מי תפילה פור קוב'יר דילאנטרו
 די טו קי טו ייא קאב'יס קי מי וילונטאל איס פור אייר טו ב'ילונטאל
 אינטרו שאור שבעיסקה קי איס איל שטן איל יצר הרע איל איס איל קי
 מי דיטיונו אמי פור איסטו גריטה אין איליווס קי נו מי דאנון אי קי נו
 קיאהן מקטרגים פור מי אי נו דינטיוונאן מי תפילה אי טו פודוסטין אין
 מי נו אין מי פואירפו נו אין מי אמה אי קי קיאה מי אוראקיוון ריקיוודה
 דילאנטרו די טו אמן (דרי"ט) :

א' הוברה קגולה איי אה קי קי לי אוינגה סו תפילה דיל בן אדם
 באנטו אין תפילה שחרית אי מנחה אי ערבית טאגטו קואנדו סי
 גופה אין אוראס די לער באנטו תפילה פור אגון דיליוגטו קי איל סי"ט
 לו איסקאפי די סו חאזיבורה אי איס קי די זדקה אה איל פרוכ'ו אינטים
 די דיור תפילה אי אכסי דושיחון אין לה גמרא (ב"ב ד"ו ע"א) ר"א
 דאב'ה פרוטה אה איל פרוכ'ו אי דוספואיס דיויאה תפילה קי על יד
 די לה זדקה קי לי דוקיב'ה סו תפילה קין דיון :

בג והנה אונה די לאס סיבות די עיניו איל בן אדם פינסאמיונטוס
 איסטראנטיוס אין סו תפילה אים קואנדו דיזו תפילה בוחיד אין
 קאזה אי טו ב'ה את איל בית הכנסת את דיזו תפילה קון מנין אי קואנטוס
 איסורים פאסה איל בן אדם דיזו תפילה אין קאזה בוחיד פרימא
 אים קי בני הבית לי סון מבלבלים סו דעת סינונדו קי ב'וינו לידו פינסאמיונ
 טוס משום ' טרוסירו קי ב'וינו את אב'לאר קון בני הבית כתוך די סו
 תפילה ובפרט אין לוגאריס קי אים אסור די איסטראז'אר קוארטיונו קי
 ב'וינו את פאראר מיינטים אין מוז'ירוס אי בתולות ומה גם קי קואנדו
 איסטא דיווינדו תפלה סי אסינטה אין ב'ינטאנה די סו קאזה אי טו
 פואידו סיר סין ב'יר סוס אוז'וס בדבר ערות קוזאס קי סון אסורים די
 ב'יר קי איסטו אים אסור תפילו קואנדו נו איסטא דיווינדו תפילה '
 קינטיונו קי ב'וינו את גוליר גואיזמוס משום קי סון אסורים די גוליר אין
 חורה די סו תפלה ' סיונו קי פאסה פור לא תכאף ' סיטיונו קי פאסה
 פור לא תחמוד אשת רעך ' אוג'ינו קי על ידי די לאס מחשבות משאס
 ב'וינו לידו טומאת קרו אין לה נוג'י ' מואיב'י קי פאסה טאנכיון פור לא
 תדלח על ידי די לאס טופות די שכבת זרע לבטלה קי סאורון די איל
 די קון אקיות טיפה סי קוכריאב'ה לת קריאטורה אי אינקונה היכל
 מלך קי אים איל קוראסון אין לוגאר די דיזו תפלה אין איל בית הכנסת
 לוגאר די השראת שכינה את דאר נחת רוח את לה נשמה לינפויא אי לה
 נשמה פרופויא יורה פור דיזו אין לוגאר קי איסטו בן אדם דינה
 תפלה אין איל בית הכנסת לוגאר די השראת שכינה איסטא דיווינדו
 תפלה בוחיד אין קאזה אין פאסאנדו עאנטוס איסורים קי אב'ויזמוס
 וכיוצא אי קואנטוס איסורים מאס קי סונטראי איל דיזו תפלה בוחיד
 אין קאזה ' אי סיגורו קי איסטא תפלה נו סוב'י את לוס סוילוס אילה
 ארוג'אן את אילויא קון סאפאן מאיגרא רמה לבירא עמיקתא טוראס לאס
 ברכות קי דיזו סון ברכות לבטלה סינדו סו קוראסון נו איסטאב'ה קון
 איל את טיניר בונה לו קי קיטאב'ה די סו בוקה גואיו את איל איסקלאב'ו
 קי ריב'ויא אין סו סיניור גואיו את איל בן אדם קי אים כפוי טובה
 אין סו ביון דיל בורא יתברך ' גואיו די איל גואיו די סו שמה קי אינקונו
 משכן די לה שכינה קון סוס פינסאמיונטוס משום אי דיסטורו את לה
 קדושה די סוב'רי איל אי אינטרו את לה סאנטידאר ' אי בעונות הרבים
 פור פיקאדוס די איל פאדרי מואירין לוס איז'יקוס ג'יקוס בה מינן קי
 לוס איז'וס ג'יקוס סון פ'יאנסה די לוס פאדריס אסיגון דוסו איל מדרג
 סוב'רי איל פסוק קי דוסו מפי עוללים וינקים יסדת עז אי סו מואירין
 מואירטיוס דימוראס אי תולאים משום די איליווס די עין הרע די איליווס

צִדְדָה דְבוּר ב בִּיּוֹם טוֹב עֵא

די אויסקוילינסייף די אויליווס חוּלֵי די וורגוהילה די אויליווס די קאלאנפיוון
די אויליווס די חוּלֵי די לה סיר וכוּנא די ריסקטווי חולאים קי סו טופה
אין איל עולם קי מונג'וס שילוחים טייני הקב"ה * אי סוס קארחס קי
ליס אוין קומו לוס ריפוס די לה קלדירה בר מינן קי אין סופיטו ב'יונין
סוס קיב'ראנטוס ויעבור והנה אינו גואי אה לוס אוז'וס קי טאב'ין
אי קין פ'ואי קאב'זאנטי טודו אוסטו לוס פאדרים קי טו סי אפיאדארון
די סוס אוז'וס אה סירב'יר אה איל סאנטו בינדויג'ו איל אסיגות אוס איל
אוב'ליגו אי טו ב'וינד לדי די פיקארו * איל קי טומה אינפריסקטארו אי
טו טייני פארה פאגאר די קין סי קוב'ראן די לה פ'יאנסה אי לה פ'יאנסה
די לוס פאדרים סון לוס אוז'קוס ג'יקוס * ובכן איל בן אדם קי קירי
ביין אה סוס אוז'וס קי סי גואדרי אסי מיזמו די איל פיקארו אי פינסו
קארה דואה אי דואה קי אוס אפאריז'ארו פארה מוריר אי אירסי אה
לוגאר די פולב'ז מושקארה אי גואנו אי אוס אפאריז'ארו די דאר דין
אי חשבון דולאנטרי ריי די רייס די לוס רייס איל סאנטו בינדויג'ו איל
אי קי קארה דואה קי פאסה סי ב'ה אסיקאנדו אה מואירטו יוס הדין
הגדול והנורא קי אוס ראוי אה נווטרוס אה דיספירטארמוס די מואיסקטרו
אדורמיינטו אי טורנאר אין תשובה קונפלידה * אי טו דיגה איל בן
אדם לכשאפנה אשנה לה פרשה די לה תשובה קואנדו פואירו ארו תשובה
מירה לו קי דיוי דיטראס איל תנא שמה לא תפנה פואירו סיר קי טו
טייניס אורה די טורנאר אין תשובה פורקי איל בן אדם טו קאב'י סו
אורה די לה מואירטו פור אוסטו אוס בהכרח אה אוסטאר אין תשובה
טודוס לוס דיחס * קי פינסו קי קארה דואה קי לויא סי ב'ה אה מורו
על דרך די לוקי דישו איל תנא ושוב יוס אחד לפני מיתתך * אי סי לי
ב'ינו אגופה מנוה אה לה מאנו קי לה אנה איל לואיגו קי טו סי דיטאדרי
די חזירלה קיסאס אייגו אורק די סו מואירטו אי ריסקטה סין אפ'ירמלרה
אי קון אוסטו סי טופה טודוס סוס דיחס בתשובה אי טוננה איל בן
אדם טימור די סו קריאדור סוב'רי איל אי אוסטו אוס איל קאמינו ישכון
אור ועליו תבא ברכת טוב אביר ;

א אוסטו אזהרה קי דישימוס אריב'ה קי סי אקאב'ירו איל בן אדם
אין סו תפלה אה קי טו אייגה מתשבת זרה טו אוס דוקא אין תפלה
די לה מאניואנה סינו לה אקאב'יראסיין אוס טאנביין פארה מנחה אי
ערבית * והן בעון איי קואנטוס בני אדם קי אין תפלת שחרית סי אקאב'יראן
אי אין מנחה אי אין ערבית טו סי אקאב'יראן אינטרומוטודוס אין סוס
איג'וס אי אוסטו ליס ב'יוני מחמת די מאנקורה די סאב'יר קי אוס עון
גראנדי איל טו דיזיר מנחה אי ערבית קי אין סאב'ירארו קי אוס פיקארו

צ'ידה דבור ב' ביום טוב

גראנדו לייא סו אקאכ'וראן טאנכייז אין תפלת מנחה או ערבית כו לכל
העם בשגנה :

כד טודו איל קי טראי פאן אינגטירו אין סו מיזה דוספואיס קו לייא
קומייו סו לי קונטה אה איל קומו סירכ'וס עבודה זרה קי
אנסי דיוו איל פסוק העורכים לגד סולחן קי אנסי חזין קי דושאן לה
מיזה אודרינארה קון קומידה אי בוב'ודה פור נומברו די אקיאה עבודה
זרה קי לה לייאמאן גר קון פ'ורמי טראון רבותינו אין מסכת סנהדרין
(דל"ג ע"א) די נומבראדו די רבו אמנו אי דומאנרו אילי קושאיה לה
גמרא די אנטרה מומרא קי דיטו רבי אמנו קי טודו איל קי נו סוב'רה
פאן אין סו מיזה נו ב'י סימן ברכה לעולם קי אנסי דיוו איל פסוק אין
שריד לאוכלו על בן לא יחיל טובו אי רוספונדיוורון קי בו איס קושאיה
קי קואנדו דיטו רבי אמנו קי איס אקור די דושאר פאן אין לה מיזה איס
קואנדו טראי פאן אינגטירו אה לה מיזה דוספואיס קי לייא איסקאפו די
קומיר אי לו מיטו אין לה מיזה אללודו די לוס פידאקוס דיל סוב'ראז'ו
קי סוב'רו אין חון אופן די איקטה מאנטרה קו לי קונטה קומו סירכ'ור
עבודה זרה קי אמוקטרה קי סו כונה איס פור נומבראדו די לה עבודה
זרה אזי אנכו קי אנסי חוואן לוס קי סירכ'ון אה אקיאה עבודה זרה
קי סו לייאמה גר * אי לה אנטרה מומרא קי דיטו רבי אמנו קי טודו
איל קי נו סוב'רה פאן אין לה מיזה קי נו ב'י סימן ברכה פארה סיינפרי
איס אין אופן קי סוב'רה פידאקאריאס די פאן אין לה מיזה סין טראיר
פאן אינגטירו אללודו די לוס פידאקוס די פאן קי סוב'רו קי סו כונה
איס אה טיניר איסטוס פידאקוס פרונטוס פארה דאר לוס פרוכ'וס :

אי קואנטו דולסי איס פארה מי פאלאדאר אה אקלאדאר קון איסטו
לה כונת מטבע קי פ'ואירון מתקנים לוס סיניווריס חכמים ע"ה
אין איל נוסח די לה ברכה דוספואיס קי איסקאפאמוס די קומיר אי
איסטו איס סו לשון ויאכלו ויותירו כדבר ה' ברונים אהם לה' עושה שמים
וארץ * קי פאריסי ממס קי פ'ואירון מתקנים אה דיוור אנכו אין קאב'ו
די לה ברכה קי לייא איסקאפארו די קומיר אי רוסטאן פידאקוס די
פאן אי איסטו איס לו קי דיוו ויאכלו אי דוספואיס די לה אכילה ויותירו
על דרך די לו קי דיטו רבי אמנו קי רוסטו פידאקוס די פאן דוספואיס
דיל קומיר פרונטוס נו סיאה קי ב'ונגאן עניוס אי קי לו טופו פרונטו
פארה דארליס קי אין חון אופן די איסטו מודו איי ברכה קי סו נו
רוסטו פידאקוס די פאן דוספואיס דיל קומיר נו ב'י סימן ברכה לעולם
אי אין אזוינדו די איסטו מודו אה סוב'ראר אין לה מיזה די לוקי קומייו
לו פוזה ברכה אי איסטו איס לו קי דיוו ברונים אהם לה' קי אגורס

צידה דיבור ב ביום טוב עב

קי דיסקטאטיש פאן דיספואיסק די לה אכילה טויגס ברכה קי קון אויסטו
דאס אה המוסטראר קי איל סי"ת אויס אונז אינו סינונדו קי איל כביכול
סולו אינו אה לוס סילוס אי אה לה טיירה אי נו אונטרו קון איל ח"ו
אי אויסטו אויס לו קי דיזי עושה שמים וארץ קי קון אויסטו קי סוב'ראש
פידאקוס די פאן אין לה מיוה סין טראיר פאן אינטירו אה לה מיוה
דיסקפואיסק דאס המוסטראר קי לו קי סירב'וס דוקא אויס אה איל סי"ת
קי אינו אה לוס סילוס אי אה לה טיירה אסיגון דישימוס:

כה טורן איל קי אזי חנופה אסו חבר אויס מאס פ'ואירטי קי סירב'ור
עבודה זרה * אי אנסי ב'ירי למוהר"ו הקרוס ז"ל קי טרושו
די גמרא אי מדרשים קי לה חנופה אויס מאס פ'ואירטי קי עבודה זרה
אי גילוי ערוות אי שפיכות דמים * אי אונג די לאס קואטרו כתות קי
נו דיסקוב'ין פנו שכונה אויס לה כתה די חנפים פור מודרו קי מינוסקפוייחן
אין כבוד די איל סי"ת קי אזי חנופה אה איל רשע אסיגון דיזי איל פסוק
אומר לרשע דרוק אתה וקבוהו עמים * אי אפילו קי אזי חנופה אה איל
קי נו אויס רשע אויס אסור קי פאריוסי קי סי אויספהנטה די איל אי טוינו
הבטחה אין בן אדם אי אויסקרוב'י איל פסוק הרור הגבר אשר יבטח
באדם אי אויסקרוב'י איל פסוק כי לא לפניו חנף יבא אי דושירון רבותינו
ע"ה טרוס איל סי"ת לוס אכוריוסי אונז די איליווס אויס איל קי אב'לה
אונז פור לה בוקה אי אונז קון איל קוראסון אי איל חנף קאי אין גהינס
אי דושירון אין לה גמרא פור עון די חנופה לאס לוב'יואס סי דיטוינו
אי קי ג'ונגה אין גהינס לעולם ועד * אי דושירון רבותינו ע"ה קי פור
עון די חנופה הקב"ה רוב'ירטי סו פ'ולור סוב'רו לה טיירה ובפרט סוב'רו
לוס מאנסקוב'וס אי יתומים אי למנות קי אנסי דיזי איל פסוק על כן
על בחוריו לא ישמח ה' כי כולו חנף מרע * טורו איל קי אזי חנופה
אפילו לוס ג'יקוס קי אין לאס טרויפאס די סוס מאהרוס לו משדחין אה
איל * טורו איל קי אזי חנופה אה איל רשע אקאב'ו קאירה אין סו
מאנו * אי מאס דושירון רבותינו ע"ה קי פור איל עון די חנופה קי
דיסקטרויוו ירושלים אי טורו טוינפו קי אויסטה מידה די לה חנופה קי
טופה אין נווטרוס קומוס קאב'זאנטי די דיטאדרהר לה פ'ראגואדרה די
איל בית המקדש אי וינדורה די איל גוש * אי קין אויס אויסטו אונברו
קי אויין סוס הוריו'אס קי איל חנף קאב'זה דיטאדרהמינשו די איל בית
המקדש אי די לה גאולה אי נו כולטה אין קי די אויסטה מידה די חזיר
חנופה אה סו חבר אי קון קי קארה דומאנה אין סו תפלה ואת למח
דור מהרה תגמית מאחר קי איל אויס איל קאב'זאנטי די דיטאדרהמינשו
די לה גאולה גראיי די איל גראיי די סו אמה * אונטרו מאס קי דוקריוסי

צידה דבור ב ביזם טוב

לה חנופה קי לי אזין אה איל * פינקה אין סו דעת קי אגסי אום
לה ב'ורדאר אי קי נו איי קין קונסקה אין סו ערך אי קי ב'וסטוי די
גאזה אי נו קונטה אה נינגונו אי איננינה אין איל שי"ת כביכול קי סו
שכינה איסקטה אין טודו מודו די לונאר אי סאב'י אינקוב'ירטאס די
טודוס לוס ביב'וס קי קון סו בוקה לייא לי איסקטה אזינגדו חנופה אה
סו חבר בפיו שלום ידבר וכקרבו ישים אורכו :

אי מי פארוסי קי איסטו סורה איל טעם קי דישירון רבותיו ע"ה
קי איל חנף נו ב'י פני שכינה אסיגון דיוו איל פסוק כו לא לפני
חנף ובא אי איל טעם אים קי סיינדו אזי חנופה אה סו חבר פור לה
בוקה ולכו בל עמו קי אין סו קוראסון לו הבורוסי אה איל נמצא קי
איננינה אין ג'ה אמונה קי לה שכינה סי טופה אין טודו מודו די לונאר
אי פינקה קי ח"ו נו סאב'י לאס אינקוב'ירטאס קי לה חנופה קי איסקטה
הזינגדו אה סו חבר אים די לה בוקה פארה אפ'ואירה אי פור איסטו
כו פירטיניסי איסטו בן אדם אה קי ב'יאה פני שכינה סיינדו קי איל
איננינה אין לה שכינה :

והרב הקדוש (ר"ס שער הקדושה פי"ב בשם מ"ך) טרושו קי אה
טרוס סו פואירו אזיר חנופה אה סו מוז'יר פור מודו די
שלום די לה קאזה * אה איל בעל חוב אה קי נו לו אפריטי פור לה
דיב'רה קי דוב'י * אה איל חכם כרו קי לו אינכיוו לוי אי מנות אי
אים מנוה גראנדו פארה אזיר חנופה אה לוס חלמידים אי סוס חברים
כרו קי מילדין אי קי אזינגאן קאסטניגוריוו אי אפ'ורמאר לאס מנות *
אי אפ'ואירה די איסטוס טרוס אים אסור די אזיר חנופה אי איל קי
אזי חנופה סי לי קונטה קומו סירב'יר עבודה זרה אי אין לאס ליטראס די
חנ"ף איסקטה רמוז דיטאס טהים קוזאס סכ"ף נוטרויקון חכם נשים פרעון
חוב (עט"ר מ"מ אבי התעודה מוה"ר חיים ומלך ז"ל בס' נפש חיים
דפ"ג ע"א) אי מוהר"ח הקדוש ז"ל טרושו פור גבון די חנופה קאין אין
מאנו די סוס איננימינגוס * קי ג'אוגה אין גהינס סיינפרי אי נו פ'ואי
זוכה ורבעס אה מלכות סי גו פור לו קי נו איזו חנופה אה שלמה *
אי בעלי המוסר ע"ה טראין קי איל קי אזי חנופה סו מש אים גראנדו
קי פארה אליואר גראסיוו אין אזו'וס די סו חבר לי אזי חנופה אה
איל אפילו קי סו חבר אים ב'אזיאו די גוהו בנין איל חנף לי אזי חנופה
קומו קי אים אומברי ליינו די חכמה אי לו אלכ'ה קומו קי אים גראנדו
אי איסטונקיס קונפרה גאזה אי קירי פאסאר אהילאנטרי די מאס גראנדו
די איל אי אה טודוס לוס חכמים די ישראל טאכניין נו לוס קונטה פור
גארה גואיי קוב'רי איליווס גואיי פור סוס אלמאס די לוס קי אזין חנופה

קי פיקאן אי אויזן פיקאר על דרך ירבעם פיקו אי אויזן פיקאר אה לוס
מונג'וס גראנדי סירה סו עון די קונפורטאר ' אי נו סי דוקטרוויי ירושלים
אוטרו קי פור עון די לה חנופה אי סי פור עון די חנופה סי דוקטרוויי
קומו בעונות הרבים נו לו די שאמוס פ'ראגואר טורו טויגפו קי סי טופה
די אהינדה איקטה מידה מלה אי אמארה אין גוואטרוס אי לה שכינה
איסקלאמה סוב'רי איל קי פור סו סיבה איקטה אוסמוב'ירה די לוגאר
אה לוגאר אין גלות קון גוואטרוס אי מוגיאר מוגיאה פור איל דוקטרוויי
מיינטו די איל בית המקדש גואיי די גוואטרוס אמדי לייב'ארומוס אה
מאיסטרו ריפורויי קי פור מואיטרה קאב'זה יורה לה שכינה קהרה דיאה
אי דווי גואיי קי דוקטרוויי אה מי קאזה אי קימי אה מי פלאסיוו אי
קאטיוב'י אה מיס אוי'וס גואיי אה לוס אוי'וס קי סי קאטיוב'ארוו די
סוב'רי לה מיזה די סו פאדרי גואיי אה גוואטרוס די איל דיאה די איל
ג'ווגו גואיי אה גוואטרוס די איל דיאה דיל קאקטיגורויי קי ריפואוסיטה
ב'אמוס אה דוקטרוויי ואין לנו פה להסיב ולא מנה להרוס ראש ' אי
סי איל ג'ווגו אירה דילאנטרי די רוי בשר ודם פואדרי אוניגאר סוב'רי
לו קי אויז אוינפירו דילאנטרי די רוי די רויס די לוס רויס איל קאנטו
בינדויג'ו איל נו פואדרי אוניגאר סוינדו טורו אוס דוקטרוויי דילאנטרי
די איל גואיי אה איל איסקלאב'ו קי רוב'לוויא אין סו אמו אי לה קאב'זה
די טורו אויסטוי לער קי קונפורטה לה שכינה אוס איל חנק קי פור סו
קאב'זה דיטאדרה לה פ'ראגואה דיל בית המקדש אי לה ב'אינדורה די
לה גאולה :

בו דמתגאה

הוי הוא כעובד עבודה זרה קירי דיוור קי איל
בן אדם קי אוס קונטינדו אי סי טומה גאולה סי
קונטה קומו קי סירב'יורה עבודה זרה אי אגסי אוסקריוב'י איל פסוק
תועבת ה' כל גבה לב קי איל שו"ת לו אבוריוסי אה איל ' אי דושירון
רבותינו ע"ה קי גו סי אויבוב'י אין תחיות המתים אי אוס מנודה אה
לוס סוילוס ' אי סו תפלה קי דיווי אוס אבוריוסידה דילאנטרי דיל שו"ת
אי ב'ין אי ב'יראס קואנטו בואינו אי לאב'ארו אוס איל קי נו טויני
גאולה אי אוס שפל ברך קי דיסיירטו לה לוי נו סי דיווי אוטרו קי אין
הר סיני קי אוס באשו די טוראס לאס מונטאניאס ' אי משה רבינו
ע"ה קואנטו סי לאב'ו אין לה מידה די לה ענוה אויגון דיווי איל פסוק
זה אוס משה ענו מאד מכל האדם ' אי אברהם תבינו ע"ה דישו ואנטו
עפר ואפר פולב'ו אי סיניזה מיסקלארו קי סי אוס פולב'ו הפארטוי לויי
לו טומאן פארה אמאסאר קאניו פארה פ'ראגואה אי סי אוס סיניזם
אפארטוי לויי סי טויני קי מיניסטיר פארה מונג'ארס קואס אינפירו

טוירה אי סויזיה מוסקלזרו נו אפרוסטה פארה גארה אוסטוי טיעור סי
 קונטאב'ה אה סי מוזמו אברהם אבינו ע"ה קומו פולב'ו אי סויזיה
 מוסקלזרו מכח די לה ענוה קי טוינאה * טאנכיון איל ענו אוסקאפה
 די עין הרע (מהרש"ו ויק"ר פו"ו סו' ג') * אי אוסקאפה די לה מואירטוי
 סין סו טיינפו * אי לה ענוה לו אוסקאפה די רוח משו * אי אוסקאפה
 די אוג'יווס (מוה"ר נפש חיים ז"ל דקע"ב ע"ב) אי לו אוסקאפה די
 זנות * אי אוס זוכה אה סיר מכיון אה וירדאד * אי דופרינדה איל בן
 אדס ענוה די רבי הניכא בן דוסא קי יואמו אה איל ליאון ריו פ'לאקו
 אי קוריוו דוטראס די איל אי לי דימאנרו די איל פירדון קי לו יואמו
 פ'לאקו אי באראגאן (מהרש"ר הנחומא ס' ויגש) * אי דופרינדה איל
 בן אדס די אקי אה נו מנוספריסוואר אה נונגונו קי דוסוירטוי דופרינ
 דימוס קל וחומר די לחס חיות וכל שבן אה נו אב'לאר משל די לוס סו'
 חכמים קי הקב"ה סו אפיאדה פור איל בכור די איליווס מאה קי סו
 בכור (מוה"ר נפ"ח אות ענוה סו' ג') אי איל קי אוס עניו לוקי מילדה נו
 סו אולב'ידה אי אוס זוכה אה עולם הבא אי לו אוסקאפה די חיבוט
 הקבר אי ארולומברה אינול קבר קומו אונה לוז מו קלארה אי רויסיב'ו
 לוז די לה קרושה די אריב'ה אי אוס זוכה אה רויסיב'ו סיקרוטוס די
 לוי די לה ישיבה די אריב'ה אי איל פואירפו קון לה אמה ארולומברה
 קומו אונה אמונארה אי לו הזין אה איל נקיס די לוס סוילוס אי נו ויוני
 אה פרוב'יראד אי בו מאטיווני בשופע אי קומו קי סו אפ'ורמארה לה לוי
 אינטירה אי אוס זוכה אה ארץ ישראל אי אה וינסיר אין לה פיליאה (שם
 מע' העין אות ס"ב וס"ג) * אי סו לו דוסקוב'ו אה איל איהו הנביא
 יבור לטוב * אי אוס זוכה אה רוח הקדש אי סו לי פיררונאן אה איל
 סוס עונות * טודו איל קין טייני גאזה נו סו איב'אנטה אין תחיות המתים
 אי סו סאב'יאה איל בן אדס קי אוסטוי קאראר די פ'ואירסה אקאנטה
 איל קין אוס ענו אי באשו די אוספרוטו אי לה פינה דול קי טייני גאזה
 סיגורו קי אזי לה פירקורה אה טראב'אר אין לה מירדה די לה ענוה עד
 קאה האחרון ובפרט אין סאב'ינרו קי איל גאזה נו טייני תחיות המתים
 מאס דיסידון חכמים ז"ל קי איל ענוו נו איל שטן פודוסטה אין איל
 אי טייני אוב'לינו איל בן אדס אה אואר ענוה אין סוס אברים * די
 קי מודו * לה **קאב'סה** קי אבאשי סו קאב'יסה אה איל קין אוס
 מאס גראנדוי קי איל, איל **נ'אוי"ו** קי נו פינסקי אוטרו
 קי אין לה לוי אי לחס מנות אי מעשים טובים אי קינו פינסקי
 אין בכורות אי גראנדיוואס דיל טודו אי קי פינסקי קי סו קאב'ו דול בן
 אדס אוס פארה מודוי אי גראנדיווה נו איין דיאה די לה מואירטוי

אסיגון דמי חיל פסוק זאין שלטון ביום המות , **אז'ום** קי לוס טינגה
 אב'יורטוס פארה אפיאדאר זה לוס פרוכ'יק אי קי   קיאה טוב עין
 אי ותרן אין סו מונידה אי אפמיידו די אז'ום אי קי סירי סוס אז'ום
 די ב'יר אין קוזאס קי איס אסור די ב'יר , ובפרט אין מוז'יריס והן בעון
 סו איספאגרייו איסטה ייחגה קי קאמינאן פור לאס פלאסאס די לה
 סיב'דאר נטומה גחון אי אפילו לה מארחמה קי אין סוס קאב'יקאס איס
 מויפוקולוקי טיינין והרוח באה קי קון בוקו איירי קי אסופלה קאי אינטרי סוס
 אומברוס אי לוס קידה סוס קאב'יקאס אפ'ואירה ב'ינדוס קאב'יאוס די
 דירידור די סוס קאב'יקאס פור אפ'ואירה אי מי מאראב'יאו ליו קומו נו
 פינסאן אין סוס מיאוייוס קואנדו סו איג'אן פארה פאריר ב'אן איסקלא
 גנאנדו אי יוראנדו לייאמאנדו זה חיל סי"ט קי לוס רוספונדה זה אילייאס
 זה פאריר קון פוקאס דולוריס קי איסטה ייאב'י די חיל פאריר נו לה
 אינטרינו חיל סי"ת אין מאנו די שליח אוררו קי אין בו מאנו , קומו
 בו סי ריקודראן קי סי טופה משאטיאס פ'ואירטיס אין חיל מונרו , קי סי
 לוס אז'ין סוס קאראס קומו לוס דיפיס די לה קאראה אי קומו
 קאראס די מואירטוס , קומו נו סוב'י סוב'רי סוס מיאוייוס קי לוס
 פואירי אקונטיסיר זה סאיר אין לאס קאראס אגון מש די ליפרה וכיונא
 די ריטטו די חולאים קי אוי אימל עולם אי איס אסקו די ב'יר אין סוס
 קאראס אי אין ג'ינטי שאל קומו איסטאס סי פואירי דוייר על
 דרך די קי דישירון אין ירבעס קי פיקו אי אינו פיקאר לוס מונג'וס קי
 פיקארו די לוס מינג'וס איסטה דיקולגארו אין אילייאס , קומו נו סוב'י
 סוב'רי סוס מיאוייוס חיל דיאה די לה מואירטי בר מען קי סי אינגרוימאן
 טודוס לוס ב'יאידוריס די ב'יר סוס קאראס קואירו דילגארו אי דימורארו
 קאראס די מואירטו ממש אי סי אז'ין אין חיל פ'וייו מושקאדרה אי
 גוזאנו סי אז'ין סוס קאראס פוסטינו פארה חיל גוזאנו אי אינטראן פור
 סו בוקה אי סאין פור זה נאריו פור לוס אויידוס פור סוס אז'ום קי
 לי קומין סוס קארניס , אגרו איסטה אקיאה אירמוזורה די סוס קאראס
 קי סי אפ'וייטאב'אן אי פיקאב'אן לה ג'עטי קואגרו סאליאן פור
 זה קאי אפ'וייטאדראס קי פאראב'אן מיינטים אין סוס קאראס אי אין
 קאב'יאוס די סוס קאב'יקאס , אינפירו לו קי איס מוסר זה אילייאס
 די אפ'וייטאר איס דוקא אין סוס קאזאס פור מורדי די סוס מארידוס
 פארה אייאר גראסייא אין סוס אז'ום אי טודו ישרא סון כשרים אי חיל
 קאב'יו די איסטו לוס ב'ויני פורקי נו אב'אן לה גראמדיזה די לאס פינאס
 קי סון אפארינו'אראס די סונפורטאר אין גהינס סוב'רי איסטו ובכלל די
 לאס פינאס איס קי לאס אינפ'ורקאן זה אילייאס די לוס פיג'וס אי לוס

צידה דיכור ב' ביום טוב

דאן קורבאג'אדאס די פ'אויגו אינרויב'ה די אילויאס אסיגון אב'יוארומוס
 דיולאנטרו או אין סאב'יונדו לאס פינאס פ'ואירטיס אי אמארגאס קי
 סון אפאריו'אדאס די סונפורטאר קי אפארטאן די איסקטה קארדה מלת
 אי קאמינאן נטועות קומו אוואנסה די הינ'אס די ישראל הנטועות ועליהן
 תבא ברכת טוב אמן, **אוריו'אס** קי איסקעין אב'יוירטאס פארה אוייר
 בוז די לוי אי פלאכ'ראס די חכמים אסיגון לויא מוס
 אקאב'ירו סוב'רו איסקטו שלמה המלך ע"ה אקוסטה טו אוריו'ה אי אולוי
 פלאכ'ראס די חכמים אי לארגאראס דואס אי אטיווס קי אנסי דיוי אול
 פאוק שמעו ותתי נפשיכם קורי דיויר אולויר לה לוי אי אפ'ורמה לוקי
 אויט אי בוכ'ורה גואיסקטראס אמאס אולויר בוז די עניוס ואביוניס אה
 אפיאדאר אול לואיגו סוב'רו אילויוס אי נו אויגאס בוז די לשון הרע נו
 בוז די דברים בטלים וכפרט קואנדו איי אסיגטו די עמי הארעות קי
 אינשוסאן אה אב'לאר דברים בטלים די עניניס דיל מונדו קי אפילו
 הוסטאר בטל סין אולויר דברים בטלים היס אסור אי היס אפאריו'אדו
 היל בן אדם די דאר דין וחשבון סוב'רו איסקטו כל סכן וקל וחומר אב'לאר
 דברים בטלים אי פלאכ'ראס די לוינטות אי אסימיו'אנטוי אה לוינטות פור
 קי קאי אין גהינס אי לו אירידה אה אול אסיגון דיסירון חכמים ז"ל
 טודו אול קין אזי לוינטות קאי אין גהינס אי אפונטו פארה דיויר קאי
 אין גהינס אי נו דישו קי ב'ה אה גהינס קי היס על דרך קואנדו קאי
 אנוכו די און טיו'אדו אטו איונטרו די און פוזו אונדו קון הורה מונג'ה
 אי היל רשע קי אזי בורלה אי לוינטות אין פלאכ'ראס די חכמים סו קאידה
 אין גהינס סירה מויי פ'ואירטי קאראר קי אירידה אה גהינס קי נו איי
 אבאסימיונטו פארה סוס פינאס פ'ואירטיס אי אמארגאס דואס אי
 נוב'יס איל סי"ת קי מוס אוסקאפי, אי בעונות הרבים מוס אוקטאמוס
 בורלאנדו אה נו פינסאר די קונטינו קי סימוס אפאריו'אדוס די דאר דין
 וחשבון אפילו אין לה אב'לה לוב'ואנה קי אב'לה איל בן אדם קון סו
 מוז'יר כל סכן קואנדו אב'לה דברי בטלה בין אדם לחברו וכרוכ דברים
 לא יחדל פשע אסיגון דישו איל תנא עבירה אקאריואה עבירה גואי די
 נווטרוס גואי פור לה מליסיווא די גואיסקטראס אוב'ראס ואין לך יוס
 שאין קללתו מרובה מתכרו לדיק הווא ונדיק דינו קי כביכול נו אזי דין
 סין דין אי סו דין איס דין די וירדאר אי קון גואיסקטרה טורפידאר קי
 טוימוס נו מיטיווס אין קראסון אה סאכ'יר על מה עשה ה' ככה
 אה קאסטיגארמוס די אין דואה אין דואה קון יסורים קי אין מיטיוונדו
 איל בן אדם סיס מיינטוס אין איסקטו קונוקירה אי סאכ'רה מויי בויג
 קומו די לוס סיולוס לי פאגאן אה

צידה דבור ב ביום טוב עה

איל בן אדם מידה כנגד מידה אסיגון דיוזי איל פסוק לתת לאיש כדרכו
 כפרו מעללוזי אי איל שבת דול בן אדם אים קואכרו אויין סוס אוריו'אס
 סו רופודיוו קי איסטאן אב'לאנדו פור איל אי נו רוספונדי קי אין און
 אופן קומו איסטוי קי ליואמה אמונו דיל שי"ת אסיגון דארסארון אין לה
 גמרא הנעלבים ואינן עולבים שומעין תרפתס ואינן משוכים קירו דיוזי
 קי לוס דיוואונראן אי איליווס נו דיוונראן אוליון סוס רופודיווס קי איסטאן
 מארוזיונדו אי אב'לאנדו מל די איליווס אי נו רוספונדין קי אין אונת
 ג'ונטוי די איסטוי מורו סוב'רו איליווס דיוזי איל פסוק ואזהביו כלאת
 השמש בגבורתו לוס ליואמו איל פסוק קי סון אמיווס דיל שי"ת קי קי
 איל בן אדם אים אמיונו דיל דיו סו מעלה אים מווי גראנדוי כל סכן איל
 סואיר אמיונו דו דיו דיו דיוס דו לוס דיוס איל סאנטו בינדויג'ו איל קי
 אים קומו סאיר איל סול אי איסקלאריקי אין סו באראגאניאה קי סו
 קלארידאר אים מווי גראנדוי אנסי אים לה אמיוסטאר קי טוונני איל שי"ת
 קון איל בן אדם קי אויין סוס אוריו'אס קי איסטאן אב'לאנדו תרפה די
 איל אי סונפורטאן איל זער אי נו רוספונדין אי איל שי"ת קי מוס סיאה
 זכה אה איסטת מעלה **קאראם** קי רוסב'ה אה טודוס קון רוסקי
 ב'ומיונטו די קאראס בואינאס קאראס רואינונדו אי נו דוסקארי
 אה רוספונדיר אה איל קון קאראס די ראב'ויה ובפרט קואנדו איל בן
 אדם סי טופה אין זער גדול אי ב'ה סודקה די איל אה דימאנדארלי
 קי לי אנה אלגון פלאזיר קי לי ב'וינו די לה מאנו אה אזירלו קי אים
 בקברת קי לי אב'לי אה איל פלאב'אס די הפ'אלאגאמיונטו אי קי לי
 דינה אה איל לאזרארו קון טודה מי פ'ואורקה אה אזירטי דיטו פלאזיר
 קון איודה דיל שי"ת קי און דיווינדולי אה איל אנסי סי קונורטה איל
 אויוזיר און פוקו אינפירו סי לי אמוסטרה אה איל קאראס די ראב'ויה
 איסטונגיס לי פו'ה אה איל אנסייה סוב'רו סו אנסייה קאראר קי ליוא
 סי ארופינטיוו קי פ'ואו סודקה די איל לה אנסייה קאב'זה קי דיוזי תפילה ומנחה
 וערבית קון זער סין אוזיר סוס אוריו'אס לוס פיירב'וס קי קיטת די סו
 בוקה אי סי לי אמוסטראב'ה אה איל קאראס בואינאס איהה קאב'זאנטוי
 אה קי סיירב'ה אה איל שי"ת קון סו דעת ארופוארו **בוקה** קי
 אסימיו'ו סו בוקה אה בוקה די איל אלטו בכיבול יחברך שמו
 אי אלוב'אנטוי סו בון קון ראב'ויה סוב'רו סו חבב אה דיב'ידאלרו די לה
 עבירה ' אי קי נו קיטוי די סו בוקה מאלדיוסיוונוס פי ג'וראס נו אינ
 מונטאר שש שמים לבטלה קון פ'ורמי אוי פארטוי די ג'ונטוי אומברוס
 אי מו'ורוס קי טיינין סוס בוקאס אונדראס אה אינמינטאר איל נומברי
 דיל שי"ת לבטלה ' נו אב'לאר לשון הרע ני גבלות הפה נו פלאב'ראס

צ'ידה דבור ב ביום טוב

פ'ואס הי פ'ואירטיס הי נו אב'לאר קון ג'ארה נו קוברוב'יוו נו אב'לאר
 היין לאב'אסייון די סי מוזמו הי איל קי איקטה אווארו היין לה קאויארדיס
 לארנה דואס הי אניווס הי הייל סי'ת קי מוס סיאה זוכה אה אקאב'ידאר
 היין טודו לו דיג'ו הי קונוסיר מואיסטרו ערך היין קאדה אורה הי פונטו
 (הרב המקובל ראשית חכמה ז"ל שער הענוה פ"א ואני הדל הוספתו
 נופך משלו)

א'י אקלארהרימוס טאנביון מאס דוסטו די אברוס הי אים **ניאנוס**
 קי איקטיין אב'אירטהס פארה דאר נדקה על דרך די לו
 קי דישו איל פסוק פתח תפתח את ידך , קי איקטיין קוס מאנוס אפא
 ריו'ארמס פארה טראב'אז'אר מלאכה די מנוה , פארה אור מנות הי
 מעשים טובים קומו נטילת לולב פארה אפלאר היין קוואס די מנוה
 הי נו היין קוואס די איסור מאנוס פארה מוטור תפליין היין קוס בראסוס אסיגון
 דיוו איל פסוק והיה להיות על ידך וביואל קואבטהס מנות קי סי היין
 קון לאס מאנוס **טריפאס** פארה קי סי אפרוב'וג'ין די קומידאס
 כשרות הי ביב'יראז'ים בשמים הי נו איבטראר היין סו טרויפה
 קומידאס הי ביב'יראז'ים קי סון אסורים , **קוראסון** פארה פינסאר
 פינסאמיינטוס בואינוס **רינייוניס** פארה אקונסיו'אר
 קונסיו'וס בואינוס **פייס** פארה קאמינאר היין קאמינוס בואינוס
 הי קוריר אה קוזה די מנוה הי נו אה קוזה די עבירה ס'ו אסיגון דישו
 דוד המלך ע"ה דרך מנותיק ארוץ :

א'י איל בן אדם קי טוינוי שכל היס הכרח דהן בעודינו חי על פני
 האדמה קי פינסיו היין לוקי איקטה ביב'ו קי סו קאב'ו אים פארה
 מוריר הי טוינוי קי אירסי אה לוגאר די פולב'ו מושקאדרה הי גוואבו
 הי פ'ואירטי סירה לה פינג'ארה קי דארה איל גוואבו אה איל מואירטו
 קומו לה אגווא'ה היין קארנו די ביב'ו אסיגון דישירון סבמים ז"ל הי אפילו
 דיספואוס די סו מואירטו לו ארויב'ין אה איל רשע היין גהינס הי לוס
 גוואנוס סי לו קומין אה איל אסינטארו ביב'ו אסיגון ב'ידי למוריטו הרב
 רב כהנא ז"ל בספר שבט מוסר פרק ב'ו די נומברארו דיל רב אקסיד ז"ל
 קי איסקרויב'יוו די נומברארו די רבותינו ז"ל הי איקטיי אים סו לשון דיוו
 רבו יאושע בן לוי אונה ב'יו איקטאב'ה קאמנארו פור לה קארירה הי
 מי טופו איהו הנביא זבור צטוב מי דישו אמי אים שו ב'ולונטאר קי טי
 מיטה היין לה פואורטה די גהינס דוסי קי , הי מי לייב'ו אה גהינס
 הי ב'ידי בני אדם אינפ'ורקארוס די קוס מאנוס הי בני אדם אינפ'ור
 קאר'וס די קוס פיוס הי מי אמוסטרו מו'יריס אינפ'ורקאדאס די קוס
 פיג'וס קי פאראב'אן מיינטוס לה ג'ינטו היין אילויאס הי פיקאב'אן קי

צִדָּה דִּיבּוּר ב' בְּיוֹם טוֹב עו

בְּיִגְלוֹתָא הָא פִּינְקֵאָר פִּינְקֵאָמִינְטוּס מֵאָס הִי מִי אֲמוּסְטֵרוּ בְּנֵי אֲרֵם קִי
לִיִס אִיִסְטֵאָב'אָן קוֹמִינְדֵרוּ הָא סוּס קֵאָרְנִיִס הִי בְּנֵי אֲרֵם קִי לֹוס אִיִסְטֵאָב'אָן
קִימֵאָגְרוּ קוֹן בְּרֵאָזֵאָס דִּי רִיטֵאָמֵה הִי בְּנֵי אֲרֵם קִי אִיִסְטֵאָב'אָן בִּיב'וֹס
אִסִּינְטֵאָדְרוּס הִי גוּזֵאָנוּס קִי לֹוס אִיִסְטֵאָב'אָן קוֹמֵנְדֵרוּ הָא אִילִיּוּס מִי
מִי דִישׁוּ אִמֵי אִיִסְטֵוּס סוֹן לֹוס קִי אִיִסְקֵרִיב'י אִיל פִּסּוֹק סוּב'רֵי אִילִיּוּס
כִּי תוֹלַעְתָּס לֹא תִמּוֹת קִירֵי דִיזִיר קִי סוּס גוּזֵאָנוּס כּוּ מוֹרִירֵאָן , הִי מִי
אֲמוּסְטֵרוּ ג'ינְטֵי קִי לִיִס אִיִסְטֵאָב'אָן דֵּאָנְדֵרוּ הָא קוֹמֵנְר הָא אִילִיּוּס **אֲרִינָה**
מִינְדֵרֵה פּוֹר פ'וֹאִירֵסֵה הִי סוּס דִּינְטֵוּס סִי לִיִס רֹונְפִיֵאָן; הִי הִקֵּב"ה

דִּיזִיזֵה הָא אִילִיּוּס רִשְׁעִיִס קוֹמִינְטֵיִס רֹוב'וֹ הִי אִירֵה דוֹלְסִי אִין גוּאִיִסְטֵרֵאָס
כּוּקֵאָס הִי אֲגוּרֵה כּוּ טִינְיִס פ'וֹאִירֵסֵה דִי קוֹמֵנְר פֵּאָרֵה אִפ'וֹרֵמֵאָר אִיל פִּסּוֹק קִי
דִישׁוּ שִׁנֵי רִשְׁעִיִס שְׁבֵרֵת הִי מִי אֲמוּסְטֵרוּ בְּנֵי אֲרֵם קִי לֹוס אִיג'אָב'אָן
הָא אִילִיּוּס דִּי אִיל פ'וֹאִיגוּ הָא לֵה נִיב'י הִי דִי לֵה אִינְיִב'י הָא אִיל
פ'וֹאִיגוּ קוֹמֵי אִיל ג'וּבֵאָן קִי פֵּאָסִיֵאָה הָא סוּס אִוּב'יז'אָס דִּי אִוּנֵה מוּב
טֵאָנִיֵה הָא אִוְעֵרֵה מוּכְטֵאָנִיֵה סוּב'רֵי אִילִיּוּס אִיל פִּסּוֹק דִישׁוּ כֵלֵאָן
לִשְׁאֹל שְׁתוּ מוֹת ירַעֵס דִיזִי רִבִּי יוֹחֵנֵן קֵאָדֵה מֵלֵאָךְ הִי מֵלֵאָךְ אִיִסְטֵה
פֵּרֹונְטֵוּ פֵּאָרֵה ב'ינְגֵאָרֵקוּ לֵה פִינְכֵה דִי לֵה עֵבִירֵה קִי אִיזוּ אִיל בֵּן אֲרֵם
אִיִסְטֵוּ ב'ינְיֵי הִי לֹו ג'וּזֵגֵה הָא אִיל הִי סוּ ב'ה הִי אִנְסִי אִיל סִיגוּנְדֵרוּ הִי
אִנְסִי אִיל טֵרֹונְסִירֵוּ הִי אִנְסִי טוּדוּס אִסְטֵה קִי קוֹנְפֵלִין הִי סוּ ב'ינְגֵאָן דִּי
אִיל סוּב'רֵי טוּדֵאָס לֵאָס עֵבִירֵת קִי אִיזוּ :

אִי הִמֵי מִי פֵּאָרִיִסִי הָא דִיזִיר קִי אִיִסְטֵוּס מֵלֵאָכִיִס קִי סוּ ב'ינְגֵאָן
דִיל בֵּן אֲרֵם סוּב'רֵי טוּדוּס סוּס מַעֲשִׂיִס קִי אִיזוּ אִילִיּוּס סוֹן לֹוס
מֵלֵאָכִיִס קִי סִי קוּבֵקֵרִיֵאָן דִּי לֵאָס עֵבִירֵת קִי אִיזוּ אִין סוּ ב'ינְדֵה אִסִּיגוֹן
דִישִׁירוֹן רִבֹונְטֵוּ ע"ה קִי דִי קֵאָדֵה עֵבִירֵה קִי אִיזוּ אִיל בֵּן אֲרֵם סוּ קֵרֹוֹאֵה אִוּן
מֵלֵאָךְ מַשְׁחִית הִי דִיזִי דִי פ'וֹלֵאָנוּ סוּ לִיזוּ הִי פ'וֹלֵאָנוּ מִי אִיזוּ אִמֵי קִי
אִסִּיגוֹן סִי קֵרֹוֹאָן מֵלֵאָכִיִס דִּי לֵאָס מִנְתֵי קִי אִיזוּ אִיל בֵּן אֲרֵם הִי אִב'לֵאָן בִּיזוּן
דִי אִיל אִנְסִי סִי קֵרֹוֹאָן דִּי לֵאָס עֵבִירֵת קִי אִיזוּ אִיל בֵּן אֲרֵם אִסִּיגוֹן
אִב'וִימֹוס אִינְיִב'ה * דִּיפֵּרִינְדֵימֹוס דִּי לֹו דִיג'וֹ קִי אִיזוּ אִין נֵהִינְס בְּנֵי אֲרֵם
קִי בְּכֵלֵל דִּי לֵאָס פִּינְכֵאָס קִי לִיִס דֵּאָן הָא אִילִיּוּס אִיִס קִי לֹוס אִרִיבִיב'יִן
הָא אִילִיּוּס הִי סִי לֹוס ב'הָן קוֹמִינְדֵרוּ אִיל גוּזֵאָנוּ בִּיב'וֹס אִיִסְטֵאָנְדֵרוּ
אִסִּינְטֵאָדְרוּס בְּרֵ מִינְן * הִי קִין אִיִס אִיִסְטֵוּ טוּפֵשׁ קִי אִוִי אִיִסְטֵאָס פֵּאָלֵאָב'רֵאָס
הִי כּוּ בּוֹלְטֵה דִי עֵבִירֵת קִי טוּינֵי אִין סוּ מֵאָנוּ פֵּאָרֵה כּוּ סוּנְפּוֹרֵטֵאָר
דִיטֵאָס פִּינְכֵאָס * וַא יבְטִיחֵךְ יִנְרֵךְ קִי טִי סוּנְבֵאָי דִיזִינְדֵרוּ שְׁהֵשְׁאֹל בֵּית
מִנְסֵךְ לךְ קִי אִין מוֹרִינְדֵרוּ כּוּ ב'אָס הָא דֵּאָר דִּין וַחֲשִׁבּוֹן חֲלִילֵה פֵּאָרֵה
פִּינְכֵאָר אִנְסִי סִי כּוּ אִירִיִס אִפֵּאָרִינְדֵרוּ דִי דֵּאָר דִּין הִי חֲשִׁבּוֹן סוּב'רֵי
טוּדוּס טוּס מַעֲשִׂיִס קִי אִוּב'רֵאָטִיִס קִי טוּדוּ אִיִסְטֵה אִיִסְקֵרִיטֵוּ אִין לִיב'רֵוּ

צ'דח דיבור ב' ביום טוב

אסיגון דישו איל תנא הקדוש וכל מעשיך בספר נכתבום ועל כרחק אתה
 עתיד ליתן דין וחשבון * פור איסטו סי דוספירטו איל אונברו אה סו
 שמה קומו סי איינו סו אורה די מוריר אי איסטאר לינפיוו די עונות
 פארה בולטאר סו גשמה בטהרה אה איל סי"ת קי סי לה דיוו אה איל
 אי איסקאדרונוי אין סוס מעשים אין קארה פונטו קיינדו איל אומברו
 נו סאב'י סו אורה דיל מוריר קומו איל מאמר די רבי לעזר קי דישו
 אי טורנה אין תשובה דיאה אונר אנטיס די שו מוריר גי דוסירון אה איל
 סוס תלמידים רבינו וכו איל אונברו סאב'י קואנדו סי ב'ה אה מוריר
 לים דישו אה איליווס טורני אזוי קי פואירי קיר קי סי מואירי מאניאה
 אי סיאה מסגל קיינפרי מנות אי מעשים טובים אין קארה הורה קומו
 קי ליוא איסטו פרונטו פארה ב'ינר דילאנטרו ריו די ריוס די לוס ריוס
 איל סאנטו בינדיג'ו איל אי סי טופה קי טודוס סוס דיאס אין תשובה
 פור איסטו סי דוספירטו איל בן אדם דיל סואיניו די סו אדורמיסיון
 אי סוב'ה סוב'רי סו קוראסון איל דיאה די לה מואירשו קי איסטונקיס
 איס הפאריו'ארו די דאר דין וחשבון סוב'רי טודוס סוס מעשים אי עורמות
 אי תחבולות קי אינו אין סו ב'ירה אי אנה ויהו סוב'רי לאס עבירות
 קי אינו קון קוראסון קיב'רהבט'ארו אי מאז'ארו קומו סי אגורה גיוא
 סי ב'ה אה מוריר אי דיקובטינו סיאה טימור דיל קריאדור סוב'רי איל
 אי פירקורי פארה אזיר מנות אין קארה דיאה אי דוסירון חכמים ז"ל
 טודו איל קין אזי מנה אונה סמוך די סו מואירטו אסימיו'ה קומו קי
 סי הפ'ירמארה לה לוי אינטורה איסי אשו אסי מנמו די אב'לאר דברים
 בטלים אי פ'אקיאס אי לשון הרע אי חנופה אי לוינכות וכיוצא , אי
 דימאנדי מחילה דיל סי"ת אי אנה תשובה סוב'רי סוס עונות טודוס אי
 דינה אכא ה' פיקי הוי אטורסי אי ריב'וי אי בולטו אין מי די אזיר עור
 קומו איסטו קוזה אי טודו איל קי מוג'ינאה אין איל וידוי דוסירטו
 איסטו איס אב'ארו :

א' טראין רבותיו ע"ה אין איל ילקוט קהלת ז"ל בבל עת יהיו בגדיך
 לבנים דיוו רבי יוחנן בן זכאי מפל אה און ריו קי קונכידו אה
 סוס איסקלאב'וס אי נו לים אסיטיגואו אה איליווס טיינפו לוס אגודוס
 קי אינטרו איליווס סי הפ'ייטארו אסימיוזמוס אי סי אסינטארו סוב'רי
 לה פואירטה דיל ריו דוסירון קיכאס מאנקה אין לה קאזה דיל ריו
 נינגונה קוזה * לוס טיפשים קי אין איליווס דוסירון קיסאס איי סעודה
 קי נו איי אין איליוא טורח אי סי פ'ואירון אה סוס מלאכות אינסופיטו
 בושקו איל ריו אה סוס איסקלאב'וס לוס אגודוס קי אינטרו איליווס
 אינטרארו דילאנטרו דיל ריו הפ'ייטארוס , לוס טפשים קי אין איליווס

הינטרארון אינקאנוואדוס סי איגרו איל ריו אה אינקואינטרה די לוס אגודות
 הי סי אינסאניו איל ריו אה אינקואינטרה די לוס טפשים ' איסטוס
 קי סי אפ'ויטארו אה סי מוזמוס סי אקונטארו אה קומיורון או בוב'יורון
 או סי איגרארו אה איסטוס קי נו סי אפ'ויטארו אה סי מוזמוס סי
 פארארו די איסקואינטרה אנביורטוס טאנבוין סיקיאוווס או אנסי דיטי
 איל נביא אוק מוס סייב'וס קומיראן או ב'ווטרוס ב'וס אינאכגרוסירוס
 וכו' פור איסטו דיטו שלמה בחבתו בכל עת יהיו בגדיך לכנים ע"כ
 פייב'אמוס די איסטו מאמר קי איל בן אדם אין קארה תורה קי איסטו
 בתשובה אינבלאנקוסירו די קוס פיקארוס על דרך די לו קי דיטו איל פקוק
 חס יהיו חטאיכם כשניש כשלב ולבינו סייגרו נו סאב'י איל בן אדם סי
 תורה די לה מואירטי אסיגון דיוי איל פקוק בי לא ידע האדם את עתו
 וזמנו קי טודוס קוס דיחס סי פארה אין תשובה אסיגון אב'ויזמוס אריב'ה
 א' ביין אב'וינטורקרו איל בן אדם קי סי אים מחזיק אה סי מוזמו
 אין איסטו קומו אים איל אומברי קי טייני וודרוס אין סו מאנו
 קי לוס דיטייני ביין קון דוס קוס מאנוס קיסאס לו קאיראן די סו מאנו
 אנסי אום קברת די סיר מחזיק איל בן אדם אין לו דוג'ו אה איסטאס
 סיינפרי בתשובה אי קי אנה סייגוס אי גדרים אה סירסי מחזיק די קונטיני
 אין לה תשובה אי אזוי משמרת למשמרת פארה נו רוספ'ואירסי פארה
 סיינפרי אי רוסוב'ה אין סי אה נו בולטארה אי אזיר ס'ו קומו אנטים
 קי איסטו אים כלל גראנדו פארה פארארסי סיינפרי אין לה תשובה אי
 סי אפ'ורמארה אין איל איל פקוק קי דיטו ושב ורפא לו הכי"ר :

ז"ך טודו

איל קי דיסקוב'רו סיקריוטו אה איל קי נו אום פירטייניסוינטו
 די דיסקוב'רירלי אה איל קי לי קונטה קומו קי סי סירב'יורה עבודה
 זרה (זוה"ק ס' יתרו וס' האזינו וה"ד עט"ר מוח"ר אבי התעודה מרן
 סחבי"ף ז"ל בס' תוכחת חיים ה"פ ואתחנן ודרך אגב נביא עוד כמה דברים
 שהביא שם שהעושה אותה נחשב לו בעובד ע"ז) :

ב"ח טודו

איל קי ב'י לוס מעשים משום קי אזי איל רשע אי נו
 דיפ'וונדו אין איליוס קנאת ק' לבאות סי לי קונטה קומו
 סירב'יר עבודה זרה אי פאסה פור טרוס לאוין לא יהיה לך אהים אחרים
 על פני ' לא תעשה לך פסל כל תמונה ' לא תשתחוה להם ולא תעבדם
 וכו' (זוה"ק ס' שמות) :

ב"ט טודו

דיין קי רוסוב'ו איל בעל דיין טענת אנטים קי ב'יגנה סו
 חבר קי לי קונטה קומו קי סי קריאורה ס'ו אין אונטו
 דיין ' (זוה"ק ס' וישב) :

צידה' דיבור ב' ביום טוב

ל' טורו חיל קי פירקורה אין פלאב'ראש די לה לוי לו קי נו קאב'י
 אי נו רוסקב'יוו די סו חכם סוב'רו חיל אוסקרוב'י חיל פסוק
 לא תעשה לך פסל וכל תמונה אי חיל סי'ת אוס אפ'אריו'הו חה ב'ינג'ארסי
 די חיל לעולם הבא אין טיינבו קי סו נשמה קירי פ'רה אינג'אהר חה
 סו לונ'ר לה אינפושאן חה חילוי'א אפ'ואירה (הקרמת התיקונים) ;
ל"א טורו חיל קי ב'יוני סוב'רו שפחה זונה נדה סוב'רו חיל
 פ'ואי דינ'ו לא תעשה לך פסל' אי טורו חיל קי פ'רה
 מיינטים אין ק'רהס די מווי'ר ח'וינה סוב'רו חיל חוס דינ'ו א תפנו א
 האילים קי סי לי קונטה קומו קי סי מור'רה חון לה עבודה זרה' אי
 סיון אב'ינטור'הו חיל בן אדם קי סירה סוס חו'וס די ב'יר חון ק'רהס
 די מווי'ר קואנדו פ'אה דינ'אנטרו די חיל ואפולו קי חוס מוכרס די אב'ל'הר
 קון חילוי'א קי מיטה סוס חו'וס אי מירו חון לה טוירה הי קי נו לה
 ב'יאה די טורו קי לאס וודאס דיל בן אדם חוסטאן דיקולג'אהס חון
 חוסטו אי טירנה בואינו חון חוסטו מוכרו אי חה חיל מוכרו חיל ב'יניון
 (עט"ר מוה"ר חיים ומלך ז"ל שס) ;

ל"ב איל קי ב'יוני סוב'רו לה גויה אפ'ואירה קי חיל עון חוס מווי
 פונ'הו קי לי קונטה טאמבוון קומו קי סירב'וויה עבודה
 זרה (זוה"ק ס' טוי שרה) ;

ל"ג איל קי ח'יג'ה אגונה קוזה קון ראב'ייה די סו מחנו קי לי
 קונטה קומו סירב'יר עבודה זרה' אי חיל קי ח'ראג'ה חיל
 ס'אני'א קומו קי סי סירב'וויה עבודה זרה אי דארס'ארון
 חנסי דיל פסוק קי דישו לא יהיה כך א זר ;

ל"ד איל קי קומי קומנדאס קי סון אסורות די קומניר סי לי קונטה
 קומו סירב'יר עבודה זרה (זוה"ק ס' שמיני) ;

ל"ה איל קי קאמינה קואטרו חמות לה מאני'אהנס סין חויר נטולם
 לאס מאנוס קי לי קונטה קומו סירב'יר עבודה זרה (זוה"ק) ;

ל"ו איל קי סי אר'הפה סו באר'ב'ה פ'אה פור חיל לאו די לא
 תעשה לך פסל' אי חון ק'אה ב'יו פ'אה פור סינקו לחון
 (חומ"א ס' יתרו) אי טרוס מלאכוס קי ק'אה חונו קונפלי קון סירב'יר
 די א קי סון ראשי תיבות מג'ן 'מיכא' 'גבראל' 'גוראל' קי סו קואינטה
 די טרוס ב'יוס א חונפורטה 93 קי פ'אהן חון קאט'ח'ס די לה מרבכה
 פ'אהס אוסקאפ'ר די מאנו די לאס קליפות אי סון מאנפ'הרו פ'אהס לה
 נשמה קי נו לה ארוב'אטין לאס קליפות אי חוסטו חוס דוקא קואנדו נו
 סי פ'אסן נאב'אז'ה סוב'ירי פואות די לה קאב'וסה אי לה באר'ב'ה אי
 אוסק'איינטה די חילוי'א אי פיקות די טומאה קי סון חון א'ומני'אנשא

צידה דבור ב ביום טוב עח

די ב'אקאס אי איסטע רמוז אין איל פקוק לא 'תקיפו 'פיאת 'ראשיכם
'זפאת זקניכם ראשי תיבות אים פרוה (ולקוט ראובני משם עמק המלך) אי
פואדי סיר קי איסטע איסטע רמוז איניל בורב'ו דלא תקיפו וכו' קי איל
ביורב'ו דלא אים ליטראס די א קי וינו אה סיר דומז טאמכיון אה דיעוס
טרוס מלאכוס קי קונפלין קוס נומברוס קון ליטראס די א :

ונבאן

תובחות מוסר דהן בעון פשתה הנספחת קי אי קואנטוס
בני אדם קי סי ארהפאן קוס בארבי'הס ומלבר קי סי קונטה
אקי מוזמו עבודה זרה אי פאסה סינקו לאוין די לה לוי אי אמארגורה
קורה אין סו פרוקטימוריהה די לאס פינאס מאלאס אי אמארגאס קי
קונפורטארה אין גהינס אי דיספואיס די סו מואירטי מלאכי חבלה אין
הקומיו'אנסה די ב'אקאס לי אוין טכילה אליונטרו די פוס אי אסופ'רי
בווינדו אי איסטע רמוז טודו איסטע אין איל פקוק דיג'ו ולא 'תקיפו
'פיאת 'ראשכם 'ולא 'תשחית את פיאת זקניך אים פרו'ת אסיגון אב'וימוס
אי ראשי תיבות ולא 'תשחית את 'פיאת 'זקניך ראשי תיבות אים זפ'ת קי
סו לארינו אים פוס (נח"ק בפקוק זה) אי קין אים איסטע כן אדם קי
הויין קוס הוריו'אס קי סו קאב'ו אים קונפורטאר דיטאס פינאס אי קון
טודו איסטע סי ארהפה סו בארבי'ה אי לי פארוסי קי קון איסטע לי ב'וינו
הירמוזורה אי אה ב'ירדאד אים קי קי אזי אורה די מאיומונה קוינדו איל
גלס אהיס סי לי טירה די איל אוי לו אוי לנפשו אי אה איסטע כיתה
די ג'ינטו לוס פארוסי קי ח"ו נו איי דין נו איי דיון וכי עולם די הפקר
אים חלילה קי פינסי קי סו קאב'ו אים קי לי ב'אן אה קומאר קוס
קארניס אין באסה די פוס אי אסופ'רי בווינדו אי קומו דיטה ג'ינטו סי
הוין קרואילוס אסי מיומוס * אי סי אפילו קיראן טורנאר אין תשובה אין
הקיהה אורה נו לוס אפרוב'יג'ה נארה סוינדו קי איל קי גאסטע אין ערב
שבת קומי אין שבת איל קי אפאריו'ה ב'יאנדה אין איל ישוב קומי אין
איל מדבר לו פרופיוו סוינדו אין סו ב'ירה נו טורנו אין תשובה נו לי
אפרוב'יג'ה אה איל לה תשובה די הקיהה אורה אררבה אפיוג'הראן אין
סו ג'ונו פור לו קי לו מיטיוו אין סו קוראסון אה טורנאר אין סו ב'ירה :

ובכן

אים ראוי אה טודו איל קי טיונו יראת שמים קי מאנו נו מיטה
אין סו בארבי'ה אה ארהפארסי דיל טודו נו סוב'רי לה קהרה
נו דיבאשו דיל גרון קי קאב'זה מא גראנדי פארה סו אמה אסיגון אב'וימוס
ומה גם קי אים עוות גראנדי קי איסטע עון דיל ארהפאר לה בארבי'ה
אים הון פיקארו אין לה דיסקוב'יירטה אה אנו'וס די טודו איל מונרו קי
דה אה אמוסטראר קי נו סי איספאנטה נו דיל דיוו ברוך הוא ני די לה
ג'ינטו פורקי טודו מודו די פיקארו קי אזי איל בן אדם בפרהסייה אמוסטרה

צידה דבור ב ביום טוב עט

פרונטו פארה אראפאר קאב'יאוס די מי קאב'יסקה פור כבוד די שבת קדש
אי ליו איסטו פרונטו פארה אפ'ורמאר לה אקאב'ידאסייון די נואיסטרה
ליי קאנטה לא תקיפו פואת ראשכם ולא תשאית את פיאת זקניך פארה
חזיר נחת רוח אה נואיסטרו קריאדור ויהי נועם ה' אלהינו עלינו וכו'
(פלא יועץ ח"א אות גילוח) :

וירדך אגב אים הכרח די אקאב'ידאר קואנדו סי אראפאן לה קאב'יסקה
קי דישיין לוס קאב'יאוס די לאס אורופ'יאס מאס ארויב'ה די
לה שטורה די סוס אוריו'אס אי נו סוספיג'י אום קי אזין לויכנות דיווינדו
אורופ'יאס די מכס ' אי איי פארטו די ג'וינטו קי נו סאב'יין אי לו קי
סי דישאן אים פוקוס קאב'יאוס סמוך די לה אוריו'ה טאנכיון איין אייל
גילוח די קורטאר לאס אוניו'אס אים הברח די אקאב'ידארמוס אה
קורטאר לאס אוניו'אס איין קארה ערב שבת סי פור כבוד די שבת קדש
אי סי פור חלילה קי סי טייני לאס אוניו'אס גראנדיוס אזין חלילה פארה
גטולת ירום אי לה ברכה קי דייו אים ברפה לבטלה אי קי אקאב'ידי
טאנכיון אה קורטארסי לאס אוניו'אס די סוס פיוס טאמכיון ' אי קואנדו
סי קורטה לאס אוניו'אס סי אקאב'ידי אה נו קורטארלאס על הסדר סיינדו
לבינו אבודרהם ז"ל אים אוקר אי דיסו קי פור איסטו קי סי קורטה לאס
דוני'אס על הסדר אים פ'ואירטו פארה אינגיוראר אייו'וס בר מינן אי
חכמים ז"ל דישייון איל קי לאס קומה לאס אוניו'אס אים חסוד איל קי
לאס אינגיורה אים זדיק איל קי לאס איספארוו אים רשע ' אי מאס
מונג'ו אים הכרח קי סי אקאב'ידי לה מעו'יר קואנדו סי קורטה לאס
אוניו'אס ' אי סי אקאב'ידי טאנכיון קי נו לאס מיטה סוב'רי סו ויסטודו
קי סון פ'ואירסקה די לאס קליפות (סס) :

די ז טודו איל קי טרוקה איין סו דיבור קי דימורה איל דיבור די לו
קי אב'לו פארה קי נו סי קונסקה קי אב'לו מינגיוראס
סי קונטה קומו פירב'יר עבודה זרה (סנהדרין דג"ב ע"א ועיון לעיל
דב"ט ע"א אות ח') :

ד"ח איל קי סי באדה אקו מיומו די פלאב'ראס די לה ליו דיסיורטו
היל קאפ'רה איין איל דייו די ושרא אי אים מאס פונגארן
קי סורב'יר עבודה זרה אי פ'ואינו לו קומה אי קאיו איין גהינס (חגיגה
וש"ט קי"ט ורס"ז ס' עקב ע"פ וסרתם ועבודתם וכו') :

ד"ט לא תעשה לך פסל וכל תמונה וכו' טירניש קי דימאנדאר סיינדו
יית דיסו א פרוסיפיוו דיל דיבור לא יסיה לך אהים אמרום
על פני קי נו סי פואירי סורב'יר עבודה זרה ס'ו פארה קי טורטו אה
אקאב'ידארמוס לא תעשה לך פסל ' אמנס מי פאריקו אה דיזור אים ניקח

צ'ירה רבור ב' ביום טוב

קמיה קב"ה קי ב'ינו אה קיר רומנו לו קי טרהי חין חיל זוהר הקדוש
 פ' תלוה קי חיל קי סי אינסאנייה לה נשמה סאנטה קי לי טירה די חיל
 הי פוזה היין סו לוגאר רוח מאלו קי סי יואמה עבודה זרה אל זר הי
 סוב'רו חוסטו פ'ואי דיג'ו לא יהיה כך א זר יע"ש * הי בארסי קי חוסטו
 פרופיוו חוס לה כונה די חוסטו דיכור לא תעשה לך פסל קירי דיוזר נו
 טי הגאס טו חטו מיומו עבודה זרה פור קאב'זה קי טי טומאס בעס
 הי פוזה חיןטי רוח משו קי חוס א זר קי סי יואמה עבודה זרה * ומלבד
 די לו קי אב'יוזמוס ארוכ'ה חין לה פינה דיל קין סי אינסאנייה סגדול
 עונו מנשא סיונדו קי לי קונטה קומו סירב'יר עבודה זרה * ועוד בה
 דישירון רבותינו ע"ה אי לו טרושו חיל רב יוסף לחק בק' וינא יום ה'
 די נומבראדו דיל רב תפארת הקדש ז"ל טודו חיל קי סי אינסאנייה טודו
 לוס מינו די גהינס קי איי פודיסטאן חין חיל * טודו חיל קי סי אינסאנייה
 חפילו לה שכינה נו חוס קונטאדה איסקוואיטרה די חיל * טודו חיל קי
 סי אינסאנייה סי אולב'ירה סו תלמוד * הי סוס עונות סון מאס מונג'וס
 קי סוס זכיות אי סי חוס חבס סו חכמה קי לי טירה די חיל אי סי חוס
 נביא סו נבואה קי לי טירה די חיל * טודו חיל קי סי אינסאנייה סי
 חפילו לי טאקסארון אה חיל די לוס סוילוס גראנדיוזה לו אבאשאן חיל'
 טודו חיל קי סי אינסאנייה קומו סי אינסקינדיוורה חיל פ'ואיגו די גהינס *
 טודו חיל קי סי אינסאנייה חיל קי אב'לה קון חיל סי קונטה קומו סי
 חפיגארה קון לה עבודה זרה פורקי חוס חיל טעס פורקי לה עבודה זרה
 פוזה אינטרו חיל הי אראנקא לה קדושה סאנטה די סו לוגאר הי סוב'רו
 חיל חוס דיג'ו א תפנו א השילוס ע"כ * הי דישירון רבותינו ע"ה קי לה
 טרוסטיוזה הי לה סאנייה חוס מווי פ'ואירטו קי דיפיוודרו חיו עולם הי
 סי אה אגון בן אדם סי לי דיפיוודרו חון דוקאדו היתכן קי קון סו ראב'ווא
 רוגפי חון בלו קי סו ב'אוטה חוס מיל דוקאדוס חוסטו נו ב'יוני אה
 דעת הי טו בן אדם ויא סאב'וס קי טו נשמה חוס מושב אהוס הי קון
 טו טרוסטיוזה הי סאנייה סי טירה די טי הי קומו טי אטרויסטאס סוב'רו
 ב'יראס די אורה הי דיפיוודרוס ב'יראס די סיונפרי פור חוסטו סונפורטה
 קין איגריאה קומו חיל סיכיוור די הלל טודו לו קי ב'יוני סוב'רו טי הי
 מי דישיס אה טו ריו ריו די ריוס חיל סאנטו בינדיוג'ו חיל הי קון חיל
 חפיוגאטו הי חיל ארולומברארה טוס פ'אסיס אה טי :

ב'יין אב'ינטוראדו חיל בן אדם קי נו סי אינסאנייה אי חוס באשו די
 חוספריטו חסיגון דיוו חיל פסקוק זכחי אהוס רוח נשברה , ביון
 אב'ינטוראדו חיל קין סונפורטה טודו הי סי קונטה חסי מיומו קומו
 חיל פולב'ו קי טודוס פיואן איניל הי קומו חיל באטידיס די לה פואירטה

צידה דיבור ב' ביום טוב ה

קי טודוס פיואן אין איל אי קון אוקטא באשיוה סוב'ירה אה לטיוה
אסיגון דוסירון אין איל זוהר הקדוס מאן דאיהו רב איהו זעור מהן
דאיהו זעור איהו רב קירי דיוור איל קין טיינו גאוס אי קירי גראנדיוה
טורנה באשיוה איל קין אים באשו די אוספרוועו אי קי קונטה פור ג'יקו
סוב'ירה אה גראנדיוה :

א' רבותינו ע"ה דוסירון קי איל בוורב'ו די לך ב'ינו אה דוורטו קי
נו פואירי חויר עבודה זרה פארה קי אפילו קי נו לה סוורב'ו
אה איליוה :

ב' וכל תמונה קירי דיוור קי נו פואירי חויר לורה די בן אדם נו
קון סוס מאנוס נו פור מאנו די אוטרו (עור מקלט סס)

בא לא השתחוה להם ולא העבדם * אי אין לה פרטה די משפטים
דיוו איל פסוק ולא תעבדם דוסירון רבותינו ע"ה קי איל
אנו ב'ינו פארה אקאב'ידאר קי נו פואירי סורב'יר עבודה זרה קון להס
קוואס קי סו אוחאנסה אים קון איליואס די סורב'יר * אי איל אוטרו
ב'ינו פארה אקאב'ידאר סוב'ירי איל קי לה סוורב'ו דרך כבוד אהון קון
טודו קי נו אים אוקטו אוחאנסה די סורב'ירלה , אי לו פרופיוו בוור
או אבראסקאר אה איליוה ה"ו * אי אפילו קי סו לי אוטרו און פינג'ון
אין סו פיו אה קי לי קאליוו מונדה דילהנטרי די לה עבודה זרה
אים אסור די אפרימורכי פארה טומארלאס קי פארוסי קומו קי סו ב'ה
אינקורב'יר אה לה עבודה זרה אסיגון טופאמוס מעשה אין איל מדרש
הוכה רבתי איגול מעשה די מרים בת נחמוס קי סו קאטוב'ו איליוה קון
כייטי אינ'וס לוס טומו איל קוסר אי לוס מוטיוו ליינטרו די 7 קאמאריוטאס
וואמו אה קארה אנו אין דוספארטו אה קי סו אינקורב'יר אה לה
עבודה זרה אי נו לי אטורנו עינגונו די איליווס אי קארה אנו פ'והי
דיוונדו סו פסוק קי נו כו פואירי אינקורב'יר לה עבודה זרה קואנדו
קיטו א סוטינו איל ג'יקו די טודוס קי פ'ואירון משערים חכמים קי
איה די אידהר די דוס אנווס אי מודיוו אי כוס אוראס לי דיטו אה
איל איל פאסה אינקורב'ירטו אה לה עבודה זרה לי דיטו אה איל חס
ושלום לי דיטו אה איל פורקי לי דיטו אה איל קי אנסו אוסקרוכ'ו איל
פסוק אין טאויסטרה לי בי ה' איל איל דיוו אין לוס קוילוס די אריב'ה
אי סוב'ירו לה טיידה די אבהשו נו איי אוטרו הפ'ואירי די איל לי דושי
אה איל איל פאסה טוס הורמאנוס ליוה קי ארשארון די ב'ידאס אי ווירון
ביין אי טו אורוס ג'יקו נו טו ארשאטיס די דואס נו טי ארשאטיס די
וידאס נו באטיס ביין אין איל מונדו אינקורב'ירטו אה לה עבודה זרה
אי טי ארי אין טי בוונדאדיס , לי דיטו אה איל באר ודס אנו אוקטא

צידה   דבור ב   ביום טוב

כיבו' אמאנוואנה אויסטע מואירטו אויגפירו אויל דיין ברוך הוא אויל אויס
 כיבו' אוי פ'ורמי פארה סוינפרי, לוי דישו אה אויל מורה אה טום אוימאנוס
 קומו אויסטאן מאטארוס דילאנטרו די טי אומאנקו אויג'ארי מי אויאו
 זיין לה טוורה דילאנטרו די אויל גלס אוי איב'אנטאלו טו כדו קי קיפאן
 טודוס קי יוא טו אוינקורכ'אטוס אה אויל גלס לוי דישו אה אויל גואוי פור
 טי קי טו טי אויספאנטאס די בני אדם קי קומו טי, לוינו נו מי אויספאפ
 טארו די רוי די רויס די לוס רויס אויל סאנטו בינדיג'ו אויל ע"כ,
 פריב'אמוס די אקי קי סו אפילו קאווו מונדה דילאנטרו די לה עבודה
 דה נו סי פוהידו אפרומיר אה טומארלאס אוי אפילו אויל סורכ'ור קי
 סוירכ'וי אה לה עבודה זרה אויס דרך בזיון קומו לה עבודה זרה די
 עטור קי סון פועלים דילאנטרו די אוילויא הוס אקוי סונו סוינפרי
 אויסטוי אויל בן אדם קדוש וטהור אוי סורכ'ור דוקא אה נו אויסטרו דיין
 סאנטו קי זיין לוס סוילוס אוי הפ'ורמאר אויל פסוק קי דישו קדושים
 תהיו כי קדוש אנו ה' אלהיכם ;

דיבור שלישי

א לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא כי לא ינקא ה' את אשר ישא
 את שמו לשוא * אויל קי ג'ארה פור לוס עשרת הדברות אויס
 שבועה גראנדוי (מרדכי פרק ג' דשבועות) אוי אויס הכרח קי סי אקאב'ורי
 אויל בן אדם די נו ג'אראר אפילו די ב'ורדאר * אוי לויא אויס סאב'ור
 לוי קי דושירון חכמים ז"ל קי טורו אויל מונדו סי אויסטרומוסווי קואנדוי
 דישו אויל שו"ת זיין קי סינו אויסטוי דבור טרוקורו די לא תשא אוי זיין
 טוראס לאס עבירות די לה לוי פ'ואוי דיג'ו ונקא אוי אקי פ'ואוי דיג'ו כי
 לא ינקא אוי זיין טוראס לאס עבירות די לה לוי סי ב'ונגאן די אויל אוי
 אקי סי ב'ונגאן די אויל אוי די סו משפחה אוי קאב'וק מאל אה ישראל
 ח'ו סוונדו טורו ישראל פ'ואנסאדורוס אונו פור אוטרו אוי זיין טוראס לאס
 עבירות די לה לוי לוי דיקולגאן אה אויל דוס או טרויס דורות סי טוינפ
 זכות אוי זיין שבועה סי ב'ונגאן די אויל אויל לואינו * אוי לאס קוואס קי
 בון פ'ואינו ני אגואה אוימאן אה אוילויאס אויל קי ג'ארה זיין פ'אלקו
 אוימא אה אוילויאס * אוי פור אויסטו סוונדו קי אויסטוי קאראר די פוונגאר
 אויס אויל אויסור די אויל ג'אראר זיין פ'אסו פור אויסטו אויס הכרח קי סי
 אקאב'ורי אה נו ג'אראר אפילו זיין ב'ורדאר, כל שכן קואנדו טוינו ספק
 זיין לה קוזה קי אויס אויסור גראנדוי די ג'אראר אוי אפילו קי לו אויב'לינגארון
 אה אויל בית דין קי אויס חייב שבועה אוי אויס מוכרח די ג'אראר אוי לוי
 קי פ'ק אה ג'אראר אויס זיין ב'ורדאר קון טורו אויסטו בושאקי אויפן אה

צִירָה דִּיבוּר ג' בְּיוֹם טוֹב פּא

אַה אב'ינורסי קון איל בעל דין אינו ג'וראד * אי דויסירון חכמים ז"ל
 אַת ה' אַהיק תירא קי פיאס קומע אברהם אי יוסף אי איוב קי כ'ואי
 דיג'ו איין איליווס ירא אג'ים * ואוהו תעבוד קי פיאס קומו משה עבד
 ה' וכו תדבק איבטונסיס וכשמו השבע קי פואידים ג'וראד איין כ'ורדאד
 סי איי איין טי טודאס איסטאס מידות טויניס רשות די ג'וראד איין טי
 נומברו אי כו נו טויניס רשות די ג'וראד איין מי נומברו אפינו די
 כ'ורדאד * אי דויסירון רבותינו ע"ה קי פור איסטו איס קי אונן
 מונג'ה פירקורה לוס דוינין איל קאראר קי פואידון אה הויר פשרה איין
 לוס בעלו דינין פארה טיראר לה שבועה די איליווס * אי נו דויני קי מי
 אינפורטו איין מי סג כ'ה אה ג'וראד איין פ'אסו הלעוטהו לרשע וימות
 קירי דוייר קי מואידה פוד איל פיקאדו קי ג'ורה איין פ'אסו סי נו איס
 רהוי קי סי אפיאדי פוד כבוד דיל ש"ת אי פור לה אמה דיל קין כ'ה
 אה ג'וראד קי נו דויפידרה סו אמה סי ג'ורה איין פ'אסו * אי איל ש"ת
 קי סי לוס פידרוני אה קואנטוס מבני ישראל קי נו סאב'אן לה גראנדיוס
 דיל איסור די שבועה לשוא ולסקר אי אינמנטאר שם שמים לבטלה אי
 איין לו קי איסטאן אב'לאנדו כ'אן דוינינדי אה דיו אי סי סאב'אן קי איסטו
 קאראר די פינאס טוינו איל קי ג'ורה לשוא ולסקר סיגורו קי סי אקאודאב'אן
 אה נו ג'וראד גי אינמנטאר שם שמים לבטלה * אי אפילו ג'וראד פוד
 סו נומברו או איין וידה די סו פאדרי איין פ'אסו איס אסור אסיגון דויסירון
 חכמים ז"ל סוב'רי איסטו דיבור קי דישו איל ש"ת כי לא יגקה ה' את
 אשר ישא את שמו לשוא קי איל בייב'כו די שמו קירי דוייר סו נומברו
 דיל בן אדם קי אפילו ג'וראד סו נומברו איין פ'אסו איס אסור גמור *
 לו פרופיוו ג'וראד לה וידה די סו סבר איין פ'אסו איס אסור * אי אנסי
 תקיעת כף קי אוספאדרי לה מאנו אה סו סבר בשבועה איס אסור * אי
 אי איי אגונוס טפשים קי פאסטאן לה שבועה דוינינדי שבועה פארה מט
 איי אי נו סאב'אן קי נו איי קאב'ו פארה סוס פינאס סיגורו שבועה איס
 טאנטו פארה מאל טאגטו פארה ביון :

ב שבועה

לשוא ולסקר איס מאס פינגאדו קי טודאס לאס עבירות
 קי איין לה ליי אי איל טעם איס קי איל קי מאטה נג
 איל קי איי זכות נו פואידו אזורלו איין קאדה אורק קי קירי אזורלו אי
 טאמכיון טוינין פרוב'וג'ו לו קי ט איס אנסי איל קי סי אוו אה ג'וראד
 אי סי נו אב'יאה איין ישראל אוטרו קי אוסטע עבירה די ג'וראד סולו ייא
 אבאסטויסי פארה לארגאר איל גלית אי פארה פוג'אר אופודה סוב'רי אירידה
 (הראב"ע ס' יתרו) אי גואי אה לאס אורבוי'אס קי אנסי אויין אי נו

איסקונ'אן

אויסקוב'אן סייכלו איי מונג'אס קי סי אוואלדן אין אויסטוי פיקארן דמלכ'ו
 דיולה גראנדיוזה דיל איקור אי לה פונדאליס קי איי אינול קאכ'זה קי אל'ארגה
 טאכבוין איל גלות אי לה שבינה קי אויסטה קון פוואטרוס סונפורטה לער מונג'ו
 קי איי קאב'ו פארה אויסטה פינה איל סי'ת קי מוס אוסקאפי (נפש חיים
 למ"מ מוס"ר מרן סחבי"ף ז"ל בדקל"ט ע"ה) אי דישירון רבותינו ע"ה
 קי איל קי ג'ורה אין פ'אסו איל תהום קירי סוב'ור פארה אראכ'רונכא
 אה איל עולם אינטימו :

ובוהרה"ו הקדוש אוסקרויב'יוו אין חלק ב' שער ו' קי סי אפילו
 ג'ורה איל בן אדם אין ב'ירדח קון טורו אוסטו סי ב'ינגאן
 די איל אי די סו משפחה אי די טורו איל מונדו בר מיפן ' אי דישירון
 רבותינו ז"ל קוסינטה מילארויאס די סוב'ארוס טינאה ונאי המלך אי
 טורח'ס קי דיקטורואירון פור לה שבועה אפילו קי לאס אפ'ירמאכ'אן אה
 הילייה'ס אי דישירון קבמים ז"ל סוב'או ר' ואושע'ן לוי קי דישו הקב"ה
 מירח'ר סי די סוס דיאס ג'ורו אי אינו התרה סו שבועה על יד חבט
 קיטאלו די גן עדן אי סונו דושאלו אי באדקארן אי לי טופאלון קי מעולם
 בו אינו התרה פור שבועה אי בו מאס סי בו קי בו ג'ורו די סוס דיאס :

והרב הקדוש בק' הסרדוים טרושו דמכלל היראה איס די בו קיטאר
 איל בן אדם שס שמים די סו בוקה אוטרו קי קון מיידו אי
 טימור די קור'אסון אי פור מוניסטור גראנדו אי בו לבטלה ' אי איל קי
 חוליו אינמינטאר איל נומברו דיל סי'ת די בוקה די סו חבר אין בלדוים
 פור יידו קי בו סאכ'יאה קי איס אסור לו אקאכ'ירי קי מאס בו אינמינטוי
 אין בלדוים אי קי לי אגה התראה אה איל קי פו בולטי מאס אה אינמינטאר '
 אי איל קי אינמינטה איל נומברו דיל דויו אין בלדוים כמורד איס חייב
 איל אויידור די מיטילדו אין פידו אי סו פו לו מיטויו אין נידויו איל די
 סוליו יוא אויסטה אין פידו ' אי איי קין דויו קי איל פרופיוו איל אויידור
 אויסטה אין פידו סיינדו בו לו מיטויו אין נידויו אה איל אינמינטארדור אי
 בו לי אינפורטו בור פבור דיל סי'ת קי קאלואה קי לו מיטוירה אין נידויו
 אי איל רב נפש יאודה ז"ל דישו קי לה הבנה קי איל קי חוליו אינמינטאר
 שס שמים לבטלה אי פו לו מיטויו אין נידויו קי איל אויידור אויסטה
 אין נידויו לה הבנה איס קי איס ראוי אה מיטילדו אין נידויו אי בו איס
 לה הבנה קי די סוליוו אויסטה אין פידו איל אויידור ' אה סי
 איס קי סי אוספאנטה די איל קאלואה קי לו מיטוירה אין נידויו
 אינטימו איל אי אוילדו התרה איל לואינו כדו קי בו קי אינטרונפיסין
 מונג'אס ' אי איי קין דויו קי איל קי אינמינטו שס שמים לבטלה אפילו
 קי בו לו מיטויו אין פידו אינטימו איל קי אגה איל דויו די סי אה

צ'דה רבור ג ביום טוב פב

קי אי דיסקאסי קום קאפאטום אי קי אסינטי איניל קרקע אין נידוי
אי בושקי די טרום קי לי אגאן התרה אה איל אי איסקטונקוס קי ויא
קי קיב'ראנטה קי לי פידרונה אה איל * אי איל עון די אינמינטאר שם
שמים לבטלה אים טאנטו אין שבועת חונם קי נו לו אקונג'ורארון בית
דין טאנטו אין שבועת שקר או אין קללה או אין פלאב'ראס דיל עולם
טאנביין נו פואידי ג'וראר אין אונה קוזה קי ויא אים קאב'ירה קי נו
אים אנסי די קי מודו קוב'רי איל אונכרי קי אים מו'יר הי קוב'רי לה
מו'יר קי אים אונכרי או קוב'רי פילאר די מארמול קי אים די אורו או
לה בואילטה אי אסימיו'אנטו אה איסטו * אי נו פואידי ג'וראר אה
אב'ירדאריואר לו קי לויא אים קאב'ירו קי אים ב'ירדאר דהיינו קי ג'ורה
קוב'רי לוס סוילוס קי קון סוילוס אי קוב'רי לה פיודרס קי אים פיודרה
אי אסימיו'אנטו אה איסטו * נו פואידי ג'וראר די באדאר אה לה מנוה
דהיינו אה נו מיטיר תפילין או לויא או די אזור תענית אין שבתות
אי ימים טובים או די תחארכ'אר אה ג'ודיוו אי מאריוולרו או די רוב'אר
מונידה די קו חבר או די אינטרויגאלרו אין מאנו די אגון אונכרי מאטארור
טודו איסטו קי לויאמה שבועת שוא אי קוב'רי איסטו מוס אקאב'ירימוס
אין איסטו דיבור טרויסירו **לא** תשא את שם ה' אהיק לשוא * טאנביין
נו פואידי ג'וראר פארה אזור אגונה קוזה קי אים פור סיגורו קי נו לו
פואידי אפ'ירמאר די קי מודו קי ג'ורה פור נו דורמיר טרויס דיאס או
די נו קומיר קייטו דיאס אין ג'ונטו * אי נו פואידי ג'וראר אפילו אין
ב'ירדאר אסיגון אב'יווימוס אריב'ה אוטרו קי קואנדו לו פ'ואירון מחויבים
בית דין אה קי ג'ודי , אי קי לו פ'ואירון מחויבים בית דין אה קי
ג'ודי אי איל קאב'י קי נו פואידי ג'וראר אין ב'ירדאר אים אפור די
רוסיב'יר קוב'רי איל שבועה פור דיזיר ג'ורארו כדי פארה איסקפאנטאר
אה קו חבר אהון קון טודו קי נו טייני אין קוראקון פור ג'וראר אי אנסי
איל קי לי דה שבועה אה קו חבר הינכאלרוס די קי מודו קי אירח חייב
אה איל סינקואינטה אי לי דימאנדה סיינטו כדי קי לי אטורגי אין לוס
סינקואינטה אי קי ג'ודי שבועת התורה או קי נו לי דיב'יזה נאדה
אי לי דימאנרו כדי פארה אוזרלו ג'וראר אי אנסי ג'וראר אין קוזה קי
איוו אי טש נו איוו או קי ב'ה אה אזור אי נו אפ'ירמו קו דבור אים
שבועת שקר אי לו אטימה קום לינויוס אי קום פיודראס אי קי ב'ינגאן
די איל אי די טודו איל עולם :

ג איל קי דינו ברכה קי נו קי טייני די מיניקטור אים ברכה
לבטלה אי פאקה פור לא תשא את שם אהיק לשוא (ברכות
דג"ל) אי קי טייני ספק קי דישו ברכה או נו דישו ברכה מספק נו
דינה ברכה (החמ"ח ז"ל)

צידה דבור ג' ביום טוב

ד טורו חיל קי אינמינטה שם שמוס לבטלה ב'וינו חה פרוכ'דאר
בר מיכן (נדריס ד"ו)

ה טורו חיל קי אינמינטה שם שמוס לבטלה טוינו פינה גראנדי
חין חיסטי מונדו חו חס חיל מונדו חיל ב'וינון חו דויסירון

דבותינו ע"ה קי חיל שם גראנדי חו סאנטו קואנדו אינמינטה חיל בן
חדס אפילו חין תפלות חו ברבות טוינו חוב די אינמינטהארלו קון מניחו
גראנדי חו טימור חו חיסטרימוסיון חו טינבלור חו קון קדושה חו טהרה
כל שבן קי קאי קי כו חוספאנטו די קיטלרו די סו בוקה לבטלה

אי דויסירון רבותינו ע"ה קי אפילו ג'וראר חנסו סיחי זוכה חס עולם
הכח חיס חסור חו חין חוסטו טוינפו אפילו ג'וראר פארה אפ'ורמאר

אלגונה מנוה חיס חסור קי חיל שטן חיס מקטרג די אפ'ורמאר לת
שבועה ' חו דויסירון חבמים ע"ה חין לה חורה קי חסיטוינסיוו הקב"ה

חה לחס חגואס דיל תהום קי נו סוב'חן פארה אר'חב'דונאר חה חיל מונדו
חו לוס חיוו חה חוליוחס קוב'יורטה חו אינטרוו לה קוב'יורטה חיוו

חוטרה קוב'יורטה קון שמות סאנטוס פארה גואררייה חה לחס חגואס
דיל תהום קי נו סוב'חן חו קואנדו חיל בן חרס ג'ורח חין פ'אלסו חיס

טונקיס לחס חגואס קי מאיוורג'חן חונריב'ה דולה קוב'יורטה חו טודוס
לוק נומברוס סאנטוס בולחן חריב'ה חה לוק סיולוס חו חוסטונקיס קי

דה לוינסקייח חה לחס חגואס דיל תהום פארה סוב'יר חריב'ה חו מאיוור
גארסין חו אר'חב'דונאר חה חיל מונדו חו הקב"ה אינכיוחה חון מלאך

חו חיל קחב'אקה די נואיב'ו חקייחוס נומברוס סאנטוס סוב'רו חיל תהום
חו סוב'רו חוסטו פ'ואי דיג'ו לא תשא חת שם ה' חלקיק לשוא ' חו

דיפמינדיומוס קאסטויגוריוו חון ענין די לה שבועה דיל גאיוו מונטיו
קי סי חאוגו חה קי מיומו קינדו לי טומו חיל ריו שלמה עליו

השלוס חיל שמור די קו בוקה פור מודרו די לה שבועה
קי סי לו חונטרונו חה חיל מאיוורחל די לה מאר קון ג'ורה חו מבח

די דיטה ג'ורה קי חאוגו חה קי מיומו ' (גיטין פ' הנזקין) ומבח די
ג'וראר חון פ'אלסו חו אינמינטהר חיל נומברו דיל ריוו ברך הוא לבטלה

חיס טודוס לוק אפריוטוס חו לערות חו פרוכ'דאר חו קי חו חון ישחל
חיל ישחל מאר חו חו חיו דיחה קי כון סו מלחיקיוון חוס מאס מונג'ה

קי סו חבר נו חיי ספק קי די מואיסטראס מחוס חיס טודו חוסטו
פור עון די לחס ג'ורחס קי לחס לינגואס ליוא סו אינכיוחרון חין קאדה

חורה חו פונטו חה חור ג'וראנדו ג'ורחס פונג'דאס ;
והר'ג'ב"ס ז"ל חוסקרייב'יוו סוב'רו חיל פסוק קי דיסו וכסמו השבע

קי חיס מנות עשה קואנדו סי חוב'לינו שבועה חין בית 44

דין די ג' אורח ה'ין ב' אורח'ר ה'ו דישו ובשמו דוקא ה'ין סו נומברי דיל כורח
יתברך פואירי ג' אורח'ר ה'ין ב' אורח'ר קואנדו סו חוב' לינו שכועס ה'ין כוח
דין ה'ו סו ה'ין נומברי די לה עבודה זרה ס'ו ה'ין ג' אנטו קון ה'יל נומברי
דיל סו"ת ה'ו ה'יל קו ג' אורח'ר הנסו סו ארענקקא דיל מונדו אסיגון דושירון
דכותיכו ע"ה טורו ה'יל קו אג' אנטה סס שמים קון לה עבודה זרה סו
ארענקקא דיל מונדו סר מינן :

ו טורו ה'יל קין ג' אורח'ר לכטלה ה'ו אינמינטה ה'יל נומברי דיל סו"ת
ה'ין ב' ארים טראי הנברירה אס ה'יל מונדו ה'ו קו קארחר
די פונגארדו אורח'ר איסטו פיקארדו קו אינגולו לה לוי ה'יל עון דיל קין ג' אורח'
ה'ין פ' אסו אס ה'יל עון די חילול ה' אסיגון דישו ה'יל תנא אימאנוס
משה כ' ינו אס ה'יל מונדו פור ג' אורח'ר די ב' אורח'ר ה'ו פור איזכוב' לא מיינטו
די סו נומברי יתברך , ה'ו ה'יל עון די לה ג' אורח'ר סו א'יס דוקא קואנדו
ג' אורח'ר ה'ין נומברי די לה ה'ו'ה סינו אפילו קו ג' אורח'ר ה'ין לוס בנינוס קורי
דיויר אוטרוס נומברי דיל סו"ת פ' אס פור לא תשא את שם ה' אהיק
לשא א'יס דופרינדירו איסטו דיל פסוק קו דישו ולא תשבעו בשמי לשקה
טורו מנדו די שס קו ה'ו אמי וחללת את שם אהיק קורי דיויר קו ג' אורח'
ה'ין פ' אסו א'יס קומו חילול ה' (ספרי)

ז טורו ה'יל קין ג' אורח'ר לשוא ולשקר סו מואירין סוס איז'וס כה
מינן אסיגון דיויר ה'יל פסוק לשוא הכתי את בניכס קורי
דיויר פור עון די שוא די ג' אורח'ר לשוא ולשקר ספתי את בניכס אורי אס
גואיסטרוס איז'וס גואי אס חיליוס אס לה ג' אנטו קו אב' לחן ה'ו ג' אורח'
ה'ין פ' אסו מאס מיז'ה אירח'ר אס חיליוס קו סו ב' איגירח'ר א מונדו (איקוניס
דקו"ז ע"ה) :

ח טורו ה'יל קו ג' אורח'ר ה'ין פ' אסו א'יס כופר בעוקב קו קאפ'רה
ה'ין ה'יל סו"ת ה'ו סו טוינו פידרוכאנסס סיינפרי קו הנסו
דיויר ה'יל פסוק בו לא יפקה ה' את אשר ישא את שמו לשוא (מדרש
תנחומא) :

ט טורו ה'יל קין איספאנדו לה מאנו ה'ין סו באר'ב'ס פ' אורח'ר ג' אורח'
סו לי קונטה ג' אורח'ר פונגארדו (אדרת נשא) , ורכוזינו ע"ה
דושירון קו סיינדו מואיסטרה לוי סאנטה דישו ה'ין פרוק באר'ץ אשר יעסה
טוב ולא יחטא קורי דיויר קו סו ה'י בן אדם סון פיקאר אפילו ה'יל פרוק
כפי די איסטו י'ה פ' אס סוכ'רי לא תשא סיינדו קו ה'ין לה אורח'ר דיל
באסיר לו אקונג'ורח'ר קו סואה פרוק ה'י קו סו סואה רשע ה'ו קואנדו
פיקו אפילו ה'ין פיקארדו די סוירטו י'ה פ' אס סוכ'רי לא תשא , ה'ו הנסו
דושירון ה'ין ה'יל זוקב הקדוש סוכ'רי ה'יל פסוק וגפס בו תחטא ושמעת

צידה דיבור ג' ביום טוב

קול לה קירו דיוור קי איל פסוק קי איקטה מאראב'אנדו אי דיוונדו
קי קומו פואירי סור לה שמה אטורגו קון איל פואירפו פארה פיקאר
הי דוקוורטו יוא אוליוו כוז די ג'ורה די אקיל מונדו אי איל תיקון אוק
קי אנה וידוי סוב'רי סו פיקאדו דילאנטרי דיל שי"ת אי איסטו אוק לו קי
דיוו אס לא יגיד ונשא עונו אי איסטו ביירב'ו די לא איקטה מלא כזה
אס לוא קי טייני ווא' דוטרעס די לה למ'ד אי דארסה אנסי אס לו יגיד
קי איזו וידוי סוב'רי סוס פיקאדוס ונשא עונו קי סו פירוש אוק על דרך
נושא עון קי סי לי פודרונה אה איל סו עון, אי סי דארסה טאנכייז
קון אף אס לא יגיד קי נו איזו וידוי אי טורנו די סוס פיקאדוס ונשא עונו
קומו סו פשט קי סונפורטארה סו עון (מתוק מדבש) ועל הרוב קי
טופה איסטו עון די ג'וראר אין פ'לסו אין לוס קי טראטאן אי באראטאן
קי כדי פארה ב'ונדור סו מירקאדוריה קון מונג'אס פאראס סאטה אי
ג'ורה פור איל נומברי דיל דיוו קי טש פרוסייו מי קוסטה אמי קי לו
מירקי אי אוק פ'לסו לו קי ג'ורו אי לה רחיה אוק קי איל טומאדור
סי דאיוואניאה אי נו לי דה אה איל ב'ונדור דוטו פרוסייו קי ג'ורו קי
לו מירקו אי סי קונטינטה דוטו וינדור אין מאנקו דיל פרוסייו קי ג'ורו
קי לו מירקו סי אוק די קריאיר קי סי קונטינטו אין מאנקו דיל פרוסייו
קי לו מירקו אי טיניר דאניו דיל קאב'דל איסטו נו סי פאסה פור לה
בוקה אה דיוור סי טופה קי איל פרוסייו איקטה דאנדו עדות קי ג'ורו
אין פ'לסו גואיו די איקטי בן אדם גואיו פור כי שמה קי כדי פארה
גאנאר נו קונטה איל נומברי דיל דיוו אי ג'ורה אין פ'לסו אי פינסה אין סו דעת
קי די איסטו קי גאנו טייני קיוס אי איל נו סאב'י קי אין סופוטו סילי דופיודרי
סו מונדה אפילו לה מונדה קי טיניאה די אנטוס בהיתר סי לי אטימה
הי סי לי דופיודרי אי סו עון לו טייני אינרוב'ה די איל איל שי"ת קי
מוס גואדרי ' אי סוב'רי איסטו טינימוס חייב די איסטרימיסיר איקטרי
מיסייון גראנדו אי אקאב'ידארמוס אה נו ג'וראר לשוא ולסקה ח'ו אי
די נו אינמונטאר איל נומברי ויל דיוו כרוך הווא די קונטינו במזיר
מכל שכן די לו קי אב'יוימוס קי פור לה שכועה קי אקונג'וראן אה לה
שמה אנטוס דיל נאסיר סי פיקאדרי דוקפואיס קי סאיוו אה איל אויר דיל
עולם פאסה פור לא תשא את ה' אהיק לשוא כל שכן קואנדו פאסה
במזיר סוב'רי לא תשא אי ג'ורה אין פ'לסו קי ודאי נו איי פ'ין פארה
סוס פינאס בר מינן :

אי סי אה קאב'זו ריו כשר ורס לי דימאנדו פור אגונה קונה אי סאב'י
סי אוק ב'ירדאד או נו אי לי ג'ורה פור לה קאב'וסה די איל ריו
אין פ'לסו איסטונסיס איל לואיגו אוק חייב מואירטי פור לו קי ג'ורו
לה האב'וסה דיל ריו או ח'לחו רל חרו היאירי ג'ורה איי ח'לחי חיה איל

איל נומכרי דיל דיוו קו איס ריו די רווס די לוס לויס קו ודחי חוש
 חייב מואירטוי בר מינן ' אי חיל רב הגדול ספר החקודים דושו קו חיל
 קי ג'ורה אין פ'אקו אירה ראוי מאטלדו ' סוכ'רי איסטו טוינומוס חוב'לויט
 די טורכאר די נואיסקטרה קארודה מלה אי חויר תשובה בלב נשבר ונדכה
 אי סו דירוג'ה דיל בורה יתברך איקטה איספאנדודה פארה ריסקב'יר אה
 לוס קו טורנאמוס אין תשובה קונקי נו בולטימוס מאס אה פיקאר הוי
 חיל סי"ת קו מוק אכ'רה חו'וס די נואיסקטרו שכל אה איספאנטארמוס
 די סו נומכרי חיל גראנדו אי טוימירונו נווטרוס אי נואיסקטרוס חו'וס
 אי זרע די נואיסקטרו זרע אכ"ר :

יוד טורו חיל קי ג'ורה פור לוס עשרת הדברות או פור חיל ספר

תורה נו טוינו התרה לעולם (ערוך ערך שבועה) :
יא איל קי ג'ורה פור לוס קיילוס סולו סי לי קונטה שבועה (כנה"ג
 יו"ד סימן רל"ז הנהט"ו חו' ט')

יב אי הפילו קי לי חוב'לונארון בית דין אה קי ג'ורי סי אקאב'ירו

אה נו ג'וראר אין איסטוס דיאס ניסן דיאה חונו אי דיאה
 חוג'ו ' אי חיי קין דיוו אין טורו חיל מיו די ניסן ' חויר דיאה די ט
 סיון דיאה די קואטרו ' תמוז ראש חדש דיאה די דיוואוג'ו ' אב דיאה
 די טרוס אי קואטרו אי ב'ינטו אי קואטרו ' אל סויטו אי דירוסקומו
 תשרי טרוס אי דיוס ' אי חין טודוס לוס דיאס די עשרת ימי תשובה '
 חשוון טרוס ' כסלו דוס אי דיוס ' טבת קואטרו ' שבט קואטרו דונוי
 אי ב'ינטו אי חוג'ו ' אדר חוג'ו ' אי הפילו חיל קי כלייו חייב חין
 בית דין שבועה חיל קי אקונג'ורה אה סו חבר חין איסטוס דיאס סי
 מואירו חיל אקונג'וראדור חוי איסטוס סון ניסן דיאה חונו חויר דיאה
 די סינקו סיון דיאה די קואטרו (דרך ישרה דפ"ז סע"ב) :

יג טורו חיל קי ג'ורה אין פ'אקו פו חוי פרופ'י בר מינן (הוכחה

חייס ס'ואתחנן) :

יד טורו חיל קי ג'ורה הפילו חין ב'ירדאד חנה תענית חין חקיל

דיאה טודה סו ב'ירה (עור מקלט)

טו טורו חיל קי פאקה שבועה קאפ'רה חין לוס סויטו דיאס קי

איס לוס סוש די קרויאנסה דיל מוודו אי דיאה דיל טבה

אי נו מלרויון אה חיל לוס דיאס אי סי חוין חייבוס חוי בושקאן סו מל

אי נו טוינו מזונות חוי נו טוינו ב'יראס (תופחת חייס טט) :

טז טורו חיל קי ג'ורה פור לה מנוחה די מי סיניויר פאדרי חוי

פור לה מנוחה די חיל רב פ'ולחנו סו לי קונטה ג'ורה
 (טט) :

טוב איל

קין דיוו נו סירו ג'דיוו סו ארו איסטה קוזק סוכ'רו קו
נו סי לי קונטה זה איל שבועה מירופי קאסטיוג'ארו
סוכ'רו איסטו (מור'ס יו"ד סי' רב"ט ס"ד) :

חי אג'ונטו

ולסומרי מכותי קון איל דיבור די לא תשא את שם
ה' שהיך לשוא זה דיוורטיו קו אים פיוג'ארו איל
ג'וראר אין פ'לסו אי אינמינטאר איל נומברו דיל דיוו כ"ה לבטלה קומו
קי פאסארה טוראס לאס מכות (פעה"ט ז"ל) ומכל שבן קו אים עון
גראנדו די אינמינטאר איל נומברו דיל דיוו איניל באניו או אין לוג'אס
די טינפת גואיו די איליוס גואיו די סוס שמאס קו ליוה אינכוהרון זה
לינגואס זה ג'וראר אין פ'לסו אי מרוף דיל אוו לוס פארוסי קו נו איג
מינטארון פור איסטו סי שיטו איל בן אדם די אינמינטאר שם שמים
לבטלה אי סירה זוכה זה לארגאמיונטו די דואס אי איניוס אמנ :

דיבור רביעי

א זכור

את יום השבת לקדשו , סאכ'מאס קו לא קדושה דיל שבת
אום מוי גראנדו אי נו פואירי איל בן אדם לקאנסארה
פור סיבה קו אין לוס סיס דואס די לא סימאנה איסטה קארה אונו
אינטרומיטודו אין סו מלאכה , אי לאס 39 מלאכות קו סון הסורות די
חזירלאס אין שבת אסיגון טראי בספר תפארת הקדש (דף ט' ע"ב) קו
איסטו אום משל זה און פאניו קו קאיוו איניל מאנג'אס די חזיוטי קו
סי אינפרימירו נו לו לאב'אן אי לו אינכלאנקיסון ביון נו רויסיב'ו טונגון
מודו די בוויא , משל זה און בן אדם קו איסטה אין לה איסקורידרה
קי סי קאי לה לוז אי רויסיב'ו לוז דיל קול אין סו פ'ורטאיוה סי לי אים
קוריסין סוס אוז'וס אי נו סי אפרוב'וג'ה די לה דולסור די לה לוז אנסו
אום איל קו ב'יוני פארה רויסיב'ו לה לוז די שבת אי סו שמה איסטה
אינכאטאקאדה די לה זוהמה די מאנג'אס די סוס עונות נו לה לוז די
לה נשמה פודיסטה איניל קו נו טיוני לוג'אס פארה ב'יוני קונפ'ורמו
טראי היו לוס תיקונים סוכ'רו איל פסוק לעשות את השבת לדורותם ,
ביון אב'ונטורארו איל קין אים מתקן זה איליוא מוראדה אורמוזה אין
סו קוראסון אי כלים אורמוזס אין לוס איברוס סוליוס ואשה נאה אין
אין סו נשמה קי פור מודרי די איליוא פוזה לה שכינה שטה קו אים
שמה די טודו ביב'ו : אי איל דיקלארו די מוראדה אורמוזה אין סו קו
האסון אים אינפיואר לאס מחשבות די טודוס לוס דואס די לה סימאנה
אי אשה נאה אין סו נשמה דהיונו קי לוס סיס דואס די לה סימאנה

צידה דיבור ג' ביום טוב פה

קי נו היקטוי פגומה הו על ידו די היקטו קורה זוכה קי פוזארה סוב'רו
 לה נשמה ותורה הין חיל שבה וינד'ירו לה שכונה * הו תיקון די לה
 מחשבה חוס על ידו די לה לוי הו כונה די לה תפילה קי לה נשמה
 חוס דיל עולם די לה מחשבה הו סו היקון הו סו אפ'יוטו הו סו הירמוזרה
 חוס לוקי חיל הונכרו הו על ידו די סו מחשבה הו היקטו חוס לה כונה
 דיל בייב'ו קי דיטו תעבוד קיחי דטור קי סיאס חין מדרגה די עבד פהרה
 סורב'יר הו סו חמו קון תפילה קי סי לויחמה עבודה הו קון טודו מודו
 בו מוניס די סורב'ומיונטו קי חוס לאס מלות הו היקטו חוס ביום השבועי
 שבת לה' שהיך הו גאנה'רהס קון היקטו קי קוה'כרו ב'וינו חיל דוה'ה דיל
 שבת טויניס טהרה די לה מחשבה הו טודהס לאס קדושות קי קי די'ו
 חיל הונכרו חין דוה'ה דיל שבת לו ב'וינו הו חיל קון ליב'ויחניס הו חויר
 לאס חין לה סימחנה * הו סאב'רהס קי חיל קי נו גואהרה הו חיל
 שבת הו קהפ'רה חין חיל דוה'ה די שבת סוס עונות היקטו חין ח'טארוס
 חין סו פאניו סוב'רו סו הונכרו * הו דוס מלאכי השרת לו חקונפ'חניו חין
 חיל בן אדם דיל בית הבנסת חסטה סו קחזה הו מיטין סוס מלחוס
 סוב'רו סו קאב'וסה הו לו דיזין חס חיל וטה'תק' תכופר * הו קי חיל בן
 אדם נו ב'ס חס חיל קהל הו היסכ'וב'לה ח'ו חיל שבת קדש מלאכי חבלה
 קרוחילוס לו חקונפ'חניו חין חס חיל בר מוכן הו לו הינקונח'ן חס חיל הו לו
 פוז'ח'ן סוב'רו סוס פיקארוס קוה'נטוס ריווליווס חיל סי'ת קי מוס גואהרו
 ב' די'ש'ד'ן רכותינו ע"ה טודו חיל קי סי חקאב'ידה חין גואהרה
 חיל דוה'ה די שבת חסיגון חוס חיל חוב'ליגו די גואה'

ח'רלו קון טודוס סוס תנאים הו טודוס סוס דקדוקים סי חפילו סורב'ו
 ע"ו קומו חנוש לו הינפרווינטה'ן חס חיל קי חנס'י דווי חיל פקוק שומר
 שבת מחללו נו מילדוס מחללו סי נו מחיל לו חיל קין היסכ'וב'לה חיל
 דוה'ה דיל שבת סו פ'ואיגו נו סי חמא'ש'רה חין גהינס חפילו חין דוה'ה
 די שבת הו חוס דימור'הרו מאס די טודוס לוס רשעים קי טוינין חולג'אנכה
 חין דוה'ה די שבת * חו בעונות הרבים קומו סי סינג'ח'ן לוס חו'ס די ב'ור
 הו סי הינסקודריסון לוס חולייודוס די חויר טודו היקטו הו נו מיטיומוס
 חין קורח'סון חס גואהרה'ר חיל דוה'ה די שבת קומו חוס חיל הכרת חס
 נו חויר קהמונ'ה'רו חין דוה'ה די שבת פור לאס קח'וס הו לאס פלאס'ח'ס
 הו לוג'ה'ריס קי נו פו'ח'ירי קהמונ'ה'ר קי נו חו ערוכ' חו עבירה חקא'ר'ח'ס
 נבירה קי די חיל קהמונ'ה'ר חין שבת די חין דחי חין חסו ב'וינו חס
 ח'אנטוס חו'טרו'ש'יקוס חו פיקארוס טאנטו ח'ו בפועל טאנטו חין מחשבה
 חו לנו מיוס הדין חו לנו מיוס התוכחה קי חין לוג'ה'ר קי חוס ח'ח'י
 חו נווטרוס קונפ'חניו די ושר' סאנטוס חס גואהרה'ר חיל שבת ח'י

איסטער קארה אונז אין לאס קאזאס מילדאר לוקי סאכ'י פרשה אין
תרגום משניות די שבת תהלים ליב'רוס די קאסטיונוריוו קי קונטרסין הייל
קוראסון דיל בן אדם אה טורנאר אין תשובה די לוס פיקארוס קי אין
טראיסטראס מאנוס קי ב'אן אה קאמינאר הי פאסאר היל דיאה דיל שבת
בשחוק וקלות ראש אי נו פינסאן קי איל בן אדם היסטא הפאריו'ארו
פארם מוריר אין סופוטו אי דאר דין אי חשבון סוב'רי טודוס לוס מעשים
קי טודו היסטא היסקרוטו אי אפיניאל'ארו אין היל דופ'טיר די אריב'ה
אפיגון דישו היל תנא הקדוש וכל מעשיך בספר נכתבים * אי דיטו חשבון
נו אפימיו'ה קומו קואנדו מיראן קואינטו ראובן אי שמעון הקי אבאשו
קי אין אנון קואינטו נו איס מרקדק טאנטו קון סו חבר קי אין היל דין
אי חשבון די לוס קוילוס נו איי אינפריזינטאר גארה אי אנסי דוסירון
חכמים ע"ה כל האומר הקב"ה ותין יוותרו לו מעיו קורי דיויר קי טודו
היל קין דיוי היל שי"ת ייה אינפריזינטא סוב'רי לוס פיקארוס קי לי רונפאן
קוס טריפאס אין סופוטו בר מינן קי איל בית דין די אריב'ה נו אפימיו'ה
אה היל בית דין די אבאשו , אי אנסי דישו היל תנא הקדוש ולפני מי
התה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכו המלכים הקב"ה קי דילאב
טרו די היל נו איי מאא פנים נו אה ג'יקו נו אה גראנדו אי נו איי
הולב'נדאקיוון דילאנטרו די היל , אי איי בן אדם קי פיקה אין היסטו
עולם דיוי טאנטו אין סו קוראסון טאנטו קון סו בוקה אגורה גווארי
מוס היסטו מונדו נו היסטאמוס פינסאנדו אה היל אונטרו מונדו גווארי
די היל גווארי די סו אמה גווארי פור נוגרינורה די סו מול דיל קין דיוי
הנסי פלא'בראס די ב'אנדאר וכי נו סאכ'י קי אין סופוטו קי פואידו
מוריר היל בן אדם בר מינן , ונמלא קי איל לואינו לייא היס מוגרת
די דאר דין אי חשבון אין הקיל דיאה פרופיוו קי פיקו הי הנסי דיוי
היל פאוק כו לא ידע האדם את עתו אי קואנדו אראינה היל בן אדם
היסטו אין סו קואסון דיקונטינו אין קארה אורה אי אין קארה פונטו
נו ב'וינו לודו די פיקארו , אי קי די אאינדה היל יצר הרע לו ב'ה
סונבאונדו אה היל פארה אבאטירלו הי ב'וינסירלו אה היל קי מילדי
הין לה ליי סאנטא אי בינדויב'ה אפיגון דישו דוד המלך ע"ה כו אה
בתורת ה' חשנו ובתורתו יהגה וימס ולילה הי סו אאינדה לו סולב'הי
אה היל בתלקלקות לשונו דיוונדולי לה סימאנה אינטיורה היסטאס אונ
טרימיטירו דיאה אי נוג'י אין טו מלאכה אגורה אין שבת קי נו טוייניס
מלאכה קא אי קאמינה אי גוואטו היל מונדו קי לה מאנסוב'וס אי
אונה ב'וי קואנדו לי ב'וינו היסטו פור סברה דיל בן אדם מבח די אי
פינבאוינטו דיל יצר הרע קי טוייני אראינארן אין היל היסטונטיס

צידה דיבור ד ביום טוב

ב'יומי הנכסי אי מלאך מלאו ריפונדי אמן פור פ'ואירקה אי סי נו טופה
לה קאמה פרוכטה אי לון אינסקינדוינדו אי מוזה פרוכטה איל מלאך מלאו
דיוו יקו רעון קי סיאה אכסי אה איל שבת קי ב'יומי אי מלאך בואינו
ריספונדי אמן פור פ'ואירקה :

טו דיישירון

רביתינו ז"ל איס חייב איל אומברו די קומיר טרוס
סעודות אין שבת אונס לה נוב'י אי אונס לה מאכ
ייאנה אי אונס אין מנחה אי טורו איל קי אפ'ירמה איסטאס טרוס
סעודות סי איסקאפה די טרוס מלאס מחבלו של משית ומדינה של גהינס
ומלחמה גוג ומגוג אי איס אוב'ליגאדו די אינב'ירקוויאסי אין דיאה דיל
שבת אי אזיר לאס טרוס סעודות קון אמיסטאר גראנדו אי גאסטאר
טורכו שבת קון איגריאה גראנדו אי סי פוזה לי פוזהן איל די לוס
קיולוס אסיגון אב'יומוס אריב'ה , איסי אקאב'זו איסטמה מו ארטו קינו
טיווי גאנה די קומיר דיל טורו אי אזיר סעודה שלישי איס פטור קינו
פ'ואירון מתקנים חכמים טרוס סעודות אורו קי פור בכור די שבת
אי אינב'וסווארלו אי סייגרו קי סי טומה לער איס פטור ' אי פור איסטו
לו בואינו איס פארה קומיר סעודה סיגונדה דימאניואנה פארה קי
פואירה קומיר סעודה שלישי קון איגריאה אי ב'יוסייו אסיגון דישו איל
פסוק וקראת לשבת עונג (ישרי לב די"א ע"ג) אי לאס מו'ארוס קון
אוב'ניגאדאס אין דיטאס טרוס סעודות פורקי איס מנות עשה דרכן אי
טורו טורו די מנות עשה דרכן אהון קון טורו שהזמן גרמא קון איגוש
אוס אונכרוס , אינפירו סי טוב'ו תענית חלוס פואירי אזיר אפילו אין
שבת כדי קי בולטי אין תשובה די קוס מעשים מלאס אי דיוו ענינו אהון
קון טורו קינו ריסיב'יוו תענית די לה טאדרי קי דיישירון חכמים ז"ל
איס בואינו איל תענית פארה איל סואינוו קומנו איל פ'ואינו פארה איל
קייטין אי סוב'רי קי טיווי אוב'ליגו איל בן אדם די אונב'וסוואר איל שבת
אמנס תענית חלוס פואירי אזיר אפילו אין שבת , אי טורו איל קי און
תענית חלוס אין סו דיאה אפילו אין שבת לי ארהזנאן אה איל גור דין
די סיטינעה אנווס ' אי דיישירון חכמים ע"ה קי אה אומברו בואינו לי
אמוסטראן אה איל חלוס מלאו אי אי קין דיוו קי נו אנה איל אומברו
קאב'זו די לוס סואינווס אי קי נו סי איספאנטי דיל טורו פורקי נו סי
לי אינמלאוסקה סו מול , אי נו קונטי סו סואינוו אה נינגון אומברו קי
על הרוב לוס סואינווס ב'אנידאד אב'לאן וכפרט אין און דור יתוס קומנו
איסטו קי נו אי קין טינגה זכות קי לי דיסקוב'ראן אה איל לו ב'וינדירו
פור מאנו די מלאך , אי אי קין סי סונייה לו קי פינקה איל דיאה
על דרך רעיונד על משכבך סליקו , אי איס אריב'ירון לוס פוסקיס ע"ה

צידה דיבור ד ביום טוב

קי נו דיירון היתר פארה אזיר תענית אין שבת הוטרו קי קוהנדו קי
 חכסיוה מונג'ו פור איל סוהיניווי אי קי נו סו חכסיוה אי נו קירי אזיר
 תענית קי נו חנה, אינפירו לו בואינו איס קי חנה תענית אי קי רוג
 מה סו שמה אי קוהנדו שגינו סו סוניווי שגון סוהיניווי מלו קי לי דונה
 איל קי סו לו דינוכסיוה אה איל נו טו איספאחטיס אי נו טו קיב'ראחטיס
 קי פלאב'ראס די חלומות טוהו איס נאדה חמגס לו בואינו איס קי חנאס
 חון תענית סו פואיריס אי איספארטי פאראס אה נדקה אי חון פדיון
 פור לה שמה הינפירו קי איס קי סו ב'ה אה איר פור מאר חו פור
 קאריוה אי סו סוניווי קי סו דיב'ירי די איר איס הברח קי סוספונג'י אה
 איל חלום אי קי סו דיב'ירי די איר, אי חכסי סו איס קי סו סוניווי פור הוטרו
 שגון חלום רע נו סו לו דינה אה סו חבר פורקי נו סו קיבוראחטיס אי
 איס בואינו קי נו פירקורי איל קי סו סוניוה אה סאב'יר לה סולטורה
 איל סוהיניווי כו יוסיק דעת יוסיק מכאוב הוטרו קי חנה תשובה (פלא
 יועץ מערכת חלום) :

טוב די שירון רבותינו ע"ה איל קי אב'לה דבור די אינסומאנה
 אין שבת איס מחלל אה איל שבת קי איל עיקר די
 גואדראר שבת ליוה דישו איל פסיק חון איסטי דבור קי חון 6 דיאס חיוו
 איל דינו אה לוס סיולוס אי אה לה טיורה אי חון איל דיחה איל סיטינו
 חולגו קי חסיגון איל סי"ח חיוו מלאכה חון לוס סיש דיאס אי חון איל
 דיחה איל סיטינו חולגו חכסי טאמכיון נווטרוס קונפאחיוה די ישראל
 מוס אינסקומינדו איל סי"ח ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך ויום
 השביעי שבת לה' להיק לא תעשה כל מלאכה אי לה קריאנסה די איל
 קי קריחו חול סי"ח פ'ואי קון דבור חסיגון דינו איל פסוק בדבר ה'
 שמים נעשו וברוח פיו כל נבאס אי חכסי דינו איל פסוק ויאמר להים והי אור
 והי אור ה' קוהנדו חולגו חון איל דיחה איל סיטינו איס ודאי קי חולגו
 די דבור, טאמכיון נווטרוס קונפאחיוה די ישראל איס הכרח די גואדראר
 נוהוסטראס בוקאס די אב'לאר דבור די חול חון שבת אי נו דינה איל
 כן אדם קי חון איל דבור נו חיו מלאכה קי דיסוירטו ליוה טופאמוס
 קי חיו מלאכה גראנדו חון איל דבור קי דיסוירטו חון טוהו מוהו די
 טראטו אי באראטו אי קורידוהיאס סו חון קון איל דבור אי קונפלין
 איל טראטו קון איל דבור סו טופה קי קון איל דבור חון מלאכה :
ובעונותינו כו רבו הן רבים עתה מעמי הארץ קי אב'לאן דבור
 די אינסקומאנה חון שבת אי טראטוס אי באראטוס
 וכיוצא פור מאנסקורה די סאב'יר קי נו סאב'ין קי סו לי קונטה קומו
 איר מלאכה איל אב'לאר דבור די חול חון שבת, אי טאמכיון איל חוב

צ'וה דיבור ד ביום טוב פט

איסקטה אינג'ארו סוב'רי נווטרוס אין תוספת שבת די ריסיב'ור שבת
די דינספראניקו אי סיראר קארה אונז לאס בוטיקאס אין ערב שבת
מבעוד יום אי לוס מאנאזייניס אה לו מאנקו אה לאס אונזו אי
מודיח , פורקי איל שטן נו טייני קי הזיר אי לוס סונבאי אין אקיאה
אורה דייווינדו לויא פואידוס ב'ונדור אוטרו און פוקו בי עוד השמש
במרומים הי איל קי טייני דעת קאי קי פינסקי קי פור ב'ונדור אוטרו
און פוקו ב'ייני אה סיר מחלל שבת , ורבותינו ע"ה מוס אקאב'ודארון
מונג'ו טאנביין אין תוספת שבת אסיגון דישו רב יוסף קיאה מי פארטי
קון לוס קי ריסיב'ין שבת אה אינטראדה קי הזין תוספת שבת אה לה
אינטראדה אי קואנדו נו איזו תוספת שבת ב'ייני אה קידאר טאדרי הי
אוס מחלל שבת ח"ו , **אי** אוב'ליגו טיינין טודוס קי תכף קואנדו
ארודיאה איל סי' חכס בר"ו ערב שבת בשווקים וברחובות אה קי
קירין אי קי ריסיב'אן שבת קי איל לואיגו אויגאן קוס פלאב'ראס אי
קירין טודוס אי קי ריסיב'אן תוספת שבת בשמחה ואהבה רבה אי דאר
הודאות אה איל סי"ת קי מוס דייו איסקטה מתנה בואינה דיל שבת אי
קי אקאב'ידין אה נו אזיר מלאכה אין ערב שבת די לה מנחה פארה
אריב'ה אי הי קין דייו מנחה גדולה אי אי קין דייו מנחה קטנה הי
טודו איל קי אזי מלאכה די לה מנחה פארה אריב'ה נו ב'ו סימן ברכה
בר מינן (מרן בש"ע סי' רנ"א) , אי אוס ראוי די אינפליאר איל דיאה די
שבת סאנטו אין טראב'אז'אר אין לה לוי :

וההרות

לא יתברך קי אין נואיסטרה סיב'דאר די **אזמיר** וע"ה
איי אין קארה שבת אסופות אסופות קי
אקוויין אין לאס קהלות קדושות אי מילדאן תהלים קון אינוקוח של בית
רבן בשפה ברורה ובנשימה קדושה , אי ליב'רוס די קאסטיגוריווס קי
סונטראין איל קוראסון די איל אומברי ' אי היי אנשי איל יראי אהוס
גזברים סוב'רי איסטו מידי שבת בשבתו ביין אב'ינטוראדאס קוס
פארטיס קי סון זוכים אה איליווס אי סון מזכים אה אוטרוס
אי סוב'רי איליווס אוס ראוי די דוזיר לו קי פ'ואי דיג'ו אין משה רבינו
ע"ה משה זכה וזיכה את הרבים קי איל קין פיס מזכה את הרבים
זכות די לוס מונג'וס דיקולגאדו אין איל , אי איל סי"ת סי אפ'ורמוזיגואה
אי סי אלאב'ה קון איליווס נו אוס אנסי לוס קי סי אינטרימיטיין אין
פלאב'ראס די ב'אנדאר קי עבירה אקאריאה עבירה אי אב'לאן לייזכות
אי נבלות הפה אי לשון הרע גואיי פור קוס קיב'ראס גואיי די איליווס
גואיי די קוס אמהס אי סוב'רי איליווס יורה אי אגואייה לה נשמה יתירה
קי לוס ב'ייני אין שבת קדש אי מואיסטרה לוי סאנטה איסקלאמה הי

צִדְדָה דְּכּוֹר דְּכִיּוֹם טוֹב

דיוו קי טופאטיס אין מי טולטורה קי כ'וס איזאטיס די קוב'רי מי או
 פ'ואיטיס דיטראס די לה ב'הנידאר ' או נו או חטי אוסקיב'לאר שבת
 מאס גראנדו די חוסטי , או ויז דוסירון רבותינו ז"ל נו קי דוורון שבתות
 או ימוס טובוס אה יס-ל אוטרו קי פ'אהר טראכ'או'אר אין לה לוי ' או
 חכטיס די קבלת שבת טירי טוראס קוס חכטיאס די סו קוראסון ונסו
 ינון וחסס או קי איגרי איגריאה גראנדו קומו קי קי ג'אנאהר אוספ'וו'
 גראנדו או קי אוס קי חון ריי כ'ס אה סו קאהר לו ריסקיב'י אה אויל קון
 א גריאה גראנדו בשמחה וכטוב לבב כל שכן שבת מלכתא קי אוס סברת
 קי לו ריסקיב'ה קון איגריאה גראנדו או מוג'ינואר אין כ'ויקיוס כפי די
 סו פודיר פור כבור די שבת דוקא או נו פור פרוב'יג'ו די קי מיומו אה
 מוג'ינואר קארני קי סו קאב'ו אוס פ'אהר מוסק'אהר או גוואנו חסינון
 דיסו אויל תג'א מוג'ינוארן קארני מוג'ינואה מוסק'אהר , או אוי לגווס
 בני אדם קי אין דיאה די שבת אוסטאן טרויאקיס איזאמוסטראן קאראס
 די רחב'ייה מכת קי נו טייני מעלה עשן קי אוס אויל ג'יג'ארו די טוטון
 או חפוקאן אין יום שבת אין קומיר או ביב'יר או דוין קי לה קומידה
 לוס אוי ד'אניו קי קומו נו ביב'ין טוטון נו לוס דוואה אה קומיר או
 ביב'יר אוי קוב'רי אוי חוסטו סי אטרוסטאן אין יום שבת קדש גוואיי קוב'רי
 היליווס קי אמוסטראן קי נו טיינין נשמה יתורא חון שבת , או קוב'רי
 חוסטו אוסטאן טרויסטיס או נו אוי חילול שבת מאס גראנדו די חוסטי
 קי חבוריסי אויל שבת קדש ' כו על כן קי חקאב'ירי אין כבור די שבת
 קי אויל כבור קי אוי אויל כן אדם אה אויל שבת אוס כבור קי לו אוי אה
 אויל סי"ת או חכטי דוסירון אין אויל זוהר הקדוש מהו שבת שמה דקב"ה
 קירי דויר קי אויל שבת אוס נוצברי די הקב"ה או נו טורנה דונגון מל
 נו ד'אניו חסינון דיוו אויל פסוק שומר מצוה לא ידע דבר רע ' או קי
 חקאב'ירי אה גווארהר שבת קומו אויל דין או קי נו לו חוכיב'לי נו דין
 מחשבה נו חון דבור נו חון מעשה או קון חוסטו סירא זוכה קי אויל
 סי"ת לי קונפ'לי אה אויל דומהנדאס די סו קוראסון פ'אהר ביין חפ'ואירא
 די סו סבר בוחינו קי טייני לעולם הבא :

טו"ב

זכור את יום השבת לקדשו דוסירון רבותינו ע"ה חון פרשת יתרו
 אוסקריב'י אויל פסוק זכור או חון פרשת ואתחנן אוסקריב'י שמור
 את יום השבת מוס חוכיב'ארו רבותינו קי קי קירי דוס זכרות טאכ'ו
 חון אויל קירא טאכ'ו חון ברכת המזון ' חון שבת שחרית אוז'ארו פ'אהר
 מהד'וג'אר או סיר מסדר קאהר חונו סדר די לה סומאה דוס וויזס מקרה
 או חיי תרגום או אויל קי קונפ'לו לאס פרשוות דוס כ'יווס מקרא או חונו
 תרגום לי אהרנאן אה אויל קוס דיזאס או קוס חניווס ' או סי טייני חורה

צ'דה דיבור ד ביום טוב צ

הה מילדאר פרשה אין תרגום די יום הששי מה טוב ומה נעים , הי
היל קינו מילדו פרשה אין תרגום ניו יום שבת קדש לה פוארדי מילדאר
דיספואהיס די שבת הקטה דיאה קוארטינו אי אי קין פיליאה אי פור
איסטו פארה קאיר די ספק הטוב והישר איס קי מילדו לה פרשה אין
תרגום יום הששי הו יום שבת קדש אסיגון דיסירון רבותינו לעולם קונפלק
היל אומברו לאס פרשית קון היל לכור דוס מקרא אי אונו תרגום :

יה סייטי ברכות פ'ואירון מתקנים אין שבת קדש טרויס פרוימיראס
אי טרויס פרוסטיראס אי אונה אין מידיו אי קין דיוי
קי איס כנגד די סייטי בוזיס קי דיטו דוד סוכ'רי לאס אגואס , אי אי
קין דיוי כנגד די סייטי אזכרות קי אי אי מומור שיר ליום השבת , אי
אי קין דיוי כנגד די סייטי בוזיס קי אוב'ו אין מתן תורה :

אי אמי מי פארוסי אדיויר קי איס כנגד די סייטי דיאס דילה סימאנס
קון יום שבת קדש קי קארה דיאה די לה סימאנס טויני אחיוס
אי מאנס דיל דיאה די שבת אסיגון דיסירון לוס מקובלים ע"ה , אי
בכלל דיל כבוד די שבת איס כליל מולאי שבת דיגה לה הכדלה קון דיפוז
אי קאכטאנדו אינו קומנו אגונוס בני אדם קי אי קי דיוין לאס ברבות
די לה הכדלה קורוונרו הרלים ונאו דחופים אה יוטוטייריאר אה בוכ'יר
מעלה עאן קי איס ג'יג'הרו אי דיסירון רבותינו ע"ה קי איסטו איס
משל אהון ריי קי לו אקונפאניירון אהיל איל פואיב'לו קון איגריאה אי
קון קאכטיגאס אכסי ישרא אקונפאניאמוס אהיל שבת מלכא ומלכתא
קון איגריאה אי קון שיריס אי תשכחות , אי אזימוס סעודה רביעית אי
סיאה מסדר מוזה פארה סעודה רביעית אפילו קי לוקי טויני די מוניס
טיר די קומיר איס און פוית כדי פארה אקונפאניאר אהיל ריי :

יט אי בכלל די שמירת שבת איס אה איסטאר בשלוס קון סו חבר אי
נו סיר מתרחק ריב ומרון וכל שכן אין סו קאוס קון איל
טראקיליק דיל טוטון קינו בוכ'י בוסקה פור אונס פאז'יראר אפיליאר
קי אכסי דויימוס שבת שלום אי פור איסטו איל שבת סי אינו סניגור
די ארס הראשון קי דיטו מומור שיר ליום השבת קיינדו דיאה די שבת
איס טודו איגריאה , אי קין איסטו פ'ואי מפרש עשרת ראשי מורי ורבי
אדוני אבי בספר **אברהם במחזה ז"ל** (הל"ד ע"ה) לה כונה די
דוס מאמרים קי
גואדראב'אן ישרא דוס שבתות קומנו איל דין ייה סי דיגמיהן , הי אוטרו
דיסירון קי סי גואדראב'אן און שבת קומנו סו דין איל לואינו סי דיגמיהן
קי פארוסי קי אפילו קון און שבת סי דיגמין , אי טרוטו די לוס מפרשים
ע"ה קי איל סי"ת מוס דיוו אנווטרוס איל שבת אג'מאס אונקומיגדא 201

צ'ידה דיבור ד ביום טוב

ה' סאנטויפ'יקארלו קון דוס מודוס די קדושת דהיינו קדושה די לה שמה
 הי קדושה דיל פואירפו קדושה דילה שמה היס זה נו חזיר מלחכה הי
 טראכ'אז'אר היין לה ליי הי היין לאס מלות קיבו סי דוירון שבתות הי ימים
 טובים זה ישראל אוטרו קי פארה טראכ'אז'אר היין לה ליי הינו אב'לאר
 היין שבת דבור די אינסימאנה הינו פוליאר קון טונגונו , הי אכסי דיאירון
 הינול זוהר הקדוש (ח"ג דקע'ו וו"ל) נו הייל מונדו סי סוקטייוני אוטרו
 קי פור הייל שלום קואנרו קריאו הייל סי"ת הייל מונדו נו פודייה סוקטי
 נירסי אקטה קי כ'ינו הי פוזו סוכ'רו הייל שלום הי היסטי הייל שבת
 קי היס שלום די לוס די אריכ'ה שלום די לוס די אבאשו הי קון היסטי
 סי סוקטייוני הייל מונדו , הי לה קדושה דיל פואירפו היס פארה וויקטיר
 ויקטירוס בואינוס הי לאכ'רארוס הי פארה אינכ'אסיארלו קון קומיר הי
 קון ביכ'יר והן בעון נו גואדראמוס הייל שבת קומנו הייל דין היין עניינים
 די לה שמה דיל טודו , סינו נווארוס לו גואדראמוס קומנו הייל דין קון
 פוז'אר מונג'ו היין עניינים דיל גוך הנגוף פארה קומיר הי פארה ביכ'יר
 הי פארה ב'יקטיר מאס די לוקי היס הכרת די חזיר הי בעונות חזימוס
 הייל עיקר טפל הי הייל טפל עיקר וה' הטוב וכפר הי די אוי אינדולאנטיר
 גואדראמוס הייל שבת טאכניין היין עניינים די לה שמה היין טודוס לוס
 פרטיס טאנטו זה הייל הייל בית הכנסת דימאניאנה פארה דויר תפלה
 קוניל לבור הינו דויר תפלה חטופק הי אינגלוטיר לוס כוירב'וס קון
 קוריר לה בוקה הרלוס ילאזי החופים הי ספק סי אמאניסיוו או נו הי
 פאסאן טאמכיון היסור די אמירה לגו פארה אינסינדיר לויס הי לגונוס
 קי ב'יונין מאס דיסשוהוס סי אפיגאן קוניל חזן הי פואירי אקונטיוסי
 קי הינול ספר תורה היי לגונה ליטרה אפיגארה או סאטאדה הינו היפארה
 כיון הייל חזן כוונדו נו מולדה לה פרשה לה לוז דיל דייה אוטרו קי לה
 לוז די לה קאנדילה הי לאס ברכות די לוס קי סוכ'ין זה ספר תורה סון
 לבטלה , הי ייה אב'וימוס אריכ'ה היין דבור טרוקירו לאס פינאס דיל
 היטור דיל קין דויר ברכת לבטלה בר מיכן וכיונא קואנטוס היסורין היי
 הינול קי דויר תפלה ספק חשיכה ומכאן והלאה חושכנא עבא ליהוי הי
 סי אקאב'ירארן דיטאס כמות די ג'ונטי ארוור תפלה קוניל לבור היין
 לאס קהלות לאור היום ועליהם תבא ברכת טוב אכיו"ר

ד גראנדי היס לה פינה דיל קין היסביכ'לה הייל דייה די שבת
 הי גהונס סי אטימנה הי הייל נו סי אטימנה סוונדו הייל
 קי היסביכ'לה הייל דייה די שבת היס קומנו קיסי פאסארה טודה לה
 לה ליי אינטירה אסיגון אב'וימוס אריכ'ה , הי דיפרינדרה הייל בן ארס
 זה גואדראר שבת קומנו הייל דין קי דווקטיר טו דיאירון חכמים ו"ל קי הייל

צידה   דיבור ד   ביום טוב   צא

קי נאסי אין שבת סי מואירי אין שבת פור לו קי איזכוב'לארון קוב'רו
 איל איל שבת אי אפילו קי לה לוי פ'ואי מחיר קי איזכוב'לין איל שבת
 קוב'רו איל ' קון טורו איסטו סי מואירי אין שבת פור לו קי אוטרוס
 איזכוב'לארון פור איל , כל שכן איל בן אדם פרופיוו קי איזכוב'לה איל
 דיאה די שבת בפועל כי כודאי נו חיי פ'ין נו אטימו פארה קוס פינאס
 רחמנא ליכלן :

כ"א טראי אין ספרא זכור את יום השבת לקדשו קואנדו דיטו קי
 סי אקודרו דיל דיאה דיל שבת אינטינדיראס טו קי אים
 ריקידראר דיל שבת אין טו קוראסון קי קולו פארה איסטו כ'ינו אה דיזיר
 הין לוס אוטרוס דברות שמור את יום השבת קי אים גואדרה אין איל
 קוראסון אי דיטו זכור את יום השבת לקדשו פארה דיזירטי קי טי אקודרוס
 אה מילדאר אין שבת פור לה בוקה ' דיפרינדיומוס די אקי קי טיינו חייב
 די מילדאר אין יום שבת קדש מאס די ריסטו די דיאס אי אין לוס דיאס
 די לה קימאנה נו פואירי איל בן אדם מילדאר איל דיאה אינטינדיר קינדו
 וחי בהם אמר רחמנא קי איסטא אינטינדיוטורו אין סו מלאכה פארה
 גוב'ירנאר אה סו פ'אמיזה לחש לפי הטף ' אמנס אין דיאה די שבת
 קי יוא אים אקור אין אור מלאכה טאנטו מלאכה די מאנו טאנטו
 מלאכה די בוקה אה נו אב'לאר פלאב'ראס די אינסימאנה אין שבת או
 דברים בטלים ושחוק וקלות ראש וכיוצא אסיגון אב'יומוס אריב'ה קי איל
 אב'לאר פלאב'ראס די חול אין שבת סי לי קונטה קומו קי איזיורה מלאכה
 אין שבת קינדו אים אנסי טינימוס איל אוב'לינו טורו ישרא כקטן כגדול
 בעשיר באביון די אינפליאר איל דיאה די שבת אין תפילות אי סעודות
 די שבת קדש אי ריסטו דיל דיאה אין מילדאר קאדה אונטו מה שחננו
 ה' די לו קי סאב'י אי נו פודיומוס אב'לאר דברים בטלים קי איסטו אים
 אקור אפילו אין אינסימאנה כל שכן אין שבת אי אפילו קי נו אב'לה
 דברים בטלים איל איסטאר בטל לו טראי ליהו די קואנטוס אינטינדיוטוס
 אי סי אפילו קי איל פרופיוו נו אב'לה דברו בטלם אוטרו קי איסטא בטל
 אוינדו די אוטרוס סי לי קונטה קומו סי איל פרופיוו איסטא אב'לאנדו
 דברים בטלים כידוע ' פור איסטו מוס אירמאנוס מוס קירורוס מיריומוס
 די אינפליאר איל דיאה די שבת אין מילדאר פור לה בוקה קי קוב'רו
 איסטו כ'ינו לה דרשא שמור כפק אסיגון אב'יומוס אריב'ה קי נו סי
 דיורון שבתות אי ימים טובים אה ישרא אוטרו קי פארה טראב'לו'אר אין
 לה לוי סאנטה אי לוס מועדים סי יואמארון שבתות אסיגון איסקרויב'יוו
 איל סמ"ג אי לוס פוסקים ז"ל ' אי אין מואירי שבת טינימוס איל אוב'לינו
 די דיזיר סבדלק לאור קנה אסיגון לו דיפרינדיוו איל טורו שלמנו דיל פקוד

קי דישו וורה אהיט את האור כי טוב ויכדל אהיט * אי דישיחון רבותינו
 ע"ה קי בכלל דיל ציווי די זכור את יום השבת לקדשו איה קי סי אקאב'וו
 סי לי אפארוז'ו אה איל בן אדם אגונה קוזה בואינה אין אגון דיאה די
 לה סימאנה קי סי אקודרו אי קי דינה איהטו איה פארה שבת אי אהסי
 חויהה איל סינניור די שמאי הזקן באופן קי אפילו אין לוס דיאס די לה
 סימאנה סינפרי קי סי אקודרו די שבת * אי לי אטורגו איל סינניור די
 הלל קי טורו איל קין אזי אהסי אפ'ורמה זכור את יום השבת לקדשו *
 אמנס סי אקאב'יראב'ה מונג'ו אין מנות דיל בטחון מאס די רוסטו די
 בני אדם אי דויהה ברך ה' יום יום פור איהטו נו אפ'ירמאב'ה איהטו
 מנוה קון קומידאס אוטרו קי קון רוסטו די עניינים אי איהטו איהטו לו
 קי דישו לה גמרא קי היל סינניור די הלל מידה אוטרה אב'יאה אין היל
 קי לה הכנה איהטו קי אפ'ירמאב'ה זכירת שבת קון אוטרוס עניינים (קפר
 התרדים ז"ל) :

ב"ד טורו איל קין אונרה אה איל שבת איהטו זוכה אה ריקוזה אי
 דישיחון רבותינו ע"ה **מעשה** אין אין אומברי קי איהטו
 טאב'ה קומינדרו סוב'רי מנוה די אורו קיסי אסינטאב'אן דידיסיט
 בני אדם אי סוב'רי איליוה טורו מורו די מינין די מנו'וריהה קי סי קריארון
 די שבת ימי בראשית לי דימאנדארון אה איל קון קי פ'ואיטיס זוכה אה
 טודה איהטו ריקוזה אי דישו קלכ אורה אי סי דיגוויאה'ה אגונה בהמה
 בואינה דויהה איהטו קארני איהטו פארה שבת אי ריקוס די חונה לארץ
 קון קי סון זוכים אה ריקוזה פור לו קי איבב'וסקו'אן אה איל דיאה די שבת *
ב"ג איל קין איהטו מנוה אה איל חכס סי לי קונטה קומנו איבב'ול'אה
 איל דיאה די איל שבת אי אפונטו איל פסוק אה טומאה
 לשון די שמורה שמור את יום השבת קי איל בעל הבית איהטו גואדרארור
 דיל פ'רוטו קי איהטו איל תלמיד חכס אשר פרוו ותן בעתו אי פור איהטו
 טומנו ברקדוק שמור אה יום השבת קי איל בורב'ו די את איהטו פארה
 מנו'וגואר אה איל תלמיד חכס קי איהטו הכרח קי איל בעל הבית גואדררו
 אה איל תלמיד חכס דהיינו קי טינגה לה פידקורה סוב'רי איל אה אפרו
 ב'יג'ארו די סוס אזוינדאס סינדרו איל חכס פרופיוו איהטו שבת אי איהטו
 איהטו לו קי דינו שמור את יום השבת לקדשו קי איל חכס סי לויחמה
 קדוש ה' מכובד (תוכחת חיים דפ"ז ע"ה) :

ובזוהר הקדוש טראי אי איהטו איהטו קו לשון דישיחון הכמים ז"ל
 תלמידו חכמים סון איז'וס דיל רוי אי סי ויאמארון שבתות אי
 ימים טובים קי נו אזין מלאכה אסיגון אזין אוטרוס אי איל שבר די איליווס
 איהטו אין איהטו מונרו אי אה איל מונרו איל ב'יניין איהטו חייב די אינוסיארלוס
 אה איליווס

צידה דיבור ד ביום טוב צב

הם תוליוס קון טורו מורו די מונין די קומידה הי כוב'ורה הי תונר'אר
הם תוליוס קון ב'יסטודוס בואינוס קומו תונר'אין הם תיל דיאה די שבת
קי פ'ואו דיג'ו תיכול תונר'או קון ב'יסטודוס לומפיוס טורו לו קי תוי תיל
בן ארס אין שבתות הי ימים טובים טוינו תיל תיוב די תזיר הם תוליוס
הי תיל קי תיוב'לה הם תיל חכם מיריסי תפיר'רית'רו קומו תיל דין קי
סי לי תוי הם תיל קין תיוב'לה תיל שבת הי תיל קי סי קיורב'ו קון
קורובה די לה לוי סי ט'אז'ה * תנסי ט'אמביון תיל קי סי קיורב'ו קון
תיל קי מילרה סלכות קי תיוב'לה סו לוי וכל שכ'ן תיל קי מינוספ'רוסיו
הם תיל קומו קי מינוספ'רוסיו'תרה שבתות הי מועדות הי טורו תיל קי
מינוספ'רוסיו'ת מועדות קומו קי סי ק'אפ'ר'תרה אין תיל עיקר הי תיל קי
קירי כיון הם סו שמה סי ליסי די תיסטו הי תונר'ו שבתות הי מועדים
הי ת'מורו חכמים הי פוז'תרה ברכה אין טור'תס תיג'אס די סוס מ'תנוס
תמן :

גם דיזירון רבותינו ע"ה קי בכלל דיל כבוד שבת תיס קי סי תר'אפי
סו ק'אב'וסה די ע"ב שבת תנטיס די מוריו דיאה הי סי דיל'תנטי
די היי בשר ורס תוסק'רוב'ו תיל פסוק ויגלח ויחלף שמלותיו על תחת
כמה וכמה תיל קי ב'יונו פ'תרה תוסב'ור פני שבת מלכת'א קי תוסב'ו פני
שבינה קי קירי לונפ'ונה הי תר'אפ'תרו * תמנס סי ת'ק'אב'ודי מונג'ו הם
נו תר'אפ'תרו פיאה די סו ק'אב'וסה הי די סו בתר'ב'ה כלל פורקי סו
פינה תיס מוי גר'תנדי תסיגון וי'א תב'יוומוס תרוב'ה אין לתרגו אין דבור
ב' (דע"ז ע"ב) קי ב'יונו אין גלגול די ב'תקס והרב תמדת ימים ז"ל
כתל'ן שבת טר'אי קי אין לוס די'תס דיל רב י'תרה תחסיד ז"ל תקונטיסיו
מעשה אין תון ריקו קי תירה אין סו סיב'ד'ת'ר הי סי תר'אפ'ת'ה סו
בתר'ב'ה קון כ'אב'אז'ה הי תירה תיל חכם דיג'ו דיפ'ינדיון תין
תיל הי נו פ'אז'ו מיינטוס סוב'רו סוס פ'ל'אב'ר'ת'ס די'שו תיל ריקו לוי סי
ג'וליב'ת'קו הי נו פ'ואירו פור סונפורט'ת'ר לה בתר'ב'ה הי לי די'שו הם תיל
תיל חכם דיג'ו ס'אב'ר'ת'ס קי תמ'תרגורה קירה אין טו פרוסטימור'ת'ה קי
דיספ'ואיס די טו מואירשו ב'ורנ'ת'ן לוס שדוס קי תסומנו'ת'ן הם ב'ת'ק'ת'ס
הי טו תיר'אן פוז'ת'נדי'ט'ו לה בתר'ב'ה קי בכלל די לאס פינ'ת'ס דיל קין סי
ת'ר'א'ש'ה לה בתר'ב'ה תיס תיסטו הי קוז'ת'רו פ'ואי נפ'טר תקיל ריקו תוסט'ת'ת'ן
תסינט'ת'רוס קירקס די תיל טורוס לוס גר'תנדי'וס די לה סיב'ד'ת'ר הי תיל
חכם תוסט'ת'ה ת'חי הי תוסק'רוב'ו'ו תון שס הי לי תיג'ו תיורוב'ה
די תקיל ריקו תיל מואירטו הי תיל לואינו סי ליב'ת'נטי תינפ'יוס תיל
דין מואירטו הי טורוס לוס קי תוסט'ת'ת'ן ת'חי סי פ'וליורון די ת'חי הי
טינבל'ת'ר לוס טר'אב'ו הי דול'ת' קומו לה קי פ'אז'י הי תינפ'יוס תקיל ריקו

צידה דיבור ד ביום טוב

איל מוזירטו אה פילארקי קאב'יאוס די סו קאב'יסקה אי לי דישו אה
 איל איל חכס קי אים אוסטו לי רוספונדייו גוהיו די מי קוב'רו מי
 קיב'רה קיננו אוליי קואנדו מי קאסטויגאב'אן אמי קוב'רו איל אראפאר
 פיהת די לה בארבע'ה אי לה קאב'יסקה אינו טי אוליי אטי טאמביין קואנדו
 מי קאסטויגאב'אס לי דישו איל חכס דינוסייא אמי קי טי אקונטיסייו
 אינ לה סאדורה די טו שמה לי דישו איל קואנדו כלייו מי שמה ב'ינו
 און שר אינ אסימיו'אנסקה די ב'אקה גראנדו אי מי אוסטוב'ו פיואנדו
 טוראס לאס פיהות די לה בארבע'ה אי מי טרושו אונה קאדורה ליינה
 די פיס אי אשופ'רו אי סא קימאנדו אי רוקיב'יוו אה מי נשמה אי לה
 מיטיוו אדיונטרו אי נו פודיאה פארה סאיר די אילי אי ב'ינו און מלאך
 דיל בית דין די אריב'ה אי טומו די אקול שר לה קאדורה קון מי נשמה
 אדיונטרו אי נו פודיאה פארה סאיר אי מי סוב'יירון אמי איל בית
 דין הגדול די יוצר בראשית אי אוסטונסיס סאיוו בת קול די בוקה דיל
 בית דין הגדול אי מי דישו אמי מילדאטיס מקרה אי דושי סי אי אינ
 קומינדארו פארה טראיר ליב'רו די חומס אי מי דישו אמי מילדה אינ
 איל אי איל לואינו קואנדו אב'רו איל ליב'רו טופי אוסקרוטו לא תשחית
 את פאת זקניך אי נו סופי קי רוספונדייו איל לואינו אוליי אונה בוז
 קי אפריגונאב'ה דאדי אה נשמה די אוסטוי אינ לה מדרגה התחתונה
 שבאבדון תהתית (חמ"י חלק שבת פ"ג) , אי איל קיסי אראפה פיהות
 די קו קאב'יסקה אי דאנויא סו בארבע'ה אוס קאב'ואנטי טאמביין קי
 קורטה די ב'יניר איל שפע איל עולם אסיגון אוסקרויב'יוו איל רב הגדול
 (יערות דבש ח"ב ד"פ ע"ד דפוס חדש וו"ל) קואנדו סי דישאן קרוסיר לה
 בארבע'ה סין אראפאר דוספירטאן י"ג מידות די פואדאדיס אינול עולם
 אי דוספירטאן אה אבאשאר שפע גראנדו איל מונדו קי לה בארבע'ה
 טראי דוספירטאמיינטו די פואדאדיס אי פור אוסטו אינול חורבן פ'ואי
 דינ'ו כל ראש קרחה וכל זקן גדוע :

אי מאס טרושו און מעשה אי נו אטריזלאדארי אקי אינ קורטו אי
 אוס קי אינ לוס דואס די איל רב האר"י ז"ל און דיאה ב'ינו די
 לאנטרו די איל החכס רבי יעקב אבושעפויא אי אקולאנטו איל מורי
 ז"ל אי לי דישו איל סו מורסיד סי קירי איר אה מנרוס אי קירי די
 מי אונה קארטה די רוקומינדאסיוון אי לי דישו איל סי מי סיניוור
 דישו איל סו מורסיד יוא סי פואירי איר לשלום אי טירנה פרוב'יג'ו
 גראנדו קי אוס הכרח גראנדו לי דישו איל קי אוס איל הכרח לי דישו
 איל קואנדו בולטאס לשלום סאב'ראס , אי לי אוסקרויב'יוו איל לה
 קארטה אוסי לה דייו אינ סו מאנו אוסי פ'ואי אה מנרוס אי לי אוזיירון
 מונג'ו

צידה דיבור ד ביום טוב צג

מונג'ו כבוד אי סליוו פארה ב'זינר אה סו קאזה אה ינפת קון לה קאראב'אנה
 ויהי היום דיסקאגסארון לה ג'ינטי די לה קאראב'אנה אי איל טאכביין
 דיסקאגסו קון היליווס אי ריסקטו אדורמיסקידו שיעור די אונה אורה אי סי
 איב'אנטארון פארה איר אי דיסקפירטארון אה איל חכס אי דיוחטו אה
 איל חמור פארה אירסי אי לי קליוו אוטררה ב'זי אדורמיסקיון אה איל חכס
 אי ריסקטו דורמיינדו שיעור די דוס אוראס אי קואנדו סי איב'אנטו נו
 ב'ידו אה דינגונו אהי אי סי איסקטרימיון מונג'ו אי הי אינפוסו אה קוריר
 פור איל קאמינו אי סמוך די לה נונ'י ב'ידו אה סו אינקואינטרו אראדוריס
 אי סי אסינטו און פוקו אי ב'ידו קי איל אראדור איריאה קון סו וארה
 אין לוס בואייס קון קרואלראד אי פאסאב'ה און פוקו אי ב'יאה קי סי
 אבולטאב'ה איל אראדור פור בואיי אי איל בואיי סי איריאה אונברו אי
 לו אטאב'ה אי איריאה אין איל אירידה גראברו וכן על זה הדרך טורנאב'אן
 אי איריאה אנסו אי סי אטורב'ו איל חכס מונג'ו אי קואנדו סי אונדיוו
 איל סול סי איזיירון לוס טרוס בני אדם אי איב'אנטארון סוס בויס קון
 ליוורו גראברו אי אב'לארון קון איל חכס פור דיוור ברוך הבא סו מורקיד
 אים די נפת לים דישו סי דימאגרארון איל רב הארי ז"ל איסטא אין נפת
 דישו אה איליווס סי אי סי איג'ארון אה סוס פייס אי ליוורארון אי
 טאכביין איל חכס ליוורו קון איליווס אי לי דישירון אה איל איסטא ב'יונדו
 סו מורקיד אין נואיסקטרה אפ'ריאיסקיון אי מואיסקטרו גער לי דישו סי לי
 דישירון אה איל למען כבוד ה' אפיאדראטי די נווטרוס קי די בני ישראל
 סומוס נווטרוס אי קואנדו טי ב'אס אה נפת אפריסקורה אה איר דילאנטרו
 די איל רב אר"י אי רוגלי אה איל קי סויה מתקן אה נואיסקטראס למאס
 אי לים דישו איל חכס אנסו ארו אי לו אקונג'ארארון שבועה פיוגאדה
 פארה אפ'ירמאר איל תיקון קי לי דירה אה איל איל רב קי אגאן אי לו
 טומארון אי לו לויב'ארון לה קאראב'אנה קומנו סיראר אור'ו אי קואנדו
 פ'ואי אה נפת איל לואיגו פ'ואי אנדי איל רב אר"י אי איל רב לו אקולאנטו
 אי לי דישו אה איל פור איל עסק די לוס בואייס ב'יניטויס לייא לו סי
 אמאניואנה ב'יזן אמי אי אנסו איזו אי לי דישו איל רב אגורה סאב'ראס
 איל הכרח קי טי דישי אטי אין איסטא אידה אי אים קי סו מירקיד
 אים דיל שורש די סוס נשמות אי סון פ'ולאנו איז'ו די פ'ולאנו די לוגא-
 פ'ולאנו אי לי דימאנדו איל חכס קי אים סוס פיקארוס לי דישו אה
 איל פור איל עון קי סי דאניוארון לה פיהה די סוס קאב'אסאס אי סוס
 בארב'אס לי דישו אה איל קי שויכות טייני לה פיהה קון לוס בואייס לי
 דישו אה איל פסוק קלארו אים אין לה ליי לה תקיפו פאת ראשיכם ראשי
 תיבות אים פרות פארה דוורטי אטי קי טורו איל קי סי דאניוא פיהה

צירה דבור ד ביום טוב

די לה קאכ'יסקה או די לה בארבע'ה ב'וינו כגלגול אין ואקה אי לי הינכונו
הם חיל תיקונים קי לוס היוורה אקטה קי סי פ'ואיראן מתקנים אי לי
ב'ינוורון אה חיל חכס בחלום אי לי דושירון אה חיל וכרכך ה' רופווי טו
למה אקונון רופווי מואוסטרה למת דיל דואה קי אינפויסאטוס אה חזיר
לוס תיקונים קי דיטו אטוי חיל רב קי קון חיל חנקון פרימירו קי חזויטוס
מוס קיטארון די אקיל סירב'ומיכטו פ'ואירטוי קי ב'ויטוס אי מוס אינטרארון
הה גהינס וכן על זה הדרך חין קארה תיקון מוס קיטאכ'אן די ליוונגו
פיוגארו אה ליב'ויאנו אקטה קי מוס אינטרארון אה נואוסטרה מחיטה
ע"כ * דיפרינדימוס די חקי סוינדו קי חיל קי סי אראפה פואה די לה
קאכ'יסקה או די לה בארבע'ה קורטה די אכאשאר חיל שפע אה חיל מונדו
הסיגין אב'וימוס די נומברארו דיל רב הגדול יהונתן ז"ל ובכן **ישמע**
חכס ויוסף לקח אה אקאכ'יראסקי אה נו אראפאר פואה די סו
קאכ'יסקה או די סו בארבע'ה אי דירוקאר חיל בנין קי לי פ'ראגואו אה
חיל חיל שי"ת * אי קונפלה חין סו דעת די חקי אינדולאנטרו אה נו
כולטאר מאס לקורו הרע וועזב רשע דרכו ושב ורפא לי :

ב"ד אים חסור די דויולדי אה חיל גוי קי אכ'רה לה קארטה חין שבת
אי עבירה אקארואה עבירה קי מולדה קוזאס די טראטו
אי באראטו אי פלאכ'ראס די אינסקימאנה חין שבת * אי חין ב'ויטוס סי
טומה לגון פער חין שבת די מילדאר עכיונים די לה קארטה * אי חין
וויס חיס מחלל שבת על ידי די מילדאר לה קארטה * אי חנסו טאנבוין
חיס חיסור די דויולדי אה חיל גוי חין שבת קי אינסקימאנה לונברו פארה
קאינטאר חיל גוזארו או חזיר קאכ'י לו פרופיוו אקונטאר חין לה קאהכני
פארה בני'ור קאכ'י חיס חסור חין שבת קוב'רו קי חיל גוי נו לה חזוי
פור חיל סולו אי חיל קי ב'י חין סו ב'ויטו קי חזוי חנסו טויני חוב'לונגו
די דופ'יכיר חין סו מנחו אי סי נו דופ'ינדיוו חינול טויני חיל חיסור
חיל ב'יחידור טאנבוין * אי חנסו כוכ'יר דולדורמאס חין שבת סו חיסור
חיס גראנדו חין שבת מאס די אינסקימאנה קי חיסטו אפילו אינסקימאנה
חיס חסור מנר די לה לינ'י (שס) :

ב"ה איר קי אכ'ירגואינסקה פ'אקיס די סו חבר חין לוס מונג'וס
הפ'ואירה קי נו טויני חלק לעולם הבא טויני חיסור די
פוח'ה קוזארו חיס חין שבת קי חיס מחלל שבת קי חזוי משא ומתן חין
שבת קי חזין טרוקו קי לוס זכוות דיל אכ'ירגואינסקהרור סי לי ב'אן אה
חיל קי סי אכ'ירגואינסקו אי לוס עונות סוליווס סי לי ב'אן אה חיל אכ'יר
גואינסארו * אי סי אקאוירין אה נו אינבוראג'אר חין שבת קוב'רי קי
הפילו חין אינסקימאנה חיס חסור פורקי לה בוראג'וס לו טראי אה חיל

צידה דיבור ד ביום טוב צד

ב"ו די שירון רבותינו ע"ה גראנדוי אים איל כבוד די איל שבת קי
 טופאמוס אין לוס סיניוריס גראנדויס דיל תלמוד רועי
 ישראל קי סי בלאב'אן די תלמוד תורה פארה אפרונטאר מיניסטוריס די
 איל שבת סאנטו אהון קון טורו קי ייח לו פודיאן הזיר על ידי די שלוח
 לו הזיאן פור סוס מאנוס אסיגון דישו לה גמרא מצוה בו יותר מבשילוחו
 אי רב ספרא ג'אמוסקאב'ה לה קאב'וסה רבא קאלאב'ה איל פישקארו רבה
 אסופלאב'ה לה לומברו פור כבוד די שבת רב עמן קי ב'וסטיאה אין יום
 הששי לוס ב'וסטורוס מאס ב'יוז'וס כדי קי צו סי לי הינקאנייארין סוס
 פאניווס בואינוס קי גיזאב'ה אין ערב שבת גיזארו פארה שבת רב חקרה
 קורטאב'ה לה סאלטה רבה אי רב יוסף פארטיאן לה לינייא רב פפה
 הזיאה מיג'אס פארה לויס די שבת * אי אין לוס דיאס די רבינו האר"י
 ז"ל אירה איל רב החסיד מוהר"ח הלוי ז"ל מופלג אין סו דור אי איל
 אירה טודוס סוס דיאס אפוטרופוס גראנדוי פארה שבת אי אפריונובאב'ה
 אי אקאוידאב'ה אה ישראל דיקונטינו אובבריס אי מוז'יריס פור גואדרהר
 איל דיאה די שבת אי אנסי הזיאה מודי שבת בשבתו קוב'רי קי אירה רב
 גדול בישראל אי איל בבבורו ובענמו סאיאה אה מירקאר לוס מיניסטוריס
 די שבת אי סוס תלמידים לי דימאגדארין אה איל פורקי הזיאה אנסי די
 סאיר אה קאיו מונג'אס ב'יוזיס פארה קאדה קוזה אי קוזה אין דיספארטי
 אי ריסקפונדיאה קי איי שבר פסיעות קירי דיזיר קי שייבי סו שבר אפארטי
 קוב'רי קאדה פאסו אי פאסו קי קאמינס איל בן ארס אין קוזה די מנוס
 אי אנסי די קונטינו קאמונאב'ה פור לאס קאסיס אי פור לאס פלאסאס
 אי ארודיאב'ה לאס קאזאס אי לוס קארטיז'וס בוג'י אי דיאה די מידווא
 בוג'י די בוג'י די סיש אינדילאנטרי אה אקאב'יראר אה איל פואיב'לו קי
 אפאריוז'ין לורכי שבת אי לאס מוז'יריס קי מאדרונגון אה אליב'אנטאר
 דימאדרונגארה די בוג'י די סיש קי אנאן לוס איג'וס די קאזה דינפראניקו
 אה קי בו ב'ינגאן אה אוסביב'לאר חס ושלום שבת סאנטו אי אקאוידאב'ה
 איל בענמו קי סירארין לאס בוטיקאס דינפראנו אי לוס מירקאדוריס אי
 קורידוריס קי סי פ'ואיראן דינפראנו אה קאזה אה ריסיב'יר שבת מבעוד
 יום אה קי בו ב'ינייראן לירי תילול שבת אי מאס מונג'ו אים לה אקאב'יראסייון
 לוס מירקאדוריס מאס די לוס בוטיקאריווס פורקי בו דינאן לוס בוטיקאריווס
 די קי פארה נווטרוס אים לה אקאדאסייון מאס מונג'ו אי בו אה לוס
 מירקאדוריס אי דיטט אקאב'יראסייון אים הכרח אה הזירסיב'קטן כגדול
 כעשיר כאכיון סינדו טודוס איסטאמוס אינקומינדארוס אין שמירת שבת
 אי איל איסור די חילול שבת אים מווי גראנדוי קי סי לי קונטה קומו קי
 קאפ'רארה אין טודה לה ליי אינטיירה אסיגון אב'יוימוס אריב'ה אי טורו

צידה דיבור ד ביום טוב

ישראל סין כשרים אי יוא סי אהודתן טודוס אין שמורת שבת אי קוראר
 טודוס לאס בוטיקאס אי מאנאזיטוס דינפראנו אה ריסיב'ור שבת קון
 ליגריאה גראנדי אי נו קוספונ'ו איל בן ארס קי אין איסטאנדו אוערו
 פוקו אין לה בוטיקה לי ב'ווינין מושטירוס אי אזי מאס ב'ינדודאר אי טוינו
 רינת פורקי סי קוספונ'ו אה אוסטו די לוס סילוס לי דוידאן די איל איל
 רינת אין לה סימאנה פור איל חילול שבת קי איוו אי נו ריסיב'ווי אה איל
 שבת דינפראנו ותהילות לא יתברך קי אין נוטיסטרס סיב'דאר די **אומ'ר**
 וע"א הוס איל מנהג קי חון סי' חכס סי'ו קאמינה אין קארס
 ערב שבת פור לאס קאוס אי פור לאס פלאקאס על פי טיוו עט"ר מוה"ר
 הכולל יכ"ו אי אקאב'ידה אה טודוס אה קי קירין דינפראנו אי קי נו
 וינגאן אה חילול שבת ח"ו אי ביין אב'ינטוראדה קוס פארטיס לוס קי
 חוין בקול מורו"ס חבף קומו איל דין אי סי לי קונטה קומו קי סי אפ'ירמארה
 לה לי הינטורה אסיגון אב'וימנס אריב'ה וכלל די גוארראר איל שבת
 הוס קי טינגאן קארנו די לוס סי' חכמים אה אזירלים הספקה אה קי
 סי פואידאן מאנטינור קי יוא אב'וימנס אריב'ה קי איל תלמוד חכס סי
 יואמה שבת קדש אי אנאי דישירון אין איל זוהר הקדוש מה שבת לה'
 קדש חוף רבי שמעון בן יוחאי קדש :

וחבמי המוסר ע"ה איסקריב'ורון מוסר השכל פור איל חוב'לינו די
 קיר מחויק ביד דילוס סי' חכמים קי סי ב'יאן ח"ו חון ספר
 תורה אינלה טיורה איסקלאמאב'אן נעקה גדולה ומרה אי לימוניו גראנדי
 אי חיונו אי ליורו אי אינדונ'ה לוס גי'דיווס אי פורקי נו סי איסטרוימסיין
 סוב'רו לוס תלמידי חכמים קי איסטאן בערוס ובחוסר כל אי על ידי די
 אוסטו חכמתם סי מינוספרוסיוא אי קוס פלאב'ראס נו חוליון אי לוס חכמים
 סון קונטארוס מאס גראנדי קי איל ספר תורה אסיגון דישו לה גמרא
 איסטוס בכלאים סון טפאים קי סי איב'אנטאן דילאנטרו דיל ספר תורה
 אי נו סי איב'אנטאן דילאנטרו די אומברי גראנדי קי הוס איל תלמוד חכס
 אי אסיגון סי אקאב'ידאן אה נו אזיר חילול שבת אנאי הוס איל חוב'לינו
 דינו חיוכיב'לאר אין כבוד דיל חכס אי טינור לה פירקורה אפרוב'ונ'ארלו
 די קוס חוונדאס וזה הדרך ישכון אור איל קי טוינו ורחת שמים קי
 איסטין קוס חו'וס אב'וורטוס מירי שבת בשבתו כוב'רי לוס עניוס די
 ישראל אי מאס דימאזיואלו סוב'ר תלמידי חכמים עניוס אה קיחור מחויק אין
 קוס מאנס בעין יפה פור כבוד דיל שבת קדש אי ליגראלוס די קוס
 אנאיאס :

זך סי אקאב'ירי איל בן ארס אנטוס די דויר ויבולו נוג'י די שבת
 אה אזיר התעוררות די תשובה סוב'רי לוקי חיוו אינטרו לה
 סימאנה

צירח דיבור ד ביום טוב צה

סימאנה סיינדרו ויז דישירון רבותינו ע"ה קי דוס מלאכים לו אקונפאנוואן
האיל בן ארס אין ערב שבת קואנדרו דיוי ויכולו אי מוטיין סוס מאנוס
סוב'רי סו קאב'יסקה אילי דיוין איל וקר עונק וחסאקן הכופר אי פור
איסטו איס הכרח קי אנטוים די דיויר ויכולו קי טורנומוס אין תשובה
פארה קיסי פידרונין לוס עונות פורקי סי איסטטה איל בן ארס אין סו
מאיקוויא די סוס פיקאזוס כולו דיוין איל לוס מלאכים וקר עונק סיינדרו
איל נו קיז'ו טורנאר די סוס פיקארוס * אי איס הכרח די אקאב'ידארמוס
אנטוים די קבלת שבת אה לאב'אר לאס קאראס אי לאס מאנוס אי לוס
פויס קון אגואה קאינטוי * אסיגון דישירון אינלה גמרא קי איל מנהג
די ר"י בר לעזי אורה אין קארה ערב שבת קילי טראיאן דולאנטרו די
איל און בלי גראנדי ליונו די אגואה קאינטוי איסי לאב'אב'ה סוס קאראס
אי סוס מאנוס אי סוס פויס * אי איסקרויב'יוו איל רב המקובל חמדת
ימים ז"ל בחלק שבת קי איל עיקר דילה כונה אין איסטטה לאב'אדורה
איס סיינדרו קי טודוס לוס בני ארס בכלס דמות תבניתו יתברך לו קריאו
אסיגין דיוי איל פסוק כי בכלס אהים עשה את הארס אי אין לוס דיהס
דילה סימאנה פוזה סוב'רי איל רוח הטומאה קי טודו מודו די קוזה קי
איס קדש איס אג'אקינטטה די רוקיב'יר טומאה אי אינקונארון איל כלס
אי כדי פארה פאסאר איסטטה טומאה סי לאב'י סוס קאראס קון סוס
מאנוס אי אקאב'ירי איל בן ארס אה סו מו'יר קי אינסוינדה לוז די שבת
אין סו אורה קיסי אדינפראנו אינלוס איג'וס דילה קאזה פארה קי קי
ב'יסקטה בגדי שבת לפחות אונה אורה אנטוים די אינסוינדיר נר שבת קי
ויז דישירון חכמים פור טרוס עבירות לאס מו'ירוס מו'ירין אינלה אורה
דיל פאריר אונה די אילויאס איס קינו סי אקאב'ידאן אין נר שבת אי
איסקרויב'יוו איל רב חמדת ימים ז"ל אין פרק ד' מחלק שבת קי אינלה
אורה קיסי איג'ה לה מו'יר סוב'רי לה קאמה פארה פאריר קי ג'וונק
סוב'רי איסטטו :

טאנביין

סי אקאב'ירי איל בן ארס קארה ערב שבת בתוך דיל אנויו
דיסו פארהי אי סו מאדרי אה אינסוינדיר לוז קלארה אי
כואנה פור כבוד דילה אמה די סו פאדרי או סו מאדרי אי איל מו'ירטו
טויני נחת רוח קי אין קארה נוג'י די שבת ב'ינטן פארה ב'ו'וטאר אה
סיס קאזאס קומו איל מעשה די רבי קי ב'ניאס אסו קאזה קארה נוג'י
די שבת קי פור איסטטו אינקונאנדרו אנטוים דיסו מו'יר קי לוז סיאה
אינסוינדירה אין סו לוג'אר * טאנביין רבי יוסו אגלילו ב'ניאס אסו קאזה
קארה שבת אי סוספיג'אדון אה מו'יר דוס תלמידים קי אייירון סו בנו
די רבי יוסו אגלילו קי איסטט'אב'ה טראב'אז'אנדרו אינלה לוי אי סוספיג'אדון

צידה   רבוב ד   ביום טוב

קי שגון אימברו קי פ'ואי מתיוחד קון היליווא אי דינוסיווארון לה קוזה תה
 בית דין הילה טרושירון אילי קיריאן דאר מלקות אי דיטו קי חירה רבי
 ווקי הגלילי סו מארירו אינו לה קריאירון אי א אוטרו שבת כ'ינו קומו
 סו אוואנסה אילה טופו ליוואנדו אי לייב'אנדו זער פור לוקי לה סוספונג'ארון
 הין איסטו אי לה מאנוואנה סו דיסקוב'ריוו רבי ווקי הגלילי אהיל זבור
 איניל בית הכנסת אי אפיוו תה מונג'וס די היליווס אי מאס נו בולטו
 פ'ארה ב'יניר אסו קאזה * אי אוסקרוב'ווי איל רב חמדת ומיס ז"ל שס
 קירו אקו סו פריב'ה איל דיספירטאמוונטו גראנדו קי טווינון לאס נשמות
 הין נוג'י די שבת אסטה קיסו ב'יטטין אין זורת הגוף ממא קי איראן
 הין איסטו עולם אי ב'ווינו ב'יווס קיסו אמוסטראן אום אוז'וס אסיגון
 טרהי איל זוהר הקדוש פרשת תרומה אי דיוו אהי קיסו סי דאב'ה רשות
 ב'יאן לוס בני אדם הין נוג'י די שבת אי ראש חדש אי יום טוב אסימיו'אנסה
 די זורת פ'אראס אינרוב'ה די לוס פ'וויוס אלאב'אנדו תה איל שו"ת *
ז"ך איל קי סי אינסאניווא הין שבת אזו חילול שבת קי סי לי קונטה
 קומו קי אינסקינדווירה פ'ואיוו הין שבת (זזה"ק ע"פ לא תבערו
 אש ביום השבת :)

ב"ח איל קי גואדרה שבת אמוסטרה אחרותו יתברך שמו קי איל הים
 אונו אי נו סיגונדו אי איל איזו אום סוילוס אי לה טווירה
 אי טודו איל מונדו אים סוליוו * אי קון איסטו אים שורש פ'ארה טורנאר
 איל אונברו הין תשובה קי סוב'רו קי טונימוס קי ריי קי אינפריוזינטה
 סוב'רו סו כבוד נו סו כבוד אים אינפריוזינטאדו אינפירו סוונדו טודו איל
 מונדו אים סוליוו פואירי אינפריוזינטאר על דרך דיל חכס קי דיטו לה
 גמרא קי פואירי אינפריוזינטאר סוב'רו סו כבוד סוונדו לה לוי אים סוליוו *
אמר המאסף קון איסטו מי פאריסי תה אקלאראר לה כונה די איל
 מאמר קי דושירון חכמים ע"ה אי לו טרושי הין מי ליב'ריקו
בן אברהם בדרוש א' לתשובה וז"ל קואנדו סוב'יוו משה אום סוילוס
 סוב'יוו אום סוויטי סוילוס קואנדו סוב'יוו הין איל סוילו
 קוטינו אינפוסארון תה מילדאר ויבולו השמים והארץ וכל זכאס ויכל
 להים ביום השביעי וישבות ביום השביעי וכו' אי איל לואיוו אינפוסארון
 תה ריקונטאר הין איל שבת די לה תשובה ע"כ * אי הין דיטו ליב'ריקו
 ייא אקלארי הין איסטו מאמר אסיגון מי אינגראנסיוו איל שו"ת * אי
 אגורה מי פאריסי תה אקלאראר מאס קון לו דיג'ו אי לה סכנה אים
 קי קואנדו סוב'יוו משה רבינו ע"ה אום סוילוס אי לוס טופו קי איסטאבאן
 מילדאר ויבולו השמים והארץ קי איל שו"ת קריאו סו מונדו סוילוס אי
 בוורה אי טודו מודו די קריאנסה הין לוס קיס דיאס אי הין איל דואה

צ'ירה דיבור ד ביום טוב צו

קיטונו חולנו קי גואדרו שבת קדש אי דיל שבת קי ב'י קי טודו חיל
מונדו חיס קוליו אי נו איי אוטרו דיו אפ'ואירה די חיל 'אי קון איסטו
ווא פואירי אינפרווינטאר אה חיל פיקהדרו קי טורנה חין תשובה על דרך
דיל חכס קי אינפרווינטה סוב'רי ס' כבוד קינדו לה לוי חיס קוליוה אי
סוב'רי איסטו חיל לואינו אינפיקארון אה קונטאר חין חיל שבת די לה
תשובה קי ווא אפרוב'יג'ה תשובה אה חיל קי טורנה חין תשובה די סוס
פיקהדוס קינדו טודו חיל מונדו חיס קוליוו אסיגון דישימוס :

א' איסטו פאריסו קי חיס חיל דיקלארו דיל מאמר קי דוסירון רבותינו
ע"ה לו טופו ארס הרשון אה קין לי דישו אה חיל קי פ'ואי חוג'ו
חין טו דין לי דישו אה חיל חיוו תשובה אי מי חיוו פשרה קי סי בלאו
די מי לה מירויא גוירה קי דישו חיל דיוו נע ונד תהיה בארץ חיל לואינו
אינפיקו אי דישו מזמור שיר ליום השבת קי חיל דיקלארו חיס קי קינדו
ווא קי לי רוקיב'יוו לה תשובה אי חיל רוקיב'יומנוטו די לה תשובה חיס
פור טעס קי טודו חיל מונדו חיס קוליוו פארה אמוקטראר איסטו
אינפיקו אי דישו מזמור שיר ליום השבת קי די חיל שבת קי ב'י קי טודו
חיל מונדו חיס קוליוו אסיגון אב'יומוס 'אי איסטו חיס חיל טעס קי
לי אינטרונו חיל דיוו ברוך הוא אה קין קואנדו חיוו תשובה חיל אות די
שבת אסיגון דישימוס :

ב' ממנו ניקח תוכחות מוסר אה נו איסקיב'לאר חיל דואה דיל שבת
קיינדו חיל קי נו גואדרה שבת נו קריאי באחדותו יתברך קי טודו
חיל מונדו חיס קוליוו וכו' אחד ואין שני 'אי חאי חין דיטו ליב'רוקו
חיס קריב'י שבחמת מי סי אנקווא מי אלמה אי רוקיב'ו מונג'ו נער די
ב'ר קואנטוס מבני ישראל קי סי פיינאן קאב'ואוס די סוס קאב'ואוס קון
פייניס חין דואה די שבת סאנטו אי חוין קון איסטו מאסוס מאסוס די
פיקהדוס אי מחמת די חיל חונו רע ומר קי לוס חיוו אה חיליוס קימו
היתר קומנו סי ח'ו נו חיו דין אי נו חיו דיון חיו להס חיו לכפסס קי
ב'אן אה רוקפונדור חין חיל דואה חיל ג'ונג'ו א' סירה סוס פינאס מונג'אס
די קונפוטאר קאראר קי דיוואראן אה חיר אה גהינס מחמת די לוס
יסורין קי איסטארראן לייב'אנדו קי לוס ב'אן ארונג'אנדולוס אה חיליוס קומנו
ארונג'אן פיידרה קון סאפאן 'וכל ישראל בשמים הם אי אפוקו אפוקו דוואראן
איסטו חונו מלי אי גואדראריומוס חיל שבת סאנטו קומנו חיל דין אי קון
איסטו אסיקאמוס לה גאולה בעגלא ובזמן קריב חמן :

כט איל קי גואדרה שבת לו איסקאפה חיל דין די גהינס אי אנכי
דוסירון חין ילקוט חדש ערך שבת קי י"ב משם פרקי ר"א
ו"ל נו סיפה מליה חיל שבת ליב'יוחנה חין טופ ארו'וס קי חוק נוג'י די

צידה דיבור ד ביום טוב

שבת דיסקפירטה איל זכות די ינחק אי לו איסקאפה די חבלי משיח הי לה
 מאנייזנה דיסקפירטה איל זכות די אברהם פארה איסקאפאר דיל דין די
 גהינס קי איסטא אין לה פואירטה פארה איסקאפאר הם קוס איז'וס
 לוס קי גואדראן ברית , אי קון איסטו אקלארי לה כונה דיל מאמר די
 רבותינו ע"ה אין מדרש תנחומא וז"ל הבה נתחכמה לו לבטל מהם את
 השבת קירי דיוור קי לוס מנרוס קיריאן באראר איל שבת קינו גואדראראן
 ישרא אין מנרוס , קי איי קי אינטיונריר קי פ'ואי קוס סברות די באראר
 די ישראל איל שבת אין לו קי איסטאב'אן ישראל אין גלות

אמנם קון לו דיג'ו פארוסי קי קי אינטיונריר קוס פינסאמיונטוס אי
 אים קי סיינדרו קי איל גלות אים פארה איסקאפאר די איל
 דין די גהינס הי איל שבת אים טאכיוין פארה איסקאפאר די גהינס
 סיינדרו אים אנסי קון לו קי גואדראן שבת לויא איסקאפאן די גהינס
 הי נו קירין גלות פארה איסקאפאר די גהינס סוב'רי איסטו סי אסאב'יג
 טארון הם באראר איל שבת פארה קי קידאראן אין גלות דיבאשו די קוס
 פודוריק אי איל גלות קי לוס איסקאפי די גהינס (סה"ק בן אברהם וע"ש
 מה שפירשתי עוד בזה)

ד דישירון רבותינו ע"ה טורו איל קי איזכוב'לה איל דואה דיל
 שבת מלכד די לאס פינאס משאס אי אמארגאס קי
 ייב'ארה בר מינן הם איל אוטרו עולם אי אין איסטו עולם איסטא ליינו
 די משארוסייוניס בר מינן סיינדרו איל אים קאב'זאנטו די דיטאראר די
 ב'זכור איל גוש , אי טורו מורו די מאניירו אי מאניורה דיסקפירטה סוב'רי
 איל ג'וזגו קי סיינדרו קואנדרו ב'ויני איל קי ב'ויז'יטאראן אסיגון דישירון
 רבותינו סוב'רי איל פסוק ועליהו לתרופה אי טורו מורו די סייגו אי
 קושו אי ג'ולאק וכיוטא דימאנדארה סוב'רי איל ג'וזגו סיינדרו איל אים
 קאב'זאנטו די דינטיונר לה גאולה קי איסטונסיס לוס טייני קי מילוי
 כאר איל סי"ת אי אנסי טורו מורו די ארבל'ולי ייאבאנו איסקלאמאן סוב'רי
 איל סיינדרו קי לעתיד לבא טיינין קי דאר פ'רוטו , אי אנסי איל קול
 אי לה לונה קי איסטונסיס סי מוג'יגוארה קוס לויס אסיגון דיוזי איל
 פסוק והיה אור הלבנה כאור החמה וכו' , אי אפילו לוס קי איסטאן
 אין גהינס איסקלאמאן סוב'רי איל אי אפילו לוס מואירטוס איסקלאמאן
 סוב'רי איל סיינדרו איל איסטא דיטאראנדרו די ארוכוב'ירסין , אי קואנטו
 זער סונפורטה לה שכינה סיינדרו איל אים קאב'זאנטו אין דיטאראמיונטו
 די לה גאולה אי איסטא סונפורטאנדרו זער קון נווטרוס אין איל גלות
 אסיגון לויא אב'וימוס אריב'ה , אי סוב'רי איסטו סי איסטרומוסקא איל
 בן אדם אי דיגה כינו לבין עצמו גואיי די די סוב'רי מי קי קון

צ'ירה דיבור ד כיום טוב צ"ז

ימוס עונות ובפרט איל עון די חילול שבת איסטו דיטאדראנדו לה גחולס
אנדרי יוב'ארומוס אה מואיסקטרו דיפודיוו קי דילאנטרי די סו אירה קין
קי פואירי פאררר אסיגון דיזי איל פסוק לפני זעמו מי יעמוד קי פו
טייני לוגאר פארה פ'ואירסי סיינאז מלא כל הארץ כבוד , אי קואנדו
לו טראין אה איל בן אדם אה איל ג'אוגו נו פואירי דיזיר אוי נו פואירי
איר אמאנויאנה אירי וכיולא די ריסקטו די טענות די שוא ושקר סיינאז
פור פ'ואירסקה לו אראקטאן אה איל מלאכי חבלה אי משחיתים קי אוב'אז
אי היזו די סוס מעשים מאלוס אוי לה לאותה בושא אוי לה לאותה
כלימה אוי נו פואירי אינויגאר די לוס מעשים מאוס קי איזו סיינאז טייני
סו פ'ירמה אסיגון דיזי איל פסוק וידי אדם חותם ' ועל הכל אין איסור
די שבת איל פיוגארדו קי אי קואנטוס בני אדם קי לוס פאריוסי קי לייח
גואדראן שבת אי ב'אן קאמינאנדו כיום שבת קדש אין לוגאריוס קי פו
איי ערוכ קון לה שארטה ג'אוגארדו אין סו מאנו אי קומיינדו פיפיטאס
וכיולא ' אי פו פואירי סיר סין פאררר מיינטיוס אין מוא'יריס סיינאז איל
אז'ו דיל בן אדם מירה אנדרי נו קירי אי ב'ויני אה פינסאר פינסאמיינטוס
מאוס אי פואירי ב'אזיר לודו טומאח קרי בר מינן קי עבירה אקארואה
עבירה ' בן אדם אב'רי טוס אז'וס די לה סייגידומכרי קי איסקטאס אין
איסקטו מונדו דיל פירדי קי מיטיוו אין טוס אז'וס איל שטן איל יזר
הרע פארה קי נו ב'יאס אין לוז די לה לוי אי לאס מנאות ' אנטיוס קי
ב'ינגה איל דיאה די לה סיקוטאנסה קי נו פואירי סאב'יר איל בן אדם
קואנדו איס סו אורה אי לה תשובה לו קי אפרוב'יג'ה אה איל בן אדם
איס אין סו וידה ' אסיגון אב'יזיעוס ארוכ'ה אין לאהנו אי אכסי טופאמיס
מעשה אין רשכ"ל ע"ה קי אירה סוידיאדור די קארעב'אנאס קון מאס
חבריס קי טייניאה קון איל לאדרוניס אי קארה דיאה סי איב'אן פור לוס
קאמינוס אה סוידיאר לה גיינטיו ' אי רשכ"ל טורנו אין תשובה אי סי
איזו אונכרי גראנדרי אין לה לוי קואנדו נפטר רשכ"ל מואיריון אין אקיל
דיאה סוס חבריס קי טייניאה אי לוג חבריס יוב'ארון אה גהינס אי אה
רשכ"ל אה גן עדן אינפ'רינטיו אוננו די אונטרוס דישירון לוס חבריס די
רשכ"ל וכי משא פנים איי אין לה קוזה דיסיירטו ג'אוגוס רוב'ימוס קון
רשכ"ל ג'אוגוס מאטימוס די קי איסקטו איסקטו אין גן עדן אי נווטרוס
אין גהינס ' לוס דיספונדיירון רשכ"ל טורנו אין תשובה אין אקיל עולם
ב'אזוטרוס נו טורנאטיס אין תשובה דיספונדיירון לוס חבריס די רשכ"ל
אי דישירון סי איס איסטו טורנארימוס נווטרוס אגורה אין תשובה דישירון
אגורה נו ב'וס אפרוב'יג'ה תשובה אי אדרבא אפיגארדו אין סוס דיניס
פורקי נו טורנארון אין תשובה אין סוס וידאס אסיגון טורנו רשכ"ל

צ'דה דיבור ד ביום טוב

דיפרינדימוס די אוסטוי מעשה קי תשובה לוקי אפרוב'יג'ה אה אל בן
 אדם אים אין סו ב'דה קיסי אריפוינטה אריפוינטיוון קומפלורה די לאס
 עבירות קי אין סו מחנו די סוס מוסידארוס אסטא אקול דיהא הי סו
 איסי סו פ'וליוז דול פיקארו קומו איל קי סו אישה די בואיו מועד
 קורי דיוור קיסו אוחאנסה לויא אים די אקורטיאר וכפרט אין דיהא די
 ניסן הי קומו איל קי סו פ'וליו דול אונימיגו קינר איי הוטרן אונימיגו
 גרהנדי אה איל בן אדם קומו איל סטן איל ינר הרע קי טורה סו כונה
 אים פארה אויג'ארו אריינטרו די גהינס באמבטי התקתונה קי אין איל
 תחתית הסיוגן הוימוס תפלה הי דיוימוס אין לאס סליחות אהינו שבשמים
 פדונו מירי כל אויבנו קי אים פור איל ינר הרע הי סו פ'ונס'ארו קי מוס
 ריגמה איל סי"ת אה אוסקאפאר די סוס סונב'אוימונטוס מלוק * הי אוסטא
 מנוה דולה תשובה נו אקוימו'ה אה אוסטו די מנות קי איי חסרון כוס
 דהיינו גאסטאר די סו מונדה פארה אפ'ירמאר לה מנוה אינפירי אוסטא
 מנוה דולה תשובה אים קונלה בוקה הי איל קוראסון אקויגון דיוו איל
 פסוק בפיק ובלבדך לעשותו קי אוסטו אים לה כונה דול נכיל הושע קי
 דישו טובה ישראל עד ה' אהיק כי בשלת בעונך קחו עמכם דברים ושובו
 א ה' קורי דיוור קי אין אוסטא מנוה דולה תשובה נו איי גאסטאר מונדה
 קי פונס'ארו אה נו גאסטאר טו דוב'יראס די אויר לה מנוה סו נו קחו
 עמכם דברים ושובו א ה' קי קון איל וידוי קי אויס פור לה בוקה הי
 אריפוינטיוון אין איל קוראסון לויא אבאסטא :

ובמדרש

רבה ס' אמור טראי די ראש השנה אוסטאן אטאקסארוס
 לוס מונות דול בן אדם אפ'ואירה די גאסטוס די שבתות
 הי ומיס טובים סו פו'ה לי פו'אן אה איל סו מינגואה לי מינגואן אה
 איל * הי אונראר אה איל דיהא די שבת נו אים דוקא קון קומידאס בואינאס
 סו נו קון גואיזמוס בואינאס טאמכיון קי סו אפרוב'יג'ה לה נשמה יתירה
 טאמכיון קי לי ב'וני אין דיהא די שבת אקויגון טופאמוס **מעשה**
 (שבת דג"ל) קי קורארו סליחון רשב"י ור"ה דולה מערה ויירון אהון
 ב'יוזו קי אוסטאב'ה אטארו דוס מאקוס די מורטה פארה גוליר אין
 שבת לי דוסירון אה איל אוסטא מורטה פארה קי לה קירוס לוס דישו אה
 איליווס פור כבוד די שבת לי דוסירון אה איל הי קי טו אבאסטוי קון
 און מאסיקו די מורטה פארה גוליר הי פארה קי קירוס דוס מאסיקוס
 לוס דישו אה איליווס אונר כנגד זכור הי הוטרן כנגד שמור לי דישו רבי
 שמעון בן יוחאי אסו אינזו מורה קי קאראר סון לאס מנות הקירינטוי'אראס
 אה ישראל * הי די אקי אויס ראיה קי נו אין ביין אנווס די לוס ב'ונדיהורוס
 די לה מורטה קי אין לוס דוס מאקוס די מורטה אין אונר און הו'אנטאס

צִירָה   דִּבְרוּר ד   בְּיוֹם טוֹב   צח

ב'יוֹם דוּפ'וֹנְדוּ לַיּוֹם הַזֶּה סוּם מַאֲנוֹס סוּב'רֵי אִיסְטוּ קִי סִי אַקְאֵב'יֶרֶן אַה
 אַטְאָר לַה מוֹרְטָה אִינ דוּם מַאֲסִיקוּס סִיגוֹן אִיסְטֵי זָקֵן נִכְכֵר הַזִּיחָה
 אֹנוּ כִנְגֵר זָכוֹר אִי אֹוְטֵרֵן כִנְגֵר שְׁמוֹר אִי אִפִּילוּ קִי אִינ ב'יוֹם אַטְאָן
 לוּם דוּם מַאֲסִיקוּס אִינ אֹנוּ נוּ אִינ בִּינן סִי נוּ סִי קִירִי אִיסְפִּאֲרֵטִידוּם
 אַדְאָר אַה אַמוֹסְטֵרֵאָר אֹנוּ כִנְגֵר זָכוֹר אִי אֹוְטֵרֵן כִנְגֵר שְׁמוֹר :

דא אי לַיּוֹם אַב'וֹיִמוֹס אַרִיב'ה קִי לַה סְגוּלָה דִּיל קִי גוֹאֲדֵרָה שְׁבַת
 אִיס קִי אִיס זוּכָה אַה רִיקוּזָה אִי ב'יֶדֶי לֶרֶב כִּהֲנֵא ז"ל (מ"ז
 דכ"ה ע"ג) קִי דִישׁוּ קִי אִיל טַעַם אִיס קִי דִיִּיס קִי אִישׁוּקֵאָס דִּי רִיקוּזָה
 אַבְאָשׁוּ אַה אִיל מוֹנְדוּ 9 טוֹמוּ ירוּשָׁלַיִם אִי אֹוֹכָה טוֹדוּ אִיל מוֹנְדוּ אִינְטֵטוּרֵוּ
 אִי סִינְדוּ אִיס אַנְסִי נוּ אִירָה פִירְטוֹכִיִסְוִינְטֵי קִי סִי טוֹפִאֲרֵאָן אִינ בְּכַל
 רִיקוּס גְרַאֲנֵדִיס אִינ רִיקוּזָה אִי רִיסְפּוֹנְדִיִו פּוֹר מוֹדֵרִי קִי אֹוֹנְרֵאָן אַה אִיל
 דִיחָה דִּיל שְׁבַת אִי לַה סְגוּלָה דִּי אִיל קִינ גוֹאֲדֵרָה אִיל שְׁבַת אִיס רִיקוּזָה
 פּוֹר מוֹדֵרִי קִי שְׁבַת אִיס אִיסִימִי'אֲנֵסָה דִי עוֹלָם הֲבֵא אִי יִמּוֹת הַמַּסִּית קִי
 טוֹדוּס אִי אִינ אִילִיִוּס רִיקוּזָה אִי נוּ אִי אִינ אִילִיִוּס סִימְנִיס דִּי עֲנִיֹוֹת
 אִי אִיסְקֵרִיב'י אִיל פִּסְוֹק אִז תַּתְעַנֵּג עַל ה' וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בְּמוֹתַי אֶרֶץ
 וְהִאֲכַלְתִּיךָ נֶחֱלֵת יַעֲקֹב אַכִּיךָ קִי קוֹמוּ גוֹאֲדֵרֵאָס שְׁבַת סִירֵאָס זוּכָה אַה
 רִיקוּזָה אִי ב'וֹסִיִוּס ' אִי טַאמְכִּיִוּן עַל יְדֵי דִי גוֹאֲדֵרֵאָר שְׁבַת אִינ אִינְשֵׁא
 שְׁאִמְוִינְטוּ אַה שְׁכִינָה וּבְפִרְט קוֹזְנֵדוּ יִשְׂרָאֵל אִיִוְדֵאָן אִיִנְגְרַאֲנֵדִיסִיר אִיל שְׁבַת
לב דִּישִׁירוֹן חֲכָמִיס ז"ל פּוֹר עוֹן דִּי אִיִבִּיב'לֵאָר אִיל דִיחָה דִּיל שְׁבַת
 סִי קִאֲטִיב'אֶרֶן יִשְׂרָאֵל דִּי סוּם טִיִוֵרֵאָס אִי נוּ אִיס גְלוּת
 סִי נוּ אִיס פֶּרוּב'יֶדֶאָר אִי פּוֹר אִיסְטוּ סִינְדוּ אֹוֹנְרֵאָן לוּם שְׁבַתוֹת בְּדִין אִיס
 קִי אִינְרִיקוּסְקֵאָן קוֹמוּ אִיל טִיִוֵמְפּוּ קִי אִיסְטַאֲב'אָן אִינ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל קִי אִוְרֵאָן
 רִיקוּס ' אִי דִי אַקִי אִיס תּוֹכַחוֹת מוֹסֵר קִי סִי פּוֹר עוֹן דִּי אִיסְכִיב'לֵאָר
 אִיל שְׁבַת סִי קִאֲטִיב'אֶרֶן כֹּל שְׁכֵן קִי אִינ לוֹקִי אִיסְטַאֲמוּס אִינ גְלוּת אִי
 אִי חִילוּל שְׁבַת קִי סוּלוּ פּוֹר אִיסְטֵי עוֹן סִי אֲאֵרְגָה אִיל גְלוּת :

אי קוֹן אִיסְטוּ מִי פֶּאֲרִיסִי אַה אַקְלֵאֲרֵאָר אִיל פִּסְוֹק וּזְכַרְתָּ כִי עֲבַד
 הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפִדְךָ ה' אֲלֶיךָ מִשָּׁם עַל בֶּן נֶגֶד ה' אֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת
 אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת ' קִי לַה כּוֹנֵה אִיס קִי טִי רִיקוּדֵרִיס קִי אִיסְטַאֲב'אָס אִינ
 גְלוּת דִּי מִצְרַיִם סִיִּרְב'וֹס אַה פִּרְעָה קוֹן בֵּאָרוּ אִי קוֹן אֶרֶב'וֹס אִי קוֹן
 טוֹדוּ סִירְב'וֹמְוִינְטוּ קִי אִינְל קִאֲנְפּוּ אִי אִיל שִׁי'ת מוּס דִּינְמִיִוּ דִּי דִישׁוּ
 גְלוּת אִי סִינְדוּ אִיל גְלוּת אִיס פּוֹר סִיכָה דִּי אִיסְכִיב'לֵאָר אִיל דִיחָה דִּיל
 שְׁבַת פּוֹר אִיסְטוּ טִי אַקְאֵב'יֶדֶוּ אַה קִי גוֹאֲדֵרִיס שְׁבַת פִּאֲרָה קִינּוּ פִּאֲסִיס
 אֹוְטֵרָה ב'יִז אִיל טֵרֵאָגוּ דִּיל גְלוּת ' גַּם אִיסְטוּ פֶּאֲרִיסִי טַאמְכִּיִוּן לַה כּוֹנֵה
 דִּיל מַאֲמֵר קִי דִישִׁירוֹן רְבוּתִיִנוּ הִכָּה גַתְחַכְמָה לוּ לִבְטֵל מֵהֶם אֶת הַשְּׁבַת
 קִי פִרְעָה קִירִוִּיחָה בְּאֲדֵאָר אַה יִשְׂרָאֵל לַה מַזוּה דִּי שְׁבַת קִיסוּ בּוֹנֵה אִירָה קִי
 סִינְדוּ קִי פּוֹר טוּוּ דִּי אִיִנְדִירֵה'לֵאָר - ל.א

אויסען קיריאה באדאר די איליווס איל שבת פארה קי ליב'אראן גלות אי
 קי נו סי ריגמווראן דיל גלות די מלחם אי קי קידאראן סג'יפטאדוס אהיל
א אויסען פארוסי קי איל טעם קי דישורון רבותינו ע"ה למלא
 שגרו ישראל שבת אחד כהלכתו מיד הם נגליש קירי דיוור קי סי
 טורו ישראל גוארראכ'אן און שבת קומן איל דין איל לואינו סי ריגמוואן
 קי סיינדו איל גלות איל פור חילול שבת פור אויסען איל גוארראכ'אן שבת
 קומן דישו לה לוי איל לואינו סי ריגמוואן, אי דישורון חכמים ע"ה קי
 טורו איל קי איג'ה מעורו דימאזויארן און סו קאזה סו קאכ'ו איל קי ב'וינו
 ליהו די טרום עבירות חילול שבת אי גילוי ערוות אי שפיכות דמים אי
 איל קיסי אקאכ'יהא און נר שבת קאין די איל איו'וס תלמידו חכמים
 אסיגון דישו לה גמרא און שבת (רכ"ג) רב הונא אויסטאכ'ה אוןארו קי
 פאסאכ'ה פור לה פואירטה די אכונ נגרא ב'יהו קי אויסטאכ'אן אוןארוס
 און לויס די שבת דישו דוס אומבריס גראגריס ב'אן אה קאיר די אקי
 קאירון די איליווס רב איהו בר אבון אי רב חייא בר אבין :

דג טורו איל קי אולוי און סו חכר קי אויסטאכ'ה אכ'לאנדו דבור די
 חול און שבת טיינו חוב די דיפ'ינדיר און סו מאנו אי
 דיזילדי אה איל מי אירמאנו קאכ'ראס קי איל קאן אכ'לה דבור די חול
 און שבת איל מחלל אה איל דיאה דיל שבת, אי סי אפילו קורה קיסו
 פאדרי און סו מאדרי אויסטאכ'ה אכ'לאנדו און שבת דבור די חול דיכ'י איל
 לואינו די דיזילדי קיסי אויסטאכ'ה קי טורו איל קי אכ'לה דבור די
 חול און שבת איל מחלל אה איל שבת אי אויסקרוכ'י איל פסוק מחלליה
 מות יומת קי איל קי אויסכוב'לה איל שבת אויס חייב כרת, קונפ'ורמו
 טראי איל זוקר הקדוש סוב'רו רשכ"י הקדוש ז"ל קי אוליוו אה מאדרי קי
 אויסטאכ'ה אכ'לאנדו און שבת דבור די חול אי לי דישו קידאשו קאיוואדה
 קינו סי פואירי אכ'לאר דבור די חול און שבת, אי קאן אויסטאכ'ה אקלארו
 (מרן החבי"ק ז"ל און סו ליכ'רו ברכת מועדיך לחיים ח"ב) לה כונה דיל
 פסוק איל אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו קי קאדה אונן קאי קי
 סי אויספאנטי די סו פאדרי אי דיסו מאדרי אמגס טי אקאכ'יהו ואת
 שבתותי תשמורו קיסי אקאכ'וו ב'יטיס קי טו פאדרי און טו מאדרי אויסטאכ'ה
 סיינדו מחלל השבת טו טי דיכ'רוס די קאסטינגארוס קי און אויסטאכ'ה נו איי
 כבוד אב ואם :

ובסייעתא דשמייתא מי פארוסי אמו איל מחכר קי פור אויסטאכ'ה איל
 איל טעם קי אקולאנטו איל דבור די שמירת שבת אה איל
 דבור די כבוד אב ואם פארה דיזירטי אטי קיטו טייניס חוב די גוארראכ'ה
 איל דיאה די שבת קדש אי סוב'רו קי איריס אוב'ליגאדו די און לה מנה

צידה דיבור ד ביום טוב צט

די כבוד אב ואם אסיגון דישו דיטרהס די איסטוי דבור כבוד חת אביך ואת
 אמך קון טודו איסטוי טוי אקולאנטו לה מנוה די שמורת שבת א פרוסיפיוו
 פארה דיזירטי אטו קי איל גוארדאר איל שבת אקולאנטה אה פבור אב
 ואם קיסי ב'יט קי טו פאדרי איו טו מאדרי איסטאן אב'לאנדו דבור די
 חול אין שבת קי לוס דיגאס אה איליווס קי סי קידין קאויארוס ומי לנו
 גדול מרשב"י איו לי דישו אה סו מאדרי קידאטי קאויארה קי איוס שבת
 קי סו זכות מוס מאנפארי אה טודו ישרא אמן * וכל שכן קואנדו סורה
 קי ב'ידו אה סו פאדרי איו אה סו מאדרי קי איסטאן פיקאנדו אין אבות
 מלאכות די לאס 39 מלאכות קי איוס אקור די אזיר אין שבת בודאי איל
 אוב'לינו איסטא איוג'ארו סוב'רי איל איו'ו קי איל לואיגו קי דיפ'ונדה אין
 סוס מאנוס איו דיזיר אה איליווס קינו סיאן מחללים שבת דמחללים מות
 יומת בר מינן ומה טוב חלקו ומה נעים גורלו סי לוס אפארטה די חילול
 שבת איו נו איוס דוקא אין חילול שבת סינו אפילו אין ריטטו די עבירות
 סי לוס ב'ידו קי איסטאן פיקאנדו אין חולקין כבוד איו טוינו חיוב תורתינו
 הקדושה די דיפ'ונדיר אין איליווס א פרוסיפיוו קי לוס קאסטיגני אה איליווס
 קון דולסור די בוקה אונה ב'יו איו דוס איו סי אקאב'וו נוסו אפארטארין
 דיל איסור איל אוב'לינו איסטא איוג'ארו סוב'רי איל איו'ו קי סוב'רי קי איוס סו
 פאדרי איו סו מאדרי אור אנדי איל סי' רב דולה סיב'דאד איו דינוסיארלי
 אה איל לה קוזה פארה קילו לויאמי איו קילו פידרוניושב ורפא לו ואס לא
 יגיד וגשא עונו ואין חולקין כבוד קי סוב'רי איסטו נו דישו לה לוי קי
 אונרי אה סו פאדרי איו אסו מאדרי , אונדו קי טוינו איל אוב'לינו די
 אונדארלוס סוב'רי קי סון רשעים אין ריטטו די פארטיקולארוס די כבוד
 איו נו אין קוזאס קי טוקאן לכבוד שמים :

איל קין איוס מחלל שבת סו דין איוס קומו גוי גמר קי סיירב'י עבודה
 זרה קי פאסה סוב'רי טודה לה לוי אינטירה איו איוס אסור איל
 ב'ינו אין סו טוקאדורה איו לו איו וין נסך (חולין ד"ג ע"א וכו' פ' הפוס')
 איו אריב'ה יוא אב'וימוס איניל עון די חילול שבת קינו איו קאב'ו פארה
 סוס פינאס איו גהינס סי אטמה איו איל נוסו אטומה , ובכן קואנטו
 חיוב טוימוס די גוארדאר איל דיאה דיל שבת כהלכתו איו פו אונכיב'לארלו
 ת"ו * ולבי יחיל בקרבי קי קומו פשתה המספחת דעינינו הדוחות כמה
 מבני ישראל קיסי דישאן קרוסיר קאב'יליווס דיסו קאב'יטה כחקות הגויס
 לוקי נו ב'יורון מואיסטרוס פאדריס איו פאדריס די מואיסטרוס פאדריס איו
 קואנטוס איסורים גראנדיוס קאב'זאן קי עבירה אקאריאה עבירה , אונדו
 קי אין כחקות הגויס , סיגונו קינו פואירי סיר קי אין לה אורס די
 תפלה ומנחה וערבית סי אראסקאן לה קאב'יטה איו קירי נטילת ידים

צידה דבור ד ביום טוב

(ש"ע א"ח סי"ד) אינו קירי דיג'ו סי טוקה אין לוס פואו'וס קי אים
מוסיף על חטאתו פשע, טריסירו קי אזין חילול שבת בפרהסיא לעיני
השמש והירח קי סי פוינאן אין שבת קון פייני אינו פואירי קיר קין
הראנקאר קאב'וליווס דוסו קאב'וסה, איסי פאסאן פומארה או פ'ורג'ה
קי אים עון פלילי או אים חייב די אזיר 687 תעניות (חמ"ו ה' שבת
פט"ו דק"ד) קוארטינו קי סי אזין קומו ירבעס קי פיקו אי אזיו פיקאר
אום מונג'וס קי ב'ין אוטרוס די איל אי חנסי אזין אי קון מחללים שבת
בפרהסיא אי פיקאר די לוס מונג'וס דיקולגאר אין איל, ובפרט סי איל
קי אזי חנסי נו איי פ'ואירסה די דיב'ידארלו די איסטוי איסור שידו
רמה קי קון איסטו ממנו יראו וכן יעשו איסי לי קירין אזיר אגון משפט
פור לוקי איסביב'לו איל שבת רוספונדי אזולרי דין אה פ'ולאנו טאמביון
אסיגון מי קיריש אזיר אמני אזי לו אזי לנפשו מה יענה ליום הפקודה
אי טיינין חייב לוס סי' חכמים די בתי מדרשות די מילדאר אי אקאב'יראר
קוב'רי איסטו בפעם בפעם בבית מדרשו אי אין אזוליינדו קי לאס פונאס
קון מונג'אס אי אים חייב סקילה אי ברה בר מינין סי אקאב'יראן אי
בולטאן אין אזוליווס קונפ'ורמי סי אקאב'יראן אה נו קומיר חמץ אין פסח
וכל ישראל כשרים הם אי בולטארה קארה אונו מדרכו הרע ושכ ורפא לו אכי"ר
ל"ה דיישידן רבותינו ע"ה סי אקאב'ירין אה נו קאסאר גאינאס
וכיוצא אה איג'ארס פארה שיינטרו די קאזה או אה
איל מאגאזין אין שבת, טאמביון סי אקאב'ירין אה נו איג'אר אגואס
אין שבת אינריכ'ה די סונברארדו קי אים חילול שבת, אי טיינין איל
אוב'לינו טודוס לוס בעלי בתים די אקאב'יראר אין ערב שבת אה ג'ונטי
די סו קאזה קי סי ארוינפראנין אין אורכו שבת פארה קי נו ב'ינגאן אה
חילול שבת ' ביון אב'אנטורארדו איל בן ארס קי סי טומה טורח אה קי
מיזמו אין הכנת שבת ' אי טייני אוב'לינו איל בן ארס קי קואנדו ב'י
ערב שבת קי אה ג'ונטי די סו קאזה ב'אן אה ב'ינור לודי חילול שבת
קי סי אינפ'ורטיסקה קון טודה סו פ'ואירסה פארה אייוראר איל פרופיוו
אי נו סוקפיג'י סוב'רי סו כבוד קי סו כבוד נו אים כארה קואינטרה די
איל כבוד די שבת קדש אפילו באריר לה קאזה אי קווינאר קומידאס אים
חייב די אייוראר אה קי נו ב'ינגאן לודי חילול שבת אסיגון אב'יוזימוס
אריב'ס קי לוס תנאים דיל תלמוד אזיאן חנסי איל כלל אים קי טודו לו
קי לו ב'יוני די סו מאנו אה אייוראר אין אורכו שבת קי אייודי קומו קי
קי פ'ואירה סוורב'ו ב'ינדירו אה ריי בשר ורס קי בודאי קי נו דיוואה
קומו מי ב'ו אה מינוספריסקוואר מי כבוד כל שכן פור כבוד די ריי די
דייט די לוס רויס איל סאנטו בינדויג'ו איל אינו סי אב'ירגואינסי די אה
ג'ונטי

צִירָה   דִּיכּוּר ד   בְּיוֹם טוֹב   ק

ג'ינטו קי אזין בורלה די חיל קי מאס מו'ור חוס קי סיזה לוקו חין
 חו'וס די לוס בני ארס אי נו סיזה רשע ח'ו חין חו'וס די הקב"ה אי
 טודאס קוס איג'אס קואן לשס שמים , טאמביון' חוס מנהג חין טודו
 ישראל פארה אינפ'ורנאר פאן פור כבוד די שבת אי דיטורון רבותינו ז"ל
 קי אפ'ואירה דיל טעס כדו קי קיטוי לה מו'יר חלה קי חין ערב שבת
 קי קריחו ארס הרחשון קי אירה לה חלה דיל מונרו חיי חוטרו טעס כדו
 קי קומה חין שבת פאן די ישראל אי קי דינה המו'יה סוב'רי פאן די ישראל
 אי הפילו חיל קי חוזה חה קומיר פאן די גוי חין אינסומאנה על כל
 פניס קי אקאב'ורי מונג'ו קי חין שבת קומה דוקא פאן די ישראל אי לו
 מאכקו קי חנה דוס גיזארוס חין קאדה סעודת די שבת * חו קי טיוני
 חיל פודיר די קומיר פישקארו חין טודאס לאס טרוס סעודות מה טוב
 ומה נעים * אי לויא אב'וזימוס אריב'ה קי טודה לה פרנסה די חיל בן
 ארס חוסטה טאקסאדה די חון ראש השנה אסטה חוטרו ראש השנה
 אפ'ואירה דיל גאסטוי די שבת אי יוס טוב אי גאסטוי די קוס חו'וס
 פארה תלמוד תורה קי סי פו'ה לי פו'חן חה חיל * חו חין חיל ירושלמי
 טראי טאמביון גאסטוי די ראש חדש לו קי טראין לאס קריאטוראס פארה
 חיל חכס די חוליווס חין ראש חדש * חו חיל קימן חוס טודוס לוס גאסטויס
 חוסטאן טאקסארוס די תשרי חון די תשרי קי ראשי תיבות די תשרי חוס
 שבת ראש חדש תלמוד תורה יוס טוב * חו חין מונג'אס סיב'ראדיס חו'חן
 חה קומיר פאסטיליס חין נוג'י די שבת קי חוס טאפארו אריב'ה חו אבאסו
 זכר די לה מאחנה קי אבאשאב'ה חה ישראל קי אירה טאפארו אריב'ה
 חו אבאסו :

וּבְסִידוּר תשולה לראב"ן ז"ל טראי חו חוסטוי חוס סו לשון חו חוס
 קריב'יוו חיל גאון (בס' תוס' שבת) קי חוסטוי חו'ו חוס
 מאראב'יאחו קי פארה קי חוס הכרת די חויר חין שבת זכר די לה מאחנה
 מאחר קי נו אבאשאב'ה מאחנה חה ישראל חין שבת * (וסתוס כפ' ע"פ
 בתבו) קי פור מודרו קי נו אבאשאב'ה מאחנה חה ישראל חין שבת פור
 חוסטוי חוזימוס זכר חה חיל) :

וְרִי המאסף מי פארוסי חה דויר קי חיל טעס קי חוזימוס זכר חה
 מאחנה חין שבת סוב'רי קי נו אבאשאב'ה מאחנה חה ישראל חין
 שבת חוס קי סיינרו לויא חוס קאב'ירו קי טודוס לוס דיאס די לה סימאנה
 מאמאן שפע חו ברבה דיל דיחה דיל שבת פור חוסטוי סיינרו קי טודוס
 לוס דיאס טיונין אחוזה דיל דיחה די שבת חו חין לוס דיאס די לה סימאנה
 ויא אבאשאב'ה לה מאחנה פור חוסטוי מן הראוי חוס סוב'רי קי חין דיחה
 די שבת נו אבאשאב'ה מאחנה על כל פניס לוס דיאס חו לה סימאנה

צידה   דבור ד   ביום טוב

קי אבאשאב'ה מאחבה סוינדו פ'ואירון יונקיס דיל דואה די שבת פור
 אוסטו אוימוס אין שבת זבר גה מאחנה קי סי קוגטה קומו אין שבת
 פרופיוו אבאשאב'ה גה מאחנה , אי דומה אה אוסטו אוסקריוב'ווי רבונו
 האר"ו ז"ל קי לוס טרויס דואס די לה סומאנה 1 2 3 לה קדושה פוזה
 סוב'רי אויליווס דיל שבת קי פאסו אי לוס טרויס דואס אוטרוס 4 5 6 לה
 קדושה פוזה סוב'רי אויליווס דיל שבת ב'ונידורו ע"ש אי פור אוסטו קי קונטה
 קומו אין שבת קדש אבאשו טאמכיון לה מאחנה :

ל"ו אוזאן לאס מו'יריס קי אנטים די אינסקינדיר לויס די שבת קי
 לאב'אן אי סי ב'יסקטיון ב'יסקטיווס די שבת ביון אב'ינטוראדאס
 אויליוואס אי ביון אב'ינטוראדאס קוס פארטיס , אינפירו קי סיפאן קי סי
 אויל זמן אוס קורטו קי לויא שויגו לה אורה די אינסקינדיר נר שבת מאס
 מו'ור אוס קי אינסקינדיר נר שבת קין ב'יסקטיוו בגדי שבת פארה נו
 אינטראר אין ספק איסור סקילה די חילול שבת אי דוספואוס קי קי
 ב'יסקטה בגדי שבת ודרך גכון אוס קי די ערב שבת מבעוד יום קי אפאריו'
 בגדי שבת די טודוס לוס בני הבית קי ב'יוני ב'יוני קי מאנקה אגון
 ב'יסקטיוו או קאמוזה וכיולא די שבת אי סי ב'ה לה אורה פארה בוסקאר
 ומאי דבני בוני לויא ליוואמאן קבלת שבת אי פואירי ב'ינדיר לודי חילול
 שבת ח"ו , אי מנה רבה אוס סוב'רי לוס אומכרוס קי ערב שבת מיטאן
 מיונטים סוב'רי אוסטו סוב'רי בני ביתו אינפירו גו לוס איג'ו מוידו
 דימאזווארו קי אוס סיבה אה קי ב'ינגאן לודי חילול שבת אי טאמכיון
 ב'יוני לודי מחלוקת אין אקיואה אורה קי סו גוסטו דיל שטן אוס אה
 קונכאטיר פלייטו אין אורה די קבלת שבת קי קון אוסטו פואירי סיר קי
 ב'ינגאן לודי חילול שבת :

ל"ז דישירון רבותינו ע"ה קי אנטים די אירסי אה ערבית קי קיהה
 מסדר דינפראנו לה מוזה אי טודוס לוס ענוונים די לה
 קאזה כדו קי טופי טודו פרוגטו קואנדו קאלי די אויל בית הכנסת אי סי
 אקאב'ירי מונג'ו אויל בן ארס אה טו דיזיר ערבית אין קאזה קי אסיגון
 אוס אוב'לוגארו אין תפלת שחרית אי מנחה דיזיר קון מנין אין אויל קהל
 אנטים אוס אוב'לוגארו אין תפלת ערבית וכפרט ערבית די שבת קי אויל
 שטן אוס מקטרג מונג'ו אין אקיל פונטו אי טראוי פלויטו שוינטרו די
 קאזה , אי קואנדו קאלי דיל קהל קדוש אויל לואיגו בויזי לאס מאטוס די
 סו פאדרי אי די סו מאדרי אי דישירון לוס מקובלים קי אברוב'יג'ה מונג'ו
 פארה אויל או'ו קואנדו ריסיב'ו בינדיוסיון די סו מאדרי אין נוג'ו די
 שבת קואנדו ביזה לה מאנו די סו מאדרי , אי סי אקאב'ירין לאס מו'יריס
 קואנדו אורניכאן מוזה די שבת אה מיטיר מפה אין לה מוזה דיבאשו

צידה דיבור ד ביום טוב קא

די איל פאן הי אינריב'ה דיל פאן הי אים זכר די לה מאסנה קי אירם
עאפארו אבאשו הי אינריב'ה, הי סי הקאב'דין אין נר שבת הי דיטו
חייב אים טאנטו אום אומברוס הי טאנטו אום לאס מוז'ירוס הי סי אפילו
בו טויני מונדה טויני חייב די הקו'יר לרקה הי טומאר נר שבת הי
הקולאנטה הנטיס די ויגו פארה קידוש הי סי אפילו נר טויני פאן פארה
קומיר הקולאנטה נר שבת אה איל פאן, הי לה מוז'יר הקולאנטה אה
אינסינדיר נר שבת הנטיס דיל אונכרי פורקי אילויא אמאטו לה לוז די
איל מונדו קי טרושו לה מואירטו אה איל מונדו, על כל פנים איל
אונכרי קיאה מתקן לאס מיג'אס די אינסינדיר פארה שבת' הי סי קידו
מויי טאדרי קי לויא אים בן השמשות מוז'יר אים קי רוסטי אין לה אים
קורידאד הי קי נר אנה חילול שבת או ויאמי אה הון גוי קי אינסינדיר
לוז' הי איל מנהג אים קי אינסינדיר נר שבת לאס מוז'ירוס הי דוס
פואיס איספאנדיר סוס מאנוס סוב'רו לה לוז אה נר אפרוב'יג'אר די לה
לוז הי דיוין ברכה, הי אים בואינו אה מוז'יר לה אורה די אינסינדיר
נר שבת קי אנה תפילה אה איל שו"ת קי לי די איז'וס קי ארילומברין
אין לה ליי קי לה תפילה סי לי אוליו מאס לה אורה די אור לה מנוס
הי אינסינדיר קייטי לויס, הי איי קין דיוי קי אינסינדיר דיוס, ושו
ולו דברי אהים חיים, הי אים מנוס גראדרי די אינסינדיר קון אזויטי
אוליב'ה קלארה, הי סי אים קי מיטין אנוס קאנדילה אין קאנדילאר
ערב שבת אין איל לוגאר קי איסטאן אסינטאדוס קי סי אקאב'ירי מונג'ו
קי סי אקאב'יר קואנדו קאמינאן סי מיניאה איל לוגאר קי לה לוז איסטם
אזי קי נר מיטה לוז אזי קי אים חילול שבת זמא גם אין לוגאר
קי איי קרויאטוראס קי פואידין טוקאר לה לוז אין נוג'י די שבת הי אים
קאב'זאנטי איל קי לה מיטיו לה לוז אין אקיל לוגאר אה חילול שבת,
הי אים בואינו קי אינסינדיר לה לוז דינפראנו הי קי לה אמאטי איל
לואינו כדי קי קואנדו לויגו לה אורה די אינסינדיר קי סי אינסינדיר
פריסטו הי ארילומברס בואינו, הי טודוס לוס בעלי בתים טוינין איל
אוב'ליגו קואנדו דיוין קידוש קי ויאמין קארה בעל הבית אה ג'ינטי די
סו קאזה קי סי אסינטיין טודוס סוב'רי לה מיזה הי קי אזויגאן קידוש
הי אים אקור די קומיר סין קידוש, הי סי נר אוליו קידוש אנוס די
לוס די לה קאזה הי נר סאב'י איל דיויר קידוש טויני חייב איל בעל
הבית או אוטרו די דיויר קידוש אוטרה כיו אפילו קי ויא סאיו ירו חובה
הי דימאניאנה די שבת טוינין חייב די דיויר קידוש, טאנכייין אין הסדלס
טוינין חייב אונברוס הי מוז'ירוס, הי קואנדו דיוי קידוש לו דורה אין
פויס, הי מירין סוס אז'וס אין איל ב'אזו די ברכה קואנדו דיוי קידוש

צידה דיבור ד ביום טוב

הו חיל טעם קי מירין סוס חו'וס אין לה לנו חוס פור מודרי קי דוס ב'יוס
ט"ר לי אינפורטה 500 קי חוס מוליוונה פארה לוס פאקוס גראנדוס קי חיו
חונערו לה סימאנה קי לי טומה חונת די 500 פארעוס די לה ב'וסטה
דיל בן ארס , הו טורו חיל קין דיוו ברכה סוב'רו חיל ווטו אין טג'י די
שבת לי אארגאן אה חיל סוס חניווס אין חוסטו מוכרו הו לי פו'אן אה
חיל חניווס די וידאס לעולם הבא הו חיל קידוש חוס הכרת קי סיאה
מקדש אין לונאר די לה סעודה , הו אין סעודת שחרית סיאה סו מינה
הודרונארה קומו לה מאניואנה הו דינה קידוש סוב'רו חיל ווטו הו דיס
פואוס אנה נטילה קי טאמביין חוסטו קידוש חוס הכרת קי סיאה אין
לונאר די לה סעודה , הו סי אקאב'רוי אין סעודה שליטת טאמביין
אסינות אב'וימוס אריב'ה והחבס עיניו כראשו קי נו סי ארטי מונג'ו לה
מאניואנה פארה קי פואידה קומיר אין סעודת שליטת , הו חוי המוניה
סוב'רו דוס פאנוס , הו לאס מו'ורוס טאמביין סון חייבות אין סעודה
שליטת (ש"ע סו' רנ"ח) הו חיל קי נו קומיוו נוג'י די שבת קומירה 3
סעודות אין דיאה די שבת (קרה"ס פ' אצפ"ו) :

א חין מוכאי שבת סיאה מקדר סו מינה פארה אקונפאניואר אה חיל
שבת אפלו קי לו קי טייט קי מניסעור די קומיר חון בזית ' הו
ביין חונטורארו חיל קי אפ'ורמה טאמביין סעודה רביעות הו סי לויחמה
סעודת מנוה הו קי קומה פאן הו חיל קי נו פואידו קומיר פאן מחמת
קי לויח חוסטה ארטו על כל פנים קומה מיני מוונות הו חין שבת (דקי"ח)
דישיחון תושפות קי חיל פרוב'י קי לו דאן אדקה לי דאן אה חיל טאמביין
פארה סעודה רביעות די מוכאי שבת (ס' חוי ארס ק"ד כסידור תפילה
מראב"ן ז"ל בליקושו ה' שבת בתוס' מרו"ל ע"ה) :

א ח' לויח אב'וימוס אריב'ה קי חין ערב שבת קואנדו סי קורטה
לאס חוניאס קי נו סי לחס קורטי על הסדרה ' הו חיו חופן
דיל קורטאר חוס אין חוסטו סדר דהייט לה מאטו דורונ'ה קורטהרה לה
חונייה דיל דירו פרימירו הו טרוקירו הו קינעיוטו הו סינוכרו הו קוארטונו
לה מאטו חונקוידרה קואטרו הו דוס הו סינאקו ערוקורו הו חונו ' הו
דיספ חוס סי לאב'י סוס מאנוס , הו נו סי לאס קורטי חין דיאה די סינאקו
פור קי קריסקין חין חיל דיאה טרוקירו הו חוס מגדל חין שבת סי נו חין
ערב שבת ' הו סי אקאב'רוי חין קארה ערב שבת אה קורטאטי לאס
חוניאס קי קומו פאסו מאס די חונה סימאנה סי לי חונגראנדוסין הו
חיל לירו די לוינטרו חוי חמנה פארה לה נטילה קי טורו לו קי חוס
חין חין טבילה חוס חופן חין לאס חוניאס ' הו נו לאס איספארה לאס
חוניאס אסינות אב'וימוס אריב'ה קי חיל קי לאס איספארוי חוס רשע

צ'ירה דבור ד ביום טוב קב

איל קי לאס אינטיירה אים זרוק איל קי לאס קימה אים חסיד " אי סאב'ראס
קי איל קין איספארוזי לאס אונייאס מלכד קי אים רשע קאב'זה טאנכיון
זה מאטאר לאמאס קי סי לאונה מוז'יר פרוניארה לאס פיוזה ב'יוני אה מוב'יר
קי קוב'רי אוסטו דושירון אין לה גמרא קי רבי יוחנן לאס איג'אב'ה אה איל
בית הכסא ' אי איל ב'אקטוידו די אדם הראשון אירה טודו קומו לאס אונייאס
אי אין לו קי פיקו סי לי טירו איל ב'אקטוידו די איל אי לי ריפטו קולו לאס
אונייאס קי אים לאס פונטאס די לוס דיהוס אי להאומה לוס ארודיאה אי פור
מורדי קי לה מוז'יר קאב'זו אה אוסטו קי סי לי טירארה איל ב'אקטוידו די
אדם הראשון פור אוסטו סו פינה אים קי סי פיאסה קוב'רי אונייאס קי מוב'יר
אי דיספואיס קי סי קורטה לאס אונייאס מילדארה פרשה אין תרגום קי אים
דוס ב'יוניס מקרא אי אונו תרגום, אי דיספואיס אנה טבילה, אי טיוני חיוב
איל בן אדם די אוניוויארה איל דואה די שבת אי הודרוכאר סו מיוה קון טודוס
מיוניס די ויקיוו אי לו בינדיוון אה איל די לוס קיילוס אי דיוון אז תתענג
על ה' אי טודוס לוס מלאכיס ריכפונדין אמן אי קואגדו גו היוו עונג
שבת לו מלדיוון אה איל אי אינפואסן אקיאה מיזס אפ'ואירה אה אה
לוגאר קי סי ויאמה נגע " אי איל טעס קי לה אינפואסן אה דוכו
לוגאר קי סי לייאמה נגע אים קי לאס ליטראס די ענג אים ליטראס
די נגע " אי מאס מוז'יר אים קומיר ארוסת ירק קי אים סלאטה די
ב'אדרורה אין שבת אי פאס איל אוכרי קון סו מוז'יר אי סוס איז'וס
אי טודה לה ג'אבטי די סו קאזה מאס די קומיר בואיי אי אינגודרארו
אי ב'אקטוידו אי פלויטו אוניוויאס " אי סי ב'ו קי לה ג'אבטי די
סו קאזה בושקאן אה פיליאר איל קיאה מעביר על מודותיו אי טאנכיון
די לוס קיילוס סון מעבירים קוב'רי טודוס סוס ריב'וליווס כידוע :

טל דיישירון

חכמי האמת איל קי גוארהרה שבת קדש אוסי אים
מקדש אסי מיזמו אינלה קדושה די שבת אים זוכה
קוב'רי קי דיספואיס די שבת קילו טירו אקיאה פ'ואירקה גו סי לי אראנקה
פור אינטיירו אקיאה פ'ואירקה אילי ריכטה אין איל די אקיאה קדושה די
שבת אין סו אמה אי סו רוח אי אים אייורה גראנדי מונג'ה פארה סו
אמה אי סו יצר הטוב טודוס לוס דיאס דילה סומאנה פארה קיב'ראנטאר
אה סו יצר הרע אי אפ'לאקאר סו פ'ואירקה אי פארה קירב'יר עבודתו
יתברך קון תשובה אי מעשים טובים קידי אוסטו טעס קואנדו אקאב'ירו
ירמיה קוב'רי לה תשובה אהון קון טודו קיסי אונדיורון אין סוס שומהות
לוס אקאב'ירו פור מנות שבת קי על ידי דיל שפע די קדושה קי פוזה
אין אוניוויאס אין שבת קי גוארהראן אה נשמה יתירה קון קדושה אי טהרה
טאמכיון אינלוס דיאס די אינסימאנה גורכאן הכנה אי אייורה דיל סי'ס

צידה דיבור ד כיום טוב

פארה ב'ינר אה טהרה אי איקטונקסיס לו איינדהן איל דילוס קיילוס
(דרך חכמה נתיב ה' דו"ו ע"ג) :

אי קון איסטו מי פארוסי אה אקלארר כונת מאמר דו"ל ע"ה סוב'רי
איל פקוק הבה נתחבמה לו לבטל מהם את השבת קילה כונה דו
פרעה הרשע אירה קי קון איסטו קי באראב'ה דו ישראל איל שבת נולוס
קידה לוו דול שבת סוב'רי ישראל אינלוס דואס דולה סימאנה אינו לוס
קידה פ'ואירקה פארה איסקהפאר דול ור הרע אי סירב'ור עבודתו ית'
איסי אונדוין אינלה טומאה דילוס עונות אינו טויטן זכוח אה סאור דו
מאריס אסיגון דישו עוזה איל שר דו מאריס פארה קינו רונמיוורה אה
ישראל דו מאריס אה מודו קי איסטוס קיירב'ין עבודה זרה טאמכיון איסטוס
קיירב'ין עבודה זרה אי סוב'רי איסטו קי אסאב'ונטו פארהמל אה באראר דו
ישראל איל שבת :

בז איל קין איס מחלל שבת קריאה חון משמית גראנדו קי איס
פאניו דו טוהה פארה סו נשמה אי אינקונה 248 אברים
קוליוס אי 365 גודים (שס) :

ביא קואנדו סאי שבת סוב'ין לאס נשמות יתירות קי פוזארון אין
שבת סוב'רי איל פואיב'לו סאנטו איסי פאראן קון
פ'ורמה דילאנטרי דול ריו סאנטו אי הקב"ה לוס דומאנדה אה אילויאס
קי חידוש דו לוי דישו פ'ולאנו אנרו איסטוב'יטוס פוזארה סוב'רי איל
אי לוס דיוי איל חידוש אילו מילדאן אין דוס ישיבות איליווס אבאשו אי
הקב"ה אריב'ה אילה קיאה אקיאה פלאב'רה דו לוי אי טודה לה פמלויא
דו אריב'ה מילדאן אקיל חידוש (וזה"ק ס' שלח) וכולקוט תהלים דושירון
דו דיוי זכור את יום השבת לקדשו איל דואה דו שבת אילו אה איל
טודו קדש פארה טראב'אז'אר אינלה לוי דו אקי דישירון מאהרוגי איל
אומברו אין דואה דו שבת אי אנרו איל בית הכנסת אי איל בית המדרש
אי מולדי תורה נבואים אי כתובים אי דוספואיס אנרו אסו קאזה אי
קומה אי כוב'ה פארה אפ'ירמאר איל פקוק קי דישו לך אכול בשמחה
לחמך וכו' :

ובמדרש ס' ואתחנן איתא זכור את יום השבת לקדשו קונקי לו סוש
מקדש קון מקרא קון משנה קון קומיר אי ביב'ור אי
ב'יטומיונטה לינפויא אלוון קון טודו קי דושירון אז טו שבת אינסימאנה
אי נו טוננאס דומיונטטורי דו לאס בריות שומי איל אונברו קארנו אינו
מוג'ונאני אין וינו, מאס טראין רבותנו במדרש דישו לה לוי דילאנטרי
הקב"ה רבש"ע קואנדו אינטראן ישראל אה טודה איסטו קורי אה סו
ב'יב'יה אי איסטו קורי אה סו קאנפו אי לה לוי קי איס סוב'רי אילויא לוי

צידה דיבור ד ביום טוב קג

דישו אה אילויא חיי אמי זוג קי ליוו סו מווג אטוי אי שבת סו נומכרו
 אי איליווס איסטאן בטלים די כוס מלאכות אי טראכ'אז'אן אין טי, אי
 אין סדר ויקהל טראין דישו הקב"ה אה משה אז אטוי קהילות גראנדוס
 אין שבת אי דארסה ברבים דיכין די שבת כרו קי דיפרינדאן די טי לוס דורות
 ב'נידירוס פארה אפאנמאר קהילות קהילות אין קארה שבת אי שבת אי פארה
 הינטראר אה בתי מדרשות פארה מילדאר דברי תורה היסור והיתר ע"ס
אמר המאסף די אקי סו מוב'יגואו איל מנהג בכל תפלות ישראל קי אין
 קארה שבת אי שבת סי ב'אן אה בתי כנסיות אי בתי מדרשות אי
 מילדאן תורה נביאים אי בתובים ומדרש ודברי מוסר קי סונטראין איל קורה
 סון די לוס בני אדם אה יראת שמים, וכפרט אין נוטיקטרה סיב'דאר די
אזמיר יע"א אסיגון אב'יוו אריכ'ה שהודו לה' אין טודוס לוס בתי
 כנסיות סי אפאנמאן יחידים ותינוקות של בית רבן ה' עלוהס
 יחיו, אי חיי טאמביין מדרשים מונג'וס מירי שבת בשבתו אי מילדאן
 תורה נביאים ובתובים ומדרש רבה ומוסר ואדרה קדישא אי דוויין קדיש
 ברוב עם הדרת מלך, ביין אב'ינטורארוס איליווס אי ביין אב'ינטורארוס
 כוס פארטיס קי סון זוכים אי מוזכים את הרבים קומו לה מעלה די
 משה רבינו ע"ה קי פ'ואי דיג'ו סוב'רי איל משה זכה וזיכה את הרבים
 אי סוסטוינין אה איל מונדו אי אב'אנסאן די קואנטה ג'ינטי היכורים
 קי פאסאן פור אאי אי אולייין מילדאר אי סו אינטראן אה בתי כנסיות
 אי בתי מדרשות אי נו סי ב'אן אה קאמינאר באוקים וברחובות אי אין
 לוגארוס קי היס אסור די קאמינאר אין שבת אי קואנטוס פיקארוס
 סי אב'אנסאן די אזיר קון איסטו קי נו סי ב'אן אה קאמינאר קי עבירה
 אקאריאה עבירה נו היס אנסו קואנדו סו אינטראן אה בתי כנסיות ובתי
 מדרשות מנוה אקאריאה מנוה אי דוויין טאנביין מנחה קון מנין אי רוס
 פונדין כרוך הוא וכרוך שמו אי אמן אין קארה ברכה אי ברכה, אי
 סוב'רי קי חיי אגונוס קי נו סאב'ין מילדאר שומע כקורא איל איליוור
 מילדאר אי נו אב'לאן דברים בטלים אין איל בית הכנסת אי איניל בית
 המדרש סי לוס קונטה קומו סי איליווס פרופיווס איסטאן מילדאנדו,
 אי קון היסטוי זכות סי בינדמיין אין לוס דיאס די לה סימאנה אין טודאס
 היג'אס די סוס מאנוס ובכל אשר יעשו וכליותו:

נ"ב סי אקאב'ירי איל בן אדם אה נו איסטאר טרויסטי נו טינור
 בעס אין שבת קי איסטו אפילו אין אינסוימאנה היס אסור
 כל שבן אין שבת קי היס ב'יסינו אי אגריאה קונפ'ורמי טראי ראב"י
 הקדוש ע"ה אין לוס תיקונים ביין אב'ינטורארו איל קי גוארה מורארה
 פארה שבת קי היס לה מורארה די איל קוראסון קי נו היג'אס טרויסטויה

צ'דה דיכור ד ב'ום נוב

דיל טחול אי בעס די לה מרה קי אים ב'והיגו די גהינס קי סוב'רי
 איסטו פ'ואי דיג'ו לא תבערו אס ככל מושבותיכם ביום השבת אי הנסי
 אים ודאי קי טודו איל קי סי אינסאניא קומו קי סי אינסקדיורה פ'והיגו
 די גהינס אי קואנדו ב'וינו אה איל לה נשמה יתירה אין שבת אים טודו
 ליגריאה אריב'ה אי אבאסו אי סוב'רי איסטו איסקריוב'י איל פסוק אין
 איל שמירה ושמרו בני ישראל את השבת קי אים הכרח קי גואדרי אה איל
 דוח קי לו ב'וינו אה איל אין שבת קי אים לה נשמה יתירה אי סוב'רי
 איסטו איסקריוב'י איל פסוק שומר שבת מחללו :

א קון איסטו מי פאריסי אה אקלאראר לה דרשא די רבותינו ע"ה אין
 איל פסוק פרופיוו קי דישו ושמרו בני ישראל את השבת לדורותם אי
 דארסארון רבותינו ע"ה לדורותם קירי דיזיר אין סוס מוראדאס קי אים
 לה מוראדה די איל קוראסון ממש קי נו טינגה טרוסטיוזה דיל טחול אי
 בעס די לה מרה קי אים איל מושב אי לה דירה דיל בן ארס ממש קי
 אין שבת קיינדו ב'וינו לה נשמה יתירה אה איל בן ארס אים טודו ליגריאה
 אי גווי , אי איל קון אים מחלל שבת נו טייני פארטו קון איל פואיב'לו
 די ישראל אי דוס מלאכים סון ממונים סוב'רי איסטו אין איל דיאה די
 שבה אי איליווס מוטין סוס מאנוס סוב'רי סו קאב'יסקה אי דיזין גוהיי
 אה איל אה פ'ולאנו קי פ'והי מחלל שבת נו טייני פארטו קון איל דיני
 די ישראל קי דיאה די שבת אים פארה פורקוראר אין לה לוי אי סורח
 ותשבות (זוה"ק) אי איסטו היג'ארו איסטו אוב'ליגו סוב'רי לוס גדולים
 וחכמי הדור קון פלאבראס קי סון מיושבים סוב'רי איל קוראסון פארה
 דאר אה קאב'יר להמון העס לה גראנדיזה דיל שכר די לוס קי גואדראן
 שבתות אי לאס פינאס די לוס קי איסקיב'לאן שבתות אי ישראל סון
 קדושים דישאן סוס קאמינוס משוס אי איל קי נו קיז'ו אוליוור אי דה כתף
 סוררת קי גו אפינין אי קי לי טומין קנס אי קי לו אבארטין די קונפאנייה
 די ישראל אסיגון דיטירון חכמים ז"ל קי לוס קי איסקיב'לאן שבת בפרהכייא
 אים מומר פארה טודה לה לוי אינטירה , אי מיטאן לוס גראנדיס סוב'רי
 איליווס לו קי דישו לה גמרא פרתו של רבי לעזר בן עזריאל וכו' אי
 דיטירון חכמים ז"ל נו אירה סוליוא סו נו אירה דיל ב'וינו אי פור לו
 קי נו דיפ'ונדיוו אין סו מאנו קי ויאמו פור קו נומברי (דרך חכמה
 די"ח ע"ב) אי קי אים קי לי דיזין אה איל בן ארס פורקי נו איזיטיס
 סיגופים אי העניות דיזי נו טוב'י פ'ואירקה אמנס קי לי דיזין אה איל
 פורקי טי טומאטיס בעס פורקי פ'ואיטיס מחלל שבתות אי מועדים פור
 קי נו טוב'יטיס טימור דיל שי"ת סוב'רי טי פורקי נו מיטיטיס אין טו
 דעת קי איריס אפארט'ארו די דאר דין אי חשבון סוב'רי טודוס טוס

צידה דיבור ד ביום טוב קד

מעשים הין היל בית דין הגדול די ארזכ'ה סיינדרו טודו איסקטת איסקריוטו
 הי אסינוישאדרו אסינון דישו היל תנא וכל מעשיך כספר נכתבים, פורקי
 נו מיטיטוס הין טו דעת לו קי דישו היל תנא הקדוש עקביא בן מהללל
 פהרה מיינטוס הין טרוס קוזאס הי נו טו ב'וינון אה לוגאר די עכורה
 סאב'ו די אדונדי ב'ויטוס הי אדו טו אנדאן די אדונדי ב'ויטוס די גוטת
 פ'ודיווכרה הי אדו טו אנדאן אה לוגאר די פולב'ו מושקארה הי גוזאנו
 הי דילאנטרי די קין טו אפאריו'אדו פור דאר ג'ואוסיוו הי קואינטה די
 דילאנטרי די רוי די רויס די לוס רויס היל סאנטו כינדויג'ו היל קי סו
 מיטיאס טודו איסטו הין טו דעת נו ב'וינאס אה פיקאר הי קי פתחון
 פה פוזידי טופאר היל בן ארס סוב'רי טודו איסטו קואנדו לו טראין
 אה היל אה היל ג'אוגו קי ב'ה אה רוספונדיר דילאנטרי די סו קריאדור
 גוזיני אה הילויא אה אקויזה ב'ירגואינסה הי ארון קון טודו קי פוזידי קור
 אה טינור היל בן ארס און פוקו די התנכלות דיזיינדרו קי איסטאב'ה טרוד
 פהרה טופאר מחיה פהרה סו קאזוה הי סו קוראסון נו איסטאב'ה קין היל
 קין טודו איסטו גדול עונו מכאזא, כל שכן וק'ו הין שבתות הי ימים טובים
 קי איסטת פנוי די סו מלאכה קי טינימוס היל אוב'ליגו פהרה פונקאר הין
 נו איסטרו דעת קי לויז איסטאמוס פנויים די נו איסטרה מלאכה קימו קי סו
 טודה נו איסטרה מלאכה לויז איסטת איג'ה קי ב'אמוס אה רוספונדיר אה
 נו איסטרו קריאדור קואנדו דימאנדה פורקי נו טראב'אז'אטוס הין לה לוי הי
 אינו'אקוסטוס טו טיינפו הין נאדראס די איסטוי מונדרו הין דיאה די שבת הין
 שחיק וקלות ראש הי דברים בטלים הין ב'ויסיוס די טו פוזיורפו גוף הננוף הי
 נו הונב'ויסויאסטוס אה היל שבת קון אפ'ירמאר לאס טרוס כעידות לשם שמוס
 הי טראב'אז'אר הין לה לוי איו לנו מיוס הדין איו לנו מיוס התוכחה קי איסטו
 דיזירון רבותינו קי היס היל דוקלאדו דיל פסוק קי אקח מועד חני מעשים
 אשפוט קירו דויז קואנדו ב'וינו מועד קי איסטאן בטלים די סיס מלאכות הי
 נו טראב'אז'אן הין לה לוי חני מעשים אשפוט פהרה רוסטו די דיאס די היל
 חנינו (ד"ת בתוספת שלי) :

כוג סי אקאב'ודו היל בן ארס אה נו אינסקונדיר לוז הין מוזאי שבת
 אסטת דיספואיס קי דיוון קדושה דסדרה קי היס ואתה קדוש
 הי היל קין אינסקונדיר לוז הין מוזאי שבת אנטים קי אינוין ישרל אה
 קדושה דסדרה אינכיב'לאן היל שבת הי קאב'אז'אן אהיל פ'ואינו די גהינס
 פהרה אינסקונדירסי אנטים קי אליוגו היל טיימפו, הי און לוגאר הי הין
 גהינס הי אינסקונדירן אל פרוכיפיוו אה איסטוי לוגאר הי דיוון איסטוי היס
 היל לוגאר די פ'ולאנו הי טודוס לוס חייבוס די גהינס איינדאן פהרה
 אינסקונדיר אה איסטוי לוגאר פורקי היל קאב'אז'אן אה אינסקונדיר אנטים קי

צִדָּה   דִּבְבוּר ד   בְּיוֹם טוֹב

הַלְלוּנוּ חוּל טוֹינְפוּ דוּ הַיִּנְסִינְדִיר (זוה"ק ק' ס' פנחס) הוֹסִי אֲכַפּוּרָה אֵת
הַיִּנְסִינְדִיר חוּן מוֹלָאֵי שַׁבַּת אֲסֵטָה קִי דִיזִין יִשְׂרָאֵל וְאֵתָה קְדוּשׁ לֹוס חוֹיבִים
דוּ גְהוֹנֵס סוֹן מַנְדְּוִיקִים סוֹב'רֵי הַלְלוּנוּס חוּל דִּין הוֹסִי אֲפ'רְמָה סוֹב'רֵי
אֲקִיל הוֹמַכְרֵי טוֹדָאָס לֹאָס בִּינְדוּסִיוּנִים קִי דִיזִין חוּל זְכוּר ווִתָּן לָךְ לֹאָהִים
מַטְל הַשְּׁמַיִם בְּרוּךְ אַתָּה בְּעִיר בְּרוּךְ אַתָּה בְּשַׂרָה , אִי הוֹסִי הַכְּרַח חוּל
בֶּן אָדָם דוּ הַיִּנְכ'יִסְוִיִּהֲרָקִי חוּן מוֹלָאֵי שַׁבַּת חוּל קֶאֱרָאָר קִי פּוֹאִידֵי פֶאֱרָה
קִינֹו פֶאֱרִיִּסְקָה קִי חוּל שַׁבַּת קִי פֶאֱסוּ קוֹמֹו קֶאֱרָגָה פִּינְגֶאֱרָה ח'ו' אִי
אִינְלָה אֹורָה קִי אִינְפִּיִּסְאָן יִשְׂרָאֵל קְדוּשָׁה דְּקֶרְרָה אִי דִיזִין ווִהִי נוֹעַס טוֹדוּס
לֹוס רַשְׁעִים דוּ גְהוֹנֵס אֲב'רִין סוֹס בּוֹקָאָס אִי דִיזִין בִּינִין אֲב'ינְטוֹרֶאָדוּס
ב'וֹוֹטְרוּס יִשְׂרָאֵל פּוֹאִיב'לוּ סֶאֱנְטוּ בִּינִין אֲב'ינְטוֹרֶאָדוּס לֹוס זְדִיקִים
קִי גּוֹאֲדֶרֶאָן אִינְקוֹמִינְדֶאֱסֶאָס דִּילָה לִי אִי גּוֹאֲדֶרֶאָן שַׁבַּת קְדָשׁ גּוֹאִי אֵת
הַלְלוּנוּס קִינֹו פ'וֹאִירוֹן זוֹכִים אֵת גּוֹאֲדֶרֶאָר לָה לִי מִיִּנְטִיִּס דוּ אִיִּסְטוּ חוּל
מַלְאָךְ דוֹמָה אֲקוֹלֶאֱנְטָה אִי אֲפֶרִיגוֹנָה אִי דִיזִי יִסוֹבּוּ רַשְׁעִים לִשְׂאֹלָה כָּל
גּוֹיִם שַׁכְחִי אֱלֹהִים הַיְלֹוֹס אֲרֶאֱסֵטָאָן אֵת אִינְטוּס אִינֹו אִי קִין קִי אֲפִיִּהֲרֵי
דוּ אִינְטוּס בִּינִין אֲב'ינְטוֹרֶאָדוּס לֹוס קִי גּוֹאֲדֶרֶאָן שַׁבַּת קְדָשׁ אִי אִינְכ'יִסְוִיִּהֲרָן
אֵת חוּל שַׁבַּת (זוה"ק פ' ויקהל) :

צִדָּה א' לִי לִינֹו אֲב'ינְטוּס אֲרֶאֱסֵטָה חוּן לָה פִּינָה דִיל קִין קִי פִּינָה
קִין פִּינִי סוֹס קֶאֱב'ינְטוּס חוּן שַׁבַּת דְּגֶדוּל עוֹנוּ מַנְשׂוֹאֵי אִי
קִי קִיפֶאֱן קִיִּסִי אֲפִילוּ סִירָה פִּינִי אִינְו' דוּ קֶאֱב'ינְטוּ דוּ חוּר קִין טוֹדוּ
אִיִּסְטוּ אִיִּסִי אֲסוֹר קִינֹו פּוֹאִידֵי סִיר סִין אֲרֶאֱנְקֶאֱרָה קֶאֱב'ינְטוּס דִּיִּסוּ קֶאֱב'ינְטוּס
אִי אִיִּסִי אֲסוֹר לָה מוֹו'ר דוּ דִּיִּסְטְרִינְסֶאֱרָה אִי אִינְטְרִינְסֶאֱרָה קֶאֱב'ינְטוּס דוּ סוּ
קֶאֱב'ינְטוּס חוּן שַׁבַּת , אִי אִיִּסִי אֲסוֹר טֶאֱמַכְּוִין דוּ פֶאֱסֶאֱרָקִי סוֹרְמִי חוּן
דִּינֹו דוּ שַׁבַּת לוּ פֶרופִּינֹו מִיִּטְוִירָקִי חוּן סוֹס קֶאֱרָאָס קוֹזָה פֶאֱרָה אִינְקוֹלֹוֹרִיִּהֲרָ
סוּ קֶאֱרֶנִי חוּן שַׁבַּת (ש"ע ש"ס) :

צִדָּה א"ס אֲסוֹר חוּן שַׁבַּת דוּ דוּזִיר אֲמֶאֱנִיִּהֲנָה ב'ו' אֲזִיר קוֹזָה פ'וֹלֶאֱנָה
אִו ב'ו' אֵת מִירָקֶאֱרָה אִו ב'ינְדִיר מִירָקֶאֱדִירִיִּהֲנָה פ'וֹלֶאֱנָה אִי
אִיִּסִי אֲסוֹר דוּ אֲקוֹלֶאֱרָה יוֹנְדוֹלֹוֹקֶאֱג'יִם חוּן שַׁבַּת נִי דוּזִילֶדִי אֲחִיל גוּ קִי לִי
טוֹמִי יוֹנְדוֹלֹוֹקֶאֱג'יִסִי אֲפִילוּ קִינֹו חוּל יִשְׂרָאֵל טוֹינִי דוּמִינְטִיִּסְטוֹר אֲקוֹיִהֲנָה מַלְאָכָה
אֲוִטְרוּ קִי דִיִּסְפּוֹאִיִּסִי דִיל שַׁבַּת אִיִּסִי אֲסוֹר , אִי אִיִּסִי אֲסוֹר דוּ דֶאֱלֶרִי אֵת
חוּל גוּ פֶאֱרָאָס דוּ עֶרֶב שַׁבַּת פֶאֱרָה קוֹלִי מִירָקִי אֲחִיל חוּן שַׁבַּת אִינְפִּיִּהֲרֵי
אִיִּסִי מוֹתֶר דוּ דֶאֱרִי אֵת חוּל גוּ פֶאֱרָאָס דוּ עֶרֶב שַׁבַּת פֶאֱרָה קוֹלִי מִירָקִי
אֲחִיל אִי קִין פֶאֱרֶטִידוּ קִינֹו לִי דִינָה אֵת חוּל קִי לוּ מִירָקִי חוּן שַׁבַּת
(ש"ע ס' ש"ו) :

דִּבְבוּר ק'

דיבור חמישי

א כבוד את חבך זאת אמך למען ואדוכון ימך וכו' קיסו לארנו
 אים קי חיל היו' טיינו חוב' לינו די אונררר חסו פארדי
 או חסו מאררי פארה קי טינגה אריכות ימים שבר די אלהאמיונטו די
 דיאס אי אבייוס חין איסקטי מוכדו אי סו שבר בואינו טייני טאמכיון
 חיל מוכדו חיל ב'ניין, אסינון דישו חין לוס עשרת הדברות אחרונות
 רילה פרסה די ואלתמן גלמען יטב לך, אי דישירון רבותינו ע"ה (רבי'
 בחיי ס' יפרו) קי אלס ב'יוים סון אפאריו' ארום קי איסקטאן לוס פאדרים
 קון לוס אילוס זמן לאפנו אי טיינין לוס פאדרים פור קארה פיוגארה
 אי לוס ב'יני מווי פונארו לוס חיו'נס די טיניר כבוד דילוס פאדרים
 פור איסטו טי אקלארו חיל פסק קיסו שבר די איסקטה מנוה אים
 אלהאמיונטו די דיאס קי סוכ'רו טי טיינים חוב' לינו די איסקטאר קון
 חיליוס אי אונרארלוס איסי אקאב'זו טי טומאס גער סוכ'רו חיליוס
 סאב'זילוו קי פור טוס ב'ידאס טי טומאס גער אי טייניס אקורטאמיונטו
 די דיאס בר מינן :

אי מי פארוסי אה דנויר בפני עניות דעתי קי פור איסטו טי אנ'ונטו
 כבוד חב ואס לארו חיל דבור דלא תרלס קי ב'ינו אה סיר דומנו קי
 סי אקאב'זו נו טיינו חיל חיו' כבוד דוסו פארהו אי דוסו מאררי איסי
 אקיסה די חיליוס קון איסטו קאב'זה פארה חיל פח מינן אקורטאמיונטו
 די דיאס אי פאסה פור לא תרלס קיסו מאטה דוסו אסי סין ב'יניר סו טיינפו
אי חיל טעם קיטי אנ'ונטו טאמכיון כבוד אב ואס אה שמירת שבת
 חיל דבור די אגטנס קי דישו זכור אה יום השבת לקדשו מלכד חיל
 טעם קי אקלארו אריב'ה חין דבור ר' מי פארוסי אה אקלארר מאס בס"ד
 דבו תרמו' אה לוקי אב'יוימוס אריב'ה קי חיל קי גוארה שבת אים
 קומנו קי סי אטורנארה חין טודה לה ליי אינטירה, חילה בואילטה חיל
 קין איזכוב'לה חיל שבת סולי קונטה קומנו קיסי קאפ'ארה חין טודה לה
 ליי אינטירה, גם הן געוד נכיל לוקי דישירון רבותינו ע"ה קי קואנדו
 דיוו חיל סי"ת לה ליי חין הר סגיו אי דישו אנכי ה' אהיק לא יהיה לך
 אהים אחרים על פני דישירון אומות העולם קי פור סו כבוד איסקטה דאר
 סאנדו קי לו סוירב'אן אה חיל אי קי נו סוירב'אן עבודה זרה, אמנס
 קואנדו דישו טאמכיון חיל דבור די כבוד את חבך ואת אמך קי אקאוירו
 טאמכיון חין כבוד די כשר ורם קי חיל חיו' אונרי אה סו פארהו אי אה
 סו מארהו חיל לואינו בולטארו חין אטורנארו חין דברות ראשונות קי
 דישו אנכי ה' אהיק לא יהיה לך אהים אחרים על פני גמא קי די כבוד

צדיקה   דיבור ה   ביום טוב

אב ואם קי אים מפרקס אחרותו ותברך קי איל אים אוננו אי נו איו
 סינונדרו אה איל ח"ו * אי פור איסטו טו אנ'ונטו איל דבור די כבוד הב
 ואם לארו דיל דיובור די גואדראר שבת קי נו דינה איל בן אדם ליוו ליוו
 גואדרו איל שבת אי ליוו סו מפרקס אהותו ותברך קי ליוו מי קי קונטה
 קומנו גואדראר לה ליו אינטורה ח"ו ח"ו נו אים הכרח די אפ'ורמאר כבוד
 אב ואם פארה דאר אה אמוקטראר אהותו ותברך פארה איסטו אנ'ונטו
 כבוד אב ואם פארה דיוורטו קי קי נו אפ'ורמאס לה מנוה די כבוד אב
 ואם דאס אה אמוקטראר קומנו לה סברה פרומורה די אומות העולם קי
 קואדרו דינו אנכי ה' אהיק קי פור כבוד די קי מוזמו איסטו דארסאנדרו
 והא דאיה קי נו אפ'ורמאס כבוד אב ואם ונמלא קי נו אבאקטה קון
 אפ'ורמאר איל שבת סולו קי נו קי קורי טאנכיון קי אפ'ורמיס לה מנוה
 די כבוד אב ואם :

או פודימוס דיוור אונטרו טעם פארה איסטו סמיכות , אי לו פרופיוו
 טופאמוס קי דינו איל פסוק אים אמו ואכיו תיראו ואת שבתותי
 תשמרו קי טו אנ'ונטו לה טימור קי טינבה איל אינו'די סו מאדרו אי
 די סו פאדרו לארו די שמירת שבת , אי אים קי חכמים ע"ה דוסירון
 קי איל קי גואדרה איל שבת קדש קי איו שותף אה הקב"ה חין ששת ימי
 בראשית , טאנכיון איל קי אפ'ורמה לה מטה די כבוד אב ואם קי איו
 שותף להקב"ה חין ששת ימי בראשית (שמע שלמה ז"ל ס' יתרו דל"ג ע"ג)
 אי פור איסטו טו אנ'ונטו כבוד אב ואם לארו דיל דיובור די שבת קי
 דינו כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ אה דיוורטו קי איסטו
 דוג דיבורים שבת אי כבוד אב ואם חין אפ'ורמאנדרו איל בן אדם אה
 איליווס קי איו שותף להקב"ה די ששת ימי בראשית :

ובמדרש חהלים טראו חין איסטו דיבור וז"ל רבים אומרים לנפשו
 חין ישועתה לו אומה קי אוליוו די בוקה דיל דיוו חין הר
 סינו אנכי ה' אהיק אי דוספואיס די קוארונטה דיאס איזיוורון אה איל ענל
 קיסאס איי אה איליווס תקנה , אי ישראל דיוון אה איליווס אי טו איל
 דיוו אירוס מאנפארו פור מי * אי איל דוקלארו די איסטו מאמר ליוו
 אקלארי ארוכ"ה אגרה מי פאריסו מאס אה דיוור אי אים קי דומאנדרון
 רכותו ע"ה קי פורקי דינו איל שי"ת הנכי ה' אהיק אי נו דינו אנו
 ה' אהיק * אי דוספונדיוורון קי לאס ליטראס קי כ'יאן אי קי כולאב'אן
 פור איל אור אי חין לאס ליטראס די אנו קי פודיאן ליוור ח"ו אי
 מילדזר איל ביורב'ו די אנו לה אף קון נירו אי קאפ'ראב'אן ח"ו סוב'רו
 איסטו דינו אנכי פארה קי נו קי ליוון אי קוירב'אן ע"ז ח"ו * (קיבור
 של"ה ז"ל בהקדמות ומידושים דל"ה ע"ב) אי היסטו פארוקי קי אים

צִדָּה   דִּיבּוּר   ה   בְּיוֹם טוֹב   קו

לָהּ מֵאַחַר כְּבִיאָהּ דִּי אֲזִמּוֹת הָעוֹלָם קוֹן יִשְׂרָאֵל הֲוֹמָה קִי אֲזִלְיִי אִין הָרַר כִּיבִי
קִי דִישׁוּ אִיל שִׁי"ת אֲנָכִי ה' אֵהִיךְ הִי פּוֹרְקוּ דִישׁוּ אֲנָכִי אִי נֹו דִישׁוּ אֲנִי
אִים אִיל טַעַם פּוֹרְקִי נֹו קִי לִיירִין אֵהּ מִלְּדָרְדָר אִיל בִּימְרָב'וּ דִי אֲנִי קוֹן
נִירוּ אִי בְּזִיגִיחָן אֵהּ קִירְבִיר עֲבוּדָה זֹרָה * הֵם בֶּן אִים דִּי מֵאַחַר כְּבִיאָהּ
קִי קוֹן טוֹרוּ קִי אֲזִלְיִירוּן קִי דִישׁוּ אֲנָכִי אִי נֹו דִישׁוּ אֲנִי קוֹמוּ בְּזִימְרוּן
אֵהּ יִירָרֵר אִי קִירְבִיר ע"ז * אִי יִשְׂרָאֵל דִּיזִין אֵהּ אֲזִלְיִימֹוס אִי טוֹ ה' מֵאַחַר כְּבִיאָהּ
פּוֹר מִי קִי קוֹבִירִי קִי לִיירִימֹוס אִי אֲזִימֹוס אֵהּ אִיל עֲגֵל נֹו אִי קוֹוָה קִי
קִי פִּהֲרִי דִילֵאֲנֵטְרוּ דִּי לָהּ תִּשׁוּבָה אִי מֵאַחַר כְּבִיאָהּ פּוֹר מִי אֵהּ דִּיִּסְבִירִימֹוס
אִין תִּשׁוּבָה בִּי הִבֵּל לִיִּטְהַר מִפְּשִׁיעִין אֲזִתִּי מִן הַשָּׁמַיִם :

אוֹטְרוּ

טַעַם פּוֹרְיִמֹוס דִּיזִיר קִי טִי אֲנָוֵטְרוּ כְּבוֹד אֲבִי וְאֵם אֲהֲרֹו דִיל
דִּיבּוּר דִּלֵּא תִרְחַח אִי טֵאֲנָכִיין אֲהֲרֹו דִלֵּא תִנְאָף אֵם נִיחָא קִמִּיָּה
קִב"ה אִי אִים קִי רְבוּתִינוּ ע"ה דִּישִׁירוּן קִי אִיִּסְטִי גִלּוּת דִּי אֲרוּם אִים פּוֹר
כְּבוֹד אֲבִי וְאֵם קִי אֲוִנְרוּ עֲשׂוּ אֵהּ סוּ פִּהֲרִי קִי בְּעוֹנֹת הַרְבִּים אִי מוֹנָג'וֹס
קִי נֹו טִיִּיגִין כְּבוֹד אֲבִי וְאֵם * וּמִלְכָּד קִי נֹו אֲזִין כְּבוֹד אֵהּ אֲזִלְיִימֹוס דִּיזִיִּאֲוִנְרָהָן
אִי אֲחֵרְבִיאָן אֵהּ אֲזִלְיִימֹוס הִי בּוֹדֵאִי קִי נֹו כֵּחֵב'ין קִי סוֹן חִיבִים מוֹאֲוִרְבִּי
בֵּר מִינֵן אֲקִיגוֹן דִּיזִי אִיל פִּסּוּק הִי אִירִיין אֵהּ סוּ פִּהֲרִי אִי אֵהּ סוּ מֵאַחַר
מֵאַחַר קִירָה מֵאַחַר * אִי דִיזִי טֵאֲנָכִיין אִיל פִּסּוּק אִי מֵאַחַר זִיין אֵהּ סוּ
פִּהֲרִי אִי אֵהּ סוּ מֵאַחַר קִירָה מֵאַחַר * אִי קוֹאֲנְרוּ אֲפִירְמָה
אִיל אִיז'וּ מִנֹּוה דִּי כְּבוֹד אֲבִי וְאֵם אֲזִימֹוס אִים אֵהּ כִּרְחַח אִים זֹוּבָה אֵהּ
קִיטְהַר לָהּ שְׂכִינָה דִּי גִלּוּת * אִי אֲזִימֹוס אִים אִיל דִּיקְלָהֲרוּ דִיל מֵאַחַר דִּי
רְבוּתִינוּ ע"ה קִי דִּישִׁירוּן קִי קוֹאֲנְרוּ דִישׁוּ אִיל שִׁי"ת בְּכַד אֵת אֲבִיךָ וְאֵת
אֲמִךָ קִי אֲזִיבִיאָהֲרוּן לְגַם מֵאַחַר דִּי קֵאֲרָה אֲזִמּוֹהּ אִי לִשׁוֹן אִי דִּישִׁירוּן
ה' יִמְלֹוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד קִי סוֹם כּוֹנֵן אִים קִי פּוֹר לָהּ מִנֹּוה קִי אֲפִירְמָה
אִיל אִיז'וּ כְּבוֹד אֲבִי וְאֵם סֵאֲנִימֹוס דִּי גִלּוּת קִי בְּאִינִי לָהּ גִּבּוֹרָה (כִּרְחַח
מוֹעֲדִיךָ לַחַיִּים ת"כ רכ"ח ע"ד) :

אִי אֲמִי פּוֹקוּ דַעַת מִי פִּהֲרִיִּסִי אֵהּ אֲקִלְהֲרִיר אִיִּסְטִי מֵאַחַר קוֹן לֹו קִי
אֲזִימֹוס אֲרִיבִיאָהּ קִי קוֹאֲנְרוּ דִישׁוּ אִיל שִׁי"ת אִין הָרַר סִינִי אֲנָכִי ה'
אֵהִיךְ קִי אִיל אִים אֲוִנוּ אִי נֹו סִיגוֹנְרוּ וּמִלְכּוּתִיָּהּ מִלְכּוּת עֵלְמֵ דִישִׁיִּהוֹן לֵאֵם
אֲזִמּוֹת קִי פּוֹר כְּבוֹד דִּי סִי מִיזְמוּ אִיל אִיִּכְבּוּהָ דֵאֲרִסְהֲנְרוּ * קִי סוּ רִיִּינְהֲרֹו
אִים פִּהֲרָה קִיִּינְפִירִי קִי נֹו אִי אֲוִטְרוּ דִּיִּי אֲפִירְמָה דִּי אִיל אִי אִיל מוֹס
קִיטְרוּ דִּי מִלְרִים אֲמִנְס קוֹאֲנְרוּ דִישׁוּ בְּכַד אֵת אֲבִיךָ זֹאת אֲמִיךָ קִי אִיִּסְטֵה
אֲקֵחֵבִיאָהֲרֹו אִין כְּבוֹד דִּי בִּשְׂר וְדֵם טֵאֲנָכִיין בּוֹלְטֵהֲרוּן אִי אֲטוֹהֲרֹו אֵהּ
דְּבִרֹות רֵאֲשׁוֹנֹות קִי סוּ רִיִּינְהֲרֹו אִים פִּהֲרָה קִיִּינְפִירִי אִי אִיל אִים אֲוִנוּ אִי
נֹו סִיגוֹנְרוּ , אִי אִיִּסְטֵה אִים לָהּ כּוֹנֵן דִיל מֵאַחַר קוֹאֲנְרוּ דִישׁוּ אִיל שִׁי"ת
בְּכַד אֵת אֲבִיךָ וְאֵת אֲמִיךָ אִי דִי כְּבוֹד אֲבִי וְאֵם קִי פִּהֲרִיִּסִי אֵהּ

צידה דיבור ה ביום טוב

הם איל ריו די טודו איל מונדו סוב'רי איסטו דזשורון תבף לוס מלאכים
לא ומלך לעולם ועד אסיגון דיטו אין דברות ראשונות הנבו ה' להיך ;
טאנביין ליהא איוס סאב'הו לוי קי דזשורון רבותינו ע"ה אין משנת
חסדית פרק סניקו האבות גלות כ'יני זה איל מונדו
סוב'רי שפוכות דמוס אי סוב'רו גלוי עריות קי מאטאן אי חזין זנות ,
אי פארוקו קי פור איסטו טו אב'ונטו כבוד אב ואם לאו דיל דיבור
לא תרנח או לא תנאף קי סניקו קי איל כבוד אב ואם פידרונה איל
גלות , סוב'רו איסטו אקאב'ורה דיטראס מורה קומי עי דונו לא תרנח
לא תנאף קי נו מאטוס ני אגאס זנות פורקי קי גאגאס קון כבוד אב
ואם קי כ'יני פארה פידרונאר איל גלות אי אקורקאר לה גאולה קי איוס
קי איי אין עי עון די מאטאר אי עין די זנות קי דיטראס דוס קוזאס
טאנביין סון בכלל קי לארנאן איל גלות אי לה שכינה איסטו סונפורטאנדו
גלות קון ישראל אסיגון דיזימוס קי גלות כ'יני זה איל מונדו פור גונו
עריות אי פור שפוכות דמוס :

ומבאן תיכחות מוסר קי סי לויס איל בן אדם מונדו די דיטראס
קוזאס קי איוס קאב'זאנטו קי לה שכינה סונפורטה גלות אי
איסקלאמה אי דיו קלפי מראשי קלפי מזרועי אין לונאר די חזיר מלות
אי מעשים טובים פארה סיר דור שכולו זכאי קי בן דוד כ'יני אי סאי
לה שכינה די גלות , איליווס קון סוס מעשים מלואס אי אמארוס קי כ'אן
חזיננו ואין לך יום שאין קללתו מרובה מחבורו קי עבירה אקארואה עבירה
אי דיטו איסור די זנות לו טראי זה איל בן אדם זה פאסאר לוס עשרת
הדברות טודוס אסיגון אב'וימוס אין אדער לונאר אין לארנו גואו די איל
גואו די סו שמה גואו פור נוגרונרה די סו מול אי גהינס קי אטימה
אי איל נו קי אטימה , אי סו נו טורנו אין תשובה אין סו כ'ורה סו
מואירטי סירה קון קראילאד נראנדי אי מלאכי חבלה לו אראסטארין
זה איל אי לו ארונג'אדאן זה איל די אין דחי דחי קומו ארונג'אן
פיידרה קון סאפאן , אי איוס די מאראב'יאר קומנו נו סו אג'ודואן די סוס
למאס אי סו כ'יסטין די קראילאד די סו אסי קואינטרה דיל פרוכ'ונ'ו
די לה עבירה קי איוס און פוגטו , אי אין לונאר די קריאר איל בן אדם
טראג'ומאניס די דירוב'יאר סוב'רו איל די לאס מנה אסיגון אב'וימוס
ארוכ'ה סוב'רו איל פסוק קי דיטו כו מלאכי וטו לך , איליווס קי איב
טרומיטין פארה קוזה די עבירה אי קריאן מלאכי חבלה קי אין לה אורה
די לה פטירה דיל בן אדם טודוס איליווס כ'יני אי איסקלאמאן סוב'רו
איל אי לו אראסטאן זה איל זה גהינס באמבטו התחונה אי כ'יני
כ'יווס קי נו טוינו זכות ני די איה זה גהינס אי איקטה סו שמה פינאנדו

פה חיל חויר דיל עולם מה יענה ליום פקודה חין יום הדין הגדול והנורא
 טודוס לום מלאכי חבלה חוסקלאמחן סוב'רי חיל חי איכיהנטאן סוס בוויס
 חי דיזין קאדה חונו די פ'ולאנו סי ליוו קי מי קריחו די עבירה פ'ולאנה
 קי חיוו חוטר די די דיטו פ'ולאנו סי ליוו טאנכיון קי מי קריחו די חילול
 שבת קי חיוו חוטר די די קיטו טוב'ו כבוד אב ואם די סו פאדרי חי די סו
 מאדרי וכן על זה הדרך די קאדה פיקאדו חי פיקאדו חי טודוס טראכ'אראן
 חין סוב'רי חיל חין לה חורה די סו פטורה חיו לנו חיה על נפשינו קומו
 לו חונ'אמוס טודו חין חולב'ירו חי נו מוס אקודרמוס די חוסטו טראנו
 די לה מואירטו כי זה כל הארץ קטן ונדול שם הוא חי סי חפילו טיוני
 חיל בן אדם קואנטוס חוסקלאב'וס נו פואירי דיזיר לוס אינכיהרי חיה טודוס
 חין מי לונאר מופ'אס למאס פור חונה למנה סי נו קראנדו ב'ינו לה
 חורה די לה מואירטו מי חיו בואילעה נו לי אינפריזינטאן חיה חיל כי חון
 פונטו ותכף ייא אינפוסאן חין סו חין חי חין לו חוסטאן ייב'אנדו
 חיה אינטיורה לוס פרינומירוס אפרינוכאן דילאנטרו די חיל חי דיזין גואני
 חיה חיל חיה חוסטו פ'ולאנו קי חוסטאס לייב'אנדו חיה אינטיורה קי ריב'וליוו
 חין סו קריחור חי נו פינסו חין חוסטו חיה די לה מואירטו חיו לה
 לחותה כושה חיו לה לחותה כלימה חי לה ג'ונטו די לה ליה נו חוליון
 דיטוס פרינומירוס קי ב'אן אפרינוכאנו פור חיל חיל חויר דיל עולם, כי
 על כן בואו אחי בואו ריעו ויחיה ה' מוס אינכיהרימוס חי קי סוב'ה
 סוינפרי סוב'רי מואיסטרו דעת חיל טראנו די לה מואירטו קי קון חוסטו
 פודימוס ב'ינסור א ינר הרע חסונן דיזירון חכמים ע"ה ואם לחו יזכור
 לו יום המיתה יום המצא והנמחר, חי קאסטיומוס חונו חיה חיל חוטר
 סוינדו טודו ישראל קומוס ערכים חונו פור חוטר ומכאן גאלאה חושבנא
 טכא ליהוי ולא נשוב עור לבסלה והא הטוב וכפר סוינדו חיל חוס פאדרי
 רחמן וברחם אב על בניס סו חפיהרה די נווטרוס קי נו אינכ'ילונטה
 קי סי מואירה חיל פיקאדור חוטר קי טורני חין תשובה חסינון דישו חיל
 נביא קי דישו חיל סי"ת כי לא חתפון כמות המת כי חוס בצור מדרכו וחיה:
אי חיל טעם קי חיל קי חורה חוס פאדרי חי חוס מאדרי חוס זוכה
 חיה ב'יראס חסינון דישו חין חוסטו דבור כבד חת חת חביך וחת
 חמך למען יחריכון ימך מי פארוסי חיה דיזיר בסיעתא דשמייח חוס
 ניחא קמיה קב"ה, חי חוס קי חיל קי עיוני סו קוראסון חפונארו קון
 חיל סי"ת ייא חוס סאב'ירו קי חוס זוכה חיה ב'יראס חסינון דיזיר חיל
 פסק וחתם הדבקים בה' אהיבם חיים כלכם היום, חילה גמרא דישו
 (פ"ק הקידושין) קי דישו חיל סי"ת טודו חיו'ו קי חורה חוס פאדרי חי חוס
 מאדרי קינטו ליו סוב'רי חיל קומו קיסו מורארה אינטרו חוליוס חיומי

צידה דיבור ה ביום טוב

אינרראחן , אי קון איסטו איס זוכה אה ב'יראס אסיגון אב'יוימוס קי
 קומו איסטו הפינארו קונלה שכינה איס זוכה אה ב'יראס , אי פור
 איסטו קואנדו איסטו איז'ו טייני כבוד אב ואס אי הקב"ה מורה קוניל
 אי קומו מורה קון איל אי איסטו הפינארו קון איל אי'ת איס זוכה אה
 ב'יראס אסיגון דיזו איל פסוק ואתם הרבקים בה' אהיבם חיים כלבם
 היום אי פור איסטו איל שכר די כבוד אב ואס איס אארגאמיינטו די
 דיאס אין איסטו מונדו , איסו שכר בואינו אאיל מונדו איל ב'יונין אה
 סיגון אב'יוימוס ארוכ'ה , אי אנסו טופאמוס מעשה אין רבי יהושע
 אי לו טיטו רב כהנא ז"ל (בס' מ"ז דט"ו ע"ג) קולי דישירון אאיל בחלום
 איג'טו קיטו אי בן ננס איל קלב טייני קי סיר נואיסטרוס אסיינטוס
 ג'ונטוס אין גן עדן קואנדו סי דיספירטו רבי יהושע דיסו סואיניו פינסו
 אין סו קוראסין אי דיזו גואיו דימי קידי איל דיאה קי נאסי פ'ואי די
 קונטינו אין יראה דימי קריארור אינו טוב'י לאזוריח אותרו קי אינלה ליי
 אינו קאמינו ארבע אמות סין תפלין אי זינית אי טינגו אונ'ינטה תלמידים
 גראנדוס אינלה ליי אי אגורה פיזארון אינלוס סיילוס מיס מעשים אימי
 ליי קון און קלב אינביאו אה לויאמאר אה סוס תלמידים אילוס דיזו אה
 איליוס סאב'ריש קינו אינטרו לבית המדרש אסטו קי ב'יאו קין איס
 איסטו אומברי אי קי סון סוס מעשים קי טייני קי סיר מי חבר אין גן
 עדן איל לואיגו סי פ'ואירון איל אי סוס תלמידים די אין סיב'דאד אין
 סיב'דאד דימאנדאנדו פור דיטו אומברי אסטו קי ב'ינירון אסו סיב'דאד
 קואנדו אינטרארון אסו סיב'דאד דימאנדארון אנדי איסטו ננס איל קלב
 לי דישירון סו מירסיר קי איס לדיק וחסיד דיקי דימאנדה פור איסטו
 אומברי לים דיזו קי סון סוס מעשים לי דישירון אאיל מואיסטרו סיניור
 נו דימאנדוס די נווטרוס נאדה אסטו קילו ב'יס אאיל איל לואיגו אינבוארון
 פור איל לי דישירון אאיל רבי יהושע דימאנדה פור טי לים דיזו אה איליוס
 ננס קין סי ליי אי קין סון מיס פאדריס אין ישרא קי רבי יהושע די
 נאנדה פור מי לי דישירון אאיל קאמינה קון נווטרוס אי פינסו אין סו
 קוראסון קי טודו לוקי לי דישירון אאיל איס פ'אסו לים דיזו אה איליוס
 נו ב'ו קון ב'וונטרוס קי ב'וונטרוס איסטאס בורלאנדו קון מי איל לואיגו
 בולטארון אנדי רבי יהושע לי דישירון אאיל טו לוז די נואיסטרוס אונ'וס
 קורונה די מואיסטרה קאב'יסה קומו מוס אינביאס אנדי איסטו אומברי
 קי דיסיירטו נו קינ'ו ב'יניר קון נווטרוס לים דיזו סאב'ריש קינו מי
 אסינטו סינו לו ב'יאו אאיל פ'ואי רבי יהושע איל פרופייו סירקה די בן
 ננס איל קלב איל לואיגו סי איב'אנטו איסי איג'ו סוב'רי סוס פ'אסיס
 אי דיזו ננס מה יום מיומים קילה קורונה די ישרא ב'ינו דילאנטרו די

צידה דיבור ה ביום טוב קה

קו איסקלאכ'ו לי דיטו קירו חב'לאר קון טי לי דיטו חב'לי מי סיניור לי
דיטו חיל קי סון טוס מעשים איקי חוס טו מלאכה לי דיטו חיל מי
סיניור ליוו סי קכב אי טינגו פארדי אי מאדרי ב'יו'וס אינו פוזידין
ליב'אנטארקין אין פויס אי אין קארד דיאה אי דיאה ליוו לוס ב'יסטו
חולים דו אה קומיר אי ביב'ור חילוס לאכ'ו קון מי מאנו , חיל לוזינו
קי פארדו רבי יהושע חילו ביוו סוכ'רי סו קאב'וסה לי דיטו חיל מי
חיו'ו ביין חב'ונטוראה טו פארטי אי ביין חב'ונטוראה טו סוחילטי
קואנטו בוזינו אי קואנטו אירמוו אי ביין חב'ונטוראה מי פארטי קי ב'ו
אה טיניר זכות פארה סיר טו חבר אין גן עדן : פריב'אמוס די איסטי מעשה
קי סו שבר דיל קין אונרה אה סו פארדי אי אה סו מאדרי לעולם הכא חוס
מווי גראנדו קי אין סינדו קי אירד בן נגס קנב קונטראפיוו לה מנוה די
כבוד חב וחס קי אזיאה אה טודה לה חכמה אי לה גראנדיוה די רבי יהושע
סוכ'רי קי אירד זדיק וחסיד אי טיניאה 80 תלמידים רבנים סוכ'רי קי חיל
שבר קי אינכיוה ליי אה אוטרוס חוס מווי גראנדו חסיגון דיטורון אין לה
גמרא קי טודו חיל קין אינכיוה ליי אה חיו'ו די סו חבר חוס זוכה אי סי חסוב
טה חון לה יסובה די חרוב'ה די לוס סוילוס אי מילדה ליי דילאנטרו די הקב"ה
כל שבן קואנדו אינכיוו ליי אה 80 תלמידים קי סאיורון רבנים גדולים טודוס
חיליווס קי טודה לה ליי קי מילדאן קי לויחמה פור סו נו. זבראדו דיל חבס אי
קון טודו איסטו לי דיטו רבי יהושע אה בן נגס חיל קכב ביין חונטוראה
מי פארטי קי ב'ו אה סיר זוכה אה סיר טו חבר אין גן עדן :

אי קונפ'ורמי טיוני חיל חיו'ו אהרנאמיינטו די דיחס אין איסטע מונדו
אי סו שבר גראנדו אה חיל מונדו חיל ב'יניין חסיגון חב'וימוס לה בוחיל
טה די איסטו סי חוס קי חיל חיו'ו נו אונרה אה סו פארדי אי אה סו מאדרי
נו קירי דיג'ו קואנדו לה ראזון איסטע קון חיל פארדי אי לה מאדרי סי נו
אפילו קולה ראזון טייני חיל חיו'ו קי פור דיטה סיבה נו לוס אונרה אה חיליווס
קין טודו איסטו גראנדו סירה סו עון די איסטו חיו'ו די סונפורטאר חין חוס
טי עולם קי טייני אקורטאמיינטו די דיחס בר מינן בו כנפשו דבר קי מיטי
סו שמה חין סכנה ומרת תהיה באחרונה גם בן די לחס פינחס קי חוס חפה
ריו'אדו די סונפורטאר לעולם הכא קי סירה סו מוראה קון רשעים אי חיל
לו אפינארין קון יסורים פ'ואירטיס אי אמארגוס קומו לה חדיפ'לה חוי לו חיל
לנפשו חוי לרוע מזלו בר מינן חיל סי"ת קי מוס גואדרי , ומי הוא זה
ואיזהו חיו'ו קי חילוי איסטו קאראר די טראנו די פינחס קי חוס חפה
ריו'אדו די סונפורטאר אי קון טודו איסטו איסטע חין סו ריב'וליוו אה נו
טורגאר חין סי אי חפ'ירמאר לה מנוה די כבוד חב וחס קומו סו תיקון אה
סיגון מוס אינכיוונדו חיל סי"ת כבד את אביך ואת אמך למען יחריכונ ומיך :

צירה דיבור ה ביום טוב

זכפרט

קואטרו איל פאדרי ביוני קי מוניסטיר גאס ברוות אי איל
 איז'ו ביוני פודיר די מאכטינורלוק אינו לוס מאכטיווני קי
 אפילו קי אירא איל איז'ו בעל מפת קי אזי מונג'ה גרקה אי מאכטיווני
 אה אוטרוס קון טודו איסטו מלכד קינו ריסיב'ו סכר אררבל גיווני
 מונג'ה פינג סיינדו טיווני פאדרי אי מאדרי פרוכ'ים אי קאזים פרוכ'ים
 אין סו משפחה אינו ביוני קאדנו די איליונג אה מאכטינורלוק אסינון
 גראי איל רב הנחול בעל ספר החדים ז"ל (סי' קנ"ז ושכ"ה) קי פנגס
 גראדו איי איל קי מאכטיווני אה אוטרוס איסו פאדרי אי סו מאדרי אי
 סוס קרוכ'ים טיווני קי מוניסטיר אינו לוס מאכטיווני אה איליונס קי מלכד
 דיל גער דילה פרוכ'ידאד ריסיב'ון גאמכיון גער גראדו די ג'יר אי
 אוליייר קי איל איז'ו אזי גרקה קון אוטרוס אי אה איליונס לוס דישס
 בלער דיל עניות קי אין און איז'ו קומו איסטו סוכ'רי איל אים דיג'ו
 איל פסוק קי דישו קאומר לאביו ולחמו לא רחיתיו וכו' אילה מו'יר אי
 לוס איז'ים איסקלאמאן סוכ'רי איל קול גדול אילי דיוון איל למה נמות
 לעיניך פודקי מוס מורירומוס די פרוכ'ידאד אה טוס אוז'וס סיינדו קי
 טיוניס איז'ו קי איי פודיר אין סו מאנו די מאכטינורנוס או די טיניר
 קארנו או מאנקו בפעם בפעם די נונטרוס איסו לים איכסינדו איל
 פ'ואינו דיל פליטו איכטרי איליונס אי ב'אן איסקלאמאדו הי ליווראדו
 אינו איי קין לו אמאטו אי קואנטאס ב'יונס סי איג'אן אה קאמס סין
 קומיר אמביירטוס די אמברי בר מינן , אי פ'ואירטי אים איל פליטו
 איכלה קאזס דיל בן אדם מאס דילה פילוחה די גוג ומגוג ובפרט אין
 ענין די מונות דעבוללים שאו לחס פורס אין לבס , אי גואני די איליונס
 גואני די סוס אמאס קי אוכוס איז'וס די איסטא מאנורה סון איכייגאדום
 די ביון אי טודו איל קין איכייגה אגגל ביון קילי איזו סו סכר סי קונטה
 קומו קיסי איכייגארה איכיל ביון קי איזו קון איל , איל סי"ה אי איסטו
 דוסירון חכמים ז"ל איל קי איכייגה איכיל ביון קי איזו סו סכר כל סכן
 איל קי איכייגה איכיל ביון קי איזו קון איל סו פאדרי אי סו מאדרי קי
 קואנטו גער לייב'אדון קויל אסטא קילו איכראדוסיירון איל קואנטו
 גער סונפורטו סו מאדרי אין לוס מיונס קי איכטוב'ו פרוטוידה אילאס
 דולורנס דיל פאריר , אי איל גער די קרישדו אה איל אי סו מאדרי לו
 איסטוב'ו מאכטיוונדולו איל טודוס לוס דוס אכיווס די קריאסייון דאנדולי
 איל ליג'י די סוס פיג'וס אי קואנטאס נונ'ים נו דורמיהה ני אדורמוסיהה
 מיראנדולו איל , אי דוספואיס איל גער דיל דוסטיוטו אי גערות מונג'וס
 די לייב'אר קויל אסטא קילו איכראדוסיירון איל אי קואנטוס מאיס
 לייב'אן פאדרי אי מאדרי אסטא קי ב'ין איכראדוסייר אה און איז'ו

צידה דבורה ביום טוב קט

ובפרט סי לייב' ארון קון איל חולאים מאוס קי סי טופה אין איל עולם
 בר מינן קי איל איז' לייב' סי ב'י גראנדי אמה קאי קי סיפה קי לוקי
 סי אינגראנדיסיו פ'ואי קון יסורין פ'ואירטיס אי אמארגוס קומו לה
 אדיפ'לה קי סונפרט'ארון קון איל סו פ'אדרי אי סו מאדרי אי קון איסטו
 איסטו איז' קואנדו לייב' סי ב'י גראנדי אינפ'לוריסידו קומו איל ארצ'ול
 ריב'ידריו קאי קי סוב'ה סוב'רי סו דעת קי טודו איסטו לי אקאנסו זה
 איל פורקי לו קריארון סו פ'אדרי אי סו מאדרי אי סונפורט'ארון טאנטוס
 בערות קון איל אי קואנדו לו פ'ואי זובה איל שי"ת זה גאגאר מונדה
 אי טייני מונות דיטו איז' טייני איל אוב'לינו די טיניר קארגו די סי
 פ'אדרי אי די סו מאדרי סי איסטאן לייב'אנדו בער די לה פרוב'ידאד אי
 בו סיר כפוי טובה די טודו איל ביין קי איז'ארון קון איל * באופן קי בו
 אבאסטיסי איל איז' די פאגאר א פ'אדרי אי לה מאדרי איל שיעור די
 בערות קי סונפורט'ארון קון איל מיניס ממניס שונים * אי סי אוק איל
 איז' כפוי טובה אי בו סוב'י סוב'רי סו דעת טודו איסטו אי סי ב'י אסטו
 די קרואלראד קון איליוס * טאמביין אין לה אורה די סו איספארטימיונטו
 דיל מונדו מלאכי חבלה מלאכים די מיידו סי ב'י אסטיראן די קרואלראד
 סוב'רי איל אי לו אראסט'ארון זה איל אין אמבטי התתונה קי אין
 גהינס איל שי"ת קי מוס גואדרי * אי לי דיזין זה איל באשר עשית יעשה
 לך אסיגון איז'טיס טו אי טו ב'י אסטיראן די קרואלראד קון טו פ'אדרי
 אי טו מאדרי אי בו טו אפיאד'הטיס די איליוס אכסי איה איג'ו זה טו
 ועתה בבית שמעו לי ב'יניר מים אירמאגוס מים קונפ'אנירוס אי קאסטו
 נימוס אונוס קון אוטרוס קאדה אונו זה סו אירמאנו זה סו קונפ'אניירו
 זה סו איז' זה בולטאר די טואיסטרוס קאמינוס מאוס אי אקאב'ידארסין
 לוס איז'וס זה טיניר בכור אב ואם אי סי איי פודיר אין סו מאנו דיל
 איז' די גוב'ירנאר אי ב'י אסטיר זה סו פ'אדרי אי זה סו מאדרי אי איז'ר
 ביין קון איליוס אי בו סיר כפוי טובה קואנטה בואינה סירה סו פארטי
 אי קואנטה אירמוזה סו סואילטו סיינדו אפ'ירמה איל פסוק קי דישו
 ומבשרך לא תתעלם אי דווי דיטראס איל פסוק אז יבקע בשחר אורך
 וארוכתך מהרה תנמח והלך לפניך נדקיק בכור ה' יאספק * אז תקרא
 וה' יענה קי ייאמאס זה איל שי"ת אי איל לואינו טו ריפונדי :

ב' טודו איז' קי מאנטיוני זה סו פ'אדרי אי זה סו מאדרי איס
 זובה זה אארנאמיונטו די דיאס אי איליוס * אי אוק זובה
 זה אסירקאר לה גאולה * (מרן החבי"ק ז"ל בס' נפש חיים מע' זו אופ
 י"ג וי"ד וט"ו) :

צידה דיבור ה ביום טוב

ג' כבוד חב ואם איס מנוה סוב'רו חיל חיו'ו פארה טאפאר לוס
חיו'וס די סו פארהי קואנדו סי מוזירו קי חוסטו איס סו
כבוד פארה אמוסטראר קי חוסטו מונדי סי לוי סירו די חיל חיו חיל
חירידו חיל מונדו חין סו לונאר (וזה"ק ס' ויחי דרב"ו ע"א) :
ד' איסקריב'יון חיל רב ספר החידוים (דב"ו ע"ב) דכלל די
לוס ענפים די לה מנוה די כבוד חב ואם חוס

קי איס חייב חיל חיו'ו די לוב'אנטארקי פור כבוד די סו פארהי חיו סו
מארהי לה שטורה די סו ביוי חיו רב יוסף קי חירה סני נהור קואנדו
חולויאה לה בז די סו מארהי חיו לוב'אנטאכ'ה חיו חיוואה מי לוב'אנטארי
חילאנטרו לה שכינה קי ב'יוני קונפ'ארמי טראו חין לה גמרא די קידושין
חיו אפילו סיון ב'יוני חין חיל חיהה איס חייב חיל חיו'ו די לוב'אנטארקי
קואנדו פאסה סו פארהי חיו סו מארהי חיו טאכבוין פור כבוד די סו
פאפו חיו סו באב'ה חיו די חיל פאדראסטו חיו לה מאדראסטו איס חוב'
לונאר חיל חונכרי די לוב'אנטארקי קואנדו פאסאן חילאנטרו די חיל חיו
קואנדו לו חונכיאן חיה שגון לונאר איס מנוה די קודיר פרוסטו חיו די
חירלוס חיל חיומיט חיו נו קירי דוג'ו חין וידה די חיל פארהי קי איס
חייב די חויר כבוד חיה סו מאדראסטו קי איס לה מוז'יר די סו פארהי
סי נו אפילו דוספואיס קי לויא סי מוריוו סו פארהי חיו בוכ'י לה מאדראסטו
איס מנוה רבה די חונכאלה פור כבוד די סו פארהי סיונרו פ'ואי מוז'יר
די סו פארהי חסיגון דיסו לה גמרא (בתובות פ' הנושא חיה האשה) קי
חין לה חורה די סו פטורה די רבי דיסו חיה מניס חיו'וס ליוו טינגו קי
מוניסטיר חונכארון סוס חיו'וס סירקה די חיל לוס דיסו חיה חיליווס
הקאב'יראכ'וס חין כבוד די גואיסטרה מארהי חיו דיסו לה גמרא חיו קי
חירה מאדראסטו די חיליווס חיו קון טורו איסטו לוס הקאב'ירו חין חיל
כבוד די חילויא :

א' טורו חיל קי דיוחונרה חיה סו פארהי חיו חיה סו מארהי לו מוטין
חין נודו די לוס סיולוס חסיגון דיוו חיל פסוק חרור מקלה חבו
וחמו חיו סו דיקלארו איס חיו חיה סו פארהי חיו חיה סו מארהי חונכוספארטי
חיסטה חין נודו די לוס סיולוס :

ה' טייני חיל חוב'לונגו חיל חיו'ו די חויר כבוד חיה סו פארהי חיו חיה
סו מארהי חיו די חוספאנטארקי די חיליווס חסיגון סי חוס
פאנטה חיל בן חדס חיל חיו חיו די לה חיונה חיו טינגלה מונג'ו די
חיליווס חיה נו פאסאר כוס דיג'וס די לוס דוס חיו חפילו די חלגונגו
די חיליווס חיו סי חווי קון חיליווס קומנו סי חוזה קון חיל חיו
באר ודס קי סי חוספאנטה מונג'ו די פאסאר סו דיג'ו נו לו קורטו חבו

צירה דיבור ה ביום טוב קי

קאב'וסה * איסי אפילו איל פאדרי לי אראזנו סו ב'יסקטידו או סו קוב'וורטה
או לו איסקופייו אין סוס קאראק דיל איז'ו או לו אחרב'ו אפילו סין קולפה
סי קידו קאויאדו הי סונפורטי פור פ'אב'ור דיל סי"ת סיינדו איגואלו
היל טימור דיל פאדרי הי לה מאדרי אהיל טימור דיל סי"ת קי אנסי
דיוזי איל פסוק את' ה' אהיק תירא קי טו איספאנטים די איל סי"ת * הי
איסקריב'ו איל פסוק איש אמו ואביו תיראו קי איל איז'ו טיוני אוב'ליגו
די איספאנטארסי די סו מאדרי הי די סו פאדרי פור סיבה קי לוס טרוס
איליווס סון חברים אין לה קריאנסה דיל בן אדם * הי טודו איז'ו קידה
לע- אה סו פאדרי הי אה סו מאדרי סי לי קונטה קומו סי דוירא לער
א סי"ת * הי דושירון חכמים ז"ל קי בכלל די לה טימור איס קי איל
איז'ו נו סי פואירי אסינטארסי אין איל לוגאר הפרופיארדו קי סי אסינטה
סו פאדרי או סו מאדרי * נו מינוס לי פואירי איל איז'ו דירוקאר פלאב'ראס
די סו פאדרי או די סו מאדרי אפילו קי קאב'ו איל איז'ו פור מווי סינורו
קי נו איס ב'ירדאד לו קי איסטה אב'לאנדו סו פאדרי או סו מאדרי
אוטרו קי סי קידו איל איז'ו קאויאדו * הי אין איל כבוד אקולאנטו אה
היל פאדרי אנטים די לה מאדרי קי דישו כבד את אביך ואת אמך, הי
הי אין איל טימור אקולאנטו אה מאדרי אנטים דיל פאדרי אסיגון דישו
היל פסוק איש אמו ואביו תיראו פארה דוירטי קי טאנטו איל פאדרי
קומו לה מאדרי סיאן קונטרפויאדוס אין טוס אונ'וס איגואל, אינפירו
סי איל פאדרי או לה מאדרי לי דיוזין אה איל איז'ו קי פאסי אלגונה
קוזה די לה לוי ס'ו דיטו איז'ו נו פואירי אולייר אה איליווס, הי קי
היל איז'ו איסטה אינטרימיטידו אין לה מנוה די כבוד אב ואם הי לי
ב'ינו אה אור אגונה מנות עשה איס פטור די אור לה מנוה קי לה
לוי איס קי איל קי איסטה אינטרימיטידו אין אגונה מנוה איס פטור די
אוטרה מנוה, אינפירו סי אנטים קי אינפוסארה אין לה מנוה די כבוד
אב ואם סי לי אפאריז'ו דילאנטרי די איל אגונה מנוה סי איס קי פואירי
קיר קי סי אפ'ירמי לה מנוה על יד די אוטרוס קי סי אנה על יד די
אוטרוס הי סי נו קי לה אנה איל (ס' הארידים דטו"ב ע"א) :

ו' איל איז'ו קי איס מבזה אה סו פאדרי או אה סו מאדרי נו קירי
דיג'ו פור סו בוקה קון פלאב'ראס או קון מעשה או קי סי
אסינטה אין איל לוגאר קי איס הפרופיארדו פארה איליווס סי נו אפילו
אין סו קוראסון איס דיג'ו סוב'רי איל מאריג'ו איל קי דוזהגרה אה סו
פאדרי או אה סו מאדרי, הי הנכי טופאמוס קי היי ביזיון אין איל
קוראסון אסיגון דיוזי איל פסוק ותבו לו בלבה, הי ביזיון אין לוס אונ'וס
אסיגון דיוזי איל פסוק ותקל גבירתה בעיניה * הי סוב'רי איסטו דישו

צידה דיבור ה ביום טוב

שלמה המלך ע"ה עין תלעג לאב ותכוז ליקהת אס יקרוה עורכי נחל
 ויאכלוה בני נשר * אי אקונטיסיו **מעשה** אין אין אונכרי קי מאנטיניאה
 אה סו מאדרי אונפירו אירא ליב' ייחנה אי מינוספריסויאדה אין סוס
 אונ'וס פור סיבה קי סי קאזו קון אוטרו אונכרי דיספואיס די מוריר סו
 פאדרי אי דיטו אונכרי סי פ'ואי פור מאר אי לו מאטארון אי לו אינ'ארון
 אה לה מאר אי איסקאדריניאנרו לוס ג'ריווס לו טופארון אין לה אוריאה
 די לה מאר אי איל און אונ'ו לו טיניאה פיקאדו אי אראכקאדו קי לו
 פיקארון לוס קואירכ'וס (סס די"ח) אי לה סיבה קי לי פיקארון איל
 אונ'ו אים פור לו קי אירא מינוספריסויאדה אין סוס אונ'וס סו מאדרי
אי די אקי טומי קאסטיניוריו איל בן אדם קי סוכ'רי קי דיטו אונ'ו
 לייא מאנטיניאה אה סו מאדרי אי סינדרו אירא ליב' ייחנו אין סוס
 אונ'וס איל כבוד די סו מאדרי סוכ'רי קי אירא פור סיבה קי סי קאזו סו מאדרי
 דיספואיס קי סי מוריוו סו פאדרי קון טודו איסטו לייב'ו איסטו טראגו
 אי בזיון דיספואיס די סו מאדרי קי לו ב'יירון קון איל און אונ'ו בוראקאדו
 אי איל טעס קי טו לי בוראקארון לוס קואירכ'וס אי איל אוטרו אונ'ו
 טאנביין סינדרו קי אירא פור סיבה קי על כל פנים לייא אונכרי סו
 פאדרי אי סינדרו קי סולו איל כבוד די סו מאדרי אירא מינוספריסויאדו
 אין סוס אונ'וס פור איסטו פ'ואי קי לי בוראקארון איל און אונ'ו סולו,
 כל שבן איל קי מינוספריסויא אה סו פאדרי אי אה סו מאדרי קי לוס
 קואירכ'וס לי בוראקאן אה איל לוס דוס אונ'וס, ובאמת סונפורטה מי
 קוראסון אנסייז די ב'יר אה אומות העולם קי אונכרי מונג'ו אה איל
 פאדרי אי אה מאדרי, אי אכסי דיסירון רבותינו ע"ה נו אונכרי אונכרי
 אה סו פאדרי קומו אונכרי עשו אה סו פאדרי, אי קון איסטו קונכ'וינו
 אה טוטרוס קונפאנייה די ישראל די אונכרי קאדה אונ'ו אה סו פאדרי
 אי אה סו מאדרי פארה קי נו סי דוכ'לי סו פינה קי לי דיוין אה איל
 אין איל דיאה דיל ג'ונגו גראדרי אי טומירוזו קי דיפרינדוראן אה לו
 מאכקו די אומות העולם קי אונכרי אה איל פאדרי אי אה לה מאדרי
 אפ'ואירא די לה פינה קי טוינו גואדראדו א אוטרו מונדו מנד קי נו
 אפ'ורמו איסטו דבור קי דיסו איל שו"ת אין מונטי די סיני כבד את אביך
 ואת אמך, אי גואיי אה אילייה אה אקיהה ב'ירגואינסקה פור איסטו
 מנדי איל בן אדם אין לו קי איסטו ביב'ו אי פ'ורמו אה אפ'ירמאר לה
 מנזה די כבוד אב ואם, אי איל עיקר די לה מנזה די כבוד אב ואם
 אים אין סו קוראסון קי איל שו"ת קורי איל קוראסון דיל בן אדם קי
 איסטו פאנו אין טודו מודו די מנזה

צירה דיבור ה ביום טוב קיא

ובמרדש איתא קי לה מנחה די כבוד חב ואם איס פאגאמיינטו
די דיכ'רה קי איל איז' איס אוב'ליגאדו די פאגאר אסו
פאדרי אי אה סו מאדרי איל ביון קי גושאדרונארון קון איל דיל דיאה
קי נאסיוו אי לו קריארון אי לי דוירון אה קומיר הי אה בוכ'יר אי לו
ב'יסקטוירון אה איל אי טורו מורו די איז' קינז אונרה אסו פאדרי הי
אסו מאדרי סוכ'רי קי סו פאדרי או סו מאדרי טווינז מידות ריב'ולדים
אי דיוונראן אי מאריוון אה סו איז' אקיל איז' סי לייזמה רשע גמור
אי סוכ'רי איל דושו איל פסוק לוח רשע ולא ישלם קי איל קי טומא
אינפריסקטאדו אי נו פאגה לו לייזמו לה לוי רשע ' לו פרופיוו איסטי
איז' קי טומו אינפריסקטומו די סו פאדרי אי די סו מאדרי קילו קריארון
אה איל אי לו אינבראנדויסקוירון אי נו לויס פאגה קואנדו סי היזו גראנדי
אי איל פאגאמיינטו איס קיסי אקאב'ירו אינל כבוד די איליווס נו קורי
דיג'ו דיוונראר או אחארכ'אר ס'ו אה איליווס אי סי איל פאדרי איס
פרוב'י די נו מאנטיכור אה איליווס קי איסטי איז' איס רשע גמור כפוי
טובה אינדיגאדו די ביון ' אי איל איז' קי מאנטיכוי אסו פאדרי הי אה
סו מאדרי אי לי אזי אה איליווס טודוס סוס מיניסקטוירוס דיטו איז' סי
לייזמה פריק קי אנסי דיוו איל פסוק ונדויק חוכן ונותן קי ליס דה אה
איליווס פיארדאד די קוראסון אסיגון איליווס לי דאב'אן איל קואנדו לו
קריארון די קי אירא ג'יקו אסטה קי סי אינבראנדיסיוו קי לו קריארון
איל קון פיארדאד אסיגון דיוו איל פסוק ברחס אב על בניס ' אי טווינו
אוב'ליגו איל איז' די טיכור אמנסטאר קון סו פאדרי אי סו מאדרי אסיגון
איל פאדרי אי לה מאדרי לו קריארון איל קון אמנסטאר ' אי טראין
רבותינו ע"ה קי איל איז' קינז אונרה אה סו פאדרי או אה סו מאדרי
קיטינכיוואס פ'ואירטויס ב'ירנאן סוכ'רי איל בר מינז (ספר המידות) *
ו סי איס קי איל פאדרי טווינו מוכדה נו איל איז' איס אוב'ליגאדו
די מאנטיכורלוס די לו סוליוו ' אינפורו טווינו איל אוב'ליגו די
כאטלארסי די סו מלאכה פארה קירב'יהלוס אה איליווס ' אי סי נו
טווינו מוכדה איל פאדרי אי איל איז' טווינו איס אוב'ליגאדו איל איז'
אה דאר די לו סוליוו ' אי סי איל איז' טאמקיון קיס פרוכ'י טראי אין
איל ירושלמי קי איס אוב'ליגאדו איל איז' די אקילארסי אסי מיזמו פור
ונדולוקג'י אסיגון אב'יוזמוס אריב'ה אי סי נו טופה אה אקילארסי איס
אוב'ליגאדו די ארודיזא סוכ'רי לאס פוזירטאס או אונראר אה סו פאדרי
אי אסו מאדרי אי מאנטיכורלוס אי ב'יסקטוירלוס אי קאקארוס (עיון להרב
ר' הקרדיס דב"ג ע"ב) ;

צידה דיבורה ביום טוב

גם בכלל די כבוד חב ואם איס קי נו קי פילויאי חיל חיו' קון דיכגונו קי
חין ב'ויס לו חונמינטהן ש פאדרי חו לו משדיוין קונפ'ורמי טיינין
איסטו חונו משו חין סוס בוקאס קואנטה ג'ינטי (שס דס"ו ע"ה) חו
חין לה גמרא (קידושין פ"ק) טראין קי חיל קי חב'לה אפ'ואירטי חו סו
פאדרי חו חו סו מאדרי אפילו קי לים דה חו קומיר גאונאס חונגודרה
דהס חירידה גהינס אפילו קי סו פאדרי חו סו מאדרי טיינין מידות
פ'ואירטיס חו רכותינו ע"ה (מד"ר פ' נשוא) דישירון קי נפתלי חונרו
חו סו פאדרי קון מונג'אס פלאח'רהס די אפ'לאגמיינטו סו בוקה קון
חיל פאדרי חירה פהנל די מויל דיג'אס די חירמוזורה איסטו חיס לו קי
דיוי חיל פסוק נפתלי חולה שלוחה הכותן אמרי שפר :

אי איסקרוב'יו רכינו יונה ז"ל חין ספר היראה קי בכלל די כבוד חב
ואם קי דישו לה ליי כבד חת חביך וחת חמך חת חביך ב'ינו פארה
מוג'יגואר חו חיל חירמאנו חיל פאדרי קי חיס חוב'ליגארו חין סו כבוד
וחת חמך פארה מוג'יגואר חו חיל חירמאנו די לה מאדרי טאכבוין חו
רכותינו ע"ה דישירון קי חיל פאדרי חיל פאדרי חיס קומו סו פאדרי חו
לה מאדרי חיל פאדרי חיס קומו סו מאדרי חו חו חנסו חיל פאדרי די סו
מאדרי חו לה מאדרי די סו מאדרי חו חו חנסו חיל בן חדס חיס חוב'ליגארו
חין כבוד די סו סואיגרו חו סו סואיגרה חו חיל טעס חיס קי חיל
חונכרו חו סו מו'יר סו קונטאן קומו חון פואירפו חו חיל פאדרי חו לה
מאדרי די חיסטי סו קונטאן קומו חיל פאדרי חו לה מאדרי די חיסטי
חו חנסו טופאמוס חין דוד מלך ישראל קי לו דישו חו שחול המלך סו
סואיגרו וחב'י ראה גם ראה קי לו לייחמו חו סו סואיגרו נומכרו די פאדרי
חו לה גמרא דישו (כתובות ס"פ הנושא חת האשה) קי חיל חונכרו חיס
חייב חין כבוד די לה מו'יר די סו פאדרי קי חנסו איסקרוב'י חיל פסוק
כבד חת חביך וחת חמך חת חביך חיסטה חיס לה מו'יר די סו פאדרי
קי חיס חייב חיל חונמינטהן חין סו כבוד , וחת חמך חיסטי חיס חיל
מאדרי די טו מאדרי לה חו דימאזוואדה חיל ביירכ'ו די וחת חיס פארה
מוג'יגוארטי קי חיס חייב חין כבוד די סו חירמאנו חיל מאס גראנדו
די חיל , ובתנא דבי איהו טראי חיל פסוק דישו כבד חת חביך חו טי
אג'ונטו שארו דבור דלא תנאף קי ענין טייני חונרו קון חוטרו קי נו
פארה חונכרוטי קי סו טומו חיל חומכרו מו'יר חו נו חונרה חו סו
פאדרי חו חו סו מאדרי חו סירב'ירלוס קואנדו חיסטאן ב'יו'וס דיסיירטו
קי לי קונטה חיל קומו קי סו חוויורה ניאוף טודוס סוס דיאס קי חיס
עבירה גראנדו פור איסטו פ'ואי דיג'ו חיל דבור די כבוד חב ואם שארו
חיל דבור דלא תנאף , חו טי דישו שארו חיל דבור דלא תגוב פארה

צ'דה דיבור ה ביום טוב קיב

היבביוארטו קי סי טוויני היל אומברו אינ'וס הי אינ'אס הינ סו קאזה הי
נו אונראן אה סו פאררי הי אה סו מאררי קומו קי סי רוב'ארה למאס
טודוס סוס דיאס פור איסטו פ'ואי דיג'ו היל דבור ללא תגנוב אהו
הי טודו היל קי סי איסטרוימיוסי אה פלא'רה הי היל סי'ת אב'רה סוס
אינ'וס אה קי נו פיקי הינ אגונה קוזה הי לאס דיג'אס הי אינקונטרי
קון היל מרת קרין חס ושלום :

אי הינ ספר החרידים ז"ל טראי טאמביון קי סי טומו היל אונברו
מו'יר הי סו מו'יר נו אונרה אה סו פאררי הי אה סו
מאררי הינ אורה קי איסטאן ב'יו'וס דיקוירטו היס קומו סי פ'ורניקארה
טודוס סוס דיאס פור איסטו פ'ואי דיג'ו לא תנאף אהו דול דבור כבד
הת אביך :

ז' ובילקוט שופטים (די"ח ע"ד) טראי משס מדרש יואס היל
פאררי די גבעון אורה אחרב'אן טריגוס הי לו דיסו
גבעון מי סוניור פאררי טו אירוס ב'יו'ו' אינטראטי אינטרו די קאזה
הי ליוו אחרב'ארי טריגוס קי סי ב'ירנאן לוס מדוינוס נו היי הינ טו
פ'ואירקה פארה פ'ואיר הי לו דיסו אה היל היל מלאך טו אפ'ורמאטיוס
כבוד אב ואס פירטויניסוינטו אירוס טו קי סי דיגמאן מיס אינ'וס פור
טו מאנו היל לואיגו וורא אלו מלאך ה' ע"ב * הי היל טעס איס מידה
כנגד מידה קי סיינרו קי היל קין אונרה אה סו פאררי הי אה סו מאררי
היס קומו קי סי אונ'ארה אה הקב"ה קי איגואו סו כבוד אה כבוד די
היל פאררי הי לה מאררי פור איסטו היל קי אייורה אה סו פאררי קומו
קי סי אייורה אה הקב"ה פור איסטו פירטויניסוינטו איס קי דיגמה
אה ישרא קי כואה קומו היל סי'ת , (מדרש תלפיות ד"א ע"ב) הי סי
היס קי ב'ירוש אגונס אינ'וס קי איב'ויאנאן הינ כבוד אב ואס הי טוינון
הכלתה הי הנסי רשעים טוינון ריוח הי הכלתה סהב'ראס קי היס פארה
קי סי לים אנה לוס עונות גראנדיוס הי ב'ינגארסי הי היליוס הינ גהיונס
הי פור איסטו לה אורה איסטא קון היליוס (מדרש תלפיות ד"א) :

אי הינ ספר המסידוס (סי' תקס"א) טראי קי היל קי נו ב'ירו פאררי
הי מאררי הי סי טופה קי נו אפ'ורמו מלוה די כבוד אב ואס סי
טוינון פאררי די פאררי הי מאררי די מאררי לוס אונרי אה היליוס הי
אפ'ורמה קון היליוס לה מלוה די כבוד אב ואס הי סי נו טוינו אונרי
הס נדיקיס קי הנסי דיוו היל פסוק ואת יראי ה' וכבד הי טאמביון אונרי
שבת קון ב'יסטוימיונטה לונפיוה הי ליב'רוס אירמווס ווארולוס , הי
אונרי אה חכמים הי פור איסטו לו לויאמאב'אן אה אישע אבי אבי קי
אפ'ורמאב'אן הינ היל לו קי איראן אוב'לינגארוס אה היל פאררי אבי הינ

צ'ידה דיבור ה' ביום טוב

א' חמי היל מחבר מי פארויסי אה דיוור קי היל קי נו כ'ידו פאדרי
 נו מאדרי אי טייני קואיגרו קי אונרי אה קו קואיגרו אי קי לי
 קונטה אה היל קומו קי סי אפ'ירמארה כבוד אב ואם די כ'יר קי דיטו
 משה רבינו ע"ה ואבוי ראה גם ראה אי דיטורון חכמים ז"ל אבוי לי דיטו
 אה יתרו קי אורה קו קואיגרו סי טופה קי היל קואיגרו טייני נומברו
 די פאדרי פור היסטו אונרו היל בן אדם אה קו קואיגרו אי סי נו כ'ידו
 פאדרי סי לי קונטה אה היל קומו קי סי אפ'ירמארה לה מנוה די כבוד אב ואם
ח' א' סי היל איז'ו נו אונרה אה קו פאדרי אי אה קו מאדרי היל
 תיקון אים קי אנה תענית טרוס דיאס אונו דיטראס די אונטרו
 אי סי אקאב'ידו די אקיל דיאה אי אדולאנטרו אה טיניר כבוד אב ואם
 אי היל טעם לו טופאראס אין ליב'רו מדרש תלפיות (ד"ה סע"ב), אי
 אי קין דיוי קי פארה קי סי לי פיירוני אה היל איז'ו אים הכרח קי
 אנה 44 תענית קומו לה קואינטה די א"ב אי א"ס אי טינגה כונה
 י"ה אין תפילה די לה מאנויאנה יו"ד אי ה'א אין מנחה יו"ד אי ה'א אין
 ערבית אי טעם פארה לה קוזה לו טופאראס אין ליב'רו נגיד ומנוה
 (וה"ד הרב מדרש תלפיות ד"ה ע"ב):

שייך לייאר צייט

ט כבוד אב ואם דיטורון רבותינו ע"ה טודו היל קי אונרה אסו
 פאדרי אי אה קו מאדרי דיוי היל סי"ת קונטו ליוו סוב'רו
 היליוס קומו קי סי מורארה ליוו אינטרו היליוס אי מי אונראראן חמי
 אי היל פסוק אינואלו כבוד אב ואם אה כבוד היל סי"ת, ונמלא קי היל
 קינו טייני כבוד אב ואם אי מינוספריסיוא אין היל כבוד די היליוס
 קומו קי מינוספריסיוארה ח"ו אין קו כבוד די הקב"ה, ובעונות הרבים
 אין היסטו טיינפו סי טופאן קואנטוס איז'וס קינו טיינין כבוד אב ואם
 אי מלכד קינו טיינין כבוד די פאדרי אי מאדרי מינוספריסיואן אין
 היליוס אי לוס מאדיוין אה היליוס ובפרט סי כ'י היל פאדרי קי קו
 איז'ו היסטו פיקאנדו אי לו קאקטינגה אה היל אי אקיל איז'ו אים קורר
 ומורר קינו אולוי אין כוז די קו פאדרי קי קאראר די לער ריסיב'ין קו
 פאדרי אי קו מאדרי קי אין לוגאר קי סיאה היל איז'ו טימיון דול דיוו
 אי קי דיספואיס די סוס מואירטיוס קי דינגה קדוש אי מולדו הפטרה אין
 היל קהל קדוש לעילוי די סוס נשמות ב'ין אה קו איז'ו קי היסטו
 זיקאנדו די אין דיאה אין דיאה קי עבירה אקאריאה עבירה אי אינויאדין
 קוב'רו סוס פיקאדוס ריב'יליוו גואיו אה היליוס אום איז'וס קי דאן לער

צידה   ליאר צייט   ביום טוב   קיג

גדול אה סו פארדי איז אה סו מאדרי גואיי די קוס אמתס :
אי די שירון רבותינו ע"ה מכבדו בחייו מבבדו כמותו קירי דיוור טיוני
 חוב' ליגו איל איז'ו איין כבוד אה ואם אפילו דיספואיס די קוס
 מאירטיס קי על ידי קי מילדה לעילוי די קוס נשמות אי דיזי קדיש אי
 מילדה הפטרה איין איל קהל לו איסקאפה אה סו פארדי דיל ג'ווגו גראכדי
 אי טימורווי , אי טופאמוס מעשה איין מדרש הנעלם אי לו טרושו איל
 רב קב אשר ו"ל (ברק פ') קי און אונברי איסטאב'ה קאמינאנדו פור
 לאס מונטאבויאס די קררט קון דוס חבמים קון איל אי ב'יירון אונוס
 פ'וליוס אי פ'ואיגו אי אונמו קליאה די לוס פ'וליוס אי אויירון און אונברי
 קי דיזיאה גואיי גואיי די שירון ודאי איסטוי אים לונאר די גהינס קי
 איסינטארון אהי אי אוליוירון בוז די סוספירו די און אונברי קי איסטאב'ה
 אפאניאלנדו מאקוס מאקוס די איספיגוס אי לוס איזיאה אונק קארנה אי
 סי לוס מיטיאה אה איל אונברו אי דוס ממונים די גהינס איב'אן קה
 מינאנדו דיטראס די איל אי אינסידויאן לוס מאקוס איין איל פ'ואיגו אי
 לו קימאב'אן אה איל איין לו קי איסטאב'ה קאמינאנדו אי איסטוי אונברי
 איב'ה איסקלאמאנדו קון בוז די אמארגורה גואיי גואיי אי לוס ממונים
 די גהינס לי איסקפודויאן אה איל סי פאראב'אס מיינטוס אה איל סקר
 קי איזו הקב"ה קון טיגו קומו הקב"ה אי קון רוסטו די נדיקים קי לוס
 דה הקב"ה אה איליוס דוס מלאכים פארה גואדראר אה איליוס אסיגון
 דיזי איל פסוק גי מלאכיו ינוה לך לשמהך בכל דהכך איסטונקוס איראס
 איסקאפארדי די איסטס פינה אי טו דיטאטיס אה ה' טו דיזי אי טו
 גואדראטיס אה לה לי אי איזיטיס לה ב'ילונטאר דיל ינר הרע אי גי
 אג'ונטאטיס קון בתות די רשעים קי סי וואמאן איספינוס אי אונוס
 איספינוס קומו איסטוס איליוס גי קימאן אה טי לי דימאנדו איסטוי
 אונברי קין איריס גו לי דישו אה איל ג'יריוו סי לייו אי מוגנ'וס פיקארוס
 אי ריב'אליוס איזי אי מונג'אס ב'ויזיס מי ג'ווגאן אמני קון איסטוי דין קי
 מי קימאן איין קאדה דיאה טריס ב'ויזיס אי איין קאדה נג'י דוס ב'ויזיס
 פור קי פאבי סוב'רי סינקו עריות קי איין לה לי אי לי דימאנדו די קי
 לונאר אירא אי רוספונדו די גליל העליון קי איין ארץ יב'אל אי דישו
 איזי און איז'ו ג'יקו אי איל מלאך קי אים ממונה סוב'די לוס פ'וליוס
 מי דיזי אמני לה אורס דיל ג'ווגו גואיי אה איל קי ג'ארו אי גו אפ'ירמו
 לה ג'ורה גואיי לאס מאנוס קי אפלאררין איין קוזאס קי סן איסורים גואיי
 אי אגואיאה אה איל קי דאניו פיאה די סו קאב'אסס אי די סו בארכ'ס
 גואיי לוס פיוס קי קאמינארון פארה קוזאס די עבירות וכן על זה הדרך
 סוב'די קאדה עבירה קי פארו סי לו אקלאראב'אן אה איל לה אורס די

צידה ריאר צייט ביום טוב

לאס קורבאג'הראס די פ'ואינו קי לו אחארכ'אב'אן אה איל קון קרואלדאר
הי ליוו דוויאה ב'ירדאר אום קי נו פודוואה פארה פ'אסאר סיינדר טוינאה
אויסקרויטאס אין סו מאנו קון פ'ורמה מואה דיבאשו די. לאס אוסקרויטוראס
סי פ'ואו איסטו ג'ודיוו אה גלול העליון הי דומאנדו פור איסטו קרויטורה
הי לי דוירון קי אום מאס רשע קי איל פאדרי לו טומו איסטו ג'ודיוו
אה איסטו אינ'ו ג'וקו הי לי דישו אה איל מי אינ'ו ב'ין קון מי סי פ'ואו
קון איל הי לו ב'יסטיוו הי לו מיטיוו אה מילדאר אין חבס אסטו קי סי
היוו מאכסיב'ו אוסטומאדו קי אין לוס תלמודים הי דוספואים מילדו לה
השטרה אין איל בית הכנסת הי דוספואים חבסי סי אסטו איסטו אסטו
קי לו ויאמארון אה איל רבי הי דוספואים ב'יו אקיל רשע בחלום אה
איסטו ג'ודיוו הי לי דישו אה איל איל שו"ת טו קונורטי אטי חבונן מי
קונורטאסטויס קי אין לה אורה קי דישו מי אינ'ו לה הפטרה אין איל
קהל מי סולטארון אמי דיל דין פ'ואירטי הי קואנדו דישו תפילה הי קדיש
מי אראונארון איל גור דין פור אינטירו הי אין לה אורה קי סי אסטו איסטו
מי אינ'ו הי לו לואמארון אה איל רבי מי אינקורונארון אה מי קון קורונה
די פדיקויס פיון אב'אנטוראדה טו פארטי קי מי טרושיטיס אה מי אה
ב'יראס די עולם הבא :

אי חבסי טופימוס מעשה אין רבי עקיבא קי אינקונטרו קן און
אומברי רשע הי לוס משחיתים לו ג'אונאב'אן אה איל קון יסורין
הי לי דומאנדו רבי עקיבא אה איל סי אום קי טוינאה אגון אינ'ו הי לי
דוספונדיוו קי אין לונאר פ'ולאטו טויני און אינ'ו הי פ'ואו רבי עקיבא
אה אקיל לונאר הי דישו קדיש קון סו אינ'ו הי איל לואינו סי אוסקאפו
אקיל רשע דולה אפגוסטיוו הי סי לי דוסקוב'ריוו אה רבי עקיבא קי לו
סולטארון די לוס יסורין סוליווס ע"ב , פריב'אמוס די אוסטוס מעשיות
קי איל אינ'ו אום מזכה אה סו פאדרי הי לו אוסקאפה די איל דין די
גהינס פור זכות די סו אינ'ו , הי פור נו סור איל אינ'ו כפוי טובה קון
סו פאדרי הי סו מאדרי דיל לער גראנדו קי סונפורטארון קון איל
אסטו קי לו אינגראדריסון אה איל אום מן החיוב די מילדאר לעילוי
כשמתם הי סי טויני איל פודור די לואמאר לה נונ'י די לוס סייטי הי
דיל מיז הי דיל אגיוו תלמידו חבמוס הי"ו פארה קי מילדון פור עילוי
כשמתם הי פאגארליס בירם סבר טורחם מה טוב ומה נעים קי לי הי
דישו אינ'ו עילוי גראנדו קי לו אינקורונאן אה סו פאדרי ארוכ'ה אין
לוס סוילוס הי דוסקוב'ו מונג'ו נחת רוח סו פאדרי די אוסטו אפ'ואירי
קי לו אוסקאפה דיל דין די גהינס , הי קי פונקו איל כן אדם קי טוראס
אום מידות דיל פורא יתברך קי פאגה אה איל אומברי אום מורה כנגד

צידה ליאר צייט ביום טוב קיד

מידה אי אסיגון איל איז'ו נו טויני איל קארנו די דיוור קדיש אי מילדאר
הפטרע אי מילדאר לעילוי נשמתו די קו פארדי אנקי טאמביין קוס
איז'וס נו לי אראן; אה איל איסטוי כבוד דכאשר עשית כן ועשה לך אי
סונפורטארה קו אמה לער גראדי דיקפואיס די קו מואירטי די לוס דיניס
פ'ואירטיס קי לי אראן אה איל קין טויני פילדאר קי קו איז'ו לו סיהא
מזכה אה איל אי ריגמיר קו אמה די גהינס אי סי ב'יסקטוראן טודוס לוס
משחיתים קי קריאו קון קוס עונות קון קרואילדאר גראנדי אי לו ארוג
ג'אראן אה איל די לוגאר אה לוגאר קומו ארוג'אן פיידרה קון סאפאן
אי קין לי קאב'זו אה איל טודו איסטו על ידי קי איל אין קו ב'ידה נו
טוב'ו קארנו די קיר מזכה אה קו פארדי אי טודוס לוס מלאכים משחיתים
קי אוב'רו אי איז'ו די קוס מעשים מאוס לי דיראן אה איל לה אורה קי
לו אהארב'אראן קון ב'ירגאס די פ'והיגו גמולך ישוב בראשך די לוס סוילוס
טי איסטאן פאגאנדי מידה כנגד מידה אוי לה לאותה בוסה אוי לה
לאותה כלימה איל שי"ת קי מוס איסקאפי, אי טו בן אדם פורקי הין
טוס ב'יראס קי איסטאס פ'ורמי סוב'רי לה טיורה נו פינקאס קי קאב'ו
די איל אומברי אים פארה מוריר הי דאר דין אי חשבון סוב'רי טודוס
טוס מעשים די קי אום קרואילדאר גראנדי סוב'רי טו, אי אים מן
החיוב קי הין טוס ב'יראס דיגאס קדיש אי מילדיס הפטרע איניל קהל
קדוש אי מילדאר מידי שבת בשבתו לוקי סאב'יס תהלים משניות פרשה
אין תרגום זוקר הקדוש טודו לוקי טו ב'ייני דולה מאנו אה מילדאר פור
עילוי נשמתם די טו פארדי אי טו מארדי אי מילדאר לה נוג'י די לוס
סויטי אי דול מיו אי דול אנוי אנוי פור אנוי בענומו של יום לה נוג'י
אי איל דואה דולה פטורה די קו פארדי אי קו מארדי קי איל שי"ת
ריגמה קוס אמהס די דיניס די גהינס קי אין קארה אנוי אי אנוי לוס
ג'אראן די מואיב'ו אה איל בן אדם אסיגון ליוא אים סאב'ירו אי טאמביין
קיאנדי מילדה אינטרי איל אנוי אי דיוי תפלה מנחה ערבית טינגה
כוכה לעילוי נשמתם אי אזי נחת רוח אה הקב"ה אי אה קו פארדי אי
אה קו מארדי, אי דיסירון רבותינו ע"ה קי איל קי נו טויני איז'וס
סוב'רי איל איסטא איג'ארו אה אינגראנדיוסיר יתום אין קו קאזה פארה
לה לוי אי פארה עבודתו יתברך שמו קי פואירי קיר קי קו פארדי אי
קו מארדי די איסטוי גואירפ'אנו איראן רשעים אי פור קאב'זה די קו
איז'ו איל יתום אים מזכה אה קו פארדי אי אה קו מארדי אי קו שבר
טירנה מונג'ו אין איסטוי מונדי אי אה איל אוטרו, אי אים הכרח קי
סי אקאב'ירו איסטוי קי אינגראנדיוסי יתום אדיינטרו די קו קאזה קי לו
אינגראנדיוסקה אה איל אה קי טינגה יראת שמים קי טינגה קארנו

צידה   ליאר צייט   כיום טוב

אה קי דיגה תפלה מנחה ערבית אי קריאת שמע קואנדו קי ב'ה אה
 אינ'אר אה לה קאמה אי די חזר נטילה קואנדו קי איב'אנטה אילואיגו
 די לה קאמה קי נו קאמינו ארבע אמות סין חזר נטילה פארה קי נו
 פויי קוב'רו איל רוח די לה טומאה אי קי נו ב'ינגה אה פאסאר איל
 טראגו די לה פרוכ'ידאר אסיגון דושירון רבותינו קי ראשי תיבות די ענ"ו
 הוס על נטילת ידיס קי פור קאב'זה קי נו קי אקאב'ירה איל בן אדם
 אה חזר נטילה ב'וינו אה פרוכ'ידאר בר מינן * והן רביס עתה עם
 הארץ קי נו קי אקאב'ידאן אה חזר נטילה אי איי אנוכוס קי אינטראן
 סוס מאנוס אינטרו די איל בלי די אגואה אי לוס פארוסי קי איסטו
 לויף לוס פאסה פור נטילה אי פור סיגורו קי נו סאב'ין קי פור איסטו
 סיבה פאסאן איל טראגו די לה פרוכ'ידאר * טאכביין קואנדו ב'ה אה
 קומיר קי לו אקאב'ירי קי אגה נטילה אי קי דיגה ברכת המוטיל אי
 קואנדו איסקאפה די קומיר קי אגה מיס אחרונים אי קי דיגה ברכת
 המזון אי רוסטו דיל דיחה קי לו איפקאמינו בדרפי ה' אי קי לו מוטו
 איין מאיסטרו אה קי סי אינכיוי אופ'יסייו קי נו סיחה נלרף אה לאס
 ברוית * באופן קי אסיגון טויני קארגו די סו איז'ו ממש אנסו טויני איל
 חוב'ליגו די טוייר פור איל גואירפ'אנו אי קי נו לו דיגה אה איל בעל
 קי לה בטלה לו טראחי אה איל בן אדם אה חזר מאיג'וריה * אי דושירון
 רבותינו אסיגון איל איז'ו בואינו הוס מוצה אה סו פאדרי אנסו איל איז'ו
 משו קאב'זה קי אפינאן אה סו פאדרי אי אה סו מאדרי אי אפילו קי
 ממשע רשעים איין גהינס הוס דולוי מוויס על כל פנים קואנדו איל איז'ו
 הוס רשע לו אפינאן אה סו פאדרי סינפרי קואנדו ב'ה פיקאנדו איל
 איז'ו אסיגון אב'יז'ארימוס אדילאסטרו * אי טודו טוינסו קי איל פאדרי אי
 לה מאדרי איסטאן בוכ'וס אי נו קאסטויגאן אה סוס איז'וס פור איסטו
 איל עין די לוס איז'וס סיקוטו סיב'רי לוס פאדריס אסיגון דיזי איל פסוק
 פוקד עון אבות על בניס * אינפירו איל קי איננראנדוסי יתוס אינטרו
 די סו קאזה איסטונסיס אפינאן אה הוסטי קי לו איננראנדוסייו קי
 סיב'רי איסטו סו אקאב'ירי טודו איל קי טויני קדיאנדו יתוס איין סו קאזה
 די קאסטויגאלו אי איפקאמינאלו פדרפי ה' אי קון איסטו זכות קי אי
 קון איל יתוס קירה זופה קי סוס איז'וס נו ב'ירנאן איין גואירפ'אנדאר
 אב'יר *

א' קואנדו איל איז'ו הוס ירא שמים אי חין טודוס סוס מעשים קונוסי
 קי איי דיזי איין לוג סילוס אי איסטו ב'ויגו טודאס לאס חוב'ראס
 קי איי איל בן אדם אסיגון דיזי איל פסיק אשר עיניך פקוחות על כל
 צדי בני אדם לתת לאיס בדרכיו כפרו מעללו קי אסיגון לוס מעשים

צירפה   ליאר צייט   ביזם טוב   קטו

קי אזי איל בן אדס הנסי לי פאגאן די לוס סוילוס אין הון איז'ו קומט
 אויסטו אין קארה מנוה אי מנוה קי אזי בינדויזן אה סו פאדרי אי אה
 סו מאדרי אין גן ערן אי דיוזן בינדויג'ו פאדרי אי מאדרי קי טל איז'ו
 קריארוזן אי סי ליוואמה קי דוטו איז'ו אוברו אה סו פאדרי אין סו כ'דה
 אי אוברה אה איל דוספואיס די סו מואירטו אי טאנכויזן קואנדו אוס
 גפטר איל איז'ו דוספואיס קי לארגה דואס אי אנווס סוונדו ליוא איז
 כבוד אב ואס אי סו שכר אין אויסטו עולם אוס אריכות ימים אוס זוכה
 טאנכויזן קי לו אינקורונאן אה סו פאדרי קון קואנטאס קורונאס פור
 מודרי די סו איז'ו קי טוב'ו יראת שמים אי אוברו אה לה לוי אי אה לוס
 חכמים אי פ'ואי מקבל מנחת אי מעשים טובים ' ונמלא קי איל איז'ו
 בואינו אוברה אה סו פאדרי אי אה סו מאדרי אין סוס ויראס אי דוספואיס
 די סוס מואירטו קי אינקורונאן אה איליווס קון קורונאס די לויקוס פור
 זכות די איל איז'ו בואינו ' אי לה מעלה דיל קין אוברה אה סו פאדרי
 אי אה סו מאדרי אוס מווי גראנדו קי אינואלו איל סי'ת איל כבוד אב
 ואס אה סו כבוד (קידושין ד"ל ע"ב) תנו רבנן איל פסוק דישו כבד
 את אביך ואת אמך אי דישו איל פסוק כבד את ה' מהונק טי אינואלו
 איל פסוק כבוד אב ואס אה כבוד דיל קריארוזן כרוך הוא דישו איל פסוק
 אוס אמו ואביו תיראו אי דישו איל פסוק את ה' אהיק תירא ואותו תעבוד
 טי אינואלו איל פסוק לה טימיה די פאדרי אי מאדרי אה טימור די איל
 קריארוזן דישו איל פסוק ומקלל אביו ואמו מות יומת אי דישו איל פסוק
 אוס אוס בו יקלל אהיו ונשא חטאו טי אינואלו איל פסוק ברכת די פאדרי
 אי מאדרי אה ברכת דיל קריארוזן וכו' טרוס חברים איז'ו אין איל בן אדס
 הקב"ה אי איל פאדרי אי לה מאדרי וכו' אין טויכפו קי איל אוברו
 אוברה אה סו פאדרי אי אה סו מאדרי דיוזן איל סאנטו בינדויג'ו איל
 קונטו ליוו סוב'רי איל קומט קי סי מורארה ליוו אוברו איליווס אי מי
 אובראראן ' ועט"ר מ"מ מוה"ר טרן החכיק ז"ל בס' תובחת חיים ס'
 תולדות אוסקרוכ'יוו קי איל טעם קי טי אינואלו כבוד אב ואס אה כבוד
 דיל קריארוזן קון לו קי דישו איל (רב החינוך ס' יתרו סי' ז"ך) קי איל
 שורש די לה מנוה די כבוד אב ואס איל טעם אוס קי אוס ראו אה
 איל בן אדס קי קונסקה אי אנה סקר קון איל קין איזו קון איל ביין
 אי נו סיאה נכל אי דוסקונסי איל ביין קי איזוירון קון איל סו פאדרי
 אי סו מאדרי אי בפוי טובה קי אויסטו אוס מידה משה אי אכוריקידס
 דילאנטרו דיל סי'ת אי מיטה אין סו קוראסון קי איל פאדרי אי לה
 מאדרי איליווס פ'ואירין סיכה קי אויסטה אין איל מונדו אי פור אויסטו
 באמת אוס ראו די אויר אה איליווס טודו מודו די כבוד אי פרוכ'יג'ו קו

צידה דיאר צייט ביום טוב

בואידין אזיר קון איליווס סיינדו לו טרושירון אאיל אה איל מונדו אי לאזרארון
קון איל לאזירויאס אין סוס ג'יקיס אי קואנדו אסיטיגואה איסטה מידה
אין סו אמה סוב'י די אילויא פארה קונסיר איל ביון דיל שי"ת קי איל
איק סו סיבה אי סיבה די טודוס סוס פאדריס אסטה ארס הראשון אי
קי לו קיטו אה איל אה איל אה איל אה איל מונדו אי אבאסטיקיוו סו מיניסטיר
טודוס סוס דיאס קון שלימות די טודוס סוס אברים אי לי דיוו אין איל
אמה סאב'ידה אי אינטיגידה קי סי נו אירה לה אמה קי לי אינגראסיוו
איל שי"ת אירה כסוס כפרד אין הבין אי מיטה אין סו מחשבה קואנטו
הוס ראוי פארה אקאב'ידארסי אין איל סירב'ימיונטו דיל שי"ת קי לו
קריאו אה איל ע"כ * נמנא קי איל טעם די הוקטה מנוה די כבוד הב
ואס הוס כדי קי נו סיאה כפוי טובה אה איל קי לו קיטי אה איל אה
איל אזיר דיל עולם אי איזו קון איל בונדאר אי קון איסטו ב'יוני פארה
קונסיר אין סו בונדאר לה גראנדיוזה די מלך מלכו המלכיה הקב"ה אי פור
איסטו כדין איק קי איגואו כבוד אי טימור די פאדרי אי מאדרי אה
כבוד אי טימור דיל קריאדור יתברך שוה בשוה קי מכיבת כבוד אב ואס
קי דיפרינדיומוס די אהי אה נו סיאיר כפוי טובה די אהי איק ראייה
גראנדו פארה סירב'יר אה איל שי"ת אי פארה אפ'ירמאר סוס מנות אי
נו סיאיר כפוי טובה אין סו בונדאר די הקב"ה ע"כ :

ורוי הבעיר המאסף מי פארוסי אה אקלאראר קון איסטו מאמר רו"ל
ע"ה (קירושין דל"א ע"ב) דרש עולא רבה אפיתחא דבי נשיאה
מאי דכתיב יודוך ה' כל מלכו ארץ וכו' כשאמר הקב"ה אנכי ולא יהיה
לך אמרו אומות העולם לכבוד עצמו הוא דורש כיון שאמר כבוד את אביך ואת
אמך חזרו והודו לדברות ראשונות ע"כ אי איי קי דימאנדאר קי פ'ואי סוס
סברות די אומות העולם איניל פרוסיפיוו קי דיסירון קי פ'ואי פור סו כבוד
אי קואנדו אוליורון קי דישו כבד את אביך ואת אמך בולטארון די סוס
סברות אי אטורגארון אה דברות ראשונות קי דישו לא יהיה לך אהים
אחרים על פני קי איל איק יחיד דיל מונדו קריאן טודאס לאס קריאנסאס
אמנם קון לו דיג'ו פארוסי קי סי אינטיגידו אי איק קי א פרוסיפיוו
אינטיגידיורון קי לו קי דישו אנכי ה' אהיק לא יהיה לך
וכו' איק פור כבוד די סי מיומו קי לו סיירב'אן אה איל אי נו סוב'יוו
סוב'רו איל דעת די איליווס שכביכול איל איק סיבת הסיבות די לה קרי
אנסה דיל בן ארס אסטה ארס הראשון אי קונסיר לה בונדאר קי איזו
איל שי"ת קון טודאס לאס קריאנסאס אי סוב'רי איסטו דיסירון לכבוד
עצמו הוא דורש אמנם קואנדו אוליורון קי אקאב'ירו אין לה מנוה די
כבוד אב ואס קי איזו אונרי אה סו פאדרי אי אה סו מאדרי קי

צידה ליאר צייט ביום טוב קטז

קונסקלון לה בונדאר קי איזוירון קון איל סו פאדרי אי סו מאדרי אי נו
סיר כפוי טובה קון איל קין איזו קון איל ביין היסטובקוס בולטארון די
סוס סברות לה יוראדה קי אינטוינדוירון אין איל פרוסיפיוו אי אטורגארון לה
דברות ראשונות סיינדו דמבל שכן סאי קי איס אוב'ליגו די קונסקיר לה
איל קריתאר ברך הוא קי קריאו לה טוראס לאס קריאנסאס קי איל
איס סיבת הסיבות קי קריאו אי לה סו פאדרי אי לה סו מאדרי אקטה
הרס הראשון קי מן הראוי איס לה נו סיחור כפוי טובה כטובתו של
הקב"ה אסיגון אב'וימוס ' וכוה שמעתי מפה קדוש מדבר הרב השלם
ונז"י השקדן בתורה במוה"ר **יצחק פיג'ון** נר"ו שהיה מפרש כ"ה
בחיוב סי ב' וכו"ת ותאמר לו

ברך להיס ומות ויאמר ליה כדבר אחת הנכלות תדברי גם את הטוב
נקבל מאת האיס ואת הרע לא נקבל ע"כ ' קי לה כונה די חיוב קי
לי דיאו לה מוז'יר איסטוי נומברי די נכלות איס קי סיינדו קי ייא דישימוס
משס הרב החינוך קי איל קי נו קונסקי אין איל ביין קי איזו קון איל
הקב"ה אי איס כפוי טובה סי לויחמה בשס נכל אי פור איסטו סיינדו
לה מוז'יר לי איסטו דיזוינדו קי קאפ'רי אין איל דייו נמלא קי לו קירי
חזיר כפוי טובה די טודו איל ביין קי איזו הקב"ה קון איל פור איסטו
לי דיזוי חיוב כדבר אחת הנכלות תדברי אפונטו לה דיזיר אחת הנכלות
אסיגון דיאו איל רב החינוך ז"ל קי איל קין איס כפוי טובה סי לויחמה
נומברי די נכל אי איסטו איס לו קי דיזוי גם את הטוב נקבל מאת
האייס ואת הרע לא נקבל קומו נו ריסיב'ימוס לה איל מלא נמלא קי
סומוס כפוי טובה קון איל דיזוי ברך הוא סוב'רי איל ביין קי ריסיב'ימוס
די איל וכן לא יעשה אתד"ק והפח"ס ה' ישמרהו ויחיהו :

ובזוהר הקדוש סיף ס' בחקותי איתא וז"ל בן יכבד אב ועבד אדוניו
בן יכבד אב כמד"א כבד את אביך ואת אמך אין קומידאס
אי ביב'ידאס אי טודו איסטו איס אין סוס ב'ידאס קי איס חיוב איל
איז' די מאנטוינר לה סו פאדרי אי אסו מאדרי אי די ב'וסטירלוס לה
אוליווס אי סי דוראס קי דוספואיס קיסי מוריוו סו פאדרי איס פטור די
איל נו איס אנסי קי ארון קון טודו קיסי מוריוו איס חיוב סו איז' אין
סו כבד אסיגון דיזירון חבמים ז"ל מכבדו בחיוו מכבדו במותו אי אין
סו מאדריטי איס אוב'ליגאדו אין סו כבד מאס מונג'ו די קואנדו ביב'יזה
אסיגון דיזוי איל פאוק כבד את אביך קי סי איל איז' איסטו קאמינאנז
אין קאמינוס מאוס ודאי קי לו מינוספריסיוו אסו פאדרי אי לי איז לה
איל דיז'ונרה קי לי דיזין לה איל מאדרינז פאדרי קי איסטו איז' קריאו
מאדרינז איסטוי קי טא איז' סאיוו די סוס לונבוס (ועיו: סנהדרין דג"כ

צירה ליאר צייט ביים טוב

ע"א ע"פ את הביה היה מחללת יע"ש) * אי סי איסטא קאמינאנדו אין
קאמינוס דירינג'וס אי טייני וראת שמים ודאי קי איסטוי איז'ו אונרה אה
סו פאדרי לו אונרה אה איל אין איסטוי מונדו קון לה ג'ינטוי לו אונרה
אה איל אה איל אונטרו מונדו סירקה קב"ה אי קב"ה סי אפיאדה די איל
אי לו אסינטה אה איל אין סואה די הונרה ודאי קי אים דינג'ו סוב'רי
איל בן יבבר אב' (ועט"ר מ"מ מרן החבי"ף ז"ל כס' תובחת חיים כ'
חולדות הכיא משם הרב מעבר יבוק ז"ל) קי קואנדו לוס איז'וס נו
קאמינאן אין קאמינוס בואינוס מלאכי הדין לוס אורין אי לוס אחארכ'אן
אה איל פאדרי אי אה לה מאדרי קי איסטוי איז'ו קריאו יע"ש :

ונבאן

תובחות מוסר קי טייני אוב' לינו גראנדוי איל איז'ו די קאמינאר
אין קאמינו דירינג'ו אפילו דוספואיס די לה מואירטי די סו
פאדרי פורקי פור סו סיבה אפינאן אה סו פאדרי דוספואיס די סו מואירטי
אפילו קי ייא פאסו אנויוס מונג'וס קי לויא פ'ואי נפטר קון טודו איסטוי
לו טראין אין איל ג'וזנו די מואיב'ו אי לו אחארכ'אן אה איל אי לו
דייזין אה איל משאד'ו קי טש איז'ו קריאטיס איו לה לאותה בושה איו
לה לאותה בלומה קי לי איו איל איז'ו אה סו פאדרי דוספואיס די סו
מואירטי בר מינן * אי איסטוי אים דוקא קואנדו איל פאדרי אי לה מאדרי
נו קאסטיגארון אה סו איז'ו אין סוס כ'יראס אינפירו קואנדו לויא קאסטי
גאב'אן אה איליווס אסיגון אים לה לוי אי נו אוליורון אה איליווס
איסטונקיס נו סי אפינאן סוב'רי איליווס איל פאדרי אי לה מאדרי (מרן
החבי"ף ז"ל שס דנ"א ע"ב) *

אי

אמי איל מחבר מי פארוסי אה דיזיר טאמביין דומה לזה קי סי
איל פאדרי אי לה מאדרי כאב'ין אי קונוסין פור סיגורו רשעותו
הרע דיל איל איז'ו קי אין קאסטיגאנדולו איל גדת של תורה נו אוליו
הין סוס בוזיס דיל טודו דזיקרו אותו ולא ישמע איהם ואדרכא אים
מוסיף על חטאתו פשע אי אים מחרף ומגדף אה איליווס או אחארכ'אן
אה איליווס קי איסטונקיס טאמביין נו אפינאן אה סו פאדרי אי סו מאדרי
פור איל איז'ו סוינדו קי טיינין תשובה קי רוספונדיר קי פארה קי נו
פ'ואירה מוסיקף על חטאתו פשע אי לוס פ'ואירה מחרף ומגדף אה איליווס
קומו סו אונזנקסה לה משא סוב'רי איסטוי סי טראב'ארו די קאסטיגאנדו
אה איל :

אי

לויא אב'יומוס אריב'ה קי איל עיקר דיל כבוד אים קי לוס הונרי
אין סו מואירטי אי נו אים דוקא אין איל דיאה די איל אנויו דיזיר
קדיש אי דיאה די שבת קדש מילדאר לה הפטרה אין איל קהל סי נו אין
קארה דיאה אי דיאה קואנדו מילדא קי טיננה בונה לעילוי נשמתם דיל
מאדרי

צידה   ליאר צייט   ביום טוב   קיז

פאדרי אי לה מאדרי * אי סי לגון איז'ו נו סאב'ו מילדאר ני דויזר קרוש
 איס אוב'לינגאר די טומאר אה לגון חכס אה קי מילדי פור לה מנוחה
 די סו פאדרי אי סו מאדרי אי קי דיגה קרוש , אי טראין רבותינו ע"ה
 קי איס ראוי אה איל איז'ו קי טודוס לוס דיאס די סוס ב'יראס אה טיניר
 לה פ'ורמה די סו פאדרי איסקואינטרה סוס רז'וס אי קומו קי איל פאדרי
 איסטה איסקלאמאנדו קון סו איז'ו דיווינדולי אה איל קיז'ו מיאו קירידו
 אפיאדראטי די מי אה מילדאר אי דויזר קרושים אי הפטרות פור לה מנוחה
 מיאה אקורראטי קואנדו איסטאב'ה ביכ'ו על פני הארמה קואנטו טער
 לייב'ו ליוו קון טי אי טי אינגראנדוסי אי טי מיטי אה מילדאר אין חכס
 טודו איסטו פורקי לו איזי פארה קי טינגאס יראת שמים אי טינגאס
 כבוד אב ואם טאנביין דיספואיס די מי מואירטי דמכברו בחייו מכברו
 במותו אי אגורה איל שיעור קי פואידוס אין קארה דיאה אי דיאה מילדה
 לעולו נשמתו אי טירני נחת רוח פור סיכה טולויא אי נו קיאס כפוי
 טובה די טודו איל בויז קי איזי קון טי אין מי וידה אי קון איסטו מי
 איז'ו קירידו ריגמימי די לערות אי פינאס מי אמה הטילה מחרב נפשי
 מיד כלב ותידתו אי קואנטו בואינו אי קואנטו אירמוזו איס קי איסטו
 אומאר אין טו בוקה מידי יוס ווס אה איזי הפילה פור מי אה הקב"ה
 אי קי דינגאס אין נה תפילה סיאה ב'ילונטאר דילאנטרי די טי ה' מואיסטרו
 דיוו אי דיוו די מואיסטרוס פאדריס קי ריסיב'אס קון פואדריס טודו
 מעשה בואינו קי ארי היום טאנטו אין מחשבה טאנטו אין מעשה טאנטו
 אין דבור פארה סיר זובה אה לה נשמה די מי סיניור פאדרי אי מי
 סיניורה מאדרי וגפסם תהא לרורה בטרור החיים אמן (פליו"ע בתוספת
 שלי) * אי טודו איז'ו קי איזי אנסי אה סו פאדרי סירה זובה קי טאנביין
 סו איז'ו לי ארה אה איל אנסי קי מידה בנגד מידה נו סי בלרו אי קין
 איסטו מה טוב יהיה חלקו ומה נעים גורלו :

ב' אי קואנטו בואינו אי אירמוזו איס קואנדו איל איז'ו טיני כבוד
 אב ואם בן יכבד אב אי דישירון רבותינו ע"ה קי סוב'רי קי
 איל איז'ו טיני אוב'ליגו די טיניר כבוד אב ואם על כל פנים מנות האב
 על הבן פארה ריז'ירסי קון איל כפוי די סוס מידות אי כפוי טורק די לה
 אורה סי קון פ'ורטאזיה אי סי קון אב'לאר אה איל קון פלאב'ראס טיירגאס
 איל אוב'ליגו איסטה אינג'אר סוב'רי איל פאדרי לבלבל דבריו במשפט
 באופן קי קון פלאב'ראס טיירגאס בולטי אין סי איל איז'ו אי קי אנה
 בואינו אי קי נו פיקי אי איל פאדרי קאי קי סי ריז'גה קון דעת אי
 סונפורטאמינטו גראנדי בדרך האמצעי קי לו קאסטיגני אה איל אי נו
 מווי דימאזויאר אי נו ארגני אין לגאר קי איס די אקורטאר אי ע

אקורטו אין לונאר קי אים די שארגאר איז לו אינכויז אה מילדאר תורתיו
 הקדושה איז נר רוקטו די לונגראס איז קי אים פור מונות קי על ידי די
 לוס לשונות קי סאב'י אב'לאר טופה אה גאנאר קי סופה קי טורו איסטא
 אטאקסאר די לוס סילוס איז לויא ב'ימוס קואנטוס קי סאב'ין לשונות
 הגויים איז איסטאן נודים ללחם איז לוס קי נר סאב'ין טיימן מונות
 בריוח ולא בלער איז לויא אים סאב'ידו קי די ראש השנה איסטאן טאק
 סארוס לוג מונות דיל בן ארם איז פור סאב'יר לשונות נר פור איסטו
 לי טאקסאן מאס דומאזיאר די לוס סילוס איל עיקר אים קי טינגה
 איל בן ארם בטחון אין איל סי"ת איז איל סי"ח לי טאקסה אה איל מונות
 באקטאנטו פארה קי גוב'ירני אה סו פ'אמיזה הסיגון דיוז איל פסוק
 ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ס' מבטחו * איז דוסיגון רבותיו ע"ה
 קי נר קי רינמיוון ישראל די מלכים אוטרו קי פורקי נר דומדארון סוס
 לשונות נמלא קי איל דימאר לוס לשונות דיטיונו לה גאולה איז אים
 קאב'זאנטו קי שכינת עוזיו איסטא בגלות המר והנמהר הזה * איז טיינו
 חיוב איל פארהי די קאזארלו סמך לפרקו הסיגון דיוז איל תנא הקדוש
 די אוראר די 18 פארה לה חופה (פליו"ע בתוספת שלי) :

ג' טראי אין לה גמרא (קידושין דל"א ע"א וע"ז רכ"ג ע"ב) דיוז רב
 יאודה די נומבראר די שמואל לי דומאנדארון אה ר"ה אסטא
 אנדי אים איל כבוד אב ואם קירו דיוז קי קאראר איל אונברו איסטא
 אינקומינדאר אין איל כבוד די סו פארהי איז סו מארהי (רש"י שם)
 דיוז אה איליווס סאיד איז ב'יאוד קי איוז און גוי אה סו פארהי אין
 אשקלון איז דמא בן נתיבא סו נומברו אונג ב'יז בושקארון די איל פיידראס
 פארה איל אפור (איז אפור איז קין דיוז קי אים תכשיט איז איז קין דיוז קי אים
 ויטטו איז בושקארון אה טומאר פור 60 מילארניאראס די דוקארון סו פריקטיו
 רב בתנה דיוז פור אונ'אנטה מילארניאראס איז להס לויאב'וס איסטאב'אן
 די לה קאב'וסירה די אנדי איסטאב'ה אינ'אר איל פארהי איז נר לי דיוז
 זער אה סו פארהי ע"כ איז איסטו אורה גוי קי פור נר דארלי זער אה
 סו פארהי נר לו דיספירטו די סו קואיניו כל שכן ישראל קי סיגורו קי
 איסטאמוס אינקומינדארון אין איסטו אה נר דארלי זער אה סו פארהי
 אה דיספירטאר די סו קואיניו ואזי לנו מיוס הדין אזי לנו מיוס התוכחה
 קי ב'אמוס אה דיספונדיר ליוס פקודה קואנדו דומאנדארין אין איל בית
 דין הגדול די אריב'ה די קי נר טוב'יטיש כבוד אב ואם די גואיסטרוס
 פארהי די קי דאטיש זער אה איליווס וכל שכן איל קי מארהי אה סו
 פארהי איז אה סו מארהי קי אן מאנקו קי דיפרינדוראן די גויים קומו
 דמא בן נתיבא קי סוב'רו קי אונ'ה אה טומאר סיאינטה אן אונ'אנטה

צ'ירה   ליאר צייט   ביום טוב   קיח

מולארניאס די דוקארוס נו לו דיכפירטו אה סו פארדרי כל שבן כ'וטררוס
 חיו'וס די ישראל קי קליאה קי אפ'ירמאראס כבוד אב ואס הי נו דארליס
 נער אה איליווס אוי לה לאוסה כוסה אוי לה לאוסה כלימה * או טודו
 ישראל סומוס סאנטוס וכודאי קי אין סאב'ייגרו לוס חיו'וס טודו איסטו
 לייח סי אקאב'ידאן מהיום והלאה אין איסטו מנוה די כבוד אב ואס
 קונפ'ורמי איסטאמוס אינקומינדארוס כבד אה אה אה אה אה למען
 והריבון ומיך או סירה זוכה אה לארגאמיינטו די הנייוס או רוקוס אין
 איסטו עולם די לאס פירות אוי איל קרן סו שכר ב'ירדאדירו לו טייני
 גואדרארו לעולם הבא או אנסי דישו איל תנא הקדוש (פ"ח דפ'יאה) או
 דברים שארס אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיים לו לעולם הבא קירי
 דיוור איסטאס סון לאס קוזאס קי איל אוכברי קומי די לאס פירות אין
 איסטו מונדו אוי איל קאב'דל טייני גואדרארו אה איל מונדו איל ב'ייני
 ובכלל קונטו כבוד אב ואס אסיגון דיסימוס אוי טודו חיו'ו קי אפ'ירמה
 כבוד אב ואס אסיגון איס לה ליי עליו תבוא ברכת טוב אכ"ר :

ד מצות כבוד אב ואס איס סי אפילו איל פארדי או לה מאדרי
 סון מאנקוס די דעת או אפילו לוקוס איס מנוה די אולניר
 אין סוס בוויס אפילו סוכ'רי דיריג'ה הי דיוני קי איס אינסיידרה או
 הונסיידרה או דיוני דיריג'ה הי קי נו לוס אנה אראב'ייאר דול טודו או
 סי אפילו סין ראזון איב'אנטאן לה מאנו אה אחארב'אר אבוקי סו קאב'יסקה
 או סי אפילו איל פארדי או לה מאדרי סי אראב'ייארון קון איל חיו'ו
 דילאנטרי די לה ג'ינטי איל סי קירי קאליאר וכלס לא ופתח פיו הי נו
 אוויגה אה בוז די סו יאר הרע קי לו סוכבאי אה איל אפילו אין אקיאה אורה
 דיווינדולי אה איל קומו דאייאניאס איסטו קאראר די גו פארדי קי טי
 איסטו אזוינדו בזיון דילאנטרי די לה ג'ינטי או טאמביון גו אב'רי טו
 בוקה או ריסקונדילי אה איל הי נו טי קירי קאליאר * או לייח דוסיירון
 חכמים ע"ה לעולם ירגו ארס יאר הטוב על היאר הרע קי מהייורגי אה
 איל יאר הטוב סוכ'רו איל יאר הרע או נו אולייגה אה איל לא תאבה לו
 ולא תשמע שיו או סירה זוכה אה טיניר חיו'וס בווינוס או קואנדו סאב'י
 קי סו ר'ון די סו פארדי או סו מאדרי איס די אויר אנגוס קוזס פירקוהו
 פור אויר סוס ב'ילונטאדיס יפה שגה אחת קודס או אוי גתת ריט אה סו
 פארדי או ב'ילונטאר די מואיסקטרו פארדי קי אין לוס סייגוס * או ב'יחי
 בדברי רבותינו ע"ה קי אקאב'ידאן מונב'ו קי קואנדו טומס מוא'ר איל
 חיו'ו על הרוב פיליאה לה אילמוהירה קין סו סואיגרה או קי לו קונטו
 אה סו מארידו או מיטי קטטה אה איל חיו'ו קון סו פארדי או סו
 מאדרי או איל חיו'ו קי טייני וראת שמים או איגב'ילונטו אה טיניר ב'ירדאס

צידה ליאר צייט ביום טוב

סוכ'רו קי סורה חופן קי לה ראזון טויטו סו מו'יר קון טודו איסטו גייטו
הין סו מו'יר הי לה אקלוי אה אוליוח בארה חזר לה ב'לונטאר די סו
פארדי הי די סו מאדרי הי דוספואיס לה אפ'לאגי אסו מו'יר הין לה
היכקוב'ירטה הי קי לי דיגס אה אוליוח מירה סו אים קי קיריס קי ליו
בוכ'ה איכול מונרו הי טויניס אמור הי אמיסטאר קון מי אים קי טו
טאמכיון אגאס לה ב'לונטאר די מי פארדי הי מי מאדרי הי נו ב'ונגאס
נגדיו די אוליווס הי נו מוס מיטאס פליוטו קון אוליווס איסטו אים אפילו
כי סורה חופן קי סו מו'יר טויטו לה ראזון קון אוליוח כל שכן קואדרו
לה ראזון היסטא קון סו מאדרי קי כודאי הגמור טויטו חוכ'לינו איל
היו' די גרוטאר הין סו מו'יר אפילו קון נוזפה פארה קי נו סיאה
מתיוס נגד די סו פארדי הי סו מאדרי :

ה' מירדאמוס הין לה בריותא (סנהדרין ד'פ ע"ב) סו ב'ירו אה

סו פארדי קי היסטא פאסאנדו סוכ'רו לה ליו נו
לי דיגס אה איל סיניור פארדי פאסאטיס סוכ'רו דברי תורה סו נו קי
לי דיגס אה איל אבא אנסי איסקריוב'י איל פסוק הין לה ליו ' הי לו קי
אב'יוו אריב'ה הין דבור ד' (דז"ט ע"א) קי סו ב'ירו איל היו' קי סו
פארדי היסטא סינורו מחלל שבת וכיוצא קי דיפ'וכרה הין סו מאנו היס
טאמכיון מי כונה הין חופן קומו לו דיג'ו קי לו דייו אה איל סיניור אנסי
איסקריוב'י איל פסוק מחלליה מות וומת הי נו אים הין חופן קי לו דייו
אה איל פאסאטיס סוכ'רו לה ליו :

ז' ו'שלמי פ"ק דפיאה תנו רשב"י דייו גראנדו אים כבוד אב ואם קי

לו היוו מאס גראנדו הקב"ה כבוד אב ואם מאס די סו
כבוד פ'ואי דיג'ו אקי כבד את אביך ואת אמך הי פ'ואי דיג'ו כבד את
ה' מהוכך לו אונראס די לו קי טו דייו אשי אפארטאס לקט שכחה הי
פיאה תרומות הי מעשרות הי אים סוכה הי טומאס לולב הי שופר הי
גיטית הי תפולין סו טויניס אירוס חייב הין טודאס איסטאס הי סו נו
נו טו אירוס חייב הין אונס די אוליואס אינפירו קואדרו ב'וינו הין כבוד
אב ואם טאנטו קי טויניס טאנטו קי נו טויניס כבד את אביך ואת אמך
הי סו אפילו טו ארוריאס סוכ'רו לאס פואירטאס אירוס חוכ'ליגאדו די
טיניר כבוד אב ואם :

ו' איתא בב"ר ס' תולדות פס"ה וז"ל דייו רשב"ג טודוס מוס דיאס

סוכ'רו אה מי סיניור פארדי הי נו לו סוכ'רו אפילו אונס
פור סיננטו די לו קי סוכ'רו עשו אה סו פארדי ליו הין לה אורה קי
סוכ'רו אה מי סיניור פארדי לו סוכ'רו אה קון ב'יסטידוס סויניוס הי
הין לה אורה קי סאיאה אה איל קאמינו סאיאה קון ב'יסטידוס לינטיניוס

צידה ליאר צייט ביום טוב קיט

אינפירו עשו לה אורה קי סירב'יאה אה סו פאדרי נו לו סירב'יאה אורטרו
קי קון בגרי מלכות דיזיאה נו אים סו כבוד די מי סיניור פארה קי לו
סירב'יאה אורטרו קי קון פאניווס די ריינארדו הה"ד אהר אתה בבית ע"ב :

ו' טורו היל קי אש'ירמה לה מנוה די כבוד אב ואם אים גואררארו
די עין הרע קי נו פודיסטה אין איל קי עין הר"ע לי אינפורטה
לה קואינוטה קואטרו סיינטוס כנגד די 400 ב'ארונס קי טיניאה קון
איל עשו קי קון 400 קליפות קי ב'יינין מסטרה קולייא אי איל קי
גואררה כבוד אב ואם אים סו שטן די עשו אסיגון דישירון רבותינו
שטנו של עשו יוסף קי יוסף אפ'ירמו כבוד אב ואם קי לה היסקודיוו
אה רחל סו מאדרי אה קי נו לה ב'יירה סו איו' די עשו הרשע אי
איל קי אפ'ירמה כבוד אב ואם קיב'ראנטה אה עשו אי אה לס בחה
קולייא אי עין הרע נו פודיסטה אין איל (תוכחת חיים ס' תולדות דף
מ"ח ע"ח) :

ח דישירון רבותינו ע"ה קי איל איו' קי סלי אה תרבות רעה
אינו טיני כבוד אב ואם אי סי בני סורר ומורה אים
כור סיבה קי איל פאדרי אי לה מאדרי נו לו קאסטיגארון אה איל איו' אין
סו ג'יקיס אי קון איסטו איל איוו סילי איוו טבע אי אה איל פאדרי אי אה
מאדרי לוס פאריסי קי איל נו קאסטיגאר אי אורור אה איל איו' קי
איסטו אים פיאררר קי סי אפיאררר די איל נו אים אורטרו קי קרואילררר
קי איון קון איל אי קואנטוס טורפוס איליווס מאס אי מאס לאס מו'אריס
קי דיזין אאינדה אים טיניו ג'יקו וכו'א די איסטאס פלאפ'ראס אי די
איסטא סיבה רוב'יררר קאסטיגוריוו די איל אי סוכ'ה איוינדרו מאס גראנדי
אין איסטו איוו קאררר קי אפילו קי לויא סו אי גראנדי בר רעה נו
טידה סו איוו אסיגון דיזי איל פסוק גם כי יזקין לא יסור ממנה אי
סלי אה תרבות רעה אי רוב'ילויא אין סו פאדרי אי סו מאדרי אי לוס
מאדרי אי לוס אירי אה איליווס קאררר קי פאדרי אי מאדרי סו איסטאנטרר
איסטונקיס לייא סי אריפיינטין קומו נו לו קאסטיגארון אה איל אין סו
ג'יקיס אי ביון אב'ינטוררר איל פאדרי אי לה מאדרי קי קאסטיגארר אה
סוס איו'אס אין קאדה אורה אי אין קאדה פונטו אי סוכ'רי לט מאדרי
אים איל רוב'ליגו מאס מוג'ו די קאסטיגאר אה איל איו' מאס דיל
פאדרי אי איל טעם אים פשוט סיונדרו קי איסטאן בטלות לאס מו'אריס
אי גו איסטאן קאמינאררו קון טירדק די מונות קומו לוס אומכריס אי

צידה ליאר צייט ביום טוב

כי טופאן די קונטינו אדוינטרו די סוס קהזאס ומה טוב חלקם ומה
נעים גורלם די פאדרי הי מאדרי קוהנדו קאכטיגאן הה סוס איז'וס די
קוהנדו סון ג'יקוס הי סוב'רי קי הזין קרוהילדאד קון איליווס אדרבה
איסטו היס אמיקטאד אסיגון דישו שלמה המלך ע"ה ואהכו שיחרו מוסר
קי די לה מאבוייחנה קי לו קאכטיגו הה היל הי קוהנדו קי ארתינה היל
איז'ו בדרכי ה' אדרבה טיינו מאס אמיקטאד קון סו פאדרי הי סו מאדרי
קי לו אינקאמונארון הה היל היין קאמינוס בוחיטס הי סו אגוזה סו
פאדרי די ב'יר הה סו איז'ו בירחת ה' כל היום אסיגון דויי היל פסוק
גיל יגיל חבי לדיק ' הי טודו מודו די מוז'יר קי היס לנועה הי היסטא
בירכתו כיתה טאכטיין לוס איז'וס סאין לדיקים אסיגון דישו דוד המלך
ע"ה אשתך כגפן פוריה בירבתי בתוך כשתולי זהים, הי קון היסטו
לו בינדויזין הה סו פאדרי הי דויזין בינדויג'ו סיאה פ'ולאנו קי טא איז'ו
קריאו, הי איסטו היס לוקי דויי דיספואהיסהנה בי בן יבורך גבר, לו קיטו
היס אנסי סו קאי רשע קי משלויזין הה היל פאדרי הי לה מאדרי הי
דויזין משלויג'וס סיאה פאדרי הי מאדרי קי טאל איז'ו קריארון אסיגון
אב'וימוס אריב'ה :

ט טודו היל קי אפ'ירמה כבוד הב והס סי לי קונטה הה היל
קומו קי סי אפ'ירמארה לוס עשרת הדברות טודוס קיגון
איסקריוב'יוו היל רב הגדול (תנא דבי איהו וז"ר עט"ר מוה"ר מרן
החבי"ף זלה"ה בס' תובחת חיים ס' תולדות וז"ל) זכור את יום השבת
לקדשו בכד את הביק ואת אמך נו דיגה היל בן אדם קיינדו קי מי פאדרי
קי היין לוס קיילוס מי הקולאנטו א פרוסיפנו ארי הה ב'ילונטאד די מי
פאדרי קי היין לוס קיילוס הי לו אונרארי הי דישארי הה כבוד די מי
פאדרי הי מי מאדרי פור איסטו פ'ואי דיג'ו בכד את ה' מהוכך ומרהשית
כל תבוהתך וימלאו אסמיק שכע הי דישו היל פסוק בכד את הביק ואת
אמך למען יאריכוון ימיק הי אבסי נו דיגה היל בן אדם קיינדו קי מי
פאדרי קי היין לוס קיילוס מי הקולאנטו ארי הה רטון די מי פאדרי קי
היין לוס קיילוס הי טימירי די היל הי דישארי הה טימור די מי פאדרי
הי מי מאדרי פור איסטו פ'ואי דיג'ו את ה' אהוק תירא הי פ'ואי דיג'ו
היס אמו ואביו תיראו פור איסטו היין טיימפו קי היל אומברי משלויז
הה סו פאדרי-או הה סו מאדרי או אחרב'ה הה איליווס כב יכול הקב"ה
אפרימו הה סוס פייס די כסא הכבוד הי דויי ליינו איגואי אמי כבוד הה
כבוד די איסטוס קי לוס טריס סומוס קונטראפיואדוס קומו אונה סו
איסטאב'ה סירקה די איליווס אנסי מי אזיאהן אמי ביין היין קי נו מורי
קון איליווס היין און ב'וינדאדו ליוא דיפרוודיטיש טודו היל קי קירי ביב'יר

צידה ליאר צייט ביום טוב קד

אי לארנאר דיאס אי אכיווס אי ריקיזה אי כבוד אי ב'יראס לארנאס
 אין איסטוי מונדו אי האיל מונדו איל ב'יוניין ב'יראס קי נו איי אה
 אילויאס קאכ'ו אגה אה ב'ילונטאר די סו פאדרי קי אין לוס קוילוס אי
 אה ב'ילונטאר די סו פאדרי אי סו מאדרי פור איסטוי פ'ואי דיג'ו זכור
 חת יוס השבת לקדשו כבוד את אביך ואת אמך * ולא תרצת קי ענין
 טיוני כבוד סירקס דלח תרצת קי נו פארה אינכיוארטוי קי טיוני איל בן
 אדם מונות אין סו קאזה אי נו אונרה אי מאנטיוני אה סו פאדרי אי
 סו מאדרי אפילו אין סוס מאנסיוכ'ס אי נו קירי דיג'ו אין לו קי סון
 ב'יוני'ס קי לי קונטה אה איל קימו סי פ'ואירה איל מאטהארור טודוס סוס
 דיאס דילאנטרי הקב"ה פור איסטוי פ'ואי דיג'ו כבוד את אביך וכו' לא
 תרצת * דבר אחר כבוד וכו' לא תנאף קי ענין טיוני אונט קון אונטרי
 קי נו פארה אינכיוארטוי קי טיוני איל בן אדם אי נו אונרה אה סו פאדרי
 אי אה סו מאדרי אי נו לוס מאנטיוני אה אילוי'ס קי לי קונטה אה
 איל קימו סי איל איזוורה זנות טודוס סוס דיאס דילאנטרי די הקב"ה פור
 איסטוי פ'ואי דיג'ו כבוד את אביך וכו' לא תנאף * דבר אחר כבוד את
 אביך וכו' ולא תגנוב קי ענין טיוני אונט קון אונטרי קי נו פארה אינ
 ביוארטוי קי סי טיוני איל בן אדם אי נו אונרה אי נו מאנטיוני אה סו
 פאדרי אי אה סו מאדרי קי לי קונטה אה איל קימו קי איל רוב'ארה
 למאס טודוס סוס דיאס דילאנטרי די הקב"ה פור איסטוי פ'ואי דיג'ו כבוד
 ולא תגנוב דבר אחר כבוד וכו' ולא תענה ברעך וכו' קי ענין טיוני אונט
 קון אונטרי קי נו פארה אינכיוארטוי קי סי טיוני איל בן אדם אי נו אונרה
 אי נו מאנטיוני אה סו פאדרי אי סו מאדרי קי לי קונטה אה איל קימו
 קי דיורה עדות פ'לסו טודוס סוס דיאס דילאנטרי די הקב"ה פור איסטוי
 פ'ואי דיג'ו כבוד את אביך ולא תענה, דבר אחר כבוד את אביך וכו'
 ולא תחמוד וכו' קי ענין טיוני איסטוי סירקס די איסטוי קי נו פארה
 אינכיוארטוי קי טיוני איל בן אדם אי נו אונרה אי נו מאנטיוני אה סו
 פאדרי אי סו מאדרי קי לי קונטה אה איל קימו קי איל קוב'דיוסווארה
 אה מונדה די אונטרוס טודוס סוס דיאס דילאנטרי די הקב"ה אי אין
 טיוני'ס קי איל אומברי אונרה אי מאנטיוני אה סו פאדרי אי אה סו מאדרי
 אין סוס מאנסיוכ'ס אי אין לו קי איסטאן ב'יוני'ס אה קי איל אסימני'ה
 אה הון ריי קי ב'ינו סירקס די איל איל הו'ו די סו אמינו לי דישו אה
 איל איל ריי די אונדרי נו ב'יוני'ס לי דישו אה איל די לה קאזה די מי
 פאדרי אי די מי מאדרי לי דישו אה איל ריי טו פאדרי אי טו מאדרי
 קי איסטאן אונדרי לי דישו אה איל ייז פ'ואירון נפטרוס לשלום אה איל
 עולם די איליווס לי דישו אה איל ריי מי איו'ו בינדוג'טו איו'טונאס

צידה   ליאר צייט   ביום טוב

קורת רוח אין איסטי עולם פור לו קי דאטיס אולגאנסה אה טו פאדרי
 הי אה טו מאדרי אסטה קי פ'אירון נפטרים לשלום לבית עולמם אגורה
 ב'ין קון מי אה מי קאזה אי טי אמוסטרארי אה טי אה טו פאדרי הי
 אה טו מאדרי סירקה די מי אנקי קואנדו לוס אונרה הי לוס מאנטיוני
 אה סו פאדרי אי אה סו מאדרי אסטה קי סון נפטרים בשלום לבית
 עולמם אי טאנכיון קאמינה בדרכי ה' קי קון איסטו אזי נחת רוח אה
 סו פאדרי אי אה סו מאדרי לו דיוזי אה איל הקב"ה מי איוזי ב'ין אי
 ב'יראס לוס טריזורוס קי איסטאן גנוזים פארה טו ב'ין קון מי פור מודריקי אונ
 דאטיס אי מאנטוב'יטיס אה טו פאדרי הי אה טו מאדרי הי מי איוזיטיס
 אה מי נחת רוח קון טוס מעשים בואינוס קי איוזיטיס אי אה טו פאדרי
 הי אה טו מאדרי קי הנקי דיוזי איל פסוק וכו' עליון כל הברכות השם
 והשינוך כי תשמע בקול ה' אלהיך קואנדו אים איסטו קי ב'יראן סוב'רי
 טי טוראס לאס בינדויסיוניס לאס איסטאס סו אים קי איוזיטיס אין בו
 די ה' טו דיוזי אי אגראראס אין סוס קאריראס קי סון דרכי שמים וכו'
עכ"ל:

יוד אמר המאסף טו בן אדם אב'רי איוז'וס די טו סיוגידומברי קאטה
 הי מורה איל שיעור קי אים איל עון דיל קי נו טיוני כבוד אב
 ואס קי פאקה לה לוי אינטורה פור טודוס לוס עשרת הדברות גואיו די
 איל הי גואיו די סו למא קי נו אבאסטיקיראן דינוס ומשפטים קי לוי
 אראן אין איל באמבטי ההחתונה קי אין גהינס סי טירנה אגון זכות די
 איר אה גהינס קי אין און אופן די איסטא מאנירה סיגורו קי סו למא
 אירה די אין דחי אין דחי סין טיניר מנוחה דיל טודו הי דיזיאה אפילו אה
 איר אה גהינס סיינדו נו טוב'ו כבוד אב ואס הי פאסו סוב'רי טודוס לוס
 עשרת הדברות הי מלאכי חבלה אראן אין איל דינוס איסקורוס פ'אירטיס
 הי אמארנוס מאס קי לה אדיפ'לה הי לו ארונג'אראן אה איל קומו ארונג'אן
 פיידרה קון סאפאן אי קון איסטו דוספירטאד איוז'וס די גואיסקטרוס ארה
 מומיונטוס דוספירטאד איוז'וס די גואיסקטרוס קואיניוס ריקודראב'וס די
 כבוד דיל סי"ת אסיגון אב'וימוס קי טודו איל קי אונרה אה סו פאדרי
 הי אה סו מאדרי קומו קי סי אונרה אה איל סי"ת אפואדאב'וס די
 גואיסקטראס למאס קי איל טיניר כבוד אב ואס אהרנה לוס אנווס די
 לה ב'ידה אסיגון דיסו הקב"ה אין איסטו דבור כבוד את אביך ואת אמך למען
 יאריכון ומיך אי מואיסקטרה לוי אב'לה מבלל לאו אתה שומע קן וכו' קי
 אין נו איוזינדו כבוד אב ואס סי לוי אקורטה לה ב'ידה בר מינן והטיבו
 דרכיכם אה איוזי כבוד אב ואס ארופינטידכ'וס פור טודו לו פאקאדו קי
 ריב'וליואטוס אין פאדרי אי מאדרי אי אין כבוד דיל סי"ת ריקודראב'וס

צ'ירה   דבור ה   ביום טוב   קבא

בו האהים יכיא כמשפט על כל נעלם קי איל שי"ת לו טראי אה איל
 בן אדם דוספואיס די סו מואירטוי אה איל ג'ונו אין איל בית דין הנדול
 די אריב'ה או אב'רין איל טופטיר די סוס עונות וככלל טייני אסיניאלאדו
 קון סו פ'ורמה קי בו אזיאה בכור אב ואס לו דיראן אה איל , רשע
 מורשע אינוינאדו די ביון ובי פארה איסטו טי קריאו איל
 שי"ת פארה נו אזיר בכור אה טו פאדרי קי אין לוס סוילוס אי אה'טו
 פאדרי אי טו מאדרי קי טי אינג'ונטרארון הי לויב'ארון טאנטו משל קון
 טי אסטא קי טי הינגראנדוסוירון היסטו אסימו'ה אה אונו קי לויב'ו
 אונא איספארה די דוס טאז'וס אה איל ריי פרויאנטו הי דישו קול רוי
 קון לה איספארה קי טרושו קורטלרי סו קאב'וסה אנסו טאמביון איליווס
 טי קריארון איליווס טי הינגראנדוסוירון איליווס טי מאנטוב'וירון אסטא
 קי טי איזטיס גראדרי קואנדו לייא טי הינגראנדוסוירון קי ב'אן אה טיניר
 כסת רוח קון טי אה אוראס די לה ב'ו'וס טו לוס דיואנראס אה איליווס
 לוס אסארב'אס אה איליווס סי ויאמה קי קון לו קי טי קריארון אה טי
 טו ריב'ליוואס אין איליווס אי אירה מן החיוב קי איזויראס קון איליווס
 ביון אי טו איזטיוס אריב'וס גואיו די טי די סוב'רו טי די לאס פינאס
 קי איריס אפאריו'אדו די לויב'אר אי איל נו טירנה ריפואיסטה אין סו
 בוקה אי נו פואירי פארה אינוינאר קי נו אסימו'ה קומנו איל ג'ונו די
 אבאשו קי סי אינוינו גואיו די איל גואיו די סו אמה אי מאס קי טייני
 סו פ'ורמה די באשו די לאס איסקריטוראס סוב'רי טודאס לאס עבירות
 קי הייו ' אי לי דימאנדאראן אה איל חשבון אין קי אינפליאו איל טייני
 הי מילדאן דולאנטרי די איל טודוס לוס פרטים די לוס עונות קי הייו
 הי טודאס לאס פלאב'ראס די דיואנראס קי דיואנרו אה סו פאדרי אי
 סו מאדרי וכיונא אסינון דייו איל פסוק ומגיד לארס מה שיחו קי אפילו
 פלאב'ראס קי נו הייו אין איליוואס ממשות טודו איסטא איסקריטו אריב'ה
 הי טייני קי דאר דין אי חשבון סוב'רי איליוואס הי לה לאותה כוסה הי
 הי לה לאותה כלימה ובפרט איל קי הי מעשה בידים טאמביון קי
 החארב'ה אה סו פאדרי אי אה סו מאדרי קי נו הי קאב'ו פארה סוס
 פינאס אי גהינס קי אטימה אי איל נו סי אטימה ' אי לה שכונה איס
 קלאמה אי דייו קלנו מראשי קליגי מורועי קי טודו איל קי אונרה אה
 סו פאדרי אי אה סו מאדרי קוגטו ליינו סוב'רי איל קומנו סי מורארה
 אינטרי איליווס אי מי אונראראן אה מי הי קואנדו דיואנראן אה סו
 פאדרי אי אה סו מאדרי סי ליואמה קי מי דיואנרארן אה מי איסטו
 איס לו קי דייו איל פסוק בניס גדלתי ורוממתי והם פשעו כי ' ובכנ
 בל ישראל קדושים הם אי אין אוליינדו טודו לו דיג'ו לייא בולטאמוס אי

צִירָה   דִּיבוּר   ה   בְּיוֹם טוֹב

בוֹטְרוֹס וְכוּמָה נֹכַח וְנִחִים לְאוֹרֵךְ יָמִים וְשָׁנִים אֲסוּנֹן דִּישׁוּ-הַקֶּבֶ"ה אֵין
הַר קִינֵי אֵין אִוְסְטֵי דְבוּר כְּבֵד אֵת אֲבִיךָ וְאֵת אֲמֵךְ לְמַעַן יִחְיֶיכֶם יָמֵךְ
אֲכוּ"ר :

תָּמוּ וְנִשְׁלָמוּ הַחֲמִישָׁה דִּיבוּרִים : בֵּן בְּסִ"ד נֹזֶכֶה
לְהוֹצִיא לְאוֹר הַחֲמִישָׁה דִּיבוּרִים אַחֲרֵים :

דְּרוֹשׁ לְכַבּוֹד מִתֵּן תּוֹרַתֵינוּ הַקְּדוּשָׁה

אֲתָמוּר בְּמַדְרַשׁ מְגִיד דְּבָרָיו לִיעֲקֹב חֲקִיו וּמַשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל מְגִיד
דְּבָרָיו לִיעֲקֹב אִוְ הַעֲשֵׂרֶת הַדְּבָרוֹת חֲקִיו וּמַשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל אִו
הַדְּיוֹטִים וְהַמַּשְׁפָּטִים ע"כ :

יְדוּעַ אֲדַבֵּר אִוְ מְפֹרָשׁ אֲדַעֲנִין גּוֹדֵל אֲהַבְתֹּו וְחִיבְתֹו יִת' עִמָּנוּ עֲדָת
יִשְׂרָאֵל וּמְרֹב אֲהַבְתֹּו נָתַן לָנוּ הַעֲשֵׂרֶת דְּבָרוֹת

וְהַדְּיוֹטִין וְהַמַּשְׁפָּטִים לֹא עָשָׂה כֵּן לְכָל גּוֹי וּבְמֵאֲמָרָיו הַפּוֹנֶה קְדוּסָה וְהַמַּשְׁפָּטִים
ע"ה פִּירְשׁוּ בְּמֵאֲמָרָה הַזֶּה לְפָנֵי דְרַכְסָה דְרַךְ הַקְּדָשׁ וְנָס אֲנִי בְּעוֹנֵי
פִירְשָׁתִי בְּחִיבוּר הַפִּרְשָׁיוֹת שְׁלִי כִיד ה' הַטּוֹבָה עֲלָיִי , וְהֵן עֲתָה מֵנֹחַ לְהַבִּיחַ
מִן הַחֲדָשׁ , וְיִוֹבֵן בְּסִ"ד עִמָּ"שׁ הַרְבֵּי מַשְׁנֵת דְר"ה וְה"ד בְּחִיבוּרֵי הַגּוֹ' ק'
מַשְׁפָּטִים דְּהַטָּעַם שִׁנְתָן הַקֶּבֶ"ה הַדְּיוֹטִים לְיִשְׂרָאֵל אִינֹו אִוְ מַשׁוּם שִׁאֲמַר הַקֶּבֶ"ה
הַתּוֹרָה הִיא תְרִי"ג מִצְוֹת אֲפִשֵׁר שִׁאֲיֹכֵן וְכוּלִים לַעֲשׂוֹת כּוֹלֵם וְה"כ לֹא יִרְטֹו
לְקַבֵּל אֵת הַתּוֹרָה לֹזֶה נָתַן לְהַם אֵת הַדְּיוֹטִים מַשׁוּם דְּבְדִינֵין תְּלוּיָה כֹל הַתּוֹרָה
כּוֹלֵה עִו"שׁ , וּמַעֲתָה זֶהוּ הַכּוֹנֶה מְגִיד דְּבָרָיו לִיעֲקֹב אִו הַעֲשֵׂרֶת דְּבָרוֹת
וְה"ת הִיא תְרִי"ג מִצְוֹת אִינֹכֵן וְכוּלִים לַעֲשׂוֹת כּוֹלֵם לֹזֶה חֲקִיו וּמַשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל
אִו הַדְּיוֹטִים וּמַשְׁפָּטִים וּבְדִינֵים תְּלוּיָה כֹל הַתּוֹרָה כּוֹלֵה וּבְחֵמֹוֹר , וְזֶהוּ כּוֹנֵן
דְר"ל שִׁאֲמָרוּ תּוֹרָה דְּיוֹטִים לְפָנֵיהֶם וְדִינֵים לְאַחֲרֵיהֶם יִרְטֵה דָל יַעֲלֶה עַל לֵב
אִישׁ לְהַרְהֵר וְלוֹמַר מִי יוֹכֵל לְקַיֵּם הַתְרִי"ג מִצְוֹת מַשׁוּם דְּהַתּוֹרָה דְּיוֹטִים
לְפָנֵיהֶם וְדִינֵים לְאַחֲרֵיהֶם וְע"ו הַדְּיוֹטִים אֵתָה יוֹכֵל לְקַיֵּם כֹּל הַתּוֹרָה דְּהַלְטֵיָה

צִדְדָה דְרוּשׁ לַמִּצְוֹת בְּיוֹם טוֹב קָבֵב

והנזכר ע"ה כתבו דמאי דזכו ישראל לתורה היונו מפני השלום וכמאמר
ז"ל ע"פ ויחן שם ישראל נגד ההר לא זכו ישראל לתורה אלא
מפני השלום שבכל מקום הוא אומר ויחנו במחלוקת ובהן הוא אומר
ויחן שם כהים אחד וכו' באותה שעה אמר הקב"ה הגיע השעה לתת תורה
לבני , והה"ח מהי"ח ז"ל בס' שארית יעקב דז"ן ע"ד פי' ע"פ משרו"ל
דבמתנה והפקר לית בהו דינא דעני המהפקך בחררה והביא שם דברו הר"ה"ש
שכתב ע"ד ר"ת דבמתנה והפקר לית בהו דינא דעני המהפקך בחררה
ושו"כ ז"ל אמר מעתה ישראל שטרחו להיות נעים ונדיים וירדו מנרים
לזכות לתורה הדרבא איבא גבי מלה"ש שהיו מבקשים ליטלה דין עני
המהפקך מפני דרכי שלום ובמ"ש הר"ה"ש :

אשר בזה נלע"ד שיוכן כונת רז"ל בולקוט פ' נזבים ז"ל אתם ניזבים
היום אימתו כשתהיו באגודה ה' היום כולכם ע"כ * וכתב הרב
השר הנחלים ז"ל דקו"ט ע"ה דהאי אתם ניזבים הוא קבלת התורה שנית
במ"ש לעברך בכרית ה' אהיך יע"ש * וז"ל אתם ניזבים היום אימתו אתם
הסיו זוכים לתורה ולא יהיה בכס איסור דעני המהפקך וכו' כשתהיו באגודה
ה' היום כולכם * דכשאתם בשלום וע"ז אתם זוכים בתורה מפני דרכי
שלום דקו"ל דהף במתנה והפקר היבא דטרח חבירו איבא משום עני
המהפקך מפני דרכי שלום ואם אין בכס שלום מהיכן אתם זוכים בתורה
מפני דרכי שלום כיון דאעיקרא אין בכס שלום וע"ז ואם תהיו באגודה אסת
תהיו זוכים בתורה דאזדא להם טענת דעני המהפקך וכו' :

ואל זה קובב הולך כונת רז"ל בשבת דפ"ח ע"ב דכשעלה משה למרום
לקבל התורה וערערו מלה"ש עליו ח"ל משה להמלאכים למנרים
ירדתם וכו' דכונתו רפויה דלושר' היה להם טורחא ותורה היותם נעים
ונדיים וירדו למנרים לזכות לתורה ואדרבא איבא גבי המלאכים שהיו רוצים
התורה דין עני המהפקך בחררה וכו"ל * והז"ל ע"ה הם אמרו דבשעת
מת"ת פרחה נשמתם של ישראל :

כי עפ"י הדברים האלה נלע"ד בס"ד לפרש כ"ה בס' יתרו שאמרו ישראל
למשה דבר אתה עמנו וגשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות
ויאמר משה א העם א תיראו כי לבעבור גסות אהבתם בא האלהים ולבעבור
תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו ע"ב * ויש להבין מה היתה דעתם
של ישראל שהיו רוצים לשמוע מפי משה ואי בשביל פחד המיתה זה הוא
החוק מן השכל שימותו דאם ימותו למי יתן הקב"ה התורה * ועוד בתשו'
משה שא"ל לישראל כי לבעבור גסות אהבתם וכו' ולבעבור תהיה יראתו על
פניכם לבלתי תחטאו דלרין לדעת דאיך על היותו משה מדבר עמהם
יבואו לידי חטא ואם יהיה מדבר הש"י תגעמקם לא יחטאו * וכבר בספ"ק

צידה דרוש למ"ת ביום טוב

בן אברהם ברוש ג' לזכור וברוש א' למתן תורה וברוש ח' וע'
וט"ו להספד פירשתי בכ"ה ה' הנו' כוד ה' הטובה עלי והן
עתה מנחה להביא מן החדש ועפ"י האמור א"ש והן עוד נביא מ"ש הרב
פרת לבנון ז"ל משם הרב ברכת שמואל ז"ל וז"ל וכדי שביא לתוכן הפירשה
של עשרת הדברות נקדים גמ' דסקנהד' ה"ל ההוא מינה לר"ג איבא ב'
רשויות שנה' הנוטע הזן הלא ישמע אם יזכר עין הלא יביט והאיב לר'
התכס היאך מהרטים זל"ז במיתה האדם וע"ש, נמלה דמכת מיתה האדם
מוכת שהבורא הוא יחיד ומיוחד והו הטעם כי בדבור אנכי ולא יהיה
לך רנה השי"ת להרחות להם אחרותו ושהותו וכדי שלא יאמרו ב' רשויות
יש יען ראוהו כים כגבור וכאיש מלחמה וכמת"ת כזקן לכך הקדים
והמיתם עד שירד להם על של תחיות המתים והחיה אותם ע"מ שיקבלו
אחריו כן העשרת הדברות בסבר פנים יפות כיון דמכת המיתה אחרותו
מכת יע"ש, ומעתה זה עלמו נר' כונת ישר' דבעורמה היה מה שאמרו
למשה דבר הנה עמנו ונשמעה ולא ידבר עמנו אהים פן נמות וכונתם
היתה שלא לקבל התורה בסבר פנים יפות ולתת כתף קוררת אח"ך ולומר
דאיבא ח"ו ב' רשויות בטענת ההוא מינא וע"ז לא היו רונים שידבר ה'
עמם פן ימותו והמיתה יהיה סתורה להם דמשם איבא הוראה דליבא ב'
רשויות דהו איבא ח"ו ב' רשויות בשעת מיתה היאך מתפייסין ולזה
א"ל למשה ולא ידבר עמנו אהים פן נמות כאילו הם חוששים על המיתה
וע"ז אומר להם משה אי משום חששת המיתה א תוראו כי שמה תמותו
לגמרי כי לבעבור נקות אתכם בא האהים ולבעבור תקוה יראתו על פניכם
מדבר ה' עמכם פנים בפנים כדי שתלא נשמתכם ותרגישו דאם ח"ו יש
ב' רשויות היאך מתפייסין בשעת יליאת נשמה ושוכ אח"ך כבר הוזר ה'
נשמתכם כדי שתקבלו התורה בסבר פנים יפות ולא תקו עושים כס'
ההוא מינא וכמדובר :

ובמדרש תהלים איתא על הדבור הנו' דאנכי ה' אהיך וז"ל רבים
אומרים לגפשו או ה"ה אומרים לוישראל הומה ששמעה בה"ס
מפי אהיה אנכי ולא יהיה לך ואחר הרבעים יוס עשו את העגל כלום
יש להם תקנה וישר' אומרים להם ואתה ה' מגן בעדי ע"כ והדקדוקים
הרי הם מבוארים דמה היתה כונת אזה"ע בהומרם על ה"ס מאי נ"מ
אם היה בה"ס או לא ותו כמ"ש מפי אהיה דגם זה קשה דמאי נ"מ
אם היה מפי ה' או מפי משה ותו בהשו' ישר' לאזה"ע ואתה ה' מגן
בעדי מה היתה כונתם בדברים או :

אמנם יוכן לע"ד עמ"ש רז"ל אין מויליין מא"ו לח"ל כי אם ללמוד
תורה ולישא אשה, ועט"ר מ"מ מזה"ר הגדול אור היר"ח ז"ל

צידה דרוש למ"ת ביום טוב קבג

כס' מערכי לב ח"א ד"א ע"ג הביא משם כת הקודמין בזה וז"ל וכת
הקודמין דקדקו ללמוד ולא ללמד דדבר ידוע הוא דלימוד דידים חסיד
טפי מלימוד אחרים ומיהו כתבו ללמוד לרבים שרי במכ"ס דלימוד דידים
שכבר ידוע דלימוד לרבים גדול מלימוד דידים לחוד והדברים ארוכים,
והנה כמו דקו"ל דהין ללאת מא"י לח"ל וע"כ קדושת א"י היא משום
האית בה השראת שכינה, מכ"ס דהין ללאת משמי השמים לארץ איה
שבודאי קדושה שמים היא גדולה בערך מא"י שהשמים הם מקום השראת
שכינה קבועה והנה ידוע מ"ס רז"ל דטענת משה שהשיב להקב"ה על
ענין העגל היה באומרו לי איות ולא להם כדכתוב אנכי ה' אלהיך לא
יהיה לך זכ"ז בדרך סניגוריא כדי ללא ליבש חרון אף, ועל האמת אין
כתשו' זאת ממש דכי כתיב כלשון יחיד היינו על האומה והראיה דלולי
הפילת משה בחירו ספו תמו כל הדור ההוא הלא שמש רבע"ה דלא
ללמד סניגוריא אפוי' בעענה דחוויה ובר הוינן בה יש להכריח כן שהרי
לנתינת התורה ראה דאינו שירד הקב"ה מן השמים לה"ס ולבאורה קשה
איך הוטר ללאת מהשמים לארץ והא הו"ל כוונת מא"י לח"ל, והנה אם
נתינת התורה היה לכל ישראל ל"ק דהא קו"ל דלימוד תורה דרבים ערוף
הכל אי הוה למשה לבד הו"ל לימוד תורה דיחיד ואסיר כי ע"כ ממעשה
הזה לבד יש לדון ולומר דנתינת התורה היה לכל ישראל וא"כ חטא העגל
הוא עון גמור ונדחה קראו לה לטענה זאת דלי איוות, עוד הביא שם
מאי דאיתא בקפרי שבשע"ז מת"ת הרבין ה' השמים ושמי השמים על
ה"ס וכו' ומזה יש ללמוד דכי נחית הקב"ה ללמוד תורה לרבים הוא דנחית
ולא למשה רבע"ה לבד דאי למשה רבינו לא הוה שרי ליה לורד לקוני
דהו"ל כוונת א"י לח"ל ועפ"ז פוי' ב"ה אהם ראיתם וכו' יעש"כ :

עוד

נביא חקירת המפ' ע"ה על טענת משה הנו' דלי איות ולא להם
והיינו ממאי דכתוב לא יהיה לך בל' יחיד דהקשו דאמאי הניח
הקב"ה מקום לטעות בדבריו והול"ל ולא יהיה לכם כדכתו' לא תעשו לכם
דזירטו דגלוו וידוע לפני הקב"ה דעתידיון לעשות העגל וה' חפץ למען
נדקו את ישראל וכדי שיהיה למשה חשו' לב"ד של מעלה לי איות כי לא ש
חפץ במות רשע אמר לא יהיה לך וע"כ למ"מ מה"ר ז"ל מ"ס עוד בזה
כד"ה סע"ד :

ומעתה

נראה שזה עצמו היתה כונת אזה"ע שאמרו על ישראל אומה
ששמעה בקיני דהיינו שהרכין השמים ושמי השמים על ה"ס
ודבר עמהם פנים בפנים ושמעו אזניהם מפיו איה אנכי ולא יהיה לך
א"כ נמצא דכי נחית הקב"ה לה"ס ודבר עמהם פנים בפנים שהיה ללמוד
תורה לרבים ולא למשה לבד דאי למשה לבד לא הוה שרי ליה ליחד על

צידה דרוש למ"ת ביום טוב

ה"ס דהו"ל כוונתה אר"י לחו"ל וא"כ לא הו"ל לישראל לעב"ז בטענה דלוי
זוית ולא להם שטען משה להליץ בעד ישראל וא"כ הו"ל תימלא ח"יך חמר
עבור מ' יום עשו את העגל בטענת לוי זוית וכו' דתברה בלידס וישראל
הומרים להם ואתה ה' מגן בעדי ירצה דכונה מכוונת עשה ה' בכה
לדבר כל' יחיד והניח מקום לטעות בדבריו כדי שימלא מקום משה
להגן על ישראל בטענה זו דלוי זוית דה' חבץ למען נדקו והגין על ישראל
לדבר כל' יחיד וזהו כונת ישראל במ"ס ואתה ה' מגן בעדי דהנחת מקום
לטעות כדי להגן על ישראל וכאמור ' באופן דמשרע"ה הליץ טוב על ישראל
כאומרו לוי זוית ולא להם אפי' שהיא טענה דחוויה, וכן מלאנו ראינו
כמה אזהרות הזהיר לישראל על שמירת התורה והמצוות ושלא יעבדו ע"ז
ח"ו וכמאמר הכתו' בס' ואתחנן וכ"ת כי חנכי מת בארץ הזאת אינינו
עובר את הירדן ואתם עוברים וירשתם את הארץ הטובה הזאת השמרו
לכם פן תשכחו את ברית ה' אלהיכם ועשיתם לכם פסל וכו' וצריך לדעת
מאי עלה ע"ד של משה לפרקש אהותו ית' קודם מותו :

אמנם כלע"ד שזכנו בב' פנים אופן אחד באר"ש ע"ס מאי דאמרו'
בגמ' ב' טעמים על מה שלא נאמר כי טוב ביום הב' הא'
הנכו' שבו כיום נבראו המלאכים והיו אומרים שיתוף היה במעשה בראשית
ואינו כדאי ליחד כי טוב, והן שני משום שבו נבראו המים ועתוד היה
משה למות ע"י המים לכך לא נאמר כי טוב והנה כ"ז שמשה קיים
יכולים לנו לומר דהטעם דלא נאמר כי טוב אינו משום מיתת משה
דהא הוא חי רק מטעם הא' שלא יאמרו שיתוף היה במ"כ אמנם כיון
שמשה מת יהיו אומרים דהטעם דלא נאמר כי טוב ה"מ מיתת משה
ואינו מטעם שבו כיום נבראו המלאכים והיו אומרים שיתוף היה במ"כ
ואינו כדאי ליחד כי טוב ועיון להרב עור דוד בבית החכמה דק"ד ע"א
מ"ס בזה, ומעתה זה היתה כונתו של משה להזהירם קודם מותו שלא
יעבדו ע"ז ח"ו שלא יאמרו דהטעם דלא נאמר כי טוב הוינו על מיתתו
ולמפרע שיתוף מותר ח"ו וע"ז מזהיר להם השמרו לכם ע"י מיתתו פן
תשכחו את ברית ה' א' דתאמרו שיתוף מותר לא הטעם שלא נאמר כי
טוב הוינו שבו נבראו המלאכים ושיתוף אסור :

אופן ב' יוכן עמ"ס להק"ח ז"ל בס' שאריות ועקב שהק' לס' הרשב"א
שכתב דהארץ נתנה על תנאי בעבור ישמרו חקיו שהרי נשבע
המקום ב"ה לאבות הראשו' לתת להם ולזרעם אחריהם את הארץ במ"ס
משה לפני הגבורה במעשה העגל וכל הארץ הזאת אשר אמרתי אתן
לזרעכם ונחלו לעולם וא"כ מאין הרגלים לתת להם על תנאי בעבור
ישמרו חקיו וכשלא ישמרו לגרשם מן הארץ, אבל התירוק לזה הוא שלאבות

צידה דרוש למ"ת ביום טוב קבר

כתנה כל מתנה ויכול לומר ואחריו לפ' אבל ע"י שימור המנות נתנה כל ירושה שאין לה הפסק ע"ש, וז"ל כי אנכי מת בארץ הזאת ואתם עובדים וירשתם את הארץ הטובה וכוונה אין לה הפסק אמנם אני מזהיר אתכם להשמרו לכם פן תשכחו את ברית ה' אשר כרת עמכם ועשיתם לכם פסל דכל כה"ג יכול לומר שלא כוונה בכתנה ובמתנה יכול לומר ואחריו לפ' וכאמור :

ובסיגנון

זה יובנו כונת המשך הכתובים האמורים שם בפ' והתחנן וב"ת רק השמר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב כאמור ה' לי הקהל לי את העם ואשמיעם את דברי אשר ילמדון ליראה אותי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בניהם ילמדון ותקרבון ותעמדון וכו' וידבר ה' אליכם מתוך האש ויגד לכם את בריתו אשר לוה אתכם לעשות עשרת הדברים וכתבם על שני לוחות אבנים ואותי לוה ה' בעת ההיא ללמד אתכם חקים ומשפטים פן תשחיתון ועשיתם לכם פסל תמונת כל וכו' ואתכם לקח ה' ויוציא אתכם מכור הברזל ממנרים להיות לו לעם כחלה כיום הזה ע"כ * וז"ל במ"ס והודעתם לבניך ולבני בניך דהיה די אומרו והודעתם לבניך ומאז לבני בניך דקאמר, ועוד י"ל במ"ס ואת בניהם ילמדון דמאז כ"מ בעת ההיא לפרש שהיה ג"כ לבניהם, ותו י"ל במ"ס הקהל לי את העם מאז כ"מ א"ל כן הקהל לי את העם ותו כ"מ ואת בניהם ילמדון דהיה די אומרו הקהל לי את העם ואשמיעם את דברי ומסתמא ודאי דאת בניהם ילמדון, ותו כ"מ וידבר ה' אליכם מתוך האש דמאז הונרך לפרש שיחותיו שדבר ה' עמהם, ועוד כ"מ ויגד לכם את בריתו כרות זו מאז דבר שמים הבא וז"ל פירשו שהוא שבועה ולדרכינו ה"ס, ותו י"ל כ"מ פן תשחיתון ועשיתם לכם פסל וכו' אמאי הונרך בעת הזאת להזהירם על הע"ז מאחר דכמה פעמים הזהיר להם ע"ז בפרשה זאת, ועוד י"ל כ"מ ואתכם לקח ה' מכור הברזל ממנרים דמאז דבר שמים יצאה מנרים פה :

אמנם

אפשר שיוכנו לע"ד כס"ד עם חקירת המפרשים ז"ל שחקרו דלכאורה בראה דלא יועיל השבועה שהשביע הקב"ה את ישראל לבניהם אחריתם לדורות הבאים דוכי יש כח באב לשעבד את בנו בשבועה כ"א בזירות שמשון שהאב מדיר את בנו כנוצה ואין למדיש ממנו למקום אחר כמ"ס מרן הב"י ז"ל ב"ד סי' רכ"ח וע"ש :

והגאון

הריב"ש ז"ל בתשובה סי' מ' ה"ד מרן הקב"ה ז"ל בשו"ת וז"ל הגהב"י חות שפ"ב כתב אבל קבלת כנוס הלא עליהם

צידה דרוש למ"ת ביום טוב

ועל זרעם אח"ך אפילו בדכרום שלא קבלו עליהם בני העיר כהקמה
לא שנהגו כן מעצמם לעשות גדר וסיוג לתורה אף הבנים חייבים לנהוג
באותו גדר כראשכחן בעובדא דבני בושן דלא הוו אולי מנור לנידון ע"ש
ומהריב"ל ז"ל ה"ד מרן החבי"ב ז"ל שם הגהב"י אות רנ"ה כתב
דוש חילוק בין כשהשבועה היא בכתם למפרש דבמפרש

גם לבניו חייל גם על זרעו אחריו וע"ש :

והרא"ם ז"ל כתשו' ח"א סי' ז"ן ה"ד מרן החבי"ב שם אות רנ"ה
כתב דשבועת גדול הדור חייל גם על זרעם אחריהם :

והרב מ"ץ ז"ל בח"ב דל"ח ע"א ה"ד הרב החשקן בתורה רב אחאי
מר שמואל (בע"ס משק בותי ז"ל) בדרשו' כ"י כתב וז"ל אם
יגרום עי"ז חילול ה' בדבר ולעז אזה"ע שיאמרו שאינו מקיים שבועתו
אז ודאי דחייב לקיימה וכמו שבועת אברהם לאבימלך דאע"ג שהיה על
הגולדים אחריהם חלה השבועה והקמובות שלו מתשו' הריב"ב סי' קפ"ז
וע"ש , ועט"ר מורי הרב א"א הראש בקפרו הקדוש **אברהם בניהוזה**
ז"ל בפיו' הכתוב והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר

הביא שם משם המפ' ע"ה שכתבו תשו' לזה דהוחיל ועבדים היונו לפרעה
במלרום ופדאנו לשם עבדים א"כ ממילא קנה את ישראל קנין הגוף כדון
עבד כנעני שיש לרבו קנין בו ובזרעו ע"ס כל הדורות וידוע דזאת הוא
בינו לתורה וכמש"ה וזאת התורה וז"ל והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר
דהיונו הכונה בנך דלמחר מדורות הבאים מה זאת ירלך מה חייב יש
לנו לשעבד עממינו ג"כ בקיוום התורה וכי יש בח באב לשעבד את בנו
בשבועה ובקו' המפ' הנז' אף אתה אמור לו בחוזק יד הוסיחו ה' ממלרום
מבית עבדים דהיונו הכונה שפדאנו לשם עבדים וממילא כבר קנה אותנו
קנין הגוף כדון עבד כנעני שיש לפניו קנין בו ובזרעו א"ד ז"ל וש"י ,
ובמ"א כתבתו בזה בס"ד זאכמ"ל מפני הולאת הדפוס :

דל"א מעתה נבא ל המכוון וז"ל השמר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח
את הדבריו אשר ראו עיניך וכו' והודעתם לבניך ולב"ב וא"ת איך אומר
והודעתם לבניך ולב"ב הא קי"ל דשבועה לא חלה על בניו דהא אין בח באב
לשעבד לבניו בשבו' , לז"א באמור ה' לי הקהל לי את העם את העם דייקה
גם דכיום ואשמיעם את דברי לתת להם עשרת הדברות ובקבלת רבים
כבר כתבנו משם הריב"ב ש ודעומיה דחלה השבועה גם על דורות הבאים
ועוד שכבר כתב מהריב"ל דאם בשעת השבועה פו' שיחותיו שהשבועה
היא גם על בניו אחריו חייל גם על זרעו וכאן כבר פו' ה' שיחותיו וכה
אמר בעת ההיא הקהל לי את העם ואשמיעם את דברי ולא להם דוקא
היתה השבועה לא כבר פו' ואמר ואת בניהם ולמדון וכל בה"ג במפרש

צידה דרוש למת'ת ביום טוב קכה

גם לכמו חייל השבועה גם על כניהם * ועוד שכבר כתבנו דכשכועת גדול הדור חייל גם על בניו אחריו וכ"ס שבועת ה' שהשביע את ישראל על קיומם עשרת הדברות כי גדול ה' ומהולל מאד דודאי חייל גם על דורות הבאים וז"ל וידבר ה' לכם מתוך האש ויגד לכם את בריתו דהיינו השבועה שהשביע לכם לקיום העשרת הדברות ואם כגדול הדור אמרו דחייל כ"ס הקב"ה דודאי חייל גם על כניהם וכני כניהם אחריהם ע"ס בל הדורות כמ"ס הנאון הרא"ס ז"ל ועוד שכבר כתבנו משם הרב מ"ץ דאם יש חילול ה' בדבר חילול השבועה גם לכניהם אחריהם וז"ל הוזהרו זהשמרו פן תשחיתון ועשיתם לכם פסל תמונת כל סמל דאין לך חילול ה' גדול מזה וכדאיכא ח"ה חילול גם על דורות הבאים * ועוד דאעיקרה דמילתא ואתכם לקח ה' מכור הכרז ממצרים להיות לו לעם נחלה כיום הזה דפדה אתכם לשם עבדות וממילא קנה אתכם כדון עבד כנעני שיש לרבו קניין בו ובזרעו ע"ס כל הדורות וכתו' המפרשים שהביא הרב א"ח הרא"ס ז"ל ועל כל חילון דהו' חילוקי דינים הגו' החיוב מוטל עליוכם לקיים העשרת הדברות להיות לו לעם נחלה עד עולם וזכות תורתנו הקדושה אנגבי מנחל עליוכם ועל זרעוכם נסו"א :

ועפ"י דרך הקדים יוכן אגלי בה"ב האמורש בפ' עקב וכ"ת והיה אם שמוע תשמעו א מצותי אשר אנכי מצוה אתכם וכו' ונתתי מטרי וכו' ואכלת ושבעת השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים וכו' וחרה אף ה' בכם ועלר את השמים ולא יהיה מטרי והאדמה לא תתן את יבולה ואכדתם מהרה מעל הארץ הטובה ושמרתם את דברי אלה וכו' ע"ב ולא נאריך בדקדוקים ולבא א המבואר הן עוד נביא מ"ס למ"מ עט"ר מוה"ר אור היר"ה ז"ל בס' מערכי לב דר"ה ע"ד משם הרב חוזה דוד סי' יו"ד וסי' קכ"ב שהביא משם הרב לפנת פענח דהטעם שאנו מברכין להקב"ה ע"ב מאכל דידוע דיעקב ועשו חלקו העולמות עשו נטל עוה"ז ויעקב עה"ב ומה שאובלים ישראל בעה"ז אינו אלא מדון תרומה דשייך לבהן העולם שהוא הקב"ה וישראל הם עבדיו וקו"ל דמאכילין תרומה לעבד כהן אמנם לריך שיהיה בפני רבו לבן אנו מברכים בה"י להורות שהוא בפניו ית' עי"ס * וכתב הרב הגו' וז"ל וא"כ בעון ע"ז דכתיב ועובתים והסתרתני פני מהם דהיינו סילוק השבועה כתרנומו וא"כ אין מקום אכילה לישראל בעה"ז דהיי מדיון עבד בהן שאוכל תרומה הא בעי' בפני רבו וליכא וזשה"ב זהויה לאכול זמנאזהו דעות רבות ואמר כיום ההוא הלא על כן חין אלהי בקרבו מלאגני הרעות האה דחין כד לפרנסם כדון כיון דאין להם חלק בעה"ז אפס בי עו' בדיון זה דעבד כהן אינו אוכל בתרומה כ"א בפניו שזה לא גמלה באדם מקום וכו' עי"ס גם ככה

צידה דרוש למת'ת ביום טוב

ידוע מ"ס המפרשים ע"ה דבא"י היו ככפניו משא"כ בת"ל
וביעתה נבא א המכוון והלא זה הדבר הנראה דהכתובים הננה בלוי
 לפרש כל הנז"ל ח"ס והיה אם שמוע תשמעו א מלותי הוי
 הוי ככפני רבו וע"ז ואכלת ושבעת דלא תאכל לחם נר ומים לחץ כיון
 דהוי גזל שעה"ז הוא מעשו לא ואכלת ושבעת מטעם דמאכילין הרומה
 לעפר בפני רבו, אמנם השמרו לכם פן יפתה לבבכם וקרתם ועבדתם
 להים אחרים דהוי מקלק שכינתו למעלה כדכתוב והסתרתו פני מהם
 ואין לך לפרנס אהכם מטעם דין עבד כהן שאוכל מתרומת רבו והוי
 גזל גמור אם תהיו אוכלים כדו שביעה בעוה"ז כיון שהוא חלק עשו
 ובדין הוא דועלך את השמוע ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יכולה כדו
 דלא יהיה לכם שום דבר לאכול, ואל יעלה במחשבתכם לומר דכיון שאתם
 בא"י הוי ככפני רבו ואכתי וכולים אתם לאכול ולשבוע בעוה"ז מדיון עבד
 כהן שאוכל מתרומת רבו דהא נמו ליתא לא ואכדתם מהרה מעל הארץ
 הטובה וכבן הזהרו והשמרו לשמוע א מלותי אשר אנכי מצוה אתכם
 ובזה לא יהיה קילוק שכינה למעלה לא ואכלת ושבעת מדיון
 עבד כהן שאוכל מתרומת רבו וכי יהיב רחמנא שוכעא
 לחיי הוא דיהיב ותוכו
 לאורך ימים ושנים
 אבי"ר :

תסונשלם שבח לאל בורא עולם ותשלם הנלאכה
 ביום כ"ה תברכו לחדש ניסן משנת'ינו זאת 5637
 בא סינין כת"ר ישם טוב לפ"ק

מפתחות הספר קבו

כס"ד חסדר מפתחות ממילוי דרשא , אשר חודשתי דרך אנב כבו מדרשא ,

וזאת התורה

קכב ה
 פו ה
 שס שס
 פו כ קנ כ
 עח ה
 בהקדמת הספר
 פו ה
 פו א א גה כ
 לח ה
 קבג כ ג
 בהקדמת הספר
 קכד ה
 סה ב
 לא א דן ג
 בו א א ב זן ה
 מ א זן ה

יתרו דבר התה עמנו ונשמעה
 זכור את יום השבת לקדשו
 על כן ברך ה' את יום השבת
 כי תשא ושמרו ככ"ו את השבת
 קדושים לא תקיפו פאת ראשיכם
 ושמרתם את כל חקותי
 בחקתי אם בחקתי תלכו
 ואתחנן שמור את יום השבת
 וזכרת כי עבד היות
 השמרו לכם
 כי עם קדוש אתה לה' להק
 זהודעתם לכניק ולכני כניק וההמשך
 עקב כי ה' להק מביאך
 ראה לך לך לך תרדוף
 גתן תתן לו לה סוף ה' לט ה' מה ה' מנ ב' מנ ב' זן ה' בו א א ב זן ה'
 פתח תפתח את ידך

ודברתי על הנביאים

ז ה
 זן ב
 לא ה זן ה
 פו ה
 זן ב
 לו ב

שמול ה' בוי' ב"ב ואת עם בני תושב
ישעיה סו' ג' אחי לרשע רע
 סו' ח"ן הלא פרוס לרעב
 אם תשיב משבת רגלך
ירמיה סו' ל"ב גדול הענה

הושע סומן ו"ד שובה ישראל

מפתחות ממילי דרד שא הספר

כל הכתוב לחיים

ו ב כה ח	תהלים	סימן ט"ו ה' מי יגור באהלך
כה ב		שם לא רגל על לשונו
כד ב		שם סימן ל"ד מי האיש החפץ חיים
חל א סה ח		שם סימן מ"ח אשרי משבול אל רל
טו א		שם סימן כ"א כי מלאכו ופיה לך
סה ב		שם סימן ק' עבדו את ה' בשמחה
כט ב		שם סימן ק"ח דובר סקרוס לה יכון לנגד עיניו
זן ח		שם סימן קי"ב פור נתן לאביונים

בהקדמת הספר	מ"טרי	סימן ה' שחה מוס מכורך
לח ב		שם סימן יו"ד וזרקה תגל ממות
לא ח		שם סימן כ"ח רודף לרקה וחסד

תלמוד בבלי

ד א פו ח	ברכות	ד"ה ע"א לעולם ירגנו חרס וכה הטוב
ה ב		ד"ז רבו מאור כד הוה מסוים קשרת דאיוב
ב ד וקבב ח	ישבת	דפ"ח כשעה שעלה משה למרום

קטו ב	קדושין	דל"א ע"ב דרש רבא מ"ד יודוך ה'
ז ח	זבחים	דקי"ו וישמע יהרו מה שמועה שמע

בהקדמת הספר	ד"ש"י	כפ"י ס' נלביס אתם נלביס מלמד סכונקס כבדית קידם מותו
-------------	-------	---

בתי מדרשות

מה א	מדרש	רבה פמ"ד אמר רבי ברכיה הלרקה לועקת
בן ב		ס' וירא והוא יושב פתח האהל פתח טוב פתחת
ג ב		בהר ועניינם מרודים תבוא בות לו בעלו פתחם שיהרין מנכסיהם גה ב
דן ח		שם כי יעמוד לומין אכיון העני הוה

מפתחות ממיל' דרדשא הספר קבז

מדרש תהלים רכ"ט אומרום לנפשי או א"ה א ב קה ב קכב ב

ילקוט פ' ננכיס אתם ננכיס היום חיותי כשתקו אנודם א' קכא ב

אם למסורת הולך תמים רוח הולך דן ב

מאמרי רז"ל מפורים

כל המעלים עיניו מן הדקה
 יותר ממה שבעל הכית עושה עם העני
 שאלו לשלמה עד היכן כחה של דקה
 מלאו אדם הראשון לקין אמר לו מה נעשה בדונך
 בשעלה משה לרקיע השביעי היו מה"ס אומרום ויכולו
 הכה נתחכמה לו לבעל מהם השבת
 אלמלא שמרו ישראל שבת חקד מיר היו נגה'לון
 בשאמר הקב"ה אנכי ה' אהיך אמרו המלאכים ה' ומלוך לעולם ועד קו א
 מגיד רביו ליעקב אלו העשרת הדברות
 סורה דיכין לפניה ודיכין לאחריה
 כד אמר משה ענוותנותיה דיהושע
 אם לעברה נא אתם מבקש

ו ב
 א
 מח ב
 לו א
 פה ב
 נו ב לח א קב ג
 לח ב
 קכא ב
 קכא ב
 בהקדמת הספר
 בהקדמת הספר

מטבע שטבעו אכנה"ג ז"ל

דכה ה' אהינו
 אהי נמר לשוני מרע
 מחר יקדמונו רחמיך
 עשה עמנו דקה וחסד
 ויאבלו וייתירו בדבר ה'

סט א
 חי ב
 ז א
 מד א
 עא ב

דרשינן סמוכים

דבור אנכי ה' אהיך לדיבור לא יהיה לך
 לא תשא לדיבור לא יהיה לך
 דבור שמוך את יום השבת עם דיבור כבוד את אביך
 דיבור כבוד או"א ללא תרנח לא תנאף
 חיקון למי שלא ביכר אביו ואמו

ח א
 כט ב
 פח ב קה ב
 קו א ב
 קיב ב

מפתחות ממילי דדרשא הספר

טעמא טעים

למה הווי עשרת הדיברות דוקא לא פחות ולא יותר בהקדמת הספר
 טעם דיש חמשים תיבות מדיבור לא יהיה לך עד ולסומרו מנותי ט א
 טעם שאמר לא תעשה לך פסל הגם שכבר אמר לא יהיה לך אלהים
 עט א אחרים
 טעם למי שעושה כבוד או"א דיש לו אריות ימים קו ב
 טעם על מי שאין לו אב שיכבד לחמיו וכזה מקיים בהו"א יב ב
 טעם שלקו המנריום בעשר מכות ו א
 טעם שהזכר בתורה ינו"מ חמשים פעמים ח ב
 טעם הנו"ן דתעבדון שהיא זתירה ח ב ט א
 טעם המ"ם של תיבת משלו שהיא גדולה כט א
 טעם דמי שמדבר שקר אינו רואה פני שביעה כט ב
 טעם שהחנף אינו רואה פני שכינה עב ב
 טעם המוטיא זרע לבטלה שהוא כעע"ז יוד א
 טעם דעין שלא זן מהעבירה שיוון מזיו השכינה שם שם
 טעם דהנדרקה תכיל ממות לו ב חן א
 טעם דמי שאינו עושה נדקה דנעשה נפל בת"ה ס ב
 טעם המעלים עיניו מן הנדקה שהוא כעע"ז ל א חן א
 טעם למה מנות הנדקה הולכת לפני המת ולא מנחה אחרת לו ה ב
 טעם דבל מי שאינו משיב נפש העני גם הקב"ה לא ישוב נפשו בת"ה קב ב
 טעם דבל מי שנותן נדקה דמותו לא ישתנה לו ב
 טעם דמי שנותן נדקה מיתתו כנשיקה מהקב"ה נן ב
 טעם דהנותן נדקה נקדח בשם הוי"ה נן ב חן א
 טעם דהמעשה לאחרים לתת נדקה מנילו ג"ב מהמות סג א
 טעם דמי שאינו נותן נדקה בקרא דשע נה א ב
 זתיבת עשיר הוא ר"ת עני חדף שלום ו'ה שם א
 טעם דמי שאינו נותן נדקה יבא בגלגל השם זן ב
 טעם למה במנות הנדקה נקט קרא לשון זריעה חן א
 טעם דהנותן נדקה זוכה לבנוס חן א
 טעם דפרשת הנדקה מתחיל בב'ף ומסיום בב'ף סג א
 טעם דהנותן נדקה זוכה לבנוס כעלו חכמה שם שם
 טעם דהמתזיק ביד לומדו התורה זוכה לקיו העוה"ו ועוה"ב שם שם

